

# ЗАКОН

## О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ЕНЕРГЕТИЦИ

### Члан 1.

У Закону о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14 и 95/18-др. закон), у члану 1. став 1. речи: „коришћење обновљивих извора енергије, подстицајне мере и гаранција порекла” бришу се.

После става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„Одредбе овог закона се, у односу на Аутономну покрајину Косово и Метохија, тумаче и примењују у складу са Резолуцијом Савета безбедности Уједињених нација 1244 и Законом о ратификацији Уговора о оснивању Енергетске заједнице.”

Досадашњи став 2. постаје став 3.

### Члан 2.

У члану 2. тачка 1) мења се и гласи:

„1) агрегирање подразумева обједињавање потрошње и/или производње електричне енергије ради куповине, продаје или аукција на тржиштима електричне енергије;”.

После тачке 1) додају се тач. 1а) и 1б) које гласе:

„1а) агрегатор је правно или физичко лице које пружа услугу обједињавања потрошње и/или производње електричне енергије у циљу даље продаје, куповине или аукција на тржиштима електричне енергије;

1б) базно уље је основно уље минералног, синтетичког или биљног порекла које се користи за производњу мазива и у индустријске сврхе;”.

У тачки 10) речи: „и који од повлашћених произвођача откупљује електричну енергију и обавља послове који се односе на спровођење подстицајних мера у складу са овим законом и прописима донетим на основу њега” бришу се.

Тачка 12) брише се.

У тачки 13) после речи: „уља за ложење,” додају се речи: „бродска горива;”.

После тачке 24) додају се тач. 24а) и 24б) које гласе:

„24а) зона трговања је највеће географско подручје унутар кога учесници на тржишту могу размењивати енергију без расподеле преносног капацитета;

24б) интерконективни далековод је далековод који повезује две контролне области или зоне трговања;”.

После тачке 29) додаје се тачка 29а) која гласи:

„29а) контролна област представља област којом управља оператор преносног система;”.

У тачки 30) после речи: „прикључен на систем” додају се речи: „купац-произвођач, складиште електричне енергије, агрегатор,” а после речи: „електричном енергијом,” додају се речи: „односно природним гасом”.

У тачки 34) речи: „ради препродаје” замењују се речима: „ради даље продаје”.

После тачке 34) додаје се тачка 34а) која гласи:

„34а) купац-произвођач је крајњи купац који је на унутрашње инсталације прикључио сопствени објекат за производњу електричне енергије из обновљивих извора енергије, при чему се произведена електрична енергија користи за снабдевање сопствене потрошње, а вишак произведене електричне енергије предаје у преносни систем, дистрибутивни систем, односно затворени дистрибутивни систем;”.

После тачке 39) додају се тач. 39а) и 39б) које гласе:

„39а) место везивања прикључка је тачка у којој се прикључак повезује са постојећим или будућим електроенергетским објектом у систему;

39б) место прикључења објекта корисника система је место разграничења инсталација објекта корисника и електроенергетског објекта оператора система;”.

Тачка 40) брише се.

У тачки 41) после речи: „гасна уља,” додају се речи: „бродска горива”, а после речи: „компримовани природни гас” додају се речи: „утечњени природни гас, водоник”.

После тачке 43) додају се тач. 43а), 43б) и 43в) које гласе:

„43а) намешавање биотечности је додавање биотечности горивима нафтног порекла у прописаном садржају;

43б) напредни мерни систем („smart metering system”) је електронски систем који укључује напредне мерне уређаје за мерење протока енергије и природног гаса, подсистеме за пренос, складиштење, обраду и анализу података о енергији или природном гасу, као и централни управљачки подсистем који омогућава двосмерну комуникацију са напредним мерним уређајима користећи неки облик електронске комуникације;

43в) недостајућа инфраструктура је инфраструктура која није изграђена, а која представља део система на који се врши прикључење објекта за производњу електричне енергије и за складиштење електричне енергије и чија изградња је неопходна за његово прикључење поред прикључка, за одобрену снагу коју је захтевао корисник система;”.

После тачке 46) додаје се тачка 46а) која гласи:

„46а) номиновани оператор тржишта електричне енергије је субјект које је надлежно тело одредило за обављање задатака повезаних с јединственим повезивањем дан унапред или јединственим унутардневним повезивањем тржишта електричне енергије;”.

Тачка 47) брише се.

У тачки 51) иза речи: „оператор дистрибутивног система електричне енергије” додају се речи: „оператор затвореног дистрибутивног система електричне енергије;”.

Тач. 56) и 57) бришу се.

Тачка 58) мења се и гласи:

„58) помоћне услуге су услуге које корисници преносног, дистрибутивног и затвореног дистрибутивног система електричне енергије пружају оператору

преносног и дистрибутивног система, као и услуге које оператори дистрибутивног и затвореног дистрибутивног система пружају оператору преносног система да би се обезбедиле системске услуге;”

Тачка 62) брише се.

Тачка 63) мења се и гласи:

„63) прикључак на систем је скуп водова, опреме и уређаја укључујући мерну опрему, мерно место, којима се инсталација објекта енергетског субјекта, произвођача или крајњег купца, физички повезује са преносним, односно дистрибутивним системом електричне енергије од места прикључења до места везивања;”.

После тачке 63) додаје се тачка 63а) која гласи:

„63а) прикључак на транспортни, односно дистрибутивни систем природног гаса је скуп цевовода, опреме и уређаја укључујући мерну опрему и мерно место, којима се инсталација објекта енергетског субјекта, произвођача или крајњег купца, физички повезује са транспортним, односно дистрибутивним системом природног гаса;”.

После тачке 64) додаје се тачка 64а) која гласи:

„64а) произвођач електричне енергије је физичко или правно лице које производи електричну енергију;”.

Тачка 65) мења се и гласи:

„65) регионални координациони центар је тело задужено за координацију активности оператора преносних система у одређеном европском региону у циљу унапређења сигурности и координације рада преносних система;”.

После тачке 67) додаје се тачка 67а) која гласи:

„67а) складишта електричне енергије су постројења за одлагање коришћења електричне енергије у односу на тренутак у коме је електрична енергија произведена, односно постројења за претварање електричне енергије у друге видове енергије и складиштење такве енергије ради накнадног поновног претварања у електричну енергију;”.

После тачке 70) додаје се тачка 70а) која гласи:

„70а) снабдевање на велико природним гасом је продаја природног гаса купцима, укључујући и даљу продају осим продаје крајњим купцима;”.

У тачки 72) после речи: „дистрибутивног,” додају се речи: „затвореног дистрибутивног”.

После тачке 74) додаје се тачка 74а) која гласи:

„74а) топлотна енергија је унутрашња (термичка) енергија вреле воде, топле воде или паре или расхладног флуида, која се користи за загревање или хлађење простора, загревање потрошне топле воде или за потребе технолошких процеса;”.

У тачки 79) реч: „биогоривима” замењује се речју: „биотечностима”.

У тачки 82) речи: „и компримованим и утечњеним природним гасом” замењују се речима: „биотечностима, компримованим природним гасом, утечњеним природним гасом и водоником”.

После тачке 84) додаје се тачка 84а) која гласи:

„84a) физичко загушење је стање када степен потражње за стварном испоруком природног гаса премашује капацитет система за природни гас у одређеном временском тренутку;”.

После тачке 85) тачка на крају реченице замењује се тачком и запетом и додаје се тачка 86) која гласи:

„86) централни регистар опреме под притиском је јединствени електронски информациони систем министарства надлежног за послове енергетике са подацима о појединачној опреми под притиском високог нивоа опасности.”.

### **Члан 3.**

У члану 4. став 1. после речи: „Стратегија је” додаје се реч: „основни”.

У ставу 2. после тачке 1) додаје се тачка 1а) која гласи:

„1а) пројекције енергетског развоја и дугорочни енергетски биланси;”.

### **Члан 4.**

У члану 5. став 2. речи: „до шест година” замењују се речима: „за који се доноси Стратегија”.

Став 3. брише се.

Досадашњи ст. 4-6. постају ст. 3-5.

Досадашњи став 6. који постаје став 5. мења се и гласи:

„Аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе доносе планове развоја енергетике којима се утврђују потребе за енергијом на свом подручју, као и услови и начин обезбеђивања неопходних енергетских капацитета у складу са Стратегијом и Програмом.”

После става 5. додаје се став 6. који гласи:

„Енергетски субјекти, на захтев надлежних органа јединице локалне самоуправе, дужни су да податке за израду планова развоја из става 1. овог члана доставе јединици локалне самоуправе, у року од 30 дана од дана достављања и посебно дефинишу карте зона топлификације у складу са урбанистичким развојем града/општине.”

### **Члан 5.**

У члану 8. после става 2. додаје се став 3. који гласи:

„На основу Извештаја предлаже се ажурирање Стратегије и Програма у складу са реалним потребама.”

### **Члан 6.**

После члана 8. додају се чл. 8а и 8б који гласе:

#### **„Члан 8а**

У складу са преузетим обавезама које проистичу из међународног уговора, министарство надлежно за послове енергетике припрема Интегрисани национални енергетски и климатски план у сарадњи са другим релевантним министарствима.

Интегрисани национални енергетски и климатски план нарочито садржи:

- 1) преглед тренутног стања у погледу релевантних политика;

2) националне циљеве који се односе на следеће области:

- (1) декарбонизацију у погледу емисија гасова са ефектом стаклене баште и енергије из обновљивих извора,
- (2) енергетску ефикасност,
- (3) енергетску сигурност,
- (4) унутрашње енергетско тржиште,
- (5) истраживање, иновације и конкурентност;

3) пројекције остваривања циљева из тачке 2) овог става спровођењем постојећих политика и мера;

4) преглед планираних политика и мера које се односе на остваривање циљева из тачке 2) овог става и преглед финансијских средстава потребних за њихово остваривање, као и индикаторе за праћење;

5) процену ефеката планираних политика и мера за остваривање циљева из тачке 2) овог става.

План из става 1. овог члана доноси Влада, на период до десет година, узимајући у обзир и дугорочнију перспективу.

Министарство, у сарадњи са другим релевантним министарствима ажурира Интегрисани национални енергетски и климатски план из става 1. овог члана, након истека четири године од његовог доношења.

Ближи садржај плана из става 1. овог члана и смернице за одређивање циљева из става 2. тачка 2) овог члана, начин израде и извештавања утврђује се прописом које доноси Министарство.

#### Члан 8б

Спровођење Интегрисаног националног енергетског и климатског Плана прати Министарство и о његовој реализацији сваке друге године припрема извештај.

Извештај из става 1. овог члана Министарство доставља Влади.

Министарство обавештава надлежно тело сагласно обавезама које произилазе из потврђених међународних уговора о доношењу интегрисаног националног енергетског и климатског плана и доставља извештај из става 1. овог члана.”.

#### Члан 7.

Члан 10. мења се и гласи:

„Енергетски угрожени купац

#### Члан 10.

Енергетски угрожени купац електричне енергије или природног гаса је купац из категорије домаћинство (самачко или вишечлано), које живи у једној стамбеној јединици са једним мерним местом на коме се мери потрошња електричне енергије или природног гаса, које троши максималну количину електричне енергије или природног гаса у складу са прописом из става 10. овог члана, под условима прописаним овим законом (у даљем тексту: енергетски угрожени купац).

Енергетски угрожени купац је и домаћинство (самачко или вишечлано) које живи у једној стамбеној јединици коме се испоручује топлотна енергија, у складу са прописом из става 10. овог члана.

Енергетски угрожени купац је и домаћинство чијем члану због здравственог стања обуставом испоруке електричне енергије, природног гаса или топлотне енергије може бити угрожен живот или здравље, које остварује тај статус у складу са прописом из става 10. овог члана.

Домаћинство стиче статус енергетски угроженог купца ако:

1) припада категорији са најнижим приходима по члану домаћинства који се утврђују у складу са актом који доноси Министарство, узимајући у обзир све чланове домаћинства и сву непокретну имовину у земљи и иностранству;

2) не поседује другу стамбену јединицу осим стамбене јединице која по структури и површини одговара потребама домаћинства у складу са законом којим се уређује област становања.

Статус енергетски угроженог купца стиче се на основу решења органа јединице локалне самоуправе надлежног за послове социјалне заштите.

Против решења из става 5. овог члана може се изјавити жалба општинском, односно градском већу.

Енергетски угрожени купац из става 1. овог члана има право на испоруку електричне енергије или природног гаса у количинама и уз умањење месечне обавезе плаћања на начин ближе утврђен прописом из става 10. овог члана.

Енергетски угрожени купац из става 2. овог члана има право на умањење месечне обавезе плаћања за испоручену топлотну енергију на начин ближе утврђен прописом из става 10. овог члана.

Средства за остваривање права енергетски угрожених купаца обезбеђују се у буџету Републике Србије.

Влада ближе прописује критеријуме и услове за стицање статуса енергетски угроженог купца, садржину захтева за стицање статуса енергетски угроженог купца, начин утврђивања испуњености услова за стицање статуса енергетски угроженог купца, доношење решења о стицању тог статуса, начин издавања и садржину решења о стицању статуса енергетски угроженог купца, рокове важења решења, садржину и обим права на умањење месечне обавезе плаћања, стицање статуса енергетски угроженог купца због здравственог стања, начин вођења евиденције енергетски угрожених купаца, начин обезбеђивања средстава за заштиту енергетски угрожених купаца, казнене одредбе и друга питања неопходна за утврђивање тог статуса."

### **Члан 8.**

У члану 11. став 1. речи: „природним гасом” додају се речи: „нафтом и дериватима нафте”.

У ставу 2. тач. 3) и 4) реч: „петнаест” замењује се речју: „десет”.

Став 3. брише се.

Досадашњи став 4. постаје став 3.

После досадашњег става 4. који постаје став 3. додаје се став 4. који гласи:

„Извештај о сигурности снабдевања нафтом и дериватима нафте садржи:

1) податке о производњи, увозу, извозу и потрошњи нафте и деривата нафте;

2) податке у вези сигурности снабдевања нафтом и дериватима нафте;

- 3) техничке и друге захтеве које морају да испуне течна горива нафтног порекла, течни нафтни гас и биогорива;
- 4) податке о нафтној инфраструктури;
- 5) податке који се односе на квалитет и ниво одржавања објеката нафтне инфраструктуре;
- 6) план инвестиција у нафтну инфраструктуру;
- 7) преглед извора снабдевања сировом нафтом/дериватима нафте (укључујући географско порекло увезених енергената који су дефинисани у европским прописима о енергетској статистици);
- 8) податке о капацитетима за увоз и извоз сирове нафте и деривата нафте.”

#### **Члан 9.**

После члана 15. додају се назив члана и члан 15а који гласе:

„Пројекти од посебног значаја

#### **Члан 15а**

Влада може посебним актом одредити изградњу енергетских објеката, укључујући и линијске енергетске објекте (електроенергетски вод, нафтовод, продуктовод и гасовод) и објекте у њиховој функцији, као и прикључке на те енергетске објекте, као пројекте од посебног значаја за Републику Србију, осим када пројекти обухватају заштићено подручје проглашено у складу са законом којим се уређује заштита природе.

На реализацију пројеката из става 1. овог члана се примењују одредбе прописа којим су прописани поступци ради реализације пројеката изградње, доградње и реконструкције линијских инфраструктурних објеката од посебног значаја за Републику Србију.

Финансијска средства за реализацију пројеката из става 1. овог члана, обезбеђују се о трошку инвеститора објекта за чије потребе се реализује пројекат из става 1. овог члана или из буџета Републике Србије, буџета аутономних покрајина, буџета јединица локалне самоуправе, из кредита, донација, сопственим средствима оператора, и на други начин што се одређује посебним актом Владе из става 1. овог члана.

Пројекти из става 1. овог члана који су предвиђени планом развоја оператора преносног система могу се финансирати сопственим средствима оператора преносног система са изузетком прикључака на преносни систем, осим у случају прикључења објеката у власништву оператора дистрибутивног система.

Ако изградња објеката из става 1. овог члана није предвиђена важећим планским документима, изузетно се за потребе утврђивања јавног интереса и утврђивања локацијских услова за те објекте може израдити урбанистички пројекат, без измене планског документа, изузев за утврђивање јавног интереса за пројекте у заштићеном подручју.”

#### **Члан 10.**

У члану 16. став 1. после тачке 8) додаје се тачка 8а) која гласи:

„8а) складиштење електричне енергије;”

После тачке 12) додаје се тачка 12а) која гласи:

„12а) снабдевање на велико природним гасом;”

Тачка 19) мења се и гласи:

„19) трговина нафтом, дериватима нафте, биогоривима, биотечностима, компримованим природним гасом, утечњеним природним гасом и водоником;”.

После тачке 29) тачка на крају реченице замењује се тачком и запетом и додаје се тачка 30) која гласи:

„30) намешавање биотечности са горивима нафтног порекла.”

У ставу 2. после броја: „8)” додаје се број: „8а)”, после броја: „12)” додаје се број: „12а)”, после тачке: „27)” реч: „и” замењује се запетом и после броја: „29)” додају се речи: „и 30)”.

#### **Члан 11.**

У члану 18. став 1. после речи: „снабдевање електричном енергијом” додају се речи: „односно природним гасом.”

#### **Члан 12.**

У члану 19. став 1. после речи: „енергетске делатности снабдевања на велико електричном енергијом,” додају се речи: „односно снабдевања на велико природним гасом.”

У ставу 5. речи: „става 2.” замењују се речима: „ст. 2. и 4.”, а после речи: „Министарству” додају се речи: „односно надлежном органу градске/општинске управе у случају топлотне енергије”.

У ставу 6. после речи: „Министарства” додају се речи: „односно градског, односно општинског већа у случају топлотне енергије”.

#### **Члан 13.**

У члану 20. став 4. после речи: „Агенцији” додају се речи: „односно надлежном органу градске/општинске управе у случају топлотне енергије”.

У ставу 5. после речи: „Агенција” додају се речи: „односно надлежни орган градске/општинске управе у случају топлотне енергије”.

#### **Члан 14.**

У члану 21. став 1. после тачке 2) додаје се тачка 2а) која гласи:

„2а) складиштење електричне енергије;”.

У тачки 10) после речи: „биогоривима” додаје се реч: „биотечностима”, а после речи: „природним гасом” додају се речи: „утечњеним природним гасом и водоником”.

#### **Члан 15.**

У члану 22. став 1. мења се и гласи:

„Лиценца се издаје ако су испуњени следећи услови:

1) да је подносилац захтева основан или регистрован, за обављање енергетске делатности за коју се издаје лиценца;

2) да је за енергетски објекат издата употребна дозвола, осим за објекте за које прописом којим се уређује изградња објеката није предвиђено издавање употребне дозволе односно за објекте за које није издата употребна дозвола, а донето је решење о озакоњењу са извештајем комисије за технички преглед, која је формирана и чији је састав утврђен у складу са прописима о планирању и изградњи за издавање употребне дозволе;



3) да су енергетски објекти и остали уређаји, инсталације или постројења или опрема под притиском неопходни за обављање енергетске делатности испуњавају услове и захтеве утврђене техничким прописима, прописима о заштити од пожара и експлозија, као и прописима о заштити животне средине, односно прописима којима се уређују водни путеви, заштита вода и пловидба и луке на унутрашњим водама;

4) да подносилац захтева испуњава прописане услове у погледу стручног кадра за обављање послова техничког руковођења, руковања и одржавања енергетских објеката, односно услове у погледу броја и стручне оспособљености запослених лица за обављање послова на одржавању енергетских објеката, као и послова руковаоца у тим објектима;

5) да подносилац захтева испуњава финансијске услове за обављање енергетске делатности;

6) да директор, односно чланови органа управљања нису били правноснажно осуђени за кривична дела у вези са обављањем привредне делатности;

7) да подносиоцу захтева није изречена мера забране обављања делатности или ако су престале правне последице изречене мере;

8) да подносилац захтева поседује доказ о правном основу за коришћење енергетског објекта у којем се обавља енергетска делатност;

9) да над подносиоцем захтева није покренут поступак стечаја или ликвидације, односно принудне ликвидације.”

После става 2. додаје се нови став 3. који гласи:

„Технички преглед објекта из става 1. тачка 2) овог члана спроводи се у складу са одредбама прописа којима се уређује планирање и изградња.”.

После досадашњег става 3. који постаје став 4. додаје се нови став 5. који гласи:

„Поред услова из става 1. овог члана, за делатност трговине горивима за пловила подносилац захтева доставља и решење о издавању одобрења за обављање лучке делатности, односно да стиче статус лучког оператера.”

У досадашњем ставу 4. који постаје став 6. после речи: „електричном енергијом” додају се речи: „односно природни гасом”.

Досадашњи став 5. који постаје став 7. мења се и гласи:

„Доказ о испуњености услова из става 1. тач. 3) и 4) и става 4. овог члана је записник о инспекцијском надзору надлежног инспектора у коме је констатовано да нису утврђене незаконитости.”

## **Члан 16.**

У члану 23. став 3. после речи: „Агенцију” додају се речи: „односно надлежни орган градске, односно општинске управе у случају топлотне енергије”.

У ставу 5. после речи: „став 1. тач. 2) и 3) овог закона” додају се речи: „у случају промене правног основа коришћења по основу статусне промене.”

У ставу 6. после речи: „Агенција” додају се речи: „односно надлежни орган градске, односно општинске управе у случају топлотне енергије”.

У ставу 7. после речи: „Агенција” додају се речи: „односно надлежни орган градске, односно општинске управе у случају топлотне енергије”.

**Члан 17.**

У члану 25. став 2. после речи: „Агенција” додају се речи: „односно надлежни орган градске, односно општинске управе у случају топлотне енергије”.

У ставу 3. после речи: „Агенција” додају се речи: „односно надлежни орган градске, односно општинске управе у случају топлотне енергије”.

У ставу 4. после речи: „Агенција” додају се речи: „односно надлежни орган градске, односно општинске управе у случају топлотне енергије”.

У ставу 8. после речи: „Министру” додају се речи: „односно градском, односно општинском већу у случају топлотне енергије”.

**Члан 18.**

У члану 26. став 4. после речи: „Уговором о поверавању обављања енергетске делатности од општег интереса” додају се речи: „односно јавним уговором у складу са законом којим се уређује јавно приватно партнерство,”.

**Члан 19.**

У члану 27. став 2. речи: „као и” бришу се, а после речи: „других прописа” додају се речи: „као и наступања других околности које се односе на испуњење услова на основу којих се издаје лиценца.”

После става 2. додаје се нови став 3. који гласи:

„У случају да енергетски субјект не поднесе захтев за измену решења из разлога наведених у ставу 2. овог члана Агенција је дужна да покрене поступак измене решења по службеној дужности.”

Досадашњи ст. 3 - 7. постају ст. 4 - 8.

У досадашњем ставу 3. који постаје став 4. после речи: „Агенција” додају се речи: „односно надлежни орган градске, односно општинске управе у случају топлотне енергије”.

У досадашњем ставу 4. који постаје став 5. речи: „из става 3. овог члана” замењују се речима: „из става 4. овог члана”, а после речи: „министру” додају се речи: „односно градском, односно општинском већу у случају топлотне енергије”.

У досадашњем ставу ставу 5. који постаје став 6. после речи: „Министарства” додају се речи: „односно градског, односно општинског већа у случају топлотне енергије”.

Досадашњи став 6. постаје став 7.

Досадашњи став 7. који постаје став 8. мења се и гласи:

„Министарство ближе прописује услове за издавање, измену и одузимање лиценце, садржину захтева за издавање лиценце, садржину захтева за издавање записника надлежног инспектора из члана 22. став 1. тач. 3) и 4) овог закона и доказе који се прилажу уз захтев за издавање извештаја, као и начин вођења регистра издатих и одузетих лиценци.”

**Члан 20.**

У члану 28. став 2. мења се и гласи:

„Сагласност за складиштење и снабдевање за сопствене потребе се издаје под условом да објекти за складиштење и сопствене станице за снабдевање испуњавају услове и захтеве утврђене техничким прописима,

прописима о заштити од пожара и експлозија, као и прописима о заштити животне средине и да се не користе за обављање енергетских делатности за које се издаје лиценца.”

У ставу 4. речи: „извештај надлежног инспектора” замењују се речима: „записник о инспекцијском надзору надлежног инспектора у коме је констатовано да нису утврђене незаконитости”.

#### **Члан 21.**

У члану 35. став 3. речи: „става 1.” замењују се речима: „ст. 1. и 2.”

#### **Члан 22.**

После члана 35. додају се назив главе, називи чланова и чл. 35а – 35ж који гласе:

### **„ III.a СПРОВОЂЕЊЕ ПОСТУПКА У ВЕЗИ СА ЕНЕРГЕТСКОМ ДОЗВОЛОМ, ЛИЦЕНЦОМ ЗА ОБАВЉАЊЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ДЕЛАТНОСТИ И САГЛАСНОШЋУ ЗА СКЛАДИШТЕЊЕ И СНАБДЕВАЊЕ ЗА СОПСТВЕНЕ ПОТРЕБЕ**

Поступање Министарства, односно Агенције

#### **Члан 35а**

Током спровођења поступка у вези са енергетском дозволом, лиценцом за обављање енергетске делатности и сагласношћу за складиштење и снабдевање за сопствене потребе, Министарство, односно Агенција (у даљем тексту: надлежни орган), врши проверу испуњености следећих услова:

- 1) надлежност за поступање по захтеву;
- 2) да ли је подносилац захтева лице које, у складу са овим законом, може бити подносилац захтева;
- 3) да ли захтев садржи све прописане податке;
- 4) да ли је уз захтев приложена сва документација прописана овим законом и подзаконским актима донетим на основу овог закона;
- 5) да ли је уз захтев приложен доказ о уплати прописане таксе;
- 6) да ли су испуњени услови прописани овим законом и подзаконским актима донетим на основу овог закона за усвајање захтева.

Податке из службених евиденција, који су неопходни за спровођење поступака из става 1. овог члана, надлежни орган обезбеђује преко сервисне магистрале органа у складу са прописима који уређују електронску управу, без плаћања таксе.

Подаци прибављени на начин из става 2. овог члана сматрају се поузданим и имају исту доказну снагу као оверени изводи из тих евиденција.

Органи државне управе, посебне организације и имаоци јавних овлашћења дужни су да надлежном органу на захтев, у року од три дана од дана подношења захтева, доставе све податке о којим воде службене евиденције које су од значаја за спровођење поступака из става 1. овог члана.

Поступци из става 1. овог члана спроведе се у поступку непосредног одлучивања у смислу закона којим је уређен општи управни поступак.

## Поступање по захтеву

### Члан 35б

По захтеву за издавање, односно измену управног акта надлежни орган у роковима прописаном овим законом доноси решење у форми електронског документа.

Захтев се сматра неуредним ако има недостатке које надлежни орган спречавају да по њему поступа, ако није разумљив или потпун.

Ако Министарство утврди да је захтев неуредан, решењем одбацује захтев у коме таксативно наводи све недостатке, односно разлоге за одбацивање, након чијег ће отклањања моћи да поступи у складу са захтевом.

Ако подносилац захтева у року од 30 дана од дана објављивања решења из става 3. овог члана, поднесе нови захтев и поступи у складу са решењем из става 3. овог члана, сматра се да је одбачен захтев из става 3. овог члана од почетка био уредан.

Ако подносилац захтева у року од 30 дана од дана објављивања решења из става 3. овог члана, поднесе нови захтев са позивањем на број решења којим је ранији захтев одбачен и отклони све утврђене недостатке, не доставља поново документацију која није имала недостатке и плаћа половину прописаног износа административне таксе.

## Начин доставе

### Члан 35в

Подносци и документа достављају се електронским путем, у складу са законом којим се уређује електронска управа.

Изузетно од става 1. овог члана, жалбу и друге правне лекове, доказе који се уз њих прилажу, као и документа и поднеске који садрже тајне податке и који су означени степеном тајности у складу са прописима којима се уређује тајност података, странка доставља у форми папирног документа.

Министарство надлежно за област енергетике ближе уређује начин размене докумената и поднесака из става 1. овог члана.

## Форма докумената који се достављају

### Члан 35г

Документи који се достављају електронским путем у складу са чланом 35ђ овог закона, достављају се у форми електронског документа састављеног у складу са законом који уређује електронски документ.

Изузетно од става 1. овог члана, ако плаћање таксе није извршено електронским путем, доказ о плаћању таксе може се доставити и у електронском формату, који није потписан квалификованим електронским потписом.

## Достава решења

### Члан 35д

Решење надлежног органа доставља се подносиоцу захтева у форми електронског документа, преко јединственог електронског сандучића, у складу са законом који уређује електронску управу, ако се достава врши преко портала е-управа.

Изузетно од става 1. овог члана, лицу које нема јединствени електронски сандучић, решење се доставља у форми одштампаног примерка електронског

документа, овереног у складу са законом који уређује електронско пословање, препорученом пошиљком преко поштанског оператора.

Даном експедовања решења у складу са ст. 1. и 2. овог члана, надлежни орган решење објављује и на својој интернет страници.

Ако достава препорученом пошиљком из става 2. овог члана није могла да буде извршена јер је странка у моменту доставе била недоступна на назначеној адреси, достављач о томе сачињава белешку и оставља обавештење странци на месту на коме је писмено требало да буде уручено, у коме назначавач лично име примаоца, податке којим се писмено идентификује, као и датум када је обавештење остављено, са позивом странци да на тачно одређеној адреси достављача, односно поштанског оператора преузме пошиљку, у року од 15 дана од дана покушаја доставе.

Обавештење странци из става 4. овог члана садржи и информацију о дану објављивања решења на интернет страници надлежног органа, правну поуку странци да ће се у случају непреузимања пошиљке у остављеном року решење сматрати достављеним истеком рока од 30 дана од објављивања решења на веб страници надлежног органа.

У случају из става 4. овог члана, ако у остављеном року странка не подигне пошиљку, достављач ће је вратити заједно са белешком о разлозима неуручења.

Достава странци ће се сматрати извршеном:

1) даном пријема решења на начин прописан ставом 1. односно ставом 2. овог члана;

2) истеком рока од 30 дана од дана оглашавања решења на интернет страници надлежног органа ако достава није извршена у складу са одредбама ст. 1, 2. и 4. овог члана.

Ако је адреса пребивалишта, односно боравишта, односно седишта странке непозната, достава тој странци сматраће се извршеном на дан истека рока од 30 дана од дана објављивања решења на интернет страници надлежног органа.

Надлежни орган ће на захтев странке, у својим просторијама, тој странци издати копију решења без одлагања, с тим што то уручење нема дејство на рачунање рокова у вези са доставом.

Потврда доставе

Члан 35ђ

Када се решење доставља електронским путем, уредна достава се доказује електронском потврдом о пријему документа (доставница).

Електронска огласна табла надлежног органа

Члан 35е

Надлежни орган је дужан да на својој интернет страници успостави и одржава огласну таблу, која служи за потребе јавног саопштавања, односно објављивања решења у складу са чланом 35д овог закона, као и других аката које донесе надлежни орган.

## Сходна примена прописа

## Члан 35ж

На питања која се односе на поступке у вези са енергетском дозволом, лиценцом за обављање енергетске делатности и сагласношћу за складиштење и снабдевање за сопствене потребе, а која овим законом нису посебно уређена, примењује се закон којим се уређује општи управни поступак.”

**Члан 23.**

После члана 37. додају се назив члана и члан 37а који гласе:

„Стратешки енергетски пројекти

## Члан 37а

Стратешки енергетски пројекти могу бити:

- 1) у области електричне енергије:
  - (1) електроенергетски водови напонског нивоа 220 kV или вишег,
  - (2) објекти за складиштење електричне енергије,
  - (3) опрема или инсталације које су битне за сигуран, поуздан и ефикасан рад претходно поменутих система,
  - (4) опрема или инсталације у преносном и дистрибутивном систему, који обезбеђују двострану дигиталну комуникацију у реалном времену;
- 2) у области гаса:
  - (1) гасоводи за транспорт природног гаса, биогаса и нискоугљеничних гасова који су део транспортног система,
  - (2) подземна складишта природног гаса повезана са гасоводима из подтачке (1) ове тачке,
  - (3) постројења за пријем, складиштење, регасификацију или декомпресију утечњеног природног гаса или компримованог природног гаса,
  - (4) опрема или инсталације у преносном и дистрибутивном систему, који обезбеђују двострану дигиталну комуникацију у реалном времену или што ближе реалном времену, интерактиван и паметан надзор и управљање производњом, преносом, дистрибуцијом и потрошњом електричне енергије унутар електроенергетске мреже, у погледу развоја електроенергетске мреже која на исплатив начин обједињује понашање и деловање свих субјеката који су на њу повезани (произвођача, потрошача и оних који обављају обе функције), да би се осигурао економски ефикасан и одржив електроенергетски систем са ниским губицима и високим нивоом сигурности и квалитета снабдевања и високим нивоом безбедности;
- 3) област нафте:
  - (1) нафтоводи за транспорт сирове нафте,
  - (2) пумпне станице и складишни објекти потребни за рад нафтовода,

(3) свака опрема или инсталације која је битна за сигуран, поуздан и ефикасан рад поменутог система, укључујући системе заштите, надзора и управљања, као и уређаје за двосмерни проток,

4) приоритетна тематска област коју треба развијати: увођење паметних мрежа.

Влада ближе прописује услове и начин промовисања неког пројекта у стратешки и обавезе и активности надлежних институција у погледу праћења реализације стратешких енергетских пројеката, као и поступак за припрему и спровођење стратешких инвестиционих пројеката у области енергетике који су одређени као пројекти од интереса за Енергетску заједницу (ПЕЦИ) и пројекти од заједничког интереса (ПМИ) одлуком Министарског савета Енергетске заједнице у складу са обавезама Републике Србије преузетим потврђеним међународним споразумима.”

#### **Члан 24.**

У члану 48. тачка 1) после речи: „сигурног” додаје се реч: „и поузданог”.

У тачки 3) речи: „купце енергије” замењују се речима: „купце електричне енергије и природног гаса.”

#### **Члан 25.**

У члану 49. став 1. после речи: „одузимање лиценце” додају се речи: „за све енергетске делатности изузев делатности у области топлотне енергије”.

#### **Члан 26.**

У члану 50. став 1. после тачке 5) додаје се тачка 5а) која гласи:

„5а) одређивање цена помоћних услуга;”.

У тачки 12) тачка на крају реченице замењује се тачком и запетом и додају се тач. 13) и 14) које гласе:

„13) процену улагања и ризике за стратешке инфраструктурне пројекте у области електричне енергије, природног гаса и нафте;

14) за утврђивање трошкова, начин надокнаде и расподеле трошкова између номинованог оператора тржишта и оператора преносног система и одобрава ове трошкове ако су оправдани.”

После става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„Агенција је дужна да, приликом одређивања цена дефинисаних у ставу 1. тач. 6) и 7) овог члана, процени и одобри трошкове који могу да настану из улагања у систем за транспорт или дистрибуцију природног гаса, који су потребни за преузимање нискоугљеничних гасова са циљем сузбијања климатских промена, у складу са обавезама насталим на основу потврђених међународних споразума.”

Досадашњи ст. 2. и 3. постају ст. 3. и 4.

#### **Члан 27.**

У члану 51. став 1. тачка 2) мења се и гласи:

„2) о праћењу техничких и комерцијалних показатеља и регулисања квалитета испоруке и снабдевања електричном енергијом и природним гасом;”.

После тачке 2) додаје се тачка 2а) која гласи:

„2а) о спречавању злоупотреба на тржишту електричне енергије и природног гаса.”.

После става 1. додају се нови ст. 2. и 3. који гласе:

„Правилима из става 1. тачка 2а) овог члана ближе се уређују услови за регистрацију учесника на veleпродајном енергетском тржишту, услови за објављивање повлашћених информација, забрана трговања повлашћеним информацијама, забрана манипулације тржиштем, врста, садржај, облик, начин и рокови израде и објављивања података, заштита података, професионална тајна и оперативна одговорност, обавеза лица која професионално уређују трансакције, у складу са обавезама Републике Србије преузетим потврђеним међународним споразумима.

Агенција спроводи поступке и доноси акта у складу са правилима из става 1. тачка 2а) овог члана, а енергетски субјекти су дужни да поступају по тим правилима.”

У досадашњем ставу 2. који је постаје став 4. у тачки 3) тачка на крају замењује се тачком и запетом.

После тачке 3) додаје се тачка 4) која гласи:

„4) упутство за припрему мрежних правила усклађених са обавезама Републике Србије потврђеним међународним споразумима.”

Досадашњи став 3. постаје став 5.

У досадашњем ставу 4. који постаје став 6. речи; „тач. 1) и 2)” бришу се.

#### **Члан 28.**

У члану 52. тачка 2) мења се и гласи:

„2) висину накнаде кориснику система по основу степена одступања од прописаног квалитета испоруке електричне енергије и природног гаса, у складу са правилима из члана 51. став 1. тачка 2).”

#### **Члан 29.**

У члану 53. тачка 2) реч: „прекограничних” брише се, а после речи: „преносних капацитета” додају се речи: „између зона трговања”.

После тачке 3) додаје се тачка 3а) која гласи:

„3а) правила за прикључење објекта на преносни систем;”.

У тачки 13) речи: „и планом преузимања мерних уређаја, мерно разводних ормана, односно прикључних водова, инсталација и опреме у мерно разводном орману и других уређаја у објектима постојећих купаца, односно произвођача” бришу се.

После тачке 13) додаје се тачка 13а) која гласи:

„13а) план преузимања мерних уређаја, мерно разводних ормана, односно прикључних водова, инсталација и опреме у мерно разводном орману и других уређаја у објектима постојећих купаца, односно произвођача;”.

У тачки 14) после речи: „природног гаса”, додају се речи: „са планом инвестиција;”.

После тачке 14) додаје се тачка 14а) која гласи:

„14а) план развоја система за дистрибуцију природног гаса, са планом инвестиција;”.

У тачки 15) речи: „и деривата нафте продуктоводима” замењују се речима: „са планом инвестиција”.



После тачке 15) додаје се тачка 15а) која гласи:

„15а) план развоја система за транспорт деривата нафте продуктоводима, са планом инвестиција;”.

Тачка 17) брише се.

У тачки 18) тачка на крају реченице замењује се тачком и запетом и додају се тач. 19), 20) и 21) које гласе:

„19) методологију коју доноси субјект коме је актом из члана 167. и 288. овог закона одобрено изузеће од примене регулисаних цена приступа преносном систему електричне енергије, транспортном систему природног гаса и система за складиштење природног гаса;

20) акт оператора дистрибутивног система природног гаса којим се утврђује висина трошкова прикључења типским прикључцима у складу са методологијом из члана 50. став 1. тачка 12) овог закона.

21) правила за обуставу и поновно покретање тржишних активности.”.

После става 1. додаје се став 2. који гласи:

„План развоја система из става 1. тач. 14), 14а), 15) и 15а) доноси се са планом инвестиција, при чему се план инвестиција доноси сваке године за период од три године.”.

### **Члан 30.**

Члан 54. став 3. тачка 2) се мења и гласи:

„2) разматра и поступа, по поднесцима физичких и правних лица у вези са неизвршењем обавеза оператора система, снабдевача на велико електричном енергијом, снабдевача на велико природним гасом, снабдевача електричном енергијом, снабдевача природним гасом и јавног снабдевача природним гасом у складу са овим законом.”.

### **Члан 31.**

У члану 56. тачка 7) запета и речи: „поступка сертификације” бришу се.

После тачке 18) додају се тач. 18а) – 18д) које гласе:

„18а) прати активности у вези реализације планова инвестиција оператора система на које је дала сагласност;

18б) цени оправданост трошкова и проверава правилност примене методологија из члана 53. тачка 20) овог закона у поступку одређивања цене приступа систему за које је одобрила изузеће из чл. 167. и 288. овог закона и оператору система потврди правилност њиховог одређивања пре почетка примене, а у супротном захтева отклањање недостатака;

18в) одобрава ограничења дефинисана чланом 117. овог закона;

18г) одлучује по захтеву за примену дерогација у поступку прикључења и води регистар свих дерогација;

18д) поступа у складу са овлашћењима прописаним законом којим се уређују обновљиви извори енергије, као и енергетска ефикасност;”.

### **Члан 32.**

У члану 57. став 1. после тачке 3) додаје се тачка 3а) која гласи:

„3а) номинованог оператора тржишта;”.

У тачки 4) реч: „прекограничних” брише се, а после речи: „капацитета” додају се речи: „између зона трговања”.

После тачке 4) додаје се тачка 4а) која гласи:

„4а) примене правила за расподелу прекограничних транспортних капацитета у сарадњи са регулаторним телима других држава;”.

#### **Члан 33.**

У члану 58. у ст. 1. и 2. после речи: „на велико електричном енергијом” додају се речи: „односно природним гасом”.

#### **Члан 34.**

У члану 59. став 3. после речи: „снабдевач на велико електричном енергијом” додају се речи: „односно природним гасом”.

#### **Члан 35.**

У члану 62. став 1. мења се и гласи:

„Средства за рад Агенције обезбеђују се из прихода које Агенција оствари у складу са овим законом и то: по основу обављања послова регулације из дела регулисаних прихода од приступа систему утврђених методологијама из члана 50. став 1. тач. 1), 2), 6), 7), 8) и 10) и члана 53. тачка 19) овог закона, по основу издавања лиценци за обављање енергетских делатности из члана 20. став 1. овог закона, као и других прихода које оствари у обављању послова из своје надлежности у складу са овим законом и другим законима.”

#### **Члан 36.**

У члану 64. став 4. тачка 5) реч: „прекограничних” брише се, а после речи: „капацитета” додају се речи: „између зона трговања”.

#### **Члан 37.**

Назив главе V. ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ и чл. 65 – 87. бришу се.

#### **Члан 38.**

У члану 89. у ставу 7. после речи: „овог закона” додају се речи: „као и сагласности на регулисане цене из члана 88. став 2. овог закона.”

#### **Члан 39.**

После члана 93. додају се назив члана и члан 93а који гласе:

„Мрежна правила

Члан 93а

Влада доноси акта о мрежним правилима која се односе на:

- 1) прикључење на мрежу производних јединица;
- 2) прикључење на мрежу објеката купаца;
- 3) прикључење на мрежу једносмерних система високог напона;
- 4) о приступу мрежи за транспорт природног гаса на националном, регионалном и европском тржишту природног гаса, у вези са:
  - (1) прорачуном капацитета, расподелом капацитета и поступцима за управљање загушењима,

- (2) подацима и техничким информацијама које објављује оператор транспортног система природног гаса,
- (3) међусобној сарадњи оператора транспортних система и правилима за размену података за рад међусобно повезаних система за транспорт гаса,
- (4) балансним правилима, укључујући правила о процедурама за номиновање, накнадама за дебаланс, процесима измирења у вези са дневним накнадама за дебаланс и оперативном балансирању између оператора система за транспорт гаса,
- (5) правилима у вези са хармонизованим тарифама за транспорт природног гаса.

Акта из става 1. овог члана доносе се на предлог Министарства, а на основу достављених усаглашених аката оператора преносног, односно дистрибутивног система електричне енергије, односно оператора транспортног система природног гаса.

Оператори система дужни су да акта из става 2. овог члана израде у складу са упутством из члана 51. став 4. тачка 4) и прибаве сагласност Агенције о усаглашености.

Агенција прилагођава упутства из члана 51. став 4. тачка 4) у складу са изменама и допунама обавеза Републике Србије потврђеним међународним споразумима.”.

#### **Члан 40.**

У члану 94. став 2. речи: „Произвођач електричне енергије” замењују се речју: „Произвођач”.

У ставу 3. тачка 6) мења се и гласи:

„6) омогући надлежним операторима система проверу усаглашености техничких карактеристика својих објеката и оперативних процедура са издатим актом о прикључењу, односно пројектованим техничким карактеристикама за постојеће електране за које не постоји акт о прикључењу, уговореним помоћним услугама, правилима о раду преносног, односно дистрибутивног система и правилима за прикључење објеката на преносни систем;”

После тачке 7) додаје се тачка 7а) која гласи:

„7а) закључи уговор о приступу са оператором система на чији систем је прикључен;”.

У тачки 11) после речи: „заштиту животне средине” додају се речи: „као и друге услове прописане посебним законима;”.

После тачке 12) додаје се тачка 12а) која гласи:

„12а) доставља оператору на чији систем је прикључен податке о планираној производњи на сатном нивоу за наредни месец до 15. дана у текућем месецу.”.

#### **Члан 41.**

У члану 108. тачка 6) после речи: „на преносни систем” додају се речи: „и недостајуће инфраструктуре дефинисане у процесу прикључења;”.

У тачки 10) речи: „повезивање и” бришу се.

После тачке 13) тачка на крају реченице замењује се тачком и запетом и додају се тач. 14) – 17) које гласе:

„14) сарадњу са регионалним координационим центрима;

15) учешће у успостављању процене адекватности на националном, регионалном и европском нивоу;

16) дигитализацију преносног система;

17) управљање подацима, укључујући развој система за управљање подацима, безбедност и заштиту података, у складу са прописима који уређују информациону безбедност.”

#### Члан 42.

У члану 109. став 1. тачка 8) реч: „прекограничних” брише се, а после речи: „капацитета” додају се речи: „између зона трговања”.

У тачки 18) после речи: „сваке” додаје се реч: „друге”.

У тачки 24) речи: „и повезивање” бришу се.

После тачке 25) додаје се тачка 25а) која гласи:

„25а) донесе правила за прикључење објекта на преносни систем;”.

Тачка 26) мења се и гласи:

„26) проверава усаглашеност техничких карактеристика објекта корисника преносног система и њихових оперативних процедура са издатим актом о прикључењу, односно пројектованим техничким карактеристикама за постојеће објекте корисника преносног система за које не постоји акт о прикључењу, уговореним помоћним услугама и правилима за прикључење објекта на преносни систем;”.

Тач. 30) и 31) бришу се.

Тачка 37) мења се и гласи:

„37) доприноси сигурности снабдевања кроз адекватан преносни капацитет;”.

После тачке 46) додају се тач. 46а) - 46г) које гласе:

„46а) у зависности од степена одступања од прописаног квалитета испоруке, плати накнаду крајњем купцу у складу са правилима из члана 215. овог закона;

46б) донесе правила за обуставу и поновно покретање тржишних активности;

46в) мере које се предузимају у случају поремећаја рада електроенергетског система, као и због радова на одржавању и проширењу електроенергетског система;

46г) поступа у складу са дужностима прописаним законом којим се уређују обновљиви извори енергије, као и енергетска ефикасност;”.

У ставу 2. речи: „сваке године” бришу се.

После става 2. додаје се став 3. који гласи:

„За потребе услуга балансирања из става 1. тачка 22) овог члана, оператор преносног система набавља резерву снаге на начин предвиђен за набавку енергије, односно применом изузећа за набавку енергије у смислу прописа којима се уређују јавне набавке.”

**Члан 43.**

У члану 111. став 1. после речи: „сваке” додаје се реч: „друге”.

**Члан 44.**

У члану 115. став 2. речи: „Министарству и” бришу се.

**Члан 45.**

У члану 116. став 1. тачка 3) брише се.

У тачки 14) после речи: „уређаја и опреме” додају се речи: „процедуре за испитивање и контрола мерне опреме, пуштање мерне опреме у рад, мерни подаци, коришћење мерних података.”.

После тачке 14) додаје се тач. 14а) и 14б) које гласе:

„14а) учестаност и начин контроле исправности мерног места, мерних и других уређаја у функцији мерења, садржај записника о контроли, начин утврђивања неовлашћене потрошње;

14б) мере које се предузимају у случају поремећаја рада електроенергетског система, као и због радова на одржавању и проширењу електроенергетског система;”.

**Члан 46.**

Чл. 117. и 118. мењају се и гласе:

**„Члан 117.**

Оператор преносног система дужан је да успостави и објави транспарентну, ефикасну и недискриминаторну процедуру за прикључење објеката на преносни систем и део дистрибутивног система којим управља оператор преносног система (у даљем тексту: Процедура).

Процедуром се нарочито уређује:

1) редослед активности оператора преносног система, оператора дистрибутивног система и подносиоца захтева за прикључење и рокове у поступку прикључења објекта;

2) односе оператора система и подносиоца захтева за прикључење у поступку остваривања права на прикључење и изградње неопходне инфраструктуре за прикључење;

3) услове и начин закључивања уговора у поступку прикључења;

4) поступке у случају подношења захтева за повећање, односно смањење одобрене снаге, односно промена у објекту корисника преносног система које утичу на техничке захтеве уређене правилима за прикључење објеката на преносни систем, као и у случају поновног прикључења услед искључења;

5) друге активности од значаја за прикључење.

Оператор преносног система израђује правила за прикључење објеката на преносни систем која садрже нарочито:

1) техничке захтеве за прикључење на преносни систем и део дистрибутивног система којим управља оператор преносног система;

2) типске начине прикључења;

3) положај мерног места са потребном мерном опремом;

4) критеријумима за избор класе тачности мерног уређаја и карактеристика пратећих уређаја и опреме, у зависности од положаја мерног места у систему и врсте корисника система;

5) начин комуникације мерних уређаја са централизованим системом за мерење електричне енергије;

6) услове, садржину и начин издавања сагласности за стављање под напон, привремено прикључење и трајно прикључење, као и начин доказивања испуњености ових услова.

На процедуру из става 1. овог члана и правила из става 3. овог члана Агенција даје сагласност.

Процедура из става 1. овог члана и правила из става 3. овог члана се објављују на интернет страници оператора преносног система и Агенције.

Оператор преносног система не може одбити прикључење објекта по основу могућих будућих ограничења, у постојећим преносним капацитетима, као што су загушења у удаљеним деловима преносне мреже.

Оператор преносног система дужан је да достави подносиоцу захтева за прикључење потребне информације о могућим будућим ограничењима у постојећим преносним капацитетима.

Оператор преносног система не може одбити прикључење објекта по основу додатних трошкова због изградње недостајуће инфраструктуре, односно повећања капацитета елемената преносне мреже у блиском окружењу тачке прикључења.

Одредбама ст. 6. и 8. овог члана, не доводи се у питање могућност оператора преносног система да подносиоцу захтева за прикључење пружи могућност ограничене одобрене снаге или да му понуди прикључење које подлеже оперативним ограничењима под условом да је такво ограничење одобрено од стране Агенције.

У случају да подносилац захтева за прикључење одабере прикључење које подлеже оперативним ограничењима, оператор преносног система не подлеже обавези плаћања финансијске надокнаде за спроведена ограничења.

#### Члан 118.

Оператор преносног система је инвеститор изградње прикључка и недостајуће инфраструктуре и, по правилу, гради прикључак на преносни систем о трошку подносиоца захтева за прикључење. Изузетно, у случају прикључења објекта оператора дистрибутивног система, трошкове изградње прикључка, који се састоје од водова 110 kV и уградње бројила, као и недостајуће инфраструктуре преносног система, сноси оператор преносног система.

На захтев подносиоца захтева за прикључење, оператор преносног система је дужан да изда овлашћење подносиоцу захтева за прикључење, изузев у случају прикључења објекта оператора дистрибутивног система да у име оператора система сам изгради прикључак, односно недостајућу инфраструктуру о свом трошку.

У случају да подносилац захтева за прикључење изгради недостајућу инфраструктуру, не примењују се ограничења из члана 117. став 9. овог закона.

У случају из става 2. овог члана, за прикључак и недостајућу инфраструктуру подносилац захтева за прикључење прибавља документацију

на име оператора преносног система, у складу са законом којим се уређује изградња објеката.

У случају из става 2. овог члана, подносиоцу захтева за прикључење ће се обрачунати трошкови прикључења на систем у складу са Методологијом за одређивање трошкова прикључења на систем за пренос и дистрибуцију.

Права и обавезе оператора преносног система и подносиоца захтева за прикључење уређују се уговорима и то:

- 1) о изради студије прикључења објекта;
- 2) о прикључењу објекта.

У оквиру поступка исходавања локацијских услова за објекат у складу са прописима којим се уређује изградња објеката, оператор преносног система ће доставити услове за пројектовање и прикључење и на основу важеће студије прикључења објекта.”

#### **Члан 47.**

У члану 119. став 1. речи: „произвођача или купца електричне енергије” замењују се речима: „корисника преносног система”.

Став 2. мења се и гласи:

„Одобрење из става 1. овог члана издаје се и у случају захтева за променом одобрене снаге или промена у објекту корисника преносног система која су од утицаја на техничке захтеве уређене правилима за прикључење објеката на преносни систем, као и поновног прикључења услед искључења.”

Став 3. брише се.

Досадашњи ст. 4. и 5. постају ст. 3. и 4.

У досадашњем ставу 4. који постаје став 3. речи: „произвођача или купца електричне енергије” замењују се речима: „корисника преносног система”.

У досадашњем ставу 5. који постаје став 4. запета и речи: „као и услови за спајање и раздвајање инсталација, односно мерних места” бришу се.

#### **Члан 48.**

У члану 120. став 1. мења се и гласи:

„Одобрење за прикључење објекта издаје се решењем у управном поступку у писменој форми на захтев лица чији се објекат прикључује, а по кумулативном испуњењу следећих услова:

- 1) добијању грађевинске дозволе за градњу објекта који се прикључује;
- 2) реализацији уговора о изради студије прикључења објекта;
- 3) закључењу уговора о прикључењу објекта.”

У ставу 3. речи: „и претходну сагласност за издавање одобрења за прикључење” замењују се речима: „у складу са процедуром из члана 117. овог закона.”

Став 4. мења се и гласи:

„Оператор система је дужан да одлучи по захтеву за прикључење објекта у року од 45 дана од дана пријема писменог захтева.”

**Члан 49.**

Члан 121. мења се и гласи:

„Члан 121.

Одобрење за прикључење објекта на преносни систем садржи нарочито: место прикључења на систем, начин и техничке услове прикључења, трошкове прикључења, потребна испитивања усаглашености са правилима за прикључење објекта корисника преносног система, инсталисани капацитет, одобрену снагу у месту прикључења, место примопредаје енергије и начин мерења енергије и снаге, услове за издавање сагласности за стављање под напон, сагласности за привремено прикључење и сагласности за трајно прикључење, рок за прикључење објекта и уколико је предвиђено недостајућу инфраструктуру, односно оперативна ограничења из члана 117. овог закона и друге елементе у складу са прописима.

Технички и други услови прикључења на преносни систем одређују се у складу са овим законом, прописом из члана 214. овог закона, мрежним правилима за прикључење, процедуром из члана 117. овог закона, правилима за прикључење објекта на преносни систем, техничким и другим прописима.”

**Члан 50.**

Чл. 123, 124. и 125. мењају се и гласе:

„Члан 123.

Оператор преносног система је дужан да прикључи објекат на преносни систем у року од 15 дана од дана испуњења следећих услова:

- 1) услова из одобрења за прикључење, односно уговора о прикључењу;
- 2) да су за објекат и прикључак прибављене употребне дозволе у случају трајног прикључења, а за привремено прикључење акт којим се одобрава пуштање у пробни рад;
- 3) да подносилац захтева достави оператору система уговор о снабдевању, без комерцијалних података или уговор који му омогућава трговину на организованом тржишту електричне енергије;
- 4) да је за место примопредаје уређена балансна одговорност и приступ систему;
- 5) да је закључен уговор о експлоатацији објекта.

Прописом о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом ближе се уређују услови и начин доказивања испуњености услова из става 1. овог члана.

Прикључење објекта корисника преносног система се врши на основу сагласности за стављање под напон, сагласности за привремено прикључење и сагласности за трајно прикључење.

Ако оператор преносног система не прикључи објекат у року из става 1. овог члана, надлежни инспектор, на захтев подносиоца захтева за прикључење, проверава, у року од 15 дана од дана подношења захтева, испуњеност услова за прикључење из става 1. овог члана и ако утврди да су испуњени услови наложиће оператору преносног система да у року од два радна дана изврши прикључење објекта.



#### Члан 124.

У случају прикључења објекта на дистрибутивни систем којим управља оператор преносног система, процедуру прикључења спроводи оператор преносног система у сарадњи са оператором дистрибутивног система, а у складу са процедуром из члана 117. овог закона.

У случају прикључења на дистрибутивни систем којим управља оператор преносног система:

1) оператор дистрибутивног система је инвеститор, по правилу гради прикључак који је у дистрибутивним објектима и дужан је да на захтев подносиоца захтева за прикључење изда овлашћење овом подносиоцу да он изгради прикључак;

2) уговор о изради студије прикључења објекта закључују оператор преносног система и подносилац захтева за прикључење;

3) уговор о прикључењу објекта закључују оператор преносног система, оператор дистрибутивног система и подносилац захтева за прикључење.

Оператор дистрибутивног система учествује у изради студије прикључења из става 2. овог члана.

#### Члан 125.

У случају потребе за прикључење објекта за које је одобрен пробни рад у складу са посебним законом се издаје одобрење за привремено прикључење објекта.

Издавање одобрења за привремено прикључење врши се под условима, на начин и по поступку прописаном за издавање одобрења за прикључење објекта.”

#### Члан 51.

У члану 126. став 1. мења се и гласи:

„Место предаје електричне енергије, односно место преузимања електричне енергије је место на коме се граниче инсталације објекта корисника система и система на који је објекат прикључен.”

У ставу 2. речи: „енергетског субјекта и купца, односно произвођача” замењују се речима: „оператора система и корисника система”, а речи: „и природним гасом” бришу се.

#### Члан 52.

После члана 126. додају се назив члана и члан 126а који гласе:

„Сарадња са регионалним координационим центрима

#### Члан 126а

Оператор преносног система и регионални координациони центри сарађују на следећим питањима од регионалне важности:

- 1) израда заједничког модела мреже;
- 2) израда анализа сигурности;
- 3) прорачун капацитета између зона трговања и управљања загушењима;
- 4) прогнозирање адекватности система и припрема активности за смањење ризика;

- 5) координација планирања искључења;
- 6) процена усклађености планова одбране и планова за поновно успостављање преносних система;
- 7) координација и оптимизација поновног успостављања система након распада;
- 8) израда погонских анализа и извештаја;
- 9) регионално одређивање капацитета за резерву;
- 10) олакшавање регионалне набавке резервног капацитета за балансирање;
- 11) подршка операторима преносних система у оптимизацији међусобних потраживања;
- 12) утврђивање регионалних кризних ситуација;
- 13) прорачун вредности максималног улазног капацитета за потребе развоја капацитивних механизма;
- 14) утврђивање потребе за новим преносним капацитетима.

Питања из става 1. овог члана извршавају се на основу релевантне регулативе Европске уније и методологија Европске асоцијације оператора преносних система, у складу са законом којим је ратификован Уговор о оснивању Енергетске заједнице.”

#### **Члан 53.**

У члану 128. став 1. тачка 2) реч: „управљачки” брише се, а после речи: „центри” додаје се реч: „управљања”.

Тачка 3) мења се и гласи:

„3) телекомуникациона инфраструктура у дистрибутивним електроенергетским објектима 110 kV, 35 kV, 20 kV, 10 kV и 0,4 kV, телекомуникациона инфраструктура у електроенергетским објектима оператора преносног система, произвођача, купаца, као и телекомуникациона инфраструктура у неенергетским објектима неопходна за обављање послова управљања дистрибутивним системом;”.

#### **Члан 54.**

У члану 132. став 7. речи: „давања сагласности” замењују се речима: „прегледа и давања мишљења”.

После става 10. додају се нови ст. 11, 12. и 13. који гласе:

„Након што се Агенцији достави извештај, оператор дистрибутивног система може у року од 15 дана да достави Агенцији образложене коментаре и/или примедбе на извештај, а Агенција такође у року од 15 дана од пријема извештаја може затражити од лица из става 2. овог члана да у наредном року од 15 дана пружи више информација у вези са мерама наведеним у програму усклађености.

Агенција ће размотрити сугестије и примедбе оператора дистрибутивног система, као и додатне информације лица из става 2. овог члана и даће своје образложено мишљење о извештају у року од 60 дана од дана његовог пријема.

Оператор дистрибутивног система је дужан да на интернет страници објави годишњи извештај о усклађености, заједно са позитивним или негативним мишљењем Агенције.”

Досадашњи став 11. брише се.

Досадашњи ст. 12 - 14. постају ст. 14 - 16.

#### **Члан 55.**

У члану 136. став 1. тачка 2) речи: „и повезаних субјеката унутар вертикално интегрисаног предузећа” бришу се.

У тачки 9) после речи: „сваке” додаје се реч: „друге”.

У тачки 11) речи: „сваке године” бришу се.

У тачки 15) речи: „и повезивање” бришу се.

Тач. 35) и 37) бришу се.

У тачки 40) реч: „и” на крају реченице брише се и додају се тачка запета и тачка 40а) која гласи:

„40а) поступа у складу са дужностима прописаним законом којим се уређују обновљиви извори енергије, као и енергетска ефикасност;”.

Став 2. мења се и гласи:

„План развоја из става 1. тачка 9) овог члана оператор дистрибутивног система електричне енергије дужан је да достави сваке друге године Агенцији ради давања сагласности.”.

После става 2. додаје се нови став 3. који гласи:

„План инвестиција у дистрибутивни систем из става 1. тачка 10) овог члана оператор дистрибутивног система електричне енергије дужан је да достави сваке године Агенцији, ради давања сагласности.”

Досадашњи ст. 3 – 6. постају ст. 4 -7.

#### **Члан 56.**

У члану 138. став 2. речи: „Министарству и” бришу се.

#### **Члан 57.**

Члан 139. мења се и гласи:

„Члан 139.

Правилима о раду дистрибутивног система електричне енергије уређује се:

- 1) планирање развоја дистрибутивног система, укључујући садржај плана, начин планирања и садржај плана инвестиција;
- 2) услови за сигуран и поуздан рад дистрибутивног система и обавезе корисника дистрибутивног система;
- 3) управљање потрошњом;
- 4) технички услови за прикључење на дистрибутивни систем, технички и други услови за поуздан и сигуран погон дистрибутивног система и поуздано и сигурно преузимање електричне енергије од произвођача прикључених на дистрибутивни систем и из других система, као и поуздану испоруку електричне енергије из дистрибутивног система;
- 5) садржина уговора о експлоатацији објекта који се закључује са корисницима дистрибутивног система и оператором затвореног дистрибутивног система;

- 6) коришћење и одржавање објеката;
- 7) параметри и начин контроле квалитета електричне енергије;
- 8) планирање рада дистрибутивног система;
- 9) праћење плана производње произвођача прикључених на дистрибутивни систем;
- 10) оперативни поступци у хитним случајевима, оперативни поступци и управљање системом у нормалним условима и у случају поремећаја и поремећаја на тржишту електричне енергије;
- 11) планирање рада и управљање дистрибутивним системом;
- 12) приступ дистрибутивном систему за сваку категорију корисника дистрибутивног система посебно, инструмент обезбеђења плаћања и критеријуме за утврђивање износа и периода за који се тражи;
- 13) процедура за мерење са дефинисаном потребном мерном опремом, критеријумима за избор класе тачности мерног уређаја и карактеристика пратећих уређаја и опреме, у зависности од положаја мерног места у систему и врсте корисника система;
- 14) услови и начин мерења испоручене електричне енергије, процедура за мерење са дефинисаном потребном мерном опремом, критеријумима за избор класе тачности мерног уређаја и карактеристика пратећих уређаја и опреме, мерни подаци, коришћење мерних података у зависности од положаја мерног места у систему и врсте корисника система;
- 15) место мерења, учестаност и начин контроле мерног места, планирање контрола, садржај записника о контроли;
- 16) поступак и начин утврђивања неовлашћене потрошње, садржина записника о неовлашћеној потрошњи, начин обрачуна неовлашћене потрошње, права крајњих купаца и поступак одлучивања по приговору;
- 17) начин утврђивања профила потрошње;
- 18) начин одређивања коефицијента свођења измерене величине на обрачунску вредност;
- 19) обавезе корисника и оператора дистрибутивног система у функционалном испитивању и пуштању у погон дела дистрибутивног система у објектима произвођача и купаца који утичу на сигуран и поуздан рад дистрибутивног система, као и у испитивању рада заштитних и управљачких уређаја након значајних погонских догађаја или поремећаја у раду дистрибутивног система;
- 20) начин контроле квалитета напона;
- 21) обука особља оператора и корисника дистрибутивног система на пољу оперативних поступака, у циљу сигурног и поузданог рада дистрибутивног система;
- 22) мере које се предузимају у случају опште несташице, начин предузимања мера, мере штедње и рационалне потрошње електричне енергије и врста објеката по намени којима се не може обуставити испорука електричне енергије у случају опште несташице;
- 23) мере које се предузимају у случају поремећаја рада електроенергетског система, као и због радова на одржавању и проширењу електроенергетског система;

24) друга питања неопходна за рад дистрибутивног система и функционисање тржишта.

Правила из става 1. овог члана доноси оператор дистрибутивног система електричне енергије уз сагласност Агенције.

Правила из става 1. овог члана се објављују на интернет страници оператора дистрибутивног система и Агенције.

Агенција објављује одлуку о давању сагласности правила из става 1. овог члана у „Службеном гласнику Републике Србије”.

#### **Члан 58.**

Члан 140. мења се и гласи:

#### **„Члан 140.**

Прикључење на дистрибутивни систем електричне енергије врши се у поступку обједињене процедуре прописане законом којим се уређује изградња објеката.

Захтев за издавање услова за објекте који се прикључују у поступку обједињене процедуре подноси надлежни орган који спроводи обједињену процедуру, а услови садрже све податке потребне за израду техничке документације, извођење радова, капацитете и услове за прикључење, као и износ накнаде за прикључење на дистрибутивни систем. Уколико је надлежни орган Министарство или орган аутономне покрајине, као и за објекте за производњу, услови за објекте се издају на захтев инвеститора.

Услови из става 2. овог члана садрже додатни услов за изградњу објекта у случају када не постоји изграђена електроенергетска инфраструктура потребног капацитета.

Услови из става 2. овог члана важе две године од дана издавања, односно до истека рока важења решења о грађевинској дозволи.

По захтеву органа из става 2. овог члана оператор дистрибутивног система у року од 15 дана од дана добијања захтева за прикључење, ако су за то испуњени услови прописани законом, издаје одобрење које је извршно даном доношења и врши прикључење на дистрибутивни систем.

Одобрење из става 5. овог члана садржи и коначни обрачун за прикључење на дистрибутивни систем.

Изузетно од става 1. овог члана, објекти који су у функцији производње, преноса и дистрибуције електричне енергије, објекти који се граде или постављају по другим законима (рударство и сл.), озакоњени објекти, градилишта и објекти у пробном раду, као и објекти који се први пут прикључују за које није потребно прибављање акта за грађење, прикључују се на дистрибутивни систем, трајно или привремено, на основу одобрења за прикључење оператора дистрибутивног система, у складу са овим законом и прописима донетим у складу са овим законом.

Одобрење за прикључење из става 7. овог члана издаје се и за уређаје и инсталације јавних догађаја, циркуса, покретних објеката, објеката на води, контејнера, камп-приколица, хоризонталне и вертикалне сигнализације на постојећим путевима и саобраћајницама, телекомуникационе и опреме за видео надзор, билборда, пумпи, бунара, система за наводњавање, сепарација, багера, уређаја за складиштење енергије, купаца-произвођача и друге уређаје и инсталације на површинама јавне намене или на парцелама на којима нема изграђених објеката по закону којим се уређује изградња објеката.

Одобрење за прикључење из става 7. овог члана издаје се и за објекте купца или произвођача електричне енергије који су већ прикључени на дистрибутивни систем, у случају поновног прикључења услед искључења, промене техничких услова на месту прикључења које обухватају: повећање или смањење одобрене снаге објекта купца или произвођача електричне енергије, промена начина мерења, промена места мерења и други случајеви на захтев корисника.

Ближи услови издавања одобрења за прикључење на дистрибутивни систем из ст. 7, 8. и 9. овог члана уређују се прописом о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом.”

#### **Члан 59.**

У члану 141. после става 6. додаје се став 7. који гласи:

„У случају прикључења сопствене потрошње трансформаторских станица 400/x kV и 220/x kV оператора преносног система, трошкове изградње прикључка сноси оператор дистрибутивног система.”.

#### **Члан 60.**

У члану 142. став 1. после речи: „прикључење објекта” додају се речи: „из члана 140. ст. 7, 8. и 9. овог закона.”

У ставу 3. број: „2.” замењује се бројем: „1.”

#### **Члан 61.**

У члану 145. став 1. после речи: „објекат купца” додају се речи: „и складишта електричне енергије”, а реч: „осам” замењује се бројем: „15”.

Тачка 1) мења се и гласи:

„1) услова из одобрења за прикључење из члана 140. ст. 7, 8. и 9. овог закона, односно из услова за пројектовање и прикључење за објекте из члана 140. став 1. овог закона;”.

У тачки 2) после речи: „употребна дозвола” додају се речи: „или акт којим се одобрава пробни рад”.

Тачка 3) мења се и гласи:

„3) да купац или складиштар електричне енергије достави оператору дистрибутивног система уговор о снабдевању без комерцијалних података или потврду снабдевача о закљученом уговору;”.

У ставу 2. реч: „осам” замењује се бројем: „15”.

У ставу 2. тачки 3) после речи „електричном енергијом”, додају се речи: „без комерцијалних података;”.

#### **Члан 62.**

Члан 147. брише се.

#### **Члан 63.**

У члану 153. у тачки 2) после речи: „о раду дистрибутивног,” додају се речи: „односно преносног”, а речи: „на који је повезан” бришу се.

Тачка 11) мења се и гласи:

„11) обезбеди податке о потрошњи и производњи електричне енергије на основу читавања бројила електричне енергије које испуњава прописане метролошке захтеве или утврђених профила потрошње до дванаестог у месецу

за претходни месец и у року од три дана обезбеди оператору преносног система, купцу, произвођачу и снабдевачу приступ подацима;”.

После тачке 15) додају се тач. 15а) – 15в) које гласе:

„15а) раздваја рачуне по делатностима и доставља податке и документацију на захтев Агенције;

15б) у зависности од степена одступања од прописаног квалитета плати накнаду крајњем купцу у складу са правилима из члана 215. овог закона;

15в) поступа у складу са дужностима прописаним законом којим се уређују обновљиви извори енергије, као и енергетска ефикасност;”.

#### **Члан 64.**

У члану 159. брише се реч: „односно” и додају се речи: „затвореног дистрибутивног система”.

#### **Члан 65.**

У члану 160. став 1. брише се реч: „односно” и додају се речи: „односно затвореног дистрибутивног система”.

#### **Члан 66.**

Назив члана и члан 162. бришу се.

#### **Члан 67.**

Назив члана и члан 163. мењају се и гласе:

„Приступ преносном систему у размени електричне енергије  
између зона трговања

#### **Члан 163.**

Приступ преносном систему у прекограничној размени електричне енергије се остварује на основу права на коришћење прекограничног преносног капацитета између зона трговања.

Оператор преносног система може доделити физичко или финансијско право на коришћење преносног капацитета између зона трговања.

Право на коришћење прекограничних преносних капацитета између зона трговања, додељује се на недискриминаторан и транспарентан начин, у складу са усаглашеним техничким критеријумима рада повезаних преносних система и правилима за расподелу прекограничних преносних капацитета између зона трговања.”

#### **Члан 68.**

Члан 164. мења се и гласи:

„Члан 164.

Право на учешће у расподели права на коришћење преносног капацитета између зона трговања и на коришћење преносног капацитета између зона трговања се остварује на основу уговора који са учесницима на тржишту закључује оператор преносног система или правно лице које у име оператора преносног система додељује преносни капацитет између зона трговања.

Правилима за расподелу права на коришћење преносних капацитета између зона трговања уређују се поступак и начин расподеле права на коришћење преносних капацитета између зона трговања, врста и обим

података и начин њиховог објављивања, као и друга питања везана за расподелу права на коришћење преносних капацитета између зона трговања.

Оператор преносног система доноси правила из става 2. овог члана уз сагласност Агенције и дужан је да их објави на својој интернет страници.

Правила из става 2. овог члана морају бити у складу са уговором о Енергетској заједници и са другим међународним уговорима које је потврдила Република Србија.

Зоне трговања у складу са тржишним потребама предлаже оператор преносног система а одобрава Агенција у складу са овим законом.”

#### **Члан 69.**

Назив члана 165. мења се и гласи:

„Принципи управљања загушењима између зона трговања”.

У ставу 2. речи: „прекограничних размена” замењују се речју: „размене”, а после речи: „енергије” додају се речи: „између зона трговања”.

У ст. 3. и 4. речи: „прекогранични” бришу се, а после речи „капацитет” додају се речи: „између зона трговања”.

Ст. 5. и 6. мењају се и гласе:

„Учесници на тржишту су дужни да благовремено обавесте операторе преносног система о намери да користе додељено физичко право на преносни капацитет између зона трговања. Додељено физичко право на преносни капацитет између зона трговања које се не користи биће поново понуђен учесницима на тржишту на транспарентан и недискриминаторан начин.

Оператор преносног система, уколико је то технички могуће, примењује међусобно пребијање размена електричне енергије између зона трговања супротног смера на истој граници у циљу максималног коришћења преносног капацитета између зона трговања, узимајући у обзир сигурност преносног система, размене између зона трговања које смањују загушење не могу се одбити.”

Став 7. се мења и гласи:

„Сви приходи стечени доделом преносних капацитета између зона трговања-могу се користити за следеће сврхе:

- 1) гарантовање расположивости додељеног капацитета;
- 2) одржавање или повећање преносног капацитета између зона трговања кроз инвестиције у мрежу, а нарочито у изградњу нових интерконективних далеководова.”

#### **Члан 70.**

У члану 167. став 1. реч: „прекограничних” брише се, а после речи: „преносних капацитета” додају се речи: „између зона трговања”.

#### **Члан 71.**

У члану 169. у тачки 8) тачка на крају реченице замењује се тачком и запетом и додају се тач. 9) - 12) које гласе:

- „9) номиновани оператор тржишта;
- 10) купац-произвођач;
- 11) складиштар електричне енергије;



12) агрегатор.”

У ставу 3. речи: „о раду преносног система, правилима о раду дистрибутивног система и правилима о раду тржишта електричне енергије” замењују се речима: „из члана 53. овог закона која се односе на област електричне енергије.”

#### **Члан 72.**

У члану 170. став 4. после речи: „крајњег купца” додају се речи: „односно купца-произвођача”.

#### **Члан 73.**

У члану 171. став 2. после речи: „овим законом” додаје се запета и речи: „законом којим се уређује област обновљивих извора енергије”.

У ставу 5. после речи: „крајњи купац” додају се речи: „и купац-произвођач”.

#### **Члан 74.**

У члану 174. после става 1. додају се нови ст. 2. и 3. који гласе:

„Оператор преносног система може, у циљу испуњења прописаних обавеза по основу балансирања и обезбеђења сигурног рада система, купити и продати електричну енергију на регионалном и јединственом европском балансном тржишту.

Начин и поступак учешћа оператора преносног система на европским платформама за балансирање се уређује правилима о раду тржишта електричне енергије и правилима о раду преносног система.”

Досадашњи ст. 2. и 3. постају ст. 4. и 5.

После досадашњег става 3. који постаје став 5. додаје се став 6. који гласи:

„Учешће на балансном тржишту, поред уговора из става 5. овог члана уређује се и уговорима које оператор преносног система закључује са операторима суседних преносних система.”

#### **Члан 75.**

После члана 174. додаје се назив члана и члан 174а који гласе:

„Правила за обуставу и поновно покретање тржишних активности

##### **Члан 174а**

Правилима за обуставу и поновно покретање тржишних активности уређују се одговорности оператора преносног система електричне енергије, оператора дистрибутивног система електричне енергије, оператора затвореног дистрибутивног система и осталих учесника на тржишту електричне енергије у процесу обустављања тржишних активности, у случају да:

- 1) је преносни систем у стању распада;
- 2) је оператор преносног система исцрпео све могућности које му пружа тржиште, те би наставак тржишних активности у поремећеном погону ометао отклањање поремећаја;
- 3) би се наставком тржишних активности знатно смањила делотворност процеса поновне успоставе нормалног погона или угроженог нормалног погона;

4) нису доступни информациони и комуникациони системи нужни за извршавање активности.

Правилима из става 1. овог члана уређује се поступак за поновно успостављање обустављених тржишних активности које спроводи оператор преносног система у координацији са суседним операторима преносних система, оператором дистрибутивног система, операторима затвореног дистрибутивног система и оператором тржишта електричне енергије.

Правила из става 1. овог члана доноси оператор преносног система уз сагласност Агенције.

Правила из става 1. овог члана се објављују на интернет страници оператора преносног система и Агенције, а одлука о давању сагласности Агенције на та правила се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије”.

### **Члан 76.**

После члана 183. додају се називи чланова и чл. 183а – 183е, који гласе:

„Спајање организованог тржишта електричне енергије са суседним тржиштима

#### **Члан 183а**

Номиновани оператор тржишта електричне енергије (у даљем тексту: Немо) је субјект који је одређен за спровођење спајања дан унапред и унутардневног организованог тржишта електричне енергије са суседним организованим тржиштима електричне енергије.

Немо у Републици Србији се одређује ако испуњава следеће услове:

1) има на располагању одговарајуће ресурсе за координисано спровођење дан унапред, односно унутардневног спајања тржишта електричне енергије, укључујући ресурсе неопходне за обављање послова номинованог оператора тржишта електричне енергије, финансијске ресурсе, потребну информациону технологију, техничку инфраструктуру и радне поступке, или доказује да ће те ресурсе стећи благовремено током припремног периода пре преузимања својих задатака;

2) може да осигура учесницима на тржишту отворен приступ информацијама у вези са задацима номинованог оператора тржишта електричне енергије;

3) трошковно је ефикасан у погледу дан унапред и унутардневног спајања тржишта, те у оквиру својег унутрашњег рачуноводства води засебно књиговодство за функције спајања тржишта и друге активности ради спречавања унакрсног субвенционисања;

4) у одговарајућој је мери пословно одвојен од других учесника на тржишту;

5) ако је у другој држави Европске уније или уговорних страна Енергетске заједнице одређен као национални правни монопол за услуге дан унапред и унутардневног трговања, не сме примењивати накнаде за финансирање својих активности на дан унапред или унутардневног тржишту ни у једној држави Европске уније или уговорној страни Енергетске заједнице осим у оној у којој се наведене накнаде наплаћују;

6) да поступа без дискриминације према свим учесницима на тржишту;

7) има успостављене одговарајуће механизме за надзор тржишта;

8) има закључене одговарајуће споразуме којима су уређени транспарентност и поверљивост података са учесницима на тржишту и операторима преносног система;

9) пружа потребне услуге финансијског поравнања и плаћања;

10) успоставља потребне комуникационе системе и процедуре за координацију са операторима преносног система и номинованим операторима тржишта земаља чланица Европске уније или уговорних страна Енергетске заједнице.

Поступак именовања Немо, покреће се подношењем захтева Министарству са потребном документацијом.

Захтев и документацију из става 3. овог члана Министарство по пријему доставља Агенцији ради давања образложеног извештаја. Извештај обавезно садржи и закључак о испуњености услова за именовање Немо. Агенција је дужна да у року од два месеца од дана када Министарство достави захтев са документацијом изда мишљење.

Одлуку о именовању Немо, на предлог Министарства, доноси Влада.

Номиновани оператори тржишта електричне енергије са седиштем у земљама чланицама Европске уније или уговорне стране Енергетске заједнице могу да поднесу захтев да се одреде за номинованог оператора тржишта електричне енергије у Републици Србији под условима реципроцитета.

#### Члан 183б

Немо је дужан да:

- 1) прима налоге од учесника на тржишту;
- 2) упарује и додељује налоге у складу са резултатима дан унапред и унутардневног спајања тржишта;
- 3) објављује цене које су резултат трговања на дан унапред и унутардневном тржишту;
- 4) врши финансијско поравнање и плаћање;

У вези са дан унапред и унутардневним спајањем тржишта Немо нарочито врши следеће послове:

1) да у координацији с номинованим операторима тржишта електричне енергије других земаља спроводи функције спајања тржишта утврђених ставом 3. овог члана;

2) спроводи захтеве за дан унапред и унутардневно спајање тржишта, захтеве за функције спајања тржишта и алгоритам за ценовно спајање тржишта у погледу свих питања повезаних с функционисањем тржишта електричне енергије у складу са ставом 3. овог члана;

3) у сарадњи са номинованим операторима тржишта електричне енергије и операторима преносног система других држава одређује максималне и минималне цене које се могу постићи на дан унапред и унутардневном тржишту, а које ће се примењивати у зонама трговања;

4) обезбеђује анонимност и дељење примљених информација о налозима неопходним за извршење функција спајања тржишта предвиђених ставом 3. овог члана;

5) оцењује резултате који су добијени функцијама спајања тржишта утврђених ставом 3. овог члана, додељивање налога на основу тих резултата,

потврђивање резултата као коначних ако се сматрају исправним и прослеђивање резултата оператору преносног система електричне енергије, који их верификује у складу са алокационим ограничењима и потврђеним прекограничним капацитетом;

6) правовремено обавештава учеснике на тржишту о резултатима њихових налога;

7) делује као централно уговорна страна одговорна за финансијско поравнање и плаћање у размени енергије која је резултат дан унапред и унутардневног спајања тржишта;

8) у сарадњи са другим номинованим операторима тржишта електричне енергије и операторима преносног система успоставља резервне поступке за рад националних или регионалних тржишта у случају да нема резултата из функција спајања тржишта, узимајући такође у обзир и алтернативне поступке чије предлоге израђује оператор преносног система у сарадњи са операторима преносног система других држава, како би се обезбедила ефикасна, транспарентна и недискриминирајућа додела капацитета;

9) доставља процену трошкова, као и информације о трошковима насталим на дан унапред и унутардневног спајању тржишта Агенцији и оператору преносног система када се трошкови номинованог оператора тржишта електричне енергије за успостављање, измену и оперативни рад дан унапред и унутардневног спајања тржишта покривају доприносом оператора преносног система.

Поред обавеза из ст. 1. и 2. овог члана, Немо обавља и функције спајања тржишта са номинованим операторима тржишта других земаља, и то:

1) развија и одржава алгоритме, системе и поступке за дан унапред и унутардневно спајање тржишта;

2) обрађује улазне податке о капацитету између зона трговања и ограничењима при додели које осигуравају извођачи координисаног прорачуна капацитета;

3) управља алгоритмима за ценовно спајање тржишта и упаривања континуалног трговања;

4) потврђује и доставља резултате дан унапред и унутардневног спајања тржишта другим номинованим операторима тржишта електричне енергије и операторима преносног система;

Немо примењује правила релевантних европских асоцијација и у складу са европском праксом спроводи функције у вези са дан унапред и унутардневним спајањем тржишта.

#### Члан 183в

У вези са дан унапред и унутардневним спајањем тржишта оператор преносног система одговоран је да са другим операторима преносног система:

1) примењује алгоритам за ценовно спајање тржишта и алгоритам упаривања континуалног трговања за све аспекте повезане с доделом капацитета;

2) изводи прорачун прекограничних преносних капацитета;

3) по потреби успоставља доделу прекограничних преносних капацитета између зона трговања и друге аранжмане;

4) прорачунава и шаље прекограничне преносне капацитете те ограничења при њиховој додели;

5) проверава резултате дан унапред спајања тржишта у погледу потврђених прекограничних преносних капацитета и ограничења при њиховој додели;

6) када је потребно, успоставља извођаче прорачуна планираних размена ради прорачуна и објаве планираних размена између зона трговања;

7) поштује резултате дан унапред и унутардневног спајања тржишта;

8) успоставља и спроводи одговарајуће резервне поступке за доделу капацитета;

9) предлаже времена отварања и затварања унутардневног спајања тржишта;

10) дели приход од загушења у складу са успостављеном методологијом;

11) када је тако договорено, делује као преносни агент за пренос нето позиција.

Наведене послове оператор преносног система извршава у складу са европским прописима који уређују доделу прекограничних преносних капацитета и управљање загушењима, односно методологијама израђеним у Европској асоцијацији оператора преносних система.

#### Члан 183г

Агенција прати функционисање номинованих оператора тржишта електричне енергије који спроводе дан унапред или унутардневно спајање тржишта у Републици Србији.

Агенција размењује све неопходне податке потребне за ефикасно праћење номинованих оператора тржишта електричне енергије са надлежним телима за ово праћење у другим државама Европске уније или уговорним странама Енергетске заједнице.

#### Члан 183д

Централна уговорна страна је субјект надлежан за физичку и финансијску реализацију трансакција закључених на организованом тржишту електричне енергије и финансијску реализацију трансакције између две зоне трговања.

Централна уговорна страна осигурава правовремено финансијско поравнање и плаћање свих упарених налога у свакој трансакцији и организује физички пренос нето позиције која су резултат доделе капацитета с другом централном уговорном страном или преносним агентом.

Улогу централне уговорне стране може обављати оператор организованог тржишта или правно лице овлашћено за клиринг и финансијско поравнање.

Преносни агент је субјект одговоран за пренос нето позиције између различитих централних уговорних страна.

Улогу преносног агента може обављати оператор организованог тржишта, оператор преносног система или правно лице овлашћено за клиринг и финансијско поравнање.

### Члан 183ђ

Немо и оператор преносног система имају право на надокнаду следећих трошкова:

- 1) успостављања, ажурирања или даљег развоја алгорита за ценовно спајање тржишта и дан унапред спајања тржишта;
- 2) успостављања, ажурирања или даљег развоја алгорита упаривања континуалног трговања и унутардневног спајања тржишта;
- 3) насталих у оперативном раду дан унапред и унутардневног спајања тржишта.

### Члан 183е

Влада ближе прописује услове, начин стицања, трајање и престанак статуса номинованог оператора тржишта електричне енергије, улогу номинованог оператора тржишта, централне уговорне стране, преносног агента и оператора преносног система у вези са пословима спајања организованих тржишта, принципе финансијског поравнања и плаћања, принципе спајања дан-унапред и унутардневног тржишта електричне енергије са суседним тржиштима.

Оператор преносног система и Немо могу доносити и посебне акте у циљу успостављања и функционисања дан унапред и унутардневног спајања тржишта.”.

### Члан 77.

У члану 185. после става 2. додаје се став 3. који гласи:

„Одредба става 1. овог члана, не односи се на податке који се објављују у циљу испуњења прописаних обавеза из правила о објављивању кључних тржишних података.”

### Члан 78.

У члану 187. после става 2. додају се нови ст. 3. и 4. који гласе:

„Снабдевач прикупља и обрађује личне податке о купцима - физичким лицима који се односе на уговор о снабдевању.

Лични подаци из става 3. овог члана су: лично име и презиме, адреса пребивалишта, односно боравишта, ЈМБГ, адреса објекта који се прикључује, односно који је прикључен на систем, адреса достављања рачуна, идентификациони број мерног места, односно шифра мерног места или купца, односно други одговарајући јединствени податак за место примопредаје.”.

Досадашњи став 3. постаје став 5.

Досадашњи став 4. који је постаје став 6. мења се и гласи:

„Уговором о снабдевању купцу се не могу наметати додатне финансијске обавезе због коришћења права на промену снабдевача, а снабдевач је дужан да купца обавести о могућностима за промену снабдевача.”

Досадашњи став 5. постаје став 7.

Досадашњи став 6. постаје став 8.

После става 8. додаје се став 9. који гласи:

„Снабдевач поступа и у складу са законом којим се уређују обновљиви извори енергије, као и енергетска ефикасност.”

**Члан 79.**

У члану 188. став 2. после речи: „Крајњи купац” додаје се запета и речи: „односно купац-произвођач”.

**Члан 80.**

У члану 190. после става 2. додаје се нови став 3 који гласи:

„Гарантовано снабдевање по аутоматизму се остварује без захтева крајњег купца и почиње престанком уговора о снабдевању са ранијим снабдевачем, за купце који имају право на гарантовано снабдевање, а на основу обавештења које оператор дистрибутивног система доставља гарантованом снабдевачу.”

Досадашњи став 3. који је постаје став 4. и мења се и гласи:

„Гарантовани снабдевач снабдева купца из става 1. овог члана по уговору о потпуном снабдевању и дужан је да уговор достави, у писменој форми, крајњем купцу у року од осам дана од дана почетка гарантованог снабдевања.”

После досадашњег става 3. који је постаје став 4. додаје се нови став 5. који гласи:

„Ако крајњи купац не закључи уговор из става 4. овог члана у року од осам дана од дана пријема уговора, оператор система је дужан да му, на захтев гарантованог снабдевача, обустави испоруку електричне енергије, а крајњи купац је дужан да плати преузету електричну енергију.”

У досадашњем ставу 5. који је постаје став 7. број: „3” замењује се бројем: „4”, а број: „4” замењује се бројем: „6”.

После става 7. додаје се став 8. који гласи:

„Гарантовани снабдевач је дужан да поступа у складу са законом којим се уређују обновљиви извори енергије, као и енергетска ефикасност.”

**Члан 81.**

У члану 192. став 1. после тачке 2) додаје се тачка 2а) која гласи:

„2а) да снабдевач не обезбеди приступ систему за постојећа мерна места крајњих купаца са уговорима о потпуном снабдевању;”.

**Члан 82.**

У члану 195. став 1. тачка 16) тачка на крају реченице замењује се тачком и запетом и додаје тачка 17) која гласи:

„17) купце који су закључили уговор са агрегатором не излаже неоснованим трошковима ни уговорним ограничењима.”

**Члан 83.**

У члану 198. тач. 1) – 4) реч: „коришћење” замењује се речју: „потрошња”.

У тачки 4) после речи: „правилно мерење” додају се речи: „или регистровање утрошене електричне енергије;”.

Тачка 5) мења се и гласи:

„5) потрошња електричне енергије преко мерног уређаја на коме су оштећене или недостају пломбе оператора система и/или на коме је крајњи

купац оштетио жиг прописан законом о метрологији, уз услов да се утврди неправилност мерења електричне енергије; ”.

У тачки 6) бришу се речи: „којом се утиче на тачност мерења преузете електричне енергије”.

#### **Члан 84.**

У члану 199. став 4. речи: „Ванредна контрола мерног места врши се у свим случајевима када постоји сумња на неовлашћену потрошњу.” бришу се, а после речи: „метрологије” ставља се тачка, а запета и речи: „односно одговарајуће овлашћено тело за оверавање мерила.” бришу се.

После става 4. додаје се нови став 5. који гласи:

„Ванредну контролу мерног места оператор преносног, односно дистрибутивног система врши у случајевима када за то постоји потреба у складу са правилима о раду.”

После досадашњег става 5. који постаје став 6. додаје се нови став 7. који гласи:

„У случају утврђене неовлашћене потрошње сачињава се записник о неовлашћеној потрошњи који садржи утврђено чињенично стање, уз који се прилаже доказни материјал.”

У досадашњем ставу 6. који је постаје став 8. речи: „става 5.” замењују се речима: ст. 6. и 7.”

Досадашњи ст.7 - 8. постају ст. 9 - 10.

Досадашњи став 8. који постаје став 10. мења се и гласи:

„Начин утврђивања неовлашћене потрошње и садржина записника, уређује се Правилима о раду”.

#### **Члан 85.**

У члану 200. став 1. мења се и гласи:

„У случају неовлашћене потрошње, оператор преносног, односно дистрибутивног система, извршиће обрачун неовлашћено утрошене електричне енергије, издати и доставити лицу које је неовлашћено трошило електричну енергију рачун, за период од дана када је извршена последња редовна, односно ванредна контрола мерног места до дана када је утврђено неовлашћено коришћење електричне енергије, у складу са методологијом за обрачун неовлашћено утрошене електричне енергије, коју доноси Агенција.”

После става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„У случају из члана 198. тачка 5) овог закона, оператор преносног, односно дистрибутивног система, обрачун неовлашћене потрошње извршиће само у случају када се провером мерног уређаја утврди неправилност мерења потрошње.”.

Досадашњи ст. 2. и 3. постају ст. 3. и 4.

У досадашњем ставу 3. који је постаје став 4. број: „4” замењује се бројем: „5”.



**Члан 86.**

Назив члана и члан 201. мењају се и гласе:

„Обустава испоруке, односно преузимања електричне енергије

**Члан 201.**

Оператор преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система обуставиће крајњим купцима испоруку електричне енергије, односно обуставиће преузимање електричне енергије од произвођача, у следећим случајевима:

1) када користи, односно предаје, електричну енергију супротно условима који су утврђени у одобрењу за прикључење, осим у случају када је предвиђено искључење;

2) када електроенергетски објекти, постројења или уређаји купца или произвођача не испуњавају услове у складу са прописима и представљају непосредну опасност по живот и здравље људи, животну средину и имовину;

3) када крајњи купац или произвођач, онемогући овлашћеним лицима оператора преносног, односно дистрибутивног система безбедан, потпун и неометан приступ мерним уређајима и инсталацијама, као и месту мерења ради читавања, провере исправности, отклањања кварова, замене, одржавања и контроле исправности мерних и других уређаја са мерним орманима, уређења мерног места;

4) на захтев снабдевача због неизвршених обавеза из уговора о снабдевању, а уз сходну примену прописа којим се уређује заштита потрошача;

5) неизвршења обавеза по уговору о приступу на преносни или дистрибутивни систем електричне енергије, осим у случају из члана 192. став 1. тачка 2а) овог закона;

6) коришћење или предаја електричне енергије без уговора о снабдевању или потпуном снабдевању или откупу енергије, односно када му је истекло резервно снабдевање, а није закључио уговор о снабдевању;

7) коришћење или предаја електричне енергије, без уређене балансне одговорности у складу са овим законом;

8) на писмени захтев купца или произвођача под условом да се обустава захтева за период од најкраће годину дана, а најдуже две године.

Оператор преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система може крајњим купцима или произвођачима обуставити испоруку или преузимање електричне енергије у следећим случајевима:

1) када крајњи купац омогући другом крајњем купцу потрошњу електричне енергије без одобрења оператора система преко своје инсталације;

2) када купац или произвођач, коме одобрењем за прикључење није уређен утицај на квалитет напона, својим уређајима или начином коришћења електричне енергије проузрокује смањење квалитета електричне енергије другим купцима, под условом да прекорачује емисионе нивое дозвољене правилима о раду и не отклони сметње у року који одреди оператор система.

Обуставом испоруке не престаје уговор о снабдевању, а у периоду обуставе испоруке крајњи купац има обавезе које се односе на приступ систему.

Ако је обустава извршена на захтев купца из става 1. тачка 8) овог члана, купац нема обавезе по основу уговора о снабдевању, односно приступу систему.

Уколико се, у случају из члана 198. тачка 5) овог закона утврди да није било утицаја на тачност мерења, оператор преносног, односно дистрибутивног система је дужан да мерно место доведе у технички исправно стање о сопственом трошку.

Пре обуставе испоруке, односно преузимања електричне енергије, осим у случају из става 1. тач. 2), 3), 4), 6) и 8) овог члана купцу или произвођачу мора бити достављена опомена у којој је одређен рок за отклањање уочених неправилности и недостатака, који не може бити краћи од три дана од дана достављања опомене.

Купац или произвођач, односно лице чијем објекту је обустављена испорука или преузимање електричне енергије има право приговора оператору преносног, односно дистрибутивног система, осим у случају обуставе на захтев снабдевача, када се приговор подноси снабдевачу.

Ближи услови и поступак обуставе испоруке или преузимања и права и обавезе оператора преносног, односно дистрибутивног система, снабдевача и крајњих купаца или произвођача уређују се прописом о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом.”

#### **Члан 87.**

У члану 202. став 1. речи: „односно не постигне споразум о извршењу обавезе” бришу се.

#### **Члан 88.**

Назив члана и члан 204. мењају се и гласе:

„Искључење

Члан 204.

Оператор преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система је дужан да искључи објекат крајњег купца или произвођача са система у следећим случајевима:

- 1) неовлашћене потрошње из члана 198. овог закона;
- 2) када крајњи купац или произвођач онемогући овлашћеним лицима оператора преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система, обуставу испоруке или преузимања енергије;
- 3) на писмени захтев крајњег купца или произвођача;
- 4) ако је обустава испоруке или преузимања електричне енергије из члана 201. став 1. овог закона трајала дуже од годину дана, осим у случају обуставе испоруке или преузимања на захтев крајњег купца или произвођача, када се објекат искључује са система ако је обустава испоруке или преузимања трајала дуже од две године;
- 5) по истеку рока прикључења одређеног одобрењем за прикључење.

Оператор преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система је дужан да искључи објекат произвођача у следећим случајевима:

- 1) предаја електричне енергије без одобрења за прикључење;
- 2) предаја електричне енергије са одобрењем за прикључење пре испуњења услова за прикључење;
- 3) предаја електричне енергије након извршене обуставе;

4) предаја електричне енергије без мерног уређаја, мимо мерног уређаја, или преко мерног уређаја на коме је онемогућено правилно мерење или регистровање предате електричне енергије;

5) предаја електричне енергије преко мерног уређаја на коме су оштећене или недостају пломбе оператора система и/или на коме је корисник оштетио жиг прописан законом о метрологији, уз услов да се утврди неправилност мерења електричне енергије;

6) самовласна замена уређаја.

У случају искључења објекта крајњег купца или произвођача са система, престаје уговор о снабдевању односно откупу и уговор о приступу за место примопредаје објекта који се искључује, а за поновно прикључење крајњи купац или произвођач прибавља одобрење за прикључење у складу са чланом 140. став 2. овог закона.”

#### **Члан 89.**

У члану 207. став 2. брише се.

#### **Члан 90.**

У члану 210. после речи: „Крајњи купац” додаје се запета и речи: „односно купац-произвођач”.

#### **Члан 91.**

После члана 210. додају се називи чланова и чл. 210а – 210в који гласе:

„Складиштење електричне енергије

#### **Члан 210а**

Енергетски субјект који обавља делатност складиштења електричне енергије (у даљем тексту: складиштар) у складу са овим законом обавља следеће послове:

- 1) купује и продаје електричну енергију;
- 2) пружа услугу складиштења електричне енергије за потребе других учесника на тржишту електричне енергије;
- 3) нуди оператору преносног, односно дистрибутивног система помоћне услуге, у складу са техничким карактеристикама и правилима о раду преносног и дистрибутивног система и правилима о раду тржишта електричне енергије;
- 4) са оператором преносног односно дистрибутивног система закључује уговор о пружању помоћних услуга;
- 5) са оператором преносног система закључује уговор о учешћу у балансном механизму;
- 6) поштује прописе и правила који се односе на рад преносног и дистрибутивног система и функционисање тржишта, прописе који се односе на заштиту конкуренције, као и одлуке надлежних органа;
- 7) оператору преносног или дистрибутивног система ставља на располагање податке потребне за рад система у складу са правилима о раду преносног и дистрибутивног система и правилима о раду тржишта електричне енергије.

## Агрегатор

## Члан 210б

Агрегатор наступа на тржишту електричне енергије у име и за рачун учесника на тржишту за које врше услугу обједињавања потрошње и/или производње.

Агрегатор је дужан да:

- 1) поступа према учеснику на тржишту на недискриминаторан начин;
- 2) објави опште услове понуде за закључење уговора, односно да учесника на тржишту обавести на пригодан начин о понуђеним условима;
- 3) бесплатно обезбеди све релевантне податке учеснику на тржишту најмање једном у току обрачуноског периода уколико учесник на тржишту то затражи;
- 4) на својој интернет страници или на други прикладан начин, обавести учесника на тржишту о функцији агрегирања.

Агрегатор и учесник на тржишту закључују уговор којим регулишу међусобне односе.

## Услуга пуњења електричних возила

## Члан 210в

Пружалац услуге пуњења електричних возила је крајњи купац на тржишту електричне енергије.

Оператор дистрибутивног система је дужан да сарађује на недискриминаторној основи са било којим физичким или правним лицем које је власник, развија или управља пунионицама за електрична возила.

Оператор дистрибутивног система по правилу не може бити власник, нити развијати или управљати пунионицама за електрична возила, осим у случају да поседује пунионице искључиво за сопствену употребу.

Влада ће посебним актом уредити техничке спецификације за пунионице електричних возила, обавезе оператора система према крајњем купцу који пружа услугу пуњења електричних возила и друга питања везана за рад пунионица електричних возила.”

**Члан 92.**

У члану 214. став 1. тач. 1) и 2) мењају се и гласе:

„1) услови издавања одобрења за прикључење на преносни, односно дистрибутивни систем, услови за промену техничких услова на месту прикључења и одобрена снага;

2) услови и начин прикључења објеката из члана 140. ст. 6, 7. и 8. овог закона;”.

Тач. 4) – 6) бришу се.

У тачки 9) после речи: „испоруке” додају се речи: „или преузимања”, а после речи: „крајњим купцима” запета се брише и додају се речи: „или произвођачима”.

Тачка 11) брише се.

Тач. 13) – 15) бришу се.

У тачки 16) после речи: „крајњег купца” додају се речи: „или произвођача”, а после речи: „купаца” додају се речи: „или произвођача”, а речи: „и поступак одлучивања по приговору” бришу се.

У тачки 17) после речи: „крајњег купца” додају се речи: „или произвођача”.

После тачке 18) додаје се тачка 18а) која гласи:

„18а) поступак, начин и рокови за остваривање права крајњег купца на накнаду због одступања од прописаног квалитета испоруке, односно снабдевања електричном енергијом;”.

### **Члан 93.**

У члану 215. став 1. речи: „прописима који уређују опште услове испоруке и снабдевања електричном енергијом” бришу се.

У ставу 2. реч: „ближе” брише се.

Став 3. брише се.

Досадашњи став 4. који је постаје став 3. мења се и гласи:

„Остварене вредности показатеља квалитета испоруке електричне енергије, Агенција користи при одобравању планова развоја и средстава за инвестиције и у случају регулације цена приступа системима за пренос и дистрибуцију заснованим на подстицајним методама регулације цена, на начин прописан методологијама за одређивање регулисаних цена приступа, у којима утврђује начин одређивања и максималну висину подстицаја, односно умањења одобреног максималног прихода, а у зависности од смера и степена одступања од захтеваних вредности показатеља техничког квалитета испоруке.”

Досадашњи став 5. брише се.

У досадашњем ставу 6. који је постаје став 4. речи: „и начин утврђивања висине накнаде” замењују се речима: „висина накнаде крајњем”.

### **Члан 94.**

У члану 217. после става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„Измештање дистрибутивног енергетског објекта се може извршити и на захтев правног или физичког лица, уколико постоје технички услови за измештање.”

Досадашњи ст. 2. и 3. постају ст. 3. и 4.

У ставу 3. речи: „из става 1.” замењују се речима: „из ст. 1. и 2.”, а после речи: „енергетски објекат” додају се речи: „или подносилац захтева за измештање”.

У ставу 4. после речи: „енергетски објекат” додају се речи: „или подносиоца захтева за измештање”.

### **Члан 95.**

Члан 218. мења се и гласи:

„Члан 218.

Енергетски субјект који обавља делатност преноса, односно дистрибуције електричне енергије дужан је да спроводи мере заштите у складу са овим законом и другим техничким прописима.

Даном изградње електроенергетског вода успоставља се заштитни појас и заснива се службеност преласка електроенергетског вода у ширини заштитног појаса.

Оператори система дужни су да у року не дужем од три године од дана почетка извођења радова на енергетском објекту, на законом прописани начин, обавесте власника преко чијих непокретности прелази енергетски објекат односно на чијим непокретностима се изводе радови на изградњи енергетског објекта.

Власник непокретности, на којој је енергетски субјект стекао право службености из става 2. овог члана, може поднети захтев за накнаду у року од три године од дана пријема обавештења из става 3. овог члана.

Висина накнада се утврђује налазом вештака одговарајуће струке.

У заштитном појасу испод, изнад или поред електроенергетског објекта могу се градити објекти, изводити друге радње или засађивати дрвеће и друго растиње, ако те радње нису у супротности са планским актом, наменом земљишта, прописима о изградњи објекта, условима прописаним законом или техничким нормативима и другим прописима.

Власник или носилац других права на непокретности који намерава да изводи грађевинске радове у зони заштите енергетског објекта, пре подношења захтева за издавање грађевинске дозволе, дужан је да прибави сагласност енергетског субјекта.

Сагласност из става 7. овог члана се издаје по испуњености услова енергетског субјекта из става 3. овог члана, које инвеститор објекта/радова доказује достављањем елабората овереног од стране овлашћеног лица у складу са законом.

Заштитни појас за надземне електроенергетске водове, са сваке стране вода од крајњег фазног проводника, има следеће ширине:

- 1) за напонски ниво 1 kV до 35 kV:
  - (1) за голе проводнике 10 метара, кроз шумско подручје 3 метра;
  - (2) за слабо изоловане проводнике 4 метра, кроз шумско подручје 3 метра;
  - (3) за самоносеће кабловске снопове 1 метар;
- 2) за напонски ниво 35 kV, 15 метара;
- 3) за напонски ниво 110 kV, укључујући и 110 kV, 25 метара;
- 4) за напонски ниво 220 kV и 400 kV, 30 метара.

Заштитни појас за подземне електроенергетске водове (каблове) износи, од ивице армирано-бетонског канала:

- 1) за напонски ниво 1 kV до 35 kV, укључујући и 35 kV, 1 метар;
- 2) за напонски ниво 110 kV, 2 метра;
- 3) за напонски ниво изнад 110 kV, 3 метра.

Заштитни појас за трансформаторске станице на отвореном износи:

- 1) за напонски ниво 1 kV до 35 kV, 10 метара;
- 2) за напонски ниво 110 kV и изнад 110 kV, 30 метара.

Оператор преносног, односно дистрибутивног система надлежан за енергетски објекат, дужан је да о свом трошку редовно уклања дрвеће или гране и друго растиње које угрожава рад енергетског објекта.

У циљу заштите живота и здравља људи и безбедности енергетских објеката, власник или носилац других права на непокретности која се налази у заштитом појасу, не може без претходне сагласности енергетског субјекта, градити објекте нити изводити посебне врсте радова за које није потребно прибављати акт надлежног органа у складу са прописима којим се уређује изградња објеката.

У заштитном појасу забрањује се коришћење возила и механизације чије компоненте у раду крајњим тачкама прилазе енергетском објекту преносног система ближе од пет метара односно ближе од два метра објекту дистрибутивног система, без присуства представника оператора тог система.

Захтев за присуство представника оператора система подноси се најкасније пет дана пре започињања планираних активности.”

#### **Члан 96.**

У члану 222. став 2. речи: „обавља и послове организовања и администрације тржишта природног гаса и” бришу се.

#### **Члан 97.**

У члану 227. став 1. речи: „не примењује члан 225. овог закона” замењују се речима: „не примењују се члан 225. ст. 2 – 5. овог закона.”

#### **Члан 98.**

У члану 230. став 1. после речи: „транспортног система” додају се речи: „који је део вертикално интегрисаног предузећа”.

#### **Члан 99.**

У члану 231. став 2. мења се и гласи:

„Информације из става 1. овог члана не смеју бити расположиве осталим деловима вертикално интегрисаног предузећа, осим ако је то неопходно за њихово обављање делатности. Власник транспортног система, и други делови вертикално интегрисаног предузећа не могу имати заједничке службе, осим служби за обављање административних или информатичких послова.”

#### **Члан 100.**

У члану 232. став 3. после речи: „транспортни систем” додају се речи: „и власник је транспортног система”.

#### **Члан 101.**

У члану 241. ст. 1. и 5. речи: „преносног система” замењују се речима: „транспортног система.”

У ст. 4. и 5. речи: „два месеца” замењују се речима: „четири месеца.”

#### **Члан 102.**

У члану 242. став 2. се мења и гласи:

„Агенција је дужна да непрекидно прати да ли сертификовани оператор транспортног система испуњава услове из члана 223. овог закона и покреће нови поступак сертификације у следећим случајевима:

1) када је оператор транспортног система обавести о променама из става 1. овог члана;

2) када има сазнања о планираним променама које представљају разлог за нови поступак сертификације или које могу довести или су довеле до повреде прописа о раздвајању;

3) када надлежно тело сагласно обавезама које произилазе из потврђених међународних уговора поднесе оправдан захтев.”

#### **Члан 103.**

У члану 246. став 1. тачка 1) речи: „преносног система” замењују се речима: „транспортног система.”

#### **Члан 104.**

У члану 247. став 1. тачка 6) после речи: „балансирање система” додају се речи: „ако је одговоран за уређивање и администрирање тржишта природног гаса;”.

Тачка 9) брише се.

После става 1. додају се ст. 2. и 3. који гласе:

„Оператор транспортног система природног гаса који има највећи број излаза са транспортног система одговоран је уређивање и администрирање тржишта природног гаса.

Влада ће на предлог Министарства одредити оператора транспортног система из става 2. овог члана.”

#### **Члан 105.**

У члану 248. тачка 24) мења се и гласи:

„24) донесе акт о ценама нестандартних услуга, на који сагласност даје Агенција и који се објављује на интернет страници оператора система;”

После тачке 24) додају се тач. 24а) – 24г) које гласе:

„24а) Агенцији доставља податке о промени снабдевача и степену отворености тржишта;

24б) достави податке потребне за уређивање и администрирање тржишта природног гаса оператору транспортног система из члана 247. став 2. овог закона;

24в) у зависности од степена одступања од прописаног квалитета испоруке, плати накнаду крајњем купцу у складу са правилима из члана 215. овог закона;

24г) поступа у складу са дужностима прописаним законом којим се уређују обновљиви извори енергије, као и енергетска ефикасност;”.

После става 1. додаје се став 2. који гласи:

„Дужности из става 1. тач. 6), 7), 8) и 11) овог закона има само оператор транспортног система који је одговоран за уређивање и администрирање тржишта природног гаса.”

#### **Члан 106.**

У члану 250. став 3. после речи: „планом развоја” додају се речи: „повезаних транспортних система;”.

#### **Члан 107.**

У члану 253. став 2. речи: „Министарству и” бришу се.



**Члан 108.**

У члану 254. став 1. тачка 23) после речи: „функционисање” додају се речи: „и администрирање”.

После става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„У ставу 1. тач. 11), 15), 16) и 21) овог члана односе се само на оператора транспортног система који је одговоран за уређивање и администрирање тржишта природног гаса.”

Досадашњи ст. 2. и 3. постају ст. 3. и 4.

**Члан 109.**

У члану 261. у тачки 20) после речи: „транспортног система” додају се речи: „и оператору транспортног система из члана 247. став 2. овог закона”.

Тачка 25) мења се и гласи:

„25) донесе акт о ценама нестандартних услуга, на који сагласност даје Агенција и који се објављује на интернет страници оператора система;”.

После тачке 25) додају се тач. 25а) – 25в) које гласе:

„25а) Агенцији доставља податке о промени снабдевача и степену отворености тржишта;

25б) у зависности од степена одступања од прописаног квалитета испоруке, плати накнаду крајњем купцу у складу са правилима из члана 215. овог закона;

25в) поступа у складу са дужностима прописаним законом којим се уређују обновљиви извори енергије, као и енергетска ефикасност.”

**Члан 110.**

У члану 263. став 2. речи: „Министарству и” бришу се.

Став 4. брише се.

**Члан 111.**

После члана 290. додаје се члан 290а који гласи:

**„Члан 290а**

О захтеву за измену коначног акта о изузећу Агенција може да одлучује у поступку прописаном за његово доношење, ако у тренутку подношења захтева није отпочела изградња енергетског објекта.

Агенција ће на захтев странке укинути акт о изузећу из чл. 167, 288. и 289. овог закона, у целини или у делу, пре истека његовог важења.”

**Члан 112.**

У члану 292. став 1. после тачке 2) додаје се тачка 2а) која гласи:

„2а) снабдевач на велико природним гасом;”.

**Члан 113.**

После члана 296. додају се називи чланова и чл. 296а и 296б који гласе:

„Обавеза чувања евиденција

Члан 296а

Снабдевач и снабдевач на велико дужни су да Агенцији, органу надлежном за послове конкуренције и надлежном телу сагласно обавезама које произилазе из потврђених међународних уговора, ставе на располагање све релевантне податке који се односе на трансакције из уговора о снабдевању природним гасом свих учесника на тржишту, осим крајњих купаца.

Подаци из става 1. овог члана садрже појединости о карактеристикама трансакција као што су: трајање, правила о испоруци и измирењу обавеза, количинама, датумима и временима извршења и ценама трансакција, начину идентификације учесника на тржишту на кога се трансакција односи, као и спецификацију свих уговора о снабдевању природним гасом по којима обавезе нису измирене.

Снабдевач је дужан да податке из става 2. овог члана чува ради стављања на располагање најмање пет година.

#### Заштита комерцијално осетљивих података

##### Члан 296б.

Оператор транспортног, односно дистрибутивног система, оператор складишта природног гаса, снабдевач и снабдевач на велико обавезни су да чувају као пословну тајну податке и документа који садрже информације о продајним ценама, количини и условима снабдевања природним гасом, мерне податке о производњи, односно потрошњи крајњих купаца, као и друге податке и документа чије објављивање или чињење доступним трећим лицима може довести до поремећаја на тржишту природног гаса.

Одредба става 1. овог члана, односи се и на уговоре о снабдевању природним гасом у периоду од годину дана од дана престанка тих уговора, осим уговора који се закључују у поступку јавних набавки, с тим да се и по истеку тог периода мерни подаци о производњи, односно потрошњи природног гаса крајњих купаца, могу саопштавати, односно документа давати трећим лицима само по захтеву произвођача, односно крајњег купца природног гаса.”

##### Члан 114.

У члану 315. у тачки 11) речи: „природног” бришу се.

После тачке 12) додаје се нова тачка 12а) која гласи:

„12а) поступак/начин и рокови за остваривања права крајњег купца на накнаду због одступања од прописаног квалитета испоруке, односно снабдевања;”.

После става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„Гас који се преузима у систем из тачке 11) овог става поред природног гаса може бити и биогаз и друге врсте нискоугљеничних гасова, у мери у којој се дати гасови могу технички и безбедно преузети и преносити кроз систем за природни гас.”

Досадашњи ст. 2. и 3. постају ст. 3. и 4.

**Члан 115.**

Назив члана и члан 320. мењају се и гласе:

„Праћење показатеља квалитета испоруке и снабдевања природним гасом

**Члан 320.**

Енергетски субјекти који обављају енергетске делатности у вези са испоруком и снабдевањем природним гасом, дужни су да обезбеде квалитет испоруке и снабдевања утврђен овим законом и другим прописима донетим на основу овог закона.

Агенција доноси правила из члана 51. став 1. тачка 2) овог закона којима се одређују показатељи техничког и комерцијалног квалитета испоруке и комерцијалног квалитета снабдевања природним гасом, начин евидентирања података и рачунања показатеља, начин и рокове за достављање података и извештаја Агенцији, начин утврђивања захтеваних вредности појединих показатеља, као и начин оцењивања резултата добијених праћењем достигнутих у односу на захтеване вредности показатеља квалитета.

Остварене вредности показатеља квалитета испоруке природног гаса, Агенција користи при одобравању планова развоја и средстава за инвестиције и у случају регулације цена приступа системима за транспорт и дистрибуцију заснованим на подстицајним методама регулације цена, на начин прописан методологијама за одређивање регулисаних цена приступа, у којима утврђује начин одређивања и максималну висину подстицаја, односно умањења одобреног максималног прихода, а у зависности од смера и степена одступања од захтеваних вредности показатеља техничког квалитета испоруке.

Правилима из става 2. овог члана се одређује висина накнаде крајњем купцу по основу степена одступања од прописаног квалитета.”

**Члан 116.**

У члану 324. став 1. речи: „и компримовним природним гасом” замењују се речима: „биотечностима, компримованим природним гасом, утечњеним природним гасом и водоником.”

**Члан 117.**

У члану 327. став 1. мења се и гласи:

„Енергетски субјект који обавља делатност транспорта нафте нафтоводом или транспорта деривата нафте продуктоводом доноси правила о раду система за транспорт нафте нафтоводом, односно правила о раду система за транспорт деривата нафте продуктоводом, која садрже нарочито: техничке услове за безбедан рад система; поступке у случају хаварије и кризних ситуација, односно прекида транспорта, правила о приступу систему за транспорт нафте, односно деривата нафте; инструмент обезбеђења плаћања и критеријуме за утврђивање износа и периода за који се тражи; услове у погледу квалитета нафте, односно деривата нафте који се предају за транспорт, правила о мерењу са дефинисаном потребном мерном опремом и друге услове транспорта.”

**Члан 118.**

У члану 335. речи: „и компримованим природним гасом” замењују се речима: „биотечностима, компримованим природним гасом, утечњеним природним гасом и водоником”.

У тачки 1) после речи: „биогорива” додају се речи: „биотечности, компримованог природног гаса, утечњеног природног гаса и водоника”.

После тачке 1) додаје се тачка 1а) која гласи:

„1а) податке о производњи сирове нафте и просечној цени производње сирове нафте;”.

Тачка 2) мења се и гласи:

„2) податке о ценама деривата нафте, биогорива, биотечности, компримованог природног гаса, утечњеног природног гаса и водоника са и без акциза и пореза;”.

#### **Члан 119.**

У члану 337. став 1. мења се и гласи:

„Деривати нафте, биогорива, биотечности, компримовани природни гас, утечњени природни гас и водоник који се стављају на тржиште морају испуњавати услове утврђене прописима о квалитету течних горива нафтног порекла, биогорива, биотечности, компримованог природног гаса, утечњеног природног гаса и водоника, прописима о заштити животне средине, техничким и другим прописима који се односе на промет горива из овог става.”

У ставу 3. речи: „ће ближе уредити” замењују се речима: „ближе уређује”.

#### **Члан 120.**

У члану 338. став 2. речи: „ће ближе уредити” замењују се речима: „ближе уређује”.

#### **Члан 121.**

У члану 339. став 1. речи: „и компримованим природним гасом” замењују се речима: „биотечностима, компримованим природним гасом, утечњеним природним гасом и водоником, чување оперативних и обавезних резерви”.

После става 1. додаје се став 2. који гласи:

„Министарство ће успоставити аутоматизовани информациони систем за управљање токовима информација и извештавање из става 1. овог члана.”

#### **Члан 122.**

Члан 345. мења се и гласи:

„Члан 345.

Енергетски субјекти који обављају делатност производње деривата нафте и трговине нафтом, дериватима нафте, биогоривом, биотечностима, компримованим природним гасом, утечњеним природним гасом и водоником, осим оних који обављају само трговину компримованим природним гасом и/или утечњеним природном гасом и/или водоником, дужни су да обезбеде оперативне резерве деривата нафте, које су једнаке десетодневној просечној количини моторних бензина и гасних уља из става 5. овог члана, односно петнаестодневној просечној количини млазног горива из става 5. овог члана, које су ставили на тржиште Републике Србије у претходној години из сопствене производње и увоза.

Енергетски субјекти који обављају делатност производње електричне енергије и/или комбиноване производње електричне и/или топлотне енергије дужни су да обезбеде оперативне резерве деривата нафте и/или угља у количини која ће омогућити најмање 15 дана њихове просечне производње

електричне и/или топлотне енергије у јануару, фебруару и марту за претходних пет година.

Енергетски субјекти који обављају делатност производње топлотне енергије из деривата нафте и/или угља за снабдевање тарифних купаца топлотном енергијом дужни су да обезбеде оперативне резерве деривата нафте и/или угља у количини која ће омогућити најмање 15 дана њихове просечне производње топлотне енергије у јануару, фебруару и марту за претходних пет година.

Енергетски субјекти који обављају делатност производње топлотне енергије из природног гаса за снабдевање тарифних купаца топлотне енергије дужни су да обезбеде могућност супституције природног гаса другим енергентима у количини која ће омогућити најмање 15 дана њихове просечне производње топлотне енергије у јануару, фебруару и марту за претходних пет година.

Оперативне резерве деривата нафте из става 1. овог члана могу се формирати и одржавати у моторним бензинима, млазним горивима и гасним уљима која се користе као горива за моторе са унутрашњим сагоревањем и опцијским уговорима за наведене деривате уколико је дериват нафте који је предмет опцијског уговора ускладиштен на територији Републике Србије.

Оперативне резерве деривата нафте из ст. 2, 3. и 4. овог члана могу се формирати и одржавати у сировој нафти, дериватима нафте који се користе као енергетска горива и опцијским уговорима уколико је дериват нафте који је предмет опцијског уговора ускладиштен на територији Републике Србије. Најмање једна трећина обавезе чувања ових резерви треба да буде у готовим производима.

Влада ближе прописује услове и начин постепеног обезбеђења, коришћења и обнављања оперативних резерви деривата нафте, угља и других енергената.

Оперативне резерве деривата нафте, угља и других енергената користе се у случају краткотрајних поремећаја на тржишту, услед хаварија и других непредвиђених ситуација због којих је угрожена сигурност рада појединих делова енергетског система или енергетског система у целини.

Изузетно од става 5. овог члана, у периодима припреме и трајања ремонта рафинеријских капацитета, као и 15 дана након завршетка ремонта, оперативне резерве из става 1. овог члана могу се одржавати у сировој нафти, а најдуже три месеца годишње.”

#### **Члан 123.**

У члану 349. став 4. тачка 2) после речи: „продаји” додају се речи: „и складиштењу”.

#### **Члан 124.**

У члану 359. ст. 2. и 3. мењају се и гласе:

„Снабдевач топлотном енергијом одговоран је за обезбеђивање количина топлотне енергије за снабдевање крајњих купаца, која је довољна за достизање прописане температуре грејаног простора и испоручене топле потрошне воде.

Снабдевач топлотном енергијом дужан је да обезбеди количине топлотне енергије за технолошке потребе према посебним уговореним условима.”

### Члан 125.

У члану 361. став 1. после речи: „посебно у случају престанка уговора, као и услове за подношење и решавање захтева крајњег купца за обуставу испоруке топлотне енергије” додају се речи: „ у складу са актом из става 2. овог члана”.

После става 1. додају се нови ст. 2. и 3. који гласе:

„Министарство доноси пропис којим се уређују права и обавезе крајњих купаца топлотне енергије као и услови за подношење и решавање захтева крајњег купца за обуставу испоруке топлотне енергије.

Права и обавезе крајњих купаца уређују се уговором о снабдевању крајњих купаца топлотном енергијом који нарочито садржи:

- 1) податке о уговорним странама и датуму склапања уговора;
- 2) предмет уговора;
- 3) идентификацију ознаке заједничког мерног места;
- 4) одредбе о извештавању и размени података;
- 5) одредбе о цени топлотне енергије;
- 6) начин обрачуна и рок плаћања;
- 7) поступак услед неовлашћене потрошње топлотне енергије;
- 8) правила за расподелу топлотне енергије;
- 9) начин утврђивања и обрачуна штете у случају неизвршења или неуредног извршења уговора;
- 10) одредбе о трајању уговора и посебним условима важења уговора у случају захтева о обустави испоруке топлотне енергије;
- 11) остале међусобне обавезе и друге потребне податке;
- 12) начин решавања спорова.”

Досадашњи став 2. постаје став 4.

### Члан 126.

После члана 361. додаје се члан 361а који гласи:

#### „Члан 361а

Дистрибутер топлотне енергије обуставиће крајњим купцима испоруку топлотне енергије на писмени захтев купца, под условом да се обустава захтева за период од најмање годину дана.

Обуставом испоруке не престаје уговор о снабдевању топлотном енергијом, а у периоду обуставе испоруке крајњи купац има обавезе које се односе на обрачун и плаћање фиксног дела цене грејања.

Ближи услови и поступак обуставе испоруке и права и обавезе дистрибутера топлотне енергије и крајњих купаца уређују се прописом о условима за подношење и решавање захтева крајњег купца за обуставу испоруке топлотне енергије из члана 361. став 1. овог закона.”.

**Члан 127.**

Назив члана и члан 365. мењају се и гласе:

„Подстицајне мере у области топлотне енергије

Члан 365.

Подстицајне мере у области топлотне енергије су прописане законом којим се уређује област обновљивих извора енергије.”

**Члан 128.**

Члан 366. брише се.

**Члан 129.**

У члану 367. после става 5. додаје се нови став 6. који гласи:

„Тржишни инспектор ће решењем забранити трговину дериватима нафте на енергетском објекту који није уписан у лиценцу за обављање енергетске делатности а на коме се обавља енергетска делатност.

Досадашњи ст. 6. и 7. постају ст. 7. и 8.

У досадашњем ставу 7. који постаје став 8. после речи: „експлозија,” додају се речи: „министарство надлежно за послове финансија”.

**Члан 130.**

После члана 367. додају се чл. 367а, 367б и 367в који гласе:

„Члан 367а

У складу са делокругом рада, Министарство врши надзор над радом тела именованих у складу са законом којим се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености.

Члан 367б

Тела за прегледе и испитивања опреме под притиском именована у складу са законом којим се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености Министарству достављају информације о евидентирању и прегледима и испитивањима опреме под притиском преко Централног регистра опреме под притиском.

Централни регистар опреме под притиском је јединствени електронски регистар опреме под притиском високог нивоа опасности у коме се налазе подаци о:

- 1) власницима, односно корисницима опреме под притиском;
- 2) локацији и техничким и другим карактеристикама опреме под притиском;
- 3) извршеним евидентирањима и прегледима и испитивањима опреме под притиском, односно евиденционим и ревизионим листовима и записницима о прегледима и испитивањима опреме под притиском;
- 4) исправама о усаглашености које су издала тела за оцењивање усаглашености опреме под притиском;
- 5) опреми под притиском која је стављена ван употребе;
- 6) датумима наредних прегледа и испитивања опреме под притиском;

7) именованим телима за прегледе и испитивања опреме под притиском и лицима која су овлашћена за пописивање евиденционих и ревизионих листова у именованим телима.

#### Члан 367в

Корисници опреме под притиском утврђени актом из става 3. овог члана морају да испуњавају услове у погледу стручног кадра, односно услове у погледу броја и стручне оспособљености запослених лица за обављање послова са опремом под притиском.

Стручна оспособљеност из става 1. овог члана проверава се полагањем стручног испита.

Министарство прописије критеријуме за утврђивање корисника опреме под притиском, услове у погледу броја и стручне оспособљености запослених лица, као и друге обвезнике полагања стручног испита из става 2. овог члана.

Министарство прописује ближе услове, програм и начин полагања стручног испита из става 2. овог члана.”.

#### Члан 131.

Члан 368. мења се и гласи:

„Члан 368.

На садржину, врсту, облик, поступак и спровођење инспекцијског надзора, овлашћења и обавезе учесника у инспекцијском надзору и друга питања од значаја за инспекцијски надзор која нису уређена овим законом, примењују се одредбе закона и других прописа којим се уређује инспекцијски надзор.”.

#### Члан 132.

Члан 369. брише се.

#### Члан 133.

Назив одељка и члан 370. бришу се.

#### Члан 134.

Назив одељка и члан 371. бришу се.

#### Члан 135.

У члану 374. став 1. тачка 1) мења се и гласи:

„1) да ли енергетски објекти, уређаји и инсталације који се користе у обављању енергетске делатности производње, преноса и дистрибуције електричне енергије испуњавају прописане услове за обављање тих делатности;”.

Тачка 7) мења се и гласи:

„7) да ли се у току коришћења електроенергетски објекти, уређаји и инсталације одржавају у складу са законом, техничким и другим прописима и да ли се врши контрола електроенергетских објеката уређаја и инсталација у складу са техничким и другим прописима;”.

#### Члан 136.

У члану 377. став 1. у уводној реченици, после речи: „под притиском” додају се речи: „у вршењу инспекцијског надзора”.

Тачка 5) мења се и гласи:



„5) да ли опрема под притиском која се користи у обављању енергетске делатности испуњава прописане услове за обављање тих делатности;”.

#### **Члан 137.**

Члан 378. мења се и гласи:

„Члан 378.

Енергетски инспектор врши инспекцијски надзор над обављањем енергетских делатности у складу са овим законом, над објектима за складиштење и производњу нафте, деривата нафте и биогорива и производњу топлотне енергије који нису опрема под притиском, као и надзор над спровођењем прописа о формирању обавезних и оперативних резерви, квалитетом природног гаса и прописа у области топлотне енергије.”.

#### **Члан 138.**

Члан 380. мења се и гласи:

„Члан 380.

У вршењу инспекцијског надзора енергетски инспектор има право и дужност да проверава:

1) да ли је за обављање енергетске делатности прибављена лиценца, осим за енергетске делатности из члана 16. став 1. тач. 19), 20), 22) и 23) овог закона;

2) да ли енергетски субјекти који обављају делатност производње, дистрибуције и снабдевања топлотном енергијом, ове делатности обављају у складу са прописима;

3) да ли се обавезне резерве чувају у складу са прописима;

4) да ли се оперативне резерве чувају у складу са прописима;

5) да ли је прибављена енергетска дозвола за објекте за складиштење нафте, деривата нафте, биогорива, компримованог природног гаса и утечњеног природног гаса укупног резервоарског простора већег од 10 m<sup>3</sup>, објеката за производњу биогорива капацитета преко 10 t годишње и објеката за производњу топлотне енергије снаге 1 MW и више, а који нису опрема под притиском;

6) квалитет испорученог природног гаса на основу извештаја тела које министарство одређује у складу са законом којим се уређују јавне набавке.

Енергетски инспектор врши и друге послове утврђене законом или прописом донетим на основу закона.”.

#### **Члан 139.**

Називи чланова и чл. 381. - 384. бришу се.

#### **Члан 140.**

Назив члана и члан 385. мењају се и гласе:

„Овлашћења инспектора

Члан 385.

У вршењу инспекцијског надзора електроенергетски инспектор, инспектор опреме под притиском, енергетски инспектор и тржишни инспектор је овлашћен да:

1) наложи да се утврђене незаконитости отклоне у року који одреди;

2) донесе решење и изрекне управну меру ако надзирани субјекат не отклони незаконитост у остављеном року, осим када због неопходности предузимања хитних мера решење доноси без одлагања;

3) забрани уградњу уређаја, постројења и инсталација или опреме под притиском ако у одређеном року нису отклоњене утврђене незаконитости;

4) забрани трговину дериватима нафте на енергетском објекту који није уписан у лиценцу за обављање енергетске делатности а на коме се обавља енергетска делатност;

5) забрани употребу енергетског објекта, односно коришћење уређаја, постројења или инсталација или опреме под притиском ако:

- (1) до истека рока утврђеног решењем за отклањање незаконитости нису отклоњене утврђене незаконитости,
- (2) рад, односно употреба енергетског објекта, уређаја, постројења или инсталације или опреме под притиском доводи у опасност живот и здравље људи, животну средину или биљни или животињски свет, материјална добра или безбедност,
- (3) се енергетском субјекту одузме лиценца или сагласност за складиштење и снабдевање за сопствене потребе због неиспуњавања прописаних услова или не поседује лиценцу за обављање енергетске делатности, односно енергетски објекат на којем се обавља енергетска делатност није уписан у лиценцу за обављање енергетске делатности или не поседује сагласност за складиштење и снабдевање за сопствене потребе, осим у случају из члана 26. овог закона;

6) надлежном правосудном органу поднесе кривичну пријаву, пријаву за привредни преступ или захтев за покретање прекршајног поступка, односно предузме и друге радње и мере на које је законом или другим прописом овлашћен;

7) нареди извршавање прописаних обавеза у одређеном року и да привремено забрани рад ако се налог у остављеном року не изврши.

Енергетски субјект или друго правно лице или предузетник, односно одговорно лице, коме је решењем инспектора наложено отклањање незаконитости дужан је да незаконитости отклони у наложеном року и да у писаној форми обавести инспектора о отклањању незаконитости у року који је одређен решењем.”.

#### **Члан 141.**

У члану 387. став 2. мења се и гласи:

„Жалба одлаже извршење решења, осим у случају када је неопходно предузимање хитних мера прописаних одредбама закона којим се уређује инспекцијски надзор, што се посебно образлаже у решењу.”.

После става 2. додаје се став 3. који гласи:

„У случају да је првостепена одлука инспектора већ једанпут била поништена, другостепени орган не може је опет поништити и упутити предмет инспекцији на поновни поступак, него ће сам решити ову управну ствар.”.

#### **Члан 142.**

У члану 388. после става 2. додаје се став 3. који гласи:

„Инспектор не може да обавља привредне или друге делатности и послове за себе или другог послодавца из области у којој врши инспекцијски надзор, учествује у раду стручних радних група или тела надзираних субјеката, односно лица која подлежу инспекцијском надзору или ако обавља друге службе, послове и поступке који су у супротности са положајем и улогом инспектора и штете његовој самосталности у вршењу посла.”.

#### **Члан 143.**

У члану 389. после тачке 3) додаје се тачка 3а) која гласи:

„3а) не врши снабдевање топлотном енергијом у складу са чланом 359. став 2. овог закона;”.

После тачке 8) додаје се тачка 8а) која гласи:

„8а) поступи супротно правилима из члана 51. став 1. тачка 2а) овог закона;”.

Тач. 9) - 12) бришу се.

Тачка 21) брише се.

Тачка 22) мења се и гласи:

„22) не изврши решење инспектора и не обавести инспектора о отклањању незаконитости у року који је одређен решењем из члана 385. овог закона;”.

#### **Члан 144.**

У члану 390. став 1. тачка 2) после броја: „24)” додају се бројеви: „24а) и 24б),”, после речи: „члан 280. став 2.” брише се реч: „и”, а после речи: „члан 301. став 1. тач. 10) и 11)” додају се речи: „и члан 296а овог закона);”

Тачка 3) брише се.

#### **Члан 145.**

После члана 390. додаје се члан 390а који гласи:

##### **„Члан 390а**

Новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај одговорно службено лице у надлежном органу управе које изда грађевинску дозволу по захтеву за изградњу енергетског објекта уз који није приложена енергетска дозвола, уколико је обавеза достављања енергетске дозволе уз захтев за издавање грађевинске дозволе прописана законом и подзаконским актима који уређују област планирања и изградње.”.

#### **Члан 146.**

У члану 391. став 1. после тачке 1) додаје се тачка 1а) која гласи:

„1а) отпочне да обавља енергетску делатност без прибављене лиценце у смислу овог закона (члан 17. овог закона).”.

После тачке 2) додаје се тачка 2а) која гласи:

„2а) поступи супротно правилима из члана 51. став 1. тачка 2а) овог закона;”.

Тачка 4) брише се.

Тачка 13) брише се.

Тачка 14) мења се и гласи:

„14) не изврши решење инспектора и не обавести инспектора о отклањању незаконитог поступања у року који је одређен решењем у смислу овог закона (члан 385. овог закона).”.

У ставу 2. тачка 3) мења се и гласи:

„3) ако поступи супротно правилима из члана 51. став 1. тачка 2а) овог закона;” Тачка 4) брише се.

Тачка 14) брише се.

Тачка 15) мења се и гласи:

„15) не изврши решење инспектора и не обавести инспектора о отклањању незаконитости у року који је одређен решењем у смислу овог закона (члан 385. овог закона).”.

#### **Члан 147.**

Назив члана и члан 429. бришу се.

#### **Члан 148.**

Члан 431. брише се.

#### **Члан 149.**

Оператор дистрибутивног система је дужан да до 1. маја 2023. године, успостави ажурну базу података о свим купцима из категорије домаћинство и малим купцима и њиховим мерним местима.

Гарантовани снабдевач електричном енергијом је дужан да, на основу базе из става 1. овог члана, најкасније до 1. маја 2024. године, успостави ажурну базу података о свим купцима из категорије домаћинство и малим купцима које снабдева и закључи уговор о снабдевању електричном енергијом, у писаној форми.

#### **Члан 150.**

Оператор дистрибутивног система ће преузети све мерне уређаје, мерно разводне ормане, прикључне водове, инсталације и опрему у мерно разводном орману најкасније до 31. децембра 2024. године према годишњој динамици од 25% од непреузетих мерних уређаја, мерно разводних ормана, прикључних водова, инсталација и опреме у мерно разводним орманима почевши од дана ступања на снагу овог закона.

#### **Члан 151.**

Оператор преносног, односно дистрибутивног система електричне енергије ће у року од једне године од дана ступања на снагу овог закона донети план имплементације напредних мерних система из чл. 115. и 138. Закона о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14 и 95/18-др. закон).

#### **Члан 152.**

Оператор дистрибутивног система ће преузети све мерне уређаје, односно мернорегулационе станице најкасније до 31. децембра 2024. године.

#### **Члан 153.**

Прописи за извршавање овог закона биће донети у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона, осим прописа из чл. 7, 22, 23, 39. и 76. овог закона који ће бити донети у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона и прописа из члана 6. овог закона који ће бити донет у року од девет месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Пропис из члана 27. став 7. Закона о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14 и 95/18- др. закон) ускладиће се са одредбама овог закона у року од шест месеци.

Пропис из члана 7. овог закона у делу који се односи на топлотну енергију примењиваће се по обезбеђивању средстава за остваривање права енергетски угрожених купаца топлотне енергије у буџету Републике Србије.

Прописи из члана 219. Закона о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14 и 95/18- др. закон) биће донети у року од пет година од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења прописа из ст. 1. и 2. овог члана, примењиваће се прописи који су донети на основу Закона о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14 и 95/18- др. закон), ако нису у супротности са одредбама овог закона.

Аутономна покрајина и јединице локалне самоуправе донеће планове развоја из члана 4. овог закона у року од две године од дана доношења Стратегије и Програма.

Јединице локалне самоуправе донеће пропис о условима за подношење и решавање захтева крајњег купца за обуставу испоруке топлотне енергије из члана 127. овог закона, као и регистар издатих лиценци и евиденцију произвођача топлотне енергије снаге од 0,1 MW до 1 MW и прописе из члана 361. став 1. Закона о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14 и 95/18- др. Закон) у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

#### **Члан 154.**

Агенција ће донети методологије из члана 26. ст. 1. и 2. овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Агенција ће донети акт из члана 27. став 6. овог закона у року од два месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Агенција ће ускладити правила из члана 27. став 1. овог закона у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Агенција ће донети правила из члана 27. став 2. овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Агенција ће одредити висину накнаде из члана 28. овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

#### **Члан 155.**

Оператори система дужни су да израде акта из члана 39. овог закона, прибаве сагласност Агенције и доставе Министарству, најкасније у року од четири месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Оператори система донеће правила из члана 43. овог закона најкасније у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Оператори система ускладиће општа акта из члана 109. став 1. тач. 7), 8), 12), 13), 25), члана 136. став 1. тач. 1) и план из члана 136. став 1. тачка 11), и чл. 248. и 261. Закона о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14 и 95/18-др.закон) са одредбама овог закона најкасније у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона и доставити Агенцији ради давања сагласности.

Енергетски субјект за транспорт нафте нафтоводима, односно деривата нафте продуктоводима ускладиће правила о раду из члана 327. став 1. Закона о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14 и 95/18-др. закон) са

одредбама овог закона најкасније у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона и доставити Агенцији ради давања сагласности.

#### **Члан 156.**

Номиновани оператор тржишта електричне енергије може поднети захтев да се одреди за Номиновани оператор тржишта електричне енергије у Републици Србији, када Агенција процени да су се стекли услови за више номинованих оператора тржишта електричне енергије на подручју Републике Србије, а најраније по истеку периода који није краћи од четири године од дана ступања на снагу овог закона.

#### **Члан 157.**

Лиценце за обављање енергетске делатности трговине нафтом, дериватима нафте, биогоривима и компримованим природним гасом које су издате до дана ступања на снагу овог закона важиће до истека рока на који су издате под називом трговина нафтом, дериватима нафте, биогоривима, биотечностима, компримованим природним гасом, утечњеним природним гасом и водоником из члана 10. овог закона и ако енергетски субјект у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона достави ту лиценцу Агенцији ради евидентирања промењеног назива делатности и стављања забележбе на решење којим је лиценца издата.

У случају обављања делатности из става 1. овог члана моторним горивима која нису обухваћена издатом лиценцом, лиценцирани енергетски субјект је дужан да поднесе Агенцији захтев за измену лиценце, без обзира на промењен назив те лиценце.

#### **Члан 158.**

Одредбе члана 22. овог закона које се односе на електронску процедуру примењиваће се од дана израде софтверског решења који подржава овај систем.

#### **Члан 159.**

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

## ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

### I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона је члан 97. став 1. тачла б) Устава Републике Србије, којим је између осталог, утврђено да Република Србија уређује и обезбеђује, јединствено тржиште, правни положај привредних субјеката и систем обављања појединих привредних и других делатности.

### II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

У циљу испуњења обавеза преузетих Уговором о оснивању Енергетске заједнице Југоисточне Европе и Споразум о стабилизацији и придруживању Народна скупштина усвојила је 2014. године Закон о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14 и 95/2018 - други закон - у даљем тексту: Закон) усаглашен са „трећим енергетским пакетом”, чиме је настављен процес реформи у енергетском сектору и створени услови за:

- сигурно, квалитетно и поуздано снабдевање електричном енергијом и природним гасом,
- уравнотежени развој сектора у циљу обезбеђивања потребних количина енергије за задовољавање потреба купаца енергије,
- подстицање конкурентности на тржишту на начелима недискриминације,
- ефективан надзор тржишних делатности и природних монопола (пренос, транспорт, дистрибуција) кроз проширење овлашћења независног регулаторног тела (Агенције за енергетику) и јачање његове функционалне и финансијске независности,
- развој енергетске инфраструктуре и увођење савремених технологија и стварања транспарентних, атрактивних и стабилних услова за улагања у изградњу, реконструкцију и модернизацију енергетских објеката
- успостављање и функционисање организованог тржишта електричне енергије и
- заштита купаца.

У периоду од доношења закона одлукама Министарског савета преузете су обавезе транспонована и имплементације у национално законодавство уредби Европске уније, и то:

- Уредба ЕУ 1227/2011 о целовитости и транспарентности велепродајног тржишта енергије;

Предлогом закона о изменама и допунама Закона прописана је обавеза Агенције да донесе Правила о спречавању злоупотреба на тржишту електричне енергије и природног гаса, која поред осталог ближе уређују услове за регистрацију учесника на велепродајном енергетском тржишту, услове за објављивање повлашћених информација, забрану трговања повлашћеним информацијама, забрану манипулације тржиштем, врсту, садржај, облик, начи и рокову израде и објављивања података, заштиту података, професионалну тајна и оперативну одговорност, обавезу лица која професионално уређују трансакције, у складу са обавезама Републике Србије преузетим потврђеним

међународним споразумима. Прописана је и обавеза да Агенција спроводи поступке и доноси акта у складу са Правилима о спречавању злоупотреба на тржишту електричне енергије и природног гаса;

- Уредба ЕУ 347/2013 о смерницама за трансевропску енергетску инфраструктуру Предлогом закона дефинисани су стратешки енергетски пројекти у области електричне енергије, природног гаса и нафте и прописано да ће Влада ближе уредити услове и начин промовисања неког пројекта у стратешки, обавезе и активности надлежних институција у погледу праћења реализације стратешких енергетских пројеката, као и поступак за припрему и спровођење стратешких инвестиционих пројеката у области енергетике који су одређени као пројекти од интереса за Енергетску заједницу (ПЕЦИ) и пројекти од заједничког интереса (ПМИ) одлуком Министарског Савета Енергетске заједнице у складу са обавезама Републике Србије преузетим потврђеним међународним споразумима. Такође је прописана обавеза Агенције да донесе методологију за процену улагања и ризике за стратешке инфраструктурне пројекте у области електричне енергије, природног гаса и нафте.

За област електричне енергије:

- Уредба Комисије ЕУ 2016/1388 од 17. августа 2016. године о успостављању мрежних правила за прикључење купца;

- Уредба Комисије ЕУ 2016/1447 од 26. августа 2016. године о успостављању мрежних правила за захтеве за прикључење на мрежу система за пренос једносмерном струјом високог напона и једносмерно прикључених модула електроенергетског парка;

- Уредба Комисије ЕУ 2016/631 од 14. априла 2016. године о успостављању мрежних правила за захтеве за прикључење произвођача електричне енергије на мрежу;

Ови мрежна правила прописују техничке услове за прикључење производних јединица, купаца, као и система једносмерне струје на преносни и дистрибутивни систем. Њихова главна сврха је да се ради формирања јединственог тржишта електричне енергије у Европи, стандардизују и технички услови за прикључење, како би се олакшале инвестиције у електроенергетску инфраструктуру.

Постоје две врсте техничких захтева у мрежним правилима за прикључење - једни су јасно дефинисани, док су други оквирни и надлежни оператор треба да накнадно прецизира ове захтеве у правилима о раду преносног система, односно дистрибутивног система.

У овом тренутку оператор преносног система је готово у потпуности усагласио техничке услове за прикључење са мрежним правилима, док је оператор дистрибутивног система начинио први корак кроз покретање студије у оквиру Енергетске заједнице, на основу које ће бити могуће прецизирати оквирне норме мрежних кодова у поменутих правилима.

Поред техничких услова за прикључење, мрежна правила уређују делимично и поступак прикључења, као и надлежности одговарајућих тела у том поступку.

Мрежна правила разликују прикључење нових и постојећих објеката, у смислу да се технички услови за њихово прикључење могу разликовати у оправданим случајевима, што тренутно није случај у нашим прописима, а што је препознато као неопходно са аспекта оправданости инвестиција у изградњу и реконструкције електроенергетских објеката. У том смислу мрежна правила уводе институт дерогације, што значи одобравање одступања техничких карактеристика објекта корисника система од задатих техничких услова за прикључење, када за то постоје оправдани разлози. У нашој пракси ово је



такође препознато као неопходан инструмент да се регулишу одређене спорне ситуације, како би се избегло непотребно ускраћивање приступа мрежи.

Такође, мрежна правила предвиђају укључивање шире јавности у кључна питања која се уређују овим документима.

Важно је напоменути и то да мрежна правила не препознају термин повезивање, који је постојао у важећем закону и који се односи на прикључење дистрибутивних објеката на преносни систем, те је имајући то у виду било нужно овим Предлогом изоставити појам повезивања у Закону о енергетици.

Оператор система, у вези са наведеним има следеће обавезе:

- укидање поступка повезивања и увођење поступка прикључења;
- усаглашавање садржаја правила о раду система у делу који се односи на техничке услове за прикључење;
- предлагање критеријума за одступања од услова за прикључење (дерогације)
- доношење интерних методологија.

Такође, наведеним мрежним правилима Агенција добија одређене надлежности, као што су:

- одређивање критеријума за одступања од услова за прикључење (дерогације)
- одлучивање по захтеву за одступања од услова за прикључење;
- вођење регистра свих одобрених и одбијених захтева за одступања од услова за прикључење.

- Уредба комисије ЕУ 2015/1222 од 24. јула 2015. године о успостављању смерница за доделу капацитета и управљање загушењима;

Ова Уредба до сада није адаптиран у Енергетској заједници, али је упркос томе кроз Предлог закона о енергетици већ делимично транспонована.

У том смислу прописани су услови за именовање номинованог оператора тржишта електричне енергије (НМО) за спајања дан-унапред и унутардневног тржишта електричне енергије, а такође је прописан прелазак са алокације прекограничних капацитета на алокације капацитета између зона трговања.

Прописивање номиновања оператора тржишта електричне енергије за спајања дан-унапред и унутардневног тржиште електричне енергије је неопходно да би се омогућило спајање ових тржишта у Републици Србији са јединственим тржиштем Европске уније.

Поред номинације оператора тржишта електричне енергије, потребно је уредити и улоге централне уговорне стране, агента преноса и расподелу трошкова спајања тржишта.

Предлогом закона дефинисан је номиновани оператор тржишта (НМО), као субјект који је одређен за спровођење спајања дан унапред и унутардневног организованог тржишта електричне енергије са суседним организованим тржиштима електричне енергије, а такође прописани су услови које подносилац захтева треба да испуни да би био именован за номинованог оператора тржишта (НМО).

Како се ради о обимном материјалу, кроз измене и допуне Закона предвиђено је да се ова питања детаљно уреде кроз подзаконска акта, које доноси Влада и којима се ближе прописују услови, начин стицања, трајање и

престанак статуса номинованог оператора тржишта електричне енергије, улогу номинованог оператора тржишта, централне уговорне стране, преносног агента и оператора преносног система у вези са пословима спајања организованих тржишта, принципе финансијског поравнања и плаћања, принципе спајања дан-унапред и унутардневног тржишта електричне енергије са суседним тржиштима.

Такође, прописана је могућност да номиновани оператори тржишта са седиштем у земљама чланицама ЕУ или уговорним странама Енергетске заједнице Југоисточне Европе могу да поднесу захтев да се одреде за номинованог оператора тржишта електричне енергије у Републици Србији под условима реципроцитета.

Реч је о изузетно важним изменама које би омогућиле дугорочну профитабилност оператора тржишта електричне енергије у Републици Србији укључивањем у тржиште електричне енергије у ЕУ, са обзиром на то да се може рећи да су тренутно исцрпљени ресурси за трговину у окружењу.

Примена поменуте ЕУ регулативе узрокује значајне измене и код оператора преносног система и код Агенције, где се појављују нове обавезе, али је свеукупан социјални учинак свакако позитиван по крајњег купца, јер доводи до повећања сигурности снабдевања и стабилности цена услед укрупњавања тржишта.

Даље је у појмовима дефинисана зона трговања као највеће географско подручје унутар кога учесници на тржишту могу размењивати енергију без расподеле преносног капацитета, у складу са уредбом 2015/1222.

У складу са наведеним, овим Предлогом закона о енергетици предвиђа се прелазак на нови начин управљања загушењима у мрежи, како би се омогућила даља интеграција тржишта Републике Србије у јединствено европско тржиште, што ће омогућити лакшу трговину и ниже цене за крајњег корисника. Због тога ЕУ регулатива предвиђа да се периодично раде студије које би одредиле оптималне зоне трговања, између којих би се спроводиле алокације преносних капацитета.

Што се тиче преласка са алокација прекограничних капацитета на алокације капацитета између зона трговања, суштина је у креирању јединственог тржишта електричне енергије. Анализе у Европској унији су показале да се између граница две државе или две контролне области не мора јављати структурно загушење који би захтевало увођење алокација капацитета. Такође, може се јавити ситуација да се загушење јави унутар контролне зоне, односно државе, па се онда алокације јављају унутар контролне зоне.

- Уредба ЕУ 2017/2196 од 24. новембра. 2017. године о успостављању мрежних правила за рад у хаваријским ситуацијама и успостављање електроенергетског система.

У складу са обавезама које има као члан ENTSO-E (Европска мрежа оператора преносног система за електричну енергију), оператор преносног система у Републици Србији закључио је у априлу 2019. године нови споразум о раду у синхроној области Континенталне Европе. При томе су европски партнери инсистирали да се због робустности европског тржишта, у Републици Србији такође установе Правила о обустављању и поновном успостављању тржишних активности. Ово питање је за сада покривено дерогацијом на наведени споразум, али је било неопходно да се ово уреди кроз овај Предлог закона.

Законом је прописано да ова правила доноси оператор преносног система по добијеној сагласности Агенције, и њима се уређују ситуације када оператор преносног система може привремено, потпуно или делимично обуставити једну или више тржишних активности. Ово се може десити ако је преносни систем у стању распада, ако је оператор преносног система исцрпео све могућности које му пружа тржиште те би наставак тржишних активности у поремећеном погону

ометао отклањање поремећаја, ако би се наставком тржишних активности знатно смањила делотворност процеса поновне успоставе нормалног погона или угроженог нормалног погона или ако нису доступни информациони и комуникациони системи нужни за извршавање тржишних активности. У принципу, следеће активности могу се обуставити у наведеним ситуацијама: додела и коришћење преносних капацитета између зона трговања, набавка помоћних услуга, пријем и активација понуда у балансном механизму, пријава, потврда и измена дневних планова рада баланских група.

Велики поремећај у интерконекцији од 8. јануара 2021. године, када је дошло до одвајања електроенергетских система земаља југоисточне Европе од система централне Европе, показао је нужност постојања оваквих правила.

Поред наведених Предлогом закона пренете су и поједине одредбе „четвртог енергетског пакета”, и то:

-Директива ЕУ 2019/944 Европског парламента и Већа од 5. јуна 2019. године о заједничким правилима за унутрашње тржиште електричне енергије и измени директиве 2012/27/ЕУ;

-Уредба ЕУ 2019/943 Европског парламента и Већа од 5. јуна 2019. године о унутрашњем тржишту електричне енергије;

У складу са наведеним, у Предлогу закона дефинисана су складишта електричне енергије, агрегатори, агрегирање и купац-произвођач електричне енергије. С тим у вези, као енергетска делатност прописано је складиштење електричне енергије, складиштар као учесник на тржишту, као и дужности складиштара. Такође, Предлогом закона прописане су дужности агрегатора као учесника на тржишту. Поред наведених, као нови учесници на тржишту електричне енергије препознаје и купац-произвођач електричне енергије. Наведени учесници на тржишту препознати су и у законима којима се уређује област обновљивих извора енергије и област енергетске ефикасности.

Такође, Предлогом закона је прописана и услуга пуњења електричних аутомобила и дефинисано је да је пружалац услуге пуњења крајњи купац на тржишту електричне енергије. Поред тога, прописано је да оператор дистрибутивног система по правилу не може бити власник, нити развијати или управљати пунионицама за електрична возила, осим у случају да поседује пунионице искључиво за сопствену употребу, као и то да ће Влада посебним актом уредити техничке спецификације за пунионице електричних возила и обавезе оператора система према крајњем купцу који пружа услугу.

Поред наведеног, с обзиром да постоји велики број поднетих захтева за прикључење обновљивих извора енергије, првенствено ветроелектрана на преносни систем било је потребно увести флексибилнији приступ прикључењу, како би се избегли непотребни застоји у реализацији пројеката, а такође и непотребно инвестирање у преносну мрежу. Са истим проблемима сусреле су се и земље Европске уније приликом интеграције обновљивих извора енергије, и управо је члан 42. регулативе 944/2019 одговор ЕУ на ове изазове. Због тога се сматра да и у Републици Србији треба увести исти механизам.

Измене у поступку прикључења на преносни систем које се, поред промена у поступку прикључења које су поменуте код транспозиције мрежних кодова за прикључење, односе се и на:

- увођење правила за прикључење
- увођење појма недостајуће преносне инфраструктуре
- могућност прикључења са оперативним ограничењима или ограниченом одобреном снагом
- измена структуре уговора којима се уређује прикључење на преносни систем

Предложене измене су у сагласности са чланом 42. Директивом ЕУ 2019/944.

Због тога је Предлогом закона прописано да оператор преносног система доноси правила за прикључење која одобрава Агенција, а којим би се детаљно уредила поједина питања која су сада чест проблем код инвестиција у обновљиве изворе енергије.

Такође, на овај начин оператор преносног система може правовремено да реагује када уочи потребу за побољшањем неког аспекта процеса прикључења на преносни систем.

Кроз увођење недостајуће инфраструктуре за случај прикључења објеката за производњу и за складиштење електричне енергије, отвара се могућност за оперативним ограничењима или ограниченом одобреном снагом, стварају се услови за ефикасно пословање оператора преносног система у окружењу када постоји велики број захтева за прикључењем, али и са великом неизвесношћу реализације, при чему се не би угрозили интереси инвеститора. На тај начин може се адекватно реаговати на развој ситуације, у смислу степена реализације пројеката прикључења, и развијати само неопходна преносна инфраструктура, без преинвестирања које може негативно утицати на крајње кориснике кроз пораст цене електричне енергије.

За област природног гаса:

- Уредба комисије ЕУ 2015/703 од 30. априла 2015. о успостављању правила интероперабилности и размене података - У циљу подстицања ефикасне трговине и транспорта природног гаса транспортним системима у ЕУ и државама потписницама Уговора о енергетској заједници и бољој интеграцији унутрашњег тржишта природног гаса потребно је успоставити мрежна правила интероперабилности и размене података. Ова мрежна правила треба да онемогуће препреке за слободан проток гаса и интеграцију тржишта природног гаса услед неусклађености на техничком, оперативном и комуникационом нивоу. Ради олакшавања комерцијалне и оперативне сарадње између суседних оператора транспортних система овим мрежним правилима дефинишу се питања споразума о интерконекторима између држава, јединице, квалитет природног гаса, одоризација, размена података између оператора система и друга питања од значаја за бољи рад интегрисаног тржишта природног гаса.

- Уредба комисије ЕУ 2017/459 од 16. марта 2017. о успостављању мрежних правила за механизме расподеле капацитета у транспортним системима за природни гас - Овом се Уредбом успостављају мрежна правила којима се утврђују механизми расподеле капацитета у транспортним системима за природни гас за постојеће и проширене капацитете. Овом се Уредбом утврђује начин на који суседни оператори транспортних система сарађују у циљу лаке продаје капацитета, узимајући у обзир општа комерцијална и техничка правила која се односе на механизме расподеле капацитета.

- Уредба комисије ЕУ 2017/460 од 16. марта 2017. о успостављању мрежних правила о усклађеним структурама транспортних тарифа за гас - Овом се Уредбом успостављају мрежна правила којима се утврђују правила за усклађене структуре транспортних тарифа за природни гас, која обухватају правила за примену методологије за утврђивање референтне цене, повезане захтеве у погледу саветовања и објављивања и објављивања, као и израчунавање резервних цена за стандардне капацитетне производе.

- Уредба комисије ЕУ 312/2014 од 26. марта 2014. године о успостављању мрежних правила о балансирању транспортних мрежа – Овом се Уредбом успостављају мрежна правила којима се прописују правила за уравнотежење, укључујући и правила у вези с мрежом, о поступцима номинације, накнадама за одступање, поступцима повезаним с дневним накнадама за одступање и оперативном уравнотежењу између мрежама оператора транспортних система.

У циљу транспоновања горе наведених европских прописа који се односе на мрежна правила Предлогом закона прописано је да Влада на предлог Министарства доноси акта о мрежним правилима за електричну енергију и природни гас. Прописано је да се предметна акта доносе на основу достављених усаглашених аката оператора преносног, односно дистрибутивног система електричне енергије, односно оператора транспортног система природног гаса и да су оператори система дужни да акта израде у складу са Упутством које доноси Агенција за енергетику Републике Србије (у даљем тексту: Агенција) и прибаве сагласност Агенције о усаглашености. Такође је прописана обавеза Агенције да доноси Упутство за припрему мрежних правила усклађених са обавезама Републике Србије потврђеним међународним споразумима као и да их прилагођава у складу са изменама и допунама обавеза Републике Србије потврђеним међународним споразумима.

Предлогом закона створен је правни основ за транспоновање и имплементацију горе наведених прописа ЕУ подзаконским актима, чиме је омогућено утврђивање мрежних правила, успостављање смерница за расподелу капацитета и управљање загушењима, успостављање правила интероперабилности и размене података, успостављање правила за механизме расподеле капацитета у транспортним системима за природни гас, правила о усклађеним структурама транспортних тарифа за гас, успостављање правила о балансирању транспортних мрежа, као и утврђивање стратешких енергетских пројеката у Републици Србији на основу одговарајућих критеријума. Сагласно Одлуци Министарског савета 2018/1/МС-ЕпС Препорука о припреми и развоју интегрисаних националних енергетских и климатских планова, Република Србија је у обавези да припреми, усвоји и извештава о спровођењу интегрисаног националног енергетског и климатског плана.

Предлогом закона предвиђено је да се Програм остваривања Стратегије доноси на период на који се доноси Стратегија, као и да Аутономна покрајина и јединице локалне самоуправе доносе планове развоја енергетике којима се утврђују потребе за енергијом на свом подручју, као и услови и начин обезбеђивања неопходних енергетских капацитета у складу са стратегијом и програмом, као и да се на основу извештаја о спровођењу Стратегије и програма предлаже ажурирање Стратегије и Програма у складу са реалним потребама.

Увођењем Интегрисаног националног енергетског и климатског плана омогућено је да се дефинишу национални циљеви у области: декарбонизације у погледу емисија гасова са ефектом стаклене баште и енергије из обновљивих извора; енергетске ефикасности; енергетске сигурности; унутрашњег енергетског тржишта, истраживања, иновација и конкурентности и дефинише се да спровођење интегрисаног националног енергетског и климатског плана прати министарство и о његовој реализацији сваке друг године припрема извештај.

Предлогом закона дефинишу се нова моторна горива као што су утечњени природни гас и водоник, због међународно преузетих обавеза и захтева тржишта, отвара се могућност стављања ових горива на тржиште

Републике Србије уколико су ова горива усаглашена са техничким и другим захтевима.

Поред потребе да се Закон о енергетици усклади са правним тековинама ЕУ у области енергетике, разлози за доношење измена и допуна овог закона су пре свега, стварање услова за ефикаснију примену овог закона у пракси, предлогом нових и измена постојећих норми.

Такође, у Предлогу закона прописано је да статус енергетски угроженог купца (поред енергетски угроженог купца електричне енергије и природног гаса) може стећи и домаћинство (самачко или вишечлано) које живи у једној стамбеној јединици коме се испоручује топлотна енергија, а у складу са актом који доноси министарство. Средства за остваривање права енергетски угроженог купца топлотне енергије такође се обезбеђују у буџету Републике Србије. Предлог закона прописује да се статус енергетски угроженог купца стиче на основу решења органа јединице локалне самоуправе надлежног за послове социјалне заштите, као и да се против решења могу изјавити жалбе општинском, односно градском већу.

Проширењем обима Извештаја о сигурности снабдевања, који се у складу са Законом о енергетици доставља Секретаријату енергетске заједнице и Народној скупштини, са облашћу нафте као битним аспектом сигурности снабдевања, ствара се законска обавеза доношења предметног извештаја на наведени начин, чиме се добија потпуна слика снабдевања тржишта Републике Србије енергијом и енергентима, као и мерама које се предузимају у циљу сигурности снабдевања.

Поред наведеног, Предлогом закона је прописано да Влада може посебним актом одредити изградњу енергетских објеката, укључујући и линијске енергетске објекте (електроенергетски вод, нафтовод, продуктовод и гасовод) и објекте у њиховој функцији, као и прикључке на те енергетске објекте, као пројекте од посебног значаја за Републику Србију. На реализацију пројеката примењиваће се одредбе прописа којим су уређени посебни поступци ради реализације пројеката изградње, доградње и реконструкције линијских инфраструктурних објеката од посебног значаја за Републику Србију. Прописан је и начин обезбеђивања финансијских средстава за реализацију тих пројеката, као и могућност да пројекте који су предвиђени планом развоја оператора преносног система могу се финансирати сопственим средствима оператора преносног система са изузетком прикључака на преносни систем. Уколико изградња прикључака на линијске енергетске објекте није предвиђена важећим планским документима, изузетно се за потребе утврђивања јавног интереса може израдити урбанистички пројекат, без измене планског документа, изузев за утврђивање јавног интереса за пројекте у заштићеном подручју.

Такође, предложеним изменама и допунама прописано је спровођење поступка у вези са енергетском дозволом, лиценцом за обављање енергетске делатности и сагласношћу за складиштење и снабдевање за сопствене потребе, поступање по захтеву, поступање Министарства, односно Агенције, начин доставе, форма документа који се достављају, достава решења, потврда доставе, електронска огласна табла надлежног органа.

Такође, Предлогом закона су прецизиране обавезе енергетских субјеката, снабдевача, и Агенције, прецизиране одредбе у вези са прикључењем на преносни и дистрибутивни систем електричне енергије, прецизиране су одредбе у вези са неовлашћеним коришћењем електричне енергије и у вези са обуставом и искључењем.

Увођењем новог учесника на тржишту природног гаса - трговина природним гасом за снабдевање на велико додатно се отвара тржиште природног гаса на начин да привредна друштва која нису регистрована у Републици Србији могу обављати ове делатности на тржишту Републике Србије;

Прецизирањем да се лиценца издаје ако је за енергетски објекат издата употребна дозвола или решење о озакоњењу објекта са извештајем комисије за технички преглед којим се утврђује да је објекат подобан за употребу усаглашавају се одредбе овог закона са законом којим је уређено озакоњење објеката, али и прецизира да овај објекат мора бити подобан за употребу за шта је неопходан извештај комисије за технички преглед чији чланови морају бити стручна лица прецизирана одредбама прописа којим се уређује планирање и изградња. Такође, прецизирањем да у случају прибављања лиценце за обављање енергетске делатности, када се на енергетском објекту за који је издата лиценца промени правни основ коришћења енергетског објекта по основу статусне промене или у правном промету по другом основу, на такав начин да се извештај инспектора не доставља за случај статусне промене, решава се постојећа недоумица да ли се изузеће од доставе извештаја инспектора односи само на случај статусне промене или се може применити и код промене правног основа коришћења енергетског објекта по основу правног посла.

Предлогом закона овлашћује се Агенције за енергетику Републике Србије да цени оправданост трошкова и проверава правилност примене методологије за формирање цена која се доноси у складу са актом о изузећу омогућава се праћење рада енергетских субјеката који послују у складу са актом о изузећу за нову инфраструктуру од стране регулаторног тела. Такође, овлашћује се да прати активности у вези реализације планова инвестиција оператора система на које је дала сагласност.

Такође, уређивањем поступка за укидање и измену акта о изузећу на захтев странке и по службеној дужности решавају се питања у вези с укидањем и изменом овог акта, а која до сада нису била прецизирана.

Предлогом Закона уведена је обавеза оператору транспортног система са највећим бројем излаза да обавља послове администрирања тржишта. Такође, уводи се обавеза другим операторима да администратору тржишта достављају све неопходне податке, као и обавеза администратору да доставља све неопходне податке Агенцији.

Снабдевачима и снабдевачима на велико уводи се обавеза да Агенцији, органу надлежном за послове конкуренције и надлежном телу сагласно обавезама које произилазе из потврђених међународних уговора, ставе на располагање све релевантне податке који се односе на трансакције из уговора о снабдевању природним гасом свих учесника на тржишту, осим крајњих купаца, као и оператору транспортног, односно дистрибутивног система, оператору складишта природног гаса, снабдевачу и снабдевачу на велико да чувају као пословну тајну податке и документа који садрже информације о продајним ценама, количини и условима снабдевања природним гасом, мерне податке о производњи, односно потрошњи крајњих купаца, као и друге податке и документа чије објављивање или чињење доступним трећим лицима може довести до поремећаја на тржишту природног гаса.

Предлогом Закона прецизира се обавеза држања оперативних резерви уводи се разлика у обавези висине држања оперативних резерви за енергетске субјекте који обављају делатност производње деривата нафте и трговине нафтом, дериватима нафте, биогоривом и компримованим природним гасом од обавезе држања обавезних резерви за енергетске субјекте који обављају делатност производње електричне енергије и/или комбиноване производње електричне и/или топлотне енергије, енергетских субјеката који обављају делатност производње топлотне енергије из деривата нафте и/или угља за снабдевање тарифних купаца топлотном енергијом и енергетских субјеката који обављају делатност производње топлотне енергије из природног гаса за снабдевање тарифних купаца топлотне енергије. Такође, тачно се дефинишу

врсте деривата нафте које наведени енергетски субјекти треба да држе као оперативне резерве.

Увођењем обавезе да одговарајуће групе корисника опреме под притиском морају да испуњавају услове у погледу стручног кадра, односно услове у погледу броја и стручне оспособљености запослених лица за обављање послова са опремом под притиском, као и обавеза полагања стручно испита, повећава се ниво безбедности објеката који имају опрему под притиском.

Такође, даје се дефиниција топлотне енергије, ради ефикаснијег уређења ове области и прописује се право на жалбу надлежном органу градске/општинске управе у случају топлотне енергије, односно на решење за издавање лиценце или решење којим се одбија захтев за издавање лиценце.

Такође, Предлогом Закона јасно се дефинишу овлашћења инспектора у вршењу инспекцијског надзора.

## 1. ПРОБЛЕМИ КОЈЕ ЗАКОН ТРЕБА ДА РЕШИ

Доношењем Предлога закона успостављен је законски оквир за преношење прописа ЕУ у складу са међународно преузетим обавезама Републике Србије. Преношењем наведених прописа доприноси се обезбеђивање сигурности испоруке и снабдевања енергијом и енергентима тржишта Републике Србије; заштиту интереса свих учесника на тржишту; повећање тржишне конкуренције; ефикаснији развој тржишта електричне енергије и природног гаса; стварање услова за даљи развој и функционисање организованог тржишта електричне енергије; отклањање административних препрека приликом изградње прикључака за прикључење крајњег купаца и произвођача електричне енергије;; проширује се круг лица који могу стећи статус угроженог купца и на купце топлотне енергије; проблеми у области производње, дистрибуције и снабдевања топлотном енергијом.

## 2. ЦИЉЕВИ КОЈИ СЕ ДОНОШЕЊЕМ ИЗМЕНА И ДОПУНА ЗАКОНА ПОСТИЖУ

Циљеви који се доношењем закона постижу:

1. Усклађује се Закон о енергетици са правним тековинама ЕУ у области енергетике;
2. Стварају се услови за ефикаснију примену Закона у пракси предлогом нових и измењених постојећих норми;
3. Стварају се услови за сигурно снабдевање тржишта Републике Србије енергијом и енергентима;
4. Стварају се услови за ефикасно функционисање организованог тржишта електричне енергије, повезивање дан-унапред тржишта, повезивање унутардневног тржишта на нивоу региона и ЕУ;
5. Прецизира се одговорност за уређивање и администрирање тржишта природног гаса;
6. Унапређује се транспарентност тржишта, заштиту конкуренције и недискриминаторно понашање;
7. Уређује се размена документације са министарством;
8. Успоставља се огласна табла на веб презентацији Министарства за потребе јавног саопштавања, објављивања прописа и других аката које доноси Министарство;



9. Додатно се уређују надлежности Агенције за енергетику Републике Србије;

10. Проширују се дужности и одговорности свих оператора система и учесника на тржишту;

11. Развијено тржиште са компаративним предностима у односу на окружење и стварање претпоставки за ефикасније повезивање и квалитетније позиционирање унутар тржишта ЕУ.

У вези са наведеним циљевима указује се да ће се у роковима прописаним законом донети одговарајућа подзаконска акта којим ће се ближе уредити поједина питања предложена изменама и допунама Закона о енергетици и створити основ за њихово извршење, а тиме и постићи задати циљеви.

### 3. РАЗМАТРАНЕ МОГУЋНОСТИ ДА СЕ ПРОБЛЕМ РЕШИ И БЕЗ ДОНОШЕЊА ЗАКОНА

Изради Предлога измена и допуна Закона о енергетици приступило се пошто се дошло до закључка да би једино доношење ових измена на свеобухватан и ефикасан начин могло да реши питање преузимања релевантних обавеза прописа Европске уније, као и решавања проблема уочених у пракси.

### 4. ЗАШТО ЈЕ ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА НАЈБОЉИ НАЧИН РЕШАВАЊА ПРОБЛЕМА

Доношење новог Предлога измена и допуна Закона о енергетици је у складу са низом активности које Република Србија предузима како би се успоставио правни и институционални оквир за спровођење потребних активности, у циљу прилагођавања и усклађивања са правним тековинама Европске уније у области енергетике, као и да се отклоне недостаци у примени постојећег Закона о енергетици.

Реформа енергетског сектора има непосредан и значајан утицај на општи привредни развој, стање и могућности инвестиционе активности, подизање квалитета и стварање тржишне економије оспособљене да се укључи у јединствено тржиште Европске уније и друге међународне тржишне токове.

### III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Предлога закона у члану 1. ставу 1. речи : „коришћење обновљивих извора енергије, подстицајне мере и гаранција порекла” бришу се, а после става 1. додат је нови став2. који се односи на примену одредби овог закона на АП Косово и Метохију.

Чланом 2. Предлога закона у члану 2. закона врше се измене и допуне значења појединих израза и додају нови појмови.

Чл. 3, 4. и 5. Предлога закона обрађују питања Стратегије и Програма.

Чланом 6. Предлога закона утврђује се припрема Интегрисаног националног енергетског и климатског плана, његова садржина и спровођење, као и надлежности Министарства.

Чланом 7. Предлога закона мења се члан 10. Енергетски угрожени купац, због праксе у примени тог члана, а као енергетски угрожени купац дефинише се и домаћинство (самачко или вишечлана породица) које живи у једној стамбеној јединици коме се испоручује топлотна енергија.

Чланом 8. Предлога закона врше се измене у члану 11. Закона, које се тичу Извештаја о сигурности снабдевања.

Чланом 9. Предлога закона дефинишу се пројекти од посебног значаја у области енергетике.

У чл. 10 – 19. Предлога закона врше се измене које се тичу енергетских делатности и лиценци.

Чланом 20. Предлога закона врше се измене у делу закона којим се регулише сагласност за складиштење и снабдевање за сопствене потребе.

У члану 21. Предлога закона врши се техничка измена у члану 35. став 3. Закона.

У члану 22. Предлога закона решавају се питања везана за спровођење поступка у вези са енергетском дозволом, лиценцом за обављање енергетске делатности и сагласношћу за складиштење и снабдевање за сопствене потребе.

Чланом 23. Предлога закона уређује се питање стратешких енергетских пројеката.

Од чл. 24. до 36. Предлога закона врше се измене у делу Закона којим се уређује Агенција за енергетику Републике Србије.

Чланом 37. Предлога закона цело Поглавље V. Обновљиви извори енергије и чл. 65 – 87. бришу се.

У члан 38. врше се измене Предлога закона врше се измене делу Закона, које се тичу цена енергије, енергената и услуга.

Чланом 39. Предлога закона уређују се мрежна правила.

Од чл. 40. – 95. Предлога закона врше се измене у деловима Закона које се тичу: производње електричне енергије; преносног система електричне енергије и управљања преносним системом; одговорности и дужности опеаратора преносног система електричне енергије; напредних мерних система; правила о раду преносног система електричне енергије; прикључење на преносни систем; дистрибутивне системе електричне енергије и управљање дистрибутивним системом електричне енергије; Програма усклађености и лица које прати његово спровођење; одговорности и дужности оператора дистрибутивног система електричне енергије; правила о раду дистрибутивног система електричне енергије; прикључење на дистрибутивни систем; приступа систему; одговорности и дужности оператора затвореног дистрибутивног система електричне енергије; приступа преносном систему у зонама трговања електричне енергије; принципи управљања загушењима у прекограничној размени; учесника на тржишту електричне енергије; билатералног тржишта електричне енергије; балансне одговорности учесника на тржишту и балансно тржиште електричне енергије; спајања организованог тришта електричне енергије са суседним тржиштима; заштите комерцијално осетљивих података; уговора о снабдевању крајњих купаца и о потпуном снабдевању; гарантованом и резервном снабдевању; дужностима снабдевача; неовлашћене потрошње; искључења, обуставе и ограничења испоруке електричне енергије; складиштења електричне енергије; услова и квалитета испоруке и снабдевања електричном енергијом и заштите електроенергетских објеката.

Од чл. 96 – 116. Предлога закона врше се измене и допуне у делу Закона које се тичу природног гаса и то: оператора транспортног система природног гаса; независног оператора система природног гаса; дужности власника транспортног система природног гаса; чувања поверљивих информација независног оператора система и власника транспортног система; независног оператора транспорта; сертификације оператора транспортног система; одговорности и дужности оператора транспортног система; развоја транспортног система; правила о раду транспортног система природног гаса;

одговорности и дужности оператора дистрибутивног система; напредних мерних система; тржишта природног гаса и балансне одговорности; заштите комерцијално осетљивих података; квалитета испоруке и снабдевања природним гасом.

У чл. 117 – 122. Предлога закона врши се измена чланова у делу Закона којим се обрађују нафта и деривати нафте.

У чл. 123. и 124. Предлога закона врше се измене у делу Закона који се тиче резерви енергената.

У чл. 125 – 128. Предлога закона врше се измене у делу Закона који се тичу топлотне енергије.

У чл. 129 – 142. врше се измене у делу Закона којим је уређен надзор над применом Закона.

У чл. 143 – 146. Предлога закона врше се измене у казним одредбама Закона.

У чл. 147 – 152. Предлога закона врше се измене у прелазним и завршним одредбама Закона о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14 и 95/18- др. закон).

У чл. 153 – 159. Предлога закона дају се прелазне и завршне одредбе Закона.

#### IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За остваривање права енергетски угрожених купаца обезбеђена су средства у износу од 1.300.000.000 динара Законом о буџету Републике Србије за 2021. годину („Службени гласник РС”, број 149/20) у оквиру Раздела 28- Министарство рударства и енергетике, Програм 0902-Социјална заштита, функција 430-Гориво и енергија, Програмска активност 0011-Енергетски угрожени купац, економска класификација 451-Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама, извор 01-Општи приходи и примања буџета.

У наредним годинама средства за ове намене ће бити планирана у складу са билансним могућностима буџета, у оквиру утврђених лимита на разделу Министарства надлежног за послове енергетике.

## V. ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ, ОДНОСНО ДОПУЊУЈУ

### I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

#### Предмет

#### Члан 1.

Овим законом уређују се циљеви енергетске политике и начин њеног остваривања, услови за поуздану, сигурну и квалитетну испоруку енергије и енергената и услови за сигурно снабдевање купаца, заштита купаца енергије и енергената, услови и начин обављања енергетских делатности, услови за изградњу нових енергетских објеката, статус и делокруг рада Агенције за енергетику Републике Србије (у даљем тексту: Агенција), коришћење обновљивих извора енергије, подстицајне мере и гаранција порекла, начин организовања и функционисања тржишта електричне енергије, природног гаса и нафте и деривата нафте, права и обавезе учесника на тржишту, успостављање својине на мрежама оператора система, као и надзор над спровођењем овог закона.

ОДРЕДБЕ ОВОГ ЗАКОНА СЕ, У ОДНОСУ НА АУТОНОМНУ ПОКРАЈИНУ КОСОВО И МЕТОХИЈА, ТУМАЧЕ И ПРИМЕЊУЈУ У СКЛАДУ СА РЕЗОЛУЦИЈОМ САВЕТА БЕЗБЕДНОСТИ УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА 1244 И ЗАКОНОМ О РАТИФИКАЦИЈИ УГОВОРА О ОСНИВАЊУ ЕНЕРГЕТСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ.

Овим законом уређују се производња, дистрибуција и снабдевање топлотном енергијом као енергетске делатности.

#### Значење појединих израза

#### Члан 2.

Поједини изрази који се користе у овом закону имају следеће значење:

1) ~~БАЗНО УЉЕ ЈЕ ОСНОВНО УЉЕ МИНЕРАЛНОГ, СИНТЕТИЧКОГ ИЛИ БИЉНОГ ПОРЕКЛА КОЈЕ СЕ КОРИСТИ ЗА ПРОИЗВОДЊУ МАЗИВА И У ИНДУСТРИЈСКЕ СВРХЕ;~~

1) АГРЕГИРАЊЕ ПОДРАЗУМЕВА ОБЈЕДИЊАВАЊЕ ПОТРОШЊЕ И/ ИЛИ ПРОИЗВОДЊЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ РАДИ КУПОВИНЕ, ПРОДАЈЕ ИЛИ АУКЦИЈА НА ТРЖИШТИМА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ;

1А) АГРЕГАТОР ЈЕ ПРАВНО ИЛИ ФИЗИЧКО ЛИЦЕ КОЈЕ ПРУЖА УСЛУГУ ОБЈЕДИЊАВАЊА ПОТРОШЊЕ И/ИЛИ ПРОИЗВОДЊЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ У ЦИЉУ ДАЉЕ ПРОДАЈЕ, КУПОВИНЕ ИЛИ АУКЦИЈА НА ТРЖИШТИМА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ;

1Б) БАЗНО УЉЕ ЈЕ ОСНОВНО УЉЕ МИНЕРАЛНОГ, СИНТЕТИЧКОГ ИЛИ БИЉНОГ ПОРЕКЛА КОЈЕ СЕ КОРИСТИ ЗА ПРОИЗВОДЊУ МАЗИВА И У ИНДУСТРИЈСКЕ СВРХЕ;

2) балансна одговорност на тржишту електричне енергије је обавеза учесника на тржишту да уравнотеже производњу, потрошњу и уговорену куповину и продају електричне енергије у периоду за који се утврђује балансно одступање и преузму финансијску одговорност за одступања;

3) балансна одговорност на тржишту природног гаса је обавеза учесника на тржишту да уравнотеже количину природног гаса на улазу у систем и излазу из система у периоду за који се утврђује балансно одступање и преузму финансијску одговорност за одступања;

4) безбедност рада система подразумева одржавање и употребу система на начин којим се не угрожавају живот и здравље људи и материјална добра;

5) биогорива су течна или гасовита горива за саобраћај, произведена из биомасе;

6) биомаса је биоразградиви део производа, отпада и остатака биолошког порекла из пољопривреде (укључујући биљне и животињске материје), шумарства и повезаних индустрија, као и биоразградиви део индустријског и комуналног отпада;

7) биотечност је течено гориво произведено из биомасе, које се користи у енергетске сврхе, осим за саобраћај, укључујући производњу електричне енергије и енергије за грејање и хлађење;

8) бруто финална потрошња енергије је укупна финална енергија потрошена за енергетске сврхе у индустрији, транспорту, домаћинствима, јавним и комерцијалним делатностима, пољопривреди, шумарству и рибарству, укључујући сопствену потрошњу електричне и топлотне енергије у сектору производње електричне и топлотне енергије и губитке у преносу и дистрибуцији електричне и топлотне енергије;

9) вертикално интегрисано предузеће је енергетски субјект или група енергетских субјеката где исто лице има право, директно или индиректно да спроводи контролу и где енергетски субјект или група поред једне од следећих делатности: пренос електричне енергије и управљање преносним системом или транспорт природног гаса и управљање транспортним системом, дистрибуција електричне енергије и управљање дистрибутивним системом, дистрибуција и управљање дистрибутивним системом за природни гас, складиштење и управљање складиштем природног гаса обавља и најмање једну од следећих делатности: производњу електричне енергије или природног гаса, снабдевање електричном енергијом или природним гасом или јавно снабдевање природним гасом;

10) гарантовани снабдевач је снабдевач који обезбеђује јавну услугу гарантованог снабдевања и који од повлашћених произвођача откупљује електричну енергију, и обавља послове који се односе на спровођење подстицајних мера у складу са овим законом и прописима донетим на основу њега;

11) гарантовано снабдевање је јавна услуга којом се осигурава право домаћинстава и малих купаца на снабдевање електричном енергијом прописаних карактеристика на територији Републике Србије по разумним, јасно упоредивим, транспарентним и недискриминаторним ценама;

~~12) гаранција порекла је електронски документ који има искључиву функцију да крајњем купцу докаже да је одређена количина електричне енергије произведена из обновљивих извора енергије или из високоефикасне комбиноване производње електричне и топлотне енергије;~~

13) деривати нафте су безоловни моторни бензини, авионски бензини, млазна горива, гасна уља, уља за ложење, БРОДСКА ГОРИВА, течни нафтни гас и друго;

14) директни гасовод је цевовод који повезује произвођача природног гаса, односно биогаса са објектом изолованог купца и није део транспортног, односно дистрибутивног система;

15) директни далековод је далековод који или повезује изоловано место производње са изолованим купцем или повезује објекат произвођача електричне енергије са снабдевачем који директно снабдева сопствене просторије, зависна привредна друштва и крајње купце;

16) дистрибуција електричне енергије је преношење електричне енергије преко дистрибутивног система ради испоруке електричне енергије крајњим купцима, а не обухвата снабдевање електричном енергијом;

17) дистрибуција природног гаса је преношење природног гаса преко дистрибутивног система ради испоруке природног гаса крајњим купцима, односно другом дистрибутивном систему, а не обухвата снабдевање природним гасом;

18) дистрибуција топлотне енергије је преношење топлотне енергије за даљинско грејање и/или даљинско хлађење за више објеката или индустријску употребу помоћу паре, топле воде или расхладног флуида кроз дистрибутивне системе;

19) доводни гасовод је цевовод који повезује постројења за производњу нафте или природног гаса са објектима за прераду природног гаса;

20) енергенти су угаљ, природни гас, нафта, деривати нафте, уљни шкриљци, обновљиви и други извори енергије;

21) енергетски систем је електроенергетски систем, систем природног гаса, нафте или деривата нафте и систем даљинског грејања и хлађења, који се састоји од енергетских објеката међусобно повезаних тако да чине јединствен техничко-технолошки систем;

22) енергетски субјект је правно лице, односно предузетник, које обавља једну или више енергетских делатности из члана 16. овог закона;

23) енергетски угрожени купац је домаћинство које због социјалног статуса или здравственог стања, у складу са овим законом, има право на снабдевање под посебним условима;

24) енергија је електрична енергија и топлотна енергија;

24А) ЗОНА ТРГОВАЊА ЈЕ НАЈВЕЋЕ ГЕОГРАФСКО ПОДРУЧЈЕ УНУТАР КОГА УЧЕСНИЦИ НА ТРЖИШТУ МОГУ РАЗМЕЊИВАТИ ЕНЕРГИЈУ БЕЗ РАСПОДЕЛЕ ПРЕНОСНОГ КАПАЦИТЕТА;

24Б) ИНТЕРКОНЕКТИВНИ ДАЛЕКОВОД ЈЕ ДАЛЕКОВОД КОЈИ ПОВЕЗУЈЕ ДВЕ КОНТРОЛНЕ ОБЛАСТИ ИЛИ ЗОНЕ ТРГОВАЊА;

25) интерконектор је гасовод, далековод, нафтовод, односно продуктовод који прелази границу између држава ради повезивања њихових система, као и опрема која се користи за повезивање енергетских система;

26) испорука је физичка предаја енергије, односно енергента из објекта енергетског субјекта или произвођача природног гаса, односно биогаса у објекат другог енергетског субјекта или крајњег купца;

27) јавни снабдевач природним гасом је енергетски субјект који обавља енергетску делатност јавног снабдевања природним гасом;

28) јавно снабдевање природним гасом је продаја природног гаса домаћинствима и малим купцима по регулисаним ценама;

29) контрола енергетског субјекта подразумева право или могућност једног лица самостално или са другим лицима која са њим заједнички делују, да врши одлучујући утицај на пословање другог лица путем а) учешћа у основном капиталу или права коришћења целокупне или дела имовине, б) уговора или права на именовање већине директора, односно чланова надзорног одбора или гласање и одлуке тих органа;

29А) КОНТРОЛНА ОБЛАСТ ПРЕДСТАВЉА ОБЛАСТ КОЈОМ УПРАВЉА ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА;

30) ) корисник система је произвођач електричне енергије и природног гаса, крајњи купац чији је објекат прикључен на систем, КУПАЦ-ПРОИЗВОЂАЧ, СКЛАДИШТЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, АГРЕГАТОР, снабдевач, јавни снабдевач природног гаса, снабдевач на велико електричном енергијом, ОДНОСНО ПРИРОДНИМ ГАСОМ и други оператор система;

31) крајњи купац је правно или физичко лице или предузетник који купује електричну енергију или природни гас за своје потребе;

32) крајњи купац топлотне енергије је правно или физичко лице или предузетник који купује топлотну енергију за своје потребе;

33) купац из категорије домаћинство је крајњи купац који купује електричну енергију или природни гас за потрошњу свог домаћинства и за заједничку потрошњу домаћинстава искључујући обављање комерцијалних или професионалних делатности;

34) купац је правно или физичко лице или предузетник који купује енергију или енергент за своје потребе или ради прераде РАДИ ДАЉЕ ПРОДАЈЕ;

34А) КУПАЦ-ПРОИЗВОЂАЧ ЈЕ КРАЈЊИ КУПАЦ КОЈИ ЈЕ НА УНУТРАШЊЕ ИНСТАЛАЦИЈЕ ПРИКЉУЧИО СОПСТВЕНИ ОБЈЕКАТ ЗА ПРОИЗВОДЊУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ИЗ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ, ПРИ ЧЕМУ СЕ ПРОИЗВЕДЕНА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА КОРИСТИ ЗА СНАБДЕВАЊЕ СОПСТВЕНЕ ПОТРОШЊЕ, А ВИШАК ПРОИЗВЕДЕНЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ПРЕДАЈЕ У ПРЕНОСНИ СИСТЕМ, ДИСТРИБУТИВНИ СИСТЕМ, ОДНОСНО ЗАТВОРЕНИ ДИСТРИБУТИВНИ СИСТЕМ,

35) лајнпак (line-pack) је актуелна количина природног гаса која се под притиском складишти у гасоводу (транспортном, односно дистрибутивном систему), која се краткорочно може користити за одржавање сигурности рада и балансирање система у оквиру дозвољеног опсега промене притиска;

36) лиценца је акт којим се утврђује испуњеност услова за обављање енергетских делатности прописаних овим законом;

37) мали купци електричне енергије су крајњи купци (правна лица и предузетници) који имају мање од 50 запослених, укупан годишњи приход у износу до 10 милиона евра у динарској противвредности, чији су сви објекти прикључени на дистрибутивни систем електричне енергије напона нижег од 1 kV и чија је потрошња електричне енергије у претходној календарској години до 30.000 kWh;

38) мали купци природног гаса су крајњи купци чија је годишња потрошња природног гаса до 100.000 m<sup>3</sup> и чији су сви објекти прикључени на дистрибутивни систем природног гаса;

39) мерни уређај за електричну енергију је бројило електричне енергије, напонски и струјни мерни трансформатор и остала помоћна опрема која је у функцији мерења електричне енергије;

39А) МЕСТО ВЕЗИВАЊА ПРИКЉУЧКА ЈЕ ТАЧКА У КОЈОЈ СЕ ПРИКЉУЧАК ПОВЕЗУЈЕ СА ПОСТОЈЕЋИМ ИЛИ БУДУЋИМ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКИМ ОБЈЕКТОМ У СИСТЕМУ;

39Б) МЕСТО ПРИКЉУЧЕЊА ОБЈЕКТА КОРИСНИКА СИСТЕМА ЈЕ МЕСТО РАЗГРАНИЧЕЊА ИНСТАЛАЦИЈА ОБЈЕКТА КОРИСНИКА И ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКОГ ОБЈЕКТА ОПЕРАТОРА СИСТЕМА;

~~40) механизми сарадње су облици сарадње између држава који обухватају: заједничке пројекте, статистичке трансфере из енергетских биланса држава, заједничке шеме подршке и друге облике сарадње којима се омогућава смањење трошкова држава за постизање њиховог обавезујућег укупног удела обновљивих извора енергије у бруто финалној потрошњи енергије;~~

41) моторна горива су безоловни моторни бензини, авионски бензини, млазна горива, гасна уља, БРОДСКА ГОРИВА, ауто гас, биогорива, компримовани природни гас, УТЕЧЊЕНИ ПРИРОДНИ ГАС, ВОДОНИК и друго, а у складу са прописима којима се дефинишу њихови технички и други захтеви и намена;

42) надлежно тело сагласно обавезама које произилазе из потврђених међународних уговора је тело одређено Уговором о оснивању Енергетске заједнице између Европске Заједнице и Републике Албаније, Републике Бугарске, Босне и Херцеговине, Републике Хрватске, Бивше Југословенске Републике Македоније, Републике Црне Горе, Румуније, Републике Србије и Привремене мисије Уједињених нација на Косову у складу са Резолуцијом

1244 Савета безбедности Уједињених нација ("Службени гласник РС", број 62/06) и одлукама Министарског савета Енергетске заједнице до приступања Републике Србије Европској унији;

43) намешавање биогорива је додавање биогорива горивима нафтног порекла у прописаном садржају;

43А) НАМЕШАВАЊЕ БИОТЕЧНОСТИ ЈЕ ДОДАВАЊЕ БИОТЕЧНОСТИ ГОРИВИМА НАФТНОГ ПОРЕКЛА У ПРОПИСАНОМ САДРЖАЈУ;

43Б) НАПРЕДНИ МЕРНИ СИСТЕМ („SMART METERING SYSTEM“) ЈЕ ЕЛЕКТРОНСКИ СИСТЕМ КОЈИ УКЉУЧУЈЕ НАПРЕДНЕ МЕРНЕ УРЕЂАЈЕ ЗА МЕРЕЊЕ ПРОТОКА ЕНЕРГИЈЕ И ПРИРОДНОГ ГАСА, ПОДСИСТЕМЕ ЗА ПРЕНОС, СКЛАДИШТЕЊЕ, ОБРАДУ И АНАЛИЗУ ПОДАТАКА О ЕНЕРГИЈИ ИЛИ ПРИРОДНОМ ГАСУ, КАО И ЦЕНТРАЛНИ УПРАВЉАЧКИ ПОДСИСТЕМ КОЈИ ОМОГУЋАВА ДВОСМЕРНУ КОМУНИКАЦИЈУ СА НАПРЕДНИМ МЕРНИМ УРЕЂАЈИМА КОРИСТЕЊИ НЕКИ ОБЛИК ЕЛЕКТРОНСКЕ КОМУНИКАЦИЈЕ;

43В) НЕДОСТАЈУЋА ИНФРАСТРУКТУРА ЈЕ ИНФРАСТРУКТУРА КОЈА НИЈЕ ИЗГРАЂЕНА, А КОЈА ПРЕДСТАВЉА ДЕО СИСТЕМА НА КОЈИ СЕ ВРШИ ПРИКЉУЧЕЊЕ ОБЈЕКТА ЗА ПРОИЗВОДЊУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ И ЗА СКЛАДИШТЕЊЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ И ЧИЈА ИЗГРАДЊА ЈЕ НЕОПХОДНА ЗА ЊЕГОВО ПРИКЉУЧЕЊЕ ПОРЕД ПРИКЉУЧКА, ЗА ОДОБРЕНУ СНАГУ КОЈУ ЈЕ ЗАХТЕВАО КОРИСНИК СИСТЕМА;

44) непрекидни капацитет је капацитет природног гаса који оператор транспортног система гарантује кориснику система у уговореном обиму;

45) нестандартне услуге оператора система су услуге које оператор система пружа на захтев купца, односно корисника система или услуге у циљу отклањања последица поступања купца односно корисника система супротно прописима, а које нису обухваћене кроз цену приступа систему или кроз трошкове прикључења;

46) нови инфраструктурни објекти су објекти који нису изграђени до дана ступања на снагу овог закона;

46А) НОМИНОВАНИ ОПЕРАТОР ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ЈЕ СУБЈЕКТ КОЈЕ ЈЕ НАДЛЕЖНО ТЕЛО ОДРЕДИЛО ЗА ОБАВЉАЊЕ ЗАДАТАКА ПОВЕЗАНИХ С ЈЕДИНСТВЕНИМ ПОВЕЗИВАЊЕМ ДАН УНАПРЕД ИЛИ ЈЕДИНСТВЕНИМ УНУТАРДНЕВНИМ ПОВЕЗИВАЊЕМ ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ;

~~47) обновљиви извори енергије су нефосилни извори енергије као што су: водотокови, биомаса, ветар, сунце, биогаз, депонијски гас, гас из погона за прераду канализационих вода и извори геотермалне енергије;~~

48) оператор дистрибутивног система електричне енергије је енергетски субјект који обавља делатност дистрибуције електричне енергије и управљања дистрибутивним системом електричне енергије, одговоран је за рад, одржавање и развој дистрибутивног система на одређеном подручју, његово повезивање са другим системима и за обезбеђење дугорочне способности система да испуни потребе за дистрибуцијом електричне енергије на економски оправдан начин;

49) оператор дистрибутивног система природног гаса је енергетски субјект који обавља делатност дистрибуције природног гаса и управљања дистрибутивним системом за природни гас и одговоран је за рад, одржавање и развој дистрибутивног система на одређеном подручју, његово повезивање са другим системима и за обезбеђење дугорочне способности система да испуни потребе за дистрибуцијом природног гаса на економски оправдан начин;

50) оператор преносног система електричне енергије је енергетски субјект који обавља делатност преноса и управљања преносним системом



електричне енергије и одговоран је за рад, одржавање и развој преносног система на подручју Републике—Србије, његово повезивање са другим системима и за обезбеђење дугорочне способности система да испуни потребе за преносом електричне енергије на економски оправдан начин;

51) оператор система је оператор преносног система електричне енергије, оператор дистрибутивног система електричне енергије, ОПЕРАТОР ЗАТВОРЕНОГ ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, оператор транспортног система природног гаса, оператор дистрибутивног система природног гаса и оператор складишта природног гаса;

52) оператор складишта природног гаса је енергетски субјект који обавља делатност складиштења и управљања складиштем природног гаса и одговоран је за рад, одржавање и развој складишта природног гаса;

53) оператор транспортног система природног гаса је енергетски субјект који обавља делатност транспорта природног гаса и управљања транспортним системом за природни гас и одговоран је за рад, одржавање и развој транспортног система на одређеном подручју, његово повезивање са другим системима и за обезбеђење дугорочне способности система да испуни потребе за транспортом природног гаса на економски оправдан начин;

54) опрема под притиском су гасоводи, нафтоводи, продуктоводи, парни и вреловодни котлови, посуде под притиском и друга опрема под притиском утврђена посебним техничким прописима;

55) организовано тржиште електричне енергије је институционално уређен однос између понуде и тражње учесника на тржишту електричне енергије са унапред одређеним стандардизованим продуктима и физичком испоруком, на временском оквиру дан унапред и унутар дана;

~~56) повлашћени произвођач електричне енергије је енергетски субјект који производи електричну енергију из обновљивих извора енергије или високоефикасне комбиноване производње електричне и топлотне енергије и има право на подстицајне мере у складу са овим законом;~~

~~57) подстицајне мере су инструменти или механизми подршке производњи енергије из обновљивих извора енергије или високоефикасној комбинованој производњи електричне и топлотне енергије;~~

~~58) помоћне услуге су услуге које корисници преносног и дистрибутивног система електричне енергије пружају оператору преносног и дистрибутивног система да би се обезбедиле системске услуге;~~

58) ПОМОЋНЕ УСЛУГЕ СУ УСЛУГЕ КОЈЕ КОРИСНИЦИ ПРЕНОСНОГ, И ДИСТРИБУТИВНОГ И ЗАТВОРЕНОГ ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ПРУЖАЈУ ОПЕРАТОРУ ПРЕНОСНОГ И ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА, КАО И УСЛУГЕ КОЈЕ ОПЕРАТОР ДИСТРИБУТИВНОГ И ЗАТВОРЕНОГ ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА ПРУЖАЈУ ОПЕРАТОРУ ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ДА БИ СЕ ОБЕЗБЕДИЛЕ СИСТЕМСКЕ УСЛУГЕ;

59) потпуно снабдевање је продаја електричне енергије или природног гаса код које количина електричне енергије или природног гаса за обрачунски период није утврђена уговором о снабдевању, већ крајњи купац има право да одреди количину, на основу остварене потрошње на месту примопредаје;

60) прекидни капацитет је капацитет који оператор транспортног система може прекинути у складу са условима предвиђеним у уговору о транспорту;

61) пренос електричне енергије је преношење електричне енергије преко повезаних система високих напона ради испоруке крајњим купцима или дистрибутивним системима, а не обухвата снабдевање;

~~62) привремени повлашћени произвођач електричне енергије је физичко или правно лице, односно предузетник, које је прибавило грађевинску~~

~~дозволу за изградњу енергетског објекта за производњу електричне енергије из обновљивих извора енергије или високоефикасне комбиноване производње електричне и топлотне енергије и испунило друге услове у складу са овим законом;~~

~~63) прикључак на систем је скуп водова, опреме и уређаја укључујући мерну опрему и мерно место, којима се инсталација објекта енергетског субјекта, произвођача или крајњег купца, физички повезује са преносним, транспортним, односно дистрибутивним системом;~~

63) ПРИКЉУЧАК НА СИСТЕМ ЈЕ СКУП ВОДОВА, ОПРЕМЕ И УРЕЂАЈА УКЉУЧУЈУЋИ МЕРНУ ОПРЕМУ, МЕРНО МЕСТО, КОЈИМА СЕ ИНСТАЛАЦИЈА ОБЈЕКТА ЕНЕРГЕТСКОГ СУБЈЕКТА, ПРОИЗВОЂАЧА ИЛИ КРАЈЊЕГ КУПЦА, ФИЗИЧКИ ПОВЕЗУЈЕ СА ПРЕНОСНИМ, ОДНОСНО ДИСТРИБУТИВНИМ СИСТЕМОМ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ОД МЕСТА ПРИКЉУЧЕЊА ДО МЕСТА ВЕЗИВАЊА;

63А) ПРИКЉУЧАК НА ТРАНСПОРТНИ ОДНОСНО ДИСТРИБУТИВНИ СИСТЕМ ПРИРОДНОГ ГАСА ЈЕ СКУП ЦЕВОВОДА, ОПРЕМЕ И УРЕЂАЈА УКЉУЧУЈУЋИ МЕРНУ ОПРЕМУ И МЕРНО МЕСТО, КОЈИМА СЕ ИНСТАЛАЦИЈА ОБЈЕКТА ЕНЕРГЕТСКОГ СУБЈЕКТА, ПРОИЗВОЂАЧА ИЛИ КРАЈЊЕГ КУПЦА, ФИЗИЧКИ ПОВЕЗУЈЕ СА ТРАНСПОРТНИМ, ОДНОСНО ДИСТРИБУТИВНИМ СИСТЕМОМ ПРИРОДНОГ ГАСА;

64) приступ систему је право на коришћење система ради преноса, односно транспорта, дистрибуције, преузимања и предаје уговорене количине електричне енергије, природног гаса, нафте и деривата нафте у уговорено време под прописаним и јавно објављеним условима на принципу недискриминације;

64А) ПРОИЗВОЂАЧ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ЈЕ ФИЗИЧКО ИЛИ ПРАВНО ЛИЦЕ КОЈЕ ПРОИЗВОДИ ЕЛЕКТРИЧНУ ЕНЕРГИЈУ;

~~65) произвођач из обновљивих извора енергије је енергетски субјект који производи електричну енергију из обновљивих извора енергије и има право на гаранције порекла у складу са овим законом;~~

65) РЕГИОНАЛНИ КООРДИНАЦИОНИ ЦЕНТАР ЈЕ ТЕЛО ЗАДУЖЕНО ЗА КООРДИНАЦИЈУ АКТИВНОСТИ ОПЕРАТОРА ПРЕНОСНИХ СИСТЕМА У ОДРЕЂЕНОМ ЕВРОПСКОМ РЕГИОНУ У ЦИЉУ УНАПРЕЂЕЊА СИГУРНОСТИ И КООРДИНАЦИЈЕ РАДА ПРЕНОСНИХ СИСТЕМА;

66) сигурност снабдевања електричном енергијом и природним гасом је обезбеђивање потребних количина електричне енергије и природног гаса крајњим купцима, као и техничка способност преносних, транспортних и дистрибутивних система да омогуће испоруку до крајњих купаца;

67) системске услуге су услуге које пружа оператор система, а које су неопходне за обезбеђивање сигурног, поузданог и стабилног рада енергетског система;

67А) СКЛАДИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ СУ ПОСТРОЈЕЊА ЗА ОДЛАГАЊЕ КОРИШЋЕЊА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ У ОДНОСУ НА ТРЕНУТАК У КОМЕ ЈЕ ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА ПРОИЗВЕДЕНА, ОДНОСНО ПОСТРОЈЕЊА ЗА ПРЕТВАРАЊЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ У ДРУГЕ ВИДОВЕ ЕНЕРГИЈЕ И СКЛАДИШТЕЊЕ ТАКВЕ ЕНЕРГИЈЕ РАДИ НАКНАДНОГ ПОНОВНОГ ПРЕТВАРАЊА У ЕЛЕКТРИЧНУ ЕНЕРГИЈУ;

68) снабдевање електричном енергијом је продаја електричне енергије, купцима за њихове потребе или ради препродаје;

69) снабдевање на велико електричном енергијом је продаја електричне енергије купцима, укључујући препродају, осим продаје крајњим купцима;

70) снабдевање природним гасом је продаја природног гаса купцима за њихове потребе или ради препродаје;

70A) СНАБДЕВАЊЕ НА ВЕЛИКО ПРИРОДНИМ ГАСОМ ЈЕ ПРОДАЈА ПРИРОДНОГ ГАСА КУПЦИМА, УКЉУЧУЈУЋИ И ДАЉУ ПРОДАЈУ ОСИМ ПРОДАЈЕ КРАЈЊИМ КУПЦИМА;

71) снабдевање топлотном енергијом је продаја топлотне енергије крајњим купцима по цени одређеној у складу са методологијом из члана 362. овог закона;

72) сопствена потрошња оператора преносног, транспортног, дистрибутивног, ЗАТВОРЕНОГ ДИСТРИБУТИВНОГ система, и складишта природног гаса је потрошња електричне енергије, односно природног гаса, неопходна за рад система;

73) сопствене потребе за дериватима нафте су потребе или активности које у било ком кораку њихове реализације нису намењене продаји деривата нафте или вршењу услуга трећим лицима, већ за сопствену потрошњу;

74) стандардне услуге оператора система су услуге које оператор пружа купцима и корисницима система, а које се наплаћују кроз цену приступа систему или кроз трошкове прикључења;

74A) ТОПЛОТНА ЕНЕРГИЈА ЈЕ УНУТРАШЊА (ТЕРМИЧКА) ЕНЕРГИЈА ВРЕЛЕ ВОДЕ, ТОПЛЕ ВОДЕ ИЛИ ПАРЕ ИЛИ РАСХЛАДНОГ ФЛУИДА, КОЈА СЕ КОРИСТИ ЗА ЗАГРЕВАЊЕ ИЛИ ХЛАЂЕЊЕ ПРОСТОРА, ЗАГРЕВАЊЕ ПОТРОШНЕ ТОПЛЕ ВОДЕ ИЛИ ЗА ПОТРЕБЕ ТЕХНОЛОШКИХ ПРОЦЕСА;

75) транспорт нафте и деривата нафте другим облицима транспорта је транспорт нафте, односно деривата нафте свим облицима транспорта осим нафтоводом, односно продуктоводом;

76) транспорт нафте нафтоводима и деривата нафте продуктоводима је преузимање, цевоводни транспорт и предаја уговорене количине нафте и деривата нафте под прописаним и јавно објављеним условима на принципу недискриминације;

77) транспорт природног гаса је преношење природног гаса транспортним системом до крајњих купаца или другог транспортног система, дистрибутивних система или складишта природног гаса, а не обухвата снабдевање;

78) треће земље су земље који нису чланице Европске Уније нити потписнице Уговора о оснивању Енергетске заједнице између Европске Заједнице и Републике Албаније, Републике Бугарске, Босне и Херцеговине, Републике Хрватске, Бивше Југословенске Републике Македоније, Републике Црне Горе, Румуније, Републике Србије и Привремене мисије Уједињених нација на Косову у складу са Резолуцијом 1244 Савета безбедности Уједињених нација ("Службени гласник РС", број 62/06 - у даљем тексту: Уговор о оснивању Енергетске заједнице);

79) трговина ван станица за снабдевање превозних средстава уљима за ложење, ~~биогоривима~~, БИОТЕЧНОСТИМА, течним нафтним гасом, компримованим и утечњеним природним гасом који се користе као енергетска горива и горивима за снабдевање спортских авиона је трговина на мало;

80) трговина горивима за пловила је трговина на велико и обухвата снабдевање течним горивом бродова и техничких пловних објеката у складу са прописима којима се уређују унутрашња пловидба и луке и прописима о транспорту опасног терета;

81) трговина моторним и другим горивима на станицама за снабдевање превозних средстава је трговина на мало;

82) трговина нафтом, дериватима нафте, биогоривима и ~~компримованим и утечњеним природним гасом~~, БИОТЕЧНОСТИМА, КОМПРИМОВАНИМ ПРИРОДНИМ ГАСОМ, УТЕЧЊЕНИМ ПРИРОДНИМ ГАСОМ И ВОДНИКОМ је трговина на велико и обухвата куповину, односно увоз ради даље продаје, односно извоза или коришћење у пословне сврхе;

83) уговор "узми или плати" је уговор којим се снабдевач обавезује да испоручи уговорене количине природног гаса, а купац да плати те количине без обзира да ли их је преузео, делом плати у уговореном обрачунском периоду са правом да га преузме у неком наредном обрачунском периоду уз обавезу да плати преостали износ након преузимања;

84) уговорно загушење је стање у транспортном систему када обим захтева за непрекидним капацитетима превазилази капацитет транспортног система природног гаса;

84А) ФИЗИЧКО ЗАГУШЕЊЕ ЈЕ СТАЊЕ КАДА СТЕПЕН ПОТРАЖЊЕ ЗА СТВАРНОМ ИСПОРУКОМ ПРИРОДНОГ ГАСА ПРЕМАШУЈЕ КАПАЦИТЕТ СИСТЕМА ЗА ПРИРОДНИ ГАС У ОДРЕЂЕНОЈ ВРЕМЕНСКОМ ТРЕНУТКУ;

85) хоризонтално интегрисано предузеће је енергетски субјект који поред једне од енергетских делатности у области електричне енергије, односно природног гаса обавља и најмање једну од делатности која није у области електричне енергије, односно природног гаса;

86) ЦЕНТРАЛНИ РЕГИСТАР ОПРЕМЕ ПОД ПРИТИСКОМ ЈЕ ЈЕДИНСТВЕНИ ЕЛЕКТРОНСКИ ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ МИНИСТАРСТВА НАДЛЕЖНОГ ЗА ПОСЛОВЕ ЕНЕРГЕТИКЕ СА ПОДАЦИМА О ПОЈЕДИНАЧНОЈ ОПРЕМИ ПОД ПРИТИСКОМ ВИСОКОГ НИВОА ОПАСНОСТИ.

## Стратегија

### Члан 4.

Стратегија је ОСНОВНИ акт којим се утврђује енергетска политика и планира развој у сектору енергетике.

Стратегијом се одређују:

1) дугорочни циљеви за развој производних капацитета који су у функцији сигурности снабдевања, уважавајући технолошке, економске и критеријуме заштите животне средине;

1А) ПРОЈЕКЦИЈЕ ЕНЕРГЕТСКОГ РАЗВОЈА И ДУГОРОЧНИ ЕНЕРГЕТСКИ БИЛАНСИ;

2) правци развоја преносног и дистрибутивног система електричне енергије;

3) правци развоја транспортног и дистрибутивног система природног гаса и подземних складишта природног гаса;

4) правци развоја тржишта електричне енергије и природног гаса;

5) правци развоја система даљинског грејања;

6) извори и начин обезбеђивања потребних количина енергије и енергената;

7) правци развоја коришћења енергије из обновљивих и нових извора и унапређења енергетске ефикасности;

8) правци развоја неискоришћених електроенергетских потенцијала, ефикасног управљања електроенергетским системима који се могу остварити увођењем дистрибуираних складишних и производних капацитета електричне енергије, увођењем управљања потрошњом пратећи кретање тржишта електричне енергије и увођењем концепта напредних мрежа, управљајући оптимално токовима снага у преносном и дистрибутивном систему;

9) други елементи од значаја за остваривање циљева енергетске политике.

Стратегију доноси Народна скупштина Републике Србије (у даљем тексту: Народна скупштина) на предлог Владе за период од најмање 15 година.

Влада прати остварење Стратегије.

Стратегија се усклађује са документима који се односе на привредни развој Републике Србије и стратешким и планским документима Републике Србије и садржи анализу остварења циљева утврђених Стратегијом за претходни период.

Стратегија се објављује у "Службеном гласнику Републике Србије".

## Програм

### Члан 5.

Програмом се утврђују услови, начин, динамика и мере за остваривање Стратегије.

Програм доноси Влада, за период ~~до шест година~~ ЗА КОЈИ СЕ ДОНОСИ СТРАТЕГИЈА на предлог Министарства надлежног за послове енергетике (у даљем тексту: Министарство).

~~Министарство прати остварење Програма и по потреби предлаже његово усклађивање са реалним потребама најмање сваке друге године.~~

Предлог дела Програма за територију аутономне покрајине надлежни орган аутономне покрајине, на захтев Министарства, доставља у року од 30 дана од дана достављања захтева.

Енергетски субјекти, Агенција и јединице локалне самоуправе на захтев Министарства, односно надлежног органа аутономне покрајине, дужни су да доставе податке за израду Програма у року од 30 дана од дана достављања захтева.

~~Захтев за достављање података из става 5. овог члана садржи врсту података, временски период на који се подаци односе, начин достављања података, као и друге елементе неопходне за израду Програма.~~

АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА И ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ДОНОСЕ ПЛАНОВЕ РАЗВОЈА ЕНЕРГЕТИКЕ КОЈИМА СЕ УТВРЂУЈУ ПОТРЕБЕ ЗА ЕНЕРГИЈОМ НА СВОМ ПОДРУЧЈУ, КАО И УСЛОВИ И НАЧИН ОБЕЗБЕЂИВАЊА НЕОПХОДНИХ ЕНЕРГЕТСКИХ КАПАЦИТЕТА У СКЛАДУ СА СТРАТЕГИЈОМ И ПРОГРАМОМ.

ЕНЕРГЕТСКИ СУБЈЕКТИ, НА ЗАХТЕВ НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ, ДУЖНИ СУ ДА ПОДАТКЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНОВА РАЗВОЈА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ДОСТАВЕ ЈЕДИНИЦИ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ, У РОКУ ОД 30 ДАНА ОД ДАНА ДОСТАВЉАЊА И ПОСЕБНО ДЕФИНИШУ КАРТЕ ЗОНА ТОПЛИФИКАЦИЈЕ У СКЛАДУ СА УРБАНИСТИЧКИМ РАЗВОЈЕМ ГРАДА/ОПШТИНЕ.

## Извештај о спровођењу Стратегије и Програма

### Члан 8.

Влада подноси Народној скупштини годишњи извештај о спровођењу Стратегије и Програма који обухвата:

1) постигнуте резултате у односу на циљеве постављене Стратегијом, односно Програмом за годину у којој се подноси годишњи извештај о спровођењу Стратегије и Програма;

2) оцену ефеката постигнутих резултата и утицај на Програм у следећој години;

3) предлог мера за ефикасније спровођење Стратегије и Програма;

4) процену потребе за усклађивањем Програма и евентуалним усклађивањем Стратегије са реалним потребама.

Извештај из става 1. овог члана, доставља се Народној скупштини најкасније до 30. јуна текуће године за протеклу годину.

НА ОСНОВУ ИЗВЕШТАЈА ПРЕДЛАЖЕ СЕ АЖУРИРАЊЕ СТРАТЕГИЈЕ И ПРОГРАМА У СКЛАДУ СА РЕАЛНИМ ПОТРЕБАМА.

#### ЧЛАН 8А

У СКЛАДУ СА ПРЕУЗЕТИМ ОБАВЕЗАМА КОЈЕ ПРОИСТИЧУ ИЗ МЕЂУНАРОДНОГ УГОВОРА МИНИСТАРСТВО НАДЛЕЖНО ЗА ПОСЛОВЕ ЕНЕРГЕТИКЕ ПРИПРЕМА ИНТЕГРИСАНИ НАЦИОНАЛНИ ЕНЕРГЕТСКИ И КЛИМАТСКИ ПЛАН У САРАДЊИ СА ДРУГИМ РЕЛЕВАНТНИМ МИНИСТАРСТВИМА.

ИНТЕГРИСАНИ НАЦИОНАЛНИ ЕНЕРГЕТСКИ И КЛИМАТСКИ ПЛАН НАРОЧИТО САДРЖИ:

1) ПРЕГЛЕД ТРЕНУТНОГ СТАЊА У ПОГЛЕДУ РЕЛЕВАНТНИХ ПОЛИТИКА;

2) НАЦИОНАЛНЕ ЦИЉЕВЕ КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА СЛЕДЕЋЕ ОБЛАСТИ:

(1) ДЕКАРБЕНИЗАЦИЈУ У ПОГЛЕДУ ЕМИСИЈА ГАСОВА СА ЕФЕКТОМ СТАКЛЕНЕ БАШТЕ И ЕНЕРГИЈЕ ИЗ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА;

(2) ЕНЕРГЕТСКУ ЕФИКАСНОСТ;

(3) ЕНЕРГЕТСКУ СИГУРНОСТ;

(4) УНУТРАШЊЕ ЕНЕРГЕТСКО ТРЖИШТЕ;

(5) ИСТРАЖИВАЊЕ, ИНОВАЦИЈЕ И КОНКУРЕНТНОСТ.

3) ПРОЈЕКЦИЈЕ ОСТВАРИВАЊА ЦИЉЕВА ИЗ ТАЧКЕ 2) ОВОГ СТАВА СПРОВОЂЕЊЕМ ПОСТОЈЕЋИХ ПОЛИТИКА И МЕРА;

4) ПРЕГЛЕД ПЛАНИРАНИХ ПОЛИТИКА И МЕРА КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА ОСТВАРИВАЊЕ ЦИЉЕВА ИЗ ТАЧКЕ 2) ОВОГ СТАВА И ПРЕГЛЕД ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА ЊИХОВО ОСТВАРИВАЊЕ, КАО И ИНДИКАТОРЕ ЗА ПРАЋЕЊЕ;

5) ПРОЦЕНУ ЕФЕКТА ПЛАНИРАНИХ ПОЛИТИКА И МЕРА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ЦИЉЕВА ИЗ ТАЧКЕ 2) ОВОГ СТАВА.

ПЛАН ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ДОНОСИ ВЛАДА, НА ПЕРИОД ДО ДЕСЕТ ГОДИНА, УЗИМАЈУЋИ У ОБЗИР И ДУГОРОЧНИЈУ ПЕРСПЕКТИВУ.

МИНИСТАРСТВО, У САРАДЊИ СА ДРУГИМ РЕЛЕВАНТНИМ МИНИСТАРСТВИМА АЖУРИРА ИНТЕГРИСАНИ НАЦИОНАЛНИ ЕНЕРГЕТСКИ И КЛИМАТСКИ ПЛАН ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, НАКОН ИСТЕКА ЧЕТИРИ ГОДИНЕ ОД ЊЕГОВОГ ДОНОШЕЊА.

БЛИЖИ САДРЖАЈ ПЛАНА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА И СМЕРНИЦЕ ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ ЦИЉЕВА ИЗ СТАВА 1. ТАЧКА 2) ОВОГ ЧЛАНА, НАЧИН ИЗРАДЕ И ИЗВЕШТАВАЊА УТВРЂУЈЕ СЕ ПРОПИСОМ КОЈЕ ДОНОСИ МИНИСТАРСТВО.

#### ЧЛАН 8Б

СПРОВОЂЕЊЕ ИНТЕГРИСАНОГ НАЦИОНАЛНОГ ЕНЕРГЕТСКОГ И КЛИМАТСКОГ ПЛАНА ПРАТИ МИНИСТАРСТВО И О ЊЕГОВОГ РЕАЛИЗАЦИЈИ СВАКЕ ДРУГЕ ГОДИНЕ ПРИПРЕМА ИЗВЕШТАЈ.

ИЗВЕШТАЈ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА МИНИСТАРСТВО ДОСТАВЉА ВЛАДИ.

МИНИСТАРСТВО ОБАВЕШТАВА НАДЛЕЖНО ТЕЛО САГЛАСНО ОБАВЕЗАМА КОЈЕ ПРОИЗИЛАЗЕ ИЗ ПОТВРЂЕНИХ МЕЂУНАРОДНИХ УГОВОРА О ДОНОШЕЊУ ИНТЕГРИСАНОГ НАЦИОНАЛНОГ ЕНЕРГЕТСКОГ И КЛИМАТСКОГ ПЛАНА И ДОСТАВЉА ИЗВЕШТАЈ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА.

## Енергетски угрожени купац

### Члан 10.

~~Енергетски угрожени купац електричне енергије или природног гаса је купац из категорије домаћинство (самачко или вишечлана породица), које живи у једној стамбеној јединици са једним мерним местом на коме се мери потрошња електричне енергије или природног гаса, које троши максималну количину електричне енергије или природног гаса у складу са актом из става 8. овог члана, под условима прописаним овим законом (у даљем тексту: енергетски угрожени купац).~~

~~Статус енергетски угроженог купца стиче се на основу акта органа надлежног за социјална питања.~~

~~Домаћинство може стећи статус енергетски угроженог купца на сопствени захтев ако:~~

- ~~1) припада категорији са најнижим приходима по члану домаћинства који се утврђују у складу са актом који доноси Министарство, узимајући у обзир све чланове домаћинства и сву непокретну имовину у земљи и иностранству;~~
- ~~2) не поседује, односно користи другу стамбену јединицу, осим стамбене јединице која по структури и површини одговара потребама домаћинства у складу са законом којим се уређује област социјалног становања.~~

~~Статус енергетски угроженог купца на сопствени захтев може стећи и домаћинство чијем члану због здравственог стања обуставом испоруке електричне енергије или природног гаса може бити угрожен живот или здравље, што се доказује на начин ближе прописан актом из става 8. овог члана.~~

~~Статус енергетски угроженог купца може се стећи и на основу захтева који се подноси јединици локалне самоуправе, а која издаје акт о стицању статуса за енергетски угроженог купца.~~

~~Енергетски угрожени купац изузев домаћинства из става 4. овог члана има право на испоруку електричне енергије или природног гаса у количинама и уз умањење месечне обавезе плаћања на начин ближе утврђен прописом из става 8. овог члана.~~

~~Средства за остваривање права енергетски угрожених купца обезбеђују се у буџету Републике Србије.~~

~~Влада ближе прописује критеријуме за стицање статуса енергетски угроженог купца, начин заштите, садржину захтева, услове, рок и поступак за стицање статуса, као и доказе који се прилажу уз захтев, количине електричне енергије или природног гаса за које се енергетски угроженом купцу умањује месечна обавеза плаћања, начин издавања акта о стицању статуса и садржину тог акта, начин вођења евиденције и друга питања неопходна за утврђивање статуса.~~

## ЕНЕРГЕТСКИ УГРОЖЕНИ КУПАЦ

### ЧЛАН 10.

ЕНЕРГЕТСКИ УГРОЖЕНИ КУПАЦ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ИЛИ ПРИРОДНОГ ГАСА ЈЕ КУПАЦ ИЗ КАТЕГОРИЈЕ ДОМАЋИНСТВО (САМАЧКО ИЛИ ВИШЕЧЛАНО), КОЈЕ ЖИВИ У ЈЕДНОЈ СТАМБЕНОЈ ЈЕДИНИЦИ СА ЈЕДНИМ МЕРНИМ МЕСТОМ НА КОМЕ СЕ МЕРИ ПОТРОШЊА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ИЛИ ПРИРОДНОГ ГАСА, КОЈЕ ТРОШИ МАКСИМАЛНУ КОЛИЧИНУ

ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ИЛИ ПРИРОДНОГ ГАСА У СКЛАДУ СА ПРОПИСОМ ИЗ СТАВА 10. ОВОГ ЧЛАНА, ПОД УСЛОВИМА ПРОПИСАНИМ ОВИМ ЗАКОНОМ (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: ЕНЕРГЕТСКИ УГРОЖЕНИ КУПАЦ).

ЕНЕРГЕТСКИ УГРОЖЕНИ КУПАЦ ЈЕ И ДОМАЋИНСТВО (САМАЧКО ИЛИ ВИШЕЧЛАНО) КОЈЕ ЖИВИ У ЈЕДНОЈ СТАМБЕНОЈ ЈЕДИНИЦИ КОМЕ СЕ ИСПОРУЧУЈЕ ТОПЛОТНА ЕНЕРГИЈА, У СКЛАДУ СА ПРОПИСОМ ИЗ СТАВА 10. ОВОГ ЧЛАНА.

ЕНЕРГЕТСКИ УГРОЖЕНИ КУПАЦ ЈЕ И ДОМАЋИНСТВО ЧИЈЕМ ЧЛАНУ ЗБОГ ЗДРАВСТВЕНОГ СТАЊА ОБУСТАВОМ ИСПОРУКЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, ПРИРОДНОГ ГАСА ИЛИ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ МОЖЕ БИТИ УГРОЖЕН ЖИВОТ ИЛИ ЗДРАВЉЕ, КОЈЕ ОСТВАРУЈЕ ТАЈ СТАТУС У СКЛАДУ СА ПРОПИСОМ ИЗ СТАВА 10. ОВОГ ЧЛАНА.

ДОМАЋИНСТВО СТИЧЕ СТАТУС ЕНЕРГЕТСКИ УГРОЖЕНОГ КУПЦА АКО:

1) ПРИПАДА КАТЕГОРИЈИ СА НАЈНИЖИМ ПРИХОДИМА ПО ЧЛАНУ ДОМАЋИНСТВА КОЈИ СЕ УТВРЂУЈУ У СКЛАДУ СА АКТОМ КОЈИ ДОНОСИ МИНИСТАРСТВО, УЗИМАЈУЋИ У ОБЗИР СВЕ ЧЛАНОВЕ ДОМАЋИНСТВА И СВУ НЕПОКРЕТНУ ИМОВИНУ У ЗЕМЉИ И ИНОСТРАНСТВУ;

2) НЕ ПОСЕДУЈЕ ДРУГУ СТАМБЕНУ ЈЕДИНИЦУ ОСИМ СТАМБЕНЕ ЈЕДИНИЦЕ КОЈА ПО СТРУКТУРИ И ПОВРШИНИ ОДГОВАРА ПОТРЕБАМА ДОМАЋИНСТВА У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ОБЛАСТ СТАНОВАЊА.

СТАТУС ЕНЕРГЕТСКИ УГРОЖЕНОГ КУПЦА СТИЧЕ СЕ НА ОСНОВУ РЕШЕЊА ОРГАНА ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ НАДЛЕЖНОГ ЗА ПОСЛОВЕ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ.

ПРОТИВ РЕШЕЊА ИЗ СТАВА 5. ОВОГ ЧЛАНА МОЖЕ СЕ ИЗЈАВИТИ ЖАЛБА ОПШТИНСКОМ, ОДНОСНО ГРАДСКОМ ВЕЋУ.

ЕНЕРГЕТСКИ УГРОЖЕНИ КУПАЦ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ИМА ПРАВО НА ИСПОРУКУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ИЛИ ПРИРОДНОГ ГАСА У КОЛИЧИНАМА И УЗ УМАЊЕЊЕ МЕСЕЧНЕ ОБАВЕЗЕ ПЛАЋАЊА НА НАЧИН БЛИЖЕ УТВРЂЕН ПРОПИСОМ ИЗ СТАВА 10. ОВОГ ЧЛАНА.

ЕНЕРГЕТСКИ УГРОЖЕНИ КУПАЦ ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА ИМА ПРАВО НА УМАЊЕЊЕ МЕСЕЧНЕ ОБАВЕЗЕ ПЛАЋАЊА ЗА ИСПОРУЧЕНУ ТОПЛОТНУ ЕНЕРГИЈУ НА НАЧИН БЛИЖЕ УТВРЂЕН ПРОПИСОМ ИЗ СТАВА 10. ОВОГ ЧЛАНА.

СРЕДСТВА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА ЕНЕРГЕТСКИ УГРОЖЕНИХ КУПЦА ОБЕЗБЕЂУЈУ СЕ У БУЏЕТУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ.

ВЛАДА БЛИЖЕ ПРОПИСУЈЕ КРИТЕРИЈУМЕ И УСЛОВЕ ЗА СТИЦАЊЕ СТАТУСА ЕНЕРГЕТСКИ УГРОЖЕНОГ КУПЦА, САДРЖИНУ ЗАХТЕВА ЗА СТИЦАЊЕ СТАТУСА ЕНЕРГЕТСКИ УГРОЖЕНОГ КУПЦА, НАЧИН УТВРЂИВАЊА ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ЗА СТИЦАЊЕ СТАТУСА ЕНЕРГЕТСКИ УГРОЖЕНОГ КУПЦА, ДОНОШЕЊЕ РЕШЕЊА О СТИЦАЊУ ТОГ СТАТУСА, НАЧИН ИЗДАВАЊА И САДРЖИНУ РЕШЕЊА О СТИЦАЊУ СТАТУСА ЕНЕРГЕТСКИ УГРОЖЕНОГ КУПЦА, РОКОВЕ ВАЖЕЊА РЕШЕЊА, САДРЖИНУ И ОБИМ ПРАВА НА УМАЊЕЊЕ МЕСЕЧНЕ ОБАВЕЗЕ ПЛАЋАЊА, СТИЦАЊЕ СТАТУСА ЕНЕРГЕТСКИ УГРОЖЕНОГ КУПЦА ЗБОГ ЗДРАВСТВЕНОГ СТАЊА, НАЧИН ВОЂЕЊА ЕВИДЕНЦИЈЕ ЕНЕРГЕТСКИ УГРОЖЕНИХ КУПЦА, НАЧИН ОБЕЗБЕЂИВАЊА СРЕДСТАВА ЗА ЗАШТИТУ ЕНЕРГЕТСКИ УГРОЖЕНИХ КУПЦА, КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ И ДРУГА ПИТАЊА НЕОПХОДНА ЗА УТВРЂИВАЊЕ ТОГ СТАТУСА.



## Извештај о сигурности снабдевања

### Члан 11.

Министарство израђује извештај о сигурности снабдевања електричном енергијом и природним гасом, НАФТОМ И ДЕРИВАТИМА НАФТЕ сваке године до 31. јула, доставља га надлежном одбору за енергетику Народне скупштине Републике Србије и објављује га на интернет страници Министарства.

Извештај о сигурности снабдевања електричном енергијом садржи:

- 1) процену сигурности рада преносног и дистрибутивног система;
- 2) податке о планираној потрошњи и производњи електричне енергије, као и начин обезбеђивања недостајућих количина за наредни петогодишњи период;
- 3) прогнозирану сигурност снабдевања за наредних пет до петнаест ДЕСЕТ година;
- 4) план инвестиција преносног система и корисника преносног система за наредних пет до петнаест ДЕСЕТ година, укључујући изградњу интерконективних далековода;
- 5) механизме управљања загушењима у преносним и дистрибутивним системима у складу са Уговором о оснивању Енергетске заједнице и правилима европских асоцијација оператора преносног система;
- 6) податке о мерама за покривање вршне потрошње, као и мере које се предузимају у случају да један или више снабдевача не обезбеде довољне количине електричне енергије;
- 7) обим и квалитет одржавања преносног и дистрибутивног система;
- 8) регионалне, националне и европске циљеве одрживог развоја укључујући и међународне пројекте;
- 9) разноврсност примарних извора за производњу електричне енергије;
- 10) податке о инвестицијама у капацитете за производњу електричне енергије.

~~Податке из става 2. тачка 10) овог члана Министарство доставља Агенцији.~~

Извештај о сигурности снабдевања природним гасом садржи:

- 1) процену сигурности рада транспортног и дистрибутивног система;
- 2) податке о капацитетима складишта природног гаса;
- 3) податке о планираној потрошњи и производњи природног гаса, као и начин обезбеђивања недостајућих количина за наредни петогодишњи период;
- 4) податке о планираној изградњи енергетских објеката за обезбеђење сигурности снабдевања;
- 5) податке који се односе на квалитет и ниво одржавања енергетских објеката;
- 6) предмет уговора о дугорочном снабдевању гасом, а посебно преостали период њиховог важења, као и степен ликвидности тржишта гаса;
- 7) податке о мерама за покривање вршне потрошње, као и мере које се предузимају у случају да један или више снабдевача не обезбеде довољне количине природног гаса;
- 8) утицај мера из члана 315. ст. 2. и 3. овог закона на сигурност снабдевања;
- 9) мере подстицаја за нове инвестиције у истраживање, производњу, транспорт и складиштење природног гаса, укључујући и одредбе члана 288. овог закона;

ИЗВЕШТАЈ О СИГУРНОСТИ СНАБДЕВАЊА НАФТОМ И ДЕРИВАТИМА НАФТЕ САДРЖИ:

- 1) ПОДАТКЕ О ПРОИЗВОДЊИ, УВОЗУ, ИЗВОЗУ И ПОТРОШЊИ НАФТЕ И ДЕРИВАТА НАФТЕ;
- 2) ПОДАТКЕ У ВЕЗИ СИГУРНОСТИ СНАБДЕВАЊА НАФТОМ И ДЕРИВАТИМА НАФТЕ;
- 3) ТЕХНИЧКЕ И ДРУГЕ ЗАХТЕВЕ КОЈЕ МОРАЈУ ДА ИСПУНЕ ТЕЧНА ГОРИВА НАФТНОГ ПОРЕКЛА, ТЕЧНИ НАФТНИ ГАС И БИОГОРИВА;
- 4) ПОДАТКЕ О НАФТНОЈ ИНФРАСТРУКТУРИ;
- 5) ПОДАТКЕ КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА КВАЛИТЕТ И НИВО ОДРЖАВАЊА ОБЈЕКТА НАФТНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ;
- 6) ПЛАН ИНВЕСТИЦИЈА У НАФТНУ ИНФРАСТРУКТУРУ;
- 7) ПРЕГЛЕД ИЗВОРА СНАБДЕВАЊА СИРОВОМ НАФТОМ/ДЕРИВАТИМА НАФТЕ (УКЉУЧУЈУЋИ ГЕОГРАФСКО ПОРЕКЛО УВЕЗЕНИХ ЕНЕРГЕНАТА КОЈИ СУ ДЕФИНИСАНИ У ЕВРОПСКИМ ПРОПИСИМА О ЕНЕРГЕТСКОЈ СТАТИСТИЦИ)
- 8) ПОДАТКЕ О КАПАЦИТЕТИМА ЗА УВОЗ И ИЗВОЗ СИРОВЕ НАФТЕ И ДЕРИВАТА НАФТЕ.

## ПРОЈЕКТИ ОД ПОСЕБНОГ ЗНАЧАЈА

### ЧЛАН 15А

ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ МОЖЕ ПОСЕБНИМ АКТОМ ОДРЕДИТИ ИЗГРАДЊУ ЕНЕРГЕТСКИХ ОБЈЕКТА, УКЉУЧУЈУЋИ И ЛИНИЈСКЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ОБЈЕКТЕ (ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКИ ВОД, НАФТОВОД, ПРОДУКТОВОД И ГАСОВОД) И ОБЈЕКТЕ У ЊИХОВОЈ ФУНКЦИЈИ, КАО И ПРИКЉУЧКЕ НА ТЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ОБЈЕКТЕ, КАО ПРОЈЕКТЕ ОД ПОСЕБНОГ ЗНАЧАЈА ЗА РЕПУБЛИКУ СРБИЈУ, ОСИМ КАДА ПРОЈЕКТИ ОБУХВАТАЈУ ЗАШТИЂЕНО ПОДРУЧЈЕ ПРОГЛАШЕНО У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ЗАШТИТА ПРИРОДЕ.

НА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОЈЕКТА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА СЕ ПРИМЕЊУЈУ ОДРЕДБЕ ПРОПИСА КОЈИМ СУ ПРОПИСАНИ ПОСТУПЦИ РАДИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОЈЕКТА ИЗГРАДЊЕ, ДОГРАДЊЕ И РЕКОНСТРУКЦИЈЕ ЛИНИЈСКИХ ИНФРАСТРУКТУРНИХ ОБЈЕКТА ОД ПОСЕБНОГ ЗНАЧАЈА ЗА РЕПУБЛИКУ СРБИЈУ.

ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОЈЕКТА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, ОБЕЗБЕЂУЈУ СЕ О ТРОШКУ ИНВЕСТИТОРА ОБЈЕКТА ЗА ЧИЈЕ ПОТРЕБЕ СЕ РЕАЛИЗУЈЕ ПРОЈЕКАТ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ИЛИ ИЗ БУЏЕТА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, БУЏЕТА АУТОНОМНИХ ПОКРАЈИНА, БУЏЕТА ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ, ИЗ КРЕДИТА, ДОНАЦИЈА, СОПСТВЕНИМ СРЕДСТВИМА ОПЕРАТОРА, И НА ДРУГИ НАЧИН ШТО СЕ ОДРЕЂУЈЕ ПОСЕБНИМ АКТОМ ВЛАДЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА.

ПРОЈЕКТИ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА КОЈИ СУ ПРЕДВИЂЕНИ ПЛАНОМ РАЗВОЈА ОПЕРАТОРА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА МОГУ СЕ ФИНАНСИРАТИ СОПСТВЕНИМ СРЕДСТВИМА ОПЕРАТОРА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА СА ИЗУЗЕТКОМ ПРИКЉУЧАКА НА ПРЕНОСНИ СИСТЕМ, ОСИМ У СЛУЧАЈУ ПРИКЉУЧЕЊА ОБЈЕКТА У ВЛАСНИШТВУ ОПЕРАТОРА ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА.

АКО ИЗГРАДЊА ОБЈЕКТА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА НИЈЕ ПРЕДВИЂЕНА ВАЖЕЋИМ ПЛАНСКИМ ДОКУМЕНТИМА, ИЗУЗЕТНО СЕ ЗА ПОТРЕБЕ УТВРЂИВАЊА ЈАВНОГ ИНТЕРЕСА И УТВРЂИВАЊА ЛОКАЦИЈСКИХ УСЛОВА ЗА ТЕ ОБЈЕКТЕ МОЖЕ ИЗРАДИТИ УРБАНИСТИЧКИ ПРОЈЕКАТ, БЕЗ ИЗМЕНЕ ПЛАНСКОГ ДОКУМЕНТА, ИЗУЗЕВ ЗА УТВРЂИВАЊЕ ЈАВНОГ ИНТЕРЕСА ЗА ПРОЈЕКТЕ У ЗАШТИЂЕНОМ ПОДРУЧЈУ.

### III. ЕНЕРГЕТСКЕ ДЕЛАТНОСТИ, ЛИЦЕНЦЕ И ЕНЕРГЕТСКЕ ДОЗВОЛЕ

#### Енергетске делатности

##### Члан 16.

Енергетске делатности, у смислу овог закона су:

- 1) производња електричне енергије;
  - 2) комбинована производња електричне и топлотне енергије;
  - 3) пренос електричне енергије и управљање преносним системом;
  - 4) дистрибуција електричне енергије и управљање дистрибутивним системом;
  - 5) дистрибуција електричне енергије и управљање затвореним дистрибутивним системом;
  - 6) снабдевање електричном енергијом;
  - 7) снабдевање на велико електричном енергијом;
  - 8) управљање организованим тржиштем електричне енергије;
  - 8А) СКЛАДИШТЕЊЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ;
  - 9) транспорт и управљање транспортним системом за природни гас;
  - 10) складиштење и управљање складиштем природног гаса;
  - 11) дистрибуција и управљање дистрибутивним системом за природни гас;
  - 12) снабдевање природним гасом;
  - 12А) СНАБДЕВАЊЕ НА ВЕЛИКО ПРИРОДНИМ ГАСОМ;
  - 13) јавно снабдевање природним гасом;
  - 14) производња деривата нафте;
  - 15) транспорт нафте нафтоводима;
  - 16) транспорт деривата нафте продуктоводима;
  - 17) транспорт нафте, деривата нафте и биогорива другим облицима транспорта;
  - 18) складиштење нафте, деривата нафте и биогорива;
  - 19) ~~трговина нафтом, дериватима нафте, биогоривима и компримованим природним гасом;~~
  - 19) ~~трговина нафтом, дериватима нафте, биогоривима~~ **БИОТЕЧНОСТИМА, и компримованим природним гасом, УТЕЧЊЕНИМ ПРИРОДНИМ ГАСОМ ВОДНИКОМ;**
  - 20) ~~трговина горивима ван станица за снабдевање превозних средстава;~~
  - 21) ~~пуњење посуда за течни нафтни гас, компримовани и утечњени природни гас;~~
  - 22) ~~трговина моторним и другим горивима на станицама за снабдевање превозних средстава;~~
  - 23) ~~трговина горивима за пловила;~~
  - 24) производња топлотне енергије;
  - 25) дистрибуција топлотне енергије;
  - 26) снабдевање топлотном енергијом;
  - 27) производња биогорива;
  - 28) производња биотечности;
  - 29) ~~намешавање биогорива са горивима нафтног порекла;~~
  - 30) **НАМЕШАВАЊЕ БИОТЕЧНОСТИ СА ГОРИВИМА НАФТНОГ ПОРЕКЛА.**
- Енергетске делатности из става 1. тач. 1), 2), 6), 7), 8), 8А) , 12), 12А), 14), 17), 18), 19), 20), 21), 22), 23), 27) и, 29) И 30) овог члана обављају се у складу са тржишним принципима.

Енергетске делатности из става 1. тач. 3), 4), 9), 10), 11), 13), 15), 16), 24), 25) и 26) овог члана су делатности од општег интереса у складу са посебним законом.

Енергетска делатност из става 1. тачка 5) овог члана обавља се у складу са одредбама овог закона.

## **Раздвајање рачуна**

### **Члан 18.**

Енергетски субјект који обавља једну или више енергетских делатности чије су цене регулисане или који поред тих енергетских делатности обавља и друге енергетске, односно друге делатности које се у смислу овог закона не сматрају енергетским делатностима, дужан је да у циљу избегавања дискриминације, међусобног субвенционисања и поремећаја конкуренције у својим рачуноводственим интерним обрачунима води засебне рачуне за сваку од регулисаних енергетских делатности, укључујући снабдевање електричном енергијом, ОДНОСНО ПРИРОДНИМ ГАСОМ по регулисаним ценама и збирно за друге делатности које се у смислу овог закона не сматрају енергетским делатностима и да сачини годишњи биланс стања и биланс успеха за сваку делатност појединачно, у складу са овим законом, као и законом којим се уређује положај привредних друштава и законом којим се уређује рачуноводство и ревизија. Приход од власништва над транспортним или дистрибутивним системом мора бити специфициран у рачунима.

Енергетски субјект из става 1. овог члана који има обавезу ревизије годишњих финансијских извештаја у складу са законом, дужан је да обезбеди ревизију годишњих финансијских извештаја која треба да потврди поштовање начела избегавања дискриминације и међусобног субвенционисања. Годишњи финансијски извештаји и извештаји ревизора морају се објавити на интернет страници енергетског субјекта.

Енергетски субјект из става 1. овог члана, дужан је да у свом општем акту о рачуноводству и рачуноводственим политикама утврди правила за распоређивање заједничких билансних позиција које ће примењивати при изради рачуноводствених интерних обрачуна по делатностима.

Оператори система дужни су да обезбеде тајност комерцијално осетљивих и пословних података енергетских субјеката и купаца енергије и енергената, као и тајност комерцијално осетљивих података и информација о својим активностима, у складу са овим законом и другим прописима.

## **Лиценца**

### **Члан 19.**

Лиценца се издаје на захтев домаћег правног лица, односно предузетника, као и на захтев страног правног лица само за обављање енергетске делатности снабдевања на велико електричном енергијом, ОДНОСНО СНАБДЕВАЊА НА ВЕЛИКО ПРИРОДНИМ ГАСОМ, у складу са овим законом.

Лиценца се издаје решењем у року од 30 дана од дана подношења захтева за издавање лиценце, ако су испуњени услови утврђени овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

Лиценца садржи нарочито: назив енергетског субјекта, енергетску делатност, списак енергетских објеката који се користе за обављање

делатности, техничке карактеристике тих објеката, податке о локацији, односно подручју на коме ће се енергетска делатност обављати, период на који се издаје лиценца и обавезе по питању непрекидног обављања делатности, транспарентности и извештавања.

Решење којим се одбија захтев за издавање лиценце мора бити детаљно образложено и засновано на објективним и недискриминаторним критеријумима и достављено подносиоцу захтева.

Против решења из ст. 2. И 4. овог члана може се изјавити жалба Министарству ОДНОСНО НАДЛЕЖНОМ ОРГАНУ ГРАДСКЕ/ОПШТИНСКЕ УПРАВЕ У СЛУЧАЈУ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ у року од 15 дана од дана пријема решења, ако овим законом није другачије уређено.

Решење Министарства ОДНОСНО ГРАДСКОГ, ОДНОСНО ОПШТИНСКОГ ВЕЋА У СЛУЧАЈУ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ је коначно и против њега се може покренути управни спор.

### Члан 20.

Лиценца се издаје за сваку енергетску делатност посебно.

Лиценца се издаје на десет година, а за производњу електричне енергије, комбиновану производњу електричне и топлотне енергије и производњу топлотне енергије на 30 година.

Рок важења лиценце може се продужити на захтев енергетског субјекта.

Захтев из става 3. овог члана подноси се Агенцији ОДНОСНО НАДЛЕЖНОМ ОРГАНУ ГРАДСКЕ/ОПШТИНСКЕ УПРАВЕ У СЛУЧАЈУ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ најкасније 30 дана пре истека рока на који је издата лиценца.

Агенција ОДНОСНО НАДЛЕЖНИ ОРГАН ГРАДСКЕ/ОПШТИНСКЕ УПРАВЕ У СЛУЧАЈУ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ ће продужити рок на који је лиценца издата у року од 30 дана ако су испуњени услови за издавање лиценце који су утврђени овим законом.

### Члан 21.

Лиценца није потребна за обављање следећих енергетских делатности:

1) производње електричне енергије у објектима укупне одобрене снаге до 1 MW, осим ако исти енергетски субјект производњу електричне енергије врши у два или више енергетских објеката чија укупна одобрена снага прелази снагу од 1 MW, без обзира да ли су повезани на систем преко једног или више прикључака;

2) производње електричне енергије искључиво за сопствене потребе;

2А) СКЛАДИШТЕЊЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ;

3) транспорта нафте нафтоводима искључиво за сопствене потребе;

4) транспорта деривата нафте продуктоводима за сопствене потребе;

5) транспорта нафте, деривата нафте и биогорива другим облицима транспорта;

6) складиштења нафте, деривата нафте и биогорива за сопствене потребе;

7) производња топлотне енергије у објектима снаге до 1 MW и производња топлотне енергије искључиво за сопствене потребе;

8) комбинована производња електричне и топлотне енергије у термоелектранама - топланама до 1 MW укупне одобрене електричне снаге прикључка и 1 MW укупне топлотне снаге, као и комбиноване производње електричне и топлотне енергије искључиво за сопствене потребе;

9) трговина на мало течним нафтним гасом у боцама пуњења мањег од 12 kg;

10) у оквиру енергетске делатности трговине нафтом, дериватима нафте, биогоривима, БИОТЕЧНОСТИМА и компримованим природним гасом, УТЕЧЊЕНИМ ПРИРОДНИМ ГАСОМ И ВОДНИКОМ за трговину пропаном високог степена чистоће ( $\geq 99,5\%$ ), са дозвољеним садржајем С3 и С4 засићених угљоводоника до 2% и температуром кључања - 42,1 °С, који се користи као расхладно средство.

Лиценца није потребна Министарству и органу надлежном за робне резерве за обављање енергетских делатности из члана 16. тач. 18) и 19) овог закона, а које се обављају у складу са овим законом и законом којим се уређују робне резерве.

## Члан 22.

~~Лиценца се издаје ако:~~

- ~~1) је подносилац захтева основан или регистрован, за обављање енергетске делатности за коју се издаје лиценца;~~
- ~~2) је за енергетски објекат издата употребна дозвола, осим за објекте за којепрописом којим се уређује изградња објеката није предвиђено издавање употребне дозволе;~~
- ~~3) енергетски објекти и остали уређаји, инсталације или постројења неопходни за обављање енергетске делатности испуњавају услове и захтеве утврђене техничким прописима, прописима о енергетској ефикасности, прописима о заштити од пожара и експлозија, као и прописима о заштити животне средине;~~
- ~~4) подносилац захтева испуњава прописане услове у погледу стручног кадра за обављање послова техничког руковођења, руковања и одржавања енергетских објеката, односно услове у погледу броја и стручне способности запослених лица за обављање послова на одржавању енергетских објеката, као и послова руковоаца у тим објектима;~~
- ~~5) подносилац захтева испуњава финансијске услове за обављање енергетске делатности;~~
- ~~6) директор, односно чланови органа управљања нису били правноснажно осуђени за кривична дела у вези са обављањем привредне делатности;~~
- ~~7) подносиоцу захтева није изречена мера забране обављања делатности или ако су престале правне последице изречене мере;~~
- ~~8) подносилац захтева поседује доказ о правном основу за коришћење енергетског објекта у којем се обавља енергетска делатност;~~
- ~~9) над подносиоцем захтева није покренут поступак стечаја или ликвидације.~~

ЛИЦЕНЦА СЕ ИЗДАЈЕ АКО СУ ИСПУЊЕНИ СЛЕДЕЋИ УСЛОВИ:

- 1) ДА ЈЕ ПОДНОСИЛАЦ ЗАХТЕВА ОСНОВАН ИЛИ РЕГИСТРОВАН, ЗА ОБАВЉАЊЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ДЕЛАТНОСТИ ЗА КОЈУ СЕ ИЗДАЈЕ ЛИЦЕНЦА;
- 2) ДА ЈЕ ЗА ЕНЕРГЕТСКИ ОБЈЕКАТ ИЗДАТА УПОТРЕБНА ДОЗВОЛА, ОСИМ ЗА ОБЈЕКТЕ ЗА КОЈЕ ПРОПИСОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ИЗГРАДЊА ОБЈЕКАТА НИЈЕ ПРЕДВИЂЕНО ИЗДАВАЊЕ УПОТРЕБНЕ ДОЗВОЛЕ ОДНОСНО ЗА ОБЈЕКТЕ ЗА КОЈЕ НИЈЕ ИЗДАТА УПОТРЕБНА ДОЗВОЛА, А ДОНЕТО ЈЕ РЕШЕЊЕ О ОЗАКОЊЕЊУ СА ИЗВЕШТАЈЕМ КОМИСИЈЕ ЗА ТЕХНИЧКИ ПРЕГЛЕД, КОЈА ЈЕ ФОРМИРАНА И ЧИЈИ ЈЕ САСТАВ УТВРЂЕН У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА О ПЛАНИРАЊУ И ИЗГРАДЊИ ЗА ИЗДАВАЊЕ УПОТРЕБНЕ ДОЗВОЛЕ;
- 3) ДА СУ ЕНЕРГЕТСКИ ОБЈЕКТИ И ОСТАЛИ УРЕЂАЈИ, ИНСТАЛАЦИЈЕ ИЛИ ПОСТРОЈЕЊА ИЛИ ОПРЕМА ПОД ПРИТИСКОМ НЕОПХОДНИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ДЕЛАТНОСТИ ИСПУЊАВАЈУ УСЛОВЕ И

ЗАХТЕВЕ УТВРЂЕНЕ ТЕХНИЧКИМ ПРОПИСИМА, ПРОПИСИМА О ЗАШТИТИ ОД ПОЖАРА И ЕКСПЛОЗИЈА, КАО И ПРОПИСИМА О ЗАШТИТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ОДНОСНО ПРОПИСИМА КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈУ ВОДНИ ПУТЕВИ, ЗАШТИТА ВОДА И ПЛОВИДБА И ЛУКЕ НА УНУТРАШЊИМ ВОДАМА;

4) ДА ПОДНОСИЛАЦ ЗАХТЕВА ИСПУЊАВА ПРОПИСАНЕ УСЛОВЕ У ПОГЛЕДУ СТРУЧНОГ КАДРА ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА ТЕХНИЧКОГ РУКОВОЂЕЊА, РУКОВАЊА И ОДРЖАВАЊА ЕНЕРГЕТСКИХ ОБЈЕКТА, ОДНОСНО УСЛОВЕ У ПОГЛЕДУ БРОЈА И СТРУЧНЕ ОСПОСОБЉЕНОСТИ ЗАПОСЛЕНИХ ЛИЦА ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА НА ОДРЖАВАЊУ ЕНЕРГЕТСКИХ ОБЈЕКТА, КАО И ПОСЛОВА РУКОВОЂАЦА У ТИМ ОБЈЕКТИМА;

5) ДА ПОДНОСИЛАЦ ЗАХТЕВА ИСПУЊАВА ФИНАНСИЈСКЕ УСЛОВЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ДЕЛАТНОСТИ;

6) ДА ДИРЕКТОР, ОДНОСНО ЧЛАНОВИ ОРГАНА УПРАВЉАЊА НИСУ БИЛИ ПРАВНОСНАЖНО ОСУЂЕНИ ЗА КРИВИЧНА ДЕЛА У ВЕЗИ СА ОБАВЉАЊЕМ ПРИВРЕДНЕ ДЕЛАТНОСТИ;

7) ДА ПОДНОСИОЦУ ЗАХТЕВА НИЈЕ ИЗРЕЧЕНА МЕРА ЗАБРАНЕ ОБАВЉАЊА ДЕЛАТНОСТИ ИЛИ АКО СУ ПРЕСТАЛЕ ПРАВНЕ ПОСЛЕДИЦЕ ИЗРЕЧЕНЕ МЕРЕ;

8) ДА ПОДНОСИЛАЦ ЗАХТЕВА ПОСЕДУЈЕ ДОКАЗ О ПРАВНОМ ОСНОВУ ЗА КОРИШЋЕЊЕ ЕНЕРГЕТСКОГ ОБЈЕКТА У КОЈЕМ СЕ ОБАВЉА ЕНЕРГЕТСКА ДЕЛАТНОСТ;

9) ДА НАД ПОДНОСИОЦЕМ ЗАХТЕВА НИЈЕ ПОКРЕНУТ ПОСТУПАК СТЕЧАЈА ИЛИ ЛИКВИДАЦИЈЕ, ОДНОСНО ПРИНУДНЕ ЛИКВИДАЦИЈЕ.

Поред услова из става 1. овог члана подносилац захтева за обављање делатности од општег интереса мора бити основан за обављање те делатности или ту делатност обавља као поверену у складу са посебним законом.

ТЕХНИЧКИ ПРЕГЛЕД ОБЈЕКТА ИЗ СТАВА 1. ТАЧКА 2) ОВОГ ЧЛАНА СПРОВОДИ СЕ У СКЛАДУ СА ОДРЕДБАМА ПРОПИСА КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈЕ ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊА.

Поред услова из става 1. овог члана, за делатности за које су прописани посебни технички услови који се односе на промет робе и услуга подносилац захтева мора да испуни и услове у складу са тим прописима.

ПОРЕД УСЛОВА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, ЗА ДЕЛАТНОСТ ТРГОВИНЕ ГОРИВИМА ЗА ПЛОВИЛА ПОДНОСИЛАЦ ЗАХТЕВА ДОСТАВЉА И РЕШЕЊЕ О ИЗДАВАЊУ ОДОБРЕЊА ЗА ОБАВЉАЊЕ ЛУЧКЕ ДЕЛАТНОСТИ, ОДНОСНО ДА СТИЧЕ СТАТУС ЛУЧКОГ ОПЕРАТЕРА.

Страном правном лицу из члана 19. став 1. овог закона лиценца за обављање делатности снабдевања на велико електричном енергијом, ОДНОСНО ПРИРОДНИМ ГАСОМ издаје се ако испуни услове из става 1. тач. 5), 7) и 9) овог члана и друге услове прописане актом из члана 27. став 7. овог закона.

Уз захтев за издавање лиценце подносилац захтева прилаже доказе о испуњености услова из овог члана и акта из члана 27. став 7. овог закона.

~~Доказ о испуњености услова из става 1. тач. 3) и 4) и става 3. овог члана је извештај надлежног инспектора или други документ прописан актом Министра из члана 27. став 7. овог закона.~~

ДОКАЗ О ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ИЗ СТАВА 1. ТАЧ. 3) И 4) И СТАВА 4. ОВОГ ЧЛАНА ЈЕ ЗАПИСНИК О ИНСПЕКЦИЈСКОМ НАДЗОРУ НАДЛЕЖНОГ ИНСПЕКТОРА У КОМЕ ЈЕ КОНСТАТОВАНО ДА НИСУ УТВРЂЕНЕ НЕЗАКОНИТОСТИ.

### Члан 23.

Лиценца је непреносива.

Лиценца за обављање енергетске делатности се прибавља и у случају када се на енергетском објекту за који је издата лиценца, промени правни основ коришћења енергетског објекта по основу статусне промене или у правном промету по другом основу.

Енергетски субјект - ималац лиценце из става 2. овог члана је дужан да у случају статусне промене из става 2. овог члана, истовремено са објављивањем нацрта уговора, односно одлуке о статусној промени у складу са прописима којима се уређује правни положај привредних друштава, о започињању статусне промене обавести Агенцију, ОДНОСНО НАДЛЕЖНИ ОРГАН ГРАДСКЕ ОДНОСНО ОПШТИНСКЕ УПРАВЕ У СЛУЧАЈУ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ а у случају промене правног основа коришћења објекта по другом основу, пре закључења правног посла којим се мења правни основ коришћења енергетског објекта.

Енергетски субјект који по извршеној статусној промени, односно по промени правног основа коришћења енергетског објекта настави да обавља енергетску делатност на том објекту, дужан је да поднесе захтев за издавање, односно измену лиценце у року од 15 дана од дана регистрације статусне промене, односно од закључења правног посла којим се мења правни основ коришћења енергетског објекта, а енергетски субјект који престаје да обавља енергетску делатност, у истом року, захтев за укидање, односно измену лиценце.

Енергетски субјект из става 4. овог члана мора да испуни све услове из члана 22. став 1. овог закона осим услова из члана 22. став 1. тач. 2) и 3) овог закона У СЛУЧАЈУ ПРОМЕНЕ ПРАВНОГ ОСНОВА КОРИШЋЕЊА ПО ОСНОВУ СТАТУСНЕ ПРОМЕНЕ.

У случају испуњености услова из става 5. овог члана Агенција ОДНОСНО НАДЛЕЖНИ ОРГАН ГРАДСКЕ, ОДНОСНО ОПШТИНСКЕ УПРАВЕ У СЛУЧАЈУ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ ће издати лиценцу са роком важења лиценце који се одређује према истеку важења лиценце енергетском субјекту који престаје да обавља енергетску делатност на енергетском објекту.

У случају да енергетски субјект има више лиценци, Агенција ОДНОСНО НАДЛЕЖНИ ОРГАН ГРАДСКЕ, ОДНОСНО ОПШТИНСКЕ УПРАВЕ У СЛУЧАЈУ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ ће издати лиценцу са роком важења лиценце који се одређује према истеку важења лиценце која би најраније престала.

У случају статусне промене из ст. 2. до 4. овог члана, енергетски субјект који наставља да обавља делатност на енергетском објекту, може да привремено настави да обавља енергетску делатност до прибављања лиценце, а најдуже у периоду од 60 дана од дана регистрације статусне промене.

У случају статусне промене, енергетски субјект који наставља да обавља енергетску делатност чија је цена регулисана у складу са овим законом, до доношења одлуке о цени, примењује регулисану цену енергетског субјекта који је обављао ту енергетску делатност до дана регистрације статусне промене, а најдуже 90 дана од дана прибављања лиценце.

### Члан 25.

Лиценца се привремено одузима енергетском субјекту ако:

1) престане да испуњава један или више услова из члана 22. овог закона;



2) енергетске објекте не одржава у исправном и безбедном стању и у складу са техничким прописима којима се уређују услови коришћења система;

3) не извршава обавезе утврђене решењем о издавању лиценце;

4) регулисане цене енергије, енергената, односно услуга не одређује у складу са методологијама, правилима о раду тржишта електричне енергије и правилима о раду система за транспорт природног гаса и правилима о раду система за транспорт нафте нафтоводима и деривата нафте продуктоводима;

5) не води засебне рачуне у складу са чланом 18. овог закона;

6) се не придржава и других прописаних услова за обављање енергетске делатности утврђених овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

О привременом одузимању лиценце из става 1. овог члана Агенција ОДНОСНО НАДЛЕЖНИ ОРГАН ГРАДСКЕ, ОДНОСНО ОПШТИНСКЕ УПРАВЕ У СЛУЧАЈУ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ доноси решење и одређује рок за отклањање недостатака због којих се привремено одузима лиценца, који не може да буде краћи од 30 дана нити дужи од 90 дана.

Решење о привременом одузимању лиценце због неиспуњавања услова из члана 22. став 1. тач. 3) и 4) и члана 22. став 3. овог закона Агенција ОДНОСНО НАДЛЕЖНИ ОРГАН ГРАДСКЕ, ОДНОСНО ОПШТИНСКЕ УПРАВЕ У СЛУЧАЈУ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ доноси на предлог надлежног инспектора.

Ако је енергетски субјект у року утврђеном решењем из става 2. овог члана отклонио недостатке због којих је лиценца привремено одузета, решење о привременом одузимању лиценце се укида, а ако их није отклонио Агенција ОДНОСНО НАДЛЕЖНИ ОРГАН ГРАДСКЕ, ОДНОСНО ОПШТИНСКЕ УПРАВЕ У СЛУЧАЈУ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ доноси решење којим се лиценца трајно одузима.

Подносиоцу захтева коме је одузета лиценца може се поново издати лиценца за обављање исте енергетске делатности по истеку рока од три године од дана одузимања, ако испуњава услове из овог закона и прописа донетих на основу овог закона.

Лиценца за обављање енергетске делатности на енергетском објекту на коме је претходно делатност обављао енергетски субјект којем је трајно одузета лиценца не може се издати енергетском субјекту чији је власник или одговорно лице имало власнички удео или било запослено у енергетском субјекту коме је трајно одузета лиценца.

Одредбе става 6. овог члана сходно се примењују и на брачне другове, децу или сроднике у правој линији независно од степена сродства или побочне сроднике закључно са другим степеном сродства власника, односно одговорног лица или лица које је запослено или је било запослено у енергетском субјекту коме је трајно одузета лиценца.

Против решења из ст. 2. и 4. овог члана може се изјавити жалба Министру ОДНОСНО ГРАДСКОМ, ОДНОСНО ОПШТИНСКОМ ВЕЋУ У СЛУЧАЈУ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ у року од осам дана од дана достављања решења.

## Члан 26.

Ако би престанак рада енергетског субјекта коме је привремено одузета лиценца могао да угрози редовно и сигурно снабдевање енергијом, животе и здравље људи или да проузрокује тешке поремећаје у привреди, Агенција може, по прибављеном мишљењу Министарства и надлежне инспекције решењем о привременом одузимању лиценце из члана 25. став 2. овог закона одобрити енергетском субјекту да настави обављање енергетске

делатности до обезбеђења услова за отклањање штетних последица престанком рада енергетског субјекта, али не дуже од рока утврђеног решењем о привременом одузимању лиценце.

Ако би престанак обављања енергетске делатности од општег интереса од стране енергетског субјекта коме је трајно одузета лиценца могао да угрози редовно и сигурно снабдевање енергијом, живот и здравље људи или да проузрокује тешке поремећаје у привреди, Влада ће, на предлог Министарства, посебним актом одредити други енергетски субјект који има лиценцу за обављање исте енергетске делатности да обавља енергетску делатност на подручју на коме је енергетску делатност обављао енергетски субјект коме је трајно одузета лиценца.

У случају из става 2. овог члана, актом Владе утврђују се права и обавезе енергетског субјекта који је одређен за обављање енергетске делатности од општег интереса на одређеном подручју, време у којем ће обављати делатност, као и права и обавезе власника енергетског објекта којем је одузета лиценца или на чијем објекту је енергетску делатност обављао енергетски субјект којем је одузета лиценца, ако постоји потреба за коришћењем његовог енергетског објекта у обављању енергетске делатности од стране субјекта који је одређен актом Владе.

Уговором о поверавању обављања енергетске делатности од општег интереса ОДНОСНО ЈАВНИМ УГОВОРМ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ЈАВНО ПРИВАТНО ПАРТНЕРСТВО, уређује се и обавеза енергетског субјекта да у случају трајног одузимања лиценце дозволи коришћење енергетског објекта са свом неопходном документацијом енергетском субјекту који је одређен актом Владе, као и начин, висина и рокови плаћања привремене накнаде за коришћење енергетских објеката.

У случају да енергетски субјект из става 4. овог члана енергетски објекат користи као закупац обавезан елемент уговора о закупу је сагласност власника енергетског објекта за коришћење енергетског објекта у складу са ставом 4. овог члана.

## Члан 27.

Енергетски субјект коме је издата лиценца за обављање енергетске делатности може за време важења лиценце поднети захтев за њено укидање.

Енергетски субјект коме је издата лиценца за обављање енергетске делатности дужан је да поднесе захтев за измену решења којим је издата лиценца, у случају промена у вези са енергетским објектима који се користе за обављање енергетске делатности, ~~као и~~ промена техничких и других прописа, КАО И НАСТУПАЊА ДРУГИХ ОКОЛНОСТИ КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА ИСПУЊЕЊЕ УСЛОВА НА ОСНОВУ КОЈИХ СЕ ИЗДАЈЕ ЛИЦЕНЦА.

У СЛУЧАЈУ ДА ЕНЕРГЕТСКИ СУБЈЕКТ НЕ ПОДНЕСЕ ЗАХТЕВ ЗА ИЗМЕНУ РЕШЕЊА ИЗ РАЗЛОГА НАВЕДЕНИХ У СТАВУ 2. ОВОГ ЧЛАНА АГЕНЦИЈА ЈЕ ДУЖНА ДА ПОКРЕНЕ ПОСТУПАК ИЗМЕНЕ РЕШЕЊА ПО СЛУЖБЕНОЈ ДУЖНОСТИ.

О захтеву из ст. 1. и 2. овог члана Агенција ОДНОСНО НАДЛЕЖНИ ОРГАН ГРАДСКЕ, ОДНОСНО ОПШТИНСКЕ УПРАВЕ У СЛУЧАЈУ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ доноси решење у року од 30 дана од дана подношења захтева.

Против решења из ~~става 3. овог члана~~ СТАВА 4. ОВОГ ЧЛАНА може се изјавити жалба Министру ОДНОСНО ГРАДСКОМ, ОДНОСНО ОПШТИНСКОМ ВЕЋУ У СЛУЧАЈУ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ у року од 15 дана од дана пријема решења.

Решење Министарства ОДНОСНО ГРАДСКОГ, ОДНОСНО ОПШТИНСКОГ ВЕЋА У СЛУЧАЈУ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Лиценца престаје да важи по сили закона у случају престанка правног лица, односно предузетника.

~~Министарство ближе прописује услове за издавање, измену и одузимање лиценце, садржину захтева за издавање лиценце, садржину захтева за издавање извештаја надлежног инспектора из члана 22. став 1. тач. 3) и 4) овог закона и доказе који се прилажу уз захтев за издавање извештаја, као и начин вођења регистра издатих и одузетих лиценци.~~

МИНИСТАРСТВО БЛИЖЕ ПРОПИСУЈЕ УСЛОВЕ ЗА ИЗДАВАЊЕ, ИЗМЕНУ И ОДУЗИМАЊЕ ЛИЦЕНЦЕ, САДРЖИНУ ЗАХТЕВА ЗА ИЗДАВАЊЕ ЛИЦЕНЦЕ, САДРЖИНУ ЗАХТЕВА ЗА ИЗДАВАЊЕ ЗАПИСНИКА НАДЛЕЖНОГ ИНСПЕКТОРА ИЗ ЧЛАНА 22. СТАВ 1. ТАЧ. 3) И 4) ОВОГ ЗАКОНА И ДОКАЗЕ КОЈИ СЕ ПРИЛАЖУ УЗ ЗАХТЕВ ЗА ИЗДАВАЊЕ ИЗВЕШТАЈА, КАО И НАЧИН ВОЂЕЊА РЕГИСТРА ИЗДАТИХ И ОДУЗЕТИХ ЛИЦЕНЦИ.

### **Сагласност за складиштење и снабдевање за сопствене потребе**

#### **Члан 28.**

За складиштење нафте, деривата нафте и биогорива за сопствене потребе укупног капацитета преко пет тона и за снабдевање сопствених превозних средстава на сопственим станицама за снабдевање превозних средстава, за које се не издаје лиценца, прибавља се сагласност коју Министарство издаје решењем у року од 30 дана од дана подношења захтева (у даљем тексту: Сагласност за складиштење и снабдевање за сопствене потребе).

~~Сагласност за складиштење и снабдевање за сопствене потребе се издаје под условом да објекти за складиштење и сопствене станице за снабдевање испуњавају услове и захтеве утврђене техничким прописима, прописима о енергетској ефикасности, прописима о заштити од пожара и експлозија, као и прописима о заштити животне средине.~~

САГЛАСНОСТ ЗА СКЛАДИШТЕЊЕ И СНАБДЕВАЊЕ ЗА СОПСТВЕНЕ ПОТРЕБЕ СЕ ИЗДАЈЕ ПОД УСЛОВОМ ДА ОБЈЕКТИ ЗА СКЛАДИШТЕЊЕ, СОПСТВЕНЕ СТАНИЦЕ ЗА СНАБДЕВАЊЕ ИСПУЊАВАЈУ УСЛОВЕ И ЗАХТЕВЕ УТВРЂЕНЕ ТЕХНИЧКИМ ПРОПИСИМА, ПРОПИСИМА О ЗАШТИТИ ОД ПОЖАРА И ЕКСПЛОЗИЈА, КАО И ПРОПИСИМА О ЗАШТИТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ДА СЕ НЕ КОРИСТЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ ЕНЕРГЕТСКИХ ДЕЛАТНОСТИ ЗА КОЈЕ СЕ ИЗДАЈЕ ЛИЦЕНЦА.

Доказ о испуњености услова из става 2. овог члана прилаже се уз захтев за издавање Сагласности за складиштење и снабдевање за сопствене потребе.

Доказ о испуњености услова из става 2. овог члана је ~~извештај надлежног инспектора~~ ЗАПИСНИК О ИНСПЕКЦИЈСКОМ НАДЗОРУ НАДЛЕЖНОГ ИНСПЕКТОРА У КОМЕ ЈЕ КОНСТАТОВАНО ДА НИСУ УТВРЂЕНЕ НЕЗАКОНИТОСТИ.

Сагласност за складиштење и снабдевање за сопствене потребе се издаје са роком важења од десет година.

Против решења из става 1. овог члана може се изјавити жалба Влади у року од 15 дана од дана пријема решења.

Решење Владе је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Министарство ближе прописује услове за издавање, измену и одузимање Сагласности за складиштење и снабдевање за сопствене потребе, садржину захтева и документа која се прилажу уз захтев за издавање.

### Члан 35.

Енергетска дозвола се издаје решењем у року од 30 дана од дана подношења захтева, ако су испуњени услови утврђени овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

У случају да се одбије захтев за издавање енергетске дозволе решење мора садржати детаљно образложење које је засновано на објективним и недискриминаторним критеријумима и достављено подносиоцу захтева.

Против решења из става 1. и 2. овог члана може се изјавити жалба Влади, у року од 15 дана од дана пријема решења, односно Министарству у случајевима из члана 32. став 2. овог закона.

Решење Владе, односно Министарства је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Енергетска дозвола се издаје са роком важења три године од дана њене правноснажности.

Енергетска дозвола није преносива.

На захтев имаоца енергетске дозволе, Министарство, односно јединица локалне самоуправе, може продужити рок важења енергетске дозволе најдуже за још једну годину.

Захтев за продужење подноси се најкасније 30 дана пре истека рока важења енергетске дозволе.

Рок важења енергетске дозволе ће се продужити ако су испуњени услови за издавање енергетске дозволе утврђени овим законом као и следећи услови:

1) да је подносилац захтева доставио доказ о прибављеној документацији потребној за изградњу енергетског објекта, односно да је покренуо одговарајући поступак пред надлежним органима за прибављање документације;

2) да је подносилац захтева доставио доказ да је предузео све мере пред надлежним органима у складу са законом у циљу прибављања документације.

Нови поступак за издавање енергетске дозволе може се покренути само уколико се претходно искористи могућност продужења рока важења издате енергетске дозволе сагласно ставу 7. овог члана.

Енергетски субјект коме је издата енергетска дозвола може за време важења енергетске дозволе поднети захтев за њено укидање.

„ III.a СПРОВОЂЕЊЕ ПОСТУПКА У ВЕЗИ СА ЕНЕРГЕТСКОМ ДОЗВОЛОМ, ЛИЦЕНЦОМ ЗА ОБАВЉАЊЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ДЕЛАТНОСТИ И САГЛАСНОШЋУ ЗА СКЛАДИШТЕЊЕ И СНАБДЕВАЊЕ ЗА СОПСТВЕНЕ ПОТРЕБЕ

ПОСТУПАЊЕ МИНИСТАРСТВА, ОДНОСНО АГЕНЦИЈЕ

### ЧЛАН 35А

ТОКОМ СПРОВОЂЕЊА ПОСТУПКА У ВЕЗИ СА ЕНЕРГЕТСКОМ ДОЗВОЛОМ, ЛИЦЕНЦОМ ЗА ОБАВЉАЊЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ДЕЛАТНОСТИ И САГЛАСНОШЋУ ЗА СКЛАДИШТЕЊЕ И СНАБДЕВАЊЕ ЗА СОПСТВЕНЕ ПОТРЕБЕ, МИНИСТАРСТВО, ОДНОСНО АГЕНЦИЈА (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: НАДЛЕЖНИ ОРГАН), ВРШИ ПРОВЕРУ ИСПУЊЕНОСТИ СЛЕДЕЋИХ УСЛОВА:

1) НАДЛЕЖНОСТ ЗА ПОСТУПАЊЕ ПО ЗАХТЕВУ;

2) ДА ЛИ ЈЕ ПОДНОСИЛАЦ ЗАХТЕВА ЛИЦЕ КОЈЕ, У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ, МОЖЕ БИТИ ПОДНОСИЛАЦ ЗАХТЕВА;

3) ДА ЛИ ЗАХТЕВ САДРЖИ СВЕ ПРОПИСАНЕ ПОДАТКЕ;

4) ДА ЛИ ЈЕ УЗ ЗАХТЕВ ПРИЛОЖЕНА СВА ДОКУМЕНТАЦИЈА ПРОПИСАНА ОВИМ ЗАКОНОМ И ПОДЗАКОНСКИМ АКТИМА ДОНЕТИМ НА ОСНОВУ ОВОГ ЗАКОНА;

5) ДА ЛИ ЈЕ УЗ ЗАХТЕВ ПРИЛОЖЕН ДОКАЗ О УПЛАТИ ПРОПИСАНЕ ТАКСЕ;

6) ДА ЛИ СУ ИСПУЊЕНИ УСЛОВИ ПРОПИСАНИ ОВИМ ЗАКОНОМ И ПОДЗАКОНСКИМ АКТИМА ДОНЕТИМ НА ОСНОВУ ОВОГ ЗАКОНА ЗА УСВАЈАЊЕ ЗАХТЕВА.

ПОДАТКЕ ИЗ СЛУЖБЕНИХ ЕВИДЕНЦИЈА, КОЈИ СУ НЕОПХОДНИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПОСТУПАКА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, НАДЛЕЖНИ ОРГАН ОБЕЗБЕЂУЈЕ ПРЕКО СЕРВИСНЕ МАГИСТРАЛЕ ОРГАНА У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА КОЈИ УРЕЂУЈУ ЕЛЕКТРОНСКУ УПРАВУ, БЕЗ ПЛАЋАЊА ТАКСЕ.

ПОДАЦИ ПРИБАВЉЕНИ НА НАЧИН ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА СМАТРАЈУ СЕ ПОУЗДАНИМ И ИМАЈУ ИСТУ ДОКАЗНУ СНАГУ КАО ОВЕРЕНИ ИЗВОДИ ИЗ ТИХ ЕВИДЕНЦИЈА.

ОРГАНИ ДРЖАВНЕ УПРАВЕ, ПОСЕБНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ И ИМАОЦИ ЈАВНИХ ОВЛАШЋЕЊА ДУЖНИ СУ ДА НАДЛЕЖНОМ ОРГАНУ НА ЗАХТЕВ, У РОКУ ОД ТРИ ДАНА ОД ДАНА ПОДНОШЕЊА ЗАХТЕВА, ДОСТАВЕ СВЕ ПОДАТКЕ О КОЈИМ ВОДЕ СЛУЖБЕНЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ КОЈЕ СУ ОД ЗНАЧАЈА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПОСТУПАКА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА.

ПОСТУПЦИ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА СПРОВЕДЕ СЕ У ПОСТУПКУ НЕПОСРЕДНОГ ОДЛУЧИВАЊА У СМИСЛУ ЗАКОНА КОЈИМ ЈЕ УРЕЂЕН ОПШТИ УПРАВНИ ПОСТУПАК.

#### ПОСТУПАЊЕ ПО ЗАХТЕВУ

##### ЧЛАН 35Б

ПО ЗАХТЕВУ ЗА ИЗДАВАЊЕ, ОДНОСНО ИЗМЕНУ УПРАВНОГ АКТА НАДЛЕЖНИ ОРГАН У РОКОВИМА ПРОПИСАНОМ ОВИМ ЗАКОНОМ ДОНОСИ РЕШЕЊЕ У ФОРМИ ЕЛЕКТРОНСКОГ ДОКУМЕНТА.

ЗАХТЕВ СЕ СМАТРА НЕУРЕДНИМ АКО ИМА НЕДОСТАТКЕ КОЈЕ НАДЛЕЖНИ ОРГАН СПРЕЧАВАЈУ ДА ПО ЊЕМУ ПОСТУПА, АКО НИЈЕ РАЗУМЉИВ ИЛИ ПОТПУН.

АКО МИНИСТАРСТВО УТВРДИ ДА ЈЕ ЗАХТЕВ НЕУРЕДАН, РЕШЕЊЕМ ОДБАЦУЈЕ ЗАХТЕВ У КОМЕ ТАКСАТИВНО НАВОДИ СВЕ НЕДОСТАТКЕ, ОДНОСНО РАЗЛОГЕ ЗА ОДБАЦИВАЊЕ, НАКОН ЧИЈЕГ ЋЕ ОТКЛАЊАЊА МОЋИ ДА ПОСТУПИ У СКЛАДУ СА ЗАХТЕВОМ.

АКО ПОДНОСИЛАЦ ЗАХТЕВА У РОКУ ОД 30 ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА РЕШЕЊА ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА, ПОДНЕСЕ НОВИ ЗАХТЕВ И ПОСТУПИ У СКЛАДУ СА РЕШЕЊЕМ ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА, СМАТРА СЕ ДА ЈЕ ОДБАЧЕН ЗАХТЕВ ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА ОД ПОЧЕТКА БИО УРЕДАН.

АКО ПОДНОСИЛАЦ ЗАХТЕВА У РОКУ ОД 30 ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА РЕШЕЊА ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА, ПОДНЕСЕ НОВИ ЗАХТЕВ СА ПОЗИВАЊЕМ НА БРОЈ РЕШЕЊА КОЈИМ ЈЕ РАНИЈИ ЗАХТЕВ ОДБАЧЕН И ОТКЛОНИ СВЕ УТВРЂЕНЕ НЕДОСТАТКЕ, НЕ ДОСТАВЉА ПОНОВО ДОКУМЕНТАЦИЈУ КОЈА НИЈЕ ИМАЛА НЕДОСТАТКЕ И ПЛАЋА ПОЛОВИНУ ПРОПИСАНОГ ИЗНОСА АДМИНИСТРАТИВНЕ ТАКСЕ.

## НАЧИН ДОСТАВЕ

## ЧЛАН 35В

ПОДНЕСЦИ И ДОКУМЕНТА ДОСТАВЉАЈУ СЕ ЕЛЕКТРОНСКИМ ПУТЕМ, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ЕЛЕКТРОНСКА УПРАВА.

ИЗУЗЕТНО ОД СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, ЖАЛБУ И ДРУГЕ ПРАВНЕ ЛЕКОВЕ, ДОКАЗЕ КОЈИ СЕ УЗ ЊИХ ПРИЛАЖУ, КАО И ДОКУМЕНТА И ПОДНЕСКЕ КОЈИ САДРЖЕ ТАЈНЕ ПОДАТКЕ И КОЈИ СУ ОЗНАЧЕНИ СТЕПЕНОМ ТАЈНОСТИ У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈЕ ТАЈНОСТ ПОДАТАКА, СТРАНКА ДОСТАВЉА У ФОРМИ ПАПИРНОГ ДОКУМЕНТА.

МИНИСТАРСТВО НАДЛЕЖНО ЗА ОБЛАСТ ЕНЕРГЕТИКЕ БЛИЖЕ УРЕЂУЈЕ НАЧИН РАЗМЕНЕ ДОКУМЕНАТА И ПОДНЕСАКА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА .

## ФОРМА ДОКУМЕНАТА КОЈИ СЕ ДОСТАВЉАЈУ

## ЧЛАН 35Г

ДОКУМЕНТИ КОЈИ СЕ ДОСТАВЉАЈУ ЕЛЕКТРОНСКИМ ПУТЕМ У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 35Ђ ОВОГ ЗАКОНА, ДОСТАВЉАЈУ СЕ У ФОРМИ ЕЛЕКТРОНСКОГ ДОКУМЕНТА САСТАВЉЕНОГ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИ УРЕЂУЈЕ ЕЛЕКТРОНСКИ ДОКУМЕНТ.

ИЗУЗЕТНО ОД СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, АКО ПЛАЋАЊЕ ТАКСЕ НИЈЕ ИЗВРШЕНО ЕЛЕКТРОНСКИМ ПУТЕМ, ДОКАЗ О ПЛАЋАЊУ ТАКСЕ МОЖЕ СЕ ДОСТАВИТИ И У ЕЛЕКТРОНСКОМ ФОРМАТУ, КОЈИ НИЈЕ ПОТПИСАН КВАЛИФИКОВАНИМ ЕЛЕКТРОНСКИМ ПОТПИСОМ.

## ДОСТАВА РЕШЕЊА

## ЧЛАН 35Д

РЕШЕЊЕ НАДЛЕЖНОГ ОРГАНА ДОСТАВЉА СЕ ПОДНОСИОЦУ ЗАХТЕВА У ФОРМИ ЕЛЕКТРОНСКОГ ДОКУМЕНТА, ПРЕКО ЈЕДИНСТВЕНОГ ЕЛЕКТРОНСКОГ САНДУЧИЋА, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИ УРЕЂУЈЕ ЕЛЕКТРОНСКУ УПРАВУ, АКО СЕ ДОСТАВА ВРШИ ПРЕКО ПОРТАЛА Е-УПРАВА.

ИЗУЗЕТНО ОД СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, ЛИЦУ КОЈЕ НЕМА ЈЕДИНСТВЕНИ ЕЛЕКТРОНСКИ САНДУЧИЋ, РЕШЕЊЕ СЕ ДОСТАВЉА У ФОРМИ ОДШТАМПАНОГ ПРИМЕРКА ЕЛЕКТРОНСКОГ ДОКУМЕНТА, ОВЕРЕНОГ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИ УРЕЂУЈЕ ЕЛЕКТРОНСКО ПОСЛОВАЊЕ, ПРЕПОРУЧЕНОМ ПОШИЉКОМ ПРЕКО ПОШТАНСКОГ ОПЕРАТОРА.

ДАНОМ ЕКСПЕДОВАЊА РЕШЕЊА У СКЛАДУ СА СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА, НАДЛЕЖНИ ОРГАН РЕШЕЊЕ ОБЈАВЉУЈЕ И НА СВОЈОЈ ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦИ.

АКО ДОСТАВА ПРЕПОРУЧЕНОМ ПОШИЉКОМ ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА НИЈЕ МОГЛА ДА БУДЕ ИЗВРШЕНА ЈЕР ЈЕ СТРАНКА У МОМЕНТУ ДОСТАВЕ БИЛА НЕДОСТУПНА НА НАЗНАЧЕНОЈ АДРЕСИ, ДОСТАВЉАЧ О ТОМЕ САЧИЊАВА БЕЛЕШКУ И ОСТАВЉА ОБАВЕШТЕЊЕ СТРАНЦИ НА МЕСТУ НА КОМЕ ЈЕ ПИСМЕНО ТРЕБАЛО ДА БУДЕ УРУЧЕНО, У КОМЕ НАЗНАЧАВА ЛИЧНО ИМЕ ПРИМАОЦА, ПОДАТКЕ КОЈИМ СЕ ПИСМЕНО ИДЕНТИФИКУЈЕ, КАО И ДАТУМ КАДА ЈЕ ОБАВЕШТЕЊЕ ОСТАВЉЕНО, СА ПОЗИВОМ СТРАНЦИ ДА НА ТАЧНО ОДРЕЂЕНОЈ АДРЕСИ ДОСТАВЉАЧА, ОДНОСНО ПОШТАНСКОГ ОПЕРАТОРА ПРЕУЗМЕ ПОШИЉКУ, У РОКУ ОД 15 ДАНА ОД ДАНА ПОКУШАЈА ДОСТАВЕ.

ОБАВЕШТЕЊЕ СТРАНЦИ ИЗ СТАВА 4. ОВОГ ЧЛАНА САДРЖИ И ИНФОРМАЦИЈУ О ДАНУ ОБЈАВЉИВАЊА РЕШЕЊА НА ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦИ НАДЛЕЖНОГ ОРГАНА, ПРАВНУ ПОУКУ СТРАНЦИ ДА ЋЕ СЕ У СЛУЧАЈУ НЕПРЕУЗИМАЊА ПОШИЉКЕ У ОСТАВЉЕНОМ РОКУ РЕШЕЊЕ СМАТРАТИ ДОСТАВЉЕНИМ ИСТЕКОМ РОКА ОД 30 ДАНА ОД ОБЈАВЉИВАЊА РЕШЕЊА НА ВЕБ СТРАНИЦИ НАДЛЕЖНОГ ОРГАНА.

У СЛУЧАЈУ ИЗ СТАВА 4. ОВОГ ЧЛАНА, АКО У ОСТАВЉЕНОМ РОКУ СТРАНКА НЕ ПОДИГНЕ ПОШИЉКУ, ДОСТАВЉАЧ ЋЕ ЈЕ ВРАТИТИ ЗАЈЕДНО СА БЕЛЕШКОМ О РАЗЛОЗИМА НЕУРУЧЕЊА.

ДОСТАВА СТРАНЦИ ЋЕ СЕ СМАТРАТИ ИЗВРШЕНОМ:

1) ДАНОМ ПРИЈЕМА РЕШЕЊА НА НАЧИН ПРОПИСАН СТАВОМ 1. ОДНОСНО СТАВОМ 2. ОВОГ ЧЛАНА;

2) ИСТЕКОМ РОКА ОД 30 ДАНА ОД ДАНА ОГЛАШАВАЊА РЕШЕЊА НА ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦИ НАДЛЕЖНОГ ОРГАНА АКО ДОСТАВА НИЈЕ ИЗВРШЕНА У СКЛАДУ СА ОДРЕДБАМА СТ. 1, 2 И 4. ОВОГ ЧЛАНА.

АКО ЈЕ АДРЕСА ПРЕБИВАЛИШТА, ОДНОСНО БОРАВИШТА, ОДНОСНО СЕДИШТА СТРАНКЕ НЕПОЗНАТА, ДОСТАВА ТОЈ СТРАНЦИ СМАТРАЋЕ СЕ ИЗВРШЕНОМ НА ДАН ИСТЕКА РОКА ОД 30 ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА РЕШЕЊА НА ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦИ НАДЛЕЖНОГ ОРГАНА.

НАДЛЕЖНИ ОРГАН ЋЕ НА ЗАХТЕВ СТРАНКЕ, У СВОЈИМ ПРОСТОРИЈАМА, ТОЈ СТРАНЦИ ИЗДАТИ КОПИЈУ РЕШЕЊА БЕЗ ОДЛАГАЊА, С ТИМ ШТО ТО УРУЧЕЊЕ НЕМА ДЕЈСТВО НА РАЧУНАЊЕ РОКОВА У ВЕЗИ СА ДОСТАВОМ.

#### ПОТВРДА ДОСТАВЕ

##### ЧЛАН 35Ћ

КАДА СЕ РЕШЕЊЕ ДОСТАВЉА ЕЛЕКТРОНСКИМ ПУТЕМ, УРЕДНА ДОСТАВА СЕ ДОКАЗУЈЕ ЕЛЕКТРОНСКОМ ПОТВРДОМ О ПРИЈЕМУ ДОКУМЕНТА (ДОСТАВНИЦА).

#### ЕЛЕКТРОНСКА ОГЛАСНА ТАБЛА НАДЛЕЖНОГ ОРГАНА

##### ЧЛАН 35Е

НАДЛЕЖНИ ОРГАН ЈЕ ДУЖАН ДА НА СВОЈОЈ ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦИ УСПОСТАВИ И ОДРЖАВА ОГЛАСНУ ТАБЛУ, КОЈА СЛУЖИ ЗА ПОТРЕБЕ ЈАВНОГ САОПШТАВАЊА, ОДНОСНО ОБЈАВЉИВАЊА РЕШЕЊА У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 35Д ОВОГ ЗАКОНА, КАО И ДРУГИХ АКТА КОЈЕ ДОНЕСЕ НАДЛЕЖНИ ОРГАН.

#### СХОДНА ПРИМЕНА ПРОПИСА

##### ЧЛАН 35Ж

НА ПИТАЊА КОЈА СЕ ОДНОСЕ НА ПОСТУПКЕ У ВЕЗИ СА ЕНЕРГЕТСКОМ ДОЗВОЛОМ, ЛИЦЕНЦОМ ЗА ОБАВЉАЊЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ДЕЛАТНОСТИ И САГЛАСНОШЋУ ЗА СКЛАДИШТЕЊЕ И СНАБДЕВАЊЕ ЗА СОПСТВЕНЕ ПОТРЕБЕ, А КОЈА ОВИМ ЗАКОНОМ НИСУ ПОСЕБНО УРЕЂЕНА, ПРИМЕЊУЈЕ СЕ ЗАКОН КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ОПШТИ УПРАВНИ ПОСТУПАК.

#### СТРАТЕШКИ ЕНЕРГЕТСКИ ПРОЈЕКТИ

##### ЧЛАН 37А

СТРАТЕШКИ ЕНЕРГЕТСКИ ПРОЈЕКТИ МОГУ БИТИ:

## 1) У ОБЛАСТИ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ:

(1) ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКИ ВОДОВИ НАПОНСКОГ НИВОА 220 kV ИЛИ ВИШЕГ,

(2) ОБЈЕКТИ ЗА СКЛАДИШТЕЊЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ,

(3) ОПРЕМА ИЛИ ИНСТАЛАЦИЈЕ КОЈЕ СУ БИТНЕ ЗА СИГУРАН, ПОУЗДАН И ЕФИКАСАН РАД ПРЕТХОДНО ПОМЕНУТИХ СИСТЕМА,

(4) ОПРЕМА ИЛИ ИНСТАЛАЦИЈЕ У ПРЕНОСНОМ И ДИСТРИБУТИВНОМ СИСТЕМУ, КОЈИ ОБЕЗБЕЂУЈУ ДВОСТРАНУ ДИГИТАЛНУ КОМУНИКАЦИЈУ У РЕАЛНОМ ВРЕМЕНУ ИЛИ ШТО БЛИЖЕ РЕАЛНОМ ВРЕМЕНУ, ИНТЕРАКТИВАН И ПАМЕТАН НАДЗОР И УПРАВЉАЊЕ ПРОИЗВОДЊОМ, ПРЕНОСОМ, ДИСТРИБУЦИЈОМ И ПОТРОШЊОМ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ УНУТАР ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКЕ МРЕЖЕ, У ПОГЛЕДУ РАЗВОЈА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКЕ МРЕЖЕ КОЈА НА ИСПЛАТИВ НАЧИН ОБЈЕДИЊУЈЕ ПОНАШАЊЕ И ДЕЛОВАЊЕ СВИХ СУБЈЕКТА КОЈИ СУ НА ЊУ ПОВЕЗАНИ (ПРОИЗВОЂАЧА, ПОТРОШАЧА И ОНИХ КОЈИ ОБАВЉАЈУ ОБЕ ФУНКЦИЈЕ), ДА БИ СЕ ОСИГУРАО ЕКОНОМСКИ ЕФИКАСАН И ОДРЖИВ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКИ СИСТЕМ СА НИСКИМ ГУБИЦИМА И ВИСОКИМ НИВООМ СИГУРНОСТИ И КВАЛИТЕТА СНАБДЕВАЊА И ВИСОКИМ НИВООМ БЕЗБЕДНОСТИ;

## 2) У ОБЛАСТИ ГАСА:

(1) ГАСОВОДИ ЗА ТРАНСПОРТ ПРИРОДНОГ ГАСА, БИОГАСА И НИСКОУГЉЕНИЧНИХ ГАСОВА КОЈИ СУ ДЕО ТРАНСПОРТНОГ СИСТЕМА,

(2) ПОДЗЕМНА СКЛАДИШТА ПРИРОДНОГ ГАСА ПОВЕЗАНА СА ГАСОВОДИМА ИЗ ПОДТАЧКЕ (1),

(3) ПОСТРОЈЕЊА ЗА ПРИЈЕМ, СКЛАДИШТЕЊЕ, РЕГАСИФИКАЦИЈУ ИЛИ ДЕКОМПРЕСИЈУ УТЕЧЊЕНОГ ПРИРОДНОГ ГАСА ИЛИ КОМПРИМОВАНОГ ПРИРОДНОГ ГАСА,

(4) ОПРЕМА ИЛИ ИНСТАЛАЦИЈЕ КОЈЕ СУ ОД ЗНАЧАЈА ЗА БЕЗБЕДАН, СИГУРАН И ЕФИКАСАН РАД СИСТЕМА, ИЛИ ОМОГУЋУЈУ ДВОСМЕРАН ПРОТОК ПРИРОДНОГ ГАСА, БИОГАСА И НИСКОУГЉЕНИЧНИХ ГАСОВА УКЉУЧУЈУЋИ КОМПРЕСОРСКЕ СТАНИЦЕ;

## 3) ОБЛАСТ НАФТЕ:

(1) НАФТОВОДИ ЗА ТРАНСПОРТ СИРОВЕ НАФТЕ,

(2) ПУМПНЕ СТАНИЦЕ И СКЛАДИШНИ ОБЈЕКТИ ПОТРЕБНИ ЗА РАД НАФТОВОДА,

(3) СВАКА ОПРЕМА ИЛИ ИНСТАЛАЦИЈЕ КОЈА ЈЕ БИТНА ЗА СИГУРАН, ПОУЗДАН И ЕФИКАСАН РАД ПОМЕНУТОГ СИСТЕМА, УКЉУЧУЈУЋИ СИСТЕМЕ ЗАШТИТЕ, НАДЗОРА И УПРАВЉАЊА, КАО И УРЕЂАЈЕ ЗА ДВОСМЕРНИ ПРОТОК;

4) ПРИОРИТЕТНА ТЕМАТСКА ОБЛАСТ КОЈУ ТРЕБА РАЗВИЈАТИ: УВОЂЕЊЕ ПАМЕТНИХ МРЕЖА.

ВЛАДА БЛИЖЕ ПРОПИСУЈЕ УСЛОВЕ И НАЧИН ПРОМОВИСАЊА НЕКОГ ПРОЈЕКТА У СТРАТЕШКИ И ОБАВЕЗЕ И АКТИВНОСТИ НАДЛЕЖНИХ ИНСТИТУЦИЈА У ПОГЛЕДУ ПРАЋЕЊА РЕАЛИЗАЦИЈЕ СТРАТЕШКИХ ЕНЕРГЕТСКИХ ПРОЈЕКТА, КАО И ПОСТУПАК ЗА ПРИПРЕМУ И СПРОВОЂЕЊЕ СТРАТЕШКИХ ИНВЕСТИЦИОНИХ ПРОЈЕКТА У ОБЛАСТИ ЕНЕРГЕТИКЕ КОЈИ СУ ОДРЕЂЕНИ КАО ПРОЈЕКТИ ОД ИНТЕРЕСА ЗА ЕНЕРГЕТСКУ ЗАЈЕДНИЦУ (ПЕЦИ) И ПРОЈЕКТИ ОД ЗАЈЕДНИЧКОГ ИНТЕРЕСА (ПМИ) ОДЛУКОМ МИНИСТАРСКОГ САВЕТА ЕНЕРГЕТСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ У СКЛАДУ СА ОБАВЕЗАМА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ПРЕУЗЕТИМ ПОТВРЂЕНИМ МЕЂУНАРОДНИМ СПОРАЗУМИМА.



## Послови Агенције

### Члан 48.

У извршавању регулаторних послова утврђених овим законом, Агенција предузима мере којима се постижу или којима се доприноси остваривању следећих циљева:

- 1) обезбеђивање сигурног И ПОУЗДАНОГ снабдевања купаца енергијом кроз ефикасно функционисање и одржив развој енергетских система, у складу са енергетском политиком Републике Србије, укључујући заштиту животне средине и развој обновљивих извора енергије;
- 2) развој тржишта електричне енергије у Републици Србији и његове интеграције у регионално и пан-европско тржиште електричне енергије;
- 3) обезбеђење стабилног, транспарентног и недискриминаторног регулаторног оквира за ~~купце енергије~~ КУПЦЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ И ПРИРОДНОГ ГАСА, кориснике система и инвеститоре;
- 4) подстицање ефикасног функционисања енергетских система;
- 5) обезбеђивања високих стандарда услуге у снабдевању електричном енергијом и природним гасом уз заштиту енергетски угрожених купаца.

### Члан 49.

Агенција издаје лиценце за обављање енергетских делатности и доноси акт о одузимању лиценце ЗА СВЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ДЕЛАТНОСТИ ИЗУЗЕВ ДЕЛАТНОСТИ У ОБЛАСТИ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ, под условима утврђеним овим законом, и води регистре издатих и одузетих лиценци.

Послове из става 1. овог члана Агенција обавља као поверене послове.

Агенција спроводи поступак сертификације и одлучује о сертификацији оператора преносног система електричне енергије и оператора транспортног система природног гаса.

### Члан 50.

Агенција доноси методологије за:

- 1) одређивање цене приступа систему за пренос електричне енергије;
- 2) одређивање цене приступа систему за дистрибуцију електричне енергије;
- 3) одређивање цене приступа затвореном систему за дистрибуцију електричне енергије;
- 4) обрачун неовлашћено утрошене електричне енергије;
- 5) одређивање цене електричне енергије за гарантовано снабдевање, у складу са овим законом;
- 5А) ОДРЕЂИВАЊЕ ЦЕНА ПОМОЋНИХ УСЛУГА;
- 6) одређивање цене приступа систему за транспорт природног гаса;
- 7) одређивање цене приступа систему за дистрибуцију природног гаса;
- 8) одређивање цене приступа складишту природног гаса;
- 9) одређивање цене природног гаса за јавно снабдевање;
- 10) одређивање цене приступа систему за транспорт нафте нафтоводима и система за транспорт деривата нафте продуктоводима;
- 11) одређивање трошкова прикључења на систем за пренос и дистрибуцију електричне енергије;
- 12) одређивање трошкова прикључења на систем за транспорт и дистрибуцију природног гаса;

13) ПРОЦЕНУ УЛАГАЊА И РИЗИКЕ ЗА СТРАТЕШКЕ ИНФРАСТРУКТУРНЕ ПРОЈЕКТЕ У ОБЛАСТИ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, ПРИРОДНОГ ГАСА И НАФТЕ;

14) ЗА УТВРЂИВАЊЕ ТРОШКОВА, НАЧИН НАДОКНАДЕ И РАСПОДЕЛЕ ТРОШКОВА ИЗМЕЂУ НОМИНОВАНОГ ОПЕРАТОРА ТРЖИШТА И ОПЕРАТОРА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА И ОДОБРАВА ОВЕ ТРОШКОВЕ АКО СУ ОПРАВДАНИ;

„АГЕНЦИЈА ЈЕ ДУЖНА ДА, ПРИЛИКОМ ОДРЕЂИВАЊА ЦЕНА ДЕФИНИСаних у СТАВУ 1. ТАЧ. 6) И 7) ОВОГ ЧЛАНА, ПРОЦЕНИ И ОДОБРИ ТРОШКОВЕ КОЈИ МОГУ ДА НАСТАНУ ИЗ УЛАГАЊА У СИСТЕМ ЗА ТРАНСПОРТ ИЛИ ДИСТРИБУЦИЈУ ПРИРОДНОГ ГАСА, КОЈИ СУ ПОТРЕБНИ ЗА ПРЕУЗИМАЊЕ НИСКОУГЉЕНИЧНИХ ГАСОВА СА ЦИЉЕМ СУЗБИЈАЊА КЛИМАТСКИХ ПРОМЕНА, У СКЛАДУ СА ОБАВЕЗАМА НАСТАЛИМ НА ОСНОВУ ПОТВРЂЕНИХ МЕЂУНАРОДНИХ СПОРАЗУМА.”

Агенција је дужна да, при доношењу методологија и давању сагласности на регулисане цене операторима преносног, односно дистрибутивног система електричне енергије процени и одобри трошкове који су потребни за краткорочно и дугорочно: повећање сигурности снабдевања, ефикасности рада оператора, подршку интеграцији тржишта као и потребне истраживачке активности.

Агенција је дужна да методологије из става 1. овог члана објављује у "Службеном гласнику Републике Србије".

#### Члан 51.

Агенција доноси правила:

1) о промени снабдевача;

2) ~~о квалитету испоруке и снабдевања електричном енергијом и природним гасом.~~

2) О ПРАЋЕЊУ ТЕХНИЧКИХ И КОМЕРЦИЈАЛНИХ ПОКАЗАТЕЉА И РЕГУЛИСАЊА КВАЛИТЕТА ИСПОРУКЕ И СНАБДЕВАЊА ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ И ПРИРОДНИМ ГАСОМ;

2А) О СПРЕЧАВАЊУ ЗЛОУПОТРЕБА НА ТРЖИШТУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ И ПРИРОДНОГ ГАСА.

ПРАВИЛИМА ИЗ СТАВА 1. ТАЧКА 2А) ОВОГ ЧЛАНА БЛИЖЕ СЕ УРЕЂУЈУ УСЛОВИ ЗА РЕГИСТРАЦИЈУ УЧЕСНИКА НА ВЕЛЕПРОДАЈНОМ ЕНЕРГЕТСКОМ ТРЖИШТУ, УСЛОВИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ ПОВЛАШЋЕНИХ ИНФОРМАЦИЈА, ЗАБРАНА ТРГОВАЊА ПОВЛАШЋЕНИМ ИНФОРМАЦИЈАМА, ЗАБРАНА МАНИПУЛАЦИЈЕ ТРЖИШТЕМ, ВРСТА, САДРЖАЈ, ОБЛИК, НАЧИН И РОКОВИ ИЗРАДЕ И ОБЈАВЉИВАЊА ПОДАТАКА, ЗАШТИТА ПОДАТАКА, ПРОФЕСИОНАЛНА ТАЈНА И ОПЕРАТИВНА ОДГОВОРНОСТ, ОБАВЕЗА ЛИЦА КОЈА ПРОФЕСИОНАЛНО УРЕЂУЈУ ТРАНСАКЦИЈЕ, У СКЛАДУ СА ОБАВЕЗАМА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ПРЕУЗЕТИМ ПОТВРЂЕНИМ МЕЂУНАРОДНИМ СПОРАЗУМИМА.

АГЕНЦИЈА СПРОВОДИ ПОСТУПКЕ И ДОНОСИ АКТА У СКЛАДУ СА ПРАВИЛИМА ИЗ СТАВА 1. ТАЧКА 2А) ОВОГ ЧЛАНА, А ЕНЕРГЕТСКИ СУБЈЕКТИ СУ ДУЖНИ ДА ПОСТУПАЈУ ПО ТИМ ПРАВИЛИМА.

Агенција доноси следећа акта:

- 1) о висини трошкова за издавање лиценци за обављање енергетских делатности из члана 20. став 1. овог закона;
- 2) о поравнању разлика између оправданих и остварених прихода и одобрених трошкова из члана 129. став 3. овог закона;
- 3) о изузећу у складу са чл. 167, 288. и 289, по прибављеном мишљењу Министарства;
- 4) УПУТСТВО ЗА ПРИПРЕМУ МРЕЖНИХ ПРАВИЛА УСКЛАЂЕНИХ СА ОБАВЕЗАМА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ПОТВРЂЕНИМ МЕЂУНАРОДНИМ СПОРАЗУМИМА.

На акт из става 2. тачка 1) овог члана сагласност даје министарство надлежно за послове финансија.

Агенција је дужна да правила и акта из става 1. и става 2. тач. 1) и 2) овог члана објави у "Службеном гласнику Републике Србије".

### Члан 52.

Агенција одређује:

1) цене закупа резерве снаге за системске услуге секундарне и терцијарне регулације из члана 88. став 3. тачка 2) овог закона, као и цене помоћних услуга из члана 88. став 2. тачка 9) овог закона, у складу са овим законом;

~~2) висину накнаде купцу по основу степена одступања од прописаног квалитета испоруке електричне енергије у складу са правилима о квалитету испоруке и снабдевања електричном енергијом и природним гасом.~~

2) ВИСИНУ НАКНАДЕ КРАЈЊЕМ КУПЦУ ПО ОСНОВУ СТЕПЕНА ОДСТУПАЊА ОД ПРОПИСАНОГ КВАЛИТЕТА ИСПОРУКЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ И ПРИРОДНОГ ГАСА, У СКЛАДУ СА ПРАВИЛИМА ИЗ ЧЛАНА 51. СТАВ 1. ТАЧКА 2).

### Члан 53.

Агенција даје сагласност на:

- 1) правила о раду преносног система електричне енергије;
- 2) правила за расподелу ~~прекограничних~~ преносних капацитета ИЗМЕЂУ ЗОНА ТРГОВАЊА;
- 3) процедуру за прикључење објеката на преносни систем;
- 3А) ПРАВИЛА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ ОБЈЕКТА НА ПРЕНОСНИ СИСТЕМ;
- 4) правила о раду транспортног система природног гаса;
- 5) правила о раду дистрибутивног система електричне енергије;
- 6) правила о раду дистрибутивног система природног гаса;
- 7) правила о раду система за транспорт нафте нафтоводима;
- 8) правила о раду система за транспорт деривата нафте продуктоводима;
- 9) правила о раду тржишта електричне енергије;
- 10) правила о објављивању кључних тржишних података;
- 11) правила о раду система за складиштење природног гаса;
- 12) план развоја преносног система електричне енергије, са планом инвестиција;
- 13) план развоја дистрибутивног система електричне енергије, са планом инвестиција и планом преузимања мерних уређаја, мерно разводних ормана, односно прикључних водова, инсталација и опреме у мерно разводном орману и других уређаја у објектима постојећих купаца, односно произвођача;

13А) ПЛАН ПРЕУЗИМАЊА МЕРНИХ УРЕЂАЈА, МЕРНО РАЗВОДНИХ ОРМАНА, ОДНОСНО ПРИКЉУЧНИХ ВОДОВА, ИНСТАЛАЦИЈА И ОПРЕМЕ У МЕРНО РАЗВОДНОМ ОРМАНУ И ДРУГИХ УРЕЂАЈА У ОБЈЕКТИМА ПОСТОЈЕЋИХ КУПАЦА, ОДНОСНО ПРОИЗВОЂАЧА;

14) план развоја система за транспорт природног гаса, СА ПЛАНОМ ИНВЕСТИЦИЈА;

14А) ПЛАН РАЗВОЈА СИСТЕМА ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ПРИРОДНОГ ГАСА, СА ПЛАНОМ ИНВЕСТИЦИЈА;

15) план развоја система за транспорт нафте нафтоводима, и деривата нафте продуктоводима СА ПЛАНОМ ИНВЕСТИЦИЈА;

15А) ПЛАН РАЗВОЈА СИСТЕМА ЗА ТРАНСПОРТ ДЕРИВАТА НАФТЕ ПРОДУКТОВОДИМА, СА ПЛАНОМ ИНВЕСТИЦИЈА;

16) програм усклађености за обезбеђивање недискриминаторног понашања из чл. 132. и 280. овог закона;

~~17) акт оператора преносног система о висини накнаде за издавање, преносење и престанак важења гаранције порекла;~~

18) акт оператора преносног, транспортног и дистрибутивног система о ценама нестандартних услуга, у року од 30 дана од дана пријема предлога ценовника;

19) МЕТОДОЛОГИЈУ КОЈУ ДОНОСИ СУБЈЕКТ КОМЕ ЈЕ АКТОМ ИЗ ЧЛАНА 167. И 288. ОВОГ ЗАКОНА ОДОБРЕНО ИЗУЗЕЋЕ ОД ПРИМЕНЕ РЕГУЛИСАНИХ ЦЕНА ПРИСТУПА ПРЕНОСНОМ СИСТЕМУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, ТРАНСПОРТНОМ СИСТЕМУ ПРИРОДНОГ ГАСА И СИСТЕМА ЗА СКЛАДИШТЕЊЕ ПРИРОДНОГ ГАСА;

20) АКТ ОПЕРАТОРА ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА ПРИРОДНОГ ГАСА КОЈИМ СЕ УТВРЂУЈЕ ВИСИНА ТРОШКОВА ПРИКЉУЧЕЊА ТИПСКИМ ПРИКЉУЧЦИМА У СКЛАДУ СА МЕТОДОЛОГИЈОМ ИЗ ЧЛАНА 50. СТАВ 1. ТАЧКА 12) ОВОГ ЗАКОНА;

21) ПРАВИЛА ЗА ОБУСТАВУ И ПОНОВНО ПОКРЕТАЊЕ ТРЖИШНИХ АКТИВНОСТИ.

ПЛАН РАЗВОЈА СИСТЕМА ИЗ СТАВА 1. ТАЧ. 14), 14А), 15) И 15А) ДОНОСИ СЕ СА ПЛАНОМ ИНВЕСТИЦИЈА, ПРИ ЧЕМУ СЕ ПЛАН ИНВЕСТИЦИЈА ДОНОСИ СВАКЕ ГОДИНЕ ЗА ПЕРИОД ОД ТРИ ГОДИНЕ.

#### Члан 54.

Агенција одлучује по жалбама против:

1) акта оператора система по захтеву за прикључење на систем, односно ако оператор система не донесе одлуку по захтеву за прикључење на систем;

2) акта оператора система о одбијању приступа систему;

3) акта енергетског субјекта за транспорт нафте нафтоводом или енергетског субјекта за транспорт деривата нафте продуктоводом о одбијању приступа систему.

Послове из става 1. овог члана, Агенција обавља као поверене послове.

Поред послова из става 1. овог члана, Агенција је дужна да у складу са делокругом рада:

1) у случају спора између енергетских субјеката и између енергетског субјекта и

корисника система, који се решава у складу са законом којим се уређује посредовање, пружи странама у спору стручну помоћ и све податке којима располаже у циљу припреме документације потребне за поступак посредовања;

~~2) разматра и поступа, по поднесцима физичких и правних лица у вези са неизвршењем обавеза оператора система, снабдевача на велике~~

~~електричном енергијом, снабдевача електричном енергијом, снабдевача природним гасом и јавног снабдевача природним гасом у складу са овим законом.~~

2) РАЗМАТРА И ПОСТУПА, ПО ПОДНЕСЦИМА ФИЗИЧКИХ И ПРАВНИХ ЛИЦА У ВЕЗИ СА НЕИЗВРШЕЊЕМ ОБАВЕЗА ОПЕРАТОРА СИСТЕМА, СНАБДЕВАЧА НА ВЕЛИКО ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ, СНАБДЕВАЧА НА ВЕЛИКО ПРИРОДНИМ ГАСОМ, СНАБДЕВАЧА ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ, СНАБДЕВАЧА ПРИРОДНИМ ГАСОМ И ЈАВНОГ СНАБДЕВАЧА ПРИРОДНИМ ГАСОМ У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ.

Акт Агенције у случају из става 3. тачка 2) овог члана, не искључује право незадовољне странке да заштиту права могу остварити пред надлежним судом.

### Члан 56.

Поред послова прописаних овим законом, Агенција је овлашћена да:

1) прати примену методологија и цена одобрених у складу са овим законом;

2) прати примену правила из члана 53. овог закона, захтева њихову измену и прати примену других аката, у складу са одредбама овог закона;

3) прати реализацију плана развоја оператора преносног, односно дистрибутивног система електричне енергије и плана развоја оператора система за транспорт природног гаса и препоручује, уколико је потребно њихову измену о чему извештава у свом годишњем извештају;

4) доноси упутства и препоруке и даје смернице за примену аката из чл. 50. и 51. став 1. тач. 1) и 2) овог закона;

5) сачињава и објављује извештај о потреби регулисања цена из члана 88. став 3. овог закона, као и извештај о неопходности одржавања резервног снабдевања из члана 194. овог закона;

6) ближе утврђује начин, поступак давања сагласности из члана 53. и рокове за достављање података и документације неопходних за рад Агенције;

7) ближе утврђује начин, поступак и рокове за вођење књиговодствених евиденција за потребе регулације и за спровођење поступка раздвајања рачуна, поступка сертификације и других поступака утврђених законом;

8) захтева од енергетских субјеката достављање података и документације неопходних за рад Агенције, у року који не може бити краћи од осам дана од дана пријема захтева;

9) захтева од вертикално интегрисаног предузећа информацију са образложењем да ли је било дискриминаторног понашања, у случају пријаве лица задуженог за праћење програма усклађености о непоштовању програма усклађености за обезбеђивање недискриминаторног понашања из чл. 132. и 280. овог закона;

10) сарађује са снабдевачем и оператором дистрибутивног система у циљу предузимања мера којим би се корисницима система и крајњим купцима учиниле доступним кратке и садржајне контролне листе са практичним информацијама које се односе на њихова права;

11) пропише поступак остваривања права на приступ подацима о сопственој потрошњи купца електричне енергије, односно природног гаса, врсту доступних података и рокове у којима оператор система мора да обезбеди податке и поступак објави на интернет станици Агенције заједно са једноставним и лако разумљивим обрасцем за приказивање података о потрошњи и тиме обезбеди крајњем купцу, а на захтев крајњег купца и снабдевачу право на бесплатан приступ тим подацима;

12) доприноси усклађивању поступака размене података за најважније тржишне процесе на регионалном нивоу;

13) подноси годишњи извештај о раду и предузетим мерама у погледу испуњења обавеза надлежном телу из члана 2. тачка 42) овог закона;

14) усклађује и примењује све правно обавезујуће одлуке надлежних тела из члана 2. тачка 42) овог закона;

15) прати да ли енергетски субјект који води податке о потрошњи доставља податке о потрошњи снабдевачу којег је одредио крајњи купац;

16) прати показатеље техничког и комерцијалног квалитета испоруке и снабдевања електричне енергије и природног гаса из чл. 215. и 320. овог закона;

17) прати спровођење мера за смањење губитака у преносном, транспортном, односно дистрибутивном систему електричне енергије, односно природног гаса;

18) прати активности у вези реализације плана имплементације напредних мерних система који доноси оператор преносног, транспортног, односно дистрибутивног система;

18А) ПРАТИ АКТИВНОСТИ У ВЕЗИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПЛАНОВА ИНВЕСТИЦИЈА ОПЕРАТОРА СИСТЕМА НА КОЈЕ ЈЕ ДАЛА САГЛАСНОСТ;

18Б) ЦЕНИ ОПРАВДАНOST ТРОШКОВА И ПРОВЕРАВА ПРАВИЛНОСТ ПРИМЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈА ИЗ ЧЛАНА 53. ТАЧКА 20) ОВОГ ЗАКОНА У ПОСТУПКУ ОДРЕЂИВАЊЕ ЦЕНЕ ПРИСТУПА СИСТЕМУ ЗА КОЈЕ ЈЕ ОДОБРИЛА ИЗУЗЕЋЕ ИЗ ЧЛ. 167. И 288. ОВОГ ЗАКОНА, И ОПЕРАТОРУ СИСТЕМА ПОТВРДИ ПРАВИЛНОСТ ЊИХОВОГ ОДРЕЂИВАЊА ПРЕ ПОЧЕТКА ПРИМЕНЕ, А У СУПРОТНОМ ЗАХТЕВА ОТКЛАЊАЊЕ НЕДОСТАКА;

18В) ОДОБРАВА ОГРАНИЧЕЊА ДЕФИНИСАНА ЧЛАНОМ 117. ОВОГ ЗАКОНА

18Г) ОДЛУЧУЈЕ ПО ЗАХТЕВУ ЗА ПРИМЕНУ ДЕРОГАЦИЈА У ПОСТУПКУ ПРИКЉУЧЕЊА И ВОДИ РЕГИСТАР СВИХ ДЕРОГАЦИЈА.

18Д) ПОСТУПА У СКЛАДУ СА ОВЛАШЋЕЊИМА ПРОПИСАНИМ ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈУ ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ, КАО И ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ;

19) одлучује о другим питањима утврђеним овим законом.

## Члан 57.

Агенција обезбеђује недискриминаторни приступ системима, као и ефективну конкуренцију и ефикасно функционисање тржишта електричне енергије и природног гаса, кроз праћење:

1) ефикасног раздвајања рачуна лиценцираних енергетских субјеката;

2) постојања међусобног субвенционисања енергетских субјеката који се баве различитим енергетским делатностима, као и између различитих енергетских делатности у оквиру истог енергетског субјекта;

3) извршења обавеза енергетских субјеката, у складу са овим законом и другим прописима донетим на основу овог закона;

3А) НОМИНОВАНОГ ОПЕРАТОРА ТРЖИШТА;

4) примене правила за расподелу прекограничних преносних капацитета ИЗМЕЂУ ЗОНА ТРГОВАЊА у сарадњи са регулаторним телима других држава;

4А) ПРИМЕНЕ ПРАВИЛА ЗА РАСПОДЕЛУ ПРЕКОГРАНИЧНИХ ТРАНСПОРТНИХ КАПАЦИТЕТА У САРАДЊИ СА РЕГУЛАТОРНИМ ТЕЛИМА ДРУГИХ ДРЖАВА;

5) примене механизма за отклањање загушења у преносном систему, односно у транспортном систему, употребе накнада због загушења које прикупља оператор преносног, односно транспортног система;

6) времена које је потребно операторима система да изведу прикључак и изврше прикључење на систем, односно отклањање квара у случају прекида испоруке;

7) објављивања података од стране оператора преносног и транспортног система у вези са прекограничним капацитетима и коришћењем система;

8) начина коришћења резерви у систему;

9) услова и трошкова за прикључење на преносни или дистрибутивни систем нових произвођача електричне енергије, да би се гарантовала објективност, транспарентност и недискриминација, посебно имајући у виду трошкове и користи од различитих технологија за производњу електричне енергије из обновљивих извора и комбиноване производње електричне и топлотне енергије;

10) нивоа транспарентности, укључујући и транспарентност цене у трговини на велико, као и ниво конкуренције, укључујући поремећаје или ограничења конкуренције, у сарадњи са органима надлежним за послове конкуренције;

11) функционисања организованог тржишта електричне енергије, као и поштовање принципа транспарентности и недискриминаторности од стране оператора тржишта;

12) нивоа и ефективности отварања тржишта и конкуренције у трговини на велико и снабдевању крајњих купаца, укључујући и организовано тржиште електричне енергије, цене за домаћинства укључујући и претплатне системе наплате, проценат промене снабдевача, искључења и обуставе испоруке, извршење и накнаде за услугу одржавања;

13) услова приступа складишту, лајнпаку и коришћења других помоћних услуга, с тим што ако је приступ складишту уговорни, искључује се праћење цена и

14) поштовања мера заштите потрошача утврђених овим законом.

У извршавању послова из става 1. тачка 1. овог члана, Агенција може извршити увид у пословне рачуне и књиговодствену евиденцију енергетског субјекта који је дужан да му омогући приступ и увид у одговарајуће податке.

Агенција може испитати околности, податке и размењене информације, укључујући оне у погледу функционисања тржишта електричне енергије и природног гаса, одлучивати о примени потребних и примерених мера за унапређење ефективне конкуренције и ради обезбеђивања нормалног функционисања тржишта.

У спровођењу послова из става 3. овог члана, Агенција ће сарађивати са органом надлежним за послове конкуренције и органима надлежним за надзор над финансијским тржиштем.

Агенција може, ради обављања послова из чл. 49. - 57. овог закона, доносити одлуке које су обавезујуће за енергетске субјекте.

У поступку одлучивања о појединачним правима и обавезама правних и физичких лица, уколико овим законом није прописан посебан поступак, примењују се одредбе закона којим се уређује општи управни поступак.

Агенција је дужна да у складу са законом и другим прописима чува тајност комерцијалних и других поверљивих пословних података који су јој достављени за обављање послова из њене надлежности.

## Изрицање мера

### Члан 58.

Агенција може, у оквиру своје надлежности, оператору система, снабдевачу на велико електричном енергијом, ОДНОСНО ПРИРОДНИМ ГАСОМ, снабдевачу електричном енергијом, односно природним гасом и јавном снабдевачу природним гасом, због неизвршења обавеза прописаних овим законом изрећи: опомену, упозорење или покренути одговарајући поступак пред надлежним судом.

При изрицању мере из става 1. овог члана Агенција је дужна да поштује начела објективности и непристрасности и да омогући оператору система, снабдевачу на велико електричном енергијом, ОДНОСНО ПРИРОДНИМ ГАСОМ, снабдевачу електричном енергијом, односно природним гасом и јавном снабдевачу природним гасом да се изјасне о чињеницама које су повод за вођење поступка.

### Члан 59.

Опомена се изриче енергетским субјектима из члана 58. став 1. овог закона, у случају неизвршења обавезе из члана 23. став 3, члана 57. став 2, члана 94. став 3. тачка 12), члана 109. став 1. тач. 32), 38), 39), 40) и 41), члана 113. став 4, члана 115. став 2, члана 132. ст. 7. и 10, члана 136. став 1. тач. 13), 19), 24), 31), 32) и 33), члана 144. став 5, члана 154. став 5, члана 184. став 1, члана 195. став 1. тач. 12) и 13), члана 238. ст. 1. и 2, члана 242. став 1, члана 244. став 1, члана 245. став 3, члана 248. став 1. тач. 17), 23) и 24), члана 250. став 1, члана 253. став 2, члана 257. став 8, члана 261. став 1. тач. 10), 13), 20) и 22), члана 263. став 2, члана 268. став 4, члана 276. став 1. тачка 14), члана 277. став 1, члана 280. став 2. и члана 301. став 1. тач. 10) и 11) овог закона.

Упозорење се изриче енергетским субјектима из члана 58. став 1. овог закона, када не поступе по опомену из става 1. овог члана.

Приликом изрицања мера из ст. 1. и 2. овог члана Агенција нарочито узима у обзир степен одговорности оператора система, снабдевача на велико електричном енергијом, ОДНОСНО ПРИРОДНИМ ГАСОМ, снабдевача електричном енергијом, снабдевача природним гасом и јавног снабдевача природним гасом, начин извршења повреде обавезе, тежину последица које су повредом проузроковане, учесталост понављања повреде и околност да је према енергетским субјектима из члана 58. став 1. овог закона, већ изречена мера из ст. 1. и 2. овог члана.

Агенција ближе прописује начин вођења поступка и изрицања мера.

### Члан 62.

Средства за рад Агенције обезбеђују се из прихода које Агенција оствари у складу са овим законом и то: по основу обављања послова регулације из дела регулисаних прихода од приступа систему утврђених методологијама из члана 50. став 1. тач. 1), 2), 6), 7), 8) и 10) И ЧЛАНА 53. ТАЧКА 19) овог закона, по основу издавања лиценци за обављање енергетских делатности из члана 20. став 1. овог закона, као и других прихода које оствари у обављању послова из своје надлежности у складу са ОВИМ ЗАКОНОМ И ДРУГИМ ЗАКОНИМА.

Висина прихода се усклађује са финансијским планом Агенције.

Агенција може остваривати средства и из донација, осим из донација енергетских субјеката или са тим субјектима повезаних лица.



## Односи Агенције са другим органима и међународним организацијама

### Члан 64.

Агенција ће у извршавању послова прописаних законом, сарађивати са државним и другим органима и организацијама, удружењима за заштиту потрошача, организацијом која се бави заштитом конкуренције и регулаторним телима у Републици Србији и у иностранству, на начин који обезбеђује њену независност.

У оквиру сарадње из става 1. овог члана, организација надлежна за послове заштите конкуренције и Агенција континуирано размењују информације и податке у циљу унапређивања и усмеравања развоја тржишта електричне енергије и природног гаса, на принципима недискриминације и ефикасне конкуренције.

Агенција је дужна да, одмах по сазнању и без одлагања, обавести надлежни орган за заштиту конкуренције ради предузимања одговарајућих мера, о уговору којим се ограничава право купца који нема право на гарантовано снабдевање, да истовремено закључује уговоре са више од једног снабдевача или да му се ограничава избор снабдевача.

У складу са законом и потврђеним међународним уговорима и одлукама Савета Агенција сарађује са регулаторним телима других држава, као и са другим међународним органима и организацијама у циљу:

- 1) развоја регионалног и пан-европског тржишта електричне енергије и природног гаса;
- 2) подстицања оперативних споразума који омогућавају оптимално управљање мрежама;
- 3) постизања једнаких услова за све учеснике на тржишту;
- 4) промовисања спајања организованих тржишта електричне енергије;
- 5) заједничких расподела права на коришћење прекограничних преносних капацитета ИЗМЕЂУ ЗОНА ТРГОВАЊА;
- 6) стварање услова за адекватан ниво прекограничних капацитета у региону и између региона, како би се омогућио развој ефективне конкуренције и побољшање сигурности снабдевања;
- 7) координисане примене мрежних правила и правила за управљање загушењима;
- 8) доприноса компатибилности процеса размене података, као и
- 9) унапређење свог рада у складу са позитивним међународним искуствима и стандардима.

#### ~~У. ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ~~

#### ~~Национални циљеви и план коришћења обновљивих извора~~

### ~~Члан 65.~~

~~Коришћење енергије из обновљивих извора је у интересу Републике Србије.~~

~~Влада, на предлог Министарства, доноси Национални акциони план за коришћење обновљивих извора (у даљем тексту: Национални акциони план) којим се осигурава да ће удео обновљивих извора енергије бити у складу са потврђеним међународним споразумима.~~

~~У Националном акционом плану циљеви за коришћење обновљивих извора утврђују се на основу енергетских потреба, економских могућности и обавеза Републике Србије преузетих потврђеним међународним споразумима.~~

~~Национални акциони план из става 2. овог члана посебно садржи:~~

~~1) обавезујући удео енергије из обновљивих извора у бруто финалној потрошњи енергије у складу са преузетим међународним обавезама;~~

~~2) планирани удео енергије из обновљивих извора у бруто финалној потрошњи енергије;~~

~~3) планирани удео енергије из обновљивих извора у бруто финалној потрошњи електричне енергије;~~

~~4) планирани удео енергије из обновљивих извора у бруто финалној потрошњи енергије за грејање и хлађење;~~

~~5) планирани удео енергије из обновљивих извора у бруто енергији потрошеној у свим облицима саобраћаја;~~

~~6) динамику за остварење удела из тач. 2), 3), 4) и 5) овог члана, по годинама;~~

~~7) мере за остварење планираних удела енергије из обновљивих извора које нарочито укључују: подстицајне мере, механизме сарадње, сарадњу локалних, покрајинских и републичких органа, политику развоја ресурса биомасе у енергетске сврхе, као и њихове ефекте;~~

~~8) мере које су неопходне за развој инфраструктуре за даљинско грејање и хлађење у складу са растом производње енергије грејања и хлађења из обновљивих извора енергије;~~

~~9) мере које обезбеђују развој одговарајућих програма обавештавања грађана и привреде о подстицајним мерама, користима и практичним аспектима развоја и употребе енергије из обновљивих извора, укључујући сарадњу органа јавне власти;~~

~~10) рокове за остварење планираних активности.~~

~~Национални акциони план мора бити усаглашен са прописима којима се уређује енергетска ефикасност и смањење емисије гасова који изазивају ефекат стаклене баште.~~

~~Национални акциони план се мења и усклађује са економским развојем и енергетском политиком.~~

## **Члан 66.**

Министарство прати спровођење Националног акционог плана и о томе сваке друге године доставља извештај Влади.

Извештај из става 1. овог члана израђује се за претходне две календарске године и садржи информације о:

~~1) уделу енергије из обновљивих извора у бруто финалној потрошњи енергије;~~

~~2) уделу енергије из обновљивих извора у бруто финалној потрошњи електричне енергије, енергије за грејање и хлађење и енергије потрошене у свим облицима саобраћаја;~~

~~3) утицају мера подстицаја на повећање удела енергије из обновљивих извора у бруто финалној потрошњи енергије, у односу на утврђене циљеве у Националном акционом плану;~~

~~4) примени гаранција порекла, као и предузетим мерама за спречавање злоупотреба гаранције порекла;~~

~~5) изменама прописа, како би се избегле препреке за улагање у област обновљивих извора;~~

~~6) обезбеђивању преузимања електричне енергије произведене из обновљивих извора у преносни, односно дистрибутивни систем;~~

~~7) доступности и коришћењу ресурса биомасе у енергетске сврхе;~~

~~8) утицају коришћења биомасе и других извора енергије из обновљивих извора на промену цена хране и коришћење земљишта;~~

9) повећању удела биогорива произведеног од отпада, остатака, непрехрамбене целулозе и дрвне целулозе, као и о процењеном утицају производње биогорива и биотечности на биолошки диверзитет, изворе воде, квалитет воде и квалитет земљишта;

10) процени нето уштеде емисије гасова који изазивају ефекат стаклене баште које су остварене коришћењем енергије из обновљивих извора;

11) механизмима сарадње са другим државама ради остварења обавезујућег удела енергије из обновљивих извора у бруто финалној потрошњи енергије;

12) начину процењивања удела биоразградивог дела отпада у отпаду који се употребљава за производњу енергије, као и о предузетим мерама за унапређење те процене.

Ако се утврди да за претходне две календарске године, удео енергије из обновљивих извора значајно одступа од динамике за остварење удела из члана 65. став 4. тач. 2), 3), 4) и 5) овог закона, Влада, на предлог Министарства, доноси одлуку о измени Националног акционог плана, у којем ће одредити предлог мера да се утврђена динамика за остварење удела достигне у разумном року.

### **Обрачун удела енергије из обновљивих извора**

#### **Члан 67.**

Министарство прописује начин израчунавања удела енергије из обновљивих извора у бруто финалној потрошњи енергије, начин израчунавања електричне енергије произведене из хидроелектрана и ветроелектрана, енергетски садржај горива у саобраћају, начин израчунавања утицаја биогорива, биотечности и њихових упоредивих фосилних горива на емисију гасова са ефектом стаклене баште, као и начин израчунавања енергије из топлотних пумпи.

### **Механизми сарадње**

#### **Члан 68.**

Република Србија може са другим државама уговорити механизме сарадње, ради достизања обавезујућег удела енергије из обновљивих извора у бруто финалној потрошњи енергије, у складу са потврђеним међународним споразумима.

Механизми сарадње су облици сарадње између држава који обухватају: заједничке пројекте, статистичке трансфере из енергетских биланса држава, заједничке шеме подршке и друге облике сарадње којим се омогућава смањење трошкова држава за постизање њиховог обавезујућег укупног удела обновљивих извора енергије у бруто финалној потрошњи енергије.

Механизми сарадње из става 1. овог члана могу се уговорити на једну или више година.

Влада на предлог Министарства ствара услове за обезбеђење механизма сарадње.

Министарство је дужно, да најкасније у року од три месеца по завршетку године у којој су механизми сарадње реализовани, надлежном телу у складу са међународним споразумима достави обавештење које нарочито садржи информацију о количинама и ценама енергије које су предмет сарадње.

## Информисање и обука

### Члан 69.

Министарство је дужно да обезбеди да информације о мерама подстицаја буду доступне свим странама заинтересованим за коришћење енергије из обновљивих извора енергије.

Министарство је дужно да, у сарадњи са другим државним органима, уз учешће аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе, изради одговарајуће информације, програме, обуке и упутства у циљу информисања грађана о предностима и практичним аспектима развоја и коришћења енергије из обновљивих извора енергије.

### Статус повлашћеног произвођача, привременог повлашћеног произвођача и произвођача електричне енергије из обновљивих извора енергије

### Члан 70.

Енергетски субјект може стећи статус повлашћеног произвођача електричне енергије (у даљем тексту: повлашћени произвођач) за електрану, односно део електране ако:

1) у процесу производње електричне енергије користи обновљиве изворе енергије и испуњава услове у погледу инсталисане снаге и то: у хидроелектрани до 30 MW, хидроелектрани на постојећој инфраструктури до 30 MW, електрани на биомасу, електрани на биогаз, електрани на ветар, електрани на енергију сунчевог зрачења, геотермалној електрани, електрани на отпад, и другој електрани у складу са актом из члана 74. овог закона;

2) је изграђена и подобна за употребу у складу са законом којим се уређује изградња објеката;

3) има обезбеђено посебно мерење, одвојено од мерења у другим технолошким процесима, којим се мери преузета и предата електрична, односно топлотна енергија у систем;

4) производи електричну енергију у новоизграђеним, односно реконструисаним постројењима у којима је уграђена некоришћена опрема;

5) има лиценцу за обављање делатности у складу са овим законом;

6) користи енергију ветра и енергију сунчевог зрачења, а инсталисана снага је мања од слободног капацитета одређеног актом из члана 74. овог закона;

7) испуњава и друге услове у складу са актом из члана 74. овог закона.

Енергетски субјект, може стећи статус повлашћеног произвођача и за електрану, односно део електране која производи енергију из високоефикасне комбиноване производње електричне и топлотне енергије ако:

1) у појединачном производном објекту инсталисане електричне снаге до 10 MW истовремено производи електричну и топлотну енергију са високим степеном искоришћења примарне енергије;

2) је изграђена и подобна за употребу у складу са законом којим се уређује изградња објеката;

3) има обезбеђено посебно мерење, одвојено од мерења у другим технолошким процесима, којим се мери преузета и предата електрична, односно топлотна енергија у систем;

4) производи електричну енергију у новоизграђеним, односно реконструисаним постројењима у којима је уграђена некоришћена опрема;

- 5) има лиценцу за обављање делатности у складу са овим законом;
- 6) испуњава и друге услове у складу са актом из члана 74. овог закона.

Енергетски субјект може стећи статус произвођача електричне енергије из обновљивих извора (у даљем тексту: произвођач из обновљивих извора) за ту електрану ако:

- 1) у процесу производње електричне енергије користи обновљиве изворе енергије;
- 2) је изграђена и подобна за употребу у складу са законом којим се уређује изградња објеката;
- 3) има обезбеђено посебно мерење, одвојено од мерења у другим технолошким процесима, којим се мери преузета и предата електрична, односно топлотна енергија у систем;
- 4) има лиценцу за обављање делатности у складу са овим законом;
- 5) испуњава и друге услове у складу са актом из члана 74. овог закона.

Статус повлашћеног произвођача не може се стећи за реверзибилну хидроелектрану.

Статус повлашћеног произвођача, привремени статус повлашћеног произвођача и статус произвођача из обновљивих извора може стећи и физичко лице које производи електричну енергију из обновљивих извора само за једну електрану инсталисане снаге до 30 kW под условима прописаним у ст. 1-3. овог члана.

Енергетски субјект и физичко лице из става 5. овог члана не могу истовремено имати статус произвођача из обновљивих извора и статус повлашћеног произвођача за исту електрану.

#### Члан 71.

Енергетски субјект, односно физичко лице из члана 70. став 5. овог закона, може пре стицања статуса повлашћеног произвођача, стећи привремени статус повлашћеног произвођача електричне енергије (у даљем тексту: привремени повлашћени произвођач) ако:

- 1) може да приступи грађењу електране из члана 70. ст. 1. и 2. овог закона, у складу са законом којим се уређује изградња објеката;
- 2) је прибавио финансијски инструмент обезбеђења у складу са актом из члана 74. овог закона, за случај да не стекне статус повлашћеног произвођача у складу са ставом 2. овог члана за електрану инсталисане снаге веће од 100 kW;
- 3) из техничке документације, као и одредаба овог закона и прописа донетих на основу њега, произилази да за планирану електрану може да стекне статус повлашћеног произвођача.

Статус привременог повлашћеног произвођача важи три године од дана правноснажности решења о стицању привременог статуса повлашћеног произвођача електричне енергије, односно једну годину за електране које користе енергију сунчевог зрачења.

Уколико привремени повлашћени произвођач не стекне статус повлашћеног произвођача у року из става 2. овог члана, статус привременог повлашћеног произвођача може се продужити за највише годину дана, под условом да се уз захтев за продужење приложи доказ да је електрана изграђена.

Захтев из става 3. овог члана се мора поднети најкасније 30 дана пре истека рока из става 2. овог члана. Решење доноси Министарство у року од 30 дана од дана подношења захтева. Против решења може се изјавити жалба Влади у року од 15 дана од дана пријема решења.

У случају да у току важења статуса привременог повлашћеног произвођача, наступе непредвидиве околности које спречавају привременог

~~повлашћеног произвођача да стекне статус повлашћеног произвођача у складу са овим законом, статус привременог повлашћеног произвођача може се продужити за период који је потребан да се отклоне непредвидиве околности ближе прописане актом из члана 74. овог закона.~~

#### **Члан 72.**

~~Статус повлашћеног произвођача, статус привременог повлашћеног произвођача и статус произвођача из обновљивих извора, утврђује Министарство решењем у року од 30 дана од дана подношења захтева.~~

~~Захтев за стицање статуса из става 1 овог члана подноси се на образцу чија је садржина одређена у складу са актом из члана 74. овог закона. Уз захтев се прилажу докази о испуњености услова из члана 70. овог закона, као и други докази у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона.~~

~~Против решења из става 1. овог члана може се изјавити жалба Влади у року од 15 дана од дана пријема решења.~~

#### **Члан 73.**

~~Статус повлашћеног произвођача се одузима ако:~~

~~1) је решење о стицању статуса повлашћеног произвођача електричне енергије донето на основу неистинитих података;~~

~~2) не испуњава обавезе утврђене законом и актом из члана 74. овог закона;~~

~~3) производи електричну енергију супротно условима под којима је стекао статус повлашћеног произвођача;~~

~~4) су акти на основу којих је стекао статус повлашћеног произвођача правноснажно укинута, поништени или стављени ван снаге.~~

~~Статус произвођача из обновљивих извора се одузима ако:~~

~~1) је решење о стицању статуса произвођача електричне енергије донето на основу неистинитих података;~~

~~2) не испуњава обавезе утврђене законом и актом из члана 74. овог закона;~~

~~3) производи електричну енергију супротно условима под којима је стекао статус произвођача електричне енергије из обновљивих извора;~~

~~4) су акти на основу којих је стекао статус произвођача из обновљивих извора правноснажно укинута, поништени или стављени ван снаге.~~

~~Статус привременог повлашћеног произвођача се одузима ако:~~

~~1) је решење о стицању привременог статуса повлашћеног произвођача из обновљивих извора донето на основу неистинитих података;~~

~~2) не испуњава обавезе утврђене законом и актом из члана 74. овог закона;~~

~~3) су акти на основу којих је стекао статус привременог повлашћеног произвођача правноснажно укинута, поништени или стављени ван снаге;~~

~~4) ако не одржава финансијско средство обезбеђења за време трајања статуса привременог повлашћеног произвођача.~~

~~Министарство доноси решење о одузимању статуса повлашћеног произвођача, статуса произвођача из обновљивих извора и статуса привременог повлашћеног произвођача.~~

~~Против решења из става 4. овог члана може се изјавити жалба Влади у року од 15 дана од дана пријема решења.~~

~~Престанком уговора о откупу електричне енергије из члана 76. став 3. престаје статус повлашћеног произвођача.~~

#### **Члан 74.**

~~Влада ближе прописује услове и поступак стицања, трајање и престанак статуса повлашћеног произвођача, привременог повлашћеног произвођача електричне енергије и произвођача електричне енергије из обновљивих извора енергије, садржину захтева и доказе о испуњавању услова за стицање статуса повлашћеног произвођача, инструменте обезбеђења плаћања, минимални степен искоришћења примарне енергије у електранама високоефикасне комбиноване производње електричне и топлотне енергије у зависности од врсте основног енергента и инсталисане снаге, максималне капацитете свих електрана које користе енергију ветра и енергију сунчевог зрачења које ће добити статус повлашћеног произвођача, односно привременог повлашћеног произвођача садржину и начин вођења регистра из члана 75. овог закона и друга питања у складу са законом.~~

#### **Члан 75.**

~~Министарство води регистар који садржи податке:~~

- ~~1) о произвођачима који имају статус повлашћеног произвођача;~~
- ~~2) о произвођачима који имају статус привременог повлашћеног произвођача;~~
- ~~3) о произвођачима који имају статус произвођача из обновљивих извора;~~
- ~~4) о произвођачима којима је статус из тач. 1), 2) и 3) овог става престао да важи.~~

#### **Подстицајне мере**

#### **Члан 76.**

~~Подстицајне мере за повлашћене произвођаче електричне енергије обухватају:~~

- ~~1) обавезу откупа електричне енергије од повлашћеног произвођача;~~
- ~~2) цене по којима се та енергија откупљује;~~
- ~~3) период важења обавезе откупа електричне енергије;~~
- ~~4) преузимање балансне одговорности;~~
- ~~5) и друге подстицајне мере прописане актом донетим на основу овог закона, као и другим законима и прописима којима се уређују порези, царине и друге дажбине, заштита животне средине и енергетска ефикасност.~~

~~Подстицајне мере може користити енергетски субјект који је стекао статус повлашћеног произвођача у смислу овог закона.~~

~~Повлашћени произвођач остварује право на подстицајне мере закључењем уговора о откупу електричне енергије са гарантованим снабдевачем у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона. Гарантовани снабдевач је дужан да у року од 30 дана од дана подношења захтева закључи уговор о откупу електричне енергије.~~

~~Уговор о откупу електричне енергије из става 3. овог члана поред елемената утврђених законом који уређује облигационе односе садржи нарочито и следеће елементе:~~

- ~~1) врсту и инсталисану снагу електране повлашћеног произвођача;~~
- ~~2) место примопредаје енергије у систем;~~
- ~~3) место и начин мерења;~~
- ~~4) цену електричне енергије и начин и услове промене цене;~~
- ~~5) начин и динамику обрачунавања, фактурисања и плаћања;~~

- ~~6) камату у случају неблаговременог плаћања;~~
  - ~~7) инструменте обезбеђења плаћања;~~
  - ~~8) обавезе гарантованог снабдевача у погледу преузимања балансне одговорности и повлашћеног произвођача у погледу планирања рада електране;~~
  - ~~9) подстицајне мере у периоду пробног рада, када уговор закључује привремени повлашћени произвођач;~~
  - ~~10) и друге елементе у складу са актом из става 5. овог члана.~~
- ~~Влада ближе прописује садржину и друге елементе уговора о откупу електричне енергије.~~
- ~~Повлашћени произвођач дужан је да:~~
- ~~1) сву произведену електричну енергију продаје искључиво гарантованом снабдевачу;~~
  - ~~2) води евиденцију о утрошеним енергентима;~~
  - ~~3) доставља планове рада гарантованом снабдевачу;~~
  - ~~4) испуњава и друге обавезе прописане овим законом и актима донетим на основу овог закона.~~

#### **Члан 77.**

~~Привремени повлашћени произвођач остварује право на подстицајне мере закључењем уговора о откупу електричне енергије са гарантованим снабдевачем под одложним условом да стекне статус повлашћеног произвођача у складу са овим законом и прописима донетим на основу њега.~~

~~Гарантовани снабдевач је дужан да на захтев привременог повлашћеног произвођача закључи уговор о откупу електричне енергије у року од 30 дана од дана подношења захтева.~~

~~Привремени повлашћени произвођач, који у складу са овим законом стекне статус повлашћеног произвођача, има право само на подстицајне мере које су важиле на дан подношења захтева за стицање статуса привременог повлашћеног произвођача.~~

~~Влада ближе прописује садржину и друге елементе уговора из става 1. овог члана.~~

~~Права и обавезе привременог повлашћеног произвођача и других енергетских субјеката у погледу коришћења подстицајних мера за време пробног рада електране уређују се актом из члана 80. овог закона.~~

#### **Дужности гарантованог снабдевача у функцији откупа електричне енергије од повлашћених произвођача**

#### **Члан 78.**

~~Гарантовани снабдевач је дужан да:~~

~~1) закључи уговор о откупу електричне енергије из члана 76. став 3, односно члана 77. став 1. овог закона;~~

~~2) преузима права и обавезе претходног гарантованог снабдевача у року, на начин и под условима утврђеним јавним тендером из члана 191. овог закона;~~

~~3) води регистар уговора о откупу електричне енергије и објављује их на својој интернет страници;~~

~~4) преузме балансну одговорност из члана 76. став 1. тачка 4) овог закона;~~

~~5) доставља Министарству податке потребне за утврђивање накнаде за подстицај повлашћених произвођача електричне енергије у складу са актом из члана 79. став 4. овог закона;~~

~~6) води посебан рачун за трансакције везане за подстицајне мере и гаранције порекла, у складу са овим законом.~~



## Подстицајна средства

### Члан 79.

~~Сви крајњи купци електричне енергије дужни су да плаћају накнаду за подстицај повлашћених произвођача електричне енергије, осим у случајевима утврђеним овим законом.~~

~~За електричну енергију утрошену у реверзибилним хидроелектранама за пумпни режим рада се не плаћа накнада из става 1. овог члана.~~

~~Влада прописује начин обрачуна, плаћања и прикупљања средстава по основу накнаде за подстицајне мере, као и начин расподеле прикупљених средстава по основу накнаде за подстицајне мере.~~

~~Влада, на предлог Министарства, најкасније до краја децембра текуће године за наредну годину, утврђује висину накнаде из става 3. овог члана која се објављује у "Службеном гласнику Републике Србије".~~

### Члан 80.

~~Влада ближе прописује категорије повлашћених произвођача електричне енергије, подстицајне мере за производњу електричне енергије из обновљивих извора и из високоефикасне комбиноване производње електричне и топлотне енергије, услове за њихово остваривање, начин одређивања и трајање подстицајног периода, права и обавезе које из тих мера произилазе за повлашћене произвођаче електричне енергије и друге енергетске субјекте и друга питања у складу са законом.~~

### Члан 81.

~~Ако се промене подаци о чињеницама на основу којих је издато решење о етицању статуса повлашћеног произвођача, привременог статуса повлашћеног произвођача, односно статуса произвођача из обновљивих извора, повлашћени произвођач, привремени повлашћени произвођач и произвођач из обновљивих извора, су дужни да обавесте Министарство о насталим променама у року од 60 дана од дана настанка промене.~~

~~У случају из става 1. овог члана, Министарство мора изменити решење ако настале промене не утичу на испуњеност услова на основу којих је решење издато.~~

## Гаранција порекла

### Члан 82.

~~Оператор преносног система издаје гаранцију порекла на захтев произвођача из обновљивих извора енергије и одговоран је за њену тачност, поузданост и заштићеност од злоупотребе.~~

~~Оператор дистрибутивног система је дужан да доставља оператору преносног система податке о произведеној електричној енергији за које се издаје гаранција порекла у складу са актом из члана 87. став 6. овог закона.~~

~~Гаранција порекла не може се издати за електричну енергију произведену у реверзибилној хидроелектрани у случају када је таква производња последица пумпног рада.~~

~~Захтев за издавање гаранције порекла из става 1. овог члана може се поднети у року не дужем од шест месеци од последњег дана периода производње електричне енергије за коју се захтева издавање гаранције~~

порекла, а најкасније до 15. марта текуће године за производњу из претходне године.

Гаранција порекла се издаје само једном за јединичну нето количину од 1 MWh произведене електричне енергије измерене на месту предаје у преносни, дистрибутивни или затворени дистрибутивни систем.

Период производње електричне енергије за коју се издаје гаранција порекла не може бити дужи од годину дана.

Гаранција порекла важи годину дана почев од последњег дана периода производње за коју се издаје.

Гаранција порекла престаје да важи након њеног искоришћења, повлачења или истеком рока од годину дана од последњег дана периода производње електричне енергије за коју је издата.

Гаранција порекла је преносива.

Поступак издавања, преношења, искоришћења и престанка важења гаранције порекла заснива се на принципима објективности, транспарентности и недискриминације.

### **Члан 83.**

Гаранција порекла издата у другим државама, важи и у Републици Србији под условима реципроцитета у складу са потврђеним међународним уговором.

Ако оператор преносног система постане члан европске асоцијације тела за издавање гаранција порекла, гаранција порекла издата у другим државама важиће у складу са правилима те асоцијације.

### **Члан 84.**

Гаранције порекла могу се преносити независно од произведене електричне енергије на коју се односе. Да би се осигурали да се електрична енергија произведена из обновљивих извора само једном прикаже купцу као потрошена, мора се избећи дупло рачунање и дупло приказивање. Електрична енергија произведена из обновљивих извора, а за коју је произвођач из обновљивих извора припадајуће гаранције порекла продао одвојено од те електричне енергије, не може се приказати или продати крајњем купцу као електрична енергија произведена из обновљивих извора.

### **Члан 85.**

Гаранција порекла за електричну енергију произведену из обновљивих извора садржи нарочито:

- 1) назив, локацију, врсту и снагу производног капацитета;
- 2) датум пуштања објекта у рад;
- 3) податак да се гаранција порекла односи на електричну енергију;
- 4) датум почетка и краја производње електричне енергије за коју се издаје гаранција порекла;
- 5) податак да ли је за изградњу производног капацитета била коришћена инвестициона подршка и врста те подршке;
- 6) податак да ли су коришћене мере подстицаја и врста подстицаја;
- 7) датум и земљу издавања и јединствени идентификациони број.

Гаранција порекла за електричну енергију произведену у електранама са високоефикасном комбинованом производњом електричне и топлотне енергије, поред података из става 1. овог члана садржи и:

- 1) доњу топлотну моћ енергента који се користи за производњу електричне енергије за коју се издаје гаранција порекла;

~~2) сврху за коју се користи топлотна енергија произведена у постројењу за комбиновану производњу електричне и топлотне енергије за коју се издаје гаранција порекла;~~

~~3) степен корисног дејства електране на годишњем нивоу.~~

~~Количина електричне енергије произведене из обновљивих извора која одговара количини гаранција порекла пренесених са снабдевача на трећу страну, биће одузета из удела електричне енергије из обновљивих извора у миксу тог снабдевача за сврху из члана 196. став 1. овог закона.~~

#### **Члан 86.**

~~Оператор преносног система води регистар гаранција порекла у електронском облику и објављује податке из регистра на својој интернет страници, у складу са актом из члана 87. став 6. овог закона.~~

~~Регистар садржи и гаранције порекла издате у складу са чланом 83. овог закона и уз назнаку да су издате у иностраној држави.~~

~~Оператор преносног система има право на накнаду за издавање, преношење и искоришћење гаранције порекла у складу са актом којим се утврђује висина накнаде на који сагласност даје Агенција.~~

~~Акт из става 3. овог члана објављује се на интернет страници оператора преносног система и Агенције.~~

#### **Члан 87.**

~~Оператор преносног система прорачунава и јавно објављује уделе свих врста извора енергије у продатој електричној енергији крајњим купцима у Републици Србији.~~

~~Приликом прорачуна из става 1. овог члана, оператор преносног система нарочито узима у обзир искоришћене и истекле гаранције порекла.~~

~~Снабдевач прорачунава и приказује крајњем купцу податке о уделу сваког извора енергије у укупно продатој електричној енергији из члана 196. став 1. овог закона, на основу јавно објављених података оператора преносног система из става 1. овог члана и искоришћених гаранција порекла.~~

~~Агенција надзире оператора преносног система, оператора дистрибутивног система, снабдеваче и друге субјекте у извршавању обавеза утврђених законом и прописима донетим на основу њега, а којима се уређују гаранције порекла.~~

~~Министарство ближе прописује начин на који се крајњем купцу прорачунава и приказује удео свих врста извора енергије у продатој електричној енергији, као и начин контроле прорачуна.~~

~~Влада, на предлог Министарства, ближе прописује садржину гаранције порекла, поступак издавања, преношења и престанка важења гаранције порекла, начин вођења регистра, начин достављања података о произведеној електричној енергији измереној на месту предаје у преносни, дистрибутивни и затворени дистрибутивни систем, надзор, као и друга питања у складу са законом.~~

#### **Члан 89.**

~~Агенција једанпут годишње анализира потребу регулисања цена из члана 88. став 3. овог закона на основу оствареног нивоа конкурентности на домаћем тржишту електричне енергије, достигнутог степена заштите енергетски угрожених купаца, развоја регионалног тржишта електричне енергије и процене расположивих прекограничних капацитета и припрема и објављује извештај о потреби даљег регулисања тих цена.~~

Министарство, надлежни орган за заштиту конкуренције и енергетски субјекти дужни су да, ради израде извештаја из става 1. овог члана, Агенцији достављају потребне податке и оцене из њихове надлежности.

Када Агенција утврди да је престала потреба за регулацијом цена из члана 88. став 3. тачка 1) овог члана, дужна је да о томе обавести Министарство.

Министарство је дужно да спроведе поступак јавног тендера у складу са чланом 191. овог закона, најкасније у року од шест месеци од сазнања да је престала потреба за регулацијом цена.

Када Агенција утврди да је, у потпуности или делимично, престала потреба за регулацијом цена из члана 88. став 3. тачка 2) овог члана, дужна је да о томе обавести оператора система.

Влада прописује начин утврђивања највиших цена основних деривата нафте без фискалних дажбина у случају спречавања поремећаја на тржишту нафте и деривата нафте или отклањања штетних последица поремећаја на тржишту нафте и деривата нафте.

Регулисане цене из члана 88. став 2. тач. 1) до 9) и став 3. овог закона КАО И САГЛАСНОСТИ НА РЕГУЛИСАНЕ ЦЕНЕ ИЗ ЧЛАНА 88. СТАВ 2. ОВОГ ЗАКОНА се објављују у "Службеном гласнику Републике Србије", а остале регулисане цене се објављују на интернет страници енергетског субјекта и Агенције.

#### МРЕЖНА ПРАВИЛА ЧЛАН 93А

ВЛАДА ДОНОСИ АКТА О МРЕЖНИМ ПРАВИЛИМА КОЈА СЕ ОДНОСЕ НА:

- 1) ПРИКЉУЧЕЊЕ НА МРЕЖУ ПРОИЗВОДНИХ ЈЕДИНИЦА;
- 2) ПРИКЉУЧЕЊЕ НА МРЕЖУ ОБЈЕКТА КУПАЦА;
- 3) ПРИКЉУЧЕЊЕ НА МРЕЖУ ЈЕДНОСМЕРНИХ СИСТЕМА ВИСОКОГ НАПОНА;
- 4) О ПРИСТУПУ МРЕЖИ ЗА ТРАНСПОРТ ПРИРОДНОГ ГАСА НА НАЦИОНАЛНОМ, РЕГИОНАЛНОМ И ЕВРОПСКОМ ТРЖИШТУ ПРИРОДНОГ ГАСА, У ВЕЗИ СА:

(1) ПРОРАЧУНОМ КАПАЦИТЕТА, РАСПОДЕЛОМ КАПАЦИТЕТА И ПОСТУПЦИМА ЗА УПРАВЉАЊЕ ЗАГУШЕЊИМА;

(2) ПОДАЦИМА И ТЕХНИЧКИМ ИНФОРМАЦИЈАМА КОЈЕ ОБЈАВЉУЈЕ ОПЕРАТОР ТРАНСПОРТНОГ СИСТЕМА ПРИРОДНОГ ГАС

(3) МЕЂУСОБНОЈ САРАДЊИ ОПЕРАТОРА ТРАНСПОРТНИХ СИСТЕМА И ПРАВИЛИМА ЗА РАЗМЕНУ ПОДАТАКА ЗА РАД МЕЂУСОБНО ПОВЕЗАНИХ СИСТЕМА ЗА ТРАНСПОРТ ГАСА;

(4) БАЛАНСНИМ ПРАВИЛИМА, УКЉУЧУЈУЋИ ПРАВИЛА О ПРОЦЕДУРАМА ЗА НОМИНОВАЊЕ, НАКНАДАМА ЗА ДЕБАЛАНС, ПРОЦЕСИМА ИЗМИРЕЊА У ВЕЗИ СА ДНЕВНИМ НАКНАДАМА ЗА ДЕБАЛАНС И ОПЕРАТИВНОМ БАЛАНСИРАЊУ ИЗМЕЂУ ОПЕРАТОРА СИСТЕМА ЗА ТРАНСПОРТ ГАСА;

(5) ПРАВИЛИМА У ВЕЗИ СА ХАРМОНИЗОВАНИМ ТАРИФАМА ЗА ТРАНСПОРТ ПРИРОДНОГ ГАСА.

АКТА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ДОНОСЕ СЕ НА ПРЕДЛОГ МИНИСТАРСТВА, А НА ОСНОВУ ДОСТАВЉЕНИХ УСАГЛАШЕНИХ АКТА ОПЕРАТОРА ПРЕНОСНОГ, ОДНОСНО ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, ОДНОСНО ОПЕРАТОРА ТРАНСПОРТНОГ СИСТЕМА ПРИРОДНОГ ГАСА.

ОПЕРАТОРИ СИСТЕМА ДУЖНИ СУ ДА АКТА ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА ИЗРАДЕ У СКЛАДУ СА УПУТСТВОМ ИЗ ЧЛАНА 51. СТАВ 4. ТАЧКА 4) И ПРИБАВЕ САГЛАСНОСТ АГЕНЦИЈЕ О УСАГЛАШЕНОСТИ.

АГЕНЦИЈА ПРИЛАГОЂАВА УПУТСТВА ИЗ ЧЛАНА 51. СТАВ 4. ТАЧКА 4) У СКЛАДУ СА ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ОБАВЕЗА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ПОТВРЂЕНИМ МЕЂУНАРОДНИМ СПОРАЗУМИМА.

#### Члан 94.

Производња електричне енергије обухвата производњу у хидроелектранама, термоелектранама, термоелектранама-топланама и другим електранама које користе обновљиве изворе енергије (у даљем тексту: електране).

Енергетски субјект који обавља делатност производње електричне енергије (у даљем тексту: ~~Произвођач електричне енергије~~ ПРОИЗВОЂАЧ), у складу са овим законом, има право да:

1) у објектима за производњу електричне енергије користи изворе енергије које сматра најповољнијим у складу са условима прописаним овим законом и другим прописима;

2) продаје произведену електричну енергију;

3) користи преносни и дистрибутивни систем електричне енергије под условима утврђеним овим законом и правилима о раду преносног и дистрибутивног система.

Произвођач електричне енергије је дужан да:

1) испуњава услове из лиценце за обављање енергетских делатности;

2) производне капацитете одржава у исправном стању, обезбеди њихову сталну погонску спремност и безбедно коришћење у складу са техничким и другим прописима;

3) поштује прописе и правила који се односе на рад преносног и дистрибутивног система и функционисање тржишта, прописе који се односе на заштиту конкуренције, као и одлуке надлежних органа;

4) понуди оператору преносног, односно дистрибутивног система помоћне услуге, у складу са техничким карактеристикама и правилима о раду преносног и дистрибутивног система и правилима о раду тржишта електричне енергије;

5) са оператором преносног система, односно дистрибутивног система закључи уговор о пружању помоћних услуга;

~~6) омогући надлежним операторима система проверу усаглашености техничких карактеристика својих објеката и оперативних процедура са издатим актом о прикључењу, уговореним помоћним услугама и правилима о раду преносног, односно дистрибутивног система;~~

**6) ОМОГУЋИ НАДЛЕЖНИМ ОПЕРАТОРИМА СИСТЕМА ПРОВЕРУ УСАГЛАШЕНОСТИ ТЕХНИЧКИХ КАРАКТЕРИСТИКА СВОЈИХ ОБЈЕКТА И ОПЕРАТИВНИХ ПРОЦЕДУРА СА ИЗДАТИМ АКТОМ О ПРИКЉУЧЕЊУ, ОДНОСНО ПРОЈЕКТОВАНИМ ТЕХНИЧКИМ КАРАКТЕРИСТИКАМА ЗА ПОСТОЈЕЋЕ ЕЛЕКТРАНЕ ЗА КОЈЕ НЕ ПОСТОЈИ АКТ О ПРИКЉУЧЕЊУ, УГОВОРЕНИМ ПОМОЋНИМ УСЛУГАМА, ПРАВИЛИМА О РАДУ ПРЕНОСНОГ, ОДНОСНО ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА И ПРАВИЛИМА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ ОБЈЕКТА НА ПРЕНОСНИ СИСТЕМ;**

7) понуди оператору преносног система сав неискоришћени производни капацитет за потребе балансирања и обезбеђивања сигурног рада система у складу са техничким карактеристикама и правилима о раду преносног и дистрибутивног система и правилима о раду тржишта електричне енергије;

**7А) ЗАКЉУЧИ УГОВОР О ПРИСТУПУ СА ОПЕРАТОРОМ СИСТЕМА НА ЧИЈИ СИСТЕМ ЈЕ ПРИКЉУЧЕН;**

8) са оператором преносног система закључи уговор о учешћу у балансном механизму;

- 9) закључи уговор о експлоатацији електране са оператором система на чији систем је прикључен;
- 10) оператору преносног или дистрибутивног система ставља на располагање податке потребне за рад система у складу са правилима о раду преносног и дистрибутивног система и правилима о раду тржишта електричне енергије;
- 11) поштује прописане услове који се односе на енергетску ефикасност и заштиту животне средине КАО И ДРУГЕ УСЛОВЕ ПРОПИСАНЕ ПОСЕБНИМ ЗАКОНИМА;
- 12) доставља оператору преносног и дистрибутивног система и Агенцији податке неопходне у циљу испуњења прописаних обавеза о транспарентности и праћењу тржишта електричне енергије;
- 12А) ДОСТАВЉА ОПЕРАТОРУ НА ЧИЈИ СИСТЕМ ЈЕ ПРИКЉУЧЕН ПОДАТКЕ О ПЛАНИРАНОЈ ПРОИЗВОДЊИ НА САТНОМ НИВОУ ЗА НАРЕДНИ МЕСЕЦ ДО 15. ДАНА У ТЕКУЋЕМ МЕСЕЦУ.
- 13) чува на период од пет година све сатне податке о производњи електричне енергије по електрани, која има најмање један производни погон чији је инсталирани капацитет најмање 250 MW и податке стави на располагање Агенцији и другим надлежним органима у складу са законом.

#### Члан 108.

Оператор преносног система електричне енергије одговоран је за:

- 1) сигуран, поуздан и безбедан рад преносног система и квалитет испоруке електричне енергије;
- 2) обезбеђивање адекватног преносног капацитета у функцији сигурности снабдевања;
- 3) управљање преносним системом и делом дистрибутивног система напона 110 kV који обухвата спојна поља 110 kV, сабирнице 110 kV и далеководна поља 110 kV, на начин који обезбеђује сигурност испоруке електричне енергије;
- 4) недискриминаторан и транспарентан приступ преносном систему и давање разумног образложења у случају одбијања приступа;
- 5) развој преносног система којим се обезбеђује дугорочна способност преносног система да испуни рационалне захтеве за пренос електричне енергије водећи рачуна о заштити животне средине;
- 6) изградњу прикључка на преносни систем И НЕДОСТАЈУЋЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ ДЕФИНИСАНЕ У ПРОЦЕСУ ПРИКЉУЧЕЊА;
- 7) координиран рад преносног система Републике Србије са преносним системима у интерконекцији, односно са дистрибутивним системима у Републици Србији;
- 8) управљање токовима снага, узимајући у обзир размене са осталим системима у интерконекцији, обезбеђивање потребних помоћних услуга, укључујући и услуге управљања потрошњом, у мери у којој је таква расположивост независна од било ког другог система преноса са којим је његов систем у интерконекцији;
- 9) балансирање система;
- 10) утврђивање техничко-технолошких и осталих потребних услова за повезивање и прикључење електроенергетских објеката, уређаја и постројења у јединствен систем;
- 11) исправност и поузданост мерења електричне енергије на местима примопредаје у и из преносног система;
- 12) уређивање и администрирање тржишта електричне енергије у оквиру своје надлежности;

- 13) ефикасно и функционално повезивање тржишта електричне енергије у Републици Србији са суседним тржиштима електричне енергије, у сарадњи са оператором тржишта електричне енергије у Републици Србији, као и операторима преносног система и операторима тржишта суседних земаља, а у складу са међународно установљеним принципима и преузетим обавезама;
- 14) САРАДЊУ СА РЕГИОНАЛНИМ КООРДИНАЦИОНИМ ЦЕНТРИМА;
- 15) УЧЕШЋЕ У УСПОСТАВЉАЊУ ПРОЦЕНЕ АДЕКВАТНОСТИ НА НАЦИОНАЛНОМ, РЕГИОНАЛНОМ И ЕВРОПСКОМ НИВОУ;
- 16) ДИГИТАЛИЗАЦИЈУ ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА;
- 17) УПРАВЉАЊЕ ПОДАЦИМА, УКЉУЧУЈУЋИ РАЗВОЈ СИСТЕМА ЗА УПРАВЉАЊЕ ПОДАЦИМА, БЕЗБЕДНОСТ И ЗАШТИТУ ПОДАТАКА, У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА КОЈИ УРЕЂУЈУ ИНФОРМАЦИОНУ БЕЗБЕДНОСТ.

### Члан 109.

Оператор преносног система електричне енергије дужан је да:

- 1) примењује правила релевантних европских асоцијација оператора преносног система чији је члан и учествује у раду Европске асоцијације оператора преносног система;
- 2) сарађује са операторима преносних система, операторима тржишта и другим релевантним заинтересованим странама, у циљу успостављања интегрисаног регионалног и пан-европског тржишта електричне енергије;
- 3) не прави дискриминацију између корисника преносног система или група корисника система;
- 4) корисницима преносног система пружа информације за ефикасан приступ систему на принципима транспарентности и недискриминације;
- 5) обезбеди поверљивост комерцијално осетљивих информација добијених током обављања делатности и да информације које могу обезбедити предност на тржишту објављује на недискриминаторан начин;
- 6) обезбеди право на приступ подацима о потрошњи електричне енергије у складу са чланом 56. став 1. тачка 11) овог закона;
- 7) донесе правила о раду преносног система;
- 8) донесе правила за расподелу ~~прекограницних~~ преносних капацитета ИЗМЕЂУ ЗОНА ТРГОВАЊА;
- 9) објави критеријуме и поступке у погледу безбедности, управљања и планирања рада преносног система, укључујући опште принципе за прорачун укупног преносног капацитета и маргине поузданости на основу електричних и физичких карактеристика мреже;
- 10) објави процену расположивог преносног капацитета за сваки дан, наводећи све расположиве капацитете преноса који су већ резервисани. Објављивање се врши у одређеним интервалима пре дана коришћења расположивог преносног капацитета и укључује седмичне и месечне процењене вредности, као и индикацију о очекиваној поузданости расположивих капацитета;
- 11) учествује у механизму компензације трошкова за електричну енергију која се транзитира преко преносног система Републике Србије у складу са споразумом са другим операторима преносних система и прикупља накнаде за управљање загушењима у преносној мрежи;
- 12) донесе правила о раду тржишта електричне енергије;
- 13) донесе правила о објављивању кључних тржишних података;
- 14) прикупља и објављује податке и информације у складу са Правилима о објављивању кључних тржишних података из члана 176. овог закона;

15) успостави механизме за координацију и размену информација којим се обезбеђује сигурност рада мреже у контексту управљања загушењем;

16) објави релевантне податке о укупној прогнозираној потрошњи и оствареној потрошњи, о расположивости и употреби објеката корисника система, расположивости и коришћењу мреже и интерконеkcије, балансној енергији и резервисаном капацитету;

17) одржава и развија преносни систем;

18) сваке ДРУГЕ године донесе план развоја преносног система за период од најмање десет година;

19) сваке године доноси план инвестиција у преносни систем за период до три године, усклађен са планом инвестиција дистрибутивних система;

20) обезбеди адекватна средства за испуњавање својих обавеза;

21) донесе одлуку о цени за приступ преносном систему у складу са методологијом из члана 50. став 1. тачка 1) овог закона;

22) обезбеди услуге балансирања у складу са транспарентним, недискриминаторним и тржишним принципима који ће пружити одговарајуће подстицаје корисницима система да избалансирају своју предају и преузимање електричне енергије;

23) утврђује цену електричне енергије за потребе балансирања система у складу са чланом 174. став 2. овог закона;

24) утврђује техничко-технолошке и друге потребне услове за прикључење и ~~повезивање~~ електроенергетских објеката, уређаја и постројења у јединствен систем;

25) донесе процедуру за прикључење корисника на преносни систем;

25А) ДОНЕСЕ ПРАВИЛА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ ОБЈЕКТА НА ПРЕНОСНИ СИСТЕМ;

~~26) проверава усаглашеност објеката корисника преносног система са техничким захтевима из правила о раду преносног система и о промени услова обавештава корисника система;~~

26) ПРОВЕРАВА УСАГЛАШЕНОСТ ТЕХНИЧКИХ КАРАКТЕРИСТИКА ОБЈЕКТА КОРИСНИКА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА И ЊИХОВИХ ОПЕРАТИВНИХ ПРОЦЕДУРА СА ИЗДАТИМ АКТОМ О ПРИКЉУЧЕЊУ, ОДНОСНО ПРОЈЕКТОВАНИМ ТЕХНИЧКИМ КАРАКТЕРИСТИКАМА ЗА ПОСТОЈЕЋЕ ОБЈЕКТЕ КОРИСНИКА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ЗА КОЈЕ НЕ ПОСТОЈИ АКТ О ПРИКЉУЧЕЊУ, УГОВОРЕНИМ ПОМОЋНИМ УСЛУГАМА И ПРАВИЛИМА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ ОБЈЕКТА НА ПРЕНОСНИ СИСТЕМ;

27) користи објекте преносног система у складу са техничким прописима;

28) предузима прописане мере безбедности у току коришћења преносног система и других капацитета који су у функцији преносног система;

29) предузима мере за повећање енергетске ефикасности и заштиту животне средине;

~~30) приоритетно преузима електричну енергију произведену из обновљивих извора енергије, осим у случају када је угрожена сигурност рада преносног система;~~

~~31) спроводи поступак издавања, преношења и престанка важења гаранција порекла и води регистар гаранција порекла;~~

32) прорачунава и јавно објављује уделе свих врста извора енергије у продатој електричној енергији крајњим купцима у Републици Србији;

33) Агенцији достави план набавке електричне енергије за надокнаду губитака за наредну годину;

34) набави електричну енергију за надокнаду губитака у преносној мрежи и помоћне услуге у свом систему, у складу са транспарентним, недискриминаторним и тржишним принципима;

35) предузима мере за смањење губитака у преносном систему;



36) прати сигурност снабдевања и Министарству доставља податке за извештај о сигурности снабдевања;

~~37) у сврху обезбеђења сигурности снабдевања, приоритетно ангажује произвођаче који користе домаће енергенте за производњу електричне енергије у износу који не прелази 15% од укупно коришћених енергената за производњу електричне енергије у календарској години према енергетском билансу Републике Србије;~~

37) ДОПРИНОСИ СИГУРНОСТИ СНАБДЕВАЊА КРОЗ АДЕКВАТАН ПРЕНОСНИ КАПАЦИТЕТ;

38) размењује информације неопходне за безбедно и сигурно функционисање система са другим операторима система;

39) води евиденцију података потребних за утврђивање показатеља квалитета испоруке и снабдевања електричном енергијом и доставља Агенцији извештај у складу са правилима из члана 51. став 1. тачка 2) овог закона;

40) Агенцији доставља податке и документацију из члана 56. став 1. тачка 8) овог закона;

41) Агенцији доставља податке о промени снабдевача и степену отворености тржишта;

42) Агенцији доставља извештаје о решавању приговора и жалби корисника система;

43) предузима мере како би омогућио корисницима система кратке и садржајне контролне листе са практичним информацијама које се односе на њихова права;

44) очита бројила електричне енергије које испуњава прописане метролошке захтеве до осмог у месецу за претходни месец и у року од три дана од дана очитавања обезбеди купцу, произвођачу и снабдевачу приступ подацима;

45) контролише заштитни појас око објеката преносне мреже и предузима мере у складу са законом;

46) донесе акт о ценама нестандартних услуга, на који сагласност даје Агенција и који се објављује на интернет страници оператора система;

46А) У ЗАВИСНОСТИ ОД СТЕПЕНА ОДСТУПАЊА ОД ПРОПИСАНОГ КВАЛИТЕТА ИСПОРУКЕ, ПЛАТИ НАКНАДУ КРАЈЊЕМ КУПЦУ У СКЛАДУ СА ПРАВИЛИМА ИЗ ЧЛАНА 215. ЗАКОНА;

46Б) ДОНЕСЕ ПРАВИЛА ЗА ОБУСТАВУ И ПОНОВНО ПОКРЕТАЊЕ ТРЖИШНИХ АКТИВНОСТИ;

46В) МЕРЕ КОЈЕ СЕ ПРЕДУЗИМАЈУ У СЛУЧАЈУ ПОРЕМЕЋАЈА РАДА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКОГ СИСТЕМА, КАО И ЗБОГ РАДОВА НА ОДРЖАВАЊУ И ПРОШИРЕЊУ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКОГ СИСТЕМА;

46Г) ПОСТУПА У СКЛАДУ СА ДУЖНОСТИМА ПРОПИСАНИМ ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈУ ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ, КАО И ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ;

47) уређује друга питања неопходна за рад преносног система и функционисање тржишта;

План развоја из става 1. тачке 18) овог члана и план инвестиција из става 1. тачке 19) овог члана оператор преносног система електричне енергије дужан је да достави сваке године Агенцији, ради давања сагласности.

ЗА ПОТРЕБЕ УСЛУГА БАЛАНСИРАЊА ИЗ СТАВА 1. ТАЧКЕ 22), ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА НАБАВЉА РЕЗЕРВУ СНАГЕ НА НАЧИН ПРЕДВИЂЕН ЗА НАБАВКУ ЕНЕРГИЈЕ, ОДНОСНО ПРИМЕНОМ ИЗУЗЕЋА ЗА НАБАВКУ ЕНЕРГИЈЕ У СМISЛУ ПРОПИСА КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈУ ЈАВНЕ НАБАВКЕ.

### Члан 111.

Оператор преносног система дужан је да сваке ДРУГЕ године поднесе Агенцији на сагласност десетогодишњи план развоја преносне мреже базиран на прогнозираној производњи и потрошњи електричне енергије и резултатима саветовања са свим заинтересованим странама и усаглашен са планом развоја дистрибутивне мреже.

Десетогодишњи план развоја преносне мреже садржи ефикасне мере ради обезбеђења стабилности рада система и сигурности снабдевања.

План из става 1. овог члана треба да:

1) укаже учесницима на тржишту на потребе за изградњом и реконструкцијом најважније инфраструктуре преносног система коју треба изградити или унапредити у наредних десет година;

2) садржи све инвестиције за које је донета одлука о реализацији и које су у току, као и инвестиције које ће се реализовати у периоду од наредне три године;

3) одреди рокове за реализацију свих инвестиционих пројеката.

### Напредни мерни системи

#### Члан 115.

Оператор преносног система утврђује техничке захтеве за увођење разних облика напредних мерних система и анализира техничку и економску оправданост увођења напредних система мерења, ефекте на развој тржишта.

На основу анализе из става 1. овог члана, оператор преносног система је дужан да изради план имплементације економски оправданих облика напредних мерних система и доставити га ~~Министарству~~ Агенцији ради прибављања мишљења.

Оператор преносног система је дужан да планом развоја система обухвати увођење напредних мерних система у складу са планом имплементације, за период за који се план развоја доноси.

### Члан 116.

Правилима о раду преносног система електричне енергије уређују се:

1) планирање развоја преносног система, укључујући садржај плана, начин планирања и садржај плана инвестиција;

2) услови за сигуран и поуздан рад преносног система;

~~3) технички услови за прикључење и за повезивање на преносни систем;~~

4) обавезе корисника преносног система неопходне за сигуран и поуздан рад система;

5) обавезе корисника и оператора преносног система у функционалном испитивању и пуштању у погон дела дистрибутивног система напона 110 kV којим управља оператор преносног система, као и у елементима електроенергетског система објекта произвођача и купаца који утичу на сигуран и поуздан рад преносног система, као и у испитивању рада заштитних и управљачких уређаја након значајних погонских догађаја или поремећаја у раду преносног система;

6) садржина уговора о експлоатацији објекта закљученог са купцем, произвођачем, оператором дистрибутивног система и оператором затвореног дистрибутивног система;

7) коришћење и одржавање објеката;

8) параметри и начин контроле квалитета електричне енергије;

- 9) планирање рада преносног система;
- 10) процедуру за пријаву и потврду програма рада балансно одговорних страна;
- 11) врсте и обим помоћних и системских услуга;
- 12) оперативни поступци и управљање преносним системом у нормалним условима и у случају поремећаја;
- 13) приступ преносном систему, инструмент обезбеђења плаћања и критеријуми за утврђивање износа и периода за који се тражи;
- 14) процедура за мерење са дефинисаном потребном мерном опремом, критеријумима за избор класе тачности мерног уређаја и карактеристика пратећих уређаја и опреме, ПРОЦЕДУРЕ ЗА ИСПИТИВАЊЕ И КОНТРОЛУ МЕРНЕ ОПРЕМЕ, ПУШТАЊЕ МЕРНЕ ОПРЕМЕ У РАД, МЕРНИ ПОДАЦИ, КОРИШЋЕЊЕ МЕРНИХ ПОДАТАКА, у зависности од положаја мерног места у систему и врсте корисника система;
- 14А) УЧЕСТАНОСТ И НАЧИН КОНТРОЛЕ ИСПРАВНОСТИ МЕРНОГ МЕСТА, МЕРНИХ И ДРУГИХ УРЕЂАЈА У ФУНКЦИЈИ МЕРЕЊА, САДРЖАЈ ЗАПИСНИКА О КОНТРОЛИ, НАЧИН УТВРЂИВАЊА НЕОВЛАШЋЕНЕ ПОТРОШЊЕ;
- 14Б) МЕРЕ КОЈЕ СЕ ПРЕДУЗИМАЈУ У СЛУЧАЈУ ПОРЕМЕЋАЈА РАДА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКОГ СИСТЕМА, КАО И ЗБОГ РАДОВА НА ОДРЖАВАЊУ И ПРОШИРЕЊУ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКОГ СИСТЕМА;
- 15) обуку особља оператора и корисника преносног система на пољу оперативних поступака, у циљу сигурног и поузданог рада преносног система;
- 16) друга питања неопходна за рад преносног система.

Правила из става 1. овог члана доноси Оператор преносног система електричне енергије уз сагласност Агенције.

Правила из става 1. овог члана се објављују на интернет страници оператора преносног система и Агенције.

Агенција објављује одлуку о давању сагласности правила из става 1. овог члана у "Службеном гласнику Републике Србије".

### Прикључење на преносни систем

#### Члан 117.

Оператор преносног система дужан је да успостави и објави транспарентну, ефикасну и недискриминаторну процедуру за прикључење објеката на преносни систем (у даљем тексту: Процедура).

Процедура из става 1. овог члана садржи редослед активности оператора преносног система и подносиоца захтева за прикључење и рокове у поступку прикључења објекта на преносни систем, који се односе на: студију прикључења објекта, изградњу и праћење изградње прикључка, проверу испуњености техничких услова из одобрења за прикључења, и друге активности од значаја за прикључење, које нису уређене законом којим се уређује планирање и изградња.

На процедуру из става 1. овог члана Агенција даје сагласност.

Процедура се објављује на интернет страници оператора преносног система и Агенције.

Оператор преносног система не може одбити прикључење објеката по основу могућих будућих ограничења, у постојећим преносним капацитетима, као што су загушења у удаљеним деловима преносне мреже.

Оператор преносног система дужан је да достави подносиоцу захтева за прикључење потребне информације о могућим будућим ограничењима у постојећим преносним капацитетима.

Оператор преносног система не може одбити прикључење објеката по основу додатних трошкова због повећања капацитета елемената преносне мреже у блиском окружењу тачке прикључења.

## ПРИКЉУЧЕЊЕ НА ПРЕНОСНИ СИСТЕМ

### ЧЛАН 117

ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ДУЖАН ЈЕ ДА УСПОСТАВИ И ОБЈАВИ ТРАНСПАРЕНТНУ, ЕФИКАСНУ И НЕДИСКРИМИНАТОРНУ ПРОЦЕДУРУ ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ ОБЈЕКТА НА ПРЕНОСНИ СИСТЕМ И ДЕО ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА КОЈИМ УПРАВЉА ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: ПРОЦЕДУРА).

ПРОЦЕДУРА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА НАРОЧИТО УРЕЂУЈЕ:

- 1) РЕДОСЛЕД АКТИВНОСТИ ОПЕРАТОРА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА, ОПЕРАТОРА ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА И ПОДНОСИОЦА ЗАХТЕВА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ И РОКОВЕ У ПОСТУПКУ ПРИКЉУЧЕЊА ОБЈЕКТА;
- 2) ОДНОСЕ ОПЕРАТОРА СИСТЕМА И ПОДНОСИОЦА ЗАХТЕВА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ У ПОСТУПКУ ОСТВАРИВАЊА ПРАВА НА ПРИКЉУЧЕЊЕ И ИЗГРАДЊЕ НЕОПХОДНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ;
- 3) УСЛОВЕ И НАЧИН ЗАКЉУЧИВАЊА УГОВОРА У ПОСТУПКУ ПРИКЉУЧЕЊА;
- 4) ПОСТУПКЕ У СЛУЧАЈУ ПОДНОШЕЊА ЗАХТЕВА ЗА ПОВЕЋАЊЕ, ОДНОСНО СМАЊЕЊЕ ОДОБрене СНАГе, ОДНОСНО ПРОМЕНА У ОБЈЕКТУ КОРИСНИКА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА КОЈЕ УТИЧУ НА ТЕХНИЧКЕ ЗАХТЕВЕ УРЕЂЕНЕ ПРАВИЛИМА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ ОБЈЕКТА НА ПРЕНОСНИ СИСТЕМ, КАО И У СЛУЧАЈУ ПОНОВНОГ ПРИКЉУЧЕЊА УСЛЕД ИСКЉУЧЕЊА;
- 5) ДРУГЕ АКТИВНОСТИ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ.

ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ИЗРАЂУЈЕ ПРАВИЛА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ ОБЈЕКТА НА ПРЕНОСНИ СИСТЕМ КОЈА САДРЖЕ НАРОЧИТО:

- 1) ТЕХНИЧКЕ ЗАХТЕВЕ ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ НА ПРЕНОСНИ СИСТЕМ И ДЕО ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА КОЈИМ УПРАВЉА ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА;
- 2) ТИПСКЕ НАЧИНЕ ПРИКЉУЧЕЊА;
- 3) ПОЛОЖАЈ МЕРНОГ МЕСТА СА ПОТРЕБНОМ МЕРНОМ ОПРЕМОМ;
- 4) КРИТЕРИЈУМИМА ЗА ИЗБОР КЛАСЕ ТАЧНОСТИ МЕРНОГ УРЕЂАЈА И КАРАКТЕРИСТИКА ПРАТЕЋИХ УРЕЂАЈА И ОПРЕМЕ, У ЗАВИСНОСТИ ОД ПОЛОЖАЈА МЕРНОГ МЕСТА У СИСТЕМУ И ВРСТЕ КОРИСНИКА СИСТЕМА;
- 5) НАЧИН КОМУНИКАЦИЈЕ МЕРНИХ УРЕЂАЈА СА ЦЕНТРАЛИЗОВАНИМ СИСТЕМОМ ЗА МЕРЕЊЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ;
- 6) УСЛОВЕ, САДРЖИНУ И НАЧИН ИЗДАВАЊА САГЛАСНОСТИ ЗА СТАВЉАЊЕ ПОД НАПОН, ПРИВРЕМЕНО ПРИКЉУЧЕЊЕ И ТРАЈНО ПРИКЉУЧЕЊЕ, КАО И НАЧИН ДОКАЗИВАЊА ИСПУЊЕНОСТИ ОВИХ УСЛОВА.

НА ПРОЦЕДУРУ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА И ПРАВИЛА ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА АГЕНЦИЈА ДАЈЕ САГЛАСНОСТ.

ПРОЦЕДУРА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА И ПРАВИЛА ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА СЕ ОБЈАВЉУЈУ НА ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦИ ОПЕРАТОРА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА И АГЕНЦИЈЕ.

ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА НЕ МОЖЕ ОДБИТИ ПРИКЉУЧЕЊЕ ОБЈЕКТА ПО ОСНОВУ МОГУЋИХ БУДУЋИХ ОГРАНИЧЕЊА, У ПОСТОЈЕЋИМ ПРЕНОСНИМ КАПАЦИТЕТИМА, КАО ШТО СУ ЗАГУШЕЊА У УДАЉЕНИМ ДЕЛОВИМА ПРЕНОСНЕ МРЕЖЕ.

ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ДУЖАН ЈЕ ДА ДОСТАВИ ПОДНОСИОЦУ ЗАХТЕВА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ ПОТРЕБНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О МОГУЋИМ БУДУЋИМ ОГРАНИЧЕЊИМА У ПОСТОЈЕЋИМ ПРЕНОСНИМ КАПАЦИТЕТИМА.

ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА НЕ МОЖЕ ОДБИТИ ПРИКЉУЧЕЊЕ ОБЈЕКТА ПО ОСНОВУ ДОДАТНИХ ТРОШКОВА ЗБОГ ИЗГРАДЊЕ НЕДОСТАЈУЋЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ, ОДНОСНО ПОВЕЋАЊА КАПАЦИТЕТА ЕЛЕМЕНАТА ПРЕНОСНЕ МРЕЖЕ У БЛИСКОМ ОКРУЖЕЊУ ТАЧКЕ ПРИКЉУЧЕЊА.

ОДРЕДБАМА СТ. 6. И 8. ОВОГ ЧЛАНА, НЕ ДОВОДИ СЕ У ПИТАЊЕ МОГУЋНОСТ ОПЕРАТОРА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ДА ПОДНОСИОЦУ ЗАХТЕВА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ ПРУЖИ МОГУЋНОСТ ОГРАНИЧЕНЕ ОДОБРЕНЕ СНАГЕ ИЛИ ДА МУ ПОНУДИ ПРИКЉУЧЕЊЕ КОЈЕ ПОДЛЕЖЕ ОПЕРАТИВНИМ ОГРАНИЧЕЊИМА ПОД УСЛОВОМ ДА ЈЕ ТАКВО ОГРАНИЧЕЊЕ ОДОБРЕНО ОД СТРАНЕ АГЕНЦИЈЕ.

У СЛУЧАЈУ ДА ПОДНОСИЛАЦ ЗАХТЕВА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ ОДАБЕРЕ ПРИКЉУЧЕЊЕ КОЈЕ ПОДЛЕЖЕ ОПЕРАТИВНИМ ОГРАНИЧЕЊИМА, ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА НЕ ПОДЛЕЖЕ ОБАВЕЗИ ПЛАЋАЊА ФИНАНСИЈСКЕ НАДОКНАДЕ ЗА СПРОВЕДЕНА ОГРАНИЧЕЊА.

#### Члан 118.

~~Оператор преносног система је инвеститор изградње прикључка и, по правилу, гради прикључак на преносни систем о трошку купца, односно произвођача електричне енергије који се прикључује.~~

~~На захтев купца, односно произвођача електричне енергије, оператор преносног система је дужан да изда овлашћење купцу, односно произвођачу да у име оператора система сам изгради прикључак о свом трошку.~~

~~У случају из става 2. овог члана, купцу, односно произвођачу ће се умањити трошкови прикључења на систем у складу са методологијом за одређивање трошкова прикључења на систем за пренос и дистрибуцију.~~

~~За прикључак из става 2. прибавља се документација на име оператора преносног система у складу са законом којим се уређује изградња објекта.~~

~~Права и обавезе оператора преносног система и купца, односно произвођача уређују се уговорима и то:~~

- ~~1) о изради студије прикључења објекта на преносни систем;~~
- ~~2) о изради планске и техничке документације и прибављању потребних дозвола за изградњу прикључка;~~
- ~~3) о праћењу градње прикључка.~~

#### Члан 118.

ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ЈЕ ИНВЕСТИТОР ИЗГРАДЊЕ ПРИКЉУЧКА И НЕДОСТАЈУЋЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ И, ПО ПРАВИЛУ, ГРАДИ ПРИКЉУЧАК НА ПРЕНОСНИ СИСТЕМ О ТРОШКУ ПОДНОСИОЦА ЗАХТЕВА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ. ИЗУЗЕТНО, У СЛУЧАЈУ ПРИКЉУЧЕЊА ОБЈЕКТА ОПЕРАТОРА ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА, ТРОШКОВЕ ИЗГРАДЊЕ ПРИКЉУЧКА, КОЈИ СЕ САСТОЈЕ ОД ВОДОВА 110 KV И

УГРАДЊЕ БРОЈИЛА, КАО И НЕДОСТАЈУЋЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА, СНОСИ ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА.

НА ЗАХТЕВ ПОДНОСИОЦА ЗАХТЕВА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ, ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ЈЕ ДУЖАН ДА ИЗДА ОВЛАШЋЕЊЕ ПОДНОСИОЦУ ЗАХТЕВА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ, ИЗУЗЕВ У СЛУЧАЈУ ПРИКЉУЧЕЊА ОБЈЕКТА ОПЕРАТОРА ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА ДА У ИМЕ ОПЕРАТОРА СИСТЕМА САМ ИЗГРАДИ ПРИКЉУЧАК ОДНОСНО НЕДОСТАЈУЋУ ИНФРАСТРУКТУРУ О СВОМ ТРОШКУ.

У СЛУЧАЈУ ДА ПОДНОСИЛАЦ ЗАХТЕВА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ ИЗГРАДИ НЕДОСТАЈУЋУ ИНФРАСТРУКТУРУ, НЕ ПРИМЕЊУЈУ СЕ ОГРАНИЧЕЊА ИЗ ЧЛАНА 117. СТАВ 9. ОВОГ ЗАКОНА.

У СЛУЧАЈУ ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА, ЗА ПРИКЉУЧАК И НЕДОСТАЈУЋУ ИНФРАСТРУКТУРУ ПОДНОСИЛАЦ ЗАХТЕВА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ ПРИБАВЉА ДОКУМЕНТАЦИЈУ НА ИМЕ ОПЕРАТОРА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ИЗГРАДЊА ОБЈЕКТА.

У СЛУЧАЈУ ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА, ПОДНОСИОЦУ ЗАХТЕВА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ ЋЕ СЕ ОБРАЧУНАТИ ТРОШКОВИ ПРИКЉУЧЕЊА НА СИСТЕМ У СКЛАДУ СА МЕТОДОЛОГИЈОМ ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ ТРОШКОВА ПРИКЉУЧЕЊА НА СИСТЕМ ЗА ПРЕНОС И ДИСТРИБУЦИЈУ.

ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ОПЕРАТОРА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА И ПОДНОСИОЦА ЗАХТЕВА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ УРЕЂУЈУ СЕ УГОВОРИМА И ТО:

- 1) О ИЗРАДИ СТУДИЈЕ ПРИКЉУЧЕЊА ОБЈЕКТА;
- 2) О ПРИКЉУЧЕЊУ ОБЈЕКТА.

У ОКВИРУ ПОСТУПКА ИСХОДОВАЊА ЛОКАЦИЈСКИХ УСЛОВА ЗА ОБЈЕКАТ У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ИЗГРАДЊА ОБЈЕКТА ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ЋЕ ДОСТАВИТИ УСЛОВЕ ЗА ПРОЈЕКТОВАЊЕ И ПРИКЉУЧЕЊЕ И НА ОСНОВУ ВАЖЕЋЕ СТУДИЈЕ ПРИКЉУЧЕЊА ОБЈЕКТА.

## ЧЛАН 119

Прикључење објекта ~~произвођача или купца~~ електричне енергије КОРИСНИКА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА на преносни систем врши се на основу одобрења за прикључење, у складу са овим законом.

~~Одобрење из става 1. овог члана издаје се и у случају спајања или раздвајања инсталација, односно мерних места, односно промене одобрене снаге објекта произвођача или купца електричне енергије, као и поновног прикључења услед искључења.~~

ОДОБРЕЊЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ИЗДАЈЕ СЕ И У СЛУЧАЈУ ЗАХТЕВА ЗА ПРОМЕНОМ ОДОБРЕНЕ СНАГЕ ИЛИ ПРОМЕНА У ОБЈЕКТУ КОРИСНИКА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА КОЈА СУ ОД УТИЦАЈА НА ТЕХНИЧКЕ ЗАХТЕВЕ УРЕЂЕНЕ ПРАВИЛИМА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ ОБЈЕКТА НА ПРЕНОСНИ СИСТЕМ, КАО И ПОНОВНОГ ПРИКЉУЧЕЊА УСЛЕД ИСКЉУЧЕЊА.

Под променом одобрене снаге ~~произвођача или купца~~ електричне енергије КОРИСНИКА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА подразумева се повећање или смањење одобрене снаге.

Услови и начин издавања одобрења за прикључење на преносни систем, одобрена снага и услови за промену одобрене снаге, ~~као и услови за спајање и раздвајање инсталација, односно мерних места~~ ближе се уређује прописом о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом.

## Члан 120.

~~Одобрење за прикључење објекта издаје се решењем у управном поступку у писменој форми на захтев лица чији се објекат прикључује, а по добијању грађевинске дозволе за градњу објекта који се прикључује.~~

ОДОБРЕЊЕ ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ ОБЈЕКТА ИЗДАЈЕ СЕ РЕШЕЊЕМ У УПРАВНОМ ПОСТУПКУ У ПИСМЕНОЈ ФОРМИ НА ЗАХТЕВ ЛИЦА ЧИЈИ СЕ ОБЈЕКАТ ПРИКЉУЧУЈЕ, А ПО КУМУЛАТИВНОМ ИСПУЊЕЊУ СЛЕДЕЋИХ УСЛОВА:

- 1) ДОБИЈАЊУ ГРАЂЕВИНСКЕ ДОЗВОЛЕ ЗА ГРАДЊУ ОБЈЕКТА КОЈИ СЕ ПРИКЉУЧУЈЕ;
- 2) РЕАЛИЗАЦИЈИ УГОВОРА О ИЗРАДИ СТУДИЈЕ ПРИКЉУЧЕЊА ОБЈЕКТА;
- 3) ЗАКЉУЧЕЊУ УГОВОРА О ПРИКЉУЧЕЊУ ОБЈЕКТА.

Оператор преносног система издаће одобрење за прикључење и у случају прикључења објекта произвођача или купца на део дистрибутивног система којим управља оператор преносног система.

У случају из става 2. овог члана, оператор преносног система, пре издавања одобрења за прикључење, прибавља од оператора дистрибутивног система техничке услове за прикључење који су од интереса за дистрибутивни систем и претходну сагласност за издавање одобрења за прикључење У СКЛАДУ СА ПРОЦЕДУРОМ ИЗ ЧЛАНА 117.ОВОГ ЗАКОНА.

~~Оператор система је дужан да одлучи по захтеву за прикључење објекта купца у року од 30 дана од дана пријема писменог захтева, односно по захтеву за прикључење објекта произвођача у року од 60 дана од дана пријема писменог захтева.~~

ОПЕРАТОР СИСТЕМА ЈЕ ДУЖАН ДА ОДЛУЧИ ПО ЗАХТЕВУ ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ ОБЈЕКТА У РОКУ ОД 45 ДАНА ОД ДАНА ПРИЈЕМА ПИСМЕНОГ ЗАХТЕВА.

Против решења из ст. 1. и 2. овог члана може се поднети жалба Агенцији, у року од 15 дана од дана достављања решења. Одлука Агенције по жалби је коначна и против ње се може покренути управни спор.

## Члан 121.

~~Одобрење за прикључење објекта на преносни систем садржи нарочито: место прикључења на систем, начин и техничке услове прикључења, трошкове прикључења, потребна испитивања усаглашености са Правилима о раду преносног система, инсталисани капацитет, одобрену снагу, место примопредаје енергије и начин мерења енергије и снаге, рок за физичко прикључење објекта.~~

~~Технички и други услови прикључења на преносни систем одређују се у складу са овим законом, прописом из члана 214. овог закона, техничким и другим прописима и правилима о раду система на који се објекат прикључује.~~

## ЧЛАН 121.

ОДОБРЕЊЕ ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ ОБЈЕКТА НА ПРЕНОСНИ СИСТЕМ САДРЖИ НАРОЧИТО: МЕСТО ПРИКЉУЧЕЊА НА СИСТЕМ, НАЧИН И ТЕХНИЧКЕ УСЛОВЕ ПРИКЉУЧЕЊА, ТРОШКОВЕ ПРИКЉУЧЕЊА, ПОТРЕБНА ИСПИТИВАЊА УСАГЛАШЕНОСТИ СА ПРАВИЛИМА ЗА

ПРИКЉУЧЕЊЕ ОБЈЕКТА КОРИСНИКА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА, ИНСТАЛИСАНИ КАПАЦИТЕТ, ОДОБРЕНУ СНАГУ У МЕСТУ ПРИКЉУЧЕЊА, МЕСТО ПРИМОПРЕДАЈЕ ЕНЕРГИЈЕ И НАЧИН МЕРЕЊА ЕНЕРГИЈЕ И СНАГЕ, УСЛОВЕ ЗА ИЗДАВАЊЕ САГЛАСНОСТИ ЗА СТАВЉАЊЕ ПОД НАПОН, САГЛАСНОСТИ ЗА ПРИВРЕМENO ПРИКЉУЧЕЊЕ И САГЛАСНОСТИ ЗА ТРАЈНО ПРИКЉУЧЕЊЕ, РОК ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ ОБЈЕКТА И УКОЛИКО ЈЕ ПРЕДВИЂЕНО НЕДОСТАЈУЋУ ИНФРАСТРУКТУРУ, ОДНОСНО ОПЕРАТИВНА ОГРАНИЧЕЊА ИЗ ЧЛАНА 117. ОВОГ ЗАКОНА И ДРУГЕ ЕЛЕМЕНТЕ У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА.

ТЕХНИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ПРИКЉУЧЕЊА НА ПРЕНОСНИ СИСТЕМ ОДРЕЂУЈУ СЕ У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ, ПРОПИСОМ ИЗ ЧЛАНА 214. ОВОГ ЗАКОНА, МРЕЖНИМ ПРАВИЛИМА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ, ПРОЦЕДУРОМ ИЗ ЧЛАНА 117. ОВОГ ЗАКОНА, ПРАВИЛИМА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ ОБЈЕКТА НА ПРЕНОСНИ СИСТЕМ, ТЕХНИЧКИМ И ДРУГИМ ПРОПИСИМА.

#### Члан 123.

~~Оператор преносног система је дужан да прикључи објекат купца, односно произвођача на преносни систем у року од 15 дана од дана испуњења следећих услова:~~

- ~~1) услова из одобрења за прикључење;~~
- ~~2) да је за објекат прибављен акт којим се одобрава пуштање у пробни рад или употребна дозвола за објекат и прикључак;~~
- ~~3) да купац, односно произвођач достави оператору система уговор о снабдевању, без комерцијалних података;~~
- ~~4) да је за место примопредаје уређена балансна одговорност и приступ систему.~~

~~Прописом о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом ближе се уређују услови и начин доказивања испуњености услова из ст. 1. и 2. овог члана.~~

~~Ако оператор преносног система не прикључи објекат купца, односно произвођача на преносни систем у року из става 1. овог члана, надлежни инспектор, на захтев купца, односно произвођача електричне енергије, проверава, у року од 15 дана од дана подношења захтева, испуњеност услова за прикључење из става 1. овог члана и ако утврди да су испуњени услови наложиће оператору преносног система да у року од два радна дана изврши прикључење објекта.~~

#### ЧЛАН 123

ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ЈЕ ДУЖАН ДА ПРИКЉУЧИ ОБЈЕКАТ НА ПРЕНОСНИ СИСТЕМ У РОКУ ОД 15 ДАНА ОД ДАНА ИСПУЊЕЊА СЛЕДЕЋИХ УСЛОВА:

- 1) УСЛОВА ИЗ ОДОБРЕЊА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ, ОДНОСНО УГОВОРА О ПРИКЉУЧЕЊУ;
- 2) ДА ЈЕ СУ ЗА ОБЈЕКАТ И ПРИКЉУЧАК ПРИБАВЉЕНЕ УПОТРЕБНЕ ДОЗВОЛЕ У СЛУЧАЈУ ТРАЈНОГ ПРИКЉУЧЕЊА, А ЗА ПРИВРЕМENO ПРИКЉУЧЕЊЕ АКТ КОЈИМ СЕ ОДОБРАВА ПУШТАЊЕ У ПРОБНИ РАД;



3) ДА ПОДНОСИЛАЦ ЗАХТЕВА ДОСТАВИ ОПЕРАТОРУ СИСТЕМА УГОВОР О СНАБДЕВАЊУ, БЕЗ КОМЕРЦИЈАЛНИХ ПОДАТАКА ИЛИ УГОВОР КОЈИ МУ ОМОГУЋАВА ТРГОВИНУ НА ОРГАНИЗОВАНОМ ТРЖИШТУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ;

4) ДА ЈЕ ЗА МЕСТО ПРИМОПРЕДАЈЕ УРЕЂЕНА БАЛАНСНА ОДГОВОРНОСТ И ПРИСТУП СИСТЕМУ;

5) ДА ЈЕ ЗАКЉУЧЕН УГОВОР О ЕКСПЛОАТАЦИЈИ ОБЈЕКТА.

ПРОПИСОМ О УСЛОВИМА ИСПОРУКЕ И СНАБДЕВАЊА ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ БЛИЖЕ СЕ УРЕЂУЈУ УСЛОВИ И НАЧИН ДОКАЗИВАЊА ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА.

ПРИКЉУЧЕЊЕ ОБЈЕКТА КОРИСНИКА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА СЕ ВРШИ НА ОСНОВУ САГЛАСНОСТИ ЗА СТАВЉАЊЕ ПОД НАПОН, САГЛАСНОСТИ ЗА ПРИВРЕМЕНО ПРИКЉУЧЕЊЕ И САГЛАСНОСТИ ЗА ТРАЈНО ПРИКЉУЧЕЊЕ.

АКО ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА НЕ ПРИКЉУЧИ ОБЈЕКАТ У РОКУ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, НАДЛЕЖНИ ИНСПЕКТОР, НА ЗАХТЕВ ПОДНОСИОЦА ЗАХТЕВА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ, ПРОВЕРАВА, У РОКУ ОД 15 ДАНА ОД ДАНА ПОДНОШЕЊА ЗАХТЕВА, ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА И АКО УТВРДИ ДА СУ ИСПУЊЕНИ УСЛОВИ НАЛОЖИЋЕ ОПЕРАТОРУ ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ДА У РОКУ ОД ДВА РАДНА ДАНА ИЗВРШИ ПРИКЉУЧЕЊЕ ОБЈЕКТА.

#### Члан 124.

~~У случају прикључења објекта на дистрибутивни систем 110 кВ, процедуру прикључења спроводи оператор преносног система у сарадњи са оператором дистрибутивног система, а у складу са Процедуром из члана 117. овог закона. У случају потребе за прикључење објеката за које је одобрен пробни рад у складу са посебним законом може се издати одобрење за привремено прикључење објекта.~~

~~Издавање одобрења за привремено прикључење врши се под условима, на начин и поступак прописан за издавање одобрења за прикључење објеката.~~

#### ЧЛАН 124

У СЛУЧАЈУ ПРИКЉУЧЕЊА ОБЈЕКТА НА ДИСТРИБУТИВНИ СИСТЕМ КОЈИМ УПРАВЉА ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА, ПРОЦЕДУРУ ПРИКЉУЧЕЊА СПРОВОДИ ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА У САРАДЊИ СА ОПЕРАТОРОМ ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА, А У СКЛАДУ СА ПРОЦЕДУРОМ ИЗ ЧЛАНА 117. ОВОГ ЗАКОНА.

У СЛУЧАЈУ ПРИКЉУЧЕЊА НА ДИСТРИБУТИВНИ СИСТЕМ КОЈИМ УПРАВЉА ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА:

1) ОПЕРАТОР ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА ЈЕ ИНВЕСТИТОР, ПО ПРАВИЛУ ГРАДИ ПРИКЉУЧАК КОЈИ ЈЕ У ДИСТРИБУТИВНИМ ОБЈЕКТИМА, И ДУЖАН ЈЕ ДА НА ЗАХТЕВ ПОДНОСИОЦА ЗАХТЕВА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ ИЗДА ОВЛАШЋЕЊЕ ОВОМ ПОДНОСИОЦУ ДА ОН ИЗГРАДИ ПРИКЉУЧАК;

2) УГОВОР О ИЗРАДИ СТУДИЈЕ ПРИКЉУЧЕЊА ОБЈЕКТА ЗАКЉУЧУЈУ ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА И ПОДНОСИЛАЦ ЗАХТЕВА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ;

3) УГОВОР О ПРИКЉУЧЕЊУ ОБЈЕКТА ЗАКЉУЧУЈУ ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА, ОПЕРАТОР ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА И ПОДНОСИЛАЦ ЗАХТЕВА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ.

ОПЕРАТОР ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА УЧЕСТВУЈЕ У ИЗРАДИ СТУДИЈЕ ПРИКЉУЧЕЊА ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА.

#### Члан 125.

~~Међусобно повезивање енергетских објеката за пренос и дистрибуцију електричне енергије, врши се на основу уговора, којим се уређују међусобна права и обавезе између оператора преносног и оператора дистрибутивног система.~~

~~Уговор из става 1. овог члана закључује се у следећим случајевима:~~

- ~~1) повезивање новог објекта;~~
- ~~2) измене у објекту које не одговарају раније датим техничким условима у складу са правилима о раду.~~

~~Уговор из става 1. овог члана закључује се у писменој форми након усаглашавања планова инвестиција оператора преносног и дистрибутивног система и садржи поред елемената утврђених законом који уређује облигационе односе следеће:~~

- ~~1) израду студије оптималног повезивања преносног и дистрибутивног система и техничке документације;~~
- ~~2) испитивања постројења трансформаторске станице или разводног постројења и проверу усаглашености са Правилима о раду дистрибутивног система и Правилима о раду преносног система;~~
- ~~3) место примопредаје енергије и начин мерења испоручене електричне енергије и снаге;~~
- ~~4) стварне трошкове повезивања система;~~

#### ЧЛАН 125

У СЛУЧАЈУ ПОТРЕБЕ ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ ОБЈЕКТА ЗА КОЈЕ ЈЕ ОДОБРЕН ПРОБНИ РАД У СКЛАДУ СА ПОСЕБНИМ ЗАКОНОМ СЕ ИЗДАЈЕ ОДОБРЕЊЕ ЗА ПРИВРЕМЕННО ПРИКЉУЧЕЊЕ ОБЈЕКТА.

ИЗДАВАЊЕ ОДОБРЕЊА ЗА ПРИВРЕМЕННО ПРИКЉУЧЕЊЕ ВРШИ СЕ ПОД УСЛОВИМА, НА НАЧИН И ПО ПОСТУПКУ ПРОПИСАНОМ ЗА ИЗДАВАЊЕ ОДОБРЕЊА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ ОБЈЕКТА.

#### Члан 126.

~~Место предаје енергије купцу, односно место преузимања енергије од произвођача је место на коме се граниче инсталације објекта купца, односно произвођача и преносног система.~~

~~МЕСТО ПРЕДАЈЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, ОДНОСНО МЕСТО ПРЕУЗИМАЊА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ЈЕ МЕСТО НА КОМЕ СЕ ГРАНИЧЕ ИНСТАЛАЦИЈЕ ОБЈЕКТА КОРИСНИКА СИСТЕМА И СИСТЕМА НА КОЈИ ЈЕ ОБЈЕКАТ ПРИКЉУЧЕН.~~

~~Место разграничења одговорности за испоручену електричну енергију између енергетског субјекта и купца, односно произвођача ОПЕРАТОРА СИСТЕМА И КОРИСНИКА СИСТЕМА и место мерења електричне енергије ближе се уређује актом којим се утврђују услови испоруке и снабдевања електричном енергијом и природним гасом.~~

САРАДЊА СА РЕГИОНАЛНИМ КООРДИНАЦИОНИМ ЦЕНТРИМА

#### ЧЛАН 126А

ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА И РЕГИОНАЛНИ КООРДИНАЦИОНИ ЦЕНТРИ САРАЂУЈУ НА СЛЕДЕЋИМ ПИТАЊИМА ОД РЕГИОНАЛНЕ ВАЖНОСТИ:

- 1) ИЗРАДА ЗАЈЕДНИЧКОГ МОДЕЛА МРЕЖЕ;
- 2) ИЗРАДА АНАЛИЗА СИГУРНОСТИ;
- 3) ПРОРАЧУН КАПАЦИТЕТА ИЗМЕЂУ ЗОНА ТРГОВАЊА И УПРАВЉАЊА ЗАГУШЕЊИМА;
- 4) ПРОГНОЗИРАЊЕ АДЕКВАТНОСТИ СИСТЕМА И ПРИПРЕМА АКТИВНОСТИ ЗА СМАЊЕЊЕ РИЗИКА;
- 5) КООРДИНАЦИЈА ПЛАНИРАЊА ИСКЉУЧЕЊА;
- 6) ПРОЦЕНА УСКЛАЂЕНОСТИ ПЛАНОВА ОДБРАНЕ И ПЛАНОВА ЗА ПОНОВНО УСПОСТАВЉАЊЕ ПРЕНОСНИХ СИСТЕМА;
- 7) КООРДИНАЦИЈА И ОПТИМИЗАЦИЈА ПОНОВНОГ УСПОСТАВЉАЊА СИСТЕМА НАКОН РАСПАДА;
- 8) ИЗРАДА ПОГОНСКИХ АНАЛИЗА И ИЗВЕШТАЈА;
- 9) РЕГИОНАЛНО ОДРЕЂИВАЊЕ КАПАЦИТЕТА ЗА РЕЗЕРВУ;
- 10) ОЛАКШАВАЊЕ РЕГИОНАЛНЕ НАБАВКЕ РЕЗЕРВНОГ КАПАЦИТЕТА ЗА БАЛАНСИРАЊЕ;
- 11) ПОДРШКА ОПЕРАТОРИМА ПРЕНОСНИХ СИСТЕМА У ОПТИМИЗАЦИЈИ МЕЂУСОБНИХ ПОТРАЖИВАЊА;
- 12) УТВРЂИВАЊЕ РЕГИОНАЛНИХ КРИЗНИХ СИТУАЦИЈА;
- 13) ПРОРАЧУН ВРЕДНОСТИ МАКСИМАЛНОГ УЛАЗНОГ КАПАЦИТЕТА ЗА ПОТРЕБЕ РАЗВОЈА КАПАЦИТИВНИХ МЕХАНИЗАМА;
- 14) УТВРЂИВАЊЕ ПОТРЕБЕ ЗА НОВИМ ПРЕНОСНИМ КАПАЦИТЕТИМА.

ПИТАЊА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ИЗВРШАВАЈУ СЕ НА ОСНОВУ РЕЛЕВАНТНЕ РЕГУЛАТИВЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ И МЕТОДОЛОГИЈА ЕВРОПСКЕ АСОЦИЈАЦИЈЕ ОПЕРАТОРА ПРЕНОСНИХ СИСТЕМА, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ ЈЕ РАТИФИКОВАН УГОВОР О ОСНИВАЊУ ЕНЕРГЕТСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ.

#### Члан 128.

Дистрибутивни систем електричне енергије чини:

- 1) дистрибутивна електроенергетска мрежа;
- 2) управљачки центри УПРАВЉАЊА и управљачки системи у функцији обављања делатности дистрибуције електричне енергије и управљања дистрибутивним системом;
- 3) ~~телекомуникациона инфраструктура у дистрибутивним електроенергетским објектима 110 kV, 35 kV, 20 kV, 10 kV и 0,4 kV, као и телекомуникациона инфраструктура у електроенергетским објектима оператора преносног система, произвођача и купаца неопходна за обављање послова управљања дистрибутивним системом;~~
- 3) ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА У ДИСТРИБУТИВНИМ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКИМ ОБЈЕКТИМА 110kV, 35kV, 20kV, 10kV И 0,4kV, ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА У ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКИМ ОБЈЕКТИМА ОПЕРАТОРА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА, ПРОИЗВОЂАЧА, КУПАЦА, КАО И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА У НЕЕНЕРГЕТСКИМ ОБЈЕКТИМА НЕОПХОДНА ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА УПРАВЉАЊА ДИСТРИБУТИВНИМ СИСТЕМОМ;
- 4) информациони и управљачки систем и друга инфраструктура неопходна за функционисање дистрибутивног система.

Дистрибутивна електроенергетска мрежа у смислу става 1. тачка 1) овог члана је функционално повезан скуп електроенергетских објеката који чине дистрибутивне трансформаторске станице 110/x kV са далеководним и

спојним пољима 110 kV, сабирницама 110 kV и трансформаторима 110/x kV са припадајућим трансформаторским пољима, трансформаторске станице 35/x kV и x/0,4 kV, разводна постројења 35 kV, 20 kV и 10 kV и електроенергетски водови напона 35 kV, 20 kV, 10 kV и испод 1 kV; мерни уређаји са мерним орманом или разводним орманом, односно разводним постројењем на местима примопредаје у и из дистрибутивне електроенергетске мреже.

### Члан 132.

Оператор дистрибутивног система који је део вертикално интегрисаног предузећа дужан је да донесе Програм усклађености за обезбеђивање недискриминаторног понашања, који садржи мере у циљу спречавања дискриминаторног понашања, начин праћења поштовања тих мера и обавезе запослених за постизање постављених циљева.

Лице или тело одговорно за праћење усклађености оператора дистрибутивног система именује надлежни орган оператора дистрибутивног система, уз претходну сагласност Агенције.

На услове за именовање и трајање мандата или радног односа лица из става 2. овог члана, сагласност даје Агенција.

Услови из става 3. овог члана морају осигурати независност лица за праћење усклађености, које за време обављања овог посла не може заузимати ниједан други професионални положај нити, директно или посредно, обављати другу дужност или имати пословни интерес у неком другом делу вертикално интегрисаног предузећа.

Агенција може ускратити сагласност на именовање предложене особе за праћење усклађености само ако она није довољно независна или нема одговарајуће стручне способности.

Оператор дистрибутивног система је дужан да лицу из става 2. овог члана обезбеди све потребне услове и средства за рад, право на приступ просторијама оператора без претходне најаве, приступ свим потребним информацијама оператора дистрибутивног система или повезаног предузећа, позиве и материјале за састанке руководећег особља на којима се одлучује о: финансијским плановима и извештајима, плановима развоја, инвестиција и одржавања и њиховој реализацији, куповини електричне енергије за надокнаду губитака и другим питањима неопходним за спровођење његових обавеза.

Лице из става 2. овог члана је дужно да: прати спровођење Програма усклађености, прати усклађеност рада оператора дистрибутивног система са одредбама које уређују транспарентност рада оператора система и поверљивост података, обавести Агенцију уколико органи вертикално интегрисаног предузећа својим одлучивањем спречавају или одлажу пројекте из Плана инвестиција из члана 136. став 1. тачка 10) овог закона, као и о свакој другој битној повреди везаној за спровођење Програма усклађености, припреми годишњи извештај о спровођењу Програма усклађености и достави га Агенцији ради давања сагласности, ПРЕГЛЕДА И ДАВАЊА МИШЉБЕЊА.

Лице из става 2. овог члана је дужно да чува тајност комерцијалних и других поверљивих пословних података који су му достављени за обављање послова из његове надлежности.

Извештај о спровођењу Програма усклађености садржи и информације о свим комерцијалним и финансијским односима између вертикално интегрисаног предузећа и оператора дистрибутивног система, о ограничењима за успешно спровођење програма и предлог мера и

препука у циљу ефикаснијег спровођења Програма усклађености, као и предлог измена и допуна Програма усклађености, ако је то потребно.

На основу извештаја из става 9. овог члана, Агенција може тражити измену Програма усклађености.

НАКОН ШТО СЕ АГЕНЦИЈИ ДОСТАВИ ИЗВЕШТАЈ, ОПЕРАТОР ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА МОЖЕ У РОКУ ОД 15 ДАНА ДА ДОСТАВИ АГЕНЦИЈИ ОБРАЗЛОЖЕНЕ КОМЕНТАРЕ И / ИЛИ ПРИМЕДБЕ НА ИЗВЕШТАЈ, А АГЕНЦИЈА ТАКОЂЕ У РОКУ ОД 15 ДАНА ОД ПРИЈЕМА ИЗВЕШТАЈА МОЖЕ ЗАТРАЖИТИ ОД ЛИЦА ИЗ СТАВА 2 ОВОГ ЧЛАНА ДА У НАРЕДНОМ РОКУ ОД 15 ДАНА ПРУЖИ ВИШЕ ИНФОРМАЦИЈА У ВЕЗИ СА МЕРАМА НАВЕДЕНИМ У ПРОГРАМУ УСКЛАЂЕНОСТИ.

АГЕНЦИЈА ЋЕ РАЗМОТРИТИ СУГЕСТИЈЕ И ПРИМЕДБЕ ОПЕРАТОРА ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА, КАО И ДОДАТНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ ЛИЦА ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА, И ДАЋЕ СВОЈЕ ОБРАЗЛОЖЕНО МИШЉЕЊЕ О ИЗВЕШТАЈУ У РОКУ ОД 60 ДАНА ОД ДАНА ЊЕГОВОГ ПРИЈЕМА.

ОПЕРАТОР ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА ЈЕ ДУЖАН ДА НА ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦИ ОБЈАВИ ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О УСКЛАЂЕНОСТИ, ЗАЈЕДНО СА ПОЗИТИВНИМ ИЛИ НЕГАТИВНИМ МИШЉЕЊЕМ АГЕНЦИЈЕ

~~Извештај из става 9. овог члана и сагласност Агенције се објављују на интернет страници оператора и Агенције.~~

Лице из става 2. овог члана током мандата или радног односа, у погледу сигурности радног места, ужива права у складу са одредбама закона којима се уређује заштита синдикалних руководилица.

Надлежни орган оператора дистрибутивног система може лице из става 2. овог члана разрешити дужности само уз сагласност Агенције.

Агенција може захтевати разрешење лица из става 2. овог члана само уколико се утврди недовољна независност или недостатак стручних способности.

### Члан 136.

Оператор дистрибутивног система електричне енергије дужан је да:

- 1) донесе правила о раду дистрибутивног система;
- 2) не прави дискриминацију између корисника или група корисника дистрибутивног система и ~~повезаних субјеката унутар вертикално интегрисаног предузећа;~~
- 3) корисницима дистрибутивног система пружа информације за ефикасан приступ систему на принципима транспарентности и недискриминације;
- 4) обезбеди поверљивост комерцијално осетљивих информација добијених током обављања делатности и да информације које могу обезбедити предност на тржишту објављује на недискриминаторан начин;
- 5) прикупља и објављује податке и информације неопходне за испуњавање прописаних обавеза по питању транспарентности и праћења тржишта електричне енергије;
- 6) верификује и доставља податке оператору преносног система неопходне за администрирање тржишта електричне енергије у складу са правилима о раду тржишта електричне енергије на основу измерених вредности или израчунатих на основу профила потрошње;
- 7) донесе Програм усклађености за обезбеђивање недискриминаторног понашања и сачини годишњи извештај из члана 132. став 9. овог закона;
- 8) одржава и развија дистрибутивни систем;
- 9) сваке ДРУГЕ године донесе план развоја дистрибутивног система за период од најмање пет година, усклађен са планом развоја преносног система и других дистрибутивних система, уз сагледавање захтева за прикључење објеката произвођача и купаца;

10) сваке године донесе план инвестиција у дистрибутивни систем за период до три године, усклађен са планом инвестиција преносног система;

11) сваке године донесе план преузимања мерних уређаја, мерно разводних ормана, односно прикључних водова, инсталација и опреме у мерно разводном орману и других уређаја у објектима постојећих купаца, односно произвођача;

12) сваке године, најкасније до 31. марта, утврди листу купаца који испуњавају услове за статус малог купца, на основу остварене потрошње у претходној календарској години и података из финансијског или другог релевантног извештаја и о томе обавести мале купце и гарантованог снабдевача;

13) одржава ажурну базу података о крајњим купцима и њиховим снабдевачима за сва места испоруке са свог система;

14) Министарству и Агенцији доставља шестомесечни извештај о планираним и предузетим активностима на реализацији плана из става 1. тачка 9) овог члана, као и степену реализације плана из става 1. тач. 10) и 11) овог члана;

15) утврди техничко-технолошке услове за прикључење и повезивање електроенергетских објеката, уређаја и постројења у јединствен систем;

16) проверава усаглашеност објеката корисника дистрибутивног система са техничким захтевима из правила о раду дистрибутивног система и о промени услова обавештава корисника система;

17) обезбеди адекватна средства за испуњавање својих обавеза;

18) донесе одлуку о цени за приступ дистрибутивном систему у складу са овим законом;

19) донесе и објави цене прикључења у складу са методологијом из члана 50. став 1. тачка 11) овог закона;

20) Агенцији достави план набавке електричне енергије за надокнаду губитака за наредну годину;

21) набави електричну енергију за надокнаду губитака у дистрибутивном систему у складу са транспарентним, недискриминаторним и тржишним принципима;

22) предузима мере за смањење губитака у дистрибутивном систему и доноси план за смањење губитака у систему за период од најмање пет година;

23) контролише исправност прикључног вода, мерног ормана и мерних и других уређаја у функцији мерења путем редовних и ванредних контрола;

24) контролише заштитни појас и предузима мере у складу са законом;

25) води евиденцију података потребних за утврђивање показатеља квалитета испоруке и снабдевања електричном енергијом и доставља Агенцији извештај у складу са правилима из члана 51. став 1. тачка 2) овог закона;

26) прати сигурност снабдевања електричном енергијом у дистрибутивном систему и Министарству доставља податке за извештај о сигурности снабдевања;

27) обезбеди податке о потрошњи и производњи електричне енергије на основу читавања бројила електричне енергије које испуњава прописане метролошке захтеве или утврђених профила потрошње до дванаестог у месецу за претходни месец и у року од три дана обезбеди оператору преносног система, купцу, произвођачу и снабдевачу приступ подацима;

28) обезбеди право на приступ подацима о потрошњи електричне енергије у складу са чланом 56. став 1. тачка 11) овог закона;

29) верификује и доставља податке снабдевачу за купце које он снабдева, на основу измерених вредности или израчунатих на основу профила потрошње;

30) експлоатацију објеката за дистрибуцију електричне енергије врши у складу са техничким прописима и прописаним условима;

31) предузима прописане мере безбедности у току коришћења дистрибутивних система и других капацитета који су у функцији дистрибутивног система;

32) Агенцији доставља податке и документацију из члана 56. став 1. тачка 8) овог закона;

33) Агенцији доставља податке о промени снабдевача и степену отворености тржишта;

34) Агенцији доставља извештаје о решавању приговора и жалби корисника система;

~~35) оператору преносног система доставља све податке о произведеној електричној енергији у објектима за које се издаје гаранција порекла и све неопходне податке за вођење регистра гаранција порекла;~~

36) предузима мере за повећање енергетске ефикасности и за заштиту животне средине;

~~37) приоритетно преузима електричну енергију произведену из обновљивих извора енергије, осим у случају када је угрожена сигурност рада дистрибутивног система;~~

38) предузима мере како би омогућили корисницима система кратке и садржајне контролне листе са практичним информацијама које се односе на њихова права;

39) успостави посебну организациону јединицу и процедуре за поступање по приговорима, притужбама из надлежности оператора система и води евиденцију о томе;

40) донесе акт о ценама нестандартних услуга, на који сагласност даје Агенција и који се објављује на интернет страници оператора система-и;

**40А) ПОСТУПА У СКЛАДУ СА ДУЖНОСТИМА ПРОПИСАНИМ ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈУ ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ, КАО И ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ;**

41) уређује друга питања неопходна за рад дистрибутивног система и функционисање тржишта.

~~План развоја из става 1. тачке 9) овог члана, план инвестиција у дистрибутивни систем из става 1. тачка 10) овог члана и план преузимања из става 1. тачка 11) овог члана оператор дистрибутивног система електричне енергије дужан је да достави сваке године Агенцији, ради давања сагласности.~~

**ПЛАН РАЗВОЈА ИЗ СТАВА 1. ТАЧКЕ 9) ОВОГ ЧЛАНА, ОПЕРАТОР ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ДУЖАН ЈЕ ДА ДОСТАВИ СВАКЕ ДРУГЕ ГОДИНЕ АГЕНЦИЈИ, РАДИ ДАВАЊА САГЛАСНОСТИ.**

**ПЛАН ИНВЕСТИЦИЈА У ДИСТРИБУТИВНИ СИСТЕМ ИЗ СТАВА 1. ТАЧКА 10) ОВОГ ЧЛАНА ОПЕРАТОР ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ДУЖАН ЈЕ ДА ДОСТАВИ СВАКЕ ГОДИНЕ АГЕНЦИЈИ, РАДИ ДАВАЊА САГЛАСНОСТИ.**

План из става 1. тачка 11) овог члана садржи: анализу стања, годишњу динамику преузимања, замене и усаглашености мерних уређаја са прописаним захтевима, мерно разводних ормана, односно прикључних водова, инсталација и опреме у мерно разводном орману и других уређаја, са захтевима из техничких прописа и правила о раду дистрибутивног система, узимајући у обзир и потрошњу и ниво губитака електричне енергије у дистрибутивном систему.

Планом инвестиција у дистрибутивни систем из става 1. тачка 10) овог члана оператор дистрибутивног система ће предвидети потребна

финансијска средства за извршење плана преузимања из става 1. тачка 11) овог члана.

Оператор дистрибутивног система електричне енергије, приликом преузимања мерних уређаја, мерно разводних ормана, односно прикључних водова, инсталација и опреме у мерно разводном орману и других уређаја у објектима купаца, односно произвођача има право да измести мерно место у складу са техничким условима утврђеним правилима о раду дистрибутивног система, а трошкове измештања сноси оператор дистрибутивног система.

У случају да се купац, односно произвођач противи преузимању мерних уређаја, мерно разводних ормана, односно прикључних водова, инсталација и опреме у мерно разводном орману и других уређаја, оператор дистрибутивног система електричне енергије има право да исте замени или измести о свом трошку.

#### Напредни мерни системи

##### Члан 138.

Оператор дистрибутивног система утврђује техничке захтеве за увођење разних облика напредних мерних система и анализира техничку и економску оправданост увођења напредних система мерења, ефекте на развој тржишта и користи за појединачне категорије крајњих купаца електричне енергије.

На основу анализе из става 1. овог члана, оператор дистрибутивног система ће израдити план имплементације економски оправданих облика напредних мерних система и доставити га Министарству и Агенцији ради прибављања мишљења.

Оператор дистрибутивног система ће планом развоја система обухватити увођење напредних мерних система у складу са планом имплементације, за период за који се план развоја доноси.

Планом имплементације из става 2. овог члана, оператор дистрибутивног система ће обухватити минимално 80% места примопредаје у категорији крајњих купаца електричне енергије за коју је утврђена економска оправданост имплементације.

#### Правила о раду дистрибутивног система електричне енергије

##### Члан 139.

~~Правилима о раду дистрибутивног система електричне енергије уређује се:~~

- ~~1) планирање развоја дистрибутивног система, укључујући садржај плана, начин планирања и садржај плана инвестиција;~~
- ~~2) услови за сигуран и поуздан рад дистрибутивног система и обавезе корисника дистрибутивног система;~~
- ~~3) интеграција капацитета за производњу електричне енергије и оптимално коришћење оних који користе обновљиве изворе енергије;~~
- ~~4) управљање потрошњом;~~
- ~~5) технички услови за прикључење и за повезивање на дистрибутивни систем;~~



- 6) технички и други услови за поуздан и сигуран погон дистрибутивног система и поуздано и сигурно преузимање електричне енергије од произвођача прикључених на дистрибутивни систем и из других система, као и поуздану испоруку електричне енергије из дистрибутивног система;
- 7) садржина уговора о експлоатацији објекта закљученог са купцем, произвођачем, оператором другог дистрибутивног система и оператором затвореног дистрибутивног система;
- 8) коришћење и одржавање објеката дистрибутивног система и објеката прикључених на дистрибутивни систем;
- 9) параметри и начин контроле квалитета електричне енергије;
- 10) планирање рада дистрибутивног система;
- 11) пријава рада капацитета за производњу електричне енергије прикључених на дистрибутивни систем и управљање производњом;
- 12) оперативни поступци у хитним случајевима;
- 13) планирање рада и управљање дистрибутивним системом;
- 14) приступ дистрибутивном систему, инструмент обезбеђења плаћања и критеријуми за утврђивање износа и периода за који се тражи;
- 15) процедура за мерење са дефинисаном потребном мерном опремом, критеријумима за избор класе тачности мерног уређаја и карактеристика пратећих уређаја и опреме, у зависности од положаја мерног места у систему и врсте корисника система;
- 16) учестаност и начин контроле исправности прикључног вода, мерног ормана и мерних и других уређаја у функцији мерења, садржај записника о контроли, садржај записника о неовлашћеној потрошњи, начин утврђивања неовлашћене потрошње;
- 17) начин утврђивања профила потрошње;
- 18) начин одређивања коефицијента свођења измерене величине на обрачунску вредност;
- 19) обавезе корисника и оператора дистрибутивног система у функционалном испитивању и пуштању у погон дела дистрибутивног система у објектима произвођача и купаца који утичу на сигуран и поуздан рад дистрибутивног система, као и у испитивању рада заштитних и управљачких уређаја након значајних погонских догађаја или поремећаја у раду дистрибутивног система;
- 20) обавезе корисника дистрибутивног система;

- 21) ~~садржина уговора о експлоатацији објекта закљученог са купцем, произвођачем и оператором затвореног дистрибутивног система;~~
- 22) ~~оперативни поступци и управљање системом у нормалним условима и у случају поремећаја и поремећаја на тржишту електричне енергије;~~
- 23) ~~начин контроле квалитета напона;~~
- 24) ~~обука особља оператора и корисника дистрибутивног система на пољу оперативних поступака, у циљу сигурног и поузданог рада дистрибутивног система и~~
- 25) ~~друга питања неопходна за рад дистрибутивног система и функционисање тржишта.~~

~~Правила из става 1. овог члана доноси оператор дистрибутивног система електричне енергије уз сагласност Агенције.~~

~~Правила из става 1. овог члана се објављују на интернет страници оператора дистрибутивног система и Агенције.~~

~~Агенција објављује одлуку о давању сагласности правила из става 1. овог члана у "Службеном гласнику Републике Србије".~~

## ПРАВИЛА О РАДУ ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

### ЧЛАН 139.

ПРАВИЛИМА О РАДУ ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ УРЕЂУЈЕ СЕ:

1) ПЛАНИРАЊЕ РАЗВОЈА ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА, УКЉУЧУЈУЋИ САДРЖАЈ ПЛАНА, НАЧИН ПЛАНИРАЊА И САДРЖАЈ ПЛАНА ИНВЕСТИЦИЈА;

2) УСЛОВИ ЗА СИГУРАН И ПОУЗДАН РАД ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА И ОБАВЕЗЕ КОРИСНИКА ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА;

3) УПРАВЉАЊЕ ПОТРОШЊОМ;

4) ТЕХНИЧКИ УСЛОВИ ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ НА ДИСТРИБУТИВНИ СИСТЕМ, ТЕХНИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА ПОУЗДАН И СИГУРАН ПОГОН ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА И ПОУЗДАНО И СИГУРНО ПРЕУЗИМАЊЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ОД ПРОИЗВОЂАЧА ПРИКЉУЧЕНИХ НА ДИСТРИБУТИВНИ СИСТЕМ И ИЗ ДРУГИХ СИСТЕМА, КАО И ПОУЗДАНОУ ИСПОРУКУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ИЗ ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА;

5) САДРЖИНА УГОВОРА О ЕКСПЛОАТАЦИЈИ ОБЈЕКТА КОЈИ СЕ ЗАКЉУЧУЈЕ СА КОРИСНИЦИМА ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА И ОПЕРАТОРОМ ЗАТВОРЕНОГ ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА;

6) КОРИШЋЕЊЕ И ОДРЖАВАЊЕ ОБЈЕКТА;

7) ПАРАМЕТРИ И НАЧИН КОНТРОЛЕ КВАЛИТЕТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ;

8) ПЛАНИРАЊЕ РАДА ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА;

9) ПРАЋЕЊЕ ПЛАНА ПРОИЗВОДЊЕ ПРОИЗВОЂАЧА ПРИКЉУЧЕНИХ НА ДИСТРИБУТИВНИ СИСТЕМ;

10) ОПЕРАТИВНИ ПОСТУПЦИ У ХИТНИМ СЛУЧАЈЕВИМА, ОПЕРАТИВНИ ПОСТУПЦИ И УПРАВЉАЊЕ СИСТЕМОМ У НОРМАЛНИМ УСЛОВИМА И У СЛУЧАЈУ ПОРЕМЕЋАЈА И ПОРЕМЕЋАЈА НА ТРЖИШТУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ;

- 11) ПЛАНИРАЊЕ РАДА И УПРАВЉАЊЕ ДИСТРИБУТИВНИМ СИСТЕМОМ;
  - 12) ПРИСТУП ДИСТРИБУТИВНОМ СИСТЕМУ ЗА СВАКУ КАТЕГОРИЈУ КОРИСНИКА ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА ПОСЕБНО, ИНСТРУМЕНТ ОБЕЗБЕЂЕЊА ПЛАЋАЊА И КРИТЕРИЈУМИ ЗА УТВРЂИВАЊЕ ИЗНОСА И ПЕРИОДА ЗА КОЈИ СЕ ТРАЖИ;
  - 13) УСЛОВИ И НАЧИН МЕРЕЊА ИСПОРУЧЕНЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, ПРОЦЕДУРА ЗА МЕРЕЊЕ СА ДЕФИНИСАНОМ ПОТРЕБНОМ МЕРНОМ ОПРЕМОМ, КРИТЕРИЈУМИМА ЗА ИЗБОР КЛАСЕ ТАЧНОСТИ МЕРНОГ УРЕЂАЈА И КАРАКТЕРИСТИКА ПРАТЕЋИХ УРЕЂАЈА И ОПРЕМЕ, МЕРНИ ПОДАЦИ, КОРИШЋЕЊЕ МЕРНИХ ПОДАТАКА У ЗАВИСНОСТИ ОД ПОЛОЖАЈА МЕРНОГ МЕСТА У СИСТЕМУ И ВРСТЕ КОРИСНИКА СИСТЕМА;
  - 14) МЕСТО МЕРЕЊА, УЧЕСТАНОСТ И НАЧИН КОНТРОЛЕ МЕРНОГ МЕСТА, ПЛАНИРАЊЕ КОНТРОЛА, САДРЖАЈ ЗАПИСНИКА О КОНТРОЛИ;
  - 15) ПОСТУПАК И НАЧИН УТВРЂИВАЊА НЕОВЛАШЋЕНЕ ПОТРОШЊЕ, САДРЖИНА ЗАПИСНИКА О НЕОВЛАШЋЕНОЈ ПОТРОШЊИ, НАЧИН ОБРАЧУНА НЕОВЛАШЋЕЊЕ ПОТРОШЊЕ, ПРАВА КРАЈЊИХ КУПАЦА И ПОСТУПАК ОДЛУЧИВАЊА ПО ПРИГОВОРУ;
  - 16) НАЧИН УТВРЂИВАЊА ПРОФИЛА ПОТРОШЊЕ;
  - 17) НАЧИН ОДРЕЂИВАЊА КОЕФИЦИЈЕНТА СВОЂЕЊА ИЗМЕРЕНЕ ВЕЛИЧИНЕ НА ОБРАЧУНСКУ ВРЕДНОСТ;
  - 18) ОБАВЕЗЕ КОРИСНИКА И ОПЕРАТОРА ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА У ФУНКЦИОНАЛНОМ ИСПИТИВАЊУ И ПУШТАЊУ У ПОГОН ДЕЛА ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА У ОБЈЕКТИМА ПРОИЗВОЂАЧА И КУПАЦА КОЈИ УТИЧУ НА СИГУРАН И ПОУЗДАН РАД ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА, КАО И У ИСПИТИВАЊУ РАДА ЗАШТИТНИХ И УПРАВЉАЧКИХ УРЕЂАЈА НАКОН ЗНАЧАЈНИХ ПОГОНСКИХ ДОГАЂАЈА ИЛИ ПОРЕМЕЂАЈА У РАДУ ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА;
  - 19) ОБАВЕЗЕ КОРИСНИКА ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА;
  - 20) НАЧИН КОНТРОЛЕ КВАЛИТЕТА НАПОНА;
  - 21) ОБУКА ОСОБЉА ОПЕРАТОРА И КОРИСНИКА ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА НА ПОЉУ ОПЕРАТИВНИХ ПОСТУПАКА, У ЦИЉУ СИГУРНОГ И ПОУЗДАНОГ РАДА ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА И
  - 22) МЕРЕ КОЈЕ СЕ ПРЕДУЗИМАЈУ У СЛУЧАЈУ ОПШТЕ НЕСТАШИЦЕ, НАЧИН ПРЕДУЗИМАЊА МЕРА, МЕРЕ ШТЕДЊЕ И РАЦИОНАЛНЕ ПОТРОШЊЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ И ВРСТА ОБЈЕКТА ПО НАМЕНИ КОЈИМА СЕ НЕ МОЖЕ ОБУСТАВИТИ ИСПОРУКА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ У СЛУЧАЈУ ОПШТЕ НЕСТАШИЦЕ;
  - 23) МЕРЕ КОЈЕ СЕ ПРЕДУЗИМАЈУ У СЛУЧАЈУ ПОРЕМЕЂАЈА РАДА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКОГ СИСТЕМА, КАО И ЗБОГ РАДОВА НА ОДРЖАВАЊУ И ПРОШИРЕЊУ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКОГ СИСТЕМА;
  - 24) ДРУГА ПИТАЊА НЕОПХОДНА ЗА РАД ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА И ФУНКЦИОНИСАЊЕ ТРЖИШТА.
- ПРАВИЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ДОНОСИ ОПЕРАТОР ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ УЗ САГЛАСНОСТ АГЕНЦИЈЕ.
- ПРАВИЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА СЕ ОБЈАВЉУЈУ НА ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦИ ОПЕРАТОРА ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА И АГЕНЦИЈЕ.
- АГЕНЦИЈА ОБЈАВЉУЈЕ ОДЛУКУ О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ ПРАВИЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА У „СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ”.

## Прикључење на дистрибутивни систем

## Члан 140

~~Објекат купца или произвођача електричне енергије прикључује се на дистрибутивни систем на основу одобрења оператора дистрибутивног система у складу са овим законом и прописима донетим у складу са овим законом.~~

~~Одобрење за прикључење објекта купца или произвођача електричне енергије који су већ прикључени на дистрибутивни систем, издаје се и у случају спајања или раздвајања инсталација, односно мерних места, промене одобрене снаге објекта купца или произвођача електричне енергије, као и поновног прикључења услед искључења.~~

~~Под спајањем или раздвајањем инсталација, односно мерних места из става 2. овог члана сматрају се промене у инсталацијама и уређајима у објекту произвођача или купца електричне енергије.~~

~~Под променом одобрене снаге објекта купца или произвођача електричне енергије се подразумева повећање или смањење одобрене снаге.~~

~~Услови и начин издавања одобрења за прикључење на дистрибутивни систем, одобрена снага и услови за промену одобрене снаге, као и услови за спајање и раздвајање инсталација, односно мерних места ближе се уређује прописом о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом.~~

~~Изузетно од става 1. овог члана, прикључење на дистрибутивни систем електричне енергије за објекте који нису у функцији производње, преноса и дистрибуције електричне енергије, као и друге објекте за које грађевинску дозволу издаје министарство надлежно за послове грађевинарства, односно надлежни орган аутономне покрајине, врши се у поступку обједињене процедуре прописане законом којим се уређује изградња објеката.~~

~~Захтев за издавање услова за објекте из става 6. овог члана подноси надлежни орган који спроводи обједињену процедуру, а услови садрже све податке потребне за израду техничке документације, извођење радова, капацитете и услове за прикључење, као и износ накнаде за прикључење на дистрибутивни систем.~~

~~Услови из става 7. овог члана важе 12 месеци од дана издавања, односно до истека важења решења о грађевинској дозволи издатим у складу са тим условима, ако инвеститор у року од шест месеци од дана издавања локацијских услова, изврши уплату најмање једне петине износа накнаде за трошкове прикључења на дистрибутивни систем.~~

~~По захтеву органа из става 7. овог члана оператор дистрибутивног система у року од 15 дана од дана добијања захтева за прикључење, ако су за то испуњени услови прописани законом, издаје одобрење које је извршно даном доношења и врши прикључење на дистрибутивни систем.~~

~~Одобрење из става 9. овог члана садржи и коначни обрачун за прикључење на дистрибутивни систем.~~

## ЧЛАН 140.

ПРИКЉУЧЕЊЕ НА ДИСТРИБУТИВНИ СИСТЕМ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ВРШИ СЕ У ПОСТУПКУ ОБЈЕДИЊЕНЕ ПРОЦЕДУРЕ ПРОПИСАНЕ ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ИЗГРАДЊА ОБЈЕКТА,

ЗАХТЕВ ЗА ИЗДАВАЊЕ УСЛОВА ЗА ОБЈЕКТЕ КОЈИ СЕ ПРИКЉУЧУЈУ У ПОСТУПКУ ОБЈЕДИЊЕНЕ ПРОЦЕДУРЕ ПОДНОСИ НАДЛЕЖНИ ОРГАН КОЈИ СПРОВОДИ ОБЈЕДИЊЕНУ ПРОЦЕДУРУ, А УСЛОВИ САДРЖЕ СВЕ ПОДАТКЕ ПОТРЕБНЕ ЗА ИЗРАДУ ТЕХНИЧКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ, ИЗВОЂЕЊЕ РАДОВА,

КАПАЦИТЕТЕ И УСЛОВЕ ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ, КАО И ИЗНОС НАКНАДЕ ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ НА ДИСТРИБУТИВНИ СИСТЕМ УКОЛИКО ЈЕ НАДЛЕЖНИ ОРГАН МИНИСТАРСТВО ИЛИ ОРГАН АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ, КАО И ЗА ОБЈЕКТЕ ЗА ПРОИЗВОДЊУ, УСЛОВИ ЗА ОБЈЕКТЕ СЕ ИЗДАЈУ НА ЗАХТЕВ ИНВЕСТИТОРА.

УСЛОВИ ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА САДРЖЕ ДОДАТНИ УСЛОВ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКТА У СЛУЧАЈУ КАДА НЕ ПОСТОЈИ ИЗГРАЂЕНА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА ПОТРЕБНОГ КАПАЦИТЕТА.

УСЛОВИ ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА ВАЖЕ ДВЕ ГОДИНЕ ОД ДАНА ИЗДАВАЊА, ОДНОСНО ДО ИСТЕКА РОКА ВАЖЕЊА РЕШЕЊА О ГРАЂЕВИНСКОЈ ДОЗВОЛИ.

ПО ЗАХТЕВУ ОРГАНА ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА ОПЕРАТОР ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА У РОКУ ОД 15 ДАНА ОД ДАНА ДОБИЈАЊА ЗАХТЕВА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ, АКО СУ ЗА ТО ИСПУЊЕНИ УСЛОВИ ПРОПИСАНИ ЗАКОНОМ, ИЗДАЈЕ ОДОБРЕЊЕ КОЈЕ ЈЕ ИЗВРШНО ДАНОМ ДОНОШЕЊА И ВРШИ ПРИКЉУЧЕЊЕ НА ДИСТРИБУТИВНИ СИСТЕМ.

ОДОБРЕЊЕ ИЗ СТАВА 5. ОВОГ ЧЛАНА САДРЖИ И КОНАЧНИ ОБРАЧУН ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ НА ДИСТРИБУТИВНИ СИСТЕМ.

ИЗУЗЕТНО ОД СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, ОБЈЕКТИ КОЈИ СУ У ФУНКЦИЈИ ПРОИЗВОДЊЕ, ПРЕНОСА И ДИСТРИБУЦИЈЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, ОБЈЕКТИ КОЈИ СЕ ГРАДЕ ИЛИ ПОСТАВЉАЈУ ПО ДРУГИМ ЗАКОНИМА (РУДАРСТВО И СЛ.), ОЗАКОЊЕНИ ОБЈЕКТИ, ГРАДИЛИШТА И ОБЈЕКТИ У ПРОБНОМ РАДУ, КАО И ОБЈЕКТИ КОЈИ СЕ ПРВИ ПУТ ПРИКЉУЧУЈУ ЗА КОЈЕ НИЈЕ ПОТРЕБНО ПРИБАВЉАЊЕ АКТА ЗА ГРАЂЕЊЕ, ПРИКЉУЧУЈУ СЕ НА ДИСТРИБУТИВНИ СИСТЕМ, ТРАЈНО ИЛИ ПРИВРЕМЕНО, НА ОСНОВУ ОДОБРЕЊА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ ОПЕРАТОРА ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА, У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ И ПРОПИСИМА ДОНЕТИМ У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ.

ОДОБРЕЊЕ ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ ИЗ СТАВА 7. ОВОГ ЧЛАНА ИЗДАЈЕ СЕ И ЗА УРЕЂАЈЕ И ИНСТАЛАЦИЈЕ ЈАВНИХ ДОГАЂАЈА, ЦИРКУСА, ПОКРЕТНИХ ОБЈЕКТА, ОБЈЕКТА НА ВОДИ, КОНТЕЈНЕРА, КАМП-ПРИКОЛИЦА, ХОРИЗОНТАЛНЕ И ВЕРТИКАЛНЕ СИГНАЛИЗАЦИЈЕ НА ПОСТОЈЕЋИМ ПУТЕВИМА И САОБРАЋАЈНИЦАМА, ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНЕ И ОПРЕМЕ ЗА ВИДЕО НАДЗОР, БИЛБОРДА, ПУМПИ, БУНАРА, СИСТЕМА ЗА НАВОДЊАВАЊЕ, СЕПАРАЦИЈА, БАГЕРА, УРЕЂАЈА ЗА СКЛАДИШТЕЊЕ ЕНЕРГИЈЕ, КУПАЦА-ПРОИЗВОЂАЧА И ДРУГЕ УРЕЂАЈЕ И ИНСТАЛАЦИЈЕ НА ПОВРШИНАМА ЈАВНЕ НАМЕНЕ ИЛИ НА ПАРЦЕЛАМА НА КОЈИМА НЕМА ИЗГРАЂЕНИХ ОБЈЕКТА ПО ЗАКОНУ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ИЗГРАДЊА ОБЈЕКТА.

ОДОБРЕЊЕ ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ ИЗ СТАВА 7. ОВОГ ЧЛАНА ИЗДАЈЕ СЕ И ЗА ОБЈЕКТЕ КУПЦА ИЛИ ПРОИЗВОЂАЧА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ КОЈИ СУ ВЕЋ ПРИКЉУЧЕНИ НА ДИСТРИБУТИВНИ СИСТЕМ, У СЛУЧАЈУ ПОНОВНОГ ПРИКЉУЧЕЊА УСЛЕД ИСКЉУЧЕЊА, ПРОМЕНЕ ТЕХНИЧКИХ УСЛОВА НА МЕСТУ ПРИКЉУЧЕЊА КОЈЕ ОБУХВАТАЈУ: ПОВЕЋАЊЕ ИЛИ СМАЊЕЊЕ ОДОБрене СНАГе ОБЈЕКТА КУПЦА ИЛИ ПРОИЗВОЂАЧА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, ПРОМЕНА НАЧИНА МЕРЕЊА, ПРОМЕНА МЕСТА МЕРЕЊА И ДРУГИ СЛУЧАЈЕВИ НА ЗАХТЕВ КОРИСНИКА.

БЛИЖИ УСЛОВИ ИЗДАВАЊА ОДОБРЕЊА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ НА ДИСТРИБУТИВНИ СИСТЕМ ИЗ СТ. 7, 8. И 9. ОВОГ ЧЛАНА УРЕЂУЈУ СЕ ПРОПИСОМ О УСЛОВИМА ИСПОРУКЕ И СНАБДЕВАЊА ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ

## Члан 141.

Оператор дистрибутивног система је инвеститор изградње прикључка и, по правилу, гради прикључак на дистрибутивни систем.

На захтев произвођача електричне енергије, оператор дистрибутивног система је дужан да изда овлашћење произвођачу да у име оператора система сам изгради прикључак о свом трошку.

У случају из става 2. овог члана, произвођачу ће се умањити трошкови прикључења на систем у складу са методологијом за одређивање трошкова прикључења на систем за пренос и дистрибуцију.

За прикључак из става 2. овог члана прибавља се документација на име оператора дистрибутивног система у складу са законом којим се уређује изградња објеката.

Права и обавезе оператора дистрибутивног система и произвођача, уређују се уговором који поред елемената утврђених законом који уређује облигационе односе нарочито садржи: праћење изградње прикључка, динамику извођења радова, рокове, стручни надзор који је одредио инвеститор и друга питања.

По изградњи прикључка, прикључак постаје део дистрибутивног система.

У СЛУЧАЈУ ПРИКЉУЧЕЊА СОПСТВЕНЕ ПОТРОШЊЕ ТРАНСФОРМАТОРСКИХ СТАНИЦА 400/X kV И 220/X kV ОПЕРАТОРА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА, ТРОШКОВЕ ИЗГРАДЊЕ ПРИКЉУЧКА СНОСИ ОПЕРАТОР ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА

## Члан 142

Одобрење за прикључење објекта ИЗ ЧЛАНА 140. СТ. 7, 8, 9. издаје се решењем у управном поступку на захтев правног или физичког лица чији се објекат прикључује.

Оператор дистрибутивног система је дужан да одлучи по захтеву за прикључење објекта купца у року од 15 дана од дана пријема писменог захтева, односно по захтеву за прикључење објекта произвођача у року од 45 дана од дана пријема писменог захтева.

Против решења из става 2— 1. овог члана може се поднети жалба Агенцији, у року од 15 дана од дана достављања решења. Одлука Агенције по жалби је коначна и против ње се може покренути управни спор.

## Члан 145

Оператор дистрибутивног система је дужан да прикључи објекат купца И СКЛАДИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ на дистрибутивни систем у року од ~~осам~~ 15 дана од дана испуњења следећих услова:

1) ~~услова из одобрења за прикључење;~~

1) УСЛОВА ИЗ ОДОБРЕЊА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ ИЗ ЧЛАНА 140. СТ.7, 8. И 9. ОВОГ ЗАКОНА ОДНОСНО ИЗ УСЛОВА ЗА ПРОЈЕКТОВАЊЕ И ПРИКЉУЧЕЊЕ ЗА ОБЈЕКТЕ ИЗ ЧЛАНА 140. СТАВ 1. ОВОГ ЗАКОНА;

2) да је за објекат прибављена употребна дозвола ИЛИ АКТ КОЈИМ СЕ ОДОБРАВА ПРОБНИ РАД или да уређаји и инсталације објекта купца испуњавају техничке и друге прописане услове;

3) ~~да купац достави оператору дистрибутивног система уговор о снабдевању;~~

3) ДА КУПАЦ ИЛИ СКЛАДИШТАР ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ДОСТАВИ ОПЕРАТОРУ ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА УГОВОР О СНАБДЕВАЊУ БЕЗ

## КОМЕРЦИЈАЛНИХ ПОДАТАКА ИЛИ ПОТВРДУ СНАБДЕВАЧА О ЗАКЉУЧЕНОМ УГОВОРУ;

4) да је за место примопредаје уређена балансна одговорност и приступ систему.

Оператор дистрибутивног система је дужан да прикључи објекат произвођача електричне енергије на дистрибутивни систем у року од осам 15 дана од дана испуњења следећих услова:

1) услова из одобрења за прикључење;

2) да је за објекат прибављен акт којим се одобрава пуштање у пробни рад или употребна дозвола;

3) да произвођач достави оператору дистрибутивног система уговор о снабдевању електричном енергијом БЕЗ КОМЕРЦИЈАЛНИХ ПОДАТАКА;

4) да је за место примопредаје уређена балансна одговорност и приступ систему.

Прикључењем објекта из ст. 1. и 2. овог члана прикључак постаје део система на који је прикључен.

Прописом о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом ближе се уређују услови и начин доказивања испуњености услова из ст. 1. и 2. овог члана.

Ако оператор дистрибутивног система не прикључи објекат купца, односно произвођача на дистрибутивни систем у року из ст. 1. и 2. овог члана, надлежни инспектор, на захтев купца, односно произвођача електричне енергије проверава, у року од 15 дана од дана подношења захтева, испуњеност услова за прикључење из ст. 1. и 2. овог члана и ако утврди да су испуњени услови наложиће оператору дистрибутивног система да у року од два радна дана изврши прикључење објекта.

### Члан 147

~~У случају потребе за прикључење објеката привременог карактера, градилишта, објеката на води и сличних објеката, као и објеката за које је одобрен пробни рад у складу са посебним законом може се издати одобрење за привремено прикључење објекта.~~

~~Издавање одобрења за привремено прикључење и испоруку енергије врши се под условима, на начин и поступак прописаним за издавања одобрења за прикључење објеката.~~

### Члан 153.

Оператор затвореног дистрибутивног система електричне енергије дужан је да:

1) одржава мрежу;

2) донесе правила о раду затвореног дистрибутивног система, уколико има специфичних потреба у односу на правила о раду дистрибутивног, ОДНОСНО ПРЕНОСНОГ система на који је повезан;

3) израђује план инвестиција у затвореном дистрибутивном систему, усклађен са потребама корисника система;

4) донесе одлуку о цени за приступ затвореном дистрибутивном систему у складу са овим законом;

5) прати губитке у затвореном дистрибутивном систему и доноси план за смањење губитака електричне енергије;

6) набави електричну енергију за надокнаду губитака у својој мрежи;

7) корисницима затвореног дистрибутивног система пружа информације потребне за ефикасан приступ затвореном дистрибутивном систему на принципима транспарентности и недискриминације;

8) закључи уговор о експлоатацији објекта са оператором система на чији систем је повезан;

9) обезбеди поверљивост комерцијално осетљивих информација добијених током обављања делатности и да информације које могу обезбедити предност на тржишту објављује на недискриминаторан начин;

10) прикупља и објављује податке и информације неопходне за испуњавање прописаних обавеза по питању транспарентности и праћења тржишта електричне енергије;

~~11) верификује и доставља податке оператору преносног система неопходне за администрирање тржишта електричне енергије у складу са правилима о раду тржишта електричне енергије на основу измерених сатних вредности или израчунатих сатних вредности на основу измерене месечне вредности и профила потрошње;~~

11) ОБЕЗБЕДИ ПОДАТКЕ О ПОТРОШЊИ И ПРОИЗВОДЊИ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ НА ОСНОВУ ОЧИТАВАЊА БРОЈИЛА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ КОЈЕ ИСПУЊАВА ПРОПИСАНЕ МЕТРОЛОШКЕ ЗАХТЕВЕ ИЛИ УТВРЂЕНИХ ПРОФИЛА ПОТРОШЊЕ ДО ДВАНАЕСТОГ У МЕСЕЦУ ЗА ПРЕТХОДНИ МЕСЕЦ И У РОКУ ОД ТРИ ДАНА ОБЕЗБЕДИ ОПЕРАТОРУ ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА, КУПЦУ, ПРОИЗВОЂАЧУ И СНАБДЕВАЧУ ПРИСТУП ПОДАЦИМА;

12) верификује и доставља податке снабдевачу за купце које он снабдева на основу измерених сатних вредности или израчунатих сатних вредности на основу измерене месечне вредности и профила потрошње;

13) обезбеди право на приступ подацима о потрошњи електричне енергије у складу са чланом 56. став 1. тачка 11) овог закона;

14) предузима прописане мере безбедности;

15) предузима мере за повећање енергетске ефикасности и за заштиту животне средине;

15А) РАЗДВАЈА РАЧУНЕ ПО ДЕЛАТНОСТИМА И ДОСТАВЉА ПОДАТКЕ И ДОКУМЕНТАЦИЈУ НА ЗАХТЕВ АГЕНЦИЈЕ;

15Б) У ЗАВИСНОСТИ ОД СТЕПЕНА ОДСТУПАЊА ОД ПРОПИСАНОГ КВАЛИТЕТА ПЛАТИ НАКНАДУ КРАЈЊЕМ КУПЦУ У СКЛАДУ СА ПРАВИЛИМА ИЗ ЧЛАНА 215. ОВОГ ЗАКОНА;

15В) ПОСТУПА У СКЛАДУ СА ДУЖНОСТИМА ПРОПИСАНИМ ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈУ ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ, КАО И ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ;

16) уређује друга питања неопходна за рад затвореног дистрибутивног система и функционисање тржишта.

#### Члан 159.

Оператор преносног, ~~односно~~ дистрибутивног И ЗАТВОРЕНОГ ДИСТРИБУТИВНОГ система електричне енергије је дужан да омогући корисницима система приступ систему по регулисаним ценама на принципу јавности и недискриминације, у складу са одредбама овог закона, као и прописима и правилима о раду система донетим на основу овог закона-

#### Члан 160.

Приступ систему се уређује уговором о приступу који закључују оператор преносног, ~~односно~~ дистрибутивног, ОДНОСНО ЗАТВОРЕНОГ



ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА система и корисник система, у складу са правилима о раду система.

Уговор о приступу поред елемената утврђених законом којим се уређују облигациони односи, садржи: податке о месту примопредаје, снагу на месту примопредаје, обрачунски период и начин обрачуна у складу са методологијама из члана 50. овог закона, као и друге елементе у зависности од специфичности места примопредаје.

Уговором о приступу систему за пренос, односно дистрибуцију електричне енергије не може се уговорити снага већа од одобрене снаге на месту примопредаје.

### **Приступ преносном, односно дистрибутивном систему произвођача из обновљивих извора енергије**

#### **Члан 162.**

~~Оператор преносног, односно дистрибутивног система је дужан да приоритетно преузима електричну енергију произведену из обновљивих извора енергије, осим у случају када је угрожена сигурност снабдевања или сигурност рада преносног, односно дистрибутивног система.~~

~~У случају да оператор преносног, односно дистрибутивног система, услед угрожене сигурности снабдевања или угрожене сигурности рада преносног, односно дистрибутивног система у знатној мери ограничи приступ систему произвођачима из обновљивих извора енергије, дужан је да обавести Агенцију о предузетим мерама, као и о мерама које је потребно предузети да би се спречила евентуална будућа ограничења.~~

Приступ преносном систему у прекограничној размени електричне енергије

#### **Члан 163.**

~~Приступ преносном систему у прекограничној размени електричне енергије се остварује на основу права на коришћење прекограничног преносног капацитета.~~

~~Право на коришћење прекограничних преносних капацитета, додељује се на недискриминаторан и транспарентан начин, у складу са усаглашеним техничким критеријумима рада повезаних преносних система и правилима за расподелу прекограничних преносних капацитета.~~

### **ПРИСТУП ПРЕНОСНОМ СИСТЕМУ У РАЗМЕНИ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ИЗМЕЂУ ЗОНА ТРГОВАЊА**

#### **Члан 163.**

**ПРИСТУП ПРЕНОСНОМ СИСТЕМУ У РАЗМЕНИ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ СЕ ОСТВАРУЈЕ НА ОСНОВУ ПРАВА НА КОРИШЋЕЊЕ ПРЕНОСНОГ КАПАЦИТЕТА ИЗМЕЂУ ЗОНА ТРГОВАЊА.**

**ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА МОЖЕ ДОДЕЛИТИ ФИЗИЧКО ИЛИ ФИНАНСИЈСКО ПРАВО НА КОРИШЋЕЊЕ ПРЕНОСНОГ КАПАЦИТЕТА ИЗМЕЂУ ЗОНА ТРГОВАЊА.**

**ПРАВО НА КОРИШЋЕЊЕ ПРЕНОСНИХ КАПАЦИТЕТА ИЗМЕЂУ ЗОНА ТРГОВАЊА, ДОДЕЉУЈЕ СЕ НА НЕДИСКРИМИНАТОРАН И ТРАНСПАРЕНТАН НАЧИН, У СКЛАДУ СА УСАГЛАШЕНИМ ТЕХНИЧКИМ**

КРИТЕРИЈУМИМА РАДА ПОВЕЗАНИХ ПРЕНОСНИХ СИСТЕМА И ПРАВИЛИМА ЗА РАСПОДЕЛУ ПРЕНОСНИХ КАПАЦИТЕТА ИЗМЕЂУ ЗОНА ТРГОВАЊА.

Члан 164.

~~Право на учешће у расподели права на коришћење прекограничног преносног капацитета и на коришћење прекограничног преносног капацитета се остварује на основу уговора који са учесницима на тржишту закључује оператор преносног система.~~

~~Правилима за расподелу права на коришћење прекограничних преносних капацитета уређују се поступак и начин расподеле права на коришћење прекограничних преносних капацитета, врста и обим података и начин њиховог објављивања, као и друга питања везана за расподелу права на коришћење прекограничних преносних капацитета.~~

~~Правила из става 2. овог члана доноси оператор преносног система уз сагласност Агенције и дужан је да их објави на својој интернет страници.~~

~~Оператор преносног система, уз сагласност Агенције, поступак и начин расподеле права на коришћење прекограничних капацитета и приступ прекограничним преносним капацитетима, може уредити и уговором са суседним оператором преносног система, уговором са операторима преносних система других земаља, односно операторима тржишта електричне енергије.~~

~~Правила из става 2. и уговор из става 4. овог члана морају бити у складу са Уговором о Енергетској заједници и са другим међународним уговорима које је потврдила Република Србија.~~

ЧЛАН 164.

ПРАВО НА УЧЕШЋЕ У РАСПОДЕЛИ ПРАВА НА КОРИШЋЕЊЕ ПРЕНОСНОГ КАПАЦИТЕТА ИЗМЕЂУ ЗОНА ТРГОВАЊА И НА КОРИШЋЕЊЕ ПРЕНОСНОГ КАПАЦИТЕТА ИЗМЕЂУ ЗОНА ТРГОВАЊА СЕ ОСТВАРУЈЕ НА ОСНОВУ УГОВОРА КОЈИ СА УЧЕСНИЦИМА НА ТРЖИШТУ ЗАКЉУЧУЈЕ ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ИЛИ ПРАВНО ЛИЦЕ КОЈЕ У ИМЕ ОПЕРАТОРА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ДОДЕЉУЈЕ ПРЕНОСНИ КАПАЦИТЕТ ИЗМЕЂУ ЗОНА ТРГОВАЊА.

ПРАВИЛИМА ЗА РАСПОДЕЛУ ПРАВА НА КОРИШЋЕЊЕ ПРЕНОСНИХ КАПАЦИТЕТА ИЗМЕЂУ ЗОНА ТРГОВАЊА УРЕЂУЈУ СЕ ПОСТУПАК И НАЧИН РАСПОДЕЛЕ ПРАВА НА КОРИШЋЕЊЕ ПРЕНОСНИХ КАПАЦИТЕТА ИЗМЕЂУ ЗОНА ТРГОВАЊА, ВРСТА И ОБИМ ПОДАТАКА И НАЧИН ЊИХОВОГ ОБЈАВЉИВАЊА, КАО И ДРУГА ПИТАЊА ВЕЗАНА ЗА РАСПОДЕЛУ ПРАВА НА КОРИШЋЕЊЕ ПРЕНОСНИХ КАПАЦИТЕТА ИЗМЕЂУ ЗОНА ТРГОВАЊА.

ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ДОНОСИ ПРАВИЛА ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА УЗ САГЛАСНОСТ АГЕНЦИЈЕ И ДУЖАН ЈЕ ДА ИХ ОБЈАВИ НА СВОЈОЈ ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦИ.

ПРАВИЛА ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА МОРАЈУ БИТИ У СКЛАДУ СА УГОВОРОМ О ЕНЕРГЕТСКОЈ ЗАЈЕДНИЦИ И СА ДРУГИМ МЕЂУНАРОДНИМ УГОВОРИМА КОЈЕ ЈЕ ПОТВРДИЛА РЕПУБЛИКА СРБИЈА.

ЗОНЕ ТРГОВАЊА У СКЛАДУ СА ТРЖИШНИМ ПОТРЕБАМА ПРЕДЛАЖЕ ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА А ОДОБРАВА АГЕНЦИЈА У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ.

Принципи управљања загушењем у прекограничној размени  
**ПРИНЦИПИ УПРАВЉАЊА ЗАГУШЕЊЕМ ИЗМЕЂУ ЗОНА ТРГОВАЊА**

**Члан 165.**

Проблеми загушења мреже се решавају недискриминаторним тржишним методама које дају ефикасне економске сигнале учесницима на тржишту и операторима преносног система. Проблеми загушења мреже се не могу решавати методама у којима се примењује селективни избор појединих уговора о продаји електричне енергије закључених између учесника на тржишту.

Процедуре ограничења прекограничних размена РАЗМЕНЕ електричне енергије ИЗМЕЂУ ЗОНА ТРГОВАЊА користе се само у ванредним ситуацијама када оператор преносног система мора хитно да делује, а редиспечинг и контратрговина нису могући. свака таква процедура примењује се на недискриминаторан начин.

Осим у случајевима више силе, учесници на тржишту којима је додељен прекогранични капацитет ИЗМЕЂУ ЗОНА ТРГОВАЊА имају право на повраћај накнаде за додељени капацитет ако им се право на коришћење капацитета ограничи.

Учесницима на тржишту биће доступан максимални прекогранични капацитет ИЗМЕЂУ ЗОНА ТРГОВАЊА и максимални капацитет преносне мреже у складу са стандардима за безбедан и сигуран рад преносног система.

~~Учесници на тржишту су дужни да благовремено обавесте операторе преносног система о намери да користе додељени прекогранични капацитет. Додељени прекогранични капацитет који се не користи биће поново понуђен учесницима на тржишту на транспарентан и недискриминаторан начин.~~

~~УЧЕСНИЦИ НА ТРЖИШТУ СУ ДУЖНИ ДА БЛАГОВРЕМЕНО ОБАВЕСТИ ОПЕРАТОРЕ ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА О НАМЕРИ ДА КОРИСТЕ ДОДЕЉЕНО ФИЗИЧКО ПРАВО НА ПРЕНОСНИ КАПАЦИТЕТ ИЗМЕЂУ ЗОНА ТРГОВАЊА. ДОДЕЉЕНО ФИЗИЧКО ПРАВО НА ПРЕНОСНИ КАПАЦИТЕТ ИЗМЕЂУ ЗОНА ТРГОВАЊА КОЈИ СЕ НЕ КОРИСТИ БИЋЕ ПОНОВО ПОНУЂЕНО УЧЕСНИЦИМА НА ТРЖИШТУ НА ТРАНСПАРЕНТАН И НЕДИСКРИМИНАТОРАН НАЧИН.~~

~~Оператор преносног система, уколико је то технички могуће, примењује међусобно пребијање прекограничних размена електричне енергије супротног смера на истој граници у циљу максималног коришћења прекограничног капацитета. Узимајући у обзир сигурност преносног система, прекограничне размене које смањују загушење не могу се одбити.~~

~~ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА, УКОЛИКО ЈЕ ТО ТЕХНИЧКИ МОГУЋЕ, ПРИМЕЊУЈЕ МЕЂУСОБНО ПРЕБИЈАЊЕ РАЗМЕНА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ИЗМЕЂУ ЗОНА ТРГОВАЊА СУПРОТНОГ СМЕРА НА ИСТОЈ ГРАНИЦИ У ЦИЉУ МАКСИМАЛНОГ КОРИШЋЕЊА ПРЕНОСНОГ КАПАЦИТЕТА ИЗМЕЂУ ЗОНА ТРГОВАЊА. УЗИМАЈУЋИ У ОБЗИР СИГУРНОСТ ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА, РАЗМЕНЕ ИЗМЕЂУ ЗОНА ТРГОВАЊА КОЈЕ СМАЊУЈУ ЗАГУШЕЊЕ НЕ МОГУ СЕ ОДБИТИ.~~

~~Сви приходи стечени доделом прекограничних капацитета могу се користити за следеће сврхе:~~

- ~~1) гарантовање расположивости додељеног капацитета;~~
- ~~2) одржавање или повећање прекограничних капацитета кроз инвестиције у мрежу, а нарочито у изградњу нових интерконективних далеководова.~~

СВИ ПРИХОДИ СТЕЧЕНИ ДОДЕЛОМ ПРЕНΟΣНИХ КАПАЦИТЕТА ИЗМЕЂУ ЗОНА ТРГОВАЊА МОГУ СЕ КОРИСТИТИ ЗА СЛЕДЕЋЕ СВРХЕ:

1) ГАРАНТОВАЊЕ РАСПОЛОЖИВОСТИ ДОДЕЉЕНОГ КАПАЦИТЕТА;  
2) ОДРЖАВАЊЕ ИЛИ ПОВЕЋАЊЕ ПРЕНΟΣНОГ КАПАЦИТЕТА ИЗМЕЂУ ЗОНА ТРГОВАЊА КРОЗ ИНВЕСТИЦИЈЕ У МРЕЖУ, А НАРОЧИТО У ИЗГРАДЊУ НОВИХ ИНТЕРКОНЕКТИВНИХ ДАЛЕКОВОДА.

Ако се приходи не могу ефикасно користити у сврхе наведене у ставу 7. тач. 1) и 2) овог члана, могу се користити, уз сагласност Агенције, као приход који Агенција узима у обзир приликом доношења методологије за одређивање цене приступа систему за пренос електричне енергије до максималног износа који одреди Агенција. Остатак прихода ставља се на посебан интерни рачун оператора преносног система док се не створе услови да се користи у сврхе наведене у ставу 7. тач. 1) и 2) овог члана.

### **Изузећа за нове интерконективне далеководе у области електричне енергије**

#### **Члан 167.**

Нови интерконективни далеководи једносмерне струје, могу се на захтев изузети од примене правила за приступ систему из члана 159. овог закона, правила за расподелу ~~прекограничних~~ преносних капацитета ИЗМЕЂУ ЗОНА ТРГОВАЊА из члана 164. овог закона и правила коришћења прихода од доделе капацитета у поступку образовања цена приступа преносном систему, под следећим условима:

- 1) да улагање у нови инфраструктурни објекат повећава конкуренцију у снабдевању електричном енергијом;
- 2) да је ризик улагања у изградњу интерконективног далековода такав да улагања неће бити ако се не одобри изузеће;
- 3) да интерконективни далековод мора бити у власништву физичког или правног лица које послује у другом правном субјекту одвојеном од оператора система у оквиру кога ће нови интерконективни далековод бити изграђен;
- 4) да корисници интерконективног далековода плаћају накнаду за коришћење тог објекта;
- 5) да у средствима или оперативним трошковима интерконективног далековода нису, ни у једном делу, коришћена средства из цене за приступ преносном или дистрибутивном систему;
- 6) да изузеће не спречава конкуренцију, ефикасно функционисање тржишта електричне енергије и ефикасно функционисање система на који је нови интерконективни далековод повезан.

Одредба става 1. овог члана изузетно се примењује и у случају интерконективног далековода наизменичне струје под условом да су трошкови и ризик такве инвестиције знатно већи у поређењу са трошковима и ризиком који обично настају приликом повезивања два суседна преносна система преко интерконективног далековода наизменичне струје.

Одредба става 1. овог члана ће се примењивати и у случају знатних повећања капацитета постојећих интерконективних далековода.

Акт о изузећу из ст. 1. до 3. овог члана доноси Агенција, по прибављеном мишљењу Министарства и са мишљењем Министарства и детаљним образложењем објављује се у "Службеном гласнику Републике Србије".

Акт о изузећу из ст. 1. до 3. овог члана може обухватити капацитет интерконективног далековода у целини или део капацитета.

У року од два месеца од дана када је захтев за изузеће примио последњи надлежни регулатор, надлежно тело сагласно обавезама које произилазе из

потврђених међународних уговора може да достави саветодавно мишљење оним регулаторима којим то мишљење може бити основ за доношење њихових одлука.

Приликом одлучивања о изузећу из ст. 1. до 3. овог члана Агенција је дужна да:

1) размотри потребу за утврђивањем услова у погледу трајања изузећа и недискриминаторног приступа интерконективном далеководу;

2) узме у обзир додатне капацитете који ће бити изграђени, очекивани период трајања пројекта и националне специфичности и прилике у Републици Србији.

Пре доношења акта о изузећу Агенција може да одлучује о правилима и механизмима за управљање и расподелу капацитета.

Правила из става 8. овог члана садрже обавезу да се неискоришћени капацитет понуди на тржишту, а корисници интерконективног далековода имају право да тргују својим уговореним капацитетима на тржишту. При процени критеријума из става 1. тач. 1), 2) и б) овог члана узимају се у обзир резултати расподеле капацитета.

Акт о изузећу се може донети након размене мишљења са другим државама на које изградња интерконективног далековода има утицаја или са надлежним регулаторним телима.

Агенција ће, без одлагања, доставити надлежном телу сагласно обавезама које произилазе из потврђених међународних уговора, копију захтева за изузеће, као и одлуку и све релевантне информације у вези са одлуком.

Информација из става 11. овог члана, која омогућава надлежном телу да изда образложено мишљење, може се поднети у збирном облику и нарочито садржи:

1) детаљне разлоге на основу којих је изузеће одобрено или одбијено, укључујући финансијске информације које оправдавају потребу за изузећем;

2) спроведену анализу о утицају давања изузећа на конкуренцију и ефикасно функционисање унутрашњег тржишта електричне енергије;

3) разлоге за временски период и удео у укупном капацитету интерконекције за које се одобрава изузеће и

4) резултат консултација регулаторних органа.

У року од два месеца од дана пријема информације из ст. 11. и 12. овог члана надлежно тело сагласно обавезама које произилазе из потврђених међународних уговора може донети одлуку којом захтева да Агенција измени или повуче акт о изузећу.

У случају да надлежно тело сагласно обавезама које произилазе из потврђених међународних уговора донесе одлуку из става 13. овог члана Агенција ће у највећој могућој мери узети у обзир ту одлуку.

Када коначна одлука Агенције одступа од мишљења надлежног тела сагласно обавезама које произилазе из потврђених међународних уговора, Агенција ће обезбедити и објавити, заједно са својом одлуком, образложење на коме заснива своју одлуку.

Рок из става 13. овог члана може се продужити за још два месеца, ако надлежно тело сагласно обавезама које произилазе из потврђених међународних уговора захтева додатне информације и то продужење почиње након дана пријема потпуних информација.

Рок из става 16. овог члана може се продужити уз обострану сагласност надлежног тела сагласно обавезама које произилазе из потврђених међународних уговора и Агенције.

У случају да тражене информације из става 16. овог члана нису достављене у траженим роковима, сматра се да је информација повучена.

Мишљење надлежног тела сагласно обавезама које произилазе из потврђених међународних уговора о акту о изузећу истиче две године од дана његовог доношења, ако изградња интерконективног далековода није почела, односно пет година од дана његовог доношења, ако интерконективни далековод није пуштен у погон, осим у случају када надлежно тело сагласно обавезама које произилазе из потврђених међународних уговора одлучи да је до кашњења дошло због околности које су ван контроле лица коме је изузеће одобрено.

Акт о изузећу који доноси Агенција је коначан и против њега се може покренути управни спор.

## **Учесници на тржишту електричне енергије**

### **Члан 169.**

Учесници на тржишту електричне енергије су:

- 1) произвођач електричне енергије;
- 2) снабдевач;
- 3) снабдевач на велико;
- 4) крајњи купац;
- 5) оператор преносног система електричне енергије;
- 6) оператор дистрибутивног система електричне енергије;
- 7) оператор затвореног дистрибутивног система електричне енергије;
- 8) оператор тржишта;
- 9) НОМИНОВАНИ ОПЕРАТОР ТРЖИШТА;
- 10) КУПАЦ-ПРОИЗВОЂАЧ;
- 11) СКЛАДИШТАР ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ;
- 12) АГРЕГАТОР.

Поред учесника на тржишту из става 1. овог члана, на организованом тржишту електричне енергије учесници могу бити и друга правна лица у складу са правилима о раду организованог тржишта.

Учесници на тржишту електричне енергије дужни су да оператору преносног, односно дистрибутивног система, доставе све потребне податке у складу са правилима о раду преносног система, правилима о раду дистрибутивног система и правилима о раду тржишта електричне енергије ИЗ ЧЛАНА 53. ОВОГ ЗАКОНА КОЈА СЕ ОДНОСЕ НА ОБЛАСТ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ.

### **Члан 170.**

Билатерално тржиште електричне енергије је тржиште на коме се електрична енергија директно купује и продаје између учесника на тржишту на основу уговора о снабдевању електричном енергијом.

Уговором о снабдевању електричном енергијом одређују се нарочито количина електричне енергије, цена и период снабдевања.

Количина електричне енергије може бити:

- 1) унапред одређена за сваки обрачунски период током периода снабдевања;
- 2) одређена на основу остварене потрошње електричне енергије на меступримопредаје током периода снабдевања и
- 3) одређена на основу остварене производње електричне енергије на меступримопредаје током периода снабдевања.

У случају када се уговор о снабдевању електричном енергијом закључује између снабдевача и крајњег купца, ОДНОСНО КУПЦА-ПРОИЗВОЂАЧА и када

се количина електричне енергије одређује у складу са ставом 3. тачка 2) овог члана, тај уговор се сматра уговором о потпуном снабдевању.

У случају када се уговор о снабдевању електричном енергијом закључује између снабдевача и оператора преносног или дистрибутивног система за надокнаду губитака у систему и када се количина електричне енергије одређује у складу са ставом 3. тачка 2) овог члана, тај уговор се сматра уговором о потпуном снабдевању.

### **Балансна одговорност учесника на тржишту**

#### **Члан 171.**

Учесник на тржишту електричне енергије дужан је да уреди своју балансну одговорност.

Балансна одговорност се уређује закључењем уговора о балансној одговорности са оператором преносног система или преносом балансне одговорности на балансно одговорну страну, у складу са овим законом, ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ОБЛАСТ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ, законом који уређује облигационе односе и правилима о раду тржишта електричне енергије.

Закључењем уговора о балансној одговорности са оператором преносног система и испуњењем услова прописаних правилима о раду тржишта електричне енергије, учесник на тржишту електричне енергије стиче статус балансно одговорне стране.

Учесник на тржишту преноси балансну одговорност закључењем уговора о преносу балансне одговорности са балансно одговорном страном.

Закључењем уговора о потпуном снабдевању, крајњи купац И КУПАЦ-ПРОИЗВОЂАЧ преноси балансну одговорност за своје место примопредаје на снабдевача.

Закључењем уговора о потпуном снабдевању из члана 188. овог закона оператор преносног, односно оператор дистрибутивног система преноси балансну одговорност на снабдевача.

Закључењем уговора из ст. 2. и 4. овог члана произвођач преноси балансну одговорност за своје место примопредаје на снабдевача.

Оператор преносног система је одговоран за успостављање и спровођење балансне одговорности учесника на тржишту електричне енергије.

### **Балансно тржиште електричне енергије**

#### **Члан 174.**

Оператор преносног система купује и продаје електричну енергију од учесника на тржишту на балансном тржишту електричне енергије ради балансирања и обезбеђења сигурног рада система.

ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА МОЖЕ, У ЦИЉУ ИСПУЊЕЊА ПРОПИСАНИХ ОБАВЕЗА ПО ОСНОВУ БАЛАНСИРАЊА И ОБЕЗБЕЂЕЊА СИГУРНОГ РАДА СИСТЕМА, КУПИТИ И ПРОДАТИ ЕЛЕКТРИЧНУ ЕНЕРГИЈУ НА РЕГИОНАЛНОМ И ЈЕДИНСТВЕНОМ ЕВРОПСКОМ БАЛАНСНОМ ТРЖИШТУ.

НАЧИН И ПОСТУПАК УЧЕШЋА ОПЕРАТОРА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА НА ЕВРОПСКИМ ПЛАТФОРМАМА ЗА БАЛАНСИРАЊЕ СЕ УРЕЂУЈЕ ПРАВИЛИМА О РАДУ ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ И ПРАВИЛИМА О РАДУ ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА.

Цена електричне енергије за потребе балансирања система и обезбеђења сигурног рада система се утврђује на тржишном принципу у складу са правилима о раду тржишта.

Учешће на балансном тржишту уређује се уговором који оператор преносног система закључује са учесником на тржишту електричне енергије, у складу са правилима о раду тржишта електричне енергије.

УЧЕШЋЕ НА БАЛАНСНОМ ТРЖИШТУ, ПОРЕД УГОВОРА ИЗ СТАВА 5. ОВОГ ЧЛАНА УРЕЂУЈЕ СЕ И УГОВОРИМА КОЈЕ ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ЗАКЉУЧУЈЕ СА ОПЕРАТОРИМА СУСЕДНИХ ПРЕНОСНИХ СИСТЕМА.

#### ПРАВИЛА ЗА ОБУСТАВУ И ПОНОВНО ПОКРЕТАЊЕ ТРЖИШНИХ АКТИВНОСТИ

##### ЧЛАН 174А

ПРАВИЛИМА ЗА ОБУСТАВУ И ПОНОВНО ПОКРЕТАЊЕ ТРЖИШНИХ АКТИВНОСТИ УРЕЂУЈУ СЕ ОДГОВОРНОСТИ ОПЕРАТОРА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, ОПЕРАТОРА ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, ОПЕРАТОРА ЗАТВОРЕНОГ ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА И ОСТАЛИХ УЧЕСНИКА НА ТРЖИШТУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ У ПРОЦЕСУ ОБУСТАВЉАЊА ТРЖИШНИХ АКТИВНОСТИ, У СЛУЧАЈУ ДА:

- 1) ЈЕ ПРЕНОСНИ СИСТЕМ У СТАЊУ РАСПАДА;
- 2) ЈЕ ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ИСЦРПЕО СВЕ МОГУЋНОСТИ КОЈЕ МУ ПРУЖА ТРЖИШТЕ ТЕ БИ НАСТАВАК ТРЖИШНИХ АКТИВНОСТИ У ПОРЕМЕЋЕНОМ ПОГОНУ ОМЕТАО ОТКЛАЊАЊЕ ПОРЕМЕЋАЈА;
- 3) БИ СЕ НАСТАВКОМ ТРЖИШНИХ АКТИВНОСТИ ЗНАТНО СМАЊИЛА ДЕЛОТВОРНОСТ ПРОЦЕСА ПОНОВНЕ УСПОСТАВЕ НОРМАЛНОГ ПОГОНА ИЛИ УГРОЖЕНОГ НОРМАЛНОГ ПОГОНА;
- 4) НИСУ ДОСТУПНИ ИНФОРМАЦИОНИ И КОМУНИКАЦИОНИ СИСТЕМИ НУЖНИ ЗА ИЗВРШАВАЊЕ АКТИВНОСТИ.

ПРАВИЛИМА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА УРЕЂУЈЕ СЕ ПОСТУПАК ЗА ПОНОВНО УСПОСТАВЉАЊЕ ОБУСТАВЉЕНИХ ТРЖИШНИХ АКТИВНОСТИ КОЈИ СПРОВОДИ ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА У КООРДИНАЦИЈИ СА СУСЕДНИМ ОПЕРАТОРИМА ПРЕНОСНИХ СИСТЕМА, ОПЕРАТОРОМ ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА, ОПЕРАТОРИМА ЗАТВОРЕНОГ ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА И ОПЕРАТОРОМ ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ.

ПРАВИЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ДОНОСИ ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА УЗ САГЛАСНОСТ АГЕНЦИЈЕ.

ПРАВИЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА СЕ ОБЈАВЉУЈУ НА ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦИ ОПЕРАТОРА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА И АГЕНЦИЈЕ, А ОДЛУКА О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ АГЕНЦИЈЕ НА ТА ПРАВИЛА СЕ ОБЈАВЉУЈЕ У „СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ”.

#### СПАЈАЊЕ ОРГАНИЗОВАНОГ ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ СА СУСЕДНИМ ТРЖИШТИМА

##### ЧЛАН 183А

НОМИНОВАНИ ОПЕРАТОР ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: НЕМО) ЈЕ СУБЈЕКТ КОЈИ ЈЕ ОДРЕЂЕН ЗА СПРОВОЂЕЊЕ СПАЈАЊА ДАН УНАПРЕД И УНУТАРДНЕВНОГ ОРГАНИЗОВАНОГ ТРЖИШТА



ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ СА СУСЕДНИМ ОРГАНИЗОВАНИМ ТРЖИШТИМА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ.

НЕМО У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ СЕ ОДРЕЂУЈЕ АКО ИСПУЊАВА СЛЕДЕЋЕ УСЛОВЕ:

1) ИМА НА РАСПОЛАГАЊУ ОДГОВАРАЈУЋЕ РЕСУРСЕ ЗА КООРДИНИСАНО СПРОВОЂЕЊЕ ДАН УНАПРЕД ОДНОСНО УНУТАРДНЕВНОГ СПАЈАЊА ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, УКЉУЧУЈУЋИ РЕСУРСЕ НЕОПХОДНЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА НОМИНОВАНОГ ОПЕРАТОРА ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, ФИНАНСИЈСКЕ РЕСУРСЕ, ПОТРЕБНУ ИНФОРМАЦИОНУ ТЕХНОЛОГИЈУ, ТЕХНИЧКУ ИНФРАСТРУКТУРУ И РАДНЕ ПОСТУПКЕ, ИЛИ ДОКАЗУЈЕ ДА ЋЕ ТЕ РЕСУРСЕ СТЕЋИ БЛАГОВРЕМЕНО ТОКОМ ПРИПРЕМНОГ ПЕРИОДА ПРЕ ПРЕУЗИМАЊА СВОЈИХ ЗАДАТАКА;

2) МОЖЕ ДА ОСИГУРА УЧЕСНИЦИМА НА ТРЖИШТУ ОТВОРЕН ПРИСТУП ИНФОРМАЦИЈАМА У ВЕЗИ СА ЗАДАЦИМА НОМИНОВАНОГ ОПЕРАТОРА ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ;

3) ТРОШКОВНО ЈЕ ЕФИКАСАН У ПОГЛЕДУ ДАН УНАПРЕД И УНУТАРДНЕВНОГ СПАЈАЊА ТРЖИШТА, ТЕ У ОКВИРУ СВОЈЕГ УНУТРАШЊЕГ РАЧУНОВОДСТВА ВОДИ ЗАСЕБНО КЊИГОВОДСТВО ЗА ФУНКЦИЈЕ СПАЈАЊА ТРЖИШТА И ДРУГЕ АКТИВНОСТИ РАДИ СПРЕЧАВАЊА УНАКРСНОГ СУБВЕНЦИОНИСАЊА;

4) У ОДГОВАРАЈУЋОЈ ЈЕ МЕРИ ПОСЛОВНО ОДВОЈЕН ОД ДРУГИХ УЧЕСНИКА НА ТРЖИШТУ;

5) АКО ЈЕ У ДРУГОЈ ДРЖАВИ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ ИЛИ УГОВОРНИХ СТРАНА ЕНЕРГЕТСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ ОДРЕЂЕН КАО НАЦИОНАЛНИ ПРАВНИ МОНОПОЛ ЗА УСЛУГЕ ДАН УНАПРЕД И УНУТАРДНЕВНОГ ТРГОВАЊА, НЕ СМЕ ПРИМЕЊИВАТИ НАКНАДЕ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ СВОЈИХ АКТИВНОСТИ НА ДАН УНАПРЕД ИЛИ УНУТАРДНЕВНОМ ТРЖИШТУ НИ У ЈЕДНОЈ ДРЖАВИ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ ИЛИ УГОВОРНОЈ СТРАНИ ЕНЕРГЕТСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ, ОСИМ У ОНОЈ У КОЈОЈ СЕ НАВЕДЕНЕ НАКНАДЕ НАПЛАЋУЈУ;

6) ПОСТУПА БЕЗ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ ПРЕМА СВИМ УЧЕСНИЦИМА НА ТРЖИШТУ;

7) ИМА УСПОСТАВЉЕНЕ ОДГОВАРАЈУЋЕ МЕХАНИЗМЕ ЗА НАДЗОР ТРЖИШТА;

8) ИМА ЗАКЉУЧЕНЕ ОДГОВАРАЈУЋЕ СПОРАЗУМЕ КОЈИМА СУ УРЕЂЕНИ ТРАНСПАРЕНТНОСТ И ПОВЕРЉИВОСТ ПОДАТАКА СА УЧЕСНИЦИМА НА ТРЖИШТУ И ОПЕРАТОРИМА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА;

9) ПРУЖА ПОТРЕБНЕ УСЛУГЕ ФИНАНСИЈСКОГ ПОРАВЊАЊА И ПЛАЋАЊА;

10) УСПОСТАВЉА ПОТРЕБНЕ КОМУНИКАЦИОНЕ СИСТЕМЕ И ПРОЦЕДУРЕ ЗА КООРДИНАЦИЈУ СА ОПЕРАТОРИМА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА И НОМИНОВАНИМ ОПЕРАТОРИМА ТРЖИШТА ДРЖАВА ЧЛАНИЦА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ ИЛИ УГОВОРНИХ СТРАНА ЕНЕРГЕТСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ.

ПОСТУПАК ИМЕНОВАЊА НЕМО, ПОКРЕЋЕ СЕ ПОДНОШЕЊЕМ ЗАХТЕВА МИНИСТАРСТВУ СА ПОТРЕБНОМ ДОКУМЕНТАЦИЈОМ.

ЗАХТЕВ И ДОКУМЕНТАЦИЈУ ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА МИНИСТАРСТВО ПО ПРИЈЕМУ ДОСТАВЉА АГЕНЦИЈИ РАДИ ДАВАЊА ОБРАЗЛОЖЕНОГ ИЗВЕШТАЈА. ИЗВЕШТАЈ ОБАВЕЗНО САДРЖИ И ЗАКЉУЧАК О ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ЗА ИМЕНОВАЊЕ НЕМО. АГЕНЦИЈА ЈЕ ДУЖНА ДА У РОКУ ОД ДВА МЕСЕЦА ОД ДАНА КАДА МИНИСТАРСТВО ДОСТАВИ ЗАХТЕВ СА ДОКУМЕНТАЦИЈОМ ИЗДА МИШЉЕЊЕ.

ОДЛУКУ О ИМЕНОВАЊУ НЕМО, НА ПРЕДЛОГ МИНИСТАРСТВА, ДОНОСИ ВЛАДА.

НОМИНОВАНИ ОПЕРАТОРИ ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ СА СЕДИШТЕМ У ЗЕМЉАМА ЧЛАНИЦАМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ ИЛИ УГОВОРНЕ

СТРАНЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ МОГУ ДА ПОДНЕСУ ЗАХТЕВ ДА СЕ ОДРЕДЕ ЗА НОМИНОВАНОГ ОПЕРАТОРА ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ ПОД УСЛОВИМА РЕЦИПРОЦИТЕТА.

#### ЧЛАН 183Б.

НЕМО ЈЕ ДУЖАН ДА:

- 1) ПРИМА НАЛОГЕ ОД УЧЕСНИКА НА ТРЖИШТУ;
- 2) УПАРУЈЕ И ДОДЕЉУЈЕ НАЛОГЕ У СКЛАДУ СА РЕЗУЛТАТИМА ДАН УНАПРЕД И УНУТАРДНЕВНОГ СПАЈАЊА ТРЖИШТА;
- 3) ОБЈАВЉУЈЕ ЦЕНЕ КОЈЕ СУ РЕЗУЛТАТ ТРГОВАЊА НА ДАН УНАПРЕД И УНУТАРДНЕВНОМ ТРЖИШТУ;
- 4) ВРШИ ФИНАНСИЈСКО ПОРАВНАЊЕ И ПЛАЋАЊЕ;

У ВЕЗИ СА ДАН УНАПРЕД И УНУТАРДНЕВНИМ СПАЈАЊЕМ ТРЖИШТА НЕМО НАРОЧИТО ВРШИ СЛЕДЕЋЕ ПОСЛОВЕ:

- 1) ДА У КООРДИНАЦИЈИ С НОМИНОВАНИМ ОПЕРАТОРИМА ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ДРУГИХ ЗЕМАЉА СПРОВОДИ ФУНКЦИЈЕ СПАЈАЊА ТРЖИШТА УТВРЂЕНИХ СТАВОМ 3. ОВОГ ЧЛАНА;
- 2) СПРОВОДИ ЗАХТЕВЕ ЗА ДАН УНАПРЕД И УНУТАРДНЕВНО СПАЈАЊЕ ТРЖИШТА, ЗАХТЕВЕ ЗА ФУНКЦИЈЕ СПАЈАЊА ТРЖИШТА И АЛГОРИТАМ ЗА ЦЕНОВНО СПАЈАЊЕ ТРЖИШТА У ПОГЛЕДУ СВИХ ПИТАЊА ПОВЕЗАНИХ С ФУНКЦИОНИСАЊЕМ ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ У СКЛАДУ СА СТАВОМ 3. ОВОГ ЧЛАНА;
- 3) У САРАДЊИ СА НОМИНОВАНИМ ОПЕРАТОРИМА ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ И ОПЕРАТОРИМА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ДРУГИХ ДРЖАВА ОДРЕЂУЈЕ МАКСИМАЛНЕ И МИНИМАЛНЕ ЦЕНЕ КОЈЕ СЕ МОГУ ПОСТИЋИ НА ДАН УНАПРЕД И УНУТАРДНЕВНОМ ТРЖИШТУ, А КОЈЕ ЋЕ СЕ ПРИМЕЊИВАТИ У ЗОНАМА ТРГОВАЊА;
- 4) ОБЕЗБЕЂУЈЕ АНОНИМНОСТ И ДЕЉЕЊЕ ПРИМЉЕНИХ ИНФОРМАЦИЈА О НАЛОЗИМА НЕОПХОДНИМ ЗА ИЗВРШЕЊЕ ФУНКЦИЈА СПАЈАЊА ТРЖИШТА ПРЕДВИЂЕНИХ СТАВОМ 3. ОВОГ ЧЛАНА;
- 5) ОЦЕЊУЈЕ РЕЗУЛТАТЕ КОЈИ СУ ДОБИЈЕНИ ФУНКЦИЈАМА СПАЈАЊА ТРЖИШТА УТВРЂЕНИХ СТАВОМ 3. ОВОГ ЧЛАНА, ДОДЕЉИВАЊЕ НАЛОГА НА ОСНОВУ ТИХ РЕЗУЛТАТА, ПОТВРЂИВАЊЕ РЕЗУЛТАТА КАО КОНАЧНИХ АКО СЕ СМАТРАЈУ ИСПРАВНИМ И ПРОСЛЕЂИВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ОПЕРАТОРУ ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, КОЈИ ИХ ВЕРИФИКУЈЕ У СКЛАДУ СА АЛОКАЦИОНИМ ОГРАНИЧЕЊИМА И ПОТВРЂЕНИМ ПРЕКОГРАНИЧНИМ КАПАЦИТЕТОМ;
- 6) ПРАВОВРЕМЕНО ОБАВЕШТАВА УЧЕСНИКЕ НА ТРЖИШТУ О РЕЗУЛТАТИМА ЊИХОВИХ НАЛОГА;
- 7) ДЕЛУЈЕ КАО ЦЕНТРАЛНО УГОВОРНА СТРАНА ОДГОВОРНА ЗА ФИНАНСИЈСКО ПОРАВНАЊЕ И ПЛАЋАЊЕ У РАЗМЕНИ ЕНЕРГИЈЕ КОЈА ЈЕ РЕЗУЛТАТ ДАН УНАПРЕД И УНУТАРДНЕВНОГ СПАЈАЊА ТРЖИШТА;
- 8) У САРАДЊИ СА ДРУГИМ НОМИНОВАНИМ ОПЕРАТОРИМА ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ И ОПЕРАТОРИМА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА УСПОСТАВЉА РЕЗЕРВНЕ ПОСТУПКЕ ЗА РАД НАЦИОНАЛНИХ ИЛИ РЕГИОНАЛНИХ ТРЖИШТА У СЛУЧАЈУ ДА НЕМА РЕЗУЛТАТА ИЗ ФУНКЦИЈА СПАЈАЊА ТРЖИШТА, УЗИМАЈУЋИ ТАКОЂЕ У ОБЗИР И АЛТЕРНАТИВНЕ ПОСТУПКЕ ЧИЈЕ ПРЕДЛОГЕ ИЗРАЂУЈЕ ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА У САРАДЊИ СА ОПЕРАТОРИМА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ДРУГИХ ДРЖАВА, КАКО БИ СЕ ОБЕЗБЕДИЛА ЕФИКАСНА, ТРАНСПАРЕНТНА И НЕДИСКРИМИНИРАЈУЋА ДОДЕЛА КАПАЦИТЕТА;
- 9) ДОСТАВЉА ПРОЦЕНУ ТРОШКОВА, КАО И ИНФОРМАЦИЈЕ О ТРОШКОВИМА НАСТАЛИМ НА ДАН УНАПРЕД И УНУТАРДНЕВНОМ СПАЈАЊУ ТРЖИШТА АГЕНЦИЈИ И ОПЕРАТОРУ ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА КАДА СЕ

ТРОШКОВИ НОМИНОВАНОГ ОПЕРАТОРА ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ЗА УСПОСТАВЉАЊЕ, ИЗМЕНУ И ОПЕРАТИВНИ РАД ДАН УНАПРЕД И УНУТАРДНЕВНОГ СПАЈАЊА ТРЖИШТА ПОКРИВАЈУ ДОПРИНОСОМ ОПЕРАТОРА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА.

ПОРЕД ОБАВЕЗА ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА, НЕМО ОБАВЉА И ФУНКЦИЈЕ СПАЈАЊА ТРЖИШТА СА НОМИНОВАНИМ ОПЕРАТОРИМА ТРЖИШТА ДРУГИХ ЗЕМАЉА, И ТО:

1) РАЗВИЈА И ОДРЖАВА АЛГОРИТМЕ, СИСТЕМЕ И ПОСТУПКЕ ЗА ДАН УНАПРЕД И УНУТАРДНЕВНО СПАЈАЊЕ ТРЖИШТА;

2) ОБРАЂУЈЕ УЛАЗНЕ ПОДАТАКЕ О КАПАЦИТЕТУ ИЗМЕЂУ ЗОНА ТРГОВАЊА И ОГРАНИЧЕЊИМА ПРИ ДОДЕЛИ КОЈЕ ОСИГУРАВАЈУ ИЗВОЂАЧИ КООРДИНИСАНОГ ПРОРАЧУНА КАПАЦИТЕТА;

3) УПРАВЉА АЛГОРИТМИМА ЗА ЦЕНОВНО СПАЈАЊЕ ТРЖИШТА И УПАРИВАЊА КОНТИНУАЛНОГ ТРГОВАЊА;

4) ПОТВРЂУЈЕ И ДОСТАВЉА РЕЗУЛТАТЕ ДАН УНАПРЕД И УНУТАРДНЕВНОГ СПАЈАЊА ТРЖИШТА ДРУГИМ НОМИНОВАНИМ ОПЕРАТОРИМА ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ И ОПЕРАТОРИМА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА;

НЕМО ПРИМЕЊУЈЕ ПРАВИЛА РЕЛЕВАНТНИХ ЕВРОПСКИХ АСОЦИЈАЦИЈА И У СКЛАДУ СА ЕВРОПСКОМ ПРАКСОМ СПРОВОДИ ФУНКЦИЈЕ У ВЕЗИ СА ДАН УНАПРЕД И УНУТАРДНЕВНИМ СПАЈАЊЕМ ТРЖИШТА.

#### ЧЛАН 183В

У ВЕЗИ СА ДАН УНАПРЕД И УНУТАРДНЕВНИМ СПАЈАЊЕМ ТРЖИШТА ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ОДГОВОРАН ЈЕ ДА СА ДРУГИМ ОПЕРАТОРИМА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА:

1) ПРИМЕЊУЈЕ АЛГОРИТАМ ЗА ЦЕНОВНО СПАЈАЊЕ ТРЖИШТА И АЛГОРИТАМ УПАРИВАЊА КОНТИНУАЛНОГ ТРГОВАЊА ЗА СВЕ АСПЕКТЕ ПОВЕЗАНЕ С ДОДЕЛОМ КАПАЦИТЕТА;

2) ИЗВОДИ ПРОРАЧУН ПРЕКОГРАНИЧНИХ ПРЕНОСНИХ КАПАЦИТЕТА;

3) ПО ПОТРЕБИ УСПОСТАВЉА ДОДЕЛУ ПРЕКОГРАНИЧНИХ ПРЕНОСНИХ КАПАЦИТЕТА ИЗМЕЂУ ЗОНА ТРГОВАЊА И ДРУГЕ АРАНЖМАНЕ;

4) ПРОРАЧУНАВА И ШАЉЕ ПРЕКОГРАНИЧНЕ ПРЕНОСНЕ КАПАЦИТЕТЕ ТЕ ОГРАНИЧЕЊА ПРИ ЊИХОВОЈ ДОДЕЛИ;

5) ПРОВЕРАВА РЕЗУЛТАТЕ ДАН УНАПРЕД СПАЈАЊА ТРЖИШТА У ПОГЛЕДУ ПОТВРЂЕНИХ ПРЕКОГРАНИЧНИХ ПРЕНОСНИХ КАПАЦИТЕТА И ОГРАНИЧЕЊА ПРИ ЊИХОВОЈ ДОДЕЛИ;

6) КАДА ЈЕ ПОТРЕБНО, УСПОСТАВЉА ИЗВОЂАЧЕ ПРОРАЧУНА ПЛАНИРАНИХ РАЗМЕНА РАДИ ПРОРАЧУНА И ОБЈАВЕ ПЛАНИРАНИХ РАЗМЕНА ИЗМЕЂУ ЗОНА ТРГОВАЊА;

7) ПОШТУЈЕ РЕЗУЛТАТЕ ДАН УНАПРЕД И УНУТАРДНЕВНОГ СПАЈАЊА ТРЖИШТА;

8) УСПОСТАВЉА И СПРОВОДИ ОДГОВАРАЈУЋЕ РЕЗЕРВНЕ ПОСТУПКЕ ЗА ДОДЕЛУ КАПАЦИТЕТА;

9) ПРЕДЛАЖЕ ВРЕМЕНА ОТВАРАЊА И ЗАТВАРАЊА УНУТАРДНЕВНОГ СПАЈАЊА ТРЖИШТА;

10) ДЕЛИ ПРИХОД ОД ЗАГУШЕЊА У СКЛАДУ СА УСПОСТАВЉЕНОМ МЕТОДОЛОГИЈОМ;

11) КАДА ЈЕ ТАКО ДОГОВОРЕНО, ДЕЛУЈЕ КАО ПРЕНОСНИ АГЕНТИ ЗА ПРЕНОС НЕТО ПОЗИЦИЈА.

НАВЕДЕНЕ ПОСЛОВЕ ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ИЗВРШАВА У СКЛАДУ СА ЕВРОПСКИМ ПРОПИСИМА КОЈИ УРЕЂУЈУ ДОДЕЛУ

ПРЕКОГРАНИЧНИХ ПРЕНОСНИХ КАПАЦИТЕТА И УПРАВЉАЊЕ ЗАГУШЕЊИМА, ОДНОСНО МЕТОДОЛОГИЈАМА ИЗРАЂЕНИМ У ЕВРОПСКОЈ АСОЦИЈАЦИЈИ ОПЕРАТОРА ПРЕНОСНИХ СИСТЕМА.

#### ЧЛАН 183Г

АГЕНЦИЈА ПРАТИ ФУНКЦИОНИСАЊЕ НОМИНОВАНИХ ОПЕРАТОРА ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ КОЈИ СПРОВОДЕ ДАН-УНАПРЕД ИЛИ УНУТАРДНЕВНО СПАЈАЊЕ ТРЖИШТА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ.

АГЕНЦИЈА РАЗМЕЊУЈЕ СВЕ НЕОПХОДНЕ ПОДАТКЕ ПОТРЕБНЕ ЗА ЕФИКАСНО ПРАЋЕЊЕ НОМИНОВАНИХ ОПЕРАТОРА ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ СА НАДЛЕЖНИМ ТЕЛИМА ЗА ОВО ПРАЋЕЊЕ У ДРУГИМ ДРЖАВАМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ ИЛИ УГОВОРНИХ СТРАНА ЕНЕРГЕТСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ.

#### ЧЛАН 183Д

ЦЕНТРАЛНА УГОВОРНА СТРАНА ЈЕ СУБЈЕКТ НАДЛЕЖАН ЗА ФИЗИЧКУ И ФИНАНСИЈСКУ РЕАЛИЗАЦИЈУ ТРАНСАКЦИЈА ЗАКЉУЧЕНИХ НА ОРГАНИЗОВАНОМ ТРЖИШТУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ И ФИНАНСИЈСКУ РЕАЛИЗАЦИЈУ ТРАНСАКЦИЈЕ ИЗМЕЂУ ДВЕ ЗОНЕ ТРГОВАЊА.

ЦЕНТРАЛНА УГОВОРНА СТРАНА ОСИГУРАВА ПРАВОВРЕМЕНО ФИНАНСИЈСКО ПОРАВЊАЊЕ И ПЛАЋАЊЕ СВИХ УПАРЕНИХ НАЛОГА У СВАКОЈ ТРАНСАКЦИЈИ И ОРГАНИЗУЈЕ ФИЗИЧКИ ПРЕНОС НЕТО ПОЗИЦИЈЕ КОЈА СУ РЕЗУЛТАТ ДОДЕЛЕ КАПАЦИТЕТА С ДРУГОМ ЦЕНТРАЛНОМ УГОВОРНОМ СТРАНОМ ИЛИ ПРЕНОСНИМ АГЕНТОМ.

УЛОГУ ЦЕНТРАЛНЕ УГОВОРНЕ СТРАНЕ МОЖЕ ОБАВЉАТИ ОПЕРАТОР ОРГАНИЗОВАНОГ ТРЖИШТА ИЛИ ПРАВНО ЛИЦЕ ОВЛАШЋЕНО ЗА КЛИРИНГ И ФИНАНСИЈСКО ПОРАВЊАЊЕ.

ПРЕНОСНИ АГЕНТ ЈЕ СУБЈЕКТ ОДГОВОРАН ЗА ПРЕНОС НЕТО ПОЗИЦИЈЕ ИЗМЕЂУ РАЗЛИЧИТИХ ЦЕНТРАЛНИХ УГОВОРНИХ СТРАНА.

УЛОГУ ПРЕНОСНОГ АГЕНТА МОЖЕ ОБАВЉАТИ ОПЕРАТОР ОРГАНИЗОВАНОГ ТРЖИШТА, ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ИЛИ ПРАВНО ЛИЦЕ ОВЛАШЋЕНО ЗА КЛИРИНГ И ФИНАНСИЈСКО ПОРАВЊАЊЕ.

#### ЧЛАН 183Ђ

НЕМО И ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ИМАЈУ ПРАВО НА НАДОКНАДУ СЛЕДЕЋИХ ТРОШКОВА:

1) УСПОСТАВЉАЊА, АЖУРИРАЊА ИЛИ ДАЉЕГ РАЗВОЈА АЛГОРИТМА ЗА ЦЕНОВНО СПАЈАЊЕ ТРЖИШТА И ДАН УНАПРЕД СПАЈАЊА ТРЖИШТА;

2) УСПОСТАВЉАЊА, АЖУРИРАЊА ИЛИ ДАЉЕГ РАЗВОЈА АЛГОРИТМА УПАРИВАЊА КОНТИНУАЛНОГ ТРГОВАЊА И УНУТАРДНЕВНОГ СПАЈАЊА ТРЖИШТА;

3) НАСТАЛИХ У ОПЕРАТИВНОМ РАДУ ДАН УНАПРЕД И УНУТАРДНЕВНОГ СПАЈАЊА ТРЖИШТА.

#### ЧЛАН 183Е

ВЛАДА БЛИЖЕ ПРОПИСУЈЕ УСЛОВЕ, НАЧИН СТИЦАЊА, ТРАЈАЊЕ И ПРЕСТАНАК СТАТУСА НОМИНОВАНОГ ОПЕРАТОРА ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, УЛОГУ НОМИНОВАНОГ ОПЕРАТОРА ТРЖИШТА, ЦЕНТРАЛНЕ УГОВОРНЕ СТРАНЕ, ПРЕНОСНОГ АГЕНТА И ОПЕРАТОРА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА У ВЕЗИ СА ПОСЛОВИМА СПАЈАЊА ОРГАНИЗОВАНИХ ТРЖИШТА, ПРИНЦИПЕ ФИНАНСИЈСКОГ ПОРАВЊАЊА И ПЛАЋАЊА, ПРИНЦИПЕ СПАЈАЊА ДАН-УНАПРЕД И УНУТАРДНЕВНОГ ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ СА СУСЕДНИМ ТРЖИШТИМА.

ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА И НЕМО МОГУ ДОНОСИТИ И ПОСЕБНЕ АКТЕ У ЦИЉУ УСПОСТАВЉАЊА И ФУНКЦИОНИСАЊА ДАН УНАПРЕД И УНУТАРДНЕВНОГ СПАЈАЊА ТРЖИШТА.

#### Заштита комерцијално осетљивих података

##### Члан 185.

Оператор преносног, односно дистрибутивног система, оператор тржишта, снабдевач и снабдевач на велико обавезни су да чувају као пословну тајну податке и документа који садрже информације о продајним ценама, количини и условима снабдевања електричном енергијом, мерне податке о производњи, односно потрошњи крајњих купаца, као и друге податке и документа чије објављивање или чињење доступним трећим лицима може довести до поремећаја на тржишту електричне енергије.

Одредба става 1. овог члана, односи се и на уговоре о снабдевању електричном енергијом у периоду од годину дана од дана престанка тих уговора, осим уговора који се закључују у поступку јавних набавки, с тим да се и по истеку тог периода мерни подаци о производњи, односно потрошњи електричне енергије крајњих купаца, могу саопштавати, односно документа давати трећим лицима само по захтеву произвођача, односно крајњег купца електричне енергије.

**ОДРЕДБА СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, НЕ ОДНОСИ СЕ НА ПОДАТКЕ КОЈИ СЕ ОБЈАВЉУЈУ У ЦИЉУ ИСПУЊЕЊА ПРОПИСАНИХ ОБАВЕЗА ИЗ ПРАВИЛА О ОБЈАВЉИВАЊУ КЉУЧНИХ ТРЖИШНИХ ПОДАТАКА.**

#### Уговор о снабдевању крајњих купаца

##### Члан 187.

Уговором о снабдевању крајњих купаца уређују се права и обавезе између снабдевача и крајњег купца електричне енергије.

Уговор из става 1. овог члана садржи, поред општих елемената утврђених законом који уређује облигационе односе и следеће елементе:

- 1) права и обавезе у погледу снаге и количине електричне енергије;
- 2) динамику снабдевања;
- 3) права и обавезе снабдевача, и крајњег купца у случају неиспуњавања обавеза и у случају привремене обуставе испоруке;
- 4) рок на који се уговор закључује и права и обавезе у случају престанка и раскида уговора;
- 5) начин обрачуна и услове плаћања преузете електричне енергије;
- 6) начин информисања купца о промени цена и других услова снабдевања електричном енергијом;
- 7) начин решавања спорова и
- 8) друге елементе у зависности од специфичности и врсте услуга које пружа снабдевач.

**СНАБДЕВАЧ ПРИКУПЉА И ОБРАЂУЈЕ ЛИЧНЕ ПОДАТКЕ О КУПЦИМА - ФИЗИЧКИМ ЛИЦИМА КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА УГОВОР О СНАБДЕВАЊУ.**

**ЛИЧНИ ПОДАЦИ ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА СУ: ЛИЧНО ИМЕ И ПРЕЗИМЕ, АДРЕСА ПРЕБИВАЛИШТА, ОДНОСНО БОРАВИШТА, ЈМБГ, АДРЕСА ОБЈЕКТА КОЈИ СЕ ПРИКЉУЧУЈЕ, ОДНОСНО КОЈИ ЈЕ ПРИКЉУЧЕН НА СИСТЕМ, АДРЕСА ДОСТАВЉАЊА РАЧУНА, ИДЕНТИФИКАЦИОНИ БРОЈ МЕРНОГ МЕСТА, ОДНОСНО ШИФРА МЕРНОГ МЕСТА ИЛИ КУПЦА, ОДНОСНО ДРУГИ ОДГОВАРАЈУЋИ ЈЕДИНСТВЕНИ ПОДАТАК ЗА МЕСТО ПРИМОПРЕДАЈЕ.**

Услови за закључење и садржина уговора о снабдевању ближе се уређују прописом из члана 214. овог закона, а одредбе уговора морају на јасан, једноставан и недвосмислен начин обухватити права и обавезе купца.

~~Уговором о снабдевању купцу се не може ускратити или отежати право на раскид, односно отказ уговора, због коришћења права на промену снабдевача, нити се могу наметати додатне финансијске обавезе по том основу, а снабдевач је дужан да купца обавести о могућностима за промену снабдевача.~~

**УГОВОР О СНАБДЕВАЊУ КУПЦУ СЕ НЕ МОГУ НАМЕТАТИ ДОДАТНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ ЗБОГ КОРИШЋЕЊА ПРАВА НА ПРОМЕНУ СНАБДЕВАЧА, А СНАБДЕВАЧ ЈЕ ДУЖАН ДА КУПЦА ОБАВЕСТИ О МОГУЋНОСТИМА ЗА ПРОМЕНУ СНАБДЕВАЧА.**

У случају раскида или отказа уговора о потпуном снабдевању од стране снабдевача, отказни рок не може бити краћи од 30 дана.

Снабдевач је дужан да, пре почетка снабдевања крајњег купца, оператору система пријави уговор, односно сваку промену уговора и достави нарочито следеће податке: о крајњем купцу, о местима примопредаје, врсти уговора и периоду снабдевања.

**СНАБДЕВАЧ ПОСТУПА И У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈУ ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ, КАО И ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ.**

#### Уговор о потпуном снабдевању Члан 188.

За једно место примопредаје и за исти период снабдевања може се закључити само један уговор о потпуном снабдевању.

Крајњи купац, **ОДНОСНО КУПАЦ-ПРОИЗВОЂАЧ** који је закључио уговор о потпуном снабдевању из става 1. овог члана, не може за исто место примопредаје и за исти период снабдевања закључити други уговор о снабдевању електричном енергијом.

Када је закључен уговор из става 1. овог члана, снабдевач је дужан да пре отпочињања снабдевања закључи:

- 1) уговор којим је уредио своју балансну одговорност, а којим су обухваћена и места примопредаје тог крајњег купца и
- 2) уговор о приступу систему са оператором система на који је објекат крајњег купца прикључен.

#### **Гарантовано снабдевање**

##### **Члан 190.**

Снабдевање електричном енергијом домаћинстава и малих купца, као јавна услуга (у даљем тексту: гарантовано снабдевање) обавља снабдевач, кога одреди Влада у складу са овим законом (у даљем тексту: гарантовани снабдевач).

Гарантовани снабдевач је дужан да пружа гарантовано снабдевање купцу из става 1. овог члана на његов захтев или по аутоматизму, ако купац не изабере другог снабдевача.

**ГАРАНТОВАНО СНАБДЕВАЊЕ ПО АУТОМАТИЗМУ СЕ ОСТВАРУЈЕ БЕЗ ЗАХТЕВА КРАЈЊЕГ КУПЦА И ПОЧИЊЕ ПРЕСТАНОМ УГОВОРА О СНАБДЕВАЊУ СА РАНИЈИМ СНАБДЕВАЧЕМ, ЗА КУПЦЕ КОЈИ ИМАЈУ ПРАВО НА ГАРАНТОВАНО СНАБДЕВАЊЕ, А НА ОСНОВУ ОБАВЕШТЕЊА КОЈЕ ОПЕРАТОР ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА ДОСТАВЉА ГАРАНТОВАНОМ СНАБДЕВАЧУ.**

~~Гарантовани снабдевач снабдева купца из става 1. овог члана по уговору о потпуном снабдевању.~~

ГАРАНТОВАНИ СНАБДЕВАЧ СНАБДЕВА КУПЦА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ПО УГОВОРУ О ПОТПУНОМ СНАБДЕВАЊУ И ДУЖАН ЈЕ ДА УГОВОР ДОСТАВИ, У ПИСМЕНОЈ ФОРМИ, КРАЈЊЕМ КУПЦУ У РОКУ ОД ОСАМ ДАНА ОД ДАНА ПОЧЕТКА ГАРАНТОВАНОГ СНАБДЕВАЊА.

АКО КРАЈЊИ КУПАЦ НЕ ЗАКЉУЧИ УГОВОР ИЗ СТАВА 4. У РОКУ ОД ОСАМ ДАНА ОД ДАНА ПРИЈЕМА УГОВОРА, ОПЕРАТОР СИСТЕМА ЈЕ ДУЖАН ДА МУ, НА ЗАХТЕВ ГАРАНТОВАНОГ СНАБДЕВАЧА, ОБУСТАВИ ИСПОРУКУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, А КРАЈЊИ КУПАЦ ЈЕ ДУЖАН ДА ПЛАТИ ПРЕУЗЕТУ ЕЛЕКТРИЧНУ ЕНЕРГИЈУ.

Гарантовани снабдевач је дужан да објави услове снабдевања и цену електричне енергије на својој интернет страници или на други погодан начин.

Уговор о потпуном снабдевању из става 3. 4. овог члана може бити закључен и као формуларни уговор у складу са објављеним условима снабдевања из става 4-6. овог члана и прописом којим се уређује испорука и снабдевање електричном енергијом.

ГАРАНТОВАНИ СНАБДЕВАЧ ЈЕ ДУЖАН ДА ПОСТУПА У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈУ ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ, КАО И ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ.

## **Резервно снабдевање**

### **Члан 192.**

Право на резервно снабдевање има крајњи купац електричне енергије који нема право на гарантовано снабдевање, у складу са одредбама овог закона, у случају:

- 1) стечаја или ликвидације снабдевача који га је до тада снабдевао;
- 2) престанка или одузимања лиценце снабдевачу који га је до тада снабдевао;
- 2А) ДА СНАБДЕВАЧ НЕ ОБЕЗБЕДИ ПРИСТУП СИСТЕМУ ЗА ПОСТОЈЕЋА МЕРНА МЕСТА КРАЈЊИХ КУПАЦА СА УГОВОРИМА О ПОТПУНОМ СНАБДЕВАЊУ;
- 3) да није нашао новог снабдевача након престанка уговора о снабдевању са претходним, осим ако је престанак уговора последица неизвршавања обавеза плаћања купца;
- 4) да није нашао новог снабдевача након престанка уговора о снабдевању са претходним, а припада категорији купца којима се не може обуставити испорука електричне енергије у случају неизвршавања обавеза, у складу са овим законом.

Снабдевач који није у могућности да снабдева крајњег купца, у случају из става 1. тач. 1) и 2) овог члана, дужан је да о дану престанка снабдевања благовремено обавести резервног снабдевача, купца и оператора система.

Снабдевач који престаје да снабдева крајњег купца, у случају из става 1. тач. 3) и 4) овог члана, дужан је да о дану престанка уговора о снабдевању благовремено обавести оператора система.

Резервно снабдевање се остварује без захтева крајњег купца и почиње престанком уговора о снабдевању са ранијим снабдевачем.

Резервно снабдевање може непрекидно трајати најдуже 60 дана.

Резервни снабдевач снабдева крајњег купца по уговору о потпуном снабдевању и дужан је да уговор достави, у писменој форми, крајњем купцу у року од осам дана од дана почетка резервног снабдевања.

Резервни снабдевач је дужан да услове резервног снабдевања и цену електричне енергије објави на својој интернет страници.

Ако крајњи купац не закључи уговор из става б. овог члана у року од осам дана од дана пријема уговора, оператор система је дужан да му, на захтев резервног снабдевача, обустави испоруку електричне енергије, а крајњи купац је дужан да плати преузету електричну енергију.

Ако крајњи купац по истеку резервног снабдевања није нашао новог снабдевача, оператор система је дужан да му обустави испоруку електричне енергије.

## **Дужности снабдевача**

### **Члан 195.**

Снабдевач је дужан да:

1) поступа према крајњим купцима на недискриминаторан начин;  
2) објави опште услове понуде за закључење уговора, односно да купца обавести на пригодан начин о понуђеним условима, с тим да се та обавеза односи и за случај закључења уговора преко посредника, као и да обезбеди да та понуда нарочито садржи:

(1) име и адресу снабдевача;  
(2) врсту и квалитет услуга које се могу посебно уговорити;  
(3) начин на који се могу добити најновије информације о ценама;  
(4) трајање уговора, услови за продужење и престанак уговора и услове под којима се уговор не може продужити, као и начин уређивања међусобних односа у случају престанка уговора;

(5) пенале, компензације, рефундације и друга средства у случају да снабдевач не испуни уговорени ниво квалитета комерцијалних услуга снабдевача, као и мерама које снабдевач може предузети за извршавање доспелих обавеза;

(6) начин и поступак решавања приговора купца, односно поступак решавања спорова, при чему је снабдевач обавезан да тај поступак учини једноставним, јефтиним, ефикасним и транспарентним;

3) на својој интернет страници или на други прикладан начин, обавести купце:

(1) о улогама снабдевача и оператора система на који је објекат купца прикључен;

(2) о месту и начину достављања приговора на обрачун, комерцијалне услуге снабдевача и оператора система, као и на квалитет и поузданост испоруке електричне енергије уколико су лошији од нивоа дефинисаног техничким прописима и правилима о квалитету испоруке и снабдевања;

(3) да се по питању измене техничких услова прикључења, техничких проблема везаних за прикључак на систем, мерну опрему и тачност мерења, низак напон, квар на мрежи и прекид напајања, може обратити и директно оператору система на који је његов објекат прикључен;

4) обезбеди организациону јединицу, тело или особе одговарајућег радног искуства и стручне спреме за решавање приговора, рекламација и објективно одлучивање у роковима утврђеним законом;

5) обавести купца у разумном року о промени цена и других услова снабдевања, а купца из категорије домаћинства у складу са законом којим се уређује заштита потрошача, изузев у случај снижења цена и давања купцу повољнијих услова снабдевања, при чему се обавештењем сматра и објављивање информације преко средстава јавног информисања, с тим да купац има право на раскид уговора о снабдевању, ако не прихвати промену цене и измењене услове;



6) понуди купцима више начина плаћања обавеза, подстицајних мера и погодности у плаћању обавезе, у зависности од понуђених цена, трајања обрачунског периода, рокова доспелости обавеза и других специфичности;

7) објави услове, поступак, правне последице, односно права купца у случају обуставе испоруке електричне енергије, због неизмиривања обавеза из уговора о снабдевању електричном енергијом, као и разлоге, поступак и правне последице искључења објекта купца са система;

8) обезбеди бесплатну телефонску линију за обавештавање и одговоре на питања купаца ради информисања о условима и начину остваривања права купаца;

9) у рачуну за продату електричну енергију посебно искаже трошкове приступа систему по регулисаним тарифама, накнаде прописане законом, порезе и остале обавезе или информације у складу са овим законом;

10) предузима мере како би омогућио купцима кратке и садржајне контролне листе са практичним информацијама које се односе на њихова права;

11) изврши и друге обавезе у складу са прописима којима се уређују облигациони односи, трговина и промет робе и услуга и заштита потрошача;

12) Агенцији доставља извештај о решавању приговора и жалби крајњих купаца;

13) Агенцији достави податке о количинама продаје електричне енергије и оствареног прихода по том основу, ради праћења тржишта, без обзира на број купаца;

14) обавештава купца о потрошњи електричне енергије и трошковима, како би се купцу омогућило да управља потрошњом;

15) омогући купцу на једноставан начин приступ правилима о промени снабдевача;

16) да након промене снабдевача изда купцу коначни обрачун, најкасније у року од шест недеља од промене снабдевача;

17) КУПЦЕ КОЈИ СУ ЗАКЉУЧИЛИ УГОВОР СА АГРЕГАТОРОМ НЕ ИЗЛАЖЕ НЕОСНОВАНИМ ТРОШКОВИМА НИ УГОВОРНИМ ОГРАНИЧЕЊИМА.

Актом из члана 214. овог закона уређује се ближа садржина рачуна из тачке 9) овог члана.

#### Члан 198.

Неовлашћена потрошња електричне енергије је:

1) ~~коришћење~~ ПОТРОШЊА електричне енергије без одобрења за прикључење;

2) ~~коришћење~~ ПОТРОШЊА електричне енергије са одобрењем за прикључење пре испуњења услова за прикључење;

3) ~~коришћење~~ ПОТРОШЊА електричне енергије након извршене обуставе испоруке електричне енергије;

4) ~~коришћење~~ ПОТРОШЊА електричне енергије без мерног уређаја, мимо мерног уређаја, или преко мерног уређаја на коме је онемогућено правилно мерење ИЛИ РЕГИСТРОВАЊЕ УТРОШЕНЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ;

~~5) коришћење електричне енергије преко мерног уређаја на коме су оштећене пломбе оператора система, односно оштећене или са истеклим роком важења жига на пломби овлашћеног тела за оверавање мерила, као и у случају када се утврди неправилност мерења електричне енергије;~~

5) ПОТРОШЊА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ПРЕКО МЕРНОГ УРЕЂАЈА НА КОМЕ СУ ОШТЕЋЕНЕ ИЛИ НЕДОСТАЈУ ПЛОМБЕ ОПЕРАТОРА СИСТЕМА И/ИЛИ НА КОМЕ ЈЕ КРАЈЊИ КУПАЦ ОШТЕТИО ЖИГ ПРОПИСАН ЗАКОНОМ О

МЕТРОЛОГИЈИ, УЗ УСЛОВ ДА СЕ УТВРДИ НЕПРАВИЛНОСТ МЕРЕЊА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ;

6) самовласна замена уређаја. којом се утиче на тачност мерења преузете електричне енергије.

#### Члан 199.

Неовлашћену потрошњу утврђује оператор преносног, односно дистрибутивног система у поступку редовне или ванредне контроле мерног места.

Редовну и ванредну контролу мерног места из става 1. овог члана обављају најмање два квалификована лица овлашћена од стране оператора преносног, односно дистрибутивног система.

Редовна контрола мерног места по правилу се врши једанпут у шест месеци, а најдуже на период од годину дана.

~~Ванредна контрола мерног места врши се у свим случајевима када постоји сумња на неовлашћену потрошњу. Сумњу у исправност мерила може да искаже купац или заинтересована страна, а ванредни преглед мерила у употреби врши орган надлежан за послове метрологије, — односно одговарајуће овлашћено тело за оверавање мерила.~~

ВАНРЕДНУ КОНТРОЛУ МЕРНОГ МЕСТА ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ, ОДНОСНО ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА ВРШИ У СЛУЧАЈЕВИМА КАДА ЗА ТО ПОСТОЈИ ПОТРЕБА У СКЛАДУ СА ПРАВИЛИМА О РАДУ.

О извршеној редовној и ванредној контроли сачињава се записник на лицу места који садржи утврђено чињенично стање и доказни материјал.

У СЛУЧАЈУ УТВРЂЕНЕ НЕОВЛАШЋЕНЕ ПОТРОШЊЕ САЧИЊАВА СЕ ЗАПИСНИК О НЕОВЛАШЋЕНОЈ ПОТРОШЊИ КОЈИ САДРЖИ УТВРЂЕНО ЧИЊЕНИЧНО СТАЊЕ, УЗ КОЈИ СЕ ПРИЛАЖЕ ДОКАЗНИ МАТЕРИЈАЛ.

Записник из става 56. И 7. овог члана потписује и лице које је присуствовало контроли и уручује му се примерак записника.

У случају да нико није присуствовао контроли или је присутно лице одбило да потпише записник, на месту контроле оставља се обавештење са роком и адресом где може преузети записник или се записник доставља на други начин у складу са законом.

~~Ближи услови, поступак и начин утврђивања неовлашћене потрошње, садржина записника, права купца и поступак одлучивања по приговору уређује се актом из члана 214. овог закона.~~

НАЧИН УТВРЂИВАЊА НЕОВЛАШЋЕНЕ ПОТРОШЊЕ И САДРЖИНА ЗАПИСНИКА, УРЕЂУЈЕ СЕ ПРАВИЛИМА О РАДУ.

#### Члан 200.

~~У случају неовлашћене потрошње, оператор преносног, односно дистрибутивног система, извршиће обрачун неовлашћено утрошене електричне енергије и доставити купцу обрачун, на начин и по поступку утврђеном методологијом за обрачун неовлашћено утрошене електричне енергије, коју доноси Агенција.~~

У СЛУЧАЈУ НЕОВЛАШЋЕНЕ ПОТРОШЊЕ, ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ, ОДНОСНО ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА, ИЗВРШИЋЕ ОБРАЧУН НЕОВЛАШЋЕНО УТРОШЕНЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, ИЗДАТИ И ДОСТАВИТИ ЛИЦУ КОЈЕ ЈЕ НЕОВЛАШЋЕНО ТРОШИЛО ЕЛЕКТРИЧНУ ЕНЕРГИЈУ РАЧУН, ЗА ПЕРИОД ОД ДАНА КАДА ЈЕ ИЗВРШЕНА ПОСЛЕДЊА РЕДОВНА, ОДНОСНО ВАНРЕДНА КОНТРОЛА МЕРНОГ МЕСТА ДО ДАНА КАДА ЈЕ УТВРЂЕНО НЕОВЛАШЋЕНО КОРИШЋЕЊЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, У СКЛАДУ СА МЕТОДОЛОГИЈОМ ЗА ОБРАЧУН

НЕОВЛАШЋЕНО УТРОШЕНЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, КОЈУ ДОНОСИ АГЕНЦИЈА.

У СЛУЧАЈУ ИЗ ЧЛАНА 198. ТАЧКА 5) ОВОГ ЗАКОНА, ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ, ОДНОСНО ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА, ОБРАЧУН НЕОВЛАШЋЕНЕ ПОТРОШЊЕ ИЗВРШИЋЕ САМО У СЛУЧАЈУ КАДА СЕ ПРОВЕРОМ МЕРНОГ УРЕЂАЈА УТВРДИ НЕПРАВИЛНОСТ МЕРЕЊА ПОТРОШЊЕ.

Неовлашћена потрошња обрачунава се за период од дана када је извршена последња редовна, односно ванредна контрола мерног места до дана када је неовлашћено коришћење утврђено.

Уколико оператор система није вршио редовну, односно ванредну контролу мерног места из члана 199. ст. 3. и 4-5. овог закона, обрачуната неовлашћено утрошена електрична енергија се обрачунава за период од најдуже шест месеци.

### Обустава испоруке електричне енергије

#### Члан 201.

~~Оператор преносног, односно дистрибутивног система обуставиће крајњим купцима испоруку електричне енергије у следећим случајевима:~~

- ~~1) када користи електричну енергију супротно условима који су утврђени у одобрењу за прикључење, осим у случају када је предвиђено искључење;~~
- ~~2) када електроенергетски објекти, постројења или уређаји купца не испуњавају услове у складу са прописима и представљају непосредну опасност по живот и здравље људи, животну средину и имовину;~~
- ~~3) самовласна замена уређаја за ограничење снаге, односно струје, којом се не утичена тачност мерења;~~
- ~~4) на захтев снабдевача због неизвршених обавеза из уговора о снабдевању;~~
- ~~5) неизвршења обавеза по уговора о приступу на преносни или дистрибутивни систем електричне енергије;~~
- ~~6) коришћење електричне енергије без уговора о снабдевању или потпуном снабдевању, односно када му је истекло резервно снабдевање, а није закључио уговор о снабдевању;~~
- ~~7) коришћење електричне енергије без уређене балансне одговорности у складу са овим законом;~~
- ~~8) у случајевима неовлашћене потрошње из члана 198. став 1. тачка 6) овог закона;~~
- ~~9) на писмени захтев купца, под условом да се обустава захтева за период од најмање годину дана, а најдуже две године.~~

~~Оператор преносног, односно дистрибутивног система може крајњим купцима обуставити испоруку електричне енергије у следећим случајевима:~~

- 1) када крајњи купац омогући другом крајњем купцу потрошњу електричне енергије без одобрења оператора система преко своје инсталације;
- 2) када купац коме одобрењем за прикључење није уређен утицај на квалитет напона, својим уређајима или начином коришћења електричне енергије проузрокује смањење квалитета електричне енергије другим купцима, под условом да прекорачује емисионе нивое дозвољене правилима о раду и не отклони сметње у року који одреди оператор система.

~~Обуставом испоруке не престаје уговор о снабдевању, а у периоду обуставе испоруке крајњи купац има обавезе које се односе на приступ систему.~~

~~Ако је обустава извршена на захтев купца из става 1. тачка 9) овог члана, купац нема обавезе по основу уговора о снабдевању, односно приступу систему.~~

~~У случају неовлашћене потрошње из члана 198. став 1. тачка 5) овог закона оператор преносног, односно дистрибутивног система је дужан да мерно место доведе у технички исправно стање о сопственом трошку.~~

~~У случају неовлашћене потрошње из члана 198. став 1. тачка 6) овог закона оператор преносног, односно дистрибутивног система је дужан да мерно место доведе у технички исправно стање о трошку купца.~~

~~Пре обуставе испоруке електричне енергије, осим у случају из става 1. тач. 2), 3), 4), 6), 8) и 9) овог члана купцу мора бити достављена опомена у којој је одређен рок за отклањање уочених неправилности и недостатака, који не може бити краћи од три дана од дана достављања опомене.~~

~~Купац, односно лице чијем објекту је обустављена испорука електричне енергије има право приговора оператору преносног, односно дистрибутивног система, осим у случају обуставе на захтев снабдевача, када се приговор подноси снабдевачу.~~

~~Ближи услови и поступак обуставе испоруке и права и обавезе оператора преносног, односно дистрибутивног система, снабдевача и крајњих купаца уређују се прописом о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом.~~

## ОБУСТАВА ИСПОРУКЕ, ОДНОСНО ПРЕУЗИМАЊА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

### ЧЛАН 201.

ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ, ДИСТРИБУТИВНОГ, ОДНОСНО ЗАТВОРЕНОГ ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА ОБУСТАВИЋЕ КРАЈЊИМ КУПЦИМА ИСПОРУКУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, ОДНОСНО ОБУСТАВИЋЕ ПРЕУЗИМАЊЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ОД ПРОИЗВОЂАЧА, У СЛЕДЕЋИМ СЛУЧАЈЕВИМА:

1) КАДА КОРИСТИ, ОДНОСНО ПРЕДАЈЕ, ЕЛЕКТРИЧНУ ЕНЕРГИЈУ СУПРОТНО УСЛОВИМА КОЈИ СУ УТВРЂЕНИ У ОДОБРЕЊУ ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ, ОСИМ У СЛУЧАЈУ КАДА ЈЕ ПРЕДВИЂЕНО ИСКЉУЧЕЊЕ;

2) КАДА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКИ ОБЈЕКТИ, ПОСТРОЈЕЊА ИЛИ УРЕЂАЈИ КУПЦА ИЛИ ПРОИЗВОЂАЧА НЕ ИСПУЊАВАЈУ УСЛОВЕ У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА И ПРЕДСТАВЉАЈУ НЕПОСРЕДНУ ОПАСНОСТ ПО ЖИВОТ И ЗДРАВЉЕ ЉУДИ, ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И ИМОВИНУ;

3) КАДА КРАЈЊИ КУПАЦ ИЛИ ПРОИЗВОЂАЧ, ОНЕМОГУЋИ ОВЛАШЋЕНИМ ЛИЦИМА ОПЕРАТОРА ПРЕНОСНОГ, ОДНОСНО ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА БЕЗБЕДАН, ПОТПУН И НЕОМЕТАН ПРИСТУП МЕРНИМ УРЕЂАЈИМА И ИНСТАЛАЦИЈАМА, КАО И МЕСТУ МЕРЕЊА РАДИ

ОЧИТАВАЊА, ПРОВЕРЕ ИСПРАВНОСТИ, ОТКЛАЊАЊА КВАРОВА, ЗАМЕНЕ, ОДРЖАВАЊА И КОНТРОЛЕ ИСПРАВНОСТИ МЕРНИХ И ДРУГИХ УРЕЂАЈА СА МЕРНИМ ОРМАНИМА, УРЕЂЕЊА МЕРНОГ МЕСТА;

4) НА ЗАХТЕВ СНАБДЕВАЧА ЗБОГ НЕИЗВРШЕНИХ ОБАВЕЗА ИЗ УГОВОРА О СНАБДЕВАЊУ, А УЗ СХОДНУ ПРИМЕНУ ПРОПИСА КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ЗАШТИТА ПОТРОШАЧА;

5) НЕИЗВРШЕЊА ОБАВЕЗА ПО УГОВОРАУ О ПРИСТУПУ НА ПРЕНОСНИ ИЛИ ДИСТРИБУТИВНИ СИСТЕМ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, ОСИМ У СЛУЧАЈУ ИЗ ЧЛАНА 192. СТАВ 1. ТАЧКА 2А ОВОГ ЗАКОНА;

6) КОРИШЋЕЊЕ ИЛИ ПРЕДАЈА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ БЕЗ УГОВОРА О СНАБДЕВАЊУ ИЛИ ПОТПУНОМ СНАБДЕВАЊУ ИЛИ ОТКУПУ ЕНЕРГИЈЕ, ОДНОСНО КАДА МУ ЈЕ ИСТЕКЛО РЕЗЕРВНО СНАБДЕВАЊЕ, А НИЈЕ ЗАКЉУЧИО УГОВОР О СНАБДЕВАЊУ;

7) КОРИШЋЕЊЕ ИЛИ ПРЕДАЈА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, БЕЗ УРЕЂЕНЕ БАЛАНСНЕ ОДГОВОРНОСТИ У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ;

8) НА ПИСМЕНИ ЗАХТЕВ КУПЦА ИЛИ ПРОИЗВОЂАЧА ПОД УСЛОВОМ ДА СЕ ОБУСТАВА ЗАХТЕВА ЗА ПЕРИОД ОД НАЈМАЊЕ НАЈКРАЋЕ ГОДИНУ ДАНА, А НАЈДУЖЕ ДВЕ ГОДИНЕ.

ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ, ДИСТРИБУТИВНОГ, ОДНОСНО ЗАТВОРЕНОГ ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА МОЖЕ КРАЈЊИМ КУПЦИМА ИЛИ ПРОИЗВОЂАЧИМА ОБУСТАВИТИ ИСПОРУКУ ИЛИ ПРЕУЗИМАЊЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ У СЛЕДЕЋИМ СЛУЧАЈЕВИМА:

1) КАДА КРАЈЊИ КУПАЦ ОМОГУЋИ ДРУГОМ КРАЈЊЕМ КУПЦУ ПОТРОШЊУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ БЕЗ ОДОБРЕЊА ОПЕРАТОРА СИСТЕМА ПРЕКО СВОЈЕ ИНСТАЛАЦИЈЕ;

2) КАДА КУПАЦ ИЛИ ПРОИЗВОЂАЧ, КОМЕ ОДОБРЕЊЕМ ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ НИЈЕ УРЕЂЕН УТИЦАЈ НА КВАЛИТЕТ НАПОНА, СВОЈИМ УРЕЂАЈИМА ИЛИ НАЧИНОМ КОРИШЋЕЊА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ПРОУЗРОКУЈЕ СМАЊЕЊЕ КВАЛИТЕТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ДРУГИМ КУПЦИМА, ПОД УСЛОВОМ ДА ПРЕКОРАЧУЈЕ ЕМИСИОНЕ НИВОЕ ДОЗВОЉЕНЕ ПРАВИЛИМА О РАДУ И НЕ ОТКЛОНИ СМЕТЊЕ У РОКУ КОЈИ ОДРЕДИ ОПЕРАТОР СИСТЕМА.

ОБУСТАВОМ ИСПОРУКЕ НЕ ПРЕСТАЈЕ УГОВОР О СНАБДЕВАЊУ, А У ПЕРИОДУ ОБУСТАВЕ ИСПОРУКЕ КРАЈЊИ КУПАЦ ИМА ОБАВЕЗЕ КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА ПРИСТУП СИСТЕМУ.

АКО ЈЕ ОБУСТАВА ИЗВРШЕНА НА ЗАХТЕВ КУПЦА ИЗ СТАВА 1. ТАЧКА 8) ОВОГ ЧЛАНА, КУПАЦ НЕМА ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ УГОВОРА О СНАБДЕВАЊУ, ОДНОСНО ПРИСТУПУ СИСТЕМУ.

УКОЛИКО СЕ, У СЛУЧАЈУ ИЗ ЧЛАНА 198. СТАВ 1. ТАЧКА 5) ОВОГ ЗАКОНА УТВРДИ ДА НИЈЕ БИЛО УТИЦАЈА НА ТАЧНОСТ МЕРЕЊА, ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ, ОДНОСНО ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА ЈЕ ДУЖАН ДА МЕРНО МЕСТО ДОВЕДЕ У ТЕХНИЧКИ ИСПРАВНО СТАЊЕ О СОПСТВЕНОМ ТРОШКУ.

ПРЕ ОБУСТАВЕ ИСПОРУКЕ, ОДНОСНО ПРЕУЗИМАЊА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, ОСИМ У СЛУЧАЈУ ИЗ СТАВА 1. ТАЧ. 2), 3), 4), 6), И 8) ОВОГ ЧЛАНА КУПЦУ ИЛИ ПРОИЗВОЂАЧУ МОРА БИТИ ДОСТАВЉЕНА ОПОМЕНА У КОЈОЈ ЈЕ ОДРЕЂЕН РОК ЗА ОТКЛАЊАЊЕ УОЧЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ И НЕДОСТАКА, КОЈИ НЕ МОЖЕ БИТИ КРАЋИ ОД ТРИ ДАНА ОД ДАНА ДОСТАВЉАЊА ОПОМЕНЕ.

КУПАЦ ИЛИ ПРОИЗВОЂАЧ, ОДНОСНО ЛИЦЕ ЧИЈЕМ ОБЈЕКТУ ЈЕ ОБУСТАВЉЕНА ИСПОРУКА ИЛИ ПРЕУЗМАЊЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ИМА ПРАВО ПРИГОВОРА ОПЕРАТОРУ ПРЕНОСНОГ, ОДНОСНО ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА, ОСИМ У СЛУЧАЈУ ОБУСТАВЕ НА ЗАХТЕВ СНАБДЕВАЧА, КАДА СЕ ПРИГОВОР ПОДНОСИ СНАБДЕВАЧУ.

БЛИЖИ УСЛОВИ И ПОСТУПАК ОБУСТАВЕ ИСПОРУКЕ ИЛИ ПРЕУЗМАЊА И ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ОПЕРАТОРА ПРЕНОСНОГ, ОДНОСНО ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА, СНАБДЕВАЧА И КРАЈЊИХ КУПАЦА, ИЛИ ПРОИЗВОЂАЧА УРЕЂУЈУ СЕ ПРОПИСОМ О УСЛОВИМА ИСПОРУКЕ И СНАБДЕВАЊА ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ.

#### Члан 202.

Снабдевач је дужан да пре подношења захтева оператору преносног, односно дистрибутивног система за обуставу испоруке из члана 201. став 1. тачка 4) овог закона, крајњег купца претходно у писменој форми упозори да ће му бити извршена обустава испоруке електричне енергије, ако у року који не може бити краћи од 15 дана ни дужи од 30 дана од дана достављања упозорења, не измири доспеле обавезе, ~~односно не постигне споразум о извршењу обавезе.~~

Уколико купац не измири обавезе у остављеном року, овлашћено лице снабдевача подноси захтев за обуставу испоруке електричне енергије оператору система на који је прикључен објект купца и о томе писменим путем обавештава купца.

Оператор система је дужан да на основу захтева снабдевача, изврши обуставу испоруке електричне енергије купцу, у року који не може бити дужи од осам дана од дана пријема захтева.

Купац који након подношења захтева за обуставу, измири обавезу за испоручену електричну енергију, дужан је да без одлагања о томе обавести снабдевача, а снабдевач је дужан да без одлагања о томе обавести оператора преносног, односно дистрибутивног система и да повуче захтев за обуставу.

Одредба става 4. овог члана односи се и на случај да снабдевач и купац постигну споразум о извршењу обавезе.

Купац којем је обустављена испорука има право приговора снабдевачу, а посебно тело, организациона јединица или овлашћено лице снабдевача из члана 195. став 1. тачка 4) овог закона је дужно да одлучи по приговору у року од три дана од дана пријема приговора.

У случају када је подносилац приговора физичко лице, у састав тела из члана 195. став 1. тачка 4) овог члана, мора бити укључен представник евидентираних удружења и савеза у складу са законом којим се уређује заштита потрошача.

Снабдевач је дужан да о основаности приговора, као и у случају накнадног измирења обавезе купца, без одлагања обавести оператора преносног, односно дистрибутивног система, а оператор преносног, односно дистрибутивног система је дужан да настави испоруку електричне енергије, без одлагања, а најкасније у року од 24 часа.

#### Искључење

#### Члан 204.

~~Оператор преносног, односно дистрибутивног система је дужан да искључи објект крајњег купца са система у следећим случајевима:~~

- ~~1) неовлашћене потрошње из члана 198. став 1. тач. 1)-6) овог закона;~~
- ~~2) када крајњи купац онемогући овлашћеним лицима оператора преносног, односно дистрибутивног система безбедан, потпун и неометан приступ мерним уређајима и инсталацијама, као и месту мерења ради читавања,~~

провере исправности, отклањања кварова, замене, одржавања и контроле исправности мерних и других уређаја са мерним орманима, уређења мерног места и обуставе испоруке енергије;

- 3) на писмени захтев крајњег купца;
- 4) ако је обустава испоруке електричне енергије из члана 201. став 1. овог закона трајала дуже од годину дана, осим у случају обуставе испоруке на захтев крајњег купца, када се објекат искључује са система ако је обустава испоруке трајала дуже од две године.

~~У случају искључења објекта крајњег купца са система, престаје уговор о снабдевању и уговор о приступу за место примопредаје објекта који се искључује, а за поновно прикључење крајњи купац прибавља одобрење за прикључење у складу са чланом 140. став 2. овог закона.~~

## ИСКЉУЧЕЊЕ

### ЧЛАН 204.

ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ, ДИСТРИБУТИВНОГ, ОДНОСНО ЗАТВОРЕНОГ ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА ЈЕ ДУЖАН ДА ИСКЉУЧИ ОБЈЕКАТ КРАЈЊЕГ КУПЦА ИЛИ ПРОИЗВОЂАЧА СА СИСТЕМА У СЛЕДЕЋИМ СЛУЧАЈЕВИМА:

- 1) НЕОВЛАШЋЕНЕ ПОТРОШЊЕ ИЗ ЧЛАНА 198. ОВОГ ЗАКОНА;
- 2) КАДА КРАЈЊИ КУПАЦ ИЛИ ПРОИЗВОЂАЧ ОНЕМОГУЋИ ОВЛАШЋЕНИМ ЛИЦИМА ОПЕРАТОРА ПРЕНОСНОГ, ДИСТРИБУТИВНОГ, ОДНОСНО ЗАТВОРЕНОГ ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА ОБУСТАВЕУ ИСПОРУКЕ ИЛИ ПРЕУЗИМАЊА ЕНЕРГИЈЕ;
- 3) НА ПИСМЕНИ ЗАХТЕВ КРАЈЊЕГ КУПЦА ИЛИ ПРОИЗВОЂАЧА;
- 4) АКО ЈЕ ОБУСТАВА ИСПОРУКЕ ИЛИ ПРЕУЗИМАЊА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ИЗ ЧЛАНА 201. СТАВ 1. ОВОГ ЗАКОНА ТРАЈАЛА ДУЖЕ ОД ГОДИНУ ДАНА, ОСИМ У СЛУЧАЈУ ОБУСТАВЕ ИСПОРУКЕ ИЛИ ПРЕУЗИМАЊА НА ЗАХТЕВ КРАЈЊЕГ КУПЦА, ИЛИ ПРОИЗВОЂАЧА, КАДА СЕ ОБЈЕКАТ ИСКЉУЧУЈЕ СА СИСТЕМА АКО ЈЕ ОБУСТАВА ИСПОРУКЕ ИЛИ ПРЕУЗИМАЊА ТРАЈАЛА ДУЖЕ ОД ДВЕ ГОДИНЕ;
- 5) ПО ИСТЕКУ РОКА ПРИКЉУЧЕЊА ОДРЕЂЕНОГ ОДОБРЕЊЕМ ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ.

ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ, ДИСТРИБУТИВНОГ ОДНОСНО ЗАТВОРЕНОГ ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА ЈЕ ДУЖАН ДА ИСКЉУЧИ ОБЈЕКАТ ПРОИЗВОЂАЧА У СЛЕДЕЋИМ СЛУЧАЈЕВИМА:

- 1) ПРЕДАЈА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ БЕЗ ОДОБРЕЊА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ;
- 2) ПРЕДАЈА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ СА ОДОБРЕЊЕМ ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ ПРЕ ИСПУЊЕЊА УСЛОВА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ;
- 3) ПРЕДАЈА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ НАКОН ИЗВРШЕНЕ ОБУСТАВЕ;
- 4) ПРЕДАЈА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ БЕЗ МЕРНОГ УРЕЂАЈА, МИМО МЕРНОГ УРЕЂАЈА, ИЛИ ПРЕКО МЕРНОГ УРЕЂАЈА НА КОМЕ ЈЕ ОНЕМОГУЋЕНО ПРАВИЛНО МЕРЕЊЕ ИЛИ РЕГИСТРОВАЊЕ ПРЕДАТЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ;
- 5) ПРЕДАЈА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ПРЕКО МЕРНОГ УРЕЂАЈА НА КОМЕ СУ ОШТЕЋЕНЕ ИЛИ НЕДОСТАЈУ ПЛОМБЕ ОПЕРАТОРА СИСТЕМА И/ИЛИ НА КОМЕ ЈЕ КОРИСНИК ОШТЕТИО ЖИГ ПРОПИСАН ЗАКОНОМ О

МЕТРОЛОГИЈИ, УЗ УСЛОВ ДА СЕ УТВРДИ НЕПРАВИЛНОСТ МЕРЕЊА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ;

6) САМОВЛАСНА ЗАМЕНА УРЕЂАЈА.

У СЛУЧАЈУ ИСКЉУЧЕЊА ОБЈЕКТА КРАЈЊЕГ КУПЦА ИЛИ ПРОИЗВОЂАЧА СА СИСТЕМА, ПРЕСТАЈЕ УГОВОР О СНАБДЕВАЊУ ОДНОСНО ОТКУПУ И УГОВОР О ПРИСТУПУ ЗА МЕСТО ПРИМОПРЕДАЈЕ ОБЈЕКТА КОЈИ СЕ ИСКЉУЧУЈЕ, А ЗА ПОНОВНО ПРИКЉУЧЕЊЕ КРАЈЊИ КУПАЦ ИЛИ ПРОИЗВОЂАЧ ПРИБАВЉА ОДОБРЕЊЕ ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 140. СТАВ 2. ОВОГ ЗАКОНА.

Права, обавезе и заштита крајњих купаца

Члан 207.

Крајњи купац ужива заштиту својих права у складу са овим законом, прописима донетим на основу овог закона, законом којим се уређује заштита потрошача и другим прописима.

~~Ако је овим законом уређено питање које је другим законом уређено на другачији начин, примењују се одредбе овог закона.~~

Ако крајњи купац није задовољан одлукама донетим у складу са овим законом по приговорима, рекламацијама, захтевима и жалбама своја права може остварити у судском поступку.

#### Члан 210.

Крајњи купац, ОДНОСНО КУПАЦ-ПРОИЗВОЂАЧ је дужан да електричну енергију користи под условима, на начин и за намене утврђене одобрењем за прикључење и уговором о снабдевању, законом и другим прописима донетим на основу овог закона.

#### СКЛАДИШТЕЊЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

##### ЧЛАН 210А

ЕНЕРГЕТСКИ СУБЈЕКТ КОЈИ ОБАВЉА ДЕЛАТНОСТ СКЛАДИШТЕЊА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: СКЛАДИШТАР) У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ ОБАВЉА СЛЕДЕЋЕ ПОСЛОВЕ:

- 1) КУПУЈЕ И ПРОДАЈЕ ЕЛЕКТРИЧНУ ЕНЕРГИЈУ ;
- 2) ПРУЖА УСЛУГУ СКЛАДИШТЕЊА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ЗА ПОТРЕБЕ ДРУГИХ УЧЕСНИКА НА ТРЖИШТУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ;
- 3) НУДИ ОПЕРАТОРУ ПРЕНОСНОГ, ОДНОСНО ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА ПОМОЋНЕ УСЛУГЕ, У СКЛАДУ СА ТЕХНИЧКИМ КАРАКТЕРИСТИКАМА И ПРАВИЛИМА О РАДУ ПРЕНОСНОГ И ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА И ПРАВИЛИМА О РАДУ ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ;
- 4) СА ОПЕРАТОРОМ ПРЕНОСНОГ ОДНОСНО ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА ЗАКЉУЧУЈЕ УГОВОР О ПРУЖАЊУ ПОМОЋНИХ УСЛУГА;
- 5) СА ОПЕРАТОРОМ ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ЗАКЉУЧУЈЕ УГОВОР О УЧЕШЋУ У БАЛАНСНОМ МЕХАНИЗМУ;
- 6) ПОШТУЈЕ ПРОПИСЕ И ПРАВИЛА КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА РАД ПРЕНОСНОГ И ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА И ФУНКЦИОНИСАЊЕ ТРЖИШТА, ПРОПИСЕ КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА ЗАШТИТУ КОНКУРЕНЦИЈЕ, КАО И ОДЛУКЕ НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА;
- 7) ОПЕРАТОРУ ПРЕНОСНОГ ИЛИ ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА СТАВЉА НА РАСПОЛАГАЊЕ ПОДАТКЕ ПОТРЕБНЕ ЗА РАД СИСТЕМА У СКЛАДУ СА ПРАВИЛИМА О РАДУ ПРЕНОСНОГ И ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА И ПРАВИЛИМА О РАДУ ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ.

АГРЕГАТОР



## ЧЛАН 210Б

АГРЕГАТОР НАСТУПА НА ТРЖИШТУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ У ИМЕ И ЗА РАЧУН УЧЕСНИКА НА ТРЖИШТУ ЗА КОЈЕ ВРШЕ УСЛУГУ ОБЈЕДИЊАВАЊА ПОТРОШЊЕ И/ИЛИ ПРОИЗВОДЊЕ.

АГРЕГАТОР ЈЕ ДУЖАН ДА:

- 1) ПОСТУПА ПРЕМА УЧЕСНИКУ НА ТРЖИШТУ НА НЕДИСКРИМИНАТОРАН НАЧИН;
- 2) ОБЈАВИ ОПШТЕ УСЛОВЕ ПОНУДЕ ЗА ЗАКЉУЧЕЊЕ УГОВОРА, ОДНОСНО ДА УЧЕСНИКА НА ТРЖИШТУ ОБАВЕСТИ НА ПРИГОДАН НАЧИН О ПОНУЂЕНИМ УСЛОВИМА;
- 3) БЕСПЛАТНО ОБЕЗБЕДИ СВЕ РЕЛЕВАНТНЕ ПОДАТКЕ УЧЕСНИКУ НА ТРЖИШТУ НАЈМАЊЕ ЈЕДНОМ У ТОКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА УКОЛИКО УЧЕСНИК НА ТРЖИШТУ ТО ЗАТРАЖИ;
- 4) НА СВОЈОЈ ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦИ ИЛИ НА ДРУГИ ПРИКЛАДАН НАЧИН, ОБАВЕСТИ УЧЕСНИКА НА ТРЖИШТУ О ФУНКЦИЈИ АГРЕГИРАЊА.

АГРЕГАТОР И УЧЕСНИК НА ТРЖИШТУ ЗАКЉУЧУЈУ УГОВОР КОЈИМ РЕГУЛИШУ МЕЂУСОБНЕ ОДНОСЕ.

## УСЛУГА ПУЊЕЊА ЕЛЕКТРИЧНИХ ВОЗИЛА

## ЧЛАН 210В

ПРУЖАЛАЦ УСЛУГЕ ПУЊЕЊА ЕЛЕКТРИЧНИХ ВОЗИЛА ЈЕ КРАЈЊИ КУПАЦ НА ТРЖИШТУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ.

ОПЕРАТОР ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА ЈЕ ДУЖАН ДА САРАЂУЈЕ НА НЕДИСКРИМИНАТОРНОЈ ОСНОВИ СА БИЛО КОЈИМ ФИЗИЧКИМ ИЛИ ПРАВНИМ ЛИЦЕМ КОЈЕ ЈЕ ВЛАСНИК, РАЗВИЈА ИЛИ УПРАВЉА ПУНИОНИЦАМА ЗА ЕЛЕКТРИЧНА ВОЗИЛА.

ОПЕРАТОР ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА ПО ПРАВИЛУ НЕ МОЖЕ БИТИ ВЛАСНИК, НИТИ РАЗВИЈАТИ ИЛИ УПРАВЉАТИ ПУНИОНИЦАМА ЗА ЕЛЕКТРИЧНА ВОЗИЛА, ОСИМ У СЛУЧАЈУ ДА ПОСЕДУЈЕ ПУНИОНИЦЕ ИСКЉУЧИВО ЗА СОПСТВЕНУ УПОТРЕБУ.

ВЛАДА ЋЕ ПОСЕБНИМ АКТОМ УРЕДИТИ ТЕХНИЧКЕ СПЕЦИФИКАЦИЈЕ ЗА ПУНИОНИЦЕ ЕЛЕКТРИЧНИХ ВОЗИЛА, ОБАВЕЗЕ ОПЕРАТОРА СИСТЕМА ПРЕМА КРАЈЊЕМ КУПЦУ КОЈИ ПРУЖА УСЛУГУ ПУЊЕЊА ЕЛЕКТРИЧНИХ ВОЗИЛА И ДРУГА ПИТАЊА ВЕЗАНА ЗА РАД ПУНИОНИЦА ЕЛЕКТРИЧНИХ ВОЗИЛА.

## Услови испоруке и снабдевања електричном енергијом

## Члан 214.

Влада ближе прописује услове испоруке и снабдевања крајњих купаца електричном енергијом, којима се ближе уређују:

~~1) услови и начин издавања одобрења за прикључење на преносни, односно дистрибутивни систем и повезивање система, одобрена снага, услови за промену одобрене снаге, услови за спајање и раздвајање инсталација, односно мерних места;~~

1) УСЛОВИ ИЗДАВАЊА ОДОБРЕЊА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ НА ПРЕНОСНИ, ОДНОСНО ДИСТРИБУТИВНИ СИСТЕМ, УСЛОВИ ЗА ПРОМЕНУ ТЕХНИЧКИХ УСЛОВА НА МЕСТУ ПРИКЉУЧЕЊА И ОДОБРЕНА СНАГА;

~~2) услови и начин прикључења објеката привременог карактера, градилишта и објеката у пробном раду и других објеката у складу са законом којим се уређује изградња објеката;~~

2) УСЛОВИ И НАЧИН ПРИКЉУЧЕЊА ОБЈЕКТА ИЗ ЧЛАНА 140. СТ. 6, 7, И 8. ОВОГ ЗАКОНА;

3) начин и поступак утврђивања листе крајњих купаца који испуњавају услове за статус малог купца;

~~4) услови и начин мерења испоручене електричне енергије;~~

~~5) место мерења, начин и периодичност контроле;~~

~~6) квалитет напона на месту испоруке електричне енергије;~~

7) место разграничења одговорности за испоручену електричну енергију између енергетског субјекта и купца, односно произвођача;

8) услови за закључење и садржина уговора о снабдевању;

9) услови и поступак обуставе испоруке ИЛИ ПРЕУЗИМАЊА електричне енергије крајњим купцима, ИЛИ ПРОИЗВОЂАЧИМА као и енергетски угроженим купцима;

10) права и обавезе оператора преносног, односно дистрибутивног система, снабдевача и крајњег купца;

~~11) начин регулисања међусобних односа између снабдевача, оператора преносног, односно дистрибутивног система и крајњег купца;~~

12) врста објеката по намени којима се не може обуставити испорука електричне енергије за случај не извршавања обавеза за испоручену електричну енергију и у другим случајевима;

~~13) мере које се предузимају у случају опште несташице, начин предузимања мера, мере штедње и рационалне потрошње електричне енергије и врста објеката по намени којима се не може обуставити испорука електричне енергије у случају опште несташице;~~

~~14) мере које се предузимају у случају поремећаја рада електроенергетског система, као и због радова на одржавању и проширењу електроенергетског система;~~

~~15) поступак и начин утврђивања неовлашћене потрошње, садржина записника, права крајњих купаца и поступак одлучивања по приговору;~~

16) услови и начин искључења објекта крајњег купца ИЛИ ПРОИЗВОЂАЧА са система, права крајњих купаца ИЛИ ПРОИЗВОЂАЧА и поступак одлучивања по приговору;

17) начин обавештавања крајњег купца ИЛИ ПРОИЗВОЂАЧА;

18) обрачунски период и обавезан садржај рачуна за наплату испоручене електричне енергије;

18А) ПОСТУПАК, НАЧИН И РОКОВИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА КРАЈЊЕГ КУПЦА НА НАКНАДУ ЗБОГ ОДСТУПАЊА ОД ПРОПИСАНОГ КВАЛИТЕТА ИСПОРУКЕ, ОДНОСНО СНАБДЕВАЊА ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ;

19) друга питања у складу са законом.

## **Квалитет испоруке и снабдевања електричном енергијом**

### **Члан 215.**

Енергетски субјекти који обављају енергетске делатности у вези са испоруком и снабдевањем електричном енергијом, дужни су да обезбеде квалитет испоруке и снабдевања утврђен овим законом, ~~прописима који уређују опште услове испоруке и снабдевања електричном енергијом и другим прописима донетим на основу закона.~~

Агенција доноси правила из члана 51. став 1. тачка 2) овог закона којима се ближе одређују показатељи техничког и комерцијалног квалитета испоруке и комерцијалног квалитета снабдевања електричном енергијом, начин евидентирања података и рачунања показатеља, начин и рокове за

достављање података и извештаја Агенцији, начин утврђивања захтеваних вредности појединих показатеља, као и начин оцењивања резултата добијених праћењем достигнутих у односу на захтеване вредности показатеља квалитета.

~~Показатељи техничког квалитета испоруке који се нарочито прате су: непрекидност испоруке електричне енергије, квалитет напона, време потребно за извршавање прописаних обавеза оператора система од утицаја на прикључење, отклањање квара, обуставу, искључење и други показатељи.~~

~~Остварене вредности показатеља техничког квалитета испоруке електричне енергије, Агенција користи при одобравању планова развоја и средстава за инвестиције и при регулацији цена приступа системима за пренос и дистрибуцију, на начин прописан методологијама за одређивање регулисаних цена приступа, у којима утврђује начин одређивања и максималну висину подстицаја, односно умањења одобреног максималног прихода, а у зависности од смера и степена одступања од захтеваних вредности показатеља техничког квалитета испоруке.~~

ОСТВАРЕНЕ ВРЕДНОСТИ ПОКАЗАТЕЉА КВАЛИТЕТА ИСПОРУКЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, АГЕНЦИЈА КОРИСТИ ПРИ ОДОБРАВАЊУ ПЛАНОВА РАЗВОЈА И СРЕДСТАВА ЗА ИНВЕСТИЦИЈЕ И ПРИ У СЛУЧАЈУ РЕГУЛАЦИЈЕ ЦЕНА ПРИСТУПА СИСТЕМИМА ЗА ПРЕНОС И ДИСТРИБУЦИЈУ, ЗАСНОВАНИМ НА ПОДСТИЦАЈНИМ МЕТОДАМА РЕГУЛАЦИЈЕ ЦЕНА НА НАЧИН ПРОПИСАН МЕТОДОЛОГИЈАМА ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ РЕГУЛИСАНИХ ЦЕНА ПРИСТУПА, У КОЈИМА УТВРЂУЈЕ НАЧИН ОДРЕЂИВАЊА И МАКСИМАЛНУ ВИСИНУ ПОДСТИЦАЈА, ОДНОСНО УМАЊЕЊА ОДОБРЕНОГ МАКСИМАЛНОГ ПРИХОДА, А У ЗАВИСНОСТИ ОД СМЕРА И СТЕПЕНА ОДСТУПАЊА ОД ЗАХТЕВАНИХ ВРЕДНОСТИ ПОКАЗАТЕЉА ТЕХНИЧКОГ КВАЛИТЕТА ИСПОРУКЕ.

~~Показатељи комерцијалног квалитета испоруке и снабдевања који се нарочито прате су: обезбеђивање ефикасне комуникације са купцима, односно корисницима система, обавештавање о планираним прекидима, прецизно и јасно обавештавање крајњих купаца о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом, број поднетих и број оправданих поднесака крајњих купаца, поштовање прописаних рокова за поступање по поднесцима крајњих купаца и други показатељи.~~

Правилима из става 2. овог члана се одређује и начин утврђивања висине ВИСИНА накнаде КРАЈЊЕМ купцу по основу степена одступања од прописаног квалитета.

#### Члан 217

Надлежни орган може наложити измештање енергетског објекта само у случају изградње објекта саобраћајне, енергетске и комуналне инфраструктуре, објекта за потребе одбране земље, водопривредних објекта и објекта за заштиту од елементарних непогода и других објекта који се у смислу закона о експропријацији сматрају објектима од општег интереса, а који се, због природних или других карактеристика, не могу градити на другој локацији, као и у случају изградње објекта и извођења радова на експлоатацији рудног блага.

ИЗМЕШТАЊЕ ДИСТРИБУТИВНОГ ЕНЕРГЕТСКОГ ОБЈЕКТА СЕ МОЖЕ ИЗВРШИТИ И НА ЗАХТЕВ ПРАВНОГ ИЛИ ФИЗИЧКОГ ЛИЦА, УКОЛИКО ПОСТОЈЕ ТЕХНИЧКИ УСЛОВИ ЗА ИЗМЕШТАЊЕ.

У случају из става 1. ИЗ СТАВА 1. И 2. овог члана трошкове измештања енергетског објекта, подразумевајући и трошкове градње, односно постављања тог енергетског објекта на другој локацији, сноси инвеститор

објекта због чије изградње се измешта енергетски објекат ИЛИ ПОДНОСИЛАЦ ЗАХТЕВА ЗА ИЗМЕШТАЊЕ.

Међусобна права и обавезе између инвеститора објекта због чије се изградње измешта енергетски објекат ИЛИ ПОДНОСИОЦА ЗАХТЕВА ЗА ИЗМЕШТАЊЕ и енергетског субјекта који је власник, односно корисник енергетског објекта који се измешта дефинишу се уговором.

#### Члан 218.

~~Енергетски субјект који обавља делатност преноса, односно дистрибуције електричне енергије дужан је да спроводи мере заштите у складу са овим законом и другим техничким прописима.~~

~~У заштитном појасу, испод, изнад или поред електроенергетских објеката, супротно закону, техничким и другим прописима не могу се градити објекти, изводити други радови, нити засађивати дрвеће и друго растиње.~~

~~Заштитни појас за надземне електроенергетске водове, са обе стране вода од крајњег фазног проводника, има следеће ширине:~~

- ~~1) за напонски ниво 1 kV до 35 kV:
 
  - за голе проводнике 10 метара, кроз шумско подручје 3 метра;
  - за слабо изоловане проводнике 4 метра, кроз шумско подручје 3 метра;
  - за самонесеће кабловске снопове 1 метар;~~
- ~~2) за напонски ниво 35 kV, 15 метара;~~
- ~~3) за напонски ниво 110 kV, укључујући и 110 kV, 25 метара; 4) за напонски ниво 220 kV и 400 kV, 30 метара.~~

~~Заштитни појас за подземне електроенергетске водове (каблове) износи, од ивице армирано-бетонског канала:~~

- ~~1) за напонски ниво 1 kV до 35 kV, укључујући и 35 kV, 1 метар;~~
- ~~2) за напонски ниво 110 kV, 2 метра;~~
- ~~3) за напонски ниво изнад 110 kV, 3 метра.~~

~~Заштитни појас за трансформаторске станице на отвореном износи:~~

- ~~1) за напонски ниво 1 kV до 35 kV, 10 метара;~~
- ~~2) за напонски ниво 110 kV и изнад 110 kV, 30 метара.~~

~~Оператор преносног, односно дистрибутивног система надлежан за енергетски објекат, дужан је да о свом трошку редовно уклања дрвеће или гране и друго растиње које угрожава рад енергетског објекта.~~

~~Власници и носиоци других права на непокретностима које се налазе у заштитном појасу, испод, изнад или поред енергетског објекта не могу предузимати радове или друге радње којима се онемогућава или угрожава рад енергетског објекта без претходне сагласности енергетског субјекта који је власник, односно корисник енергетског објекта.~~

~~Сагласност из става 7. овог члана издаје енергетски субјект на захтев власника или носиоца других права на непокретностима које се налазе испод, изнад или поред енергетског објекта, у року од 15 дана од дана подношења захтева и садржи техничке услове у складу са законом, техничким и другим прописима.~~

#### ЧЛАН 218.

ЕНЕРГЕТСКИ СУБЈЕКТ КОЈИ ОБАВЉА ДЕЛАТНОСТ ПРЕНОСА, ОДНОСНО ДИСТРИБУЦИЈЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ДУЖАН ЈЕ ДА СПРОВОДИ МЕРЕ ЗАШТИТЕ У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ И ДРУГИМ ТЕХНИЧКИМ ПРОПИСИМА.

ДАНОМ ИЗГРАДЊЕ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКОГ ВОДА УСПОСТАВЉА СЕ ЗАШТИТНИ ПОЈАС И ЗАСНИВА СЕ СЛУЖБЕНОСТ ПРЕЛАСКА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКОГ ВОДА У ШИРИНИ ЗАШТИТНОГ ПОЈАСА.

ОПЕРАТОРИ СИСТЕМА ДУЖНИ СУ ДА У РОКУ НЕ ДУЖЕМ ОД 3 ГОДИНЕ ОД ДАНА ПОЧЕТКА ИЗВОЂЕЊА РАДОВА НА ЕНЕРГЕТСКОМ ОБЈЕКТУ, НА ЗАКОНОМ ПРОПИСАНИ НАЧИН, ОБАВЕСТИ ВЛАСНИКА ПРЕКО ЧИЈИХ НЕПОКРЕТНОСТИ ПРЕЛАЗИ ЕНЕРГЕТСКИ ОБЈЕКАТ ОДНОСНО НА ЧИЈИМ НЕПОКРЕТНОСТИМА СЕ ИЗВОДЕ РАДОВИ НА ИЗГРАДЊИ ЕНЕРГЕТСКОГ ОБЈЕКТА.

ВЛАСНИК НЕПОКРЕТНОСТИ, НА КОЈОЈ ЈЕ ЕНЕРГЕТСКИ СУБЈЕКТ СТЕКАО ПРАВО СЛУЖБЕНОСТИ ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА, МОЖЕ ПОДНЕТИ ЗАХТЕВ ЗА НАКНАДУ У РОКУ ОД ТРИ ГОДИНЕ ОД ДАНА ПРИЈЕМА ОБАВЕШТЕЊА ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА.

ВИСИНА НАКНАДА СЕ УТВРЂУЈЕ НАЛАЗОМ ВЕШТАКА ОДГОВАРАЈУЋЕ СТРУКЕ.

У ЗАШТИТНОМ ПОЈАСУ ИСПОД, ИЗНАД ИЛИ ПОРЕД ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКОГ ОБЈЕКТА МОГУ СЕ ГРАДИТИ ОБЈЕКТИ, ИЗВОДИТИ ДРУГЕ РАДЊЕ ИЛИ ЗАСАЂИВАТИ ДРВЕЋЕ И ДРУГО РАСТИЊЕ, АКО ТЕ РАДЊЕ НИСУ У СУПРОТНОСТИ СА ПЛАНСКИМ АКТОМ, НАМЕНОМ ЗЕМЉИШТА, ПРОПИСИМА О ИЗГРАДЊИ ОБЈЕКТА, УСЛОВИМА ПРОПИСАНИМ ЗАКОНОМ ИЛИ ТЕХНИЧКИМ НОРМАТИВИМА И ДРУГИМ ПРОПИСИМА.

ВЛАСНИК ИЛИ НОСИЛАЦ ДРУГИХ ПРАВА НА НЕПОКРЕТНОСТИ КОЈИ НАМЕРАВА ДА ИЗВОДИ ГРАЂЕВИНСКЕ РАДОВЕ У ЗОНИ ЗАШТИТЕ ЕНЕРГЕТСКОГ ОБЈЕКТА, ПРЕ ПОДНОШЕЊА ЗАХТЕВА ЗА ИДАВАЊЕ ГРАЂЕВИНСКЕ ДОЗВОЛЕ, ДУЖАН ЈЕ ДА ПРИБАВИ САГЛАСНОСТ ЕНЕРГЕТСКОГ СУБЈЕКТА.

САГЛАСНОСТ ИЗ СТАВА 7. ОВОГ ЧЛАНА СЕ ИЗДАЈЕ ПО ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ЕНЕРГЕТСКОГ СУБЈЕКТА ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА, КОЈЕ ИНВЕСТИТОР ОБЈЕКТА/РАДОВА ДОКАЗУЈЕ ДОСТАВЉАЊЕМ ЕЛАБОРАТА ОВЕРЕНОГ ОД СТРАНЕ ОВЛАШЋЕНОГ ЛИЦА У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ.

ЗАШТИТНИ ПОЈАС ЗА НАДЗЕМНЕ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКЕ ВОДОВЕ, СА СВАКЕ СТРАНЕ ВОДА ОД КРАЈЊЕГ ФАЗНОГ ПРОВОДНИКА, ИМА СЛЕДЕЋЕ ШИРИНЕ:

1) ЗА НАПОНСКИ НИВО 1 KV ДО 35 KV:

(1) ЗА ГОЛЕ ПРОВОДНИКЕ 10 МЕТАРА, КРОЗ ШУМСКО ПОДРУЧЈЕ 3 МЕТРА;

(2) ЗА СЛАБО ИЗОЛОВАНЕ ПРОВОДНИКЕ 4 МЕТРА, КРОЗ ШУМСКО ПОДРУЧЈЕ 3 МЕТРА;

(3) ЗА САМОНОСЕЋЕ КАБЛОВСКЕ СНОПОВЕ 1 МЕТАР;

2) ЗА НАПОНСКИ НИВО 35 KV, 15 МЕТАРА;

3) ЗА НАПОНСКИ НИВО 110 KV, УКЉУЧУЈУЋИ И 110 KV, 25 МЕТАРА;

4) ЗА НАПОНСКИ НИВО 220 KV И 400 KV, 30 МЕТАРА.

ЗАШТИТНИ ПОЈАС ЗА ПОДЗЕМНЕ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКЕ ВОДОВЕ (КАБЛОВЕ) ИЗНОСИ ОД ИВИЦЕ АРМИРАНО-БЕТОНСКОГ КАНАЛА:

- 1) ЗА НАПОНСКИ НИВО 1 KV ДО 35 KV, УКЉУЧУЈУЋИ И 35 KV, 1 МЕТАР;
- 2) ЗА НАПОНСКИ НИВО 110 KV, 2 МЕТРА;
- 3) ЗА НАПОНСКИ НИВО ИЗНАД 110 KV, 3 МЕТРА;

ЗАШТИТНИ ПОЈАС ЗА ТРАНСФОРМАТОРСКЕ СТАНИЦЕ НА ОТВОРЕНОМ ИЗНОСИ:

- 1) ЗА НАПОНСКИ НИВО 1 KV ДО 35 KV, 10 МЕТАРА;
- 2) ЗА НАПОНСКИ НИВО 110 KV И ИЗНАД 110 KV, 30 МЕТАРА.

ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ, ОДНОСНО ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА НАДЛЕЖАН ЗА ЕНЕРГЕТСКИ ОБЈЕКАТ, ДУЖАН ЈЕ ДА О СВОМ ТРОШКУ РЕДОВНО УКЛАЊА ДРВЕЋЕ ИЛИ ГРАНЕ И ДРУГО РАСТИЊЕ КОЈЕ УГРОЖАВА РАД ЕНЕРГЕТСКОГ ОБЈЕКТА.

У ЦИЉУ ЗАШТИТЕ ЖИВОТА И ЗДРАВЉА ЉУДИ И БЕЗБЕДНОСТИ ЕНЕРГЕТСКИХ ОБЈЕКТА, ВЛАСНИК ИЛИ НОСИЛАЦ ДРУГИХ ПРАВА НА НЕПОКРЕТНОСТИ КОЈА СЕ НАЛАЗИ У ЗАШТИТОМ ПОЈАСУ, НЕ МОЖЕ БЕЗ ПРЕТХОДНЕ САГЛАСНОСТИ ЕНЕРГЕТСКОГ СУБЈЕКТА, ГРАДИТИ ОБЈЕКТЕ НИТИ ИЗВОДИТИ ПОСЕБНЕ ВРСТЕ РАДОВА ЗА КОЈЕ НИЈЕ ПОТРЕБНО ПРИБАВЉАТИ АКТ НАДЛЕЖНОГ ОРГАНА У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ИЗГРАДЊА ОБЈЕКТА.

У ЗАШТИТНОМ ПОЈАСУ ЗАБРАЊУЈЕ СЕ КОРИШЋЕЊЕ ВОЗИЛА И МЕХАНИЗАЦИЈЕ ЧИЈЕ КОМПОНЕНТЕ У РАДУ КРАЈЊИМ ТАЧКАМА ПРИЛАЗЕ ЕНЕРГЕТСКОМ ОБЈЕКТУ ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА БЛИЖЕ ОД ПЕТ МЕТАРА ОДНОСНО БЛИЖЕ ОД ДВА МЕТРА ОБЈЕКТУ ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА, БЕЗ ПРИСУСТВА ПРЕДСТАВНИКА ОПЕРАТОРА ТОГ СИСТЕМА.

ЗАХТЕВ ЗА ПРИСУСТВО ПРЕДСТАВНИКА ОПЕРАТОРА СИСТЕМА ПОДНОСИ СЕ НАЈКАСНИЈЕ ПЕТ ДАНА ПРЕ ЗАПОЧИЊАЊА ПЛАНИРАНИХ АКТИВНОСТИ.

#### Члан 222.

Делатност транспорта природног гаса и управљања транспортним системом природног гаса обавља оператор транспортног система природног гаса, са правима и обавезама утврђеним овим законом.

Оператор транспортног система природног гаса обавља и ~~послове организовања и администрације тржишта природног гаса~~ и послује у складу са принципима објективности, транспарентности и недискриминације, поштујући услове из закона и прописа донетих на основу овог закона.

## Независни оператор система

### Члан 227.

Уколико је транспортни систем припадао вертикално интегрисаном предузећу пре рока одређеног у складу са обавезама Републике Србије преузетим потврђеним међународним споразумима може се на предлог власника транспортног система именовати независни оператор система и у том случају се ~~не примењује члан 225. овог закона НЕ ПРИМЕЊУЈУ СЕ ЧЛАНА 225. СТ 2. ДО 5. ОВОГ ЗАКОНА.~~

Именовање независног оператора система спроводи се у складу са међународно преузетим обавезама.

Независни оператор система из члана 226. овог закона дужан је да:

- 1) испуњава услове прописане чланом 225. став 1. овог закона;
- 2) има запослене, финансијска, материјална и техничка средства неопходна за обављање делатности транспорта природног гаса;
- 3) придржава се десетогодишњег плана развоја транспортног система из члана 250. овог закона;
- 4) обавља делатност транспорта и управљања транспортним системом, у складу са овим законом.

### Члан 230.

Власник транспортног система КОЈИ ЈЕ ДЕО ВЕРТИКАЛНО ИНТЕГРИСАНОГ ПРЕДУЗЕЋА мора бити независан у погледу правне форме, организације и одлучивања од осталих делатности које нису везане за транспорт природног гаса.

Независност власника транспортног система из става 1. овог члана остварује се на начин да:

- 1) чланови органа управљања субјекта који је власник транспортног система не смеју да буду чланови органа управљања или запослени у предузећу које обавља делатност производње или снабдевања природним гасом;
- 2) су чланови органа управљања субјекта који је власник транспортног система независни у погледу одлучивања;
- 3) доноси и прати спровођење програма из члана 237. овог закона.

Чување поверљивих информација независног оператора система и власника транспортног система

### Члан 231.

Независни оператор система и власник транспортног система, дужни су да чувају поверљивост комерцијално осетљивих информација добијених током свог пословања, као и да спрече да информације о сопственом пословању које су од комерцијалног значаја буду расположиве на дискриминаторан начин.

~~Информације из става 1. овог члана не смеју бити расположиве осталим деловима предузећа, осим ако је то неопходно за њихово обављање делатности. Власник транспортног система, и други делови предузећа не могу имати заједничке службе, осим служби за обављање административних или информатичких послова.~~

ИНФОРМАЦИЈЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА НЕ СМЕЈУ БИТИ РАСПОЛОЖИВЕ ОСТАЛИМ ДЕЛОВИМА ВЕРТИКАЛНО ИНТЕГРИСАНОГ ПРЕДУЗЕЋА, ОСИМ АКО ЈЕ ТО НЕОПХОДНО ЗА ЊИХОВО ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ. ВЛАСНИК ТРАНСПОРТНОГ СИСТЕМА, И ДРУГИ ДЕЛОВИ ВЕРТИКАЛНО ИНТЕГРИСАНОГ ПРЕДУЗЕЋА НЕ МОГУ ИМАТИ ЗАЈЕДНИЧКЕ СЛУЖБЕ, ОСИМ СЛУЖБИ ЗА ОБАВЉАЊЕ АДМИНИСТРАТИВНИХ ИЛИ ИНФОРМАТИЧКИХ ПОСЛОВА.

Обавезе из става 1. овог члана неће негативно утицати на ефикасну конкуренцију и функционисање тржишта.

## **Независни оператор транспорта**

### **Члан 232.**

Уколико је транспортни систем припадао вертикално интегрисаном предузећу пре рока одређеног у складу са обавезама Републике Србије преузетим потврђеним међународним споразумима може се на предлог вертикално интегрисаног предузећа именовати независни оператор транспорта и у том случају се не примењује члан 225. овог закона.

Именовање независног оператора транспорта спроводи се у складу са међународно преузетим обавезама.

Независни оператор транспорта дужан је да има запослене, финансијска, материјална и техничка средства неопходна за обављање делатности транспорта и управљања транспортним системом, укључујући транспортни систем И ВЛАСНИК ЈЕ ТРАНСПОРТНОГ СИСТЕМА.

Није дозвољено радно ангажовање запослених или пружање услуга између независног оператора транспорта и других делова вертикално интегрисаног предузећа, осим ако:

1) пружање тих услуга не доводи до дискриминације корисника транспортног система;

2) су услови за пружање тих услуга уређени програмом из члана 237. овог закона.

На захтев независног оператора транспорта вертикално интегрисано предузеће дужно је да благовремено независном оператору транспорта обезбеди одговарајућа финансијска средства за будуће инвестиције и/или за замену постојећих средстава неопходних за обављање енергетске делатности.

Привредна друштва вертикално интегрисаног предузећа која обављају делатност производње или снабдевања природним гасом не могу ни директно нити индиректно имати удео у независном оператору транспорта.

Независни оператор транспорта не може имати ни директан нити индиректан удео у привредном друштву вертикално интегрисаног предузећа које обавља делатност производње или снабдевања природним гасом, нити имати право на дивиденде или било коју другу финансијску добит друштва.

Независни оператор транспорта мора бити организован у складу са законом којим се уређују привредна друштва.

Независни оператор транспорта мора се у погледу пословног идентитета, комуникације, заштитног знака и просторија разликовати од вертикално интегрисаног предузећа или било ког његовог дела.

Независни оператор транспорта неће имати заједничке информационе системе или опрему, просторије и системе заштите информација са било којим делом вертикално интегрисаног предузећа, нити ангажовати иста лица за информационе системе, опрему и системе заштите информација.



Ревизију финансијских извештаја независног оператора транспорта не може да спроводи исти ревизор који спроводи ревизију финансијских извештаја вертикално интегрисаног предузећа или неког његовог дела.

#### Члан 241.

Агенција је дужна да донесе одлуку о сертификацији оператора ~~преносног система~~ ТРАСПОРТНОГ СИСТЕМА у року од четири месеца од дана подношења захтева из члана 239. став 3. тач. 1) и 3) овог закона.

У случају да Агенција не донесе одлуку из става 1. овог члана сматра се да је одлука о сертификацији донета.

Одлуку о сертификацији оператора транспортног система са пратећом документацијом Агенција је дужна да без одлагања достави надлежном телу сагласно обавезама које произилазе из потврђених међународних уговора, ради давања мишљења.

Ако у року од ~~два месеца~~ ЧЕТИРИ МЕСЕЦА од дана достављања одлуке о сертификацији надлежно тело сагласно обавезама које произилазе из потврђених међународних уговора не достави мишљење сматра се да је сагласно са одлуком Агенције.

У року од ~~два месеца~~ ЧЕТИРИ МЕСЕЦА од пријема мишљења надлежног тела сагласно обавезама које произилазе из потврђених међународних уговора, Агенција ће донети коначну одлуку о сертификацији оператора ~~преносног система~~ ТРАСПОРТНОГ СИСТЕМА, узимајући у обзир то мишљење.

Одлука Агенције и мишљење надлежног тела сагласно обавезама које произилазе из потврђених међународних уговора ће бити објављени заједно у "Службеном гласнику Републике Србије" и на интернет страницама оператора транспортног система и Агенције.

У случају када коначна одлука Агенције одступа од мишљење надлежног тела сагласно обавезама које произилазе из потврђених међународних уговора, Агенција ће заједно са одлуком и мишљењем из става 6. овог члана објавити и образложење за такву одлуку.

#### Члан 242.

Сертификовани оператор транспортног система дужан је да обавести Агенцију о свим планираним променама које могу захтевати поновну процену испуњености услова из члана 223. овог закона.

~~Агенција је дужна да непрекидно прати да ли сертификовани оператор преносног система испуњава услове из члана 223. овог закона и покреће нови поступак сертификације у следећим случајевима:~~

~~1) када је оператор преносног система обавести о променама из става 1. овог члана;~~

~~2) када има сазнања о планираним променама које представљају разлог за нови поступак сертификације или које могу довести или су довеле до повреде прописа о раздвајању;~~

~~3) када надлежно тело сагласно обавезама које произилазе из потврђених међународних уговора поднесе оправдан захтев.~~

АГЕНЦИЈА ЈЕ ДУЖНА ДА НЕПРЕКИДНО ПРАТИ ДА ЛИ СЕРТИФИКОВАНИ ОПЕРАТОР ТРАСПОРТНОГ СИСТЕМА ИСПУЊАВА УСЛОВЕ ИЗ ЧЛАНА 223. ОВОГ ЗАКОНА И ПОКРЕЋЕ НОВИ ПОСТУПАК СЕРТИФИКАЦИЈЕ У СЛЕДЕЋИМ СЛУЧАЈЕВИМА:

1) КАДА ЈЕ ОПЕРАТОР ТРАНСПОРТНОГ СИСТЕМА ОБАВЕСТИ О ПРОМЕНАМА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА;

2) КАДА ИМА САЗНАЊА О ПЛАНИРАНИМ ПРОМЕНАМА КОЈЕ ПРЕДСТАВЉАЈУ РАЗЛОГ ЗА НОВИ ПОСТУПАК СЕРТИФИКАЦИЈЕ ИЛИ КОЈЕ МОГУ ДОВЕСТИ ИЛИ СУ ДОВЕЛЕ ДО ПОВРЕДЕ ПРОПИСА О РАЗДВАЈАЊУ;

3) КАДА НАДЛЕЖНО ТЕЛО САГЛАСНО ОБАВЕЗАМА КОЈЕ ПРОИЗИЛАЗЕ ИЗ ПОТВРЂЕНИХ МЕЂУНАРОДНИХ УГОВОРА ПОДНЕСЕ ОПРАВДАН ЗАХТЕВ.”

#### **Члан 246.**

Агенција ће одбити сертификацију оператора транспортног система који контролише једно или више лица из треће земље или трећих земаља, у случају да:

1) оператор ~~преносног система~~ ТРАНСПОРТНОГ СИСТЕМА не испуњава захтеве из члана 223. овог закона;

2) додела сертификата угрожава сигурност снабдевања природним гасом Републике Србије и региона.

Агенција ће при разматрању става 1. тачка 2) овог члана посебно узети у обзир одредбе:

1) међународног права и обавеза у вези са трећим земљама, укључујући и споразуме закључене са једном или више трећих земаља чији потписник је и нека од уговорних страна из уговора из члана 2. тачка 78) овог закона, које произилазе из потврђених међународних уговора и односе се на питања сигурности снабдевања;

2) права и обавезе Републике Србије у вези са том трећом земљом које произилази из споразума закључених са том земљом, као и уговори које је Република Србија потписала у поступку европских интеграција;

3) друге специфичне чињенице и околности у вези са конкретним случајем или трећом земљом.

Приликом доношења одлуке о сертификацији Агенција узима у обзир и мишљење Министарства о утицају на сигурност снабдевања Републике Србије или региона.

Министарство може затражити од Агенције да донесе коначну одлуку у складу са мишљењем у случају да издавање сертификата угрожава сигурност снабдевања Републике Србије или региона или представља опасност по безбедност Републике Србије.

У случају да коначна одлука није у складу са мишљењем надлежног тела сагласно обавезама које произилазе из потврђених међународних уговора, Агенција је дужна да објави и образложење за доношење такве одлуке на начин прописан чланом 241. овог закона.

Агенција има право да одбије захтев за сертификацију у случају да издавање сертификата угрожава сигурност снабдевања Републике Србије или региона, или представља опасност по безбедност Републике Србије.

#### **Одговорности и дужности оператора транспортног система**

#### **Члан 247.**

Оператор транспортног система природног гаса одговоран је за:

1) сигуран и поуздан рад транспортног система и квалитет испоруке природног гаса;

2) безбедан рад транспортног система природног гаса;

3) управљање транспортним системом, на начин који обезбеђује сигурност испоруке природног гаса;

4) развој којим се обезбеђује дугорочна способност транспортног система да испуни рационалне захтеве за транспортом природног гаса;

5) координиран рад транспортног система са другим транспортним, односно дистрибутивним системима и складиштем природног гаса;

6) балансирање система, АКО ЈЕ ОДГОВОРАН ЗА УРЕЂИВАЊЕ И АДМИНИСТРИРАЊЕ ТРЖИШТА ПРИРОДНОГ ГАСА;

7) недискриминаторни приступ транспортном систему;

8) исправност и поузданост мерења природног гаса на местима примопредаје у и из транспортног система;

~~9) уређивање и администрирање тржишта природног гаса.~~

ОПЕРАТОР ТРАНСПОРТНОГ СИСТЕМА ПРИРОДНОГ ГАСА КОЈИ ИМА НАЈВЕЋИ БРОЈ ИЗЛАЗА СА ТРАНСПОРТНОГ СИСТЕМА ОДГОВОРАН ЈЕ УРЕЂИВАЊЕ И АДМИНИСТРИРАЊЕ ТРЖИШТА ПРИРОДНОГ ГАСА.

ВЛАДА ЋЕ НА ПРЕДЛОГ МИНИСТАРСТВА ОДРЕДИТИ ОПЕРАТОРА ТРАНСПОРТНОГ СИСТЕМА ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА.

#### Члан 248.

Оператор транспортног система природног гаса дужан је да:

1) одржава и развија транспортни систем;

2) доноси правила о раду транспортног система;

3) сваке године донесе план развоја транспортног система за период од најмање десет година и усклади га са планом развоја повезаних система и са захтевима за прикључење објекта складишта, произвођача и купаца;

4) донесе Програм за обезбеђивање недискриминаторног понашања, одреди лице одговорно за надзор над спровођењем овог програма и сачини годишњи извештај;

5) набавља природни гас за потребе обезбеђивања сигурног рада система и за надокнаду губитака у транспортном систему на принципима минималних трошкова, транспарентности и недискриминације;

6) купује и продаје природни гас за потребе балансирања система, односно уравнотежења количине природног гаса коју је, за потребе корисника, преузео у транспортни систем у тачки улаза и испоручио са транспорта у тачки излаза, на принципима минималних трошкова, транспарентности и недискриминације;

7) користи лајнпак за потребе балансирања система, обезбеђивања сигурног рада система и за надокнаду губитака у транспортном систему;

8) балансира систем на принципима минималних трошкова, транспарентности и недискриминације;

9) предузима прописане мере безбедности у току коришћења транспортног система и других капацитета који су у функцији транспортног система;

10) доноси одлуку о цени за приступ транспортном систему у складу са овим законом;

11) одређује цену природног гаса за потребе балансирања система у складу са правилима о раду транспортног система;

12) не прави дискриминацију између корисника или група корисника транспортног система, а нарочито не фаворизује са њим повезане енергетске субјекте;

13) корисницима транспортног система пружа информације, како би остварили ефикасан приступ систему на принципима транспарентности и недискриминације;

14) обезбеди поверљивост комерцијално осетљивих информација добијених током обављања делатности и да информације које могу обезбедити предност на тржишту објављује на недискриминаторан начин;

15) прикупља и објављује податке и информације неопходне за испуњавање прописаних обавеза по питању транспарентности и праћењу тржишта природног гаса у складу са Правилима о раду транспортног система природног гаса;

16) крајњем купцу или његовом снабдевачу, на захтев крајњег купца, достави податке о потрошњи природног гаса у објектима тог купца на обрасцу и по поступку у складу са чланом 56. став 1. тачка 11) овог закона;

17) води евиденцију података потребних за утврђивање показатеља квалитета испоруке и снабдевања природним гасом и доставља Агенцији извештај у складу са правилима из члана 51. став 1. тачка 2) овог закона;

18) утврди техничко-технолошке услове за повезивање објеката, уређаја и постројења у јединствен систем;

19) прати сигурност испоруке и снабдевања и Министарству доставља податке за извештај о сигурности снабдевања;

20) предузима мере за повећање енергетске ефикасности и заштиту животне средине;

21) размењује информације неопходне за безбедно и сигурно функционисање система са другим операторима система;

22) сарађује са операторима других система и другим релевантним заинтересованим странама, у циљу успостављања регионалног тржишта природног гаса и либерализације тржишта;

23) Агенцији доставља податке и документацију из члана 56. став 1. тачка 8) овог закона;

~~24) донесе акт о ценама нестандардних услуга, на који сагласност даје Агенција и који се објављује на интернет страници оператора система и~~

24) ДОНЕСЕ АКТ О ЦЕНАМА НЕСТАНДАРДНИХ УСЛУГА, НА КОЈИ САГЛАСНОСТ ДАЈЕ АГЕНЦИЈА И КОЈИ СЕ ОБЈАВЉУЈЕ НА ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦИ ОПЕРАТОРА СИСТЕМА;

24А) АГЕНЦИЈИ ДОСТАВЉА ПОДАТКЕ О ПРОМЕНИ СНАБДЕВАЧА И СТЕПЕНУ ОТВОРЕНОСТИ ТРЖИШТА;

24Б) ДОСТАВИ ПОДАТКЕ ПОТРЕБНЕ ЗА УРЕЂИВАЊЕ И АДМИНИСТРИРАЊЕ ТРЖИШТА ПРИРОДНОГ ГАСА ОПЕРАТОРУ ТРАНСПОРТНОГ СИСТЕМА ИЗ ЧЛАНА 247. СТАВ 2. ОВОГ ЗАКОНА;

24В) У ЗАВИСНОСТИ ОД СТЕПЕНА ОДСТУПАЊА ОД ПРОПИСАНОГ КВАЛИТЕТА ИСПОРУКЕ, ПЛАТИ НАКНАДУ КРАЈЊЕМ КУПЦУ У СКЛАДУ СА ПРАВИЛИМА ИЗ ЧЛАНА 215. ОВОГ ЗАКОНА;

24Г) ПОСТУПА У СКЛАДУ СА ДУЖНОСТИМА ПРОПИСАНИМ ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈУ ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ, КАО И ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ;

25) уређује друга питања неопходна за рад транспортног система и функционисање тржишта природног гаса.

ДУЖНОСТИ ИЗ СТАВА 1. ТАЧ. 6), 7), 8) И 11) ОВОГ ЗАКОНА ИМА САМО ОПЕРАТОР ТРАНСПОРТНОГ СИСТЕМА КОЈИ ЈЕ ОДГОВОРАН ЗА УРЕЂИВАЊЕ И АДМИНИСТРИРАЊЕ ТРЖИШТА ПРИРОДНОГ ГАСА

## **Развој транспортног система и овлашћење за доношење инвестиционих одлука**

### **Члан 250.**

Оператор транспортног система дужан је да сваке године поднесе Агенцији на сагласност десетогодишњи план развоја транспортног система у складу са Стратегијом и Програмом базиран на прогнозираним потребама за природним гасом и консултацијама са свим заинтересованим странама.

При изради десетогодишњег плана развоја оператор транспортног система узима у обзир планирану производњу, потрошњу и размену природног гаса са другим земљама.

План из става 1. овог члана мора бити усаглашен са планом развоја ПОВЕЗАНИХ ТРАНСПОРТНИХ СИСТЕМА, производње природног гаса, складишта и дистрибутивних система природног гаса.

Десетогодишњи план развоја транспортног система садржи ефикасне мере ради обезбеђења стабилности система и сигурности снабдевања.

План из става 1. овог члана треба да:

- 1) укаже на потребе за изградњом и реконструкцијом најважније инфраструктуре транспортног система коју треба изградити или реконструисати у наредних десет година;
- 2) садржи све инвестиције за које је донета одлука о реализацији и које су у току, као и инвестиције које ће се реализовати у периоду од наредне три године;
- 3) одреди рокове за реализацију свих инвестиционих пројеката;
- 4) садржи ефикасне мере којима се остварује адекватност система и сигурност снабдевања.

### **Напредни мерни системи**

#### **Члан 253.**

Оператор транспортног система утврђује техничке захтеве за увођење разних облика напредних мерних система и анализира техничку и економску оправданост увођења напредних система мерења, ефекте на развој тржишта и користи за појединачне категорије крајњих купаца природног гаса.

На основу анализе из става 1. овог члана, оператор транспортног система ће изградити план имплементације економски оправданих облика напредних мерних система и доставити га Министарству и Агенцији ради прибављања мишљења.

Оператор транспортног система ће планом развоја система обухватити увођење напредних мерних система у складу са планом имплементације, за период за који се план развоја доноси.

Планом имплементације из става 2. овог члана, оператор транспортног система ће обухватити сва места примопредаје са транспортног система.

### **Правила о раду транспортног система природног гаса**

#### **Члан 254.**

Правилима о раду транспортног система природног гаса уређују се:

- 1) начин планирања развоја транспортног система;
- 2) технички услови за прикључење на транспортни систем;
- 3) услови за поуздан и сигуран рад транспортног система;

4) приступ транспортном систему, инструмент обезбеђења плаћања и критеријуме за utvrđivanje износа и периода за који се тражи;

5) коришћење и одржавање објеката;

6) процедура за мерење са дефинисаном потребном мерном опремом у зависности од положаја мерног места у систему и врсте корисника система;

7) расподела капацитета на принципу недискриминације и транспарентности;

8) управљања преоптерећењем на принципима недискриминације и транспарентности које омогућавају прекограничну размену природног гаса и омогућавају примарну и секундарну трговину капацитетима;

9) размена података о најављеним и оствареним количинама, за потребе супституције недостајућих дневних мерења, расподеле транспортованих количина по корисницима, обрачуна одступања и финансијско поравнање;

10) рок за усклађивање свих добијених података са мерним подацима о оствареним количинама за потребе обрачуна транспорта;

11) виртуална тачка у систему у којој корисници могу променити права власништва на природном гасу, а која се за потребе балансирања сматра улазом и излазом са транспортног система;

12) начин размене и усаглашавања података, информација и услова рада са другим операторима система;

13) управљање у случају поремећаја у систему;

14) правила поступања у случају када је угрожена сигурност испоруке природног гаса;

15) услови трговања повезани са техничким и оперативним пружањем услуга транспортног система и балансирања система;

16) пружање услуга балансирања, у случају да постоји техничка могућност, на најеконичнији, правичан, објективан и непристрасан начин који ће пружити одговарајуће подстицаје корисницима система да уравнотеже своју предају и преузимање природног гаса;

17) обавеза објављивања свих података неопходних за приступ систему;

18) обавеза објављивања података о услугама које нуди оператор система, као и свих података везаних за технички, уговорени и слободни капацитет за све релевантне тачке транспортног система;

19) врста и начин достављања података које су учесници на тржишту дужни да достављају оператору система;

20) обавезе корисника транспортног система;

21) процедуре за најаву коришћења система, балансирање система, обрачун накнаде за дебаланс и оперативно балансирање између оператора транспортних система;

22) процедура решавања спорова из уговора о транспорту и

23) друга питања неопходна за рад транспортног система и функционисање И АДМИНИСТРИРАЊЕ тржишта.

У СТАВУ 1. ТАЧ. 11), 15), 16) И 21) ОВОГ ЧЛАНА ОДНОСЕ СЕ САМО НА ОПЕРАТОРА ТРАНСПОРТНОГ СИСТЕМА КОЈИ ЈЕ ОДГОВОРАН ЗА УРЕЂИВАЊЕ И АДМИНИСТРИРАЊЕ ТРЖИШТА ПРИРОДНОГ ГАСА.

Правила из става 1. овог члана се објављују на интернет страници оператора транспортног система природног гаса и Агенције.

Агенција објављује одлуку о давању сагласности правила из става 1. овог члана у "Службеном гласнику Републике Србије".

## Члан 261.

Оператор дистрибутивног система природног гаса дужан је да:

1) одржава и развија дистрибутивни систем;

- 2) донесе правила о раду дистрибутивног система;
- 3) донесе план развоја дистрибутивног система сваке године за период од најмање пет година усклађен са планом развоја повезаних система и са захтевима за прикључење;
- 4) донесе програм мера и сачини годишњи извештај из члана 280. овог закона;
- 5) Министарству доставља податке за извештај о сигурности снабдевања;
- 6) донесе одлуку о цени за приступ дистрибутивном систему у складу са овим законом;
- 7) објави цене прикључења у складу са методологијом из члана 50. овог закона;
- 8) доноси план за смањење губитака у систему ако су губици изнад технички оправданог нивоа;
- 9) сваке године донесе план преузимања мерних уређаја, односно мерно-регулационих станица у објектима постојећих купаца, односно произвођача;
- 10) Министарству и Агенцији доставља шестомесечни извештај о планираним и предузетим активностима на реализацији плана из става 1. тачка 9) овог члана;
- 11) набавља природни гас за надокнаду губитака у дистрибутивној мрежи на принципима минималних трошкова, транспарентности и недискриминације;
- 12) не прави дискриминацију између корисника или група корисника дистрибутивног система, а нарочито не фаворизује са њим повезане енергетске субјекте;
- 13) води евиденцију података потребних за утврђивање показатеља квалитета испоруке и снабдевања природним гасом и доставља Агенцији извештај у складу са правилима из члана 51. став 1. тачка 2) овог закона;
- 14) корисницима дистрибутивног система пружа информације, како би остварили ефикасан приступ систему на принципима транспарентности и недискриминације;
- 15) сваке године, најкасније до 31. јануара, утврди листу купаца који испуњавају услове за статус малог купца, на основу остварене потрошње у претходној календарској години и о томе обавести мале купце и јавног снабдевача;
- 16) одржава ажурну базу података о крајњим купцима и њиховим снабдевачима за сва места испоруке са свог система;
- 17) обезбеди поверљивост комерцијално осетљивих информација добијених током обављања делатности и да информације које могу обезбедити предност на тржишту објављује на недискриминаторан начин;
- 18) крајњем купцу или његовом снабдевачу, на захтев крајњег купца, достави податке о потрошњи природног гаса у објектима тог купца на обрасцу и по поступку у складу са чланом 56. став 1. тачка 11) овог закона;
- 19) информације о трговини природним гасом добијене од трећих лица не користи у пословима који се односе на приступ систему;
- 20) верификује и доставља податке оператору транспортног система И ОПЕРАТОРУ ТРАНСПОРТНОГ СИСТЕМА ИЗ ЧЛАНА 247. СТАВ 2. ОВОГ ЗАКОНА неопходне за администрирање тржишта природног гаса у складу са правилима о раду транспортног система;
- 21) предузима прописане мере безбедности у току коришћења дистрибутивног система;
- 22) размењује информације неопходне за безбедно и сигурно функционисање система са другим операторима система;
- 23) Агенцији доставља податке и документацију из члана 56. став 1. тачка 8) овог закона;

24) предузима мере за повећање енергетске ефикасности и заштиту животне средине;

25) донесе акт о ценама нестандартних услуга, на који сагласност даје Агенција и који се објављује на интернет страници оператора система;

25А) АГЕНЦИЈИ ДОСТАВЉА ПОДАТКЕ О ПРОМЕНИ СНАБДЕВАЧА И СТЕПЕНУ ОТВОРЕНОСТИ ТРЖИШТА;

25Б) У ЗАВИСНОСТИ ОД СТЕПЕНА ОДСТУПАЊА ОД ПРОПИСАНОГ КВАЛИТЕТА ИСПОРУКЕ, ПЛАТИ НАКНАДУ КРАЈЊЕМ КУПЦУ У СКЛАДУ СА ПРАВИЛИМА ИЗ ЧЛАНА 215. ОВОГ ЗАКОНА;

25В) ПОСТУПА У СКЛАДУ СА ДУЖНОСТИМА ПРОПИСАНИМ ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈУ ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ, КАО И ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ.

26) уређује друга питања неопходна за рад дистрибутивног система и функционисање тржишта.

### **Напредни мерни системи**

#### **Члан 263.**

Оператор дистрибутивног система утврђује техничке захтеве за увођење разних облика напредних мерних система и анализира техничку и економску оправданост увођења напредних система мерења, ефекте на развој тржишта и користи за појединачне категорије крајњих купаца природног гаса.

На основу анализе из става 1. овог члана, оператор дистрибутивног система ће израдити план имплементације економски оправданих облика напредних мерних система и доставити га ~~Министарству~~ и Агенцији ради прибављања мишљења.

Оператор дистрибутивног система ће планом развоја система обухватити увођење напредних мерних система у складу са планом имплементације, за период за који се план развоја доноси.

~~Планом имплементације из става 2. овог члана, оператор дистрибутивног система ће обухватити минимално 80% места примопредаје у категорији крајњих купаца природног гаса за коју је утврђена економска оправданост имплементације.~~

#### **ЧЛАН 290А**

О ЗАХТЕВУ ЗА ИЗМЕНУ КОНАЧНОГ АКТА О ИЗУЗЕЋУ АГЕНЦИЈА МОЖЕ ДА ОДЛУЧУЈЕ У ПОСТУПКУ ПРОПИСАНОМ ЗА ЊЕГОВО ДОНОШЕЊЕ, АКО У ТРЕНУТКУ ПОДНОШЕЊА ЗАХЕВА НИЈЕ ОТПОЧЕЛА ИЗГРАДЊА ЕНЕРГЕТСКОГ ОБЈЕКТА.

АГЕНЦИЈА ЋЕ НА ЗАХТЕВ СТРАНКЕ УКИНУТИ АКТ О ИЗУЗЕЋУ ИЗ ЧЛАНА 167, 288. И 289. ОВОГ ЗАКОНА, У ЦЕЛИНИ ИЛИ У ДЕЛУ, ПРЕ ИСТЕКА ЊЕГОВОГ ВАЖЕЊА.

### **Учесници на тржишту природног гаса**

#### **Члан 292.**

Учесници на тржишту природног гаса могу бити:

- 1) произвођач природног гаса;
- 2) снабдевач природним гасом;
- 2А) СНАБДЕВАЧ НА ВЕЛИКО ПРИРОДНИМ ГАСОМ;
- 3) јавни снабдевач природним гасом;
- 4) крајњи купац;



- 5) оператор транспортног система у складу са чланом 249. овог закона;
- 6) оператор дистрибутивног система у складу са чланом 262. овог закона;
- 7) оператор складишта природног гаса у складу са чланом 279. овог закона.

Учесници на тржишту природног гаса дужни су да оператору транспортног система, доставе све потребне податке у складу са Правилима о раду транспортног система.

### **ОБАВЕЗА ЧУВАЊА ЕВИДЕНЦИЈА**

#### **ЧЛАН 296А**

СНАБДЕВАЧ И СНАБДЕВАЧ НА ВЕЛИКО ДУЖНИ СУ ДА АГЕНЦИЈИ, ОРГАНУ НАДЛЕЖНОМ ЗА ПОСЛОВЕ КОНКУРЕНЦИЈЕ И НАДЛЕЖНОМ ТЕЛУ САГЛАСНО ОБАВЕЗАМА КОЈЕ ПРОИЗИЛАЗЕ ИЗ ПОТВРЂЕНИХ МЕЂУНАРОДНИХ УГОВОРА, СТАВЕ НА РАСПОЛАГАЊЕ СВЕ РЕЛЕВАНТНЕ ПОДАТКЕ КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА ТРАНСАКЦИЈЕ ИЗ УГОВОРА О СНАБДЕВАЊУ ПРИРОДНИМ ГАСОМ СВИХ УЧЕСНИКА НА ТРЖИШТУ, ОСИМ КРАЈЊИХ КУПАЦА.

ПОДАЦИ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА САДРЖЕ ПОЈЕДИНОСТИ О КАРАКТЕРИСТИКАМА ТРАНСАКЦИЈА КАО ШТО СУ: ТРАЈАЊЕ, ПРАВИЛА О ИСПОРУЦИ И ИЗМИРЕЊУ ОБАВЕЗА, КОЛИЧИНАМА, ДАТУМИМА И ВРЕМЕНИМА ИЗВРШЕЊА И ЦЕНАМА ТРАНСАКЦИЈА, НАЧИНУ ИДЕНТИФИКАЦИЈЕ УЧЕСНИКА НА ТРЖИШТУ НА КОГА СЕ ТРАНСАКЦИЈА ОДНОСИ, КАО И СПЕЦИФИКАЦИЈУ СВИХ УГОВОРА О СНАБДЕВАЊУ ПРИРОДНИМ ГАСОМ ПО КОЈИМА ОБАВЕЗЕ НИСУ ИЗМИРЕНЕ.

СНАБДЕВАЧ ЈЕ ДУЖАН ДА ПОДАТКЕ ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА ЧУВА РАДИ СТАВЉАЊА НА РАСПОЛАГАЊЕ НАЈМАЊЕ ПЕТ ГОДИНА.

### **ЗАШТИТА КОМЕРЦИЈАЛНО ОСЕТЉИВИХ ПОДАТАКА**

#### **ЧЛАН 296Б.**

ОПЕРАТОР ТРАНСПОРТНОГ, ОДНОСНО ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА, ОПЕРАТОР СКЛАДИШТА ПРИРОДНОГ ГАСА, СНАБДЕВАЧ И СНАБДЕВАЧ НА ВЕЛИКО ОБАВЕЗНИ СУ ДА ЧУВАЈУ КАО ПОСЛОВНУ ТАЈНУ ПОДАТКЕ И ДОКУМЕНТА КОЈИ САДРЖЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ПРОДАЈНИМ ЦЕНАМА, КОЛИЧИНИ И УСЛОВИМА СНАБДЕВАЊА ПРИРОДНИМ ГАСОМ, МЕРНЕ ПОДАТКЕ О ПРОИЗВОДЊИ, ОДНОСНО ПОТРОШЊИ КРАЈЊИХ КУПАЦА, КАО И ДРУГЕ ПОДАТКЕ И ДОКУМЕНТА ЧИЈЕ ОБЈАВЉИВАЊЕ ИЛИ ЧИЊЕЊЕ ДОСТУПНИМ ТРЕЋИМ ЛИЦИМА МОЖЕ ДОВЕСТИ ДО ПОРЕМЕЂАЈА НА ТРЖИШТУ ПРИРОДНОГ ГАСА.

ОДРЕДБА СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, ОДНОСИ СЕ И НА УГОВОРЕ О СНАБДЕВАЊУ ПРИРОДНИМ ГАСОМ У ПЕРИОДУ ОД ГОДИНУ ДАНА ОД ДАНА ПРЕСТАНКА ТИХ УГОВОРА, ОСИМ УГОВОРА КОЈИ СЕ ЗАКЉУЧУЈУ У ПОСТУПКУ ЈАВНИХ НАБАВКИ, С ТИМ ДА СЕ И ПО ИСТЕКУ ТОГ ПЕРИОДА МЕРНИ ПОДАЦИ О ПРОИЗВОДЊИ, ОДНОСНО ПОТРОШЊИ ПРИРОДНОГ ГАСА КРАЈЊИХ КУПАЦА, МОГУ САОПШТАВАТИ, ОДНОСНО ДОКУМЕНТА ДАВАТИ ТРЕЋИМ ЛИЦИМА САМО ПО ЗАХТЕВУ ПРОИЗВОЂАЧА, ОДНОСНО КРАЈЊЕГ КУПЦА ПРИРОДНОГ ГАСА.

#### **Члан 315.**

Условима испоруке и снабдевања природним гасом ближе се уређују:

1) услови и начин давања одобрења за прикључење на систем и повезивање система;

2) место мерења и место разграничења одговорности за испоручени природни гас;

3) услови и начин прикључења објеката привременог карактера, градилишта и објеката у пробном раду и других објеката у складу са законом којим се уређује изградња објеката;

4) мере које се предузимају у случају краткотрајних поремећаја услед хаварија и других непредвиђених ситуација због којих је угрожена сигурност рада транспортног, односно дистрибутивног система, као и због непредвиђених и неопходних радова на одржавању енергетских објеката или неопходних радова на проширењу система, а у складу са плановима из ст. 2. и 3. овог члана;

5) мере које се предузимају у случају наступања опште несташице, услови и начин предузимања мера и редослед ограничења испоруке природног гаса, као и мере штедње и рационалне потрошње у случају опште несташице природног гаса, а у складу са плановима из ст. 2. и 3. овог члана;

6) услови и начин обуставе испоруке природног гаса;

7) услови и начин рационалне потрошње и штедње природног гаса;

8) услови снабдевања објеката купаца којима се не може обуставити испорука природног гаса због неизвршених обавеза за испоручени природни гас или у другим случајевима;

9) начин регулисања међусобних односа између снабдевача, оператора система и крајњег купца коме се не може обуставити испорука природног гаса;

10) услови и начин мерења испорученог природног гаса;

11) опсег квалитета, хемијског састава и других особина природног гаса који се преузима у систем и испоручује са система;

12) начин обрачуна неовлашћено преузетог природног гаса;

12 А) ПОСТУПАК/НАЧИН И РОКОВИ ЗА ОСТВАРИВАЊА ПРАВА КРАЈЊЕГ КУПЦА НА НАКНАДУ ЗБОГ ОДСТУПАЊА ОД ПРОПИСАНОГ КВАЛИТЕТА ИСПОРУКЕ, ОДНОСНО СНАБДЕВАЊА;

13) начин обавештавања крајњег купца;

14) услови и мере за снабдевање купаца природног гаса;

15) обрачунски период и обавезан садржај рачуна за наплату испорученог природног гаса;

16) садржај плана и рокове преузимања мерних уређаја;

17) друга питања у складу са законом.

ГАС КОЈИ СЕ ПРЕУЗИМА У СИСТЕМ ИЗ ТАЧКЕ 11) ОВОГ СТАВА ПОРЕД ПРИРОДНОГ ГАСА МОЖЕ БИТИ И БИОГАС И ДРУГЕ ВРСТЕ НИСКОУГЉЕНИЧНИХ ГАСОВА, У МЕРИ У КОЈОЈ СЕ ДАТИ ГАСОВИ МОГУ ТЕХНИЧКИ И БЕЗБЕДНО ПРЕУЗЕТИ И ПРЕНОСИТИ КРОЗ СИСТЕМ ЗА ПРИРОДНИ ГАС.

Влада доноси Превентивни акциони план, ради обезбеђивања сигурности снабдевања природним гасом, који садржи процену ризика у погледу остваривања сигурности снабдевања, као и мере за ублажавање утврђених ризика које се односе на потребан транспортни капацитет којим би се задовољила укупна потражња за природним гасом и обезбеђивање снабдевања одређених група крајњих купаца природног гаса.

Влада доноси Кризни план, ради обезбеђења сигурности снабдевања природним гасом, којим се утврђују мере, енергетски субјекти који ће бити задужени за обезбеђивање сигурности рада транспортног система и сигурности снабдевања одређених група крајњих купаца, количине и капацитете природног гаса, у случају опште несташице природног гаса.

## Квалитет испоруке и снабдевања природним гасом

### Члан 320.

Енергетски субјекти који обављају енергетске делатности у вези са испоруком и снабдевањем природним гасом, дужни су да обезбеде квалитет испоруке и снабдевања утврђен овим законом, прописима који уређују опште услове испоруке и снабдевања природним гасом и другим прописима донетим на основу закона.

Агенција доноси правила из члана 51. став 1. тачка 2) овог закона којима се ближе одређују показатељи техничког и комерцијалног квалитета испоруке и комерцијалног квалитета снабдевања природним гасом, начин евидентирања података и рачунања показатеља, начин и рокове за достављање података и извештаја Агенцији, начин утврђивања захтеваних вредности појединих показатеља, као и начин оцењивања резултата добијених праћењем достигнутих у односу на захтеване вредности показатеља квалитета.

Показатељи техничког квалитета испоруке који се нарочито прате су: непрекидност испоруке природног гаса, квалитет природног гаса, време потребно за извршавање прописаних обавеза оператора система од утицаја на прикључење, отклањање квара, обуставу, искључење и други показатељи.

Остварене вредности показатеља техничког квалитета испоруке природног гаса, Агенција користи при одобравању планова развоја и средстава за инвестиције и при регулацији цена приступа системима за пренос и дистрибуцију, на начин прописан методологијама за одређивање регулисаних цена приступа, у којима утврђује начин одређивања и максималну висину подстицаја, односно умањења одобреног максималног прихода, а у зависности од смера и степена одступања од захтеваних вредности показатеља техничког квалитета испоруке.

Показатељи комерцијалног квалитета испоруке и снабдевања који се нарочито прате су: обезбеђивање ефикасне комуникације са купцима, односно корисницима система, обавештавање о планираним прекидима, прецизно и јасно обавештавање купаца о условима испоруке и снабдевања природним гасом, број поднетих и број оправданих поднесака купаца, поштовање прописаних рокова за поступање по поднесцима купаца и други показатељи.

Правилима из става 2. овог члана се одређује и начин утврђивања висине накнаде купцу по основу степена одступања од прописаног квалитета.

## ПРАЋЕЊЕ ПОКАЗАТЕЉА КВАЛИТЕТА ИСПОРУКЕ И СНАБДЕВАЊА ПРИРОДНИМ ГАСОМ

### Члан 320.

ЕНЕРГЕТСКИ СУБЈЕКТИ КОЈИ ОБАВЉАЈУ ЕНЕРГЕТСКЕ ДЕЛАТНОСТИ У ВЕЗИ СА ИСПОРУКОМ И СНАБДЕВАЊЕМ ПРИРОДНИМ ГАСОМ, ДУЖНИ СУ ДА ОБЕЗБЕДЕ КВАЛИТЕТ ИСПОРУКЕ И СНАБДЕВАЊА УТВРЂЕН ОВИМ ЗАКОНОМ И ДРУГИМ ПРОПИСИМА ДОНЕТИМ НА ОСНОВУ ОВОГ ЗАКОНА.

АГЕНЦИЈА ДОНОСИ ПРАВИЛА ИЗ ЧЛАНА 51. СТАВ 1. ТАЧКА 2) ОВОГ ЗАКОНА КОЈИМА СЕ ОДРЕЂУЈУ ПОКАЗАТЕЉИ ТЕХНИЧКОГ И КОМЕРЦИЈАЛНОГ КВАЛИТЕТА ИСПОРУКЕ И КОМЕРЦИЈАЛНОГ КВАЛИТЕТА СНАБДЕВАЊА ПРИРОДНИМ ГАСОМ, НАЧИН ЕВИДЕНТИРАЊА ПОДАТАКА И РАЧУНАЊА ПОКАЗАТЕЉА, НАЧИН И РОКОВЕ ЗА ДОСТАВЉАЊЕ ПОДАТАКА

И ИЗВЕШТАЈА АГЕНЦИЈИ, НАЧИН УТВРЂИВАЊА ЗАХТЕВАНИХ ВРЕДНОСТИ ПОЈЕДИНИХ ПОКАЗАТЕЉА, КАО И НАЧИН ОЦЕЊИВАЊА РЕЗУЛТАТА ДОБИЈЕНИХ ПРАЋЕЊЕМ ДОСТИГНУТИХ У ОДНОСУ НА ЗАХТЕВАНЕ ВРЕДНОСТИ ПОКАЗАТЕЉА КВАЛИТЕТА.

ОСТВАРЕНЕ ВРЕДНОСТИ ПОКАЗАТЕЉА КВАЛИТЕТА ИСПОРУКЕ ПРИРОДНОГ ГАСА, АГЕНЦИЈА КОРИСТИ ПРИ ОДОБРАВАЊУ ПЛАНОВА РАЗВОЈА И СРЕДСТАВА ЗА ИНВЕСТИЦИЈЕ И У СЛУЧАЈУ РЕГУЛАЦИЈЕ ЦЕНА ПРИСТУПА СИСТЕМИМА ЗА ТРАНСПОРТ И ДИСТРИБУЦИЈУ ЗАСНОВАНИМ НА ПОДСТИЦАЈНИМ МЕТОДАМА РЕГУЛАЦИЈЕ ЦЕНА, НА НАЧИН ПРОПИСАН МЕТОДОЛОГИЈАМА ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ РЕГУЛИСАНИХ ЦЕНА ПРИСТУПА, У КОЈИМА УТВРЂУЈЕ НАЧИН ОДРЕЂИВАЊА И МАКСИМАЛНУ ВИСИНУ ПОДСТИЦАЈА, ОДНОСНО УМАЊЕЊА ОДОБРЕНОГ МАКСИМАЛНОГ ПРИХОДА, А У ЗАВИСНОСТИ ОД СМЕРА И СТЕПЕНА ОДСТУПАЊА ОД ЗАХТЕВАНИХ ВРЕДНОСТИ ПОКАЗАТЕЉА ТЕХНИЧКОГ КВАЛИТЕТА ИСПОРУКЕ.

ПРАВИЛИМА ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА СЕ ОДРЕЂУЈЕ ВИСИНА НАКНАДЕ КРАЈЊЕМ КУПЦУ ПО ОСНОВУ СТЕПЕНА ОДСТУПАЊА ОД ПРОПИСАНОГ КВАЛИТЕТА.

## IX. НАФТА И ДЕРИВАТИ НАФТЕ

### Обављање делатности

#### Члан 324.

Енергетски субјекти који обављају енергетске делатности производње деривата нафте; производње биогорива, транспорта нафте нафтоводима; транспорта деривата нафте продуктоводима; транспорта нафте, деривата нафте и биогорива другим облицима транспорта; складиштење нафте, деривата нафте и биогорива; намешавање биогорива, трговине нафтом, дериватима нафте, биогоривима—и—компримованим природним гасом ~~БИОТЕЧНОСТИМА, КОМПРИМОВАНИМ ПРИРОДНИМ ГАСОМ,~~ УТЕЧЊЕНИМ ПРИРОДНИМ ГАСОМ И ВОДНИКОМ; трговине моторним и другим горивима на станицама за снабдевање превозних средстава, трговине на велико горивима за снабдевање пловила, трговине на мало горивима за снабдевање пловила и производње биогорива, дужни су да користе и одржавају енергетске објекте у складу са техничким и другим прописима који се односе на делатност коју обављају, као и условима заштите од пожара и експлозија, заштите животне средине утврђеним законом и другим прописима.

На субјекте који користе сабирно-отпремне и складишне системе нафте на експлоатационим пољима, примењују се одредбе закона којим се уређује рударство, када се ради о објектима из овог става.

#### Члан 327.

~~Енергетски субјект који обавља делатност транспорта нафте нафтоводом или транспорта деривата нафте продуктоводом доноси Правила о раду система за транспорт нафте нафтоводом, односно Правила о раду система за транспорт деривата нафте продуктоводом, која садрже нарочито: техничке услове за безбедан рад система; поступке у случају хаварије и кризних ситуација, односно прекида транспорта, правила о приступу систему за транспорт нафте, односно деривата нафте; услове у погледу квалитета нафте, односно деривата нафте који се предају за транспорт, правила о~~

~~мерењу са дефинисаном потребном мерном опремом и друге услове транспорта.~~

ЕНЕРГЕТСКИ СУБЈЕКТ КОЈИ ОБАВЉА ДЕЛАТНОСТ ТРАНСПОРТА НАФТЕ НАФТОВОДОМ ИЛИ ТРАНСПОРТА ДЕРИВАТА НАФТЕ ПРОДУКТОВОДОМ ДОНОСИ ПРАВИЛА О РАДУ СИСТЕМА ЗА ТРАНСПОРТ НАФТЕ НАФТОВОДОМ, ОДНОСНО ПРАВИЛА О РАДУ СИСТЕМА ЗА ТРАНСПОРТ ДЕРИВАТА НАФТЕ ПРОДУКТОВОДОМ, КОЈА САДРЖЕ НАРОЧИТО: ТЕХНИЧКЕ УСЛОВЕ ЗА БЕЗБЕДАН РАД СИСТЕМА; ПОСТУПКЕ У СЛУЧАЈУ ХАВАРИЈЕ И КРИЗНИХ СИТУАЦИЈА, ОДНОСНО ПРЕКИДА ТРАНСПОРТА, ПРАВИЛА О ПРИСТУПУ СИСТЕМУ ЗА ТРАНСПОРТ НАФТЕ, ОДНОСНО ДЕРИВАТА НАФТЕ; ИНСТРУМЕНТ ОБЕЗБЕЂЕЊА ПЛАЋАЊА И КРИТЕРИЈУМЕ ЗА УТВРЂИВАЊЕ ИЗНОСА И ПЕРИОДА ЗА КОЈИ СЕ ТРАЖИ; УСЛОВЕ У ПОГЛЕДУ КВАЛИТЕТА НАФТЕ, ОДНОСНО ДЕРИВАТА НАФТЕ КОЈИ СЕ ПРЕДАЈУ ЗА ТРАНСПОРТ, ПРАВИЛА О МЕРЕЊУ СА ДЕФИНИСАНОМ ПОТРЕБНОМ МЕРНОМ ОПРЕМОМ И ДРУГЕ УСЛОВЕ ТРАНСПОРТА.

На правила о раду из става 1. овог члана сагласност даје Агенција.

Правила из става 1. овог члана објављују се у "Службеном гласнику Републике Србије".

### **Члан 335.**

Енергетски субјекти који обављају делатност производње и трговине нафтом, дериватима нафте, биогоривима и ~~компримованим природним гасом~~, БИОТЕЧНОСТИМА, КОМПРИМОВАНИМ ПРИРОДНИМ ГАСОМ, УТЕЧЊЕНИМ ПРИРОДНИМ ГАСОМ И ВОДНИКОМ и трговине моторним и другим горивима на станицама за снабдевање превозних средстава дужни су Министарству достављати:

1) податке о набавци и продаји нафте, деривата нафте, биогорива, БИОТЕЧНОСТИ, КОМПРИМОВАНОГ ПРИРОДНОГ ГАСА, УТЕЧЊЕНОГ ПРИРОДНОГ ГАСА И ВОДНИКА који се односе на количину, порекло, цену и квалитет;

1А) ПОДАТКЕ О ПРОИЗВОДЊИ СИРОВЕ НАФТЕ И ПРОСЕЧНОЈ ЦЕНИ ПРОИЗВОДЊЕ СИРОВЕ НАФТЕ;

~~2) податке о ценама деривата нафте и биогорива са и без акциза и пореза;~~

2) ПОДАТКЕ О ЦЕНАМА ДЕРИВАТА НАФТЕ, БИОГОРИВА, БИОТЕЧНОСТИ, КОМПРИМОВАНОГ ПРИРОДНОГ ГАСА, УТЕЧЊЕНОГ ПРИРОДНОГ ГАСА И ВОДНИКА СА И БЕЗ АКЦИЗА И ПОРЕЗА;

3) друге податке.

Министарство ближе прописује рокове, садржај и начин достављања података из става 1. овог члана.

### **Квалитет деривата нафте и биогорива**

### **Члан 337.**

~~Деривати нафте и биогорива који се стављају на тржиште морају испуњавати услове утврђене прописима о квалитету течних нафтних горива и биогорива, прописима о заштити животне средине, техничким и другим прописима који се односе на промет деривата нафте и биогорива.~~

ДЕРИВАТИ НАФТЕ, БИОГОРИВА, БИОТЕЧНОСТИ, КОМПРИМОВАНИ ПРИРОДНИ ГАС, УТЕЧЊЕНИ ПРИРОДНИ ГАС И ВОДНИК КОЈИ СЕ СТАВЉАЈУ НА ТРЖИШТЕ МОРАЈУ ИСПУЊАВАТИ УСЛОВЕ УТВРЂЕНЕ ПРОПИСИМА О КВАЛИТЕТУ ТЕЧНИХ ГОРИВА НАФТНОГ ПОРЕКЛА, БИОГОРИВА, БИОТЕЧНОСТИ, КОМПРИМОВАНОГ ПРИРОДНОГ ГАСА,

УТЕЧЊЕНОГ ПРИРОДНОГ ГАСА И ВОДНИКА, ПРОПИСИМА О ЗАШТИТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ТЕХНИЧКИМ И ДРУГИМ ПРОПИСИМА КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА ПРОМЕТ ГОРИВА ИЗ ОВОГ СТАВА.

Деривати нафте и базна угља који се стављају на тржиште морају бити обележени (маркирани).

Влада ~~ће ближе уредити~~ БЛИЖЕ УРЕЂУЈЕ услове, начин и поступак обележавања (маркирања) деривата нафте и базних угља из става 2. овог члана.

У случају када је угрожена сигурност снабдевања купаца због недовољне понуде на тржишту енергије и енергената или наступања других ванредних околности, Влада може актом одобрити измену граничних вредности одређених карактеристика квалитета деривата нафте који се могу ставити на тржиште Републике Србије за период од највише шест месеци.

Мере из става 4. овог члана могу трајати док трају околности због којих су прописане, односно док трају последице настале услед тих околности.

#### **Члан 338.**

Министарство надлежно за послове енергетике врши мониторинг квалитета деривата нафте и биогорива.

Влада ~~ће ближе уредити~~ БЛИЖЕ УРЕЂУЈЕ услове, начин и поступак мониторинга квалитета деривата нафте и биогорива.

#### **Члан 339.**

Министарство прописује начин за успостављање токова информација и извештавања о процесима пријема, отпреме, продаје и залихама робе на објектима у којима се обавља трговина нафтом, дериватима нафте, биогоривом и ~~компримованим природним гасом~~ БИОТЕЧНОСТИМА, КОМПРИМОВАНИМ ПРИРОДНИМ ГАСОМ, УТЕЧЊЕНИМ ПРИРОДНИМ ГАСОМ И ВОДНИКОМ, ЧУВАЊЕ ОПЕРАТИВНИХ И ОБАВЕЗНИХ РЕЗЕРВИ као и за складиштење и снабдевање за сопствене потребе.

МИНИСТАРСТВО ЋЕ УСПОСТАВИТИ АУТОМАТИЗОВАНИ ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ ЗА УПРАВЉАЊЕ ТОКОВИМА ИНФОРМАЦИЈА И ИЗВЕШТАВАЊЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА.

#### **Члан 345.**

~~Енергетски субјекти који обављају делатност производње деривата нафте и трговине нафтом, дериватима нафте, биогоривом и компримованим природним гасом, осим оних који обављају само трговину компримованим природним гасом дужни су да обезбеде и оперативне резерве деривата нафте које су најмање једнаке петнаестодневној просечној продаји тих деривата нафте у претходној години.~~

~~Енергетски субјекти који обављају делатност производње електричне енергије и/или комбиноване производње електричне и/или топлотне енергије дужни су да обезбеде оперативне резерве деривата нафте и/или угља у количини која ће омогућити најмање 15 дана њихове просечне производње електричне и/или топлотне енергије у јануару, фебруару и марту за претходних пет година.~~

~~Енергетски субјекти који обављају делатност производње топлотне енергије из деривата нафте и/или угља за снабдевање тарифних купаца топлотном енергијом дужни су да обезбеде оперативне резерве деривата~~

~~нафте и/или угља у количини која ће омогућити најмање 15 дана њихове просечне производње топлотне енергије у јануару, фебруару и марту за претходних пет година.~~

~~Енергетски субјекти који обављају делатност производње топлотне енергије из природног гаса за снабдевање тарифних купаца топлотне енергије дужни су да обезбеде могућност супституције природног гаса другим енергентом у количини која ће омогућити најмање 15 дана њихове просечне производње топлотне енергије у јануару, фебруару и марту за претходних пет година.~~

~~Оперативне резерве деривата нафте могу се формирати и одржавати у сировој нафти и дериватима нафте, при чему најмање једна трећина обавезе чувања резерви треба да буде у готовим производима.~~

~~Влада ближе прописује услове и начин постепеног обезбеђења, коришћења и обнављања оперативних резерви деривата нафте и угља.~~

~~Оперативне резерве деривата нафте и угља користе се у случају краткотрајних поремећаја на тржишту, услед хаварија и других непредвиђених ситуација због којих је угрожена сигурност рада појединих делова енергетског система или енергетског система у целини.~~

#### ЧЛАН 345.

„ЕНЕРГЕТСКИ СУБЈЕКТИ КОЈИ ОБАВЉАЈУ ДЕЛАТНОСТ ПРОИЗВОДЊЕ ДЕРИВАТА НАФТЕ И ТРГОВИНЕ НАФТОМ, ДЕРИВАТИМА НАФТЕ, БИОГОРИВОМ, БИОТЕЧНОСТИМА, КОМПРИМОВАНИМ ПРИРОДНИМ ГАСОМ, УТЕЧЊЕНИМ ПРИРОДНИМ ГАСОМ И ВОДНИКОМ, ОСИМ ОНИХ КОЈИ ОБАВЉАЈУ САМО ТРГОВИНУ КОМПРИМОВАНИМ ПРИРОДНИМ ГАСОМ И/ИЛИ УТЕЧЊЕНИМ ПРИРОДНОМ ГАСОМ И/ИЛИ ВОДНИКОМ, ДУЖНИ СУ ДА ОБЕЗБЕДЕ ОПЕРАТИВНЕ РЕЗЕРВЕ ДЕРИВАТА НАФТЕ, КОЈЕ СУ ЈЕДНАКЕ ДЕСЕТОДНЕВНОЈ ПРОСЕЧНОЈ КОЛИЧИНИ МОТОРНИХ БЕНЗИНА И ГАСНИХ УЉА ИЗ СТАВА 5. ОВОГ ЧЛАНА, ОДНОСНО ПЕТНАЕСТОДНЕВНОЈ ПРОСЕЧНОЈ КОЛИЧИНИ МЛАЗНОГ ГОРИВА ИЗ СТАВА 5. ОВОГ ЧЛАНА, КОЈЕ СУ СТАВИЛИ НА ТРЖИШТЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ У ПРЕТХОДНОЈ ГОДИНИ ИЗ СОПСТВЕНЕ ПРОИЗВОДЊЕ И УВОЗА.

ЕНЕРГЕТСКИ СУБЈЕКТИ КОЈИ ОБАВЉАЈУ ДЕЛАТНОСТ ПРОИЗВОДЊЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ И/ИЛИ КОМБИНОВАНЕ ПРОИЗВОДЊЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ И/ИЛИ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ ДУЖНИ СУ ДА ОБЕЗБЕДЕ ОПЕРАТИВНЕ РЕЗЕРВЕ ДЕРИВАТА НАФТЕ И/ИЛИ УГЉА У КОЛИЧИНИ КОЈА ЋЕ ОМОГУЋИТИ НАЈМАЊЕ 15 ДАНА ЊИХОВЕ ПРОСЕЧНЕ ПРОИЗВОДЊЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ И/ИЛИ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ У ЈАНУАРУ, ФЕБРУАРУ И МАРТУ ЗА ПРЕТХОДНИХ ПЕТ ГОДИНА.

ЕНЕРГЕТСКИ СУБЈЕКТИ КОЈИ ОБАВЉАЈУ ДЕЛАТНОСТ ПРОИЗВОДЊЕ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ ИЗ ДЕРИВАТА НАФТЕ И/ИЛИ УГЉА ЗА СНАБДЕВАЊЕ ТАРИФНИХ КУПАЦА ТОПЛОТНОМ ЕНЕРГИЈОМ ДУЖНИ СУ ДА ОБЕЗБЕДЕ ОПЕРАТИВНЕ РЕЗЕРВЕ ДЕРИВАТА НАФТЕ И/ИЛИ УГЉА У КОЛИЧИНИ КОЈА ЋЕ ОМОГУЋИТИ НАЈМАЊЕ 15 ДАНА ЊИХОВЕ ПРОСЕЧНЕ ПРОИЗВОДЊЕ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ У ЈАНУАРУ, ФЕБРУАРУ И МАРТУ ЗА ПРЕТХОДНИХ ПЕТ ГОДИНА.

ЕНЕРГЕТСКИ СУБЈЕКТИ КОЈИ ОБАВЉАЈУ ДЕЛАТНОСТ ПРОИЗВОДЊЕ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ ИЗ ПРИРОДНОГ ГАСА ЗА СНАБДЕВАЊЕ ТАРИФНИХ КУПАЦА ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ ДУЖНИ СУ ДА ОБЕЗБЕДЕ МОГУЋНОСТ СУПСТИТУЦИЈЕ ПРИРОДНОГ ГАСА ДРУГИМ ЕНЕРГЕНТИМА У КОЛИЧИНИ КОЈА ЋЕ ОМОГУЋИТИ НАЈМАЊЕ 15 ДАНА ЊИХОВЕ ПРОСЕЧНЕ

ПРОИЗВОДЊЕ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ У ЈАНУАРУ, ФЕБРУАРУ И МАРТУ ЗА ПРЕТХОДНИХ ПЕТ ГОДИНА.

ОПЕРАТИВНЕ РЕЗЕРВЕ ДЕРИВАТА НАФТЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА МОГУ СЕ ФОРМИРАТИ И ОДРЖАВАТИ У МОТОРНИМ БЕНЗИНИМА, МЛАЗНИМ ГОРИВИМА И ГАСНИМ УЉИМА КОЈА СЕ КОРИСТЕ КАО ГОРИВА ЗА МОТОРЕ СА УНУТРАШЊИМ САГОРЕВАЊЕМ И ОПЦИЈСКИМ УГОВОРИМА ЗА НАВЕДЕНЕ ДЕРИВАТЕ УКОЛИКО ЈЕ ДЕРИВАТ НАФТЕ КОЈИ ЈЕ ПРЕДМЕТ ОПЦИЈСКОГ УГОВОРА УСКЛАДИШТЕН НА ТЕРИТОРИЈИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ.

ОПЕРАТИВНЕ РЕЗЕРВЕ ДЕРИВАТА НАФТЕ ИЗ СТ. 2, 3. И 4. ОВОГ ЧЛАНА МОГУ СЕ ФОРМИРАТИ И ОДРЖАВАТИ У СИРОВОЈ НАФТИ, ДЕРИВАТИМА НАФТЕ КОЈИ СЕ КОРИСТЕ КАО ЕНЕРГЕТСКА ГОРИВА И ОПЦИЈСКИМ УГОВОРИМА УКОЛИКО ЈЕ ДЕРИВАТ НАФТЕ КОЈИ ЈЕ ПРЕДМЕТ ОПЦИЈСКОГ УГОВОРА УСКЛАДИШТЕН НА ТЕРИТОРИЈИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ. НАЈМАЊЕ ЈЕДНА ТРЕЋИНА ОБАВЕЗЕ ЧУВАЊА ОВИХ РЕЗЕРВИ ТРЕБА ДА БУДЕ У ГОТОВИМ ПРОИЗВОДИМА

ВЛАДА БЛИЖЕ ПРОПИСУЈЕ УСЛОВЕ И НАЧИН ПОСТЕПЕНОГ ОБЕЗБЕЂЕЊА, КОРИШЋЕЊА И ОБНАВЉАЊА ОПЕРАТИВНИХ РЕЗЕРВИ ДЕРИВАТА НАФТЕ, УГЉА И ДРУГИХ ЕНЕРГЕНТА.

ОПЕРАТИВНЕ РЕЗЕРВЕ ДЕРИВАТА НАФТЕ, УГЉА И ДРУГИХ ЕНЕРГЕНТА КОРИСТЕ СЕ У СЛУЧАЈУ КРАТКОТРАЈНИХ ПОРЕМЕЋАЈА НА ТРЖИШТУ, УСЛЕД ХАВАРИЈА И ДРУГИХ НЕПРЕДВИЂЕНИХ СИТУАЦИЈА ЗБОГ КОЈИХ ЈЕ УГРОЖЕНА СИГУРНОСТ РАДА ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ЕНЕРГЕТСКОГ СИСТЕМА ИЛИ ЕНЕРГЕТСКОГ СИСТЕМА У ЦЕЛИНИ.

ИЗУЗЕТНО ОД СТАВА 5. ОВОГ ЧЛАНА, У ПЕРИОДИМА ПРИПРЕМЕ И ТРАЈАЊА РЕМОНТА РАФИНЕРИЈСКИХ КАПАЦИТЕТА, КАО И 15 ДАНА НАКОН ЗАВРШЕТКА РЕМОНТА, ОПЕРАТИВНЕ РЕЗЕРВЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА МОГУ СЕ ОДРЖАВАТИ У СИРОВОЈ НАФТИ, А НАЈДУЖЕ ТРИ МЕСЕЦА ГОДИШЊЕ.

#### **Члан 349.**

За обављање извршних и стручних послова који се односе на обавезне резерве природног гаса и обавезне резерве нафте и деривата нафте у складу са законом којим се уређују робне резерве, образује се Управа за резерве енергената (у даљем тексту: Управа), као орган управе у саставу Министарства и утврђује њена надлежност.

Седиште Управе је у Београду.

Управа има својство правног лица.

Управа обавља следеће послове:

1) формира, одржава и, у случају поремећаја у снабдевању, пушта на тржиште обавезне резерве природног гаса и обавезне резерве нафте и деривата нафте у складу са законом којим се уређују робне резерве;

2) закључује уговор о куповини и продаји И СКЛАДШТЕЊУ природног гаса, као и позајмицама природног гаса, ради формирања, одржавања и пуштања обавезних резерви на тржиште у случају поремећаја у снабдевању;

3) припрема програме из члана 347. и 348. овог закона;

4) води регистар обавезних резерви;

5) извештава Владу о реализацији годишњег програма обавезних резерви природног гаса;

6) извештава Владу о количини, структури, размештају и расположивости обавезних резерви природног гаса и



7) друге послове у складу са посебним законом.

Управом руководи директор, кога поставља Влада на период од пет година, на предлог министра према закону којим се уређује положај државних службеника и намештеника.

## XI. ТОПЛОТНА ЕНЕРГИЈА

### Снабдевање топлотном енергијом

#### Члан 359.

Енергетски субјект који обавља делатност снабдевања топлотном енергијом (у даљем тексту: снабдевач топлотном енергијом) врши снабдевање топлотном енергијом крајњих купаца под условима утврђеним овим законом и прописима које доноси јединица локалне самоуправе.

~~Снабдевач топлотном енергијом одговоран је за обезбеђивање довољних количина топлотне енергије потребне за снабдевање крајњих купаца.~~

СНАБДЕВАЧ ТОПЛОТНОМ ЕНЕРГИЈОМ ОДГОВОРАН ЈЕ ЗА ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ КОЛИЧИНА ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ ЗА СНАБДЕВАЊЕ КРАЈЊИХ КУПАЦА, КОЈА ЈЕ ДОВОЉНА ЗА ДОСТИЗАЊЕ ПРОПИСАНЕ ТЕМПЕРАТУРЕ ГРЕЈАНОГ ПРОСТОРА И ИСПОРУЧЕНЕ ТОПЛЕ ПОТРОШНЕ ВОДЕ.

~~Снабдевач топлотном енергијом дужан је да: прикупља податке о количини испоручене топлотне енергије крајњим купцима, друге потребне податке за израду обрачуна испоручене топлотне енергије, достави рачун и наплати топлотну енергију крајњим купцима.~~

СНАБДЕВАЧ ТОПЛОТНОМ ЕНЕРГИЈОМ ДУЖАН ЈЕ ДА ОБЕЗБЕДИ КОЛИЧИНЕ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ ЗА ТЕХНОЛОШКЕ ПОТРЕБЕ ПРЕМА ПОСЕБНИМ УГОВОРЕНИМ УСЛОВИМА.

#### Члан 361.

Јединица локалне самоуправе издаје лиценце за обављање енергетских делатности: производња, дистрибуција и снабдевање топлотном енергијом, води регистар издатих лиценци и евиденцију произвођача топлотне енергије снаге од 0,1 MW до 1 MW, својим прописом утврђује услове испоруке и снабдевања топлотном енергијом купаца на свом подручју, права и обавезе произвођача, дистрибутера, снабдевача и крајњих купаца топлотне енергије, доноси пропис којим се уређује начин расподеле трошкова са заједничког мерног места у топлотној предајној станици и услови и начин одржавања дела система од завршетка дистрибутивног система до крајњег купца укључујући и његову грејну опрему, права и обавезе крајњих купаца топлотне енергије, посебно у случају престанка уговора, као и услове за подношење и решавање захтева крајњег купца за обуставу испоруке топлотне енергије, У СКЛАДУ СА АКТОМ ИЗ ЧЛАНА 361. СТАВ 2. ОВОГ ЗАКОНА, даје сагласност на цене топлотне енергије и прописује друге услове за обезбеђење поузданог и сигурног снабдевања купаца топлотном енергијом, у складу са законом.

МИНИСТАРСТВО ДОНОСИ ПРОПИС КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈУ ПРАВА И ОБАВЕЗЕ КРАЈЊИХ КУПАЦА ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ КАО И УСЛОВИ ЗА ПОДНОШЕЊЕ И РЕШАВАЊЕ ЗАХТЕВА КРАЈЊЕГ КУПЦА ЗА ОБУСТАВУ ИСПОРУКЕ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ.

ПРАВА И ОБАВЕЗЕ КРАЈЊИХ КУПАЦА УРЕЂУЈУ СЕ УГОВОРОМ О СНАБДЕВАЊУ КРАЈЊИХ КУПАЦА ТОПЛОТНОМ ЕНЕРГИЈОМ КОЈИ НАРОЧИТО САДРЖИ:

- 1) ПОДАТКЕ О УГОВОРНИМ СТРАНАМА И ДАТУМУ СКЛАПАЊА УГОВОРА;
- 2) ПРЕДМЕТ УГОВОРА;

- 3) ИДЕНТИФИКАЦИЈУ ОЗНАКЕ ЗАЈЕДНИЧКОГ МЕРНОГ МЕСТА;
- 4) ОДРЕДБЕ О ИЗВЕШТАВАЊУ И РАЗМЕНИ ПОДАТАКА;
- 5) ОДРЕДБЕ О ЦЕНИ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ;
- 6) НАЧИН ОБРАЧУНА И РОК ПЛАЋАЊА;
- 7) ПОСТУПАК УСЛЕД НЕОВЛАШЋЕНЕ ПОТРОШЊЕ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ;
- 8) ПРАВИЛА ЗА РАСПОДЕЛУ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ;
- 9) НАЧИН УТВРЂИВАЊА И ОБРАЧУНА ШТЕТЕ У СЛУЧАЈУ НЕИЗВРШЕЊА ИЛИ НЕУРЕДНОГ ИЗВРШЕЊА УГОВОРА;
- 10) ОДРЕДБЕ О ТРАЈАЊУ УГОВОРА И ПОСЕБНИМ УСЛОВИМА ВАЖЕЊА УГОВОРА У СЛУЧАЈУ ЗАХТЕВА О ОБУСТАВИ ИСПОРУКЕ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ;
- 11) ОСТАЛЕ МЕЂУСОБНЕ ОБАВЕЗЕ И ДРУГЕ ПОТРЕБНЕ ПОДАТКЕ;
- 12) НАЧИН РЕШАВАЊА СПОРОВА.

Јединица локалне самоуправе може основати један енергетски субјект за обављање делатности производње топлотне енергије, дистрибуције и снабдевања купаца топлотном енергијом, при чему се актом о оснивању утврђују услови и начин обављања за сваку од ових делатности.

#### ЧЛАН 361А

ДИСТРИБУТЕР ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ ОБУСТАВИЋЕ КРАЈЊИМ КУПЦИМА ИСПОРУКУ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ НА ПИСМЕНИ ЗАХТЕВ КУПЦА, ПОД УСЛОВОМ ДА СЕ ОБУСТАВА ЗАХТЕВА ЗА ПЕРИОД ОД НАЈМАЊЕ ГОДИНУ ДАНА.

ОБУСТАВОМ ИСПОРУКЕ НЕ ПРЕСТАЈЕ УГОВОР О СНАБДЕВАЊУ ТОПЛОТНОМ ЕНЕРГИЈОМ, А У ПЕРИОДУ ОБУСТАВЕ ИСПОРУКЕ КРАЈЊИ КУПАЦ ИМА ОБАВЕЗЕ КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА ОБРАЧУН И ПЛАЋАЊЕ ФИКСНОГ ДЕЛА ЦЕНЕ ГРЕЈАЊА.

БЛИЖИ УСЛОВИ И ПОСТУПАК ОБУСТАВЕ ИСПОРУКЕ И ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ДИСТРИБУТЕРА ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ И КРАЈЊИХ КУПАЦА УРЕЂУЈУ СЕ ПРОПИСОМ О УСЛОВИМА ЗА ПОДНОШЕЊЕ И РЕШАВАЊЕ ЗАХТЕВА КРАЈЊЕГ КУПЦА ЗА ОБУСТАВУ ИСПОРУКЕ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ ИЗ ЧЛАНА 361. СТАВ 1. ОВОГ ЗАКОНА.

#### ~~Повлашћени произвођачи топлотне енергије~~

#### ~~Члан 365.~~

~~Повлашћени произвођачи топлотне енергије су произвођачи који у процесу производње топлотне енергије користе обновљиве изворе енергије и при томе испуњавају услове у погледу енергетске ефикасности.~~

~~Јединица локалне самоуправе прописује подстицајне мере и услове за стицање статуса повлашћеног произвођача топлотне енергије, критеријуме за стицање испуњености тих услова и утврђује начин и поступак стицања тог статуса.~~

#### ПОДСТИЦАЈНЕ МЕРЕ У ОБЛАСТИ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ

#### ЧЛАН 365.

ПОДСТИЦАЈНЕ МЕРЕ У ОБЛАСТИ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ СУ ПРОПИСАНЕ ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ОБЛАСТ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ.

**Члан 366.**

~~Јединица локалне самоуправе води регистар повлашћених произвођача топлотне енергије, који садржи нарочито податке о постројењима за производњу топлотне енергије, локацији на којој се налазе, инсталисаној снази топлане, времену предвиђеном за експлоатацију, условима изградње и експлоатације за то постројење, врсти примарног извора који користи и субјектима који обављају енергетску делатност производње топлотне енергије у тим објектима.~~

~~Јединица локалне самоуправе на захтев Министарства, а најмање једанпут годишње обавештава Министарство о подацима садржаним у регистру из става 1. овог члана, на обрасцу чију садржину прописује Министар.~~

~~Надлежни орган јединице локалне самоуправе, са територије аутономне покрајине, доставља надлежном покрајинском органу за питања енергетике податке из регистра из става 1. овог члана, до краја јуна текуће године о стању на дан 31. децембар претходне године.~~

**XII. НАДЗОР****Члан 367.**

Надзор над спровођењем одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона врши Министарство.

Енергетски субјекти, аутономна покрајина, јединице локалне самоуправе и физичка лица из члана 70. став 5. овог закона, дужни су да на захтев Министарства, доставе све податке неопходне за обављање послова из делокруга рада Министарства.

Инспекцијски надзор врши Министарство преко електроенергетског инспектора, инспектора опреме под притиском и енергетског инспектора (у даљем тексту: инспектори) у оквиру делокруга утврђеног законом.

Аутономној покрајини поверава се вршење инспекцијског надзора из става 3. овог члана на територији аутономне покрајине.

Надзор над спровођењем одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона, које се односе на маркирање, мониторинг и квалитет деривата нафте, врши министарство надлежно за послове трговине преко тржишних инспектора у складу са законом којим се уређује трговина и законом којим се уређује заштита потрошача.

**ТРЖИШНИ ИНСПЕКТОР ЋЕ РЕШЕЊЕМ ЗАБРАНИТИ ТРГОВИНУ ДЕРИВАТИМА НАФТЕ НА ЕНЕРГЕТСКОМ ОБЈЕКТУ КОЈИ НИЈЕ УПИСАН У ЛИЦНЦУ ЗА ОБАВЉАЊЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ДЕЛАТНОСТИ А НА КОМЕ СЕ ОБАВЉА ЕНЕРГЕТСКА ДЕЛАТНОСТ.**

Министарство из става 5. овог члана у вршењу надзора проверава да ли је енергетски субјект прибавио лиценцу за обављање енергетске делатности из члана 16. став 1. тач. 19), 20), 22) и 23) овог закона.

Надзор над спровођењем одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона врши и министарство надлежно за послове заштите од пожара и експлозија, **МИНИСТАРСТВО НАДЛЕЖНО ЗА ПОСЛОВЕ ФИНАНСИЈА**, као и министарство надлежно за послове заштите животне средине, у складу са посебним законом.

**ЧЛАН 367А**

У СКЛАДУ СА ДЕЛОКРУГОМ РАДА МИНИСТАРСТВО ВРШИ НАДЗОР НАД РАДОМ ТЕЛА ИМЕНОВАНИХ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈУ ТЕХНИЧКИ ЗАХТЕВИ ЗА ПРОИЗВОДЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ УСАГЛАШЕНОСТИ.

**367Б**

ТЕЛА ЗА ПРЕГЛЕДЕ И ИСПИТИВАЊА ОПРЕМЕ ПОД ПРИТИСКОМ ИМЕНОВАНА У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈУ ТЕХНИЧКИ ЗАХТЕВИ ЗА ПРОИЗВОДЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ УСАГЛАШЕНОСТИ МИНИСТАРСТВУ ДОСТАВЉАЈУ ИНФОРМАЦИЈЕ О ЕВИДЕНТИРАЊУ И ПРЕГЛЕДИМА И ИСПИТИВАЊИМА ОПРЕМЕ ПОД ПРИТИСКОМ ПРЕКО ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА ОПРЕМЕ ПОД ПРИТИСКОМ.

ЦЕНТРАЛНИ РЕГИСТАР ОПРЕМЕ ПОД ПРИТИСКОМ ЈЕ ЈЕДИНСТВЕНИ ЕЛЕКТРОНСКИ РЕГИСТАР ОПРЕМЕ ПОД ПРИТИСКОМ ВИСОКОГ НИВОА ОПАСНОСТИ У КОМЕ СЕ НАЛАЗЕ ПОДАЦИ О:

1) ВЛАСНИЦИМА, ОДНОСНО КОРИСНИЦИМА ОПРЕМЕ ПОД ПРИТИСКОМ,

2) ЛОКАЦИЈИ И ТЕХНИЧКИМ И ДРУГИМ КАРАКТЕРИСТИКАМА ОПРЕМЕ ПОД ПРИТИСКОМ,

3) ИЗВРШЕНИМ ЕВИДЕНТИРАЊИМА И ПРЕГЛЕДИМА И ИСПИТИВАЊИМА ОПРЕМЕ ПОД ПРИТИСКОМ, ОДНОСНО ЕВИДЕНЦИОНИМ И РЕВИЗИОНИМ ЛИСТОВИМА И ЗАПИСНИЦИМА О ПРЕГЛЕДИМА И ИСПИТИВАЊИМА ОПРЕМЕ ПОД ПРИТИСКОМ.

4) ИСПРАВАМА О УСАГЛАШЕНОСТИ КОЈЕ СУ ИЗДАЛА ТЕЛА ЗА ОЦЕЊИВАЊЕ УСАГЛАШЕНОСТИ ОПРЕМЕ ПОД ПРИТИСКОМ,

5) ОПРЕМИ ПОД ПРИТИСКОМ КОЈА ЈЕ СТАВЉЕНА ВАН УПОТРЕБЕ,

6) ДАТУМИМА НАРЕДНИХ ПРЕГЛЕДА И ИСПИТИВАЊА ОПРЕМЕ ПОД ПРИТИСКОМ,

7) ИМЕНОВАНИМ ТЕЛИМА ЗА ПРЕГЛЕДЕ И ИСПИТИВАЊА ОПРЕМЕ ПОД ПРИТИСКОМ И ЛИЦИМА КОЈА СУ ОВЛАШЋЕНА ЗА ПОПИСИВАЊЕ ЕВИДЕНЦИОНИХ И РЕВИЗИОНИХ ЛИСТОВА У ИМЕНОВАНИМ ТЕЛИМА.

**367В**

КОРИСНИЦИ ОПРЕМЕ ПОД ПРИТИСКОМ УТВРЂЕНИ АКТОМ ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА МОРАЈУ ДА ИСПУЊАВАЈУ УСЛОВЕ У ПОГЛЕДУ СТРУЧНОГ КАДРА, ОДНОСНО УСЛОВЕ У ПОГЛЕДУ БРОЈА И СТРУЧНЕ ОСПОСОБЉЕНОСТИ ЗАПОСЛЕНИХ ЛИЦА ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА СА ОПРЕМОМ ПОД ПРИТИСКОМ.

СТРУЧНА ОСПОСОБЉЕНОСТ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ПРОВЕРАВА СЕ ПОЛАГАЊЕМ СТРУЧНОГ ИСПИТА.

МИНИСТАРСТВО ПРОПИСИЈЕ КРИТЕРИЈУМЕ ЗА УТВРЂИВАЊЕ КОРИСНИКА ОПРЕМЕ ПОД ПРИТИСКОМ, УСЛОВЕ У ПОГЛЕДУ БРОЈА И СТРУЧНЕ ОСПОСОБЉЕНОСТИ ЗАПОСЛЕНИХ ЛИЦА, КАО И ДРУГЕ ОБВЕЗНИКЕ ПОЛАГАЊА СТРУЧНОГ ИСПИТА ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА.

МИНИСТАРСТВО ПРОПИСУЈЕ БЛИЖЕ УСЛОВЕ, ПРОГРАМ И НАЧИН ПОЛАГАЊА СТРУЧНОГ ИСПИТА ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА.

## Инспекцијски надзор

### Члан 368.

~~Инспектор је самосталан у свом раду у границама овлашћења утврђених законом и другим прописима и за свој рад је лично одговоран.~~

~~Нико не сме коришћењем службеног положаја или на други начин онемогућавати или ометати инспектора у обављању инспекцијског надзора и предузимању мера и радњи на које је овлашћен.~~

~~НА САДРЖИНУ, ВРСТУ, ОБЛИК, ПОСТУПАК И СПРОВОЂЕЊЕ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА, ОВЛАШЋЕЊА И ОБАВЕЗЕ УЧЕСНИКА У ИНСПЕКЦИЈСКОМ НАДЗОРУ И ДРУГА ПИТАЊА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР КОЈА НИСУ УРЕЂЕНА ОВИМ ЗАКОНОМ, ПРИМЕЊУЈУ СЕ ОДРЕДБЕ ЗАКОНА И ДРУГИХ ПРОПИСА КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР.~~

### Члан 369.

~~Инспектор има легитимацију којом доказује идентитет и овлашћење прописано законом.~~

~~Министарство ближе прописује образац и садржину легитимације.~~

## Врсте надзора

### Члан 370.

~~Инспекцијски надзор може бити редован, ванредни и контролни надзор.~~

~~Редован инспекцијски надзор спроводи се у складу са годишњим програмом рада инспектора.~~

~~Ванредан инспекцијски надзор спроводи се када на потребу таквог надзора указују промене околности у односу на годишњи програм рада или поступање по основу иницијатива органа или правних или физичких лица.~~

~~Контролни инспекцијски надзор спроводи се ради утврђивања извршења мера које су наложене енергетском субјекту или другом правном лицу или предузетнику или физичком лицу из члана 70. став 5. овог закона, над чијим објектом се обавља надзор и одговорном лицу у енергетском субјекту или другом правном лицу или предузетнику у оквиру редовног или ванредног инспекцијског надзора.~~

## Покретање поступка инспекцијског надзора

### Члан 371.

~~Поступак инспекцијског надзора инспектор покреће по службеној дужности, по налогу надлежних органа и на основу захтева органа или правних или физичких лица.~~

~~Инспектор је дужан да узме у поступак представке грађана, предузетника, јавних предузећа, установа, агенција, удружења и других правних лица, које се односе на повреду прописа из надлежности инспекције, изврши инспекцијски надзор и о утврђеном чињеничном стању и предузетим мерама писменим путем обавести подносиоца представке најкасније у року од 60 дана од дана пријема представке.~~

## Права и дужности електроенергетског инспектора

### Члан 374.

У вршењу инспекцијског надзора електроенергетски инспектор има право и дужност да проверава:

~~1) да ли енергетски субјекти који обављају делатности производње, преноса и дистрибуције електричне енергије обављају делатност у складу са законом;~~

1) ДА ЛИ ЕНЕРГЕТСКИ ОБЈЕКТИ, УРЕЂАЈИ И ИНСТАЛАЦИЈЕ КОЈИ СЕ КОРИСТЕ У ОБАВЉАЊУ ЕНЕРГЕТСКЕ ДЕЛАТНОСТИ ПРОИЗВОДЊЕ, ПРЕНОСА И ДИСТРИБУЦИЈЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ИСПУЊАВАЈУ ПРОПИСАНЕ УСЛОВЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ ТИХ ДЕЛАТНОСТИ;

2) да ли енергетски субјекти који обављају делатности производње, преноса и дистрибуције електричне енергије имају лиценцу за обављање тих делатности;

3) да ли лица која рукују електроенергетским објектима, уређајима и инсталацијама и лица која раде на одржавању електроенергетских објеката испуњавају прописане услове за вршење тих послова;

4) да ли је прибављено одобрење надлежног органа у складу са прописом којим се уређује изградња објекта;

5) да ли је израђена техничка документација за постављање уређаја и инсталација;

6) испуњеност услова за прикључење на преносни, односно дистрибутивни систем на захтев купца, односно произвођача;

~~7) да ли се у току коришћења електроенергетски објекти, уређаји и инсталације редовно одржавају и да ли се врши контрола уређаја и инсталација у складу са техничким и другим прописима;~~

7) ДА ЛИ СЕ У ТОКУ КОРИШЋЕЊА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКИ ОБЈЕКТИ, УРЕЂАЈИ И ИНСТАЛАЦИЈЕ ОДРЖАВАЈУ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ, ТЕХНИЧКИМ И ДРУГИМ ПРОПИСИМА И ДА ЛИ СЕ ВРШИ КОНТРОЛА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКИХ ОБЈЕКТА УРЕЂАЈА И ИНСТАЛАЦИЈА У СКЛАДУ СА ТЕХНИЧКИМ И ДРУГИМ ПРОПИСИМА;

8) да ли енергетски субјект спроводи мере заштите електроенергетских објеката, уређаја и инсталација у складу са овим законом;

9) квалитет напона, као и број и трајање прекида испоруке електричне енергије.

Квалитет напона из тачке 9) овога члана електроенергетски инспектор проверава на основу података којима располаже енергетски субјект, а у случају да се не може са сигурношћу утврдити тачност података, квалитет се проверава на основу налаза независног тела, које Министарство одређује у складу са посебним законом.

Електроенергетски инспектор врши и друге послове утврђене законом или прописом донетим на основу закона.

### Члан 377.

Инспектор опреме под притиском У ВРШЕЊУ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА има право и дужност да проверава:

1) да ли је прибављена енергетска дозвола у складу са овим законом;

2) да ли је прибављено одобрење надлежног органа у складу са прописима којима се уређује изградња објекта;

3) да ли је израђена техничка документација за уградњу и постављање опреме под притиском;

4) да ли се уградња, односно стављање у употребу опреме под притиском врши у складу са законом, техничким и другим прописима;

~~5) да ли енергетски субјекти који у обављању енергетске делатности користе опрему под притиском испуњавају прописане услове за обављање тих делатности;~~

5) ДА ЛИ ОПРЕМА ПОД ПРИТИСКОМ КОЈА СЕ КОРИСТИ У ОБАВЉАЊУ ЕНЕРГЕТСКЕ ДЕЛАТНОСТИ ИСПУЊАВА ПРОПИСАНЕ УСЛОВЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ ТИХ ДЕЛАТНОСТИ;

6) да ли се прегледи и испитивања опреме под притиском током века употребе врше у складу са законом, техничким и другим прописима;

7) да ли лица која рукују опремом под притиском и лица која раде на одржавању опреме под притиском испуњавају услове за вршење тих послова прописаних законом, техничким и другим прописима;

Инспектор опреме под притиском врши и друге послове утврђене законом или прописом донетим на основу закона.

#### ЧЛАН 378.

~~Енергетски инспектор врши инспекцијски надзор над обављањем енергетских делатности у складу са овим законом, над објектима над којима надзор не врши електроенергетски инспектор и инспектор опреме под притиском, као и надзор над спровођењем прописа о формирању обавезних и оперативних резерви, квалитетом енергије и енергената и прописа у области топлотне енергије.~~

ЕНЕРГЕТСКИ ИНСПЕКТОР ВРШИ ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР НАД ОБАВЉАЊЕМ ЕНЕРГЕТСКИХ ДЕЛАТНОСТИ У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ, НАД ОБЈЕКТИМА ЗА СКЛАДИШТЕЊЕ И ПРОИЗВОДЊУ НАФТЕ, ДЕРИВАТА НАФТЕ И БИОГОРИВА И ПРОИЗВОДЊУ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ КОЈИ НИСУ ОПРЕМА ПОД ПРИТИСКОМ, КАО И НАДЗОР НАД СПРОВОЂЕЊЕМ ПРОПИСА О ФОРМИРАЊУ ОБАВЕЗНИХ И ОПЕРАТИВНИХ РЕЗЕРВИ, КВАЛИТЕТОМ ПРИРОДНОГ ГАСА И ПРОПИСА У ОБЛАСТИ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ.

#### Члан 380.

Енергетски инспектор има право и дужност да проверава:

1) да ли је за обављање енергетске делатности прибављена лиценца, осим за енергетске делатности из члана 16. став 1. тач. 19), 20), 22) и 23) овог закона;

2) да ли обвезници стављања биогорива на тржиште поступају у складу са прописима;

3) да ли енергетски субјекти, односно физичка лица из члана 70. став 5. овог закона, производе енергију из обновљивих извора енергије, односно високоефикасном комбинованом производњом електричне и топлотне енергије у складу са законом, прописима и одлуком надлежног органа;

4) да ли енергетски субјекти који обављају делатност производње, дистрибуције и снабдевања топлотном енергијом, ове делатности обављају у складу са прописима;

5) да ли енергетски субјекти, односно физичка лица из члана 70. став 5. овог закона, који су остварили право на подстицајне мере обављају делатност у складу са законом, прописима и одлуком надлежног органа;

6) да ли се обавезне резерве чувају у складу са прописима;

7) да ли се оперативне резерве чувају у складу са прописима;

8) да ли је прибављена енергетска дозвола и друга акта у складу са овим законом;

- ~~9) да ли је прибављено одобрење надлежног органа у складу са прописима којима се уређује изградња објекта;~~  
~~10) да ли енергетски субјекти који у обављању енергетске делатности испуњавају прописане услове за обављање тих делатности;~~  
~~11) да ли се у току коришћења објекти редовно одржавају и да ли се врши њихова редовна контрола у складу са техничким и другим прописима;~~  
~~12) квалитет испорученог природног гаса на основу извештаја тела које Министарство одређује у складу са законом којим се уређују јавне набавке.~~  
**ЕНЕРГЕТСКИ ИНСПЕКТОР ВРШИ И ДРУГЕ ПОСЛОВЕ УТВРЂЕНЕ ЗАКОНОМ ИЛИ ПРОПИСОМ ДОНЕТИМ НА ОСНОВУ ЗАКОНА.**

#### ЧЛАН 380.

У ВРШЕЊУ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА ЕНЕРГЕТСКИ ИНСПЕКТОР ИМА ПРАВО И ДУЖНОСТ ДА ПРОВЕРАВА:

1) ДА ЛИ ЈЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ДЕЛАТНОСТИ ПРИБАВЉЕНА ЛИЦЕНЦА, ОСИМ ЗА ЕНЕРГЕТСКЕ ДЕЛАТНОСТИ ИЗ ЧЛАНА 16. СТАВ 1. ТАЧ. 19), 20), 22) И 23) ОВОГ ЗАКОНА;

2) ДА ЛИ ЕНЕРГЕТСКИ СУБЈЕКТИ КОЈИ ОБАВЉАЈУ ДЕЛАТНОСТ ПРОИЗВОДЊЕ, ДИСТРИБУЦИЈЕ И СНАБДЕВАЊА ТОПЛОТНОМ ЕНЕРГИЈОМ, ОВЕ ДЕЛАТНОСТИ ОБАВЉАЈУ У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА;

3) ДА ЛИ СЕ ОБАВЕЗНЕ РЕЗЕРВЕ ЧУВАЈУ У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА;

4) ДА ЛИ СЕ ОПЕРАТИВНЕ РЕЗЕРВЕ ЧУВАЈУ У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА;

5) ДА ЛИ ЈЕ ПРИБАВЉЕНА ЕНЕРГЕТСКА ДОЗВОЛА ЗА ОБЈЕКТЕ ЗА СКЛАДИШТЕЊЕ НАФТЕ, ДЕРИВАТА НАФТЕ, БИОГОРИВА, КОМПРИМОВАНОГ ПРИРОДНОГ ГАСА И УТЕЧЊЕНОГ ПРИРОДНОГ ГАСА УКУПНОГ РЕЗЕРВОАРСКОГ ПРОСТОРА ВЕЋЕГ ОД 10 М<sup>3</sup>, ОБЈЕКТА ЗА ПРОИЗВОДЊУ БИОГОРИВА КАПАЦИТЕТА ПРЕКО 10 Т ГОДИШЊЕ И ОБЈЕКТА ЗА ПРОИЗВОДЊУ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ СНАГЕ 1 MW И ВИШЕ, А КОЈИ НИСУ ОПРЕМА ПОД ПРИТИСКОМ;

6) КВАЛИТЕТ ИСПОРУЧЕНОГ ПРИРОДНОГ ГАСА НА ОСНОВУ ИЗВЕШТАЈА ТЕЛА КОЈЕ МИНИСТАРСТВО ОДРЕЂУЈЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈУ ЈАВНЕ НАБАВКЕ.

ЕНЕРГЕТСКИ ИНСПЕКТОР ВРШИ И ДРУГЕ ПОСЛОВЕ УТВРЂЕНЕ ЗАКОНОМ ИЛИ ПРОПИСОМ ДОНЕТИМ НА ОСНОВУ ЗАКОНА.”.

### **Обавештење о надзору**

#### **Члан 381.**

~~Инспектор је дужан да о спровођењу инспекцијског надзора обавести одговорно лице у енергетском субјекту или другом правном лицу или предузетнику, над чијим објектом се обавља надзор (у даљем тексту: одговорно лице), најкасније три дана пре почетка надзора.~~

~~Инспекцијски надзор може се спровести и без обавештења из става 1. овог члана, када постоје разлози за неодложно поступање, односно ако је такво поступање у циљу заштите безбедности или здравља људи и имовине.~~

### **Обавезе енергетског субјекта или другог правног лица или предузетника, у поступку инспекцијског надзора**

#### **Члан 382.**



~~Одговорно лице, дужно је да инспектору омогући несметано спровођење инспекцијског надзора, обезбеди приступ објекту, адекватан радни простор за рад инспектора, одреди једно или више службених лица која ће учествовати у инспекцијским радњама на утврђивању чињеница, обезбеди акта, евиденције, документа, извештаје и осталу документацију неопходну за вршење инспекцијског надзора, а у случају немогућности обезбеђења документације да доставе писмено образложење.~~

~~На захтев инспектора лица из става 1. овог члана дужна су да пруже усмено, односно писмено изјашњење о чињеницама и доказима који су изнесени, односно утврђени у поступку инспекцијског надзора.~~

### **Записник о спроведеном надзору**

#### **Члан 383.**

~~Инспектор сачињава записник о спроведеном инспекцијском надзору, у који се обавезно уноси:~~

~~1) налаз чињеничног стања, предлог мера за отклањање утврђених незаконитости, неправилности и недостатака у раду;~~

~~2) обавеза извештавања инспектора о предузетим мерама и рок за достављање извештаја.~~

~~Записник се сачињава на лицу места у току обављања инспекцијског надзора, а одговорно лице које присуствује инспекцијском надзору има право да стави примедбе на записник о обављеном инспекцијском надзору.~~

### **Примедбе на записник**

#### **Члан 384.**

~~Примедбе на записник, односно изјава одговорног лица да нема примедби, уносе се у записник.~~

~~Инспектор је дужан да размотри примедбе на записник о обављеном инспекцијском надзору и да, према потреби, допуни инспекцијске радње на које се примедбе односе, односно да измени или одустане од предложене мере.~~

~~О примедбама на записник инспектор не одлучује посебно, већ их цени све заједно и сваку посебно у образложењу решења донетог у предмету инспекцијског надзора.~~

### **Решење**

#### **Члан 385.**

~~Ако енергетски субјект или друго правно лице или предузетник или физичко лице из члана 70. став 5. овог закона, односно одговорно лице у остављеном року није отклонило записником утврђене незаконитости, неправилности и недостатке, инспектор је дужан да донесе решење којим налаже мере и одређује рок за њихово отклањање.~~

~~Решењем из става 1. овог члана, у зависности од предмета надзора и природе утврђених незаконитости, неправилности и недостатака у раду, може се:~~

~~1) наложити да се утврђене неправилности и недостаци отклоне у року који одреди;~~

~~2) обуставити постављање уређаја, постројења и инсталација или опреме под притиском ако у одређеном року нису отклоњене утврђене неправилности и недостаци;~~

~~3) обуставити употреба или коришћење енергетских објеката, уређаја, постројења, инсталација или опреме под притиском уколико до истека рока утврђеног решењем за отклањање уочених неправилности и недостатака нису отклоњене утврђене неправилности и недостаци и није поднет захтев за продужење рока за отклањање уочених неправилности и недостатака;~~

~~4) забранити употреба енергетског објекта, односно коришћење уређаја, постројења или инсталација или опреме под притиском ако:~~

~~(1) рад енергетског објекта, уређаја, постројења или инсталације или опреме под притиском доводи у опасност живот или здравље људи и имовину;~~

~~(2) ни по истеку рока утврђеног решењем о обустави употребе, односно коришћења објекта нису отклоњене утврђене неправилности и недостаци;~~

~~(3) се енергетском субјекту одузме лиценца или сагласност за складиштење и снабдевање за сопствене потребе због неиспуњавања прописаних услова или не поседује лиценцу за обављање енергетске делатности, осим у случају из члана 26. овог закона.~~

~~Енергетски субјект или друго правно лице или предузетник или физичко лице из члана 70. став 5. овог закона, односно одговорно лице, коме је решењем инспектора наложено отклањање недостатака и неправилности дужан је да недостатке и неправилности отклони у задатом року и да у писаној форми обавести инспектора о отклањању недостатака и неправилности у року који је одређен решењем.~~

#### ОВЛАШЋЕЊА ИНСПЕКТОРА ЧЛАН 385.

У ВРШЕЊУ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКИ ИНСПЕКТОР, ИНСПЕКТОР ОПРЕМЕ ПОД ПРИТИСКОМ, ЕНЕРГЕТСКИ ИНСПЕКТОР И ТРЖИШНИ ИНСПЕКТОР ЈЕ ОВЛАШЋЕН ДА:

1) НАЛОЖИ ДА СЕ УТВРЂЕНЕ НЕЗАКОНИТОСТИ ОТКЛОНЕ У РОКУ КОЈИ ОДРЕДИ;

2) ДОНЕСЕ РЕШЕЊЕ И ИЗРЕКНЕ УПРАВНУ МЕРУ АКО НАДЗИРАНИ СУБЈЕКАТ НЕ ОТКЛОНИ НЕЗАКОНИТОСТ У ОСТАВЉЕНОМ РОКУ, ОСИМ КАДА ЗБОГ НЕОПХОДНОСТИ ПРЕДУЗИМАЊА ХИТНИХ МЕРА РЕШЕЊЕ ДОНОСИ БЕЗ ОДЛАГАЊА;

3) ЗАБРАНИ УГРАДЊУ УРЕЂАЈА, ПОСТРОЈЕЊА И ИНСТАЛАЦИЈА ИЛИ ОПРЕМЕ ПОД ПРИТИСКОМ АКО У ОДРЕЂЕНОМ РОКУ НИСУ ОТКЛОЊЕНЕ УТВРЂЕНЕ НЕЗАКОНИТОСТИ;

4) ЗАБРАНИ ТРГОВИНУ ДЕРИВАТИМА НАФТЕ НА ЕНЕРГЕТСКОМ ОБЈЕКТУ КОЈИ НИЈЕ УПИСАН У ЛИЦЕНЦУ ЗА ОБАВЉАЊЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ДЕЛАТНОСТИ А НА КОМЕ СЕ ОБАВЉА ЕНЕРГЕТСКА ДЕЛАТНОСТ;

5) ЗАБРАНИ УПОТРЕБУ ЕНЕРГЕТСКОГ ОБЈЕКТА, ОДНОСНО КОРИШЋЕЊЕ УРЕЂАЈА, ПОСТРОЈЕЊА ИЛИ ИНСТАЛАЦИЈА ИЛИ ОПРЕМЕ ПОД ПРИТИСКОМ АКО:

(1) ДО ИСТЕКА РОКА УТВРЂЕНОГ РЕШЕЊЕМ ЗА ОТКЛАЊАЊЕ НЕЗАКОНИТОСТИ НИСУ ОТКЛОЊЕНЕ УТВРЂЕНЕ НЕЗАКОНИТОСТИ;

(2) РАД, ОДНОСНО УПОТРЕБА ЕНЕРГЕТСКОГ ОБЈЕКТА, УРЕЂАЈА, ПОСТРОЈЕЊА ИЛИ ИНСТАЛАЦИЈЕ ИЛИ ОПРЕМЕ ПОД ПРИТИСКОМ ДОВОДИ У ОПАСНОСТ ЖИВОТ И ЗДРАВЉЕ ЉУДИ, ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ИЛИ БИЉНИ ИЛИ ЖИВОТИЊСКИ СВЕТ, МАТЕРИЈАЛНА ДОБРА ИЛИ БЕЗБЕДНОСТ;

(3) СЕ ЕНЕРГЕТСКОМ СУБЈЕКТУ ОДУЗМЕ ЛИЦЕНЦА ИЛИ САГЛАСНОСТ ЗА СКЛАДИШТЕЊЕ И СНАБДЕВАЊЕ ЗА СОПСТВЕНЕ ПОТРЕБЕ ЗБОГ НЕИСПУЊАВАЊА ПРОПИСАНИХ УСЛОВА ИЛИ НЕ ПОСЕДУЈЕ ЛИЦЕНЦУ ЗА ОБАВЉАЊЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ДЕЛАТНОСТИ, ОДНОСНО ЕНЕРГЕТСКИ ОБЈЕКАТ НА КОЈЕМ СЕ ОБАВЉА ЕНЕРГЕТСКА ДЕЛАТНОСТ НИЈЕ УПИСАН У ЛИЦЕНЦУ ЗА ОБАВЉАЊЕ ЕНЕРГЕТСКЕ

ДЕЛАТНОСТИ ИЛИ НЕ ПОСЕДУЈЕ САГЛАСНОСТ ЗА СКЛАДИШТЕЊЕ И СНАБДЕВАЊЕ ЗА СОПСТВЕНЕ ПОТРЕБЕ, ОСИМ У СЛУЧАЈУ ИЗ ЧЛАНА 26. ОВОГ ЗАКОНА;

6) НАДЛЕЖНОМ ПРАВОСУДНОМ ОРГАНУ ПОДНЕСЕ КРИВИЧНУ ПРИЈАВУ, ПРИЈАВУ ЗА ПРИВРЕДНИ ПРЕСТУП ИЛИ ЗАХТЕВ ЗА ПОКРЕТАЊЕ ПРЕКРШАЈНОГ ПОСТУПКА, ОДНОСНО ПРЕДУЗМЕ И ДРУГЕ РАДЊЕ И МЕРЕ НА КОЈЕ ЈЕ ЗАКОНОМ ИЛИ ДРУГИМ ПРОПИСОМ ОВЛАШЋЕН;

7) НАРЕДИ ИЗВРШАВАЊЕ ПРОПИСАНИХ ОБАВЕЗА У ОДРЕЂЕНОМ РОКУ И ДА ПРИВРЕМЕНО ЗАБРАНИ РАД АКО СЕ НАЛОГ У ОСТАВЉЕНОМ РОКУ НЕ ИЗВРШИ.

ЕНЕРГЕТСКИ СУБЈЕКТ ИЛИ ДРУГО ПРАВНО ЛИЦЕ ИЛИ ПРЕДУЗЕТНИК, ОДНОСНО ОДГОВОРНО ЛИЦЕ, КОМЕ ЈЕ РЕШЕЊЕМ ИНСПЕКТОРА НАЛОЖЕНО ОТКЛАЊАЊЕ НЕЗАКОНИТОСТИ ДУЖАН ЈЕ ДА НЕЗАКОНИТОСТИ ОТКЛОНИ У НАЛОЖЕНОМ РОКУ И ДА У ПИСАНОЈ ФОРМИ ОБАВЕСТИ ИНСПЕКТОРА О ОТКЛАЊАЊУ НЕЗАКОНИТОСТИ У РОКУ КОЈИ ЈЕ ОДРЕЂЕН РЕШЕЊЕМ.

#### Члан 387.

На решење инспектора може се изјавити жалба Министарству у року од 15 дана од дана пријема решења.

~~Жалба на решење из става 1. овог члана не одлаже извршење решења.~~

ЖАЛБА ОДЛАЖЕ ИЗВРШЕЊЕ РЕШЕЊА, ОСИМ У СЛУЧАЈУ КАДА ЈЕ НЕОПХОДНО ПРЕДУЗИМАЊЕ ХИТНИХ МЕРА ПРОПИСАНИХ ОДРЕДБАМА ЗАКОНА КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР, ШТО СЕ ПОСЕБНО ОБРАЗЛАЖЕ У РЕШЕЊУ.

У СЛУЧАЈУ ДА ЈЕ ПРВОСТЕПЕНА ОДЛУКА ИНСПЕКТОРА ВЕЋ ЈЕДАНПУТ БИЛА ПОНИШТЕНА, ДРУГОСТЕПЕНИ ОРГАН НЕ МОЖЕ ЈЕ ОПЕТ ПОНИШТИТИ И УПУТИТИ ПРЕДМЕТ ИНСПЕКЦИЈИ НА ПОНОВНИ ПОСТУПАК, НЕГО ЋЕ САМ РЕШИТИ ОВУ УПРАВНУ СТВАР.

#### Члан 388.

Инспектор не може да учествује у изради и вршењу техничке контроле техничке документације за објекте над којима врши инспекцијски надзор, извођењу радова на објектима над којима врши инспекцијски надзор и да врши стручни надзор над извођењем радова на објектима над којима врши инспекцијски надзор.

Инспектор не може да буде члан Комисије за технички преглед објеката над којима врши инспекцијски надзор.

~~ИНСПЕКТОР НЕ МОЖЕ ДА ОБАВЉА ПРИВРЕДНЕ ИЛИ ДРУГЕ ДЕЛАТНОСТИ И ПОСЛОВЕ ЗА СЕБЕ ИЛИ ДРУГОГ ПОСЛОДАВЦА ИЗ ОБЛАСТИ У КОЈОЈ ВРШИ ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР, УЧЕСТВУЈЕ У РАДУ СТРУЧНИХ РАДНИХ ГРУПА ИЛИ ТЕЛА НАДЗИРАНИХ СУБЈЕКТА, ОДНОСНО ЛИЦА КОЈА ПОДЛЕЖУ ИНСПЕКЦИЈСКОМ НАДЗОРУ ИЛИ АКО ОБАВЉА ДРУГЕ СЛУЖБЕ, ПОСЛОВЕ И ПОСТУПКЕ КОЈИ СУ У СУПРОТНОСТИ СА ПОЛОЖАЈЕМ И УЛОГОМ ИНСПЕКТОРА И ШТЕТЕ ЊЕГОВОЈ САМОСТАЛНОСТИ У ВРШЕЊУ ПОСЛА.~~

### XIII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

#### Привредни преступи

**Члан 389.**

Новчаном казном од 1.500.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ енергетски субјект, односно друго правно лице ако:

1) не извршава дужности у смислу овог закона (члан 94. став 3. тач. 1), 2), 3), 6), 7), 8), 9) и 10), члан 109. став 1. тач. 3), 4), 5), 6), 7), 8), 9), 10), 12), 13), 16), 17), 18), 19), 21), 23), 24), 25), 26), 27), 28), 34), 35), 36), 39) и 45), члан 136. став 1. тач. 1), 2), 3), 4), 6), 8), 9), 10), 11), 14), 15), 16), 18), 19), 21), 22), 23), 24), 25), 26), 27), 28), 29), 30), 31) и 39), члан 153. став 1. тач. 1), 2), 3), 4), 5), 6), 7), 8), 9), 10), 11), 12), 13) и 14), члан 182. став 1. тач. 1), 2) и 3), члан 192. став 6, члан 195. став 1. тач. 1), 4), 15) и 16), члан 248. став 1. тач. 1), 2), 3), 5), 6), 7), 8), 9), 10), 11), 12), 13), 14), 16), 17), 18) и 19), члан 261. став 1. тач. 1), 2), 5), 6), 7), 8), 9), 10), 11), 12), 13), 14), 17), 18), 19), 20) и 21), члан 276. став 1. тач. 1), 2), 3), 4), 6), 7), 8), 9), 10), 11), 12), 13), 15) и 16), члан 301. став 1. тач. 1), 4) и 12), чл. 354, 357, 358. и 359. овог закона);

2) не испоручује топлотну енергију у складу са чланом 355. став 1. овог закона;

3) не врши дистрибуцију топлотне енергије у складу са чланом 356. став 2. овог закона;

ЗА) НЕ ВРШИ СНАБДЕВАЊЕ ТОПЛОТНОМ ЕНЕРГИЈОМ У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 359. СТАВ 2. ОВОГ ЗАКОНА;

4) на захтев Министарства не достави податке за израду Програма и Енергетског биланса (чл. 5. и 13. овог закона);

5) не води засебне рачуне за сваку енергетску делатност у складу са овим законом, не изради годишњи биланс стања и биланс успеха и не обезбеди ревизију (члан 18. овог закона);

6) отпочне да обавља енергетску делатност без прибављене лиценце у смислу овог закона (члан 17. овог закона) и не поднесе захтев за издавање, односно измену лиценце (члан 23. овог закона);

7) не дозволи коришћење енергетског објекта са свом неопходном документацијом у смислу овог закона (члан 26. став 4. овог закона);

8) обавља складиштење нафте, деривата нафте и биогорива за сопствене потребе укупног капацитета преко пет тона и снабдевање сопствених превозних средстава на сопственим станицама за снабдевање без прибављене сагласности у смислу овог закона (члан 28. овог закона);

8А) ПОСТУПИ СУПРОТНО ПРАВИЛИМА ИЗ ЧЛАНА 51. СТАВ 1. ТАЧКА 2А) ОВОГ ЗАКОНА;

~~9) повлашћени произвођач не извршава обавезе у смислу овог закона (члан 76. став 6. овог закона);~~

~~10) гарантовани снабдевач не извршава обавезе из члана 78. овог закона;~~

~~11) ако не обавести Министарство о насталим променама у смислу овог закона (члан 81. став 1. овог закона);~~

~~12) не прорачунава и не објави јавно уделе свих врста извора енергије у продатој електричној енергији крајњим купцима у Републици Србији у смислу овог закона (члан 87. ст. 1. и 3. овог закона);~~

13) поступи супротно члану 118. став 2. и члана 141. став 2. овог закона;

14) ако оператор система не изврши обавезу из члана 192. став 8. овог закона;

15) не достави Министарству податке у складу са чл. 335. и 336. овог закона;

16) стави на тржиште деривате нафте, биогорива или базна уља супротно члану 337. овог закона;

17) не обезбеди тајност комерцијалних, пословних и других података до којих је дошао у обављању послова из своје надлежности у смислу овог закона (члан 334. овог закона);

18) не омогући приступ систему у смислу овог закона (члан 330. овог закона);

19) не обезбеди квалитет испоруке и снабдевања у смислу овог закона (чл. 215. и 320. овог закона);

20) не спроводи заштиту енергетских објеката у смислу овог закона (чл. 218, 323. и 344. овог закона);

~~21) не омогући инспекцијски надзор у смислу овог закона (члан 382. овог закона);~~

~~22) не изврши решење инспектора и не обавести инспектора о отклањању недостатака и неправилности у року који је одређен решењем у смислу овог закона (члана 385. овог закона);~~

22) НЕ ИЗВРШИ РЕШЕЊЕ ИНСПЕКТОРА И НЕ ОБАВЕСТИ ИНСПЕКТОРА О ОТКЛАЊАЊУ НЕЗАКОНИТОСТИ У РОКУ КОЈИ ЈЕ ОДРЕЂЕН РЕШЕЊЕМ ИЗ ЧЛАНА 385. ОВОГ ЗАКОНА;

23) не плати накнаду у складу са одредбама члана 341. овог закона;

24) не обезбеди оперативне резерве у складу са одредбама члана 345. овог закона.

Новчаном казном од 100.000 до 200.000 динара казниће се за привредни преступ и одговорно лице у енергетском субјекту, односно другом правном лицу.

Уз казну за привредни преступ из става 1. тачка 16) овог члана енергетском субјекту, односно другом правном лицу може се изрећи се и мера привремене забране обављања делатности у трајању од шест месеци.

## Прекршаји

### Члан 390.

Новчаном казном од 500.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај енергетски субјект, односно друго правно лице ако:

1) не извршава дужности у смислу овог закона (члан 94. став 3. тач. 4), 5), 11), 12) и 13), члан 109. став 1. тач. 14), 22), 29), 43), 44) и 46), члан 136. став 1. тач. 5), 12), 13), 36), 38) и 40), члан 153. став 1. тачка 15), члан 192. став 2, члан 195. став 1. тач. 2), 3), 5), 6), 7), 8), 9), 10) и 14), члан 248. став 1. тач. 15), 20) и 24), члан 261. став 1. тач. 3), 15), 16) и 24), члан 276. став 1. тачка 17), члан 301. став 1. тач. 2), 3), 5), 6), 7), 8), 9) и 13) и члан 302. ст. 3. и 7. овог закона);

2) не обавести, не достави и не поступи по захтеву Агенције у смислу овог закона (члан 23. став 3, члан 57. став 2, члан 94. став 3 тачка 12), члан 109. став 1. тач. 33), 40), 41) и 42), члан 113. став 4, члан 115. став 2, члан 132. ст. 7. и 10, члан 136. став 1. тач. 20), 32), 33) и 34), члан 144. став 5, члан 154. став 5, члан 184. став 1, члан 195. став 1. тач. 12) и 13), члан 238, члан 242. став 1, члан 244. став 1, члан 245. став 3, члан 248. став 1. тач. 17), 23), 24), 24А) и 24Б) члан 250. став 1, члан 253. став 2, члан 257. ст. 8. и 9, члан 261. став 1. тач. 10), 13) и 23), члан 263. став 2, члан 268. ст. 4. и 5, члан 276. став 1. тачка 14), члан 277. став 1, члан 280. став 2. и члан 301. став 1. тач. 10) и 11) И ЧЛАН 296А овог закона);

~~3) не води регистар гаранција порекла у електронском облику и не објављује податке из регистра на својој интернет страници у смислу овог закона (члан 86. став 1. овог закона);~~

4) не донесе Програм усклађености за обезбеђивање недискриминаторног понашања у смислу овог закона (чл. 132. и 280. овог закона);

5) не одлучи по захтеву купца за прикључење објекта у смислу овог закона (члан 120. став 4, члан 142. став 2. и члан 266. став 2. овог закона);

6) власник непокретности не омогући приступ енергетским објектима у смислу овог закона (члан 216. став 2, члан 321. став 2. и члан 342. став 2. овог закона);

7) не понуди помоћне услуге у смислу члана 94. став 3. тачка 4) овог закона;

8) не уклања дрвеће и друго у смислу овог закона (чл. 218, 323. и 344. овог закона);

9) не закључи уговоре у смислу овог закона (члан 160. став 1, члан 171. ст. 2. и 4, чл. 284, 293, 331. и 360. овог закона);

10) не прикључи објекат купца на преносни, транспортни, односно дистрибутивни систем у смислу овог закона (чл. 123, 145. и 269. овог закона);

11) не предузима мере у циљу заштите електроенергетских објеката у смислу овог закона (чл. 218, 323. и 344. овог закона);

12) не врши редовне и ванредне контроле мерног места у смислу овог закона (члан 199. овог закона);

13) електричну енергију и природни гас не користи у смислу овог закона (чл. 210. и 307. овог закона);

14) снабдевач не регулише финансијске обавезе у смислу овог закона (члан 197. став 1. и члан 305. став 2. овог закона);

15) не омогући овлашћеним лицима приступ мерним уређајима, инсталацијама и месту прикључка у смислу овог закона (члан 204. став 1. тачка 2) и члан 308. ст. 1 и 2. овог закона);

16) не поштују обавезујуће одлуке Агенције и не испуњавају обавезе у смислу овог закона (члан 57. став 5. овог закона).

Новчаном казном од 50.000 до 100.000 динара казниће се за прекршај из става 1. овог члана одговорно лице у енергетском субјекту, односно у другом правном лицу.

#### ЧЛАН 390А

НОВЧАНОМ КАЗНОМ ОД 50.000 ДО 150.000 ДИНАРА КАЗНИЋЕ СЕ ЗА ПРЕКРШАЈ ОДГОВОРНО СЛУЖБЕНО ЛИЦЕ У НАДЛЕЖНОМ ОРГАНУ УПРАВЕ КОЈЕ ИЗДА ГРАЂЕВИНСКУ ДОЗВОЛУ ПО ЗАХТЕВУ ЗА ИЗГРАДЊУ ЕНЕРГЕТСКОГ ОБЈЕКТА УЗ КОЈИ НИЈЕ ПРИЛОЖЕНА ЕНЕРГЕТСКА ДОЗВОЛА,—УКОЛИКО ЈЕ ОБАВЕЗА ДОСТАВЉАЊА ЕНЕРГЕТСКЕ ДОЗВОЛЕ УЗ ЗАХТЕВ ЗА ИЗДАВАЊЕ ГРАЂЕВИНСКЕ ДОЗВОЛЕ ПРОПИСАНА ЗАКОНОМ И ПОДЗАКОНСКИМ АКТИМА КОЈИ УРЕЂУЈУ ОБЛАСТ ПЛАНИРАЊА И ИЗГРАДЊЕ.

#### Члан 391.

Новчаном казном од 10.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај предузетник ако:

- 1) на захтев Министарства не достави податке за израду Програма и Енергетског биланса (члан 13. ст. 3. и 4. овог закона);
- 1А) ОТПОЧНЕ ДА ОБАВЉА ЕНЕРГЕТСКУ ДЕЛАТНОСТ БЕЗ ПРИБАВЉЕНЕ ЛИЦЕНЦЕ У СМИСЛУ ОВОГ ЗАКОНА (ЧЛАН 17. ОВОГ ЗАКОНА);
- 2) не дозволи коришћење енергетског објекта са свом неопходном документацијом у смислу овог закона (члан 26. став 4. овог закона);
- 2А) ПОСТУПИ СУПРОТНО ПРАВИЛИМА ИЗ ЧЛАНА 51. СТАВ 1. ТАЧКА 2А) ОВОГ ЗАКОНА;
- 3) ~~повлашћени произвођач не извршава обавезе у смислу овог закона (члан 76. став 6. овог закона);~~

~~4) ако не обавести Министарство о насталим променама у смислу овог закона (члан 81. став 1. овог закона);~~

5) не достави податке у складу са чланом 169. став 3. и чланом 292. став 2. овог закона;

6) не изврши обавезу из члана 192. став 8. овог закона;

7) не одржава унутрашње електричне инсталације у смислу овог закона (члан 209. овог закона);

8) купац не регулише финансијске обавезе из члана 197. став 1. и члана 305. став 2. овог закона;

9) електричну енергију и природни гас не користи у смислу овог закона (чл. 210. и 307. овог закона);

10) власник непокретности не омогући приступ енергетским објектима у смислу овог закона (члан 216. став 2, члан 321. став 2. и члан 342. став 2. овог закона);

11) не омогући овлашћеним лицима приступ мерним уређајима, инсталацијама и месту прикључка у смислу овог закона (члан 204. став 1. тачка 2) и члан 308. ст. 1. и 2. овог закона);

12) не предузима мере у циљу заштите енергетских објеката у смислу овог закона (члан 218. ст. 1. и 7, чл. 323. и 344. овог закона);

~~13) не омогући инспекцијски надзор у смислу овог закона (члан 382. овог закона);~~

~~14) не изврши решење инспектора и не обавести инспектора о отклањању недостатака и неправилности у року који је одређен решењем у смислу овог закона (члана 385. овог закона);~~

14) НЕ ИЗВРШИ РЕШЕЊЕ ИНСПЕКТОРА И НЕ ОБАВЕСТИ ИНСПЕКТОРА О ОТКЛАЊАЊУ НЕЗАКОНИТО ПОСТУПАЊЕ У РОКУ КОЈИ ЈЕ ОДРЕЂЕН РЕШЕЊЕМ У СМISЛУ ОВОГ ЗАКОНА (ЧЛАН 385. ОВОГ ЗАКОНА).

Новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара казниће се физичко лице за прекршај ако:

1) на захтев Министарства не достави податке за израду Програма и Енергетског биланса (члан 13. ст. 3. и 4. овог закона);

2) не дозволи коришћење енергетског објекта са свом неопходном документацијом у смислу овог закона (члан 26. став 4. овог закона);

~~3) повлашћени произвођач не извршава обавезе у смислу овог закона (члан 76. став 6. овог закона);~~

3) АКО ПОСТУПИ СУПРОТНО ПРАВИЛИМА ИЗ ЧЛАНА 51. СТАВ 1. ТАЧКА 2А) ОВОГ ЗАКОНА;

~~4) ако не обавести Министарство о насталим променама у смислу овог закона (члан 81. став 1. овог закона);~~

5) не изврши обавезу из члана 192. став 8. овог закона;

6) не одржава унутрашње електричне инсталације у смислу овог закона (члан 209. овог закона);

7) купац не регулише финансијске обавезе у смислу овог закона (члан 197. став 1. и члан 305. став 2. овог закона);

8) електричну енергију и природни гас не користи у смислу овог закона (чл. 210. и 307. овог закона);

9) не предузима мере у циљу заштите енергетских објеката у смислу овог закона (чл. 218, 323. и 344. овог закона);

10) власник непокретности не омогући приступ енергетским објектима у смислу овог закона (члан 216. став 2, члан 321. став 2. и члан 342. став 2. овог закона);

11) не омогући овлашћеним лицима приступ мерним уређајима, инсталацијама и месту прикључка у смислу овог закона (члан 204. став 1. тачка 2) и члан 308. ст. 1. и 2. овог закона);

12) електричну енергију и природни гас не користи у смислу овог закона (чл. 210. и 307. овог закона);

13) не обавести, не достави и не поступи по захтеву Агенције у смислу овог закона (члан 132. став 7. и члан 280. став 2. овог закона);

~~14) не омогући инспекцијски надзор у смислу овог закона (члан 382. овог закона);~~

~~15) не изврши решење инспектора и не обавести инспектора о отклањању недостатака и неправилности у року који је одређен решењем у смислу овог закона (члан 385. овог закона).~~

**15) НЕ ИЗВРШИ РЕШЕЊЕ ИНСПЕКТОРА И НЕ ОБАВЕСТИ ИНСПЕКТОРА О ОТКЛАЊАЊУ НЕЗАКОНИТОСТИ У РОКУ КОЈИ ЈЕ ОДРЕЂЕН РЕШЕЊЕМ У СМИСЛУ ОВОГ ЗАКОНА (ЧЛАН 385. ОВОГ ЗАКОНА).**

Новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај и одговорно лице из чл. 132. и 280. овог закона.

### **Топлотна енергија**

#### **Члан 429.**

~~Снабдевач топлотном енергијом и крајњи купац дужни су да закључе уговор о снабдевању топлотном енергијом из члана 360. став 1. овог закона у року од две године од дана ступања на снагу овог закона.~~

#### **Члан 431.**

~~Послове енергетског инспектора из чл. 378-381. овог закона обављаће инспектор опреме под притиском и електроенергетски инспектор док се не обезбеде услови за рад енергетског инспектора, а најдуже годину дана од дана ступања на снагу овог закона.~~



## VI. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ЕНЕРГЕТИЦИ

### ПРИЛОГ 2

**Кључна питања за анализу постојећег стања и правилно дефинисање промене која се предлаже**

**1) Који показатељи се прате у области, који су разлози због којих се ови показатељи прате и које су њихове вредности?**

У предметној области прати се реализација енергетске политике кроз израду Извештаја о степену реализације Стратегије развоја енергетике и Програма остваривања Стратегије, Извештај о реализацији Интегрисаног националног енергетског и климатског плана. Показатељи који се прате у вези наведених извештаја су степен реализације циљева енергетске политике сагласно обавезама према Уговору о Енергетској заједници, мера, пројеката и активности дефинисаних за све области енергетике (електрична енергија, топлотна енергија, угаљ, нафта, гас). Вредности показатеља се исказују кроз различите индикаторе дефинисане у оквиру наведених документа за сваку област енергетике посебно.

Поред тога прати се реализација енергетског биланса Републике Србије а показатељи су вредности домаће производње примарне енергије, нето увоз енергије и енергената, укупно снабдевање енергијом, финална потрошња енергије и др. Вредности ових показатеља се одређују на годишњем нивоу.

**2) Да ли се у предметној области спроводи или се спроводио документ јавне политике или пропис? Представити резултате спровођења тог документа јавне политике или прописа и образложити због чега добијени резултати нису у складу са планираним вредностима.**

У предметној области се спроводи више документа јавне политике као што су Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. Године, Уредба о утврђивању Програма остваривања Стратегије развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030.године за период од 2017. до 2023. године и Закон о енергетици са пратећим подзаконским актима.

Резултати спровођења су приказани у оквиру првог Извештаја о степену реализације Стратегије развоја енергетике и Програма остваривања Стратегије развоја енергетике за 2017. и 2018. годину, док ће наведени Извештај за 2019. и 2020. годину тек бити припремљени. У оквиру наведеног извештаја приказан је ниво реализације енергетске политике за сваку област енергетике. С обзиром да се ради о великом броју мера и активности, није могуће на једноставан начин образложити одступање добијених резултата од планских вредности.

**3) Који су важећи прописи и документи јавних политика од значаја за промену која се предлаже и у чему се тај значај огледа?**

Закон о енергетици је од значаја за промену која се предлаже. Доношењем измена и допуна овог закона, наставиће се са усаглашавањем законодавства Републике Србије са обавезама преузетим потврђеним међународним споразумима.

У оквиру предметне области уводи се као законска обавеза израда и праћење реализације Интегрисаног националног енергетског и климатског плана сагласно обавезама према Уговору о Енергетској заједници.

**4) Да ли су уочени проблеми у области и на кога се они односе? Представити узроке и последице проблема.**

Уочени проблеми се односе на потребу усаглашавања Закона о енергетици са новим законским решењима у вези са објектима који немају употребну дозволу већ решење о озакоњењу објеката, а на којима треба да се обавља енергетска делатности. Законом о енергетици прописано је да је један од услова за издавање лиценце за обављање енергетске делатности тај да је за енергетски објекат издата употребна дозвола. Предложеним изменама и допунама је појашњено да се лиценца издаје и за објекте који немају употребну дозволу, а за које је издато решење о озакоњењу објеката са извештајем техничке комисије да је објекат подобан за употребу.

Такође, уочени проблеми односе се и на енергетске субјекте који имају обавезу усаглашавања са одредбама Закона о енергетици. У ту сврху, предложеним изменама проширују се овлашћења Агенције за енергетику Републике Србије да по службеној дужности може да реагује на уочене неправилности, односно непоступања енергетских субјеката и јасно се дефинишу овлашћења инспектора. Предложеним изменама и допунама омогућава се правовремена реакција и забрана рада енергетским субјектима који су или престали да испуњавају неки од услова за лиценцирање, обављају енергетску делатност на објектима за које није издата лиценца, или су започели обављање делатности а да нису претходно прибавили лиценцу за обављање енергетске делатности.

Додатно су прецизирани институти прикључења, обуставе испоруке електричне енергије, неовлашћене потрошње електричне енергије, јер представљају области закона које су од најширег интереса за грађане и привреду.

Уочени проблеми се односе на потребу појашњења процеса ажурирања Стратегије развоја енергетике и програма остваривања Стратегије развоја енергетике.

Поред тога предложене су измене и допуне оних чланова који се односе на област топлотне енергије у циљу бољег прецизирања одређених обавеза које су у надлежности јединица локалне самоуправе.

**5) Која промена се предлаже?**

Најзначајније промене које се предлажу су:

- Допуна значења постојећих израза и увођење нових израза и њиховог значења у подпоглављу „Значење појединих израза” и то: намешавање биотечности, напредни мерни систем, помоћне услуге, произвођач електричне енергије, снабдевање на велико природним гасом, стратешки енергетски пројекат, номиновани оператор тржишта електричне енергије, централни регистар опреме под притиском, топлотна енергија, купац-произвођач, складиште електричне енергије, агрегирање, агрегатор итд.

- Прецизира се да је Стратегија развоја енергетике основни акт којим се утврђује енергетска политика.

- Усаглашава се период на који се доноси Програм остваривања Стратегије са периодом на који се доноси Стратегија развоја енергетике;

- Прецизира се механизам ажурирања Стратегије развоја енергетике и програма остваривања Стратегије;
- Обавеза израде и праћења реализације Интегрисаног националног енергетског и климатског плана сагласно обавезама према Уговору о Енергетској заједници;
- Прецизирање одредби које се односе на енергетски угроженог купца;
- Прецизирање одредби које се односе на извештај о сигурности снабдевања;
- Допуна одредби које се односе на енергетске делатности додавањем делатности и то: снабдевање на велико природним гасом, намешавање биотечности са горивима нафтног порекла, складиштење електричне енергије,
- Јасно се дефинише начин електронског подношења захтева за издавање енергетске дозволе, као и сагласности за складиштење, односно снабдевање за сопствене потребе;
- Допуна Закона одредбама које се односе на стратешке енергетске пројекте;
- Увођење дефиниције напредних мерних система, чиме се прецизира шта су напредни мерни системим, што је посебно битно за операторе система, као и кориснике система;
- Дефинисање нових моторних горива као што су утечњени природни гас и водоник, због међународно преузетих обавеза и захтева тржишта, чиме се отвара могућност стављања ових горива на тржиште Републике Србије, уколико су ова горива усаглашена са техничким и другим захтевима;
- Увођење новог учесника на тржишту природног гаса - трговина природним гасом за снабдевање на велико, чиме се додатно отвара тржиште природног гаса на начин да привредна друштва која нису регистрована у Републици Србији могу обављати ове делатности на тржишту Републике Србије;
- Прецизирање да се лиценца издаје ако је за енергетски објекат издата употребна дозвола или решење о озакоњењу објекта са извештајем комисије за технички преглед, којим се утврђује да је објекат подобан за употребу. Тиме се усаглашавају одредбе овог закона са законом којим је уређено озакоњење објеката, али и прецизира да овај објекат мора бити подобан за употребу сагласно извештају комисије за технички преглед објекта. Чланови комисије морају бити стручна лица у складу са прописом којим се уређује планирање и изградња;
- Проширење обима Извештаја о сигурности снабдевања, облашћу нафте као битним аспектом сигурности снабдевања, који се, у складу са Законом о енергетици, доставља Народној скупштини и Секретаријату енергетске заједнице, чиме се ствара законска обавеза доношења предметног извештаја на наведени начин. Тиме се добија потпуна слика снабдевања тржишта Републике Србије енергијом и енергентима, као и мера које се предузимају у циљу сигурности снабдевања;
- Проширивање овлашћења Агенције за енергетику Републике Србије да по службеној дужности донесе решење о привременом одузимању лиценце у случају да енергетски субјекат више не испуњава неки од услова на основу којих је исходовао лиценцу, као и уколико није пријавио неку од битних измена које се односе на испуњење услова на основу којих се лиценца издаје, чиме се

даје могућност Агенцији да правовремено реагује на промене које су неспорне, а о којима је обавештена од заинтересованих страна;

- Проширивање овлашћења Агенције за енергетику Републике Србије да цени оправданост трошкова и проверава правилност примене методологије за формирање цена која се доноси у складу са актом о изузећу, чиме се омогућава праћење рада енергетских субјеката који послују у складу са актом о изузећу за нову инфраструктуру од стране регулаторног тела;

- Измене и допуне одредбе која се односи на доношење правила од стране Агенције за енергетику, увођењем правила о прикључењу на преносни, односно дистрибутивни систем електричне енергије, као и приступу мрежи за транспорт природног гаса у складу са обавезама Републике Србије преузетим потврђеним међународним споразумима (мрежна правила).

- Транспозиција мрежних кодова за прикључење ЕУ, који су претходно били прилагођени за примену у Енергетској заједници према одлуци од 12. јануара 2018, коју је донела Стална група на високом нивоу, као надлежно тело Енергетске заједнице (Energy Community Permanent High Level Group- EnC PHLG), по овлашћењу Министарског савета Енергетске заједнице, а чија је садржина аналогна законским прописима које је донела Европска комисија Европске уније, изузев што су надлежна тела ЕУ замењена надлежним телима Енергетске заједнице. У питању су мрежни кодови прописани следећим актима:

1. Уредба (ЕУ) 2016/631 за прикључење производних објеката (Regulation (EU) 2016/631 Establishing a Network Code on Requirements for Grid Connection of generators)

2. Уредба (ЕУ) 2016/1388 за прикључење објеката купаца (Regulation (EU) 2016/1388 Establishing a Network Code on Demand Connection)

3. Уредба (ЕУ) 2016/1447 за прикључење система за пренос једносмерном струјом на високом напону и енергетских паркова прикључених преко система за једносмерни пренос (Regulation (EU) 2016/1447 Establishing a Network Code of High Voltage Direct Current Systems and Direct Current Connected Power Park Modules)

У том смислу, у Закону о енергетици ће ови документи бити препознати као подзаконски акти (уредбе) које ће накнадно донети Влада Републике Србије, при чему они морају у свему бити идентични са садржином мрежних кодова који су усвојени у Енергетској заједници.

Ови мрежни кодови прописују техничке услове за прикључење производних јединица, потрошачких објеката, као и система једносмерне струје на преносни и дистрибутивни систем. Њихова главна сврха је да се ради формирања јединственог тржишта електричне енергије у Европи, стандардизују и технички услови за прикључење, како би се олакшале инвестиције у електроенергетску инфраструктуру.

Постоје две врсте техничких захтева у мрежним кодовима за прикључење - једни су јасно дефинисани, док су други оквирни и надлежни оператор треба да накнадно прецизира ове захтеве у правилима о раду преносног система, односно дистрибутивног система.

У овом тренутку оператор преносног система је готово у потпуности усагласио техничке услове за прикључење са мрежним кодовима, док је оператор дистрибутивног система начинио први корак кроз покретање студије у оквиру Енергетске заједнице, на основу које ће бити могуће прецизирати оквирне норме мрежних кодова у поменутих правилима.

Поред техничких услова за прикључење, мрежна правила уређују делимично и поступак прикључења и надлежности одговарајућих тела у том аспекту.

Мрежна правила разликују прикључење нових и постојећих објеката, у смислу да се технички услови за њихово прикључење могу разликовати у оправданим случајевима, што тренутно није случај у нашим прописима, а што је препознато као неопходно, са аспекта оправданости инвестиција у изградњу и реконструкције електроенергетских објеката. У том смислу мрежна правила уводе институт дерогације, што значи одобравање одступања техничких карактеристика објекта корисника система од задатих техничких услова за прикључење, када за то постоје оправдани разлози. У нашој пракси ово је такође препознато као неопходан инструмент да се регулишу одређене спорне ситуације, како би се избегло непотребно ускраћивање приступа мрежи.

Такође, мрежна правила предвиђају укључивање шире јавности у кључна питања која се уређују овим документима.

Важно је напоменути и да мрежна правила не препознају термин повезивање, а да се односе и на прикључење дистрибутивних објеката на преносни систем, па је због тога потребно укинути појам повезивања у Закону о енергетици.

Са становишта оператора система, јављају се следеће обавезе:

- укидање поступка повезивања и увођење поступка прикључења
- усаглашавање садржаја правила о раду система у делу који се односи на техничке услове за прикључење
- предлагање критеријума за одступања од услова за прикључење (дерогације)
- доношење интерних методологија.

Ове обавезе не производе значајне финансијске трошкове, нити измене у организацији оператора система, осим што, у зависности од одлуке Агенција треба да одлучи на који начин ће се тарифирати прикључење дистрибутивних објеката на преносни систем (али би ово требало да води ка оптимизацији укупних трошкова и смањењу трошкова који се на крају преливају на крајњег купца).

Такође, Агенција добија одређене надлежности, као што су:

- одређивање критеријума за одступања од услова за прикључење (дерогације)
- одлучивање по захтеву за одступања од услова за прикључење
- вођење регистра свих одобрених и одбијених захтева за одступања од услова за прикључење.

- Даља делимична транспозиција мрежног кода о алокацијама капацитета и управљања загушењима

Мрежна правила Capacity Allocation and Congestion Management Guideline (CACM GL) Commission Regulation (EU) 2015/1222 до сада није адаптиран у Енергетској заједници, али су упркос томе делимично транспонована кроз Предлог Закон.

У изменама и допунама Закона о енергетици предлаже се делимична транспозиција овог мрежног кода и то у два домена:

- регулисање номиновања оператора тржишта електричне енергије за спајања дан-унапред и унутардневног тржишта електричне енергије
- прелазак са алокације прекограничних капацитета на алокације капацитета између зона трговања.

Прописивање номиновања оператора тржишта електричне енергије за спајања дан-унапред и унутардневног тржиште електричне енергије је

неопходно да би се омогућило спајање ових тржишта у Републици Србији са јединственим тржиштем Европске уније.

Поред номинације оператора тржишта електричне енергије, потребно је уредити и улоге централне уговорне стране, агента преноса и расподелу трошкова спајања тржишта. Како се ради о обимном материјалу, кроз измене и допуне Закона предвиђено је да се ова питања детаљно уреде кроз подзаконска акта, које би донела Влада Републике Србије.

Реч је о изузетно важним изменама које би омогућиле дугорочну профитабилност оператора тржишта електричне енергије у Републици Србији укључивањем у тржиште електричне енергије у ЕУ, са обзиром на то да се може рећи да су тренутно исцрпљени ресурси за трговину у окружењу.

Даље, ова примена поменуте ЕУ регулативе узрокује значајне измене и код оператора преносног система и код Агенције, где се појављују нове обавезе, али је свеукупан социјални учинак свакако позитиван по крајњег купца, јер доводи до повећања сигурности снабдевања и стабилности цена услед укрупњавања тржишта.

Што се тиче преласка са алокација прекограничних капацитета на алокације капацитета између зона трговања, опет је суштина у креирању јединственог тржишта електричне енергије. Анализе у Европској унији су показале су да се између граница две државе или две контролне области не мора јављати структурно загушење који би захтевало увођење алокација капацитета. Такође, може се јавити ситуација да се загушење јави унутар контролне зоне, односно државе, па се онда алокације јављају унутар контролне зоне. Због тога ЕУ регулатива предвиђа да се периодично раде студије које би одредиле оптималне зоне трговања, између којих би се спроводиле алокације преносних капацитета. Дакле, овим изменама и допунама Закона о енергетици предвиђа се прелазак на нови начин управљања загушењима у мрежи, како би се омогућила даља интеграција тржишта Републике Србије у јединствено европско тржиште, што ће омогућити лакшу трговину и ниже цене за крајњег корисника.

На крају овог дела анализе потребно је навести и да Енергетска заједница због важности имплементације овог мрежног кода, интензивно покушава да спроведе његову адаптацију за примену у уговорним странама, али да за сада није успела у својој намери због сложености питања у вези са надлежностима европских институција, због чега су неопходне и измене у самом споразуму о Енергетској заједници. Ипак, Енергетска заједница и даље ово третира као актуелну активност.

- Измене у поступку прикључења на преносни систем које се, поред промена у поступку прикључења које су поменуте код транспозиције мрежних кодова за прикључење, односе се и на:

- увођење правила за прикључење
- увођење појма недостајуће преносне инфраструктуре
- могућност прикључења са оперативним ограничењима или ограниченом одобреном снагом
- измена структуре уговора којима се уређује прикључење на преносни систем

Предложене измене су у сагласности са чланом 42. Директивом ЕУ 2019/944.

Ове допуне предлажу се због уочених тешкоћа у прикључењу објеката на преносни систем, у околностима када постоји пуно поднетих захтева за прикључење ОИЕ, првенствено ветроелектрана. Како постоји велика неизвесност око тога који ће производни објекат бити изграђен, а који не, потребно је увести флексибилнији приступ прикључењу, како би се избегли непотребни застоји у реализацији пројеката, а такође и непотребно

инвестирање у преносну мрежу. Са истим проблемима среле су се и земље Европске уније приликом интеграције ОИЕ, и управо је поменути члан 42 регулативе 944/2019 одговор ЕУ на ове изазове. Због тога се сматра да и у Републици Србији треба увести исти механизам.

Новоуведена правила за прикључење би израђивао оператор преносног система а одобравала Агенција и кроз ова правила би се детаљно уредила поједина питања која су сада чест проблем код инвестиција у ОИЕ. Такође, на овај начин оператор преносног система може правовремено да реагује када уочи потребу за побољшањем неког аспекта процеса прикључења на преносни систем.

Кроз увођење недостајуће инфраструктуре и могућност прикључења за случај прикључења објекта за производњу и за складиштење електричне енергије са оперативним ограничењима или ограниченом одобреном снагом, стварају се услови за ефикасно пословање оператора преносног система у окружењу када постоји велики број захтева за прикључењем, али и са великом неизвесношћу реализације, при чему се не би угрозили интереси инвеститора. На тај начин може се адекватно реаговати на развој ситуације, у смислу степена реализације пројекта прикључења, и развијати само неопходна преносна инфраструктура, без преинвестирања које може негативно утицати на крајње кориснике кроз пораст цене електричне енергије.

- Увођење правила о обустављању и поновном успостављању тржишних активности, која су предвиђена европским мрежним кодом за рад у хаваријским ситуацијама и успостављање система (Commission Regulation (EU) 2017/2196 establishing a network code on electricity emergency and restoration).

По обавезама које има као члан ENTSO-E, оператор преносног система у Републици Србији закључио је у априлу 2019. године нови споразум о раду у синхроној области Континенталне Европе. При томе су европски партнери инсистирали да се због робустности европског тржишта, у Републици Србији такође установе Правила о обустављању и поновном успостављању тржишних активности. Ово питање је за сада покривено дерогацијом на наведени споразум, али је неопходно да се ово уреди кроз ову измену и допуну Закона о енергетици.

Ова правила би доносио оператор преносног система по добијеној сагласности Агенције, а њима би требало уредити ситуације када оператор преносног система може привремено, потпуно или делимично обуставити једну или више тржишних активности. Ово се може десити ако је преносни систем у стању распада, ако је оператор преносног система исцрпео све могућности које му пружа тржиште те би наставак тржишних активности у поремећеном погону ометао отклањање поремећаја, ако би се наставком тржишних активности знатно смањила делотворност процеса поновне успоставе нормалног погона или угроженог нормалног погона или ако нису доступни информациони и комуникациони системи нужни за извршавање тржишних активности. У принципу, следеће активности могу се обуставити у наведеним ситуацијама: додела и коришћење преносних капацитета између зона трговања, набавка помоћних услуга, пријем и активација понуда у балансном механизму, пријава, потврда и измена дневних планова рада баланских група..

Велики поремећај у интерконекцији од 8.јануара 2021. године, када је дошло до одвајања електроенергетских система земаља југоисточне Европе од система централне Европе, показао је нужност постојања оваквих правила.

Сама израда и примена правила не узрокује значајне материјалне трошкове и не изискује потребе за организационим променама код оператора преносног система. Са друге стране постоје бенефити за кориснике система, јер би се уредило њихово пословање у екстремним ситуацијама;

- Брисање одредби које се односе на обновљиве изворе енергија с обзиром да ће бити предмет посебног закона;
- Допуна одредбе која се односи на учеснике на тржишту електричне енергије, новим учесницима и то: купац - произвођач, складиштар електричне енергије и агрегатор;
- Прецизирање садржаја и периодичности плана преузимања мерних места, плана развоја и плана инвестиција оператора дистрибутивног система електричне енергије на које Агенција за енергетику Републике Србије даје сагласност;
- Допуна закона одредбама о спајању организованог тржишта електричне енергије са суседним тржиштима, којима се уводи Номиновани оператор тржишта електричне енергије, у складу са ЕУ Уредбом 2015/1222 о смерницама за расподелу капацитета и управљање загушењима;
- Допуна одредби којима се дефинише садржај Правила о раду дистрибутивног система електричне енергије и Правила о раду преносног система електричне енергије у циљу прецизнијег и детаљнијег дефинисања појединих области рада оператора преносног и дистрибутивног система електричне енергије
- Допуна одредбе која се односи на гарантовано и резервно снабдевање;
- Измена и допуна одредби које се односе на неовлашћену потрошњу, искључење и обуставу испоруке електричне енергије, чиме се прецизније дефинише поступање оператора преносног, дистрибутивног и затвореног дистрибутивног система;
- Измена и допуна одредби које се односе на заштиту електроенергетских објеката;
- Прецизније дефинисање права и обавеза оператора затвореног дистрибутивног система електричне енергије;
- Уређивање поступка за укидање и измену акта о изузећу на захтев странке и по службеној дужности, чиме се решавају питања у вези с укидањем и изменом овог акта, а која до сада нису била прецизирана;
- Прецизирање обавезе држања оперативних резерви, чиме се уводи разлика у обавези количине држања оперативних резерви за енергетске субјекте који обављају делатност производње деривата нафте и трговине нафтом, дериватима нафте, биогоривом и компримованим природним гасом, од обавезе држања обавезних резерви за енергетске субјекте који обављају делатност производње електричне енергије и/или комбиноване производње електричне и/или топлотне енергије, енергетских субјеката који обављају делатност производње топлотне енергије из деривата нафте и/или угља за снабдевање тарифних купаца топлотном енергијом и енергетских субјеката који обављају делатност производње топлотне енергије из природног гаса за снабдевање тарифних купаца топлотне енергије. Такође, тачно се дефинишу врсте деривата нафте које наведени енергетски субјекти треба да држе као оперативне резерве.
- Увођење обавезе одговарајућим групама корисника опреме под притиском да испуњавају услове у погледу стручног кадра, односно услове у погледу броја и стручне оспособљености запослених лица за обављање



послова са опремом под притиском, као и одговарајућег стручног испита, чиме се повећава ниво сигурности руковања опремом под притиском.

- Прецизирање обавеза јединица локалне самоуправе у вези са питањем издавања лиценци.

**6) Да ли је промена заиста неопходна и у ком обиму?**

Промена је потребна у предложеном обиму, који прецизира, односно допуњава поједине постојеће норме закона или се инкорпорира преузета обавеза из Уговора о оснивању Енергетске заједнице.

**7) На које циљне групе ће утицати предложена промена? Утврдити и представити циљне групе на које ће промена имати непосредан односно посредан утицај.**

Циљне групе на које ће утицати предложена промена су енергетски субјекти, грађани и друштво у целини.

На енергетске субјекте који послују на тржишту Републике Србије предложене промене ће имати непосредан утицај, а на привреду и друштво у целини посредан, имајући у виду да се наведеним променама доприноси енергетској безбедности Републике Србије.

**8) Да ли постоје важећи документи јавних политика којима би се могла остварити жељена промена и о којим документима се ради?**

Жељена промена је материја коју уређује Закон о енергетици, тако да не постоје други документи јавних политика којима би се могла остварити жељена промена.

**9) Да ли је промену могуће остварити применом важећих прописа?**

Применом важећих прописа није могуће остварити жељену промену.

**10) Квантитативно (нумерички, статистички) представити очекиване трендове у предметној области, уколико се одустане од интервенције (status quo)**

Није могуће квантитативно представити очекиване трендове у предметној области, уколико се одустане од интервенције (status quo).

Уколико би се одустало од интервенције свакако би дошло до немогућности адекватног спровођења енергетске политике и обавеза по међународним уговорима а што би се одразило и на начин функционисања енергетских субјеката.

**11) Какво је искуство у остваривању оваквих промена у поређењу са искуством других држава, односно локалних самоуправа (ако је реч о јавној политици или акту локалне самоуправе)?**

Уколико поредимо искуство других држава, остваривање жељених промена захтева измену постојећих законских прописа. Како се наведеним променама пре свега транспонују и имплементирају одговарајућа акта Европске уније која су међународно преузета обавеза Републике Србије, имплементација ових аката и у земљама које су чланице Европске уније захтевала је измену одговарајућих законских прописа.

### Кључна питања за утврђивање циљева

#### 1) Због чега је неопходно постићи жељену промену на нивоу друштва? (одговором на ово питање дефинише се општи циљ).

Жељену промену је потребно постићи у циљу усклађивања домаћег регулаторног оквира са регулаторним оквиром Европске уније и њеним правним тековинама, као и са потврђеним међународним уговорима чији је потписник Република Србија, пре свега Закон о ратификацији Уговора о оснивању Енергетске заједнице и Споразум о стабилизацији и придруживању.

Жељена промена ће утицати на квалитетније и сигурније снабдевање енергијом и енергентима крајњих купаца.

#### 2) Шта се предметном променом жели постићи? (одговором на ово питање дефинишу се посебни циљеви, чије постизање треба да доведе до остварења општег циља. У односу на посебне циљеве, формулишу се мере за њихово постизање).

Предметном променом се жели постићи:

- Унапређење енергетске политике Србије сагласно политици ЕУ у области енергетике и климе;
- отклањање недостатака у примени важећег Закона о енергетици;
- стварање услова за обезбеђивање сигурног снабдевања тржишта Републике Србије енергијом и енергентима;
- повећање нивоа транспарентности, заштите конкуренције и недискриминаторног понашања;
- формирање оперативних резерви нафте и деривата нафте и
- јачање независности Агенције за енергетику Републике Србије.

Чланом 147. став 1. Предлога закона о изменама и допунама Закона о енергетици (у даљем тексту: Предлог закона) [Члан 400. став 1. Закона о енергетици („Службени гласник РС” бр. 145/14 и 95/18- др. закон) (у даљем тексту: ЗоЕ)] прописује се да је Оператор дистрибутивног система дужан да до 1. маја 2023. године успостави ажурну базу података о свим купцима из категорије домаћинство и малим купцима и њиховим мерним местима.

Чланом 147. став 2. Предлога закона (Члан 400. став 2. ЗоЕ) прописује се да је Гарантовани снабдевач електричном енергијом дужан да, на основу базе из става 1. овог члана, најкасније до 1. маја 2024. године, успостави ажурну базу података о свим купцима из категорије домаћинство и малим купцима које снабдева и закључи уговор о снабдевању електричном енергијом, у писаној форми.

Чланом 150. Предлога закона (Члан 404. став 4. ЗоЕ) прописује се да ће Оператор дистрибутивног система преузети све мерне уређаје, мерно разводне ормане, прикључне водове, инсталације и опрему у мерно разводном орману најкасније до 31. децембра 2024. године према годишњој динамици од 25% од непреузетих мерних уређаја, мерно разводних ормана, прикључних водова, инсталација и опреме у мерно разводним орманима почевши од дана ступања на снагу овог закона.

Чланом 149. Предлога закона (Члан 406. ЗоЕ) прописује се да ће Оператор преносног, односно дистрибутивног система електричне енергије у

року од једне године од дана ступања на снагу овог закона донети план имплементације напредних мерних система из члана 115. овог закона, којим је прописано да је оператор преносног система дужан да изради план имплементације економски оправданих облика напредних мерних система, и члана 138. овог закона, којим је прописано да ће оператор дистрибутивног система израдити план имплементације економски оправданих облика напредних мерних система.

Чланом 150. Предлога закона (Члан 414. став 4. ЗоЕ) прописује се да ће Оператор дистрибутивног система преузети све мерне уређаје, односно мернорегулационе станице најкасније до 31. децембра 2024. године

Чланом 153. Предлога закона прописује се да ће прописи за извршавање овог закона бити донети у року од једне године од дана ступања на снагу овог закона, осим прописа из члана 7. Предлога закона (нови члан 10. ЗоЕ), којим Влада ближе прописује критеријуме и услове за стицање статуса енергетски угроженог купца, садржину захтева за стицање статуса енергетски угроженог купца, начин утврђивања испуњености услова за стицање статуса енергетски угроженог купца, поступак доношења решења о стицању тог статуса, начин издавања и садржину решења о стицању статуса енергетски угроженог купца, рокове важења решења, садржину и обим права на умањење месечне обавезе плаћања, стицање статуса енергетски угроженог купца због здравственог стања, начин вођења евиденције енергетски угрожених купаца, начин обезбеђивања средстава за заштиту енергетски угрожених купаца, казнене одредбе и друга питања неопходна за утврђивање тог статуса; из члана 22. (нов члан 35v. ЗоЕ) којим министарство надлежно за област енергетике ближе уређује начин размене докумената и поднесака који се достављају електронским путем у складу са законом којим се уређује електронска управа, из члана 23. став 2. којим Влада ближе прописује услове и начин промовисања неког пројекта у стратешки и обавезе и активности надлежних институција у погледу праћења реализације стратешких енергетских пројеката, као и поступак за припрему и спровођење стратешких инвестиционих пројеката у области енергетике који су одређени као пројекти од интереса за Енергетску заједницу (PECI - Projects of Energy Community Interest) и пројекти од заједничког интереса (PMI - Projects of Mutual Interest) одлуком Министарског савета Енергетске заједнице у складу са обавезама Републике Србије преузетим потврђеним међународним споразумима; из члана 39. (нови члан 93.a ЗоЕ) којим Влада доноси акта о мрежним правилима, и из члана 77. (нови чланови 183a - 183ж ЗоЕ) којим Влада ближе прописује услове, поступак стицања, трајање и престанак статуса номинованог оператора тржишта електричне енергије, улогу номинованог оператора тржишта, централне уговорне стране, преносног агента и оператора преносног система у вези са пословима спајања организованих тржишта, принципе финансијског поравнања и плаћања, принципе спајања дан-унапред и унутардневног тржишта електричне енергије са суседним тржиштима; а који прописи ће бити донети у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона, осим прописа из члана 6. (нови чланови 8a и 8б ЗоЕ) којим Влада доноси Интегрисани Национални енергетски и климатски план, на период до десет година, узимајући у обзир и дугорочнију перспективу, у року од девет месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Пропис из члана 7. Предлога закона (нови члан 10. ЗоЕ), у делу који се односи на топлотну енергију, примењиваће се по обезбеђивању средстава за остваривање права енергетски угрожених купаца топлотне енергије у буџету Републике Србије.

Пропис из члана 27. став 7. ЗоЕ, којим министарство надлежно за послове енергетике ближе прописује услове за издавање, измену и одузимање лиценце, садржину захтева за издавање лиценце, садржину захтева за

издавање извештаја надлежног инспектора из члана 22. став 1. тач. 3) и 4) овог закона и доказе који се прилажу уз захтев за издавање извештаја, као и начин вођења регистра издатих и одузетих лиценци, ускладиће се са одредбама овог закона у року од шест месеци.

Прописи из члана 219. ЗоЕ, којим министар надлежан за послове енергетике прописује техничке захтеве за пројектовање, изградњу, испитивање, коришћење и одржавање енергетских објеката за производњу, пренос и дистрибуцију електричне енергије свих напонских нивоа, електроенергетских инсталација у њима, уземљење и заштиту од атмосферских пражњења, као и услове које мора да испуњава правно лице, односно предузетник које врши послове испитивања или одржавања енергетских објеката за производњу, пренос и дистрибуцију електричне енергије, биће донети у року од пет година од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења прописа из члана 157. ст. 1. и 2. Предлога закона, примењиваће се прописи који су донети на основу ЗоЕ, ако нису у супротности са одредбама овог закона.

Аутономна покрајина и јединице локалне самоуправе донеће планове развоја из члана 4. Предлога закона у року од две године од дана доношења Стратегије и Програма.

Јединице локалне самоуправе донеће пропис о условима за подношење и решавање захтева крајњег купца за обуставу испоруке топлотне енергије из члана 127. став 4. Предлога закона, као и регистар издатих лиценци и евиденцију произвођача топлотне енергије снаге од 0,1 MW до 1 MW и прописе из члана 361. став 1. ЗоЕ, којим јединица локалне самоуправе издаје лиценце за обављање енергетских делатности: производња, дистрибуција и снабдевање топлотном енергијом, води регистар издатих лиценци и евиденцију произвођача топлотне енергије снаге од 0,1 MW до 1 MW, својим прописом утврђује услове испоруке и снабдевања топлотном енергијом купаца на свом подручју, права и обавезе произвођача, дистрибутера, снабдевача и крајњих купаца топлотне енергије, доноси пропис којим се уређује начин расподеле трошкова са заједничког мерног места у топлотној предајној станици и услови и начин одржавања дела система од завршетка дистрибутивног система до крајњег купца укључујући и његову грејну опрему, права и обавезе крајњих купаца топлотне енергије, посебно у случају престанка уговора, као и услове за подношење и решавање захтева крајњег купца за обуставу испоруке топлотне енергије, даје сагласност на цене топлотне енергије и прописује друге услове за обезбеђење поузданог и сигурног снабдевања купаца топлотном енергијом, у складу са законом, у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Чланом 154. Предлога закона прописује се да ће Агенција донети методологије из члана 26. ст. 1. и 2. Предлога закона, за: одређивање цене приступа систему за пренос електричне енергије; одређивање цене приступа систему за дистрибуцију електричне енергије; одређивање цене приступа затвореном систему за дистрибуцију електричне енергије; обрачун неовлашћено утрошене електричне енергије; одређивање цене електричне енергије за гарантовано снабдевање, у складу са овим законом; одређивање цене приступа систему за транспорт природног гаса; одређивање цене приступа складишту природног гаса; одређивање цене природног гаса за јавно снабдевање; одређивање цене приступа систему за транспорт нафте нафтоводима и система за транспорт деривата нафте продуктоводима; одређивање трошкова прикључења на систем за пренос и дистрибуцију електричне енергије; одређивање трошкова прикључења на систем за транспорт и дистрибуцију природног гаса; у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Агенција ће донети упутство за припрему мрежних правила усклађених са обавезама Републике Србије потврђеним међународним споразумима, из члана 27. став 6. Предлога закона, у року од два месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Агенција ће ускладити правила из члана 27. став 1. Предлога закона, о праћењу техничких и комерцијалних показатеља и регулисања квалитета испоруке и снабдевања електричном енергијом и природним гасом, у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Агенција ће донети правила из члана 27. став 2. Предлога закона, о спречавању злоупотреба на тржишту електричне енергије и природног гаса, у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Агенција ће одредити висину накнаде из члана 28. Предлога закона, по основу степена одступања од прописаног квалитета испоруке електричне енергије и природног гаса, у складу са правилима о праћењу техничких и комерцијалних показатеља и регулисања квалитета испоруке и снабдевања електричном енергијом и природним гасом, у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Чланом 155. Предлога закона се прописује да су Оператори система дужни да израде акта о мрежним правилима из члана 39. Предлога закона, прибаве сагласност Агенције и доставе Министарству, најкасније у року од четири месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Оператори система донеће правила из члана 43. Предлога закона, за расподелу прекограничних преносних капацитета, најкасније у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Оператори система ускладиће општа акта из члана 109. став 1. ЗоЕ, тачка 7) о раду преносног система; тачка 8) за расподелу прекограничних преносних капацитета; тачка 12) о раду тржишта електричне енергије; тачка 13) о објављивању кључних тржишних података; тачка 25) о процедури за прикључење корисника на преносни систем; из члана 136. став 1. тач. 1) о правилима о раду дистрибутивног система; из члана 136. став 1. тачка 11) план преузимања мерних уређаја, мерно разводних ормана, односно прикључних водова, инсталација и опреме у мерно разводном орману и других уређаја у објектима постојећих купаца, односно произвођача; из члана 248: правила о раду транспортног система; план развоја транспортног система за период од најмање десет година и усклади га са планом развоја повезаних система и са захтевима за прикључење објекта складишта, произвођача и купаца; програм за обезбеђивање недискриминаторног понашања; и из члана 261: правила о раду дистрибутивног система; план развоја дистрибутивног система сваке године за период од најмање пет година усклађен са планом развоја повезаних система и са захтевима за прикључење; програм мера и сачини годишњи извештај о предузетим мерама за остварење Програма недискриминаторног понашања који садржи мере којима се спречава дискриминаторно понашање, обавезе запослених и правила понашања у остваривању недискриминације, ефикасно вршење надзора и редовно извештавање; план за смањење губитака у систему ако су губици изнад технички оправданог нивоа; донесе план преузимања мерних уређаја, односно мерно-регулационих станица у објектима постојећих купаца, односно произвођача, са одредбама овог закона најкасније у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона и доставити Агенцији ради давања сагласности.

Енергетски субјект за транспорт нафте нафтоводима, односно деривата нафте продуктоводима ускладиће правила из члана 327. став 1. ЗоЕ, о раду система за транспорт нафте нафтоводом; о раду система за транспорт деривата нафте продуктоводом; о приступу систему за транспорт нафте, односно деривата нафте; о мерењу са дефинисаном потребном мерном

опремом, са одредбама овог закона најкасније у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона и доставити Агенцији ради давања сагласности.

Чланом 156. Предлога закона прописује се да номиновани оператор тржишта електричне енергије са седиштем у земљама чланицама Европске уније или уговорне стране Енергетске заједнице (NEMO - Nominated Electricity Market Operator) (члан 183а став 6. Предлога закона) може поднети захтев да се одреди за номинованог оператори тржишта електричне енергије у Републици Србији, када Агенција процени да су се стекли услови за више номинованих оператора тржишта електричне енергије на подручју Републике Србије, а најраније по истеку периода који није краћи од четири године од дана ступања на снагу овог закона.

Чланом 157. Предлога закона прописује се ће лиценце за обављање енергетске делатности трговине нафтом, дериватима нафте, биогоривима и компримованим природним гасом, које су издате до дана ступања на снагу овог закона, важити до истека рока на који су издате под називом: трговина нафтом, дериватима нафте, биогоривима, биотечностима, компримованим природним гасом, утечњеним природним гасом и водоником, из члана 10. Предлога закона и ако енергетски субјект у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона достави ту лиценцу Агенцији ради евидентирања промењеног назива делатности и стављања забележбе на решење којим је лиценца издата.

Чланом 158. Предлога закона се прописује да ће се одредбе члана 22. Предлога закона, које се односе на електронску процедуру, примењивати од дана израде софтверског решења који подржава тај систем.

### **3) Да ли су општи и посебни циљеви усклађени са важећим документима јавних политика и постојећим правним оквиром, а пре свега са приоритетним циљевима Владе?**

Постојећи општи и посебни циљеви су усклађени са важећим документима јавних политика и постојећим правним оквиром, а пре свега са приоритетним циљевима Владе.

Ово пре свега јер проистичу из преузетих међународних обавеза Републике Србије у области енергетике .

### **4) На основу којих показатеља учинка ће бити могуће утврдити да ли је дошло до остваривања општих односно посебних циљева?**

На основу Извештаја о напретку Европске комисије, односно Секретаријата Енергетске заједнице, биће могуће утврдити да ли је дошло до остваривања општих, односно посебних циљева. Такође, остваривање појединих посебних циљева (нпр. формирање оперативних резерви нафте) биће могуће утврдити путем извештаја које ће енергетски субјекти достављати министарству надлежном за послове енергетике.

На основу Извештаја о степену реализације Стратегије развоја енергетике и Програма остваривања Стратегије, као и Извештаја о реализацији Интегрисаног националног енергетског и климатског плана.

### Кључна питања за идентификовање опција јавних политика

- 1) Које релевантне опције (алтернативне мере, односно групе мера) за остварење циља су узете у разматрање? Да ли је разматрана „*status quo*” опција?**

„Статус кво“ опција је разматрана и закључено је да ова опција не доприноси даљем уређењу тржишта електричне енергије, природног гаса и топлотне енергије, а имајући у виду потребу за даљим усаглашавањем са регулативама Европске уније, као и потребу да се отклоне уочени проблеми у досадашњој примени закона.

Међутим, имајући у виду да су досадашњи акти којима се уређује област енергетике у великој мери допринели уређењу ове области, као најприхватљивија опција разматрана је опција минималних измена.

- 2) Да ли су, поред регулаторних мера, идентификоване и друге опције за постизање жељене промене и анализирани њихови потенцијални ефекти?**

Поред регулаторних мера нису идентификоване друге опције за постизање жељене промене имајући у виду да се једино регулаторним мерама могу испунити међународне обавезе преузете потврђеним међународним споразумима, односно изменама већ донетих норми прецизирати/изменити законске одредбе које су показале одређене проблеме у примени

- 3) Да ли су, поред рестриктивних мера (забране, ограничења, санкције и слично) испитане и подстицајне мере за постизање посебног циља?**

Материја Предлога измена и допуна Закона о енергетици не обухвата подстицајне мере за постизање посебног циља, имајући у виду да се пре свега односи на додатно уређење тржишта увођењем ширих овлашћења Агенцији за енергетику Републике Србије и прецизирањем овлашћења инспектора у вршењу тржишног надзора.

- 4) Да ли су, у оквиру разматраних опција идентификоване институционално управљачко организационе мере које је неопходно спровести да би се постигли посебни циљеви?**

У оквиру разматраних опција идентификоване су институционално управљачко организационе мере које је неопходно спровести да би се постигли посебни циљеви. Као посебно значајно уочено је да треба проширити овлашћења Агенције за енергетику републике Србије и јасно дефинисати овлашћења инспектора. Такође, потребно је прецизирати електронску доставу захтева и докумената странке у поступцима који су прописани овим законом.

У оквиру разматраних опција идентификована је институционална надлежност везано за израду и извештавања о реализацији Интегрисаног националног енергетског и климатског плана, као и прецизиране надлежности јединица локалне самоуправе у области топлотне енергије.

**5) Да ли се промена може постићи кроз спровођење информативно-едукативних мера?**

Промена се не може постићи кроз спровођење информативно-едукационих мера јер захтева допуну/измену одговарајућих законских решења.

**6) Да ли циљне групе и друге заинтересоване стране из цивилног и приватног сектора могу да буду укључене у процес спровођења јавне политике односно прописа или се проблем може решити искључиво интервенцијом јавног сектора?**

Проблем се може решити искључиво интервенцијом јавног сектора, кроз доношење Закона о изменама и допуни Закона о енергетици, односно доношењем одговарајућих подзаконских аката.

**7) Да ли постоје расположиви, односно потенцијални ресурси за спровођење идентификованих опција?**

Постоје расположиви и потенцијални ресурси за спровођење идентификованих опција.

**8) Која опција је изабрана за спровођење и на основу чега је процењено да ће се том опцијом постићи жељена промена и остварење утврђених циљева?**

Изабрана је опција минималних измена с обзиром да је постојећи Закон о енергетици значајно допринео остварењу постављених циљева из области енергетике.

ПРИЛОГ 5

**Кључна питања за анализу финансијских ефеката**

**1) Какве ће ефекте изабрана опција имати на јавне приходе и расходе у средњем и дугом року?**

Изабрана опција нема утицаја на јавне приходе и расходе у средњем и другом року.

**2) Да ли је финансијске ресурсе за спровођење изабране опције потребно обезбедити у буџету, или из других извора финансирања и којих?**

Није потребно обезбедити посебне финансијске ресурсе за спровођење изабране опције.

**3) Како ће спровођење изабране опције утицати на међународне финансијске обавезе?**

Спровођење изабране опције нема утицаја на међународне финансијске обавезе.



**4) Колики су процењени трошкови увођења промена који проистичу из спровођења изабране опције (оснивање нових институција, реструктурирање постојећих институција и обука државних службеника) исказани у категоријама капиталних трошкова, текућих трошкова и зарада?**

Трошкови увођења промена који проистичу из спровођења изабране опције немају утицаја на буџет Републике Србије.

**5) Да ли је могуће финансирати расходе изабране опције кроз редистрибуцију постојећих средстава?**

Трошкови увођења промена који проистичу из спровођења изабране опције немају утицаја на буџет Републике Србије.

**6) Какви ће бити ефекти спровођења изабране опције на расходе других институција?**

Спровођење изабране опције може имати утицаја на буџет Агенције за енергетику Републике Србије имајући у виду да се ширењем овлашћења овој Агенцији намећу и нови послови за које може постојати потреба ангажовања нових запослених.

ПРИЛОГ 6

#### Кључна питања за анализу економских ефеката

**1) Које трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати привреди, појединој грани, односно одређеној категорији привредних субјеката?**

Изабрана опција ће допринети бољем уређењу тржишта електричне енергије, природног гаса, нафте и деривата нафте и топлотне енергије што доприноси развоју конкурентности на тржишту енергије и енергената, већем броју учесника на тржишту, а тиме и на снижавање цена на тржишту.

Од смањења цена енергије и енергената користи имају све гране привреде, као и домаћинства.

Изабрана опција доприноси и повећању сигурности снабдевања енергијом и енергентима, што дугорочно има позитивне последице на привреду, а краткорочно узрокује пораст трошкова пословања обвезницима обезбеђења одговарајућих резерви енергије и енергената.

Према спроведеним проценама, овај краткорочни пораст трошкова не утиче значајно на привреду и друштво у целини, односно користи које привреда и друштво имају од повећања нивоа сигурности снабдевања значајно превазилазе утврђене краткорочне трошкове.

**2) Да ли изабрана опција утиче на конкурентност привредних субјеката на домаћем и иностраном тржишту (укључујући и ефекте на конкурентност цена) и на који начин?**

На ово питање је одговорено под бројем 1).

**3) Да ли изабране опције утичу на услове конкуренције и на који начин?**

Изабране опције утичу на услове конкуренције тиме што се предложеним изменама и допунама у области електричне енергије наставља усклађивање тржишта са правилима за организовање унутрашњег тржишта електричне енергије која су успостављена комунитарним правом Европске уније, која нарочито подразумевају заштиту конкуренције и доследно спровођење принципа недискриминаторности. Такође, успостављају се јасна правила за закуп капацитета система за пренос електричне енергије и транспорта природног гаса у складу са међународно преузетим обавезама, чиме се на транспарентан начин омогућава приступ треће стране овим системима.

**4) Да ли изабрана опција утиче на трансфер технологије и/или примену техничко-технолошких, организационих и пословних иновација и на који начин?**

Изабрана опција утиче на трансфер технологије и/или примену техничко-технолошких, организационих и пословних иновација на начин што системи за пренос електричне енергије и транспорта природног гаса морају бити опремљени одговарајућим техничко-технолошким решењима, како би се могле спровести све активности и процедуре које намеће изабрана опција.

**5) Да ли изабрана опција утиче на друштвено богатство и његову расподелу и на који начин?**

Изабрана опција не утиче на друштвено богатство и његову расподелу.

**6) Какве ће ефекте изабрана опција имати на квалитет и статус радне снаге (права, обавезе и одговорности), као и права, обавезе и одговорности послодаваца?**

Изабрана опција нема ефекте на квалитет и статус радне снаге (права, обавезе и одговорности), као и права, обавезе и одговорности послодаваца.

ПРИЛОГ 7

**Кључна питања за анализу ефеката на друштво**

**1) Колике трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати грађанима?**

Како изабрана опција у целини доприноси повећању сигурности снабдевања енергијом и енергентима и развоју конкуренције на тржишту Републике Србије, користи за грађане огледају се у несметаном обављању свакодневних активности и задовољењу основних животних потреба.

Изабрана опција може узроковати трошкове грађанима у делу набавке деривата нафте, уколико обвезници држања оперативних резерви ове трошкове не могу покрити из својих унутрашњих резерви. Према анализи коју је спровело министарство надлежно за послове енергетике, ови трошкови су минимални и крећу се у оквиру дневних флукуација цене деривата нафте на светском тржишту.

**2) Да ли ће ефекти реализације изабране опције штетно утицати на неку специфичну групу популације и да ли ће то негативно утицати на успешно**

**спровођење те опције, као и које мере треба предузети да би се ови ризици свели на минимум?**

Ефекти реализације изабране опције неће штетно утицати на неку специфичну групу популације и неће негативно утицати на успешно спровођење те опције.

**3) На које друштвене групе, а посебно на које осетљиве друштвене групе, би утицале мере изабране опције и како би се тај утицај огледао (пре свега на сиромашне и социјално искључене појединце и групе, као што су особе са инвалидитетом, деца, млади, жене, старији преко 65 година, припадници ромске националне мањине, необразовани, незапослени, избегла и интерно расељена лица и становништво руралних средина и друге осетљиве друштвене групе)?**

Мере изабране опције неће утицати на осетљиве друштвене групе.

**4) Да ли би и на који начин изабрана опција утицала на тржиште рада и запошљавање, као и на услове за рад (нпр. промене у стопама запослености, отпуштање технолошких вишкова, укинута или новоформирана радна места, постојећа права и обавезе радника, потребе за преквалификацијама или додатним обукама које намеће тржиште рада, родну равноправност, рањиве групе и облике њиховог запошљавања и слично)?**

Изабрана опција не би утицала на тржиште рада и запошљавање, као и услове за рад у целини. Могући позитиван утицај може имати потребе Агенције за енергетику Републике Србије и надлежних инспекција да се додатно кадровски ојачају.

**5) Да ли изабране опције омогућавају равноправан третман, или доводе до директне или индиректне дискриминације различитих категорија лица (нпр. на основу националне припадности, етничког порекла, језика, пола, родног идентитета, инвалидитета, старосне доби, сексуалне оријентације, брачног статуса или других личних својстава)?**

Изабране опције омогућавају равноправан третман и не доводе до директне или индиректне дискриминације различитих категорија лица.

**6) Да ли би изабрана опција могла да утиче на цене роба и услуга и животни стандард становништва, на који начин и у којем обиму?**

Изабрана опција би могла да утиче на цене роба и услуга и животни стандард становништва на начин да развој конкуренције на тржишту које је боље уређено и са јасно успостављеним правилима позитивно утиче на висину цена енергије и енергената, а тиме и на животни стандард становништва.

**7) Да ли би се реализацијом изабраних опција позитивно утицало на промену социјалне ситуације у неком одређеном региону или округу и на који начин?**

Реализацијом изабраних опција се не утиче на промену социјалне ситуације у неком одређеном региону или округу.

**8) Да ли би се реализацијом изабране опције утицало на промене у финансирању, квалитету или доступности система социјалне заштите, здравственог система или система образовања, посебно у смислу једнаког приступа услугама и правима за осетљиве групе и на који начин?**

Реализацијом изабраних опција се не утиче на промене у финансирању, квалитету или доступности система социјалне заштите, здравственог система или система образовања, посебно у смислу једнаког приступа услугама и правима за осетљиве групе.

ПРИЛОГ 8

### **Кључна питања за анализу ефеката на животну средину**

**1) Да ли изабрана опција утиче и у којем обиму утиче на животну средину, укључујући ефекте на квалитет воде, ваздуха и земљишта, квалитет хране, урбану екологију и управљање отпадом, сировине, енергетску ефикасност и обновљиве изворе енергије?**

Изабрана опција не утиче директно на животну средину, укључујући ефекте на квалитет воде, ваздуха и земљишта, квалитет хране, урбану екологију и управљање отпадом, сировине, енергетску ефикасност и обновљиве изворе енергије имајући у виду да предложени обим измена не доноси битне новине у законским решењима у односу на постојећи закон.

Међутим увођењем законске обавезе израде и праћења реализације Интегрисаног Националног енергетског и климатског плана, доћи ће до унапређења енергетске политике која ће имати позитивне ефекте на квалитет воде, ваздуха и земљишта, квалитет хране, урбану екологију и управљање отпадом, сировине, енергетску ефикасност и обновљиве изворе енергије.

**2) Да ли изабрана опција утиче на квалитет и структуру екосистема, укључујући и интегритет и биодиверзитет екосистема, као и флору и фауну?**

Изабрана опција не утиче на квалитет и структуру екосистема, укључујући и интегритет и биодиверзитет екосистема, као и флору и фауну

**3) Да ли изабрана опција утиче на здравље људи?**

Изабрана опција не утиче на здравље људи.

**4) Да ли изабрана опција представља ризик по животну средину и здравље људи и да ли се допунским мерама може утицати на смањење тих ризика?**

Изабрана опција не представља ризик по животну средину и здравље људи. Погледати такође и одговор на питање 1).

**5) Да ли изабрана опција утиче на заштиту и коришћење земљишта у складу са прописима који уређују предметну област?**

Изабрана опција не утиче на заштиту и коришћење земљишта у складу са прописима који уређују предметну област.

### Кључна питања за анализу управљачких ефеката

**1) Да ли се изабраном опцијом уводе организационе, управљачке или институционалне промене и које су то промене?**

Са изабраном опцијом се јача постојећа Агенција за енергетику Републике Србије.

**2) Да ли постојећа јавна управа има капацитет за спровођење изабране опције (укључујући и квалитет и квантитет расположивих капацитета) и да ли је потребно предузети одређене мере за побољшање тих капацитета?**

Потребно је јачање расположивих капацитета постојеће јавне управе, пре свега броја запослених у надлежним инспекцијским органима, да би се спровела изабрана опција.

**3) Да ли је за реализацију изабране опције било потребно извршити реструктурирање постојећег државног органа, односно другог субјекта јавног сектора (нпр. проширење, укидање, промене функција/хијерархије, унапређење техничких и људских капацитета и сл.) и у којем временском периоду је то потребно спровести?**

За реализацију изабране опције потребно је додатно кадровско попуњавање у појединим организационим јединицама Министарства рударства и енергетике, пре свега у Сектору за електроенергетику, Сектору за нафту и гас и инспекцијским органима. Наведено је потребно спровести у што краћем року.

**4) Да ли је изабрана опција у сагласности са важећим прописима, међународним споразумима и усвојеним документима јавних политика?**

Изабрана опција је у сагласности са важећим прописима, међународним споразумима и усвојеним документима јавних политика.

**5) Да ли изабрана опција утиче на владавину права и безбедност?**

Изабрана опција нема никаквих негативних утицаја на владавину права и безбедност.

**6) Да ли изабрана опција утиче на одговорност и транспарентност рада јавне управе и на који начин?**

Изабрана опција неће утицати на одговорност и транспарентност јавне управе.

**7) Које додатне мере треба спровести и колико времена ће бити потребно да се спроведе изабрана опција и обезбеди њено касније доследно спровођење, односно њена одрживост?**

Није потребно спровођење додатних мера.

**Кључна питања за анализу ризика**

**1) Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђена подршка свих кључних заинтересованих страна и циљних група? Да ли је спровођење изабране опције приоритет за доносиоце одлука у наредном периоду (Народну скупштину, Владу, државне органе и слично)?**

За спровођење изабране опције обезбеђена је подршка свих кључних заинтересованих страна и циљних група. Заинтересоване стране су учествовале у припреми измена и допуна Закона о енергетици, а спроводи се и јавна расправа везана за предложена решења. Спровођење изабране опције је приоритет за министарство надлежно за послове енергетике и независно регулаторно тело.

**2) Да ли су обезбеђена финансијска средства за спровођење изабране опције? Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђено довољно времена за спровођење поступка јавне набавке уколико је она потребна?**

За спровођење изабране опције није потребно обезбеђивање додатних финансијских средстава имајући у виду да је јачање организационих јединица предвиђено Правилником о систематизацији радних места у Министарству рударства и енергетике, а јачање надлежних инспекцијских органа предвиђено и у оквиру спровођења Закона о инспекцијском надзору.

**3) Да ли постоји још неки ризик за спровођење изабране опције?**

Ризик за спровођење закона постоји у случају да се не повећају капацитети појединих организационих јединица, као и капацитети инспекцијских органа који би омогућили чешћи и квалитетнији инспекцијски надзор.

**ОБРАЗАЦ ИЗЈАВЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА  
ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ**

**1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа -  
Влада**

**Обрађивач** -Министарство рударства и енергетике (искључива надлежност)

**2. Назив прописа**

Предлог закона о изменама и допунама Закона о енергетици

Draft Law on Amendmets of Law of Energy

**3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум):**

**а) Одредба Споразума која се односи на нормативну садржину прописа**

Наслов VIII - Политике сарадње, члан 109 – Енергетика

**б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума**

- чл. 72 у вези са чл. 8 Споразума

**в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума**

- Делимично испуњава

**г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума**

Потпуна усклађеност са наведеним одредбама Споразума оствариће се након доношења планираних законских и подзаконских аката, односно уласком Републике Србије у Европску унију.

**д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније**

Способност преузимања обавезе из чланства у ЕУ, 3.15 Енергетика, 3.15.1. Енергетско тржиште и сигурност снабдевања; шифра из НПАА 2017 – 335

Рок за доношење закона према НПАА је четврти квартал 2021. године.

#### 4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

##### а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима

Уговор о функционисању Европске уније, Део 3, Политике заједнице и унутрашње мере Наслов XXI – Енергетика, члан 194. став 1 – потпуно усклађено.

2. Уговор о оснивању Енергетске заједнице између Европске заједнице и Републике Албаније, Републике Бугарске, Босне и Херцеговине, Републике Хрватске, Бивше Југословенске Републике Македоније, Републике Црне Горе, Румуније, Републике Србије и Привремене мисије УН на Косову у складу са Резолуцијом 1244 Савета безбедности УН, Наслов III – Механизам за функционисање тржишта мрежне енергије, Глава III – Сигурност снабдевања, члан 29. – потпуно усклађен; Наслов IV Стварање јединственог тржишта енергије, Глава II - Унутрашње тржиште енергије, чл. 41-42. делимично усклађен.

##### б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима

**32016R0631 Commission Regulation (EU) 2016/631 of 14 April 2016 establishing a network code on requirements for grid connection of generators Text with EEA relevance (OJ L 112, 27.4.2016, p. 1–68)**

*Уредба комисије (ЕУ) 2016/631 од 14. април 2016. о успостављању мрежних правила за прикључење производних јединица на мрежу (Сл. лист бр. L 112 27.4.2016, стр. 1-68)- делимично усклађено*

**32016R1388 Commission Regulation (EU) 2016/1388 of 17 August 2016 establishing a Network Code on Demand Connection Text with EEA relevance (OJ L 223, 18.8.2016, p. 10–54)**

*Уредба комисије (ЕУ) 2016/1388 од 17. августа 2016. о успостављању мрежних правила за прикључење објекта купца (Сл. лист бр. L 223, 18.8.2016, стр. 1-54)- делимично усклађено*

**32016R1447 Commission Regulation (EU) 2016/1447 of 26 August 2016 establishing a network code on requirements for grid connection of high voltage direct current systems and direct current connected power park modules Text with EEA relevance (OJ L 241, 8.9.2016, p. 1–65).**

*Уредба комисије (ЕУ) 2016/1447 од 26. август 2016. о успостављању мрежних правила за прикључење на мрежу система за пренос једносмерном струјом високог напона и једносмерно прикључених јединица електроенергетског парка (Сл. лист бр. L 241, 8.9.2016, стр. 1-65)- делимично усклађено*

**32015R1222 Commission Regulation (EU) 2015/1222 of 24 July 2015 establishing a guideline on capacity allocation and congestion management Text with EEA relevance (OJ L 197, 25.7.2015, p. 24–72)**

*Уредба комисије (ЕУ) 2015/1222 од 24. јула 2015. о успостављању смерница за доделу капацитета и управљање загушењима (Сл. лист бр. L 197, 25.7.2015, стр. 24-72)-делимично усклађено*

**32016R1719 Commission Regulation (EU) 2016/1719 of 26 September 2016 establishing a guideline on forward capacity allocation (Text with EEA relevance) (OJ L 259, 27.9.2016, p. 42–68)**



*Уредба комисије (ЕУ) 2016/1719 од 26. септембра 2016. ЕУ) о успостављању смерница за дугорочну доделу капацитета (Сл. лист бр. L 259, 27.9.2016, стр. 42-68)- делимично усклађено*

**32011R1227 Regulation (EU) No 1227/2011 of the European Parliament and of the Council of 25 October 2011 on wholesale energy market integrity and transparency Text with EEA relevance (OJ L 326, 8.12.2011, p. 1–16)**

*(Уредба (ЕУ) бр. 1227/2011 Европског парламента и Савета од 25. октобра 2011.о интегритету и транспарентности veleпродајног тржишта енергије (Сл. лист бр. L 326, 8.12.2011, стр. 1–16)) – делимично усклађено*

**32013R0347 Amended by 3201R1391, 32016R0089, 3218R0540, 32019R0942, 32019R0948, 32020R0389 Regulation (EU) No 347/2013 of the European Parliament and of the Council of 17 April 2013 on guidelines for trans-European energy infrastructure and repealing Decision No 1364/2006/EC and amending Regulations (EC) No 713/2009, (EC) No 714/2009 and (EC) No 715/2009 Text with EEA relevance (OJ L 115, 25.4.2013, p. 39–75),**

*Уредба (ЕУ) бр. 347/2013 Европског парламента и Савета од 17.априла 2013. о смерницама за трансевропску енергетску инфраструктуру и укидању Одлуке бр. 1364/2006/ ЕС и измени Уредаба (ЕС) бр.713/2009, (ЕС) бр. 714/2009 и (ЕС) бр. 715/2009 (Сл. лист бр. L 115, 25.4.2013, п. 39–75)) - делимично усклађено*

**32019L0944 Directive (EU) 2019/944 of the European Parliament and of the Council of 5 June 2019 on common rules for the internal market for electricity and amending Directive 2012/27/EU Text with EEA relevance. ( OJ L 158, 14.6.2019, p. 125–199)**

*Директива ЕУ 2019/944 Европског парламента и Већа од 5. јуна 2019. о заједничким правилима за унутрашње тржиште електричне енергије и измени директиве 2012/27/ЕУ (Сл. лист бр. L 158, 14.6.2019, стр. 125–199)- делимична усклађеност*

**32019R0943 Derogated in 32020D2123 Regulation (EU) 2019/943 of the European Parliament and of the Council of 5 June 2019 on the internal market for electricity Text with EEA relevance. (OJ L 158, 14.6.2019, p. 54–124)**

*Уредба ЕУ 2019/943 Европског парламента и Већа од 5. јуна 2019.о унутрашњем тржишту електричне енергије, (Сл. лист бр. L 158, 14.6.2019, стр. 54–124) - делимично усклађено*

**32014R0312 Commission Regulation (EU) No 312/2014 of 26 March 2014 establishing a Network Code on Gas Balancing of Transmission Networks Text with EEA relevance (OJ L 91, 27.3.2014, p. 15–35)**

*(Уредба Комисије (ЕУ) 312/2014 од 26. марта 2014. о успостављању мрежних правила о балансирању транспортних мрежа (Сл. лист бр. L 91, 27.3.2014, стр. 15–35)) - делимично усклађено*

**32015R0703 Commission Regulation (EU) 2015/703 of 30 April 2015 establishing a network code on interoperability and data exchange rules (Text with EEA relevance) C/2015/2823 (OJ L 113, 1.5.2015, p. 13–26)**

*(Уредба Комисије (ЕУ) 2015/703 од 30. априла 2015. о успостављању мрежних правила интероперабилности и размене података Ц / 2015/2823 (Сл. лист бр. L 113, 1.5.2015, стр. 13–26)) - делимично усклађено*

**32017R0459 Commission Regulation (EU) 2017/459 of 16 March 2017 establishing a network code on capacity allocation mechanisms in gas**

**transmission systems and repealing Regulation (EU) No 984/2013 (Text with EEA relevance) C/2017/1660 (OJ L 72, 17.3.2017, p. 1–28)**

Уредба Комисије (ЕУ) 2017/459 од 16. марта 2017. о успостављању мрежних правила за механизме расподеле капацитета у транспортним системима за природни гас и укидању Уредбе (ЕУ) бр. 984/2013 Ц / 2017/1660 (Сл. лист бр. L 72 , 17.3.2017, стр 1–28))- **делимично усклађено**

**32017R0460 Commission Regulation (EU) 2017/460 of 16 March 2017 establishing a network code on harmonised transmission tariff structures for gas (Text with EEA relevance) C/2017/1657(OJ L 72, 17.3.2017, p. 29–56)**

Уредба Комисије (ЕУ) 2017/460 од 16. марта 2017. о успостављању мрежних правила о усклађеним структурама транспортних тарифа за гас Ц / 2017/1657 (Сл. лист бр. L 72, 17.3.2017, стр. 29–56)) - **делимично усклађено**

**32015D0715 Commission Decision (EU) 2015/715 of 30 April 2015 amending Annex I to Regulation (EC) No 715/2009 of the European Parliament and of the Council on conditions for access to the natural gas transmission networks (Text with EEA relevance) C/2015/2818 (OJ L 114, 5.5.2015, p. 9–10)**

Одлука Комисије (ЕУ) 2015/715 од 30. априла 2015. о измени Прилога I Уредбе (ЕУ) 715/2009 Европског парламента и Већа о условима за приступ мрежама за транспорт природног гаса Ц/2015/2818 (Сл. лист бр. L 114, 5.5.2015, п. 9–10) - **делимично усклађено**

**32018R1999 REGULATION (EU) 2018/1999 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 11 December 2018 on the Governance of the Energy Union and Climate Action, amending Regulations (EC) No 663/2009 and (EC) No 715/2009 of the European Parliament and of the Council, Directives 94/22/EC, 98/70/EC, 2009/31/EC, 2009/73/EC, 2010/31/EU, 2012/27/EU and 2013/30/EU of the European Parliament and of the Council, Council Directives 2009/119/EC and (EU) 2015/652 and repealing Regulation (EU) No 525/2013 of the European Parliament and of the Council (OJ L 328/1, 21.12.2018., p. 1–57)**

*УРЕДБА 32018R1999 (ЕУ) 2018/1999 ЕВРОПСКОГ ПАРЛАМЕНТА И САВЕТА од 11. децембра 2018. о управљању Енергетском унијом и климатским акцијама, о измени Прописа (ЕЦ) бр. 663/2009 и (ЕЦ) Бр. 715/2009 Европског парламента и Савета, Директиве 94/22 / ЕЦ, 98/70 / ЕЦ, 2009/31 / ЕЦ, 2009/73 / ЕЦ, 2010/31 / ЕУ, 2012/27 / ЕУ и 2013/30 / ЕУ Европског парламента и Савета, Директиве Савета 2009/119 / ЕЦ и (ЕУ) 2015/652 и стављање ван снаге Уредбе (ЕУ) бр. 525/2013 Европског парламента и Савета (СЛ Лист 328 / 1, 21.12.2018., Стр. 1–57) - делимично усклађено*

**в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима**

Одлука Министарског савета 2018/1/МС-ЕпС Препорука о припреми и развоју интегрисаних националних енергетских и климатских планова, Recommendation of the Ministerial council of the Energy Community 201811mc-eng on preparing for the development of integrated national energy and climate plans by the Contracting Parties of the Energy Community.

**г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност**

Предлог закона о изменама и допунама Закона о енергетици је делимично усклађен са наведеним секундарним изворима права ЕУ због тога што је потпуну усклађеност могуће постићи или уласком Републике Србије у Европску унију или доношењем подзаконских аката.

УРЕДБА 32018P1999 (ЕУ) 2018/1999 је интерсекторског карактера. Израда Интегрисаног националног енергетског и климатског плана је обавеза која је прописана овом Уредбом за земље чланице ЕУ, док је у случају Републике Србије ова обавеза проистекла из одлуке Министарског савета Енергетске заједнице 2018/1/МС-ЕпС Препорука о припреми и развоју интегрисаних националних енергетских и климатских планова.

Уредба 2016/1719 којом се успостављају смернице за дугорочну расподелу капацитета је путем бројних референци повезана на методологије, услове и одредбе развијене у оквиру Уредбе 1222/2015. Такође Уредба 2016/1719 још није адаптирана у Енергетској заједници и биће транспонована у национално законодавство у мери у којој је потребно ради развоја активности на спајању дан-унапред и унутардневног тржишта електричне енергије у Републици Србији са јединственим тржиштем Европске уније.

Уредба ЕУ 2019/943 и Директива ЕУ 2019/944 којима се уређује унутрашње тржиште електричне енергије су у Европској унији нови прописи са применом од 2020. године. Република Србија нема утврђену обавезу транспозиције ових прописа, али је због нових учесника на тржишту електричне енергије и дефинисања њихових права и обавеза Предлогом закона транспоноване су одређене одредбе ових ЕУ прописа. У НПАА за сада није предвиђен рок за потпуну усклађеност са Уредбом 2019/943 и Директивом 2019/944.

**д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније**

Изменама и допунама Закона о енергетици дат је законски основ за доношење подзаконских аката од стране Владе и Агенције за енергетику Републике Србије, у року од 6 месеци од дана ступања на снагу закона, чиме ће се постићи потпуна усклађеност са Уредбом 2016/631, Уредбом 2016/1388, Уредбом 2016/1447, Уредбом. 1227/2011, Уредбом 347/2013, Уредбом 312/2014, Уредбом 2015/703, Уредбом 2017/459, Уредбом 2017/460, Одлуком 2015/715 и већа усклађеност са Уредбом 2015/1222.

Потпуна усклађеност са Уредбом 2015/1222 биће постигнута уласком Републике Србије у Европску унију.

Потпуна усклађеност са Уредбом 2018/1999 биће постигнута уласком Републике Србије у Европску унију.

**5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).**

/

**6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?**

На српски језик преведена је Уредба 2015/1222

## **7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?**

Предлог закона о изменама и допунама Закона о енергетици преведен је на енглески језик.

## **8. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.**

Текст Предлога закона о измена и допуна Закона о енергетици, који је у поступку јавне расправе објављен на интернет страници министарства и е-порталу, достављен је и Секретаријату Енергетске заједнице (Секретаријат). Дана 8. фебруара одржан је on-line састанак представника Министарства рударства и енергетике са представницима Секретаријата на коме су размењени ставови у погледу прихватања/ не прихватања достављених примедби и сугестија на текст нацрта.

Прихваћене су следеће примедбе и сугестије:

- Текст члана 23. нацрта измењен је складу са појединачним примедбама Секретаријата, стратешки енергетски пројекти су прецизније дефинисани у складу са Уредба 347/2013, а прецизније је дефинисан предмет уређења акта Владе и методологије коју доноси Агенција, док је у прелазним одредбама нацрта закона одређен рок за доношење ових аката.

- Текст члана 27. нацрта измењен и допуњен тако да је створен прави основ за транспоновање и примену Уредбе 1227/2011, која омогућава да Агенције за енергетику донесе правила о спречавању злоупотреба на тржишту електричне енергије и природног гаса и води поступке у складу са донетим актима.

- Измене у члану 27 . и нови члан 39, којима је створен правни основ да Влада доноси акта о мрежним правилима која се односе на сектор електричне енергије и гаса а на основу упутстава за припрему мрежних правила које доноси Агенција за енергетику, усклађених са обавезама Републике Србије потврђеним међународним споразумима;

- Члан 41. којим се допуњује члан 99. важећег закона и обезбеђује независност енергетске делатности оператора преносног система од делатности снабдевања и производње у погледу управљања, одлучивања и контроле. Нацртом закона, у члану 99. Закона о енергетици додају се нови ставови 2. и 3, као и нови члан 225а, у циљу прецизирања и отклањања недоумица у примени већ постојећих прописаних норми о независности оператора преносног система електричне енергије и оператора транспортног система природног гаса. Овим допунама прописано је да министарство надлежно за послове привреде доноси акта о именовању и разрешењу органа управљања, као и друга акта која се односе на рад и пословање друштва која обављају делатност преноса електричне енергије и управљања преносним системом и делатност транспорта природног гаса , а Министарство надлежно за послове енергетике акта о именовању и разрешењу органа управљања, као и друга акта која се односе на рад и пословање јавних предузећа и друштва која обављају делатност производње, дистрибуције и снабдевања електричном енергијом и природним гасом. Ова допуна је заправо прецизирање постојеће норме у Закону о енергетици која гласи: „ У случају да је лице из става 1. овог

члана Република Србија или државни орган, контролу над оператором транспортног система са једне стране и субјектима који обављају делатности производње или снабдевања природним гасом са друге стране, не може обављати исто лице, односно исти државни орган, а у случају да обављају различита лица, односно државни органи, они не могу бити контролисани од стране истог трећег лица. Прецизирања наведене норме неопходно због обавеза преузетих потврђеним међународним уговорима и отклањања сталних указивања Секретаријата Енергетске заједнице и Европске Комисије да се нису испунили захтеви у погледу функционалног раздвајања, и да је поступак сертификације оператора преносног система спроведен без испуњења овог услова. Из наведених разлога било је нужно уредити и ово питање.

- Члан 55. којим се мења и допуњује члан 132. важећег закона да би се обезбедило усаглашено преношење Директиве 2009/72/EЗ у вези са независношћу лица одговорног за праћење усклађености, праћење програма усклађености и објављивање извештаја о усклађености оператора дистрибутивног система.

- Прописан је и правни оквир за нове учеснике на тржишту који су уведени законима којима се уређује област обновљивих извора енергије и област енергетске ефикасности и то купац -произвођач, агрегатори, складишта електричне енергије а у складу са одредбама Уредбе 943/2019 и Директиве 2019/944.

- Додат је нови члан 53. којим се предвиђа сарадња са регионални координационим центром у погледу олакшавања регионалне набавке резервног капацитета за балансирање док је чланом 75. омогућена куповина и продаја балансне електричне енергије на регионалном и јединственом европском балансном тржишту. Ове одредбе су повезане са стварањем могућности за дерегулацију цена резерве капацитета за балансирање, који је и стални захтев Секретаријата.

- У члану 153. прихваћен је захтев да рок за усвајање плана имплементације напредних мерних система буде годину година од дана усвајања закона.

- Прецизирање одредби чл. 230. и 231. Закона о енергетици у циљу прецизнијег транспонована одредби Директиве 2009/73 о унутрашњем тржишту природног гаса у случају модела независног оператора транспорта (ИТО).

- Омогућавање преузимања нискоугљеничних гасова у гасоводни систем.

Нису прихваћене следеће примедбе и сугестије:

- Да се нацртом закона пропише обавеза израде стратешке процене утицаја за све стратегије, програме и акционе планове који се доносе у складу са Законом о енергетици с обзиром да је важећим Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10) већ дефинисано да су сви стратешки документи предмет стратешке процене.

- Измене и допуне члана 8а. Нацрта које предлаже Секретаријат којима се проширује обим и садржај Интегрисног националног енергетског и климатског плана у односу на већ прописано нацртом закона, обзиром да је нацртом закона чланом 6. предвиђена израда подзаконског акта којим ће се ближе прописати садржај Интегрисаног плана, начин његове израде, динамика извештавања и друго. Покренут је пројекат из ИПА 2017 у оквиру којег је дефинисана израда Интегрисаног плана за енергетику и климу, а сагласно Препоруци Министарског савета и Упутству Секретаријата о изради

Интегрисаног плана за енергетику и климу. Упутством Секретаријата је наведен садржај Интегрисаног плана климе и енергетике као и начин његове израде, учешће заинтересованих страна и друго. У оквиру самог Упутства су предвиђене консултације са Секретаријатом Енергетске заједнице. Препорука Министарског савета Енергетске заједнице 2018/01/ЕнЗ-МС о припреми за израду интегрисаних националних енергетских и климатских планова Уговорних страна у Енергетској заједници није обавезујући акт.

- Предложене измене и допуне Нацрта закона са циљем дерегулације цене за гарантовано снабдевање електричном енергијом и цене резерве капацитета за балансирање, обзиром да је важећим закон прописано да Агенција за енергетику на основу детаљних анализа процењује потребу даљег регулисања ових цена. Према последњем извештајима Агенције за енергетику и даље постоји потреба за регулацијом ових цена.

- Да је Агенција дужна да на захтев надлежног орган у складу са обавезама које произилазе из потврђених међународних споразума отвори поступак за поновну процену усаглашености са критеријумима за раздвајање оператора преносног система, обзиром да такав захтев не произилази из директиве 72/2009.

- Спровођење модела власничког раздвајања за највећег постојећег оператора транспортног система због трајног и озбиљног кршења Уговора о Енергетској заједници. Примедба није прихваћена јер се таквим предлогом Секретаријата омогућава једино власничко раздвајање оператора транспортног система што је у супротности са адаптираном Директивом 2009/73 о заједничким правилима за унутрашње тржиште природног гаса. Такође, ни једна држава ЕУ или региона није пренела ову одредбу на предложени начин.

- Сугестија да се дода нов члан 80д којим се брише члан 289. Закона о енергетици. Сугестија није прихваћена из разлога што се члан 289. односи се на обавезе "узми или плати" и у потпуности је у складу са Директивом 2009/73 о заједничким правилима за унутрашње тржиште природног гаса.

- Предлог измене која се односи на сертификацију оператора система, а како је наведено у образложењу Секретаријата ради исправљања непоштовања коначне Одлуке о изузећу за Гастрас. Предлог није прихваћен јер предложено није предвиђено Директивом 2009/73 о заједничким правилима за унутрашње тржиште природног гаса, а у исто време угрожава се сертификација Електромреже Србије. На предложени начин Секретаријат ЕЗ покушава да кроз Закон реши прекршаје који се воде против Републике Србије пред Енергетском заједницом.

- Сугестија за успостављање организованог тржишта природног гаса. Сугестија није прихваћена из разлога што се нису стекли услови за формирање берзе гаса у Републици Србији. Чак и на нивоу Енергетске заједнице постоји тек почетна иницијатива за формирање овог вида тржишта у области гаса. Како се ускоро планира доношење посебних секторских закона, па тиме и Закона о гасу, радиће се на овим предлозима.

- Сугестија за оснивање берзе природног гаса. Сугестија није прихваћена из разлога што се нису стекли услови за формирање берзе гаса у Републици Србији. Чак и на нивоу Енергетске заједнице постоји тек почетна иницијатива за формирање овог вида тржишта у области гаса. Како се ускоро планира доношење посебних секторских закона, па тиме и Закона о гасу, радиће се на овим предлозима.

Дана 22. фебруара 2021. године електронским путем су достављени нови коментари Енергетске заједнице на Нацрт закона о изменама и допунама Закона о енергетици:

Прихваћене су следеће примедбе и сугестије:

- Текст члана 2. тачка 34а) нацрта је измењени тако што је проширен појам купца- произвођача који је усаглашен са овим појмом из Закона о обновљивим изворима енергије;

- Текст члана 2. тачка 84а) нацрта је измењен, примедба је правно-техничке природе;

- Текст члана 157. став 1. нацрта је допуњен тако што је прописано да ће Влада у року од 6 месеци од дана ступања на снагу овог закона донети акт из члана 23. нацрта који се позива на члан 37а;

- Текст члана 46. нацрта који се позива на члан 165. став 4. измењен је тако да је оператор преносног система дужан да понуди учесницима на тржишту максимални капацитет између зона трговања;

Нису прихваћене следеће примедбе и сугестије, у већем броју поновљене и већ образложене на састанку са Секретаријатом Енергетске заједнице одржаном 8. фебруара и које додатно образлажемо, и то:

- Примедба која се односе на допуну члана 2. новим тачкама 87), 88), 89) и 90), не прихвата се из разлога што је у члану 51. став 1. тачка 2А) нацрта прописана надлежност Агенције за енергетику да доноси Правила о спречавању злоупотреба на тржишту електричне енергије и природног гаса (Уредба 2011/1227) у којим ће бити садржани сви појмови који су наведени у предлогу нових тачака.

- Примедбе која се односе на члан 8А се не прихватају. У вези прве примедбе, упутством Енергетске заједнице у вези израде интегрисаног енергетског и климатског плана је дефинисано да се нацрт тог документа достави на консултације Енергетској Заједници. Поред тога пројектним задатком за израду интегрисаног плана за Србију дефинисано је да ће се радити консултације са Секретаријатом док смо сагласно Закону о стратешкој процени утицаја на животну средину у обавези смо да спроведемо јавне консултације. У свим до сада спроведеним јавним консултацијама везаним за израду стратешких докумената, јавне консултације су обухватале и консултације са Енергетском заједницом. Што се тиче коментара да рок за израду Плана треба да буде 31.11.2021. године, исти се не прихвата јер је у члану 157. Нацрта закона предвиђено да ће се наведени План донети у року од 9 месеци од дана ступања на снагу овог закона.

- Примедба које се односе на допуну члан 15А. тиме да се о финансијској подршци обавести Комисија за државну помоћ ради осигурања поштовања правила о државној помоћи, предлог допуне није прихваћен из разлога што је Законом о контроли државне помоћи („Службени гласник РС”, број 73/2019) ова обавеза већ прописана и мора се поштовати.

- Примедба која се односи на допуну члана 51. ставом да ће се Правила усвојити у року од два месеца од ступања на снагу овог закона се не може прихватити из разлога што је за само спровођење јавне консултације и усаглашавање коментара потребно најмање 30 дана, а то значи да доносилац за припрему акта има на располагању само 30 дана, што је прекрatak период, односно потребно је минимално 6 месеци за доношење ове Уредбе.

- Примедбе који се односи на члан 51. став 4. и члан 93А, се не прихватају имајући у виду да је сврха у Нацрту закона преношење мрежних правила, што се овим Нацртом закона и постиже, а о начину преношења одлучује Уговорна страна.

- Примедбе на члан 52. став 1. тачка 1) се не прихвата имајући у виду да у ситуацији када је националним правилима о раду преносног система предвиђено да је 160 MW за потребе секундарне регулације и 300 MW резерве

за потребе терцијарне регулације у оквиру контролне области Србије, мора да буде обезбеђено из домаћих капацитета, у условима постојања само једног добављача који је ЈП Електропривреда Србије, нереално је очекивати да је могуће обезбедити конкуренцију по овом основу. Отуда је изражен и ризик од злоупотребе доминантног положаја, те је неопходно задржати регулацију цена закупа снаге за потребе секундарне и терцијарне регулације, како би се спречио њихов неоправдан раст. Како се техничка и тржишна правила буду развијала у будућности и појавом нових произвођача електричне енергије, биће могуће да се створе претпоставке за настанак и развој тржишта за ове намене, при чему је неопходно да се претходно обезбеде техничке, правне и регулаторне претпоставке које би омогућиле несметано функционисање овог тржишта. Коментар Енергетске Заједнице не оставља могућност избора решења и процену потребе.

- Примедба на члан 89. став 4. се не прихвата имајући у виду да у условима када регулисана цена електричне енергије за гарантовано снабдевање знатно заостаје за тржишном ценом која би била стимулативна и за друге снабдеваче и када се велики број становника налази у условима апсолутног и енергетског сиромаштва, без обзира на расположивост електричне енергије у региону, као и расположивост преносних интерконективних капацитета, укидање регулације ових цена није прихватљива опција обзиром на последице и ризике које таква одлука са собом носи. Да би се регулација цена за гарантовано снабдевање могла укинути, неопходно је да се крене, са постепеним смањивањем и елиминисањем разлике између регулисаних и тржишних цена електричне енергије, обезбеди већа обухватност заштите енергетски угрожених купаца и у том циљу унапреди Уредба за заштиту енергетски угрожених купаца. Истовремено, треба припремити сва неопходна акта и алате за ефикасније функционисање малопродајног тржишта. Такође, услед утицаја пандемије на привредну активност у 2020. години и очекиваних негативних ефеката у наредном периоду, сходно томе и ризика од увећаног броја купаца електричне енергије на гарантованом снабдевању који могу имати значано мања примања, расте значај регулисања цена електричне енергије на гарантованом снабдевању. За наредну анализу потребно је проширити базу података која би била у функцији оцене концентрације и развијености тржишта, у складу са праксом ACER и CEER-а. Агенција ће унапређивати комуникацију са снабдевачима и у заједничком раду настојати да се отклоне све препреке које су препознате као ограничавајући елементи за даљи развој тржишта.

- Примедба која се односи на допуну члана 183ж ставом 2. да ће Влада усвојити акт из става 1. овог члана у року од два месеца од ступања на снагу овог закона, се не може прихватити из разлога, што је за само спровођење јавне консултације и усаглашавање коментара потребно најмање 30 дана, а то значи да доносилац за припрему акта има на располагању само 30 дана, што је прекрatak период, односно потребно је минимално 6 месеци за доношење ове Уредбе.

- Примедба да се измени члан 407. се не прихвата јер тај члан није ни обухваћен Нацртом закона. Ово посебно имајући у виду чињеницу да је поступак сертификације оператора преносног система ЕМС а.д. - Београд окончан у складу са важећим Законом о енергетици и прибављеним мишљењима надлежних органа. Сматрамо да поновно покретање поступка сертификације ЕМС а.д. - Београд није потребно, без обзира на предложене измене чланова нацрта закона које се односе на надлежности министарстава. Обзиром на то да се критеријуми за сертификацију (који проистичу из тзв. Трећег енергетског пакета) који су постављени важећим Законом о енергетици не мењају и да са друге стране Закон о енергетици у члану 103. предвиђа јасна



правила у случају да надлежно регулаторно тело посумња да је сертификовани оператер престао да испуњава услове за сертификацију (односно правила за покретање новог поступка сертификације), не постоји оправдање да се кроз прелазне одредбе закона, на ванредан начин (без јасних критеријум и мимо важеће процедуре) поништава постојећа сертификација и да се намеће обавеза поновног вођења поступка (иницијалне сертификације), који је већ спроведен у претходном периоду.

1. Назив прописа Европске уније : 32015R1222 Commission Regulation (EU) 2015/1222 of 24 July 2015 establishing a guideline on capacity allocation and congestion management Text with EEA relevance (OJ L 197, 25.7.2015, p. 24–72)  Уредба комисије (ЕУ) 2015/1222 од 24. јула 2015. о успостављању смерница за доделу капацитета и управљање загушењима (Сл. лист бр. L 197, 25.7.2015, стр. 24-72) - делимично усклађено	2. „CELEX” ознака ЕУ прописа 32015R1222
3. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа: Влада  Обрађивач - Министарство рударства и енергетике	4. Датум израде табеле:  18.02.2021.
5. Назив (Нацрта, предлога) прописа чије одредбе су предмет анализе усклађености са прописом Европске уније: 01. Предлог закона о иземанама и допунама Закона о енергетици	6. Бројчане ознаке (шифре) планираних прописа из базе НПАА: 2017-335
7. Усклађеност одредби прописа са одредбама прописа ЕУ: <b>делимично усклађено</b>	

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
Одредба прописа ЕУ	Садржина одредбе	Одредбе прописа Р. Србије	Садржина одредбе	Усклађеност <sup>1</sup>	Разлози за делимичну усклађеност, неусклађеност или непреносивост	Напомена о усклађености
1.1	This Regulation lays down detailed guidelines on cross-zonal capacity allocation and congestion management in the day-ahead and intraday markets, including the requirements for the establishment of common methodologies for determining the volumes	01. 183Ж.1.	ВЛАДА БЛИЖЕ ПРОПИСУЈЕ УСЛОВЕ, ПОСТУПАК СТИЦАЊА, ТРАЈАЊЕ И ПРЕСТАНАК СТАТУСА НОМИНОВАНОГ ОПЕРАТОРА ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ	ДУ	Предлогом измена и допуна Закона о енергетици ствара се правни основ за доношење подзаконских аката од стране	Потпуна усклађеност са Уредбом

<sup>1</sup> Потпуно усклађено - ПУ, делимично усклађено - ДУ, неусклађено - НУ, непреносиво – НП

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	of capacity simultaneously available between bidding zones, criteria to assess efficiency and a review process for defining bidding zones.	01. 50.1.14.  01. 183Ж.2.	<p>ЕНЕРГИЈЕ, УЛОГУ НОМИНОВАНОГ ОПЕРАТОРА ТРЖИШТА, ЦЕНТРАЛНЕ УГОВОРНЕ СТРАНЕ, ПРЕНОСНОГ АГЕНТА И ОПЕРАТОРА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА У ВЕЗИ СА ПОСЛОВИМА СПАЈАЊА ОРГАНИЗОВАНИХ ТРЖИШТА, ПРИНЦИПЕ ФИНАНСИЈСКОГ ПОРАВНАЊА И ПЛАЋАЊА, ПРИНЦИПЕ СПАЈАЊА ДАН-УНАПРЕД И УНУТАРДНЕВНОГ ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ СА СУСЕДНИМ ТРЖИШТИМА.</p> <p>Агенција доноси методологије:</p> <p>14) ЗА УТВРЂИВАЊЕ ТРОШКОВА, НАЧИН НАДОКНАДЕ И РАСПОДЕЛЕ ТРОШКОВА ИЗМЕЂУ НОМИНОВАНОГ ОПЕРАТОРА ТРЖИШТА И ОПЕРАТОРА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА И ОДОБРАВА ОВЕ ТРОШКОВЕ АКО СУ ОПРАВДАНИ;</p> <p>ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА И НЕМО МОГУ ДОНОСИТИ И ПОСЕБНЕ АКТЕ У ЦИЉУ УСПОСТАВЉАЊА И ФУНКЦИОНИСАЊА ДАН УНАПРЕД И УНУТАРДНЕВНОГ СПАЈАЊА ТРЖИШТА.</p>		<p>Владе и методологија од стране Агенције у року од 6 месеца од дана ступања на снагу закона, као и израде алгоритма и процедура од стране оператора преносног система и НЕМО усаглашених са већ успостављеним на нивоу ЕУ.</p> <p>Ова Уредба до сада није адаптиран у Енергетској заједници, али је упркос томе кроз измене и допуне Закона о енергетици већ делимично транспонована.</p> <p>Предлогом измена и допуна Закона о енергетици у одељку Спајање организованог тржишта електричне енергије са суседним тржиштима прописано је именовање номинovanог оператора тржишта електричне енергије, улоге централне уговорне стране, агента преноса и расподела трошкова спајања тржишта које је неопходно да би се омогућиле почетне активности на спајању дан-унапред и унутардневно тржиште електричне енергије у Републици Србији са јединственим тржиштем Европске уније.</p> <p>Такође текст ће се прилагодити нашој ситуацији пошто нисмо чланица ЕУ а Комисија ЕУ и АЦЕР немају надлежности у Републици Србији.</p> <p>Текст ће се прилагодити и могућностима ТСО у скаладу</p>	2015/1222 биће постигнута уласком Републике Србије у Европску унију.

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
					са обавезама у европским асоцијацијама и ЕНТСО-Е правилима	
1.2	This Regulation shall apply to all transmission systems and interconnections in the Union except the transmission systems on islands which are not connected with other transmission systems via interconnections.		He	НП	Нисмо чланица ЕУ	
1.3	In Member States where more than one transmission system operator exists, this Regulation shall apply to all transmission system operators within that Member State. Where a transmission system operator does not have a function relevant to one or more obligations under this Regulation, Member States may provide that the responsibility for complying with those obligations is assigned to one or more different, specific transmission system operators.	/	/ He	НП		
1.4	The Union single day-ahead and intraday coupling may be opened to market operators and TSOs operating in Switzerland on the condition that the national law in that country implements the main provisions of Union electricity market legislation and that there is an intergovernmental agreement on electricity cooperation between the Union and Switzerland.	/	/ не	НП		
1.5	Subject to the conditions in paragraph 4 above being fulfilled, participation by Switzerland in day-ahead coupling and single intraday coupling shall be decided by the Commission based on an opinion given by the Agency. The rights and responsibilities of Swiss NEMOs and TSOs joining single day-ahead coupling shall be consistent with the rights and responsibilities of NEMOs and TSOs operating in the Union to allow a smooth functioning of the single day-ahead and intraday coupling systems implemented at Union level and a level-playing field for all stakeholders.	/	/не	НП		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
2.1	'individual grid model' means a data set describing power system characteristics (generation, load and grid topology) and related rules to change these characteristics during capacity calculation, prepared by the responsible TSOs, to be merged with other individual grid model components in order to create the common grid model	01. 183Ж	Одредбе од 2.1-2.22 биће прописане прописом Владе, методологијама, алгоритмима и процедурама од стране оператора преносног система и НЕМО усаглашених са већ успостављеним на нивоу ЕУ.		Текст ће се прилагодити нашој ситуацији пошто нисмо чланица ЕУ а Комисија ЕУ и АЦЕР немају надлежности у Републици Србији. Текст ће се прилагодити могућностима ТСО у скаладу са обавезама у европским асоцијацијама и ЕНТСО-Е правилима	
2.2	'common grid model' means a Union-wide data set agreed between various TSOs describing the main characteristic of the power system (generation, loads and grid topology) and rules for changing these characteristics during the capacity calculation process					
2.3	'capacity calculation region' means the geographic area in which coordinated capacity calculation is applied					
2.4	'scenario' means the forecasted status of the power system for a given time-frame					
2.5	'net position' means the netted sum of electricity exports and imports for each market time unit for a bidding zone					
2.6	'allocation constraints' means the constraints to be respected during capacity allocation to maintain the transmission system within operational security limits and have not been translated into cross-zonal capacity or that are needed to increase the efficiency of capacity allocation					
2.7	'operational security limits' means the acceptable operating boundaries for secure grid operation such as thermal limits, voltage limits, short-circuit current limits, frequency and dynamic stability limits					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
2.8	‘coordinated net transmission capacity approach’ means the capacity calculation method based on the principle of assessing and defining ex ante a maximum energy exchange between adjacent bidding zones;					
2.9	‘flow-based approach’ means a capacity calculation method in which energy exchanges between bidding zones are limited by power transfer distribution factors and available margins on critical network elements;					
2.10	‘contingency’ means the identified and possible or already occurred fault of an element, including not only the transmission system elements, but also significant grid users and distribution network elements if relevant for the transmission system operational security;					
2.11	‘coordinated capacity calculator’ means the entity or entities with the task of calculating transmission capacity, at regional level or above;					
2.12	‘generation shift key’ means a method of translating a net position change of a given bidding zone into estimated specific injection increases or decreases in the common grid model;					
2.13	‘remedial action’ means any measure applied by a TSO or several TSOs, manually or automatically, in order to maintain operational security;					
2.14	‘reliability margin’ means the reduction of cross-zonal capacity to cover the uncertainties within capacity calculation;					
2.15	‘market time’ means central European summer time or central European time, whichever is in effect;					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
2.16	‘congestion income’ means the revenues received as a result of capacity allocation;					
2.17	‘market congestion’ means a situation in which the economic surplus for single day-ahead or intraday coupling has been limited by cross-zonal capacity or allocation constraints;					
2.18	‘physical congestion’ means any network situation where forecasted or realised power flows violate the thermal limits of the elements of the grid and voltage stability or the angle stability limits of the power system;					
2.19	‘structural congestion’ means congestion in the transmission system that can be unambiguously defined, is predictable, is geographically stable over time and is frequently reoccurring under normal power system conditions;					
2.20	‘matching’ means the trading mode through which sell orders are assigned to appropriate buy orders to ensure the maximisation of economic surplus for single day-ahead or intraday coupling;					
2.21	‘order’ means an intention to purchase or sell energy or capacity expressed by a market participant subject to specified execution conditions;					
2.22	‘matched orders’ means all buy and sell orders matched by the price coupling algorithm or the continuous trade matching algorithm;					
2.23	‘nominated electricity market operator (NEMO)’ means an entity designated by the competent authority to perform tasks related to single day-ahead or single intraday coupling;	01. 183 A.11.	НОМИНОВАНИ ОПЕРАТОР ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: НЕМО) ЈЕ СУБЈЕКТ КОЈИ ЈЕ ОДРЕЂЕН ЗА СПРОВОЂЕЊЕ СПАЈАЊА ДАН УНАПРЕД И УНУТАРДНЕВНОГ ОРГАНИЗОВАНОГ ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ СА СУСЕДНИМ ОРГАНИЗОВАНИМ ТРЖИШТИМА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ.	ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
2.24	'shared order book' means a module in the continuous intraday coupling system collecting all matchable orders from the NEMOs participating in single intraday coupling and performing continuous matching of those orders;		Одредбе од 2.24-2.41 биће прописане прописом Владе, методологијама, алгоритма и процедура од стране оператора преносног система и НЕМО усаглашених са већ успостављеним на нивоу ЕУ		Текст ће се прилагодити нашој ситуацији пошто нисмо чланица ЕУ а Комисија ЕУ и АЦЕР немају надлежности у Републици Србији. Текст ће се прилагодити могућностима ТСО у скаладу са обавезама у европским асоцијацијама и ЕНТСО-Е правилима	
2.25	'trade' means one or more matched orders;					
2.26	'single day-ahead coupling' means the auctioning process where collected orders are matched and cross-zonal capacity is allocated simultaneously for different bidding zones in the day-ahead market;					
2.27	'single intraday coupling' means the continuous process where collected orders are matched and cross-zonal capacity is allocated simultaneously for different bidding zones in the intraday market;					
2.28	'price coupling algorithm' means the algorithm used in single day-ahead coupling for simultaneously matching orders and allocating cross-zonal capacities;					
2.29	'continuous trading matching algorithm' means the algorithm used in single intraday coupling for matching orders and allocating cross-zonal capacities continuously;					
2.30	'market coupling operator (MCO) function' means the task of matching orders from the day-ahead and intraday markets for different bidding zones and simultaneously allocating cross-zonal capacities;					
2.31	'clearing price' means the price determined by matching the highest accepted selling order and the lowest accepted buying order in the electricity market;					



a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
2.32	‘scheduled exchange’ means an electricity transfer scheduled between geographic areas, for each market time unit and for a given direction;					
2.33	‘scheduled exchange calculator’ means the entity or entities with the task of calculating scheduled exchanges;					
2.34	‘day-ahead market time-frame’ means the time-frame of the electricity market until the day-ahead market gate closure time, where, for each market time unit, products are traded the day prior to delivery;					
2.35	‘day-ahead firmness deadline’ means the point in time after which cross-zonal capacity becomes firm;					
2.36	‘day-ahead market gate closure time’ means the point in time until which orders are accepted in the day-ahead market;					
2.37	‘intraday market time-frame’ means the time-frame of the electricity market after intraday cross-zonal gate opening time and before intraday cross-zonal gate closure time, where for each market time unit, products are traded prior to the delivery of the traded products;					
2.38	‘intraday cross-zonal gate opening time’ means the point in time when cross-zonal capacity between bidding zones is released for a given market time unit and a given bidding zone border;					
2.39	‘intraday cross-zonal gate closure time’ means the point in time where cross-zonal capacity allocation is no longer permitted for a given market time unit;					
2.40	‘capacity management module’ means a system containing up-to-date information on available cross-zonal capacity for the purpose of allocating intra-day cross-zonal capacity;					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
2.41	‘non-standard intraday product’ means a product for continuous intraday coupling not for constant energy delivery or for a period exceeding one market time unit with specific characteristics designed to reflect system operation practices or market needs, for example orders covering multiple market time units or products reflecting production unit start-up costs;					
2.42	‘central counter party’ means the entity or entities with the task of entering into contracts with market participants, by novation of the contracts resulting from the matching process, and of organising the transfer of net positions resulting from capacity allocation with other central counter parties or shipping agents;	01. 184Д.1.	ЦЕНТРАЛНА УГОВОРНА СТРАНА ЈЕ СУБЈЕКТ НАДЛЕЖАН ЗА ФИЗИЧКУ И ФИНАНСИЈСКУ РЕАЛИЗАЦИЈУ ТРАНСАКЦИЈА ЗАКЉУЧЕНИХ НА ОРГАНИЗОВАНОМ ТРЖИШТУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ И ФИНАНСИЈСКУ РЕАЛИЗАЦИЈУ ТРАНСАКЦИЈЕ ИЗМЕЂУ ДВЕ ЗОНЕ ТРГОВАЊА.	ПУ		
2.43	‘shipping agent’ means the entity or entities with the task of transferring net positions between different central counter parties;	01. 184Д. 4.	ПРЕНОСНИ АГЕНТ ЈЕ СУБЈЕКТ ОДГОВОРАН ЗА ПРЕНОС НЕТО ПОЗИЦИЈЕ ИЗМЕЂУ РАЗЛИЧИТИХ ЦЕНТРАЛНИХ УГОВОРНИХ СТРАНА.	ПУ		
2.44	‘firmness’ means a guarantee that cross-zonal capacity rights will remain unchanged and that a compensation is paid if they are nevertheless changed;		Одредбе од 2.44-3.1.10 биће прописане прописом Владе, методологијама, алгоритмима и процедурама од стране оператора преносног система и НЕМО усаглашених са већ успостављеним на нивоу ЕУ			
2.45	‘force majeure’ means any unforeseeable or unusual event or situation beyond the reasonable control of a TSO, and not due to a fault of the TSO, which cannot be avoided or overcome with reasonable foresight and diligence, which cannot be solved by measures which are from a technical, financial or economic point of view reasonably possible for the TSO, which has actually happened and is objectively verifiable, and which makes it impossible for the TSO to fulfil, temporarily or permanently, its obligations in accordance with this Regulation;					
2.46.	‘economic surplus for the single day-ahead or intraday					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	coupling' means the sum of (i) the supplier surplus for the single day-ahead or intraday coupling for the relevant time period, (ii) the consumer surplus for the single day-ahead or intraday coupling, (iii) the congestion income and (iv) other related costs and benefits where these increase economic efficiency for the relevant time period, supplier and consumer surplus being the difference between the accepted orders and the clearing price per energy unit multiplied by the volume of energy of the orders.					
3.1.1.	promoting effective competition in the generation, trading and supply of electricity;					
3.1.2.	ensuring optimal use of the transmission infrastructure;					
3.1.3.	ensuring operational security;					
3.1.4.	optimising the calculation and allocation of cross-zonal capacity;					
3.1.5.	ensuring fair and non-discriminatory treatment of TSOs, NEMOs, the Agency, regulatory authorities and market participants;					
3.1.6.	ensuring and enhancing the transparency and reliability of information;					
3.1.7.	contributing to the efficient long-term operation and development of the electricity transmission system and electricity sector in the Union;					
3.1.8.	respecting the need for a fair and orderly market and fair and orderly price formation;					
3.1.9.	creating a level playing field for NEMOs;					
3.1.10.	providing non-discriminatory access to cross-zonal capacity.					
4.1.	Each Member State electrically connected to a bidding zone in another Member State shall ensure		ПОСТУПАК ИМЕНОВАЊА НЕМО, ПОКРЕЋЕ СЕ ПОДНОШЕЊЕМ ЗАХТЕВА	ДУ	Као под тачком 1.1.	Процедура

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	that one or more NEMOs are designated by four months after the entry into force of this Regulation to perform the single day-ahead and/or intraday coupling. For that purpose, domestic and non-domestic market operators may be invited to apply to be designated as a NEMO.	01. 183A.3.  01. 183A.4.  01. 183A.5.    01. 183A.6.	МИНИСТАРСТВУ СА ПОТРЕБНОМ ДОКУМЕНТАЦИЈОМ. ЗАХТЕВ И ДОКУМЕНТАЦИЈУ ИЗ СТАВА 4. ОВОГ ЧЛАНА МИНИСТАРСТВО ПО ПРИЈЕМУ ДОСТАВЉА АГЕНЦИЈИ РАДИ ДАВАЊА ОБРАЗЛОЖЕНОГ ИЗВЕШТАЈА. ИЗВЕШТАЈ ОБАВЕЗНО САДРЖИ И ЗАКЉУЧАК О ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ЗА ИМЕНОВАЊЕ НЕМО. АГЕНЦИЈА ЈЕ ДУЖНА ДА У РОКУ ОД ДВА МЕСЕЦА ОД ДАНА КАДА МИНИСТАРСТВО ДОСТАВИ ЗАХТЕВ СА ДОКУМЕНТАЦИЈОМ ИЗДА МИШЉЕЊЕ. ОДЛУКУ О ИМЕНОВАЊУ НЕМО, НА ПРЕДЛОГ МИНИСТАРСТВА, ДОНОСИ ВЛАДА.  НОМИНОВАНИ ОПЕРАТОРИ ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ СА СЕДИШТЕМ У ЗЕМЉАМА ЧЛАНИЦАМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ ИЛИ УГОВОРНЕ СТРАНЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ МОГУ ДА ПОДНЕСУ ЗАХТЕВ ДА СЕ ОДРЕДЕ ЗА НОМИНОВАНОГ ОПЕРАТОРА ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ ПОД УСЛОВИМА РЕЦИПРОЦИТЕТА.			именовања је прописана Законом
4.2.	Each Member State concerned shall ensure that at least one NEMO is designated in each bidding zone on its territory. NEMOs shall be designated for an initial term of four years. Except where Article 5(1) applies, Member States shall allow applications for designation at least annually.		Одредбе од 4.2-5.3 које су преносиве биће прописане прописом Владе, методологијама, алгоритмима и процедурама од стране оператора преносног система и НЕМО усаглашених са већ успостављеним на нивоу ЕУ.		Текст ће се прилагодити нашој ситуацији пошто нисмо чланица ЕУ а Комисија ЕУ и АЦЕР немају надлежности у Републици Србији. Текст ће се прилагодити могућностима оператора преносног система а у скаладу са обавезама у европским асоцијацијама и ЕНТСО-Е правилима	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
4.3.	Unless otherwise provided by Member States, regulatory authorities shall be the designating authority, responsible for NEMO designation, monitoring of compliance with the designation criteria and, in the case of national legal monopolies, the approval of NEMO fees or the methodology to calculate NEMO fees. Member States may provide that authorities other than the regulatory authorities be the designating authority. In these circumstances Member States shall ensure that the designating authority has the same rights and obligations as the regulatory authorities in order to effectively carry out its tasks.					
4.4.	The designating authority shall assess whether NEMO candidates meet the criteria set out in Article 6. Those criteria shall apply regardless of whether one or more NEMOs are appointed. When deciding upon NEMO designations, any discrimination between applicants, notably between non-domestic and domestic applicants, shall be avoided. If the designating authority is not the regulatory authority, the regulatory authority shall give an opinion on the extent to which the applicant for designation meets the designation criteria laid down in Article 6. NEMO designations shall only be refused where the designation criteria in Article 6 are not met or in accordance with Article 5(1).					
4.5.	A NEMO designated in one Member State shall have the right to offer day-ahead and intraday trading services with delivery in another Member State. The trading rules in the latter Member State shall apply without the need for designation as a NEMO in that Member State. The designating authorities shall monitor all NEMOs performing single day-ahead and/or intra-day coupling within their Member State. In accordance with Article 19 of Regulation (EC) No 714/2009 the designating authorities shall ensure compliance with this Regulation by all NEMOs performing single day-ahead and/or intra-day coupling within their Member State, regardless of where the NEMOs were designated. The authorities in					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	<p>charge of NEMO designation, monitoring and enforcement shall exchange all information necessary for an efficient supervision of NEMO activities.</p> <p>A designated NEMO must notify the designating authority of another Member State if it proposes to perform single day-ahead or intraday coupling in that Member State two months before commencing operation.</p>					
4.6.	By way of exception to paragraph 5 of this Article, a Member State may refuse the trading services by a NEMO designated in another Member State if:					
4.6.1.	a national legal monopoly for day-ahead and intraday trading services exists in the Member State or bidding zone of the Member State where delivery takes place in accordance with Article 5(1); or					
4.6.2.	the Member State where delivery takes place can establish that there are technical obstacles to delivery into that Member State of electricity purchased on day-ahead and intraday markets using NEMOs designated in another Member State linked to the need to ensure the objectives of this Regulation are met while maintaining operational security; or					
4.6.3.	the trading rules in the Member State of delivery are not compatible with the delivery into that Member State of electricity purchased on the basis of day-ahead and intraday trading services provided by a NEMO designated in another Member State; or					
4.6.4.	the NEMO is a national legal monopoly in accordance with Article 5 in the Member State where it is designated.					
4.7.	In case of a decision to refuse day-ahead and/or intraday trading services with delivery in another Member State, the Member State of delivery shall notify its decision to the NEMO and to the					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	designating authority of the Member State where the NEMO is designated, as well as to the Agency and the Commission. The refusal shall be duly justified. In the cases set out in subparagraphs 6(b) and 6(c), the decision to refuse trading services with delivery in another Member State shall also set out how and by when the technical obstacles to trading can be overcome or the domestic trading rules can be made compatible with trading services with delivery in another Member State. The designating authority of the Member State refusing the trading services shall investigate the decision and publish an opinion on how to remove the obstacles to the trading services or how to make the trading services and the trading rules compatible.					
4.8.	The Member State where the NEMO has been designated shall ensure that designation is revoked if the NEMO fails to maintain compliance with the criteria in Article 6 and is not able to restore compliance within six months of being notified of such failure by the designating authority. If the regulatory authority is not responsible for designation and monitoring, they shall be consulted on the revocation. The designating authority shall also notify the designating authority of the other Member States in which that NEMO is active of its failure to maintain compliance at the same time it notifies the NEMO.					
4.9.	If a designating authority of a Member State finds that a NEMO active but not designated in its country fails to maintain compliance with the criteria in Article 6 with respect to its activities in this country, it must notify the NEMO of its non-compliance. If the NEMO does not restore compliance within three months of being notified, the designating authority can suspend the right to offer intraday and day-ahead trading services in this Member State until such time as the NEMO restores compliance. The designating authority shall notify the designating authority of the Member State in which the NEMO is designated, the Agency and the Commission.	/	/не	НП		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
4.10.	The designating authority shall inform the Agency of the designation and revocation of NEMOs. The Agency shall maintain a list of designated NEMOs, their status and where they operate on its website.					
5.1.	<p>If a national legal monopoly for day-ahead and intraday trading services which excludes the designation of more than one NEMO already exists in a Member State or Member State's bidding zone at the time of the entry into force of this Regulation, the Member State concerned must notify the Commission within two months after entry into force of this regulation and may refuse the designation of more than one NEMO per bidding zone.</p> <p>If there are several applicants to be designated as the only NEMO, the Member State concerned shall designate the applicant which best meets the criteria listed in Article 6. If a Member State refuses the designation of more than one NEMO per bidding zone, the competent national authority shall fix or approve the NEMO fees for trading in the day-ahead and intraday markets, sufficiently in advance of their entry into force, or specify the methodologies used to calculate them.</p> <p>In accordance with Article 4(6), the Member State concerned may also refuse cross-border trading services offered by a NEMO designated in another Member State; however, the protection of existing power exchanges in that Member State from economic disadvantages through competition is not a valid reason for refusal.</p>					
5.2.	For the purposes of this regulation, a national legal monopoly is deemed to exist where national law expressly provides that no more than one entity within a Member State or Member State bidding zone can carry out day-ahead and intraday trading services.					
5.3.	Two years after the entry into force of this Regulation, the Commission shall forward a report to the European Parliament and the Council in					



a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	<p>accordance with Article 24 of Regulation (EC) No 714/2009 on the development of single day-ahead and intraday coupling in the Member States, with particular emphasis on the development of competition between NEMOs. On the basis of that report, and if the Commission deems that there is no justification for the continuation of national legal monopolies or for the continued refusal of a Member State to allow cross-border trading by a NEMO designated in another Member State, the Commission may consider appropriate legislative or other appropriate measures to further increase competition and trade between and within Member States. The Commission shall also include an assessment in the report evaluating the governance of single day-ahead and intraday coupling established by this Regulation, with particular emphasis on the transparency of MCO functions carried jointly by the NEMOs. On the basis of that report, and if the Commission deems that there is ambiguity in carrying out the monopolistic MCO functions and other NEMO tasks, the Commission may consider appropriate legislative or other appropriate measures to further increase transparency and efficient functioning of single day-ahead and intraday coupling.</p>					
6.1.	<p>An applicant shall only be designated as a NEMO if it complies with all of the following requirements:</p>	<p><b>01.</b> 183A.1</p>	<p>НЕМО У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ СЕ ОДРЕЂУЈЕ АКО ИСПУЊАВА СЛЕДЕЋЕ УСЛОВЕ:</p>	<p>ПУ</p>		
6.1.1.	<p>it has contracted or contracts adequate resources for common, coordinated and compliant operation of single day-ahead and/or intraday coupling, including the resources necessary to fulfil the NEMO functions, financial resources, the necessary information technology, technical infrastructure and operational procedures or it shall provide proof that it is able to make these resources available within a reasonable preparatory period before taking up its tasks in</p>	<p><b>01</b> 183A.1.1.</p>	<p>1) ИМА НА РАСПОЛАГАЊУ ОДГОВАРАЈУЋЕ РЕСУРСЕ ЗА КООРДИНИСАНО СПРОВОЂЕЊЕ ДАН УНАПРЕД, ОДНОСНО УНУТАРДНЕВНОГ СПАЈАЊА ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, УКЉУЧУЈУЋИ РЕСУРСЕ НЕОПХОДНЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА НОМИНОВАНОГ ОПЕРАТОРА ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, ФИНАНСИЈСКЕ РЕСУРСЕ, ПОТРЕБНУ ИНФОРМАЦИОНУ ТЕХНОЛОГИЈУ, ТЕХНИЧКУ</p>	<p>ПУ</p>		

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	accordance with Article 7;		ИНФРАСТРУКТУРУ И РАДНЕ ПОСТУПКЕ, ИЛИ ДОКАЗУЈЕ ДА ЋЕ ТЕ РЕСУРСЕ СТЕЋИ БЛАГОВРЕМЕНО ТОКОМ ПРИПРЕМНОГ ПЕРИОДА ПРЕ ПРЕУЗИМАЊА СВОЈИХ ЗАДАТАКА;			
6.1.2.	it shall be able to ensure that market participants have open access to information regarding the NEMO tasks in accordance with Article 7;	<b>01</b> 183A.1.2.	2) МОЖЕ ДА ОСИГУРА УЧЕСНИЦИМА НА ТРЖИШТУ ОТВОРЕН ПРИСТУП ИНФОРМАЦИЈАМА У ВЕЗИ СА ЗАДАЦИМА НОМИНОВАНОГ ОПЕРАТОРА ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ;	ПУ		
6.1.3.	it shall be cost-efficient with respect to single day-ahead and intraday coupling and shall in its internal accounting keep separate accounts for MCO functions and other activities in order to prevent cross-subsidisation;	<b>01</b> 183A.1.3.	3) ТРОШКОВНО ЈЕ ЕФИКАСАН У ПОГЛЕДУ ДАН УНАПРЕД И УНУТАРДНЕВНОГ СПАЈАЊА ТРЖИШТА, ТЕ У ОКВИРУ СВОЈЕГ УНУТРАШЊЕГ РАЧУНОВОДСТВА ВОДИ ЗАСЕБНО КЊИГОВОДСТВО ЗА ФУНКЦИЈЕ СПАЈАЊА ТРЖИШТА И ДРУГЕ АКТИВНОСТИ РАДИ СПРЕЧАВАЊА УНАКРСНОГ СУБВЕНЦИОНИСАЊА;	ПУ		
6.1.4.	it shall have an adequate level of business separation from other market participants;	<b>01</b> 183A.1.4.	4) У ОДГОВАРАЈУЋОЈ ЈЕ МЕРИ ПОСЛОВНО ОДВОЈЕН ОД ДРУГИХ УЧЕСНИКА НА ТРЖИШТУ;	ПУ		
6.1.5.	if designated as a national legal monopoly for day-ahead and intraday trading services in a Member State, it shall not use the fees in Article 5(1) to finance its day-ahead or intraday activities in a Member State other than the one where these fees are collected;	<b>01</b> 183A.1.5.	5) АКО ЈЕ У ДРУГОЈ ДРЖАВИ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ ИЛИ УГОВОРНИХ СТРАНА ЕНЕРГЕТСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ ОДРЕЂЕН КАО НАЦИОНАЛНИ ПРАВНИ МОНОПОЛ ЗА УСЛУГЕ ДАН УНАПРЕД И УНУТАРДНЕВНОГ ТРГОВАЊА, НЕ СМЕ ПРИМЕЊИВАТИ НАКНАДЕ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ СВОЈИХ АКТИВНОСТИ НА ДАН УНАПРЕД ИЛИ УНУТАРДНЕВНОМ ТРЖИШТУ НИ У ЈЕДНОЈ ДРЖАВИ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ ИЛИ УГОВОРНОЈ СТРАНИ ЕНЕРГЕТСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ ОСИМ У ОНОЈ У КОЈОЈ СЕ НАВЕДЕНЕ НАКНАДЕ НАПЛАЋУЈУ;	ПУ		
6.1.6.	it shall be able to treat all market participants in a non-	<b>01</b> 183A.1.6.	6) ДА ПОСТУПА БЕЗ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ ПРЕМА СВИМ УЧЕСНИЦИМА НА ТРЖИШТУ;	ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	discriminatory way;					
6.1.7.	it shall have appropriate market surveillance arrangements in place;	<b>01</b> 183A.1.7.	7) ИМА УСПОСТАВЉЕНЕ ОДГОВАРАЈУЋЕ МЕХАНИЗМЕ ЗА НАДЗОР ТРЖИШТА;	ПУ		
6.1.8.	it shall have in place appropriate transparency and confidentiality agreements with market participants and the TSOs;	<b>01</b> 183A.1.8.	8) ИМА ЗАКЉУЧЕНЕ ОДГОВАРАЈУЋЕ СПОРАЗУМЕ КОЈИМА СУ УРЕЂЕНИ ТРАНСПАРЕНТНОСТ И ПОВЕРЉИВОСТ ПОДАТАКА СА УЧЕСНИЦИМА НА ТРЖИШТУ И ОПЕРАТОРИМА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА;	ПУ		
6.1.9.	it shall be able to provide the necessary clearing and settlement services;	<b>01</b> 183A.1.9.	9) ПРУЖА ПОТРЕБНЕ УСЛУГЕ ФИНАНСИЈСКОГ ПОРАВНАЊА И ПЛАЋАЊА;	ПУ		
6.1.10.	it shall be able to put in place the necessary communication systems and routines for coordinating with the TSOs of the Member State.	<b>01</b> 183A.1.10	10) УСПОСТАВЉА ПОТРЕБНЕ КОМУНИКАЦИОНЕ СИСТЕМЕ И ПРОЦЕДУРЕ ЗА КООРДИНАЦИЈУ СА ОПЕРАТОРИМА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА И НОМИНОВАНИМ ОПЕРАТОРИМА ТРЖИШТА ЗЕМАЉА ЧЛАНИЦА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ ИЛИ УГОВОРНИХ СТРАНА ЕНЕРГЕТСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ.	ПУ		
6.2.	The designation criteria set out in paragraph 1 shall be applied in such a way that competition between NEMOs is organised in a fair and non-discriminatory manner.	<b>01</b> 183A.1.11	НОМИНОВАНИ ОПЕРАТОРИ ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ СА СЕДИШТЕМ У ЗЕМЉАМА ЧЛАНИЦАМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ ИЛИ УГОВОРНЕ СТРАНЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ МОГУ ДА ПОДНЕСУ ЗАХТЕВ ДА СЕ ОДРЕДЕ ЗА НОМИНОВАНОГ ОПЕРАТОРА ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ ПОД УСЛОВИМА РЕЦИПРОЦИТЕТА.  Немо из члана 77. овог закона може поднети захтев да се одреди за Немо у Републици Србији, када Агенција процени да су се стекли услови за више номинованих оператора тржишта електричне енергије на подручју Републике Србије, а најраније по истеку периода који није	ДУ	У изради табеле унет је текст из прелазних и завршних одредби Предлога измена и допуна закона који није садржан у тексту прегледа одредаба које се мењају или допуњују.	Прилагођена одредба Разлози због којих ова одредба Уредбе је делимично усклађена су наведени у тачки 1.1.
		<b>01.</b> 160.1.				

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
		01. 160.2.	<p>краћи од четири године од дана ступања на снагу овог закона.</p> <p>Немо из члана 77. овог закона по истеку периода који није краћи од четири године од дана ступања на снагу овог закона, може поднети захтев да се одреди за Немо у Републици Србији, с тим да то право почињу да остварују када Агенција процени да су се стекли услови за више номинованих оператора тржишта електричне енергије на подручју Републике Србије.</p>			
7.1.	<p>NEMOs shall act as market operators in national or regional markets to perform in cooperation with TSOs single day-ahead and intraday coupling. Their tasks shall include receiving orders from market participants, having overall responsibility for matching and allocating orders in accordance with the single day-ahead and intraday coupling results, publishing prices and settling and clearing the contracts resulting from the trades according to relevant participant agreements and regulations.</p> <p>With regard to single day-ahead and intraday coupling, NEMOs shall in particular be responsible for the following tasks:</p>	01. 183Б.1.	<p>НЕМО ЈЕ ДУЖАН ДА:</p>	ПУ		
7.1.1.	implementing the MCO functions set out in paragraph 2 in coordination with other NEMOs;	01.	1) ДА У КООРДИНАЦИЈИ С НОМИНОВАНИМ ОПЕРАТОРИМА ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ	ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
		183Б.1.1.	ЕНЕРГИЈЕ ДРУГИХ ЗЕМАЉА СПРОВОДИ ФУНКЦИЈЕ СПАЈАЊА ТРЖИШТА УТВРЂЕНИХ СТАВОМ 3. ОВОГ ЧЛАНА;			
7.1.2.	establishing collectively the requirements for the single day-ahead and intraday coupling, requirements for MCO functions and the price coupling algorithm with respect to all matters related to electricity market functioning in accordance with paragraph 2 of this Article, and Articles 36 and 37;	01. 183Б.1.2.	2) СПРОВОДИ ЗАХТЕВЕ ЗА ДАН УНАПРЕД И УНУТАРДНЕВНО СПАЈАЊЕ ТРЖИШТА, ЗАХТЕВЕ ЗА ФУНКЦИЈЕ СПАЈАЊА ТРЖИШТА И АЛГОРИТАМ ЗА ЦЕНОВНО СПАЈАЊЕ ТРЖИШТА У ПОГЛЕДУ СВИХ ПИТАЊА ПОВЕЗАНИХ С ФУНКЦИОНИСАЊЕМ ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ У СКЛАДУ СА СТАВОМ 3. ОВОГ ЧЛАНА;	ПУ		
7.1.3.	01.	01. 183Б.1.3.	3) У САРАДЊИ СА НОМИНОВАНИМ ОПЕРАТОРИМА ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ И ОПЕРАТОРИМА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ДРУГИХ ДРЖАВА ОДРЕЂУЈЕ МАКСИМАЛНЕ И МИНИМАЛНЕ ЦЕНЕ КОЈЕ СЕ МОГУ ПОСТИЋИ НА ДАН УНАПРЕД И УНУТАРДНЕВНОМ ТРЖИШТУ, А КОЈЕ ЋЕ СЕ ПРИМЕЊИВАТИ У ЗОНАМА ТРГОВАЊА;	ПУ		
7.1.4.	making anonymous and sharing the received order information necessary to perform the MCO functions provided for in paragraph 2 of this Article and Articles 40 and 53;	01. 183Б.1.4.	4) ОБЕЗБЕЂУЈЕ АНОНИМНОСТ И ДЕЉЕЊЕ ПРИМЉЕНИХ ИНФОРМАЦИЈА О НАЛОЗИМА НЕОПХОДНИМ ЗА ИЗВРШЕЊЕ ФУНКЦИЈА СПАЈАЊА ТРЖИШТА ПРЕДВИЂЕНИХ СТАВОМ 3. ОВОГ ЧЛАНА;	ПУ		
7.1.5.	assessing the results calculated by the MCO functions set out in paragraph 2 of this Article allocating the orders based on these results, validating the results as final if they are considered correct and taking responsibility for them in accordance with Articles 48 and 60;	01. 183Б.1.5.	5) ОЦЕЊУЈЕ РЕЗУЛТАТЕ КОЈИ СУ ДОБИЈЕНИ ФУНКЦИЈАМА СПАЈАЊА ТРЖИШТА УТВРЂЕНИХ СТАВОМ 3. ОВОГ ЧЛАНА, ДОДЕЉИВАЊЕ НАЛОГА НА ОСНОВУ ТИХ РЕЗУЛТАТА, ПОТВРЂИВАЊЕ РЕЗУЛТАТА КАО КОНАЧНИХ АКО СЕ СМАТРАЈУ ИСПРАВНИМ И ПРОСЛЕЂИВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ОПЕРАТОРУ ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, КОЈИ ИХ ВЕРИФИКУЈЕ У СКЛАДУ СА АЛОКАЦИОНИМ ОГРАНИЧЕЊИМА И ПОТВРЂЕНИМ	ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
			ПРЕКОГРАНИЧНИМ КАПАЦИТЕТОМ;			
7.1.6.	informing the market participants on the results of their orders in accordance with Articles 48 and 60;	01. 183Б.1.6.	6) ПРАВОВРЕМЕНО ОБАВЕШТАВА УЧЕСНИКЕ НА ТРЖИШТУ О РЕЗУЛТАТИМА ЊИХОВИХ НАЛОГА;	ПУ		
7.1.7.	acting as central counter parties for clearing and settlement of the exchange of energy resulting from single day-ahead and intraday coupling in accordance with Article 68(3);	01. 183Б.1.7.	7) ДЕЛУЈЕ КАО ЦЕНТРАЛНО УГОВОРНА СТРАНА ОДГОВОРНА ЗА ФИНАНСИЈСКО ПОРАВНАЊЕ И ПЛАЋАЊЕ У РАЗМЕНИ ЕНЕРГИЈЕ КОЈА ЈЕ РЕЗУЛТАТ ДАН УНАПРЕД И УНУТАРДНЕВНОГ СПАЈАЊА ТРЖИШТА;	ПУ		
7.1.8.	establishing jointly with relevant NEMOs and TSOs back-up procedures for national or regional market operation in accordance with Article 36(3) if no results are available from the MCO functions in accordance with Article 39(2), taking account of fallback procedures provided for in Article 44;	01. 183Б.1.8.	8) У САРАДЊИ СА ДРУГИМ НОМИНОВАНИМ ОПЕРАТОРИМА ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ И ОПЕРАТОРИМА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА УСПОСТАВЉА РЕЗЕРВНЕ ПОСТУПКЕ ЗА РАД НАЦИОНАЛНИХ ИЛИ РЕГИОНАЛНИХ ТРЖИШТА У СЛУЧАЈУ ДА НЕМА РЕЗУЛТАТА ИЗ ФУНКЦИЈА СПАЈАЊА ТРЖИШТА, УЗИМАЈУЋИ ТАКОЂЕ У ОБЗИР И АЛТЕРНАТИВНЕ ПОСТУПКЕ ЧИЈЕ ПРЕДЛОГЕ ИЗРАЂУЈЕ ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА У САРАДЊИ СА ОПЕРАТОРИМА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ДРУГИХ ДРЖАВА, КАКО БИ СЕ ОБЕЗБЕДИЛА ЕФИКАСНА, ТРАНСПАРЕНТНА И НЕДИСКРИМИНИРАЈУЋА ДОДЕЛА КАПАЦИТЕТА;	ПУ		
7.1.9.	jointly providing single day-ahead and intraday coupling cost forecasts and cost information to competent regulatory authorities and TSOs where NEMO costs for establishing, amending and operating single day-ahead and intraday coupling are to be covered by the concerned TSOs' contribution in accordance with Articles 75 to 77 and Article 80;	01. 183Б.1.9.	9) ДОСТАВЉА ПРОЦЕНУ ТРОШКОВА, КАО И ИНФОРМАЦИЈЕ О ТРОШКОВИМА НАСТАЛИМ НА ДАН УНАПРЕД И УНУТАРДНЕВНОМ СПАЈАЊУ ТРЖИШТА АГЕНЦИЈИ И ОПЕРАТОРУ ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА КАДА СЕ ТРОШКОВИ НОМИНОВАНОГ ОПЕРАТОРА ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ЗА УСПОСТАВЉАЊЕ, ИЗМЕНУ И ОПЕРАТИВНИ РАД ДАН УНАПРЕД И УНУТАРДНЕВНОГ СПАЈАЊА ТРЖИШТА ПОКРИВАЈУ	ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
			ДОПРИНОСОМ ОПЕРАТОРА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА;			
7.1.10.	Where applicable, in accordance with Article 45 and 57, coordinate with TSOs to establish arrangements concerning more than one NEMO within a bidding zone and perform single day-ahead and/or intraday coupling in line with the approved arrangements.	/	не	НП		
7.2.	NEMOs shall carry out MCO functions jointly with other NEMOs. Those functions shall include the following:	01. 183Б.2	ПОРЕД ОБАВЕЗА ИЗ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА, НЕМО ОБАВЉА И ФУНКЦИЈЕ СПАЈАЊА ТРЖИШТА СА НОМИНОВАНИМ ОПЕРАТОРИМА ТРЖИШТА ДРУГИХ ЗЕМАЉА, И ТО:	ПУ		
7.2.1.	developing and maintaining the algorithms, systems and procedures for single day-ahead and intraday coupling in accordance with Articles 36 and 51;	01. 183Б.2.1.	1) РАЗВИЈА И ОДРЖАВА АЛГОРИТМЕ, СИСТЕМЕ И ПОСТУПКЕ ЗА ДАН УНАПРЕД И УНУТАРДНЕВНО СПАЈАЊЕ ТРЖИШТА;	ПУ		
7.2.2.	processing input data on cross-zonal capacity and allocation constraints provided by coordinated capacity calculators in accordance with Articles 46 and 58;	01. 183Б.2.2.	2) ОБРАЂУЈЕ УЛАЗНЕ ПОДАТКЕ О КАПАЦИТЕТУ ИЗМЕЂУ ЗОНА ТРГОВАЊА И ОГРАНИЧЕЊИМА ПРИ ДОДЕЛИ КОЈЕ ОСИГУРАВАЈУ ИЗВОЂАЧИ КООРДИНИСАНОГ ПРОРАЧУНА КАПАЦИТЕТА;	ПУ		
7.2.3.	operating the price coupling and continuous trading matching algorithms in accordance with Articles 48 and 60;	01. 183Б.2.3.	3) УПРАВЉА АЛГОРИТМИМА ЗА ЦЕНОВНО СПАЈАЊЕ ТРЖИШТА И УПАРИВАЊА КОНТИНУАЛНОГ ТРГОВАЊА;	ПУ		
7.2.4.	validating and sending single day-ahead and intraday coupling results to the NEMOs in accordance with Articles 48 and 60.	01. 183Б.2.4.	4) ПОТВРЂУЈЕ И ДОСТАВЉА РЕЗУЛТАТЕ ДАН УНАПРЕД И УНУТАРДНЕВНОГ СПАЈАЊА ТРЖИШТА ДРУГИМ НОМИНОВАНИМ ОПЕРАТОРИМА ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ И ОПЕРАТОРИМА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА;	ПУ		
7.3.	By eight months after the entry into force of this Regulation all NEMOs shall submit to all regulatory authorities and the Agency a plan that sets out how to jointly set up and perform the MCO functions set out	/	/ не	НП	Не зависи од РС	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	in paragraph 2, including necessary draft agreements between NEMOs and with third parties. The plan shall include a detailed description and the proposed timescale for implementation, which shall not be longer than 12 months, and a description of the expected impact of the terms and conditions or methodologies on the establishment and performance of the MCO functions in paragraph 2.					
7.4.	Cooperation between NEMOs shall be strictly limited to what is necessary for the efficient and secure design, implementation and operation of single day-ahead and intraday coupling. The joint performance of MCO functions shall be based on the principle of non-discrimination and ensure that no NEMO can benefit from unjustified economic advantages through participation in MCO functions.	/	/ не	НП	Не зависи од РС	
7.5.	<p>The Agency shall monitor NEMOs' progress in establishing and performing the MCO functions, in particular regarding the contractual and regulatory framework and regarding technical preparedness to fulfil the MCO functions. By 12 months after entry into force of this Regulation, the Agency shall report to the Commission whether progress in establishing and performing single day-ahead or intraday coupling is satisfactory.</p> <p>The Agency may assess the effectiveness and efficiency of establishment and performance of the MCO function at any time. If that assessment demonstrates that the requirements are not fulfilled, the Agency may recommend to the Commission any further measures needed for timely effective and efficient delivery of single day-ahead and intraday coupling.</p>	<p><b>01.</b> 183Г.1</p> <p><b>01.</b> 183Б.2</p>	<p>АГЕНЦИЈА ПРАТИ ФУНКЦИОНИСАЊЕ НОМИНОВАНИХ ОПЕРАТОРА ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ КОЈИ СПРОВОДЕ ДАН УНАПРЕД ИЛИ УНУТАРДНЕВНО СПАЈАЊЕ ТРЖИШТА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ.</p> <p>АГЕНЦИЈА РАЗМЕЊУЈЕ СВЕ НЕОПХОДНЕ ПОДАТКЕ ПОТРЕБНЕ ЗА ЕФИКАСНО ПРАЋЕЊЕ НОМИНОВАНИХ ОПЕРАТОРА ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ СА НАДЛЕЖНИМ ТЕЛИМА ЗА ОВО ПРАЋЕЊЕ У ДРУГИМ ДРЖАВАМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ ИЛИ УГОВОРНИМ СТРАНАМА ЕНЕРГЕТСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ.</p>	ДУ		Прилагођена одредба Разлози због којих ова одредба Уредбе је делимично усклађена су наведени у тачки 1.1.
7.6.	If NEMOs fail to submit a plan in accordance with Article 7(3) to establish the MCO functions referred to in paragraph 2 of this Article for either the intraday or the day-ahead market time-frames, the Commission may, in accordance with Article 9(4), propose an amendment to this Regulation, considering in	/	/ не	НП	Не зависи од РС	



a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	particular appointing the ENTSO for Electricity or another entity to carry the MCO functions for single day-ahead coupling or for intraday coupling instead of the NEMOs.					
8.1.	In Member States electrically connected to another Member State all TSOs shall participate in the single day-ahead and intraday coupling.	<b>01.</b> 183В.	У ВЕЗИ СА ДАН УНАПРЕД И УНУТАРДНЕВНИМ СПАЈАЊЕМ ТРЖИШТА ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ОДГОВОРАН ЈЕ ДА СА ДРУГИМ ОПЕРАТОРИМА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА:	ПУ		
8.2.	TSOs shall:	<b>01.</b> 183В.	У ВЕЗИ СА ДАН УНАПРЕД И УНУТАРДНЕВНИМ СПАЈАЊЕМ ТРЖИШТА ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ОДГОВОРАН ЈЕ ДА СА ДРУГИМ ОПЕРАТОРИМА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА:	ПУ		
8.2.1.	jointly establish TSO requirements for the price coupling and continuous trading matching algorithms for all aspects related to capacity allocation in accordance with Article 37(1)(a);	<b>01.</b> 183В.1.	1) ПРИМЕЊУЈЕ АЛГОРИТАМ ЗА ЦЕНОВНО СПАЈАЊЕ ТРЖИШТА И АЛГОРИТАМ УПАРИВАЊА КОНТИНУАЛНОГ ТРГОВАЊА ЗА СВЕ АСПЕКТЕ ПОВЕЗАНЕ С ДОДЕЛОМ КАПАЦИТЕТА;	ПУ		
8.2.2.	jointly validate the matching algorithms against the requirements referred to in point (a) of this paragraph in accordance with Article 37(4);	<b>01.</b> 183В.1.	1) ПРИМЕЊУЈЕ АЛГОРИТАМ ЗА ЦЕНОВНО СПАЈАЊЕ ТРЖИШТА И АЛГОРИТАМ УПАРИВАЊА КОНТИНУАЛНОГ ТРГОВАЊА ЗА СВЕ АСПЕКТЕ ПОВЕЗАНЕ С ДОДЕЛОМ КАПАЦИТЕТА;	ПУ		
8.2.3.	establish and perform capacity calculation in accordance with Articles 14 to 30;	<b>01.</b> 183В.2.	2) ИЗВОДИ ПРОРАЧУН ПРЕКОГРАНИЧНИХ ПРЕНОСНИХ КАПАЦИТЕТА;	ПУ		
8.2.4.	where necessary, establish cross zonal capacity allocation and other arrangements in accordance with Articles 45 and 57;	<b>01.</b> 183В.3.	3) ПО ПОТРЕБИ УСПОСТАВЉА ДОДЕЛУ ПРЕКОГРАНИЧНИХ ПРЕНОСНИХ КАПАЦИТЕТА ИЗМЕЂУ ЗОНА ТРГОВАЊА И ДРУГЕ АРАНЖМАНЕ;	ПУ		
8.2.5.	calculate and send cross zonal capacities and allocation constraints in accordance with Articles 46	<b>01.</b>	4) ПРОРАЧУНАВА И ШАЉЕ ПРЕКОГРАНИЧНЕ ПРЕНОСНЕ КАПАЦИТЕТЕ ТЕ ОГРАНИЧЕЊА	ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	and 58;	183В.4.	ПРИ ЊИХОВОЈ ДОДЕЛИ;			
8.2.6.	verify single day-ahead coupling results in terms of validated cross-zonal capacities and allocation constraints in accordance with Articles 48(2) and 52;	<b>01.</b> 183В.5.	5) ПРОВЕРАВА РЕЗУЛТАТЕ ДАН УНАПРЕД СПАЈАЊА ТРЖИШТА У ПОГЛЕДУ ПОТВРЂЕНИХ ПРЕКОГРАНИЧНИХ ПРЕНОСНИХ КАПАЦИТЕТА И ОГРАНИЧЕЊА ПРИ ЊИХОВОЈ ДОДЕЛИ;	ПУ		
8.2.7.	where required, establish scheduled exchange calculators for calculating and publishing scheduled exchanges on borders between bidding zones in accordance with Articles 49 and 56;	<b>01.</b> 183В.6.	6) КАДА ЈЕ ПОТРЕБНО, УСПОСТАВЉА ИЗВОЂАЧЕ ПРОРАЧУНА ПЛАНИРАНИХ РАЗМЕНА РАДИ ПРОРАЧУНА И ОБЈАВЕ ПЛАНИРАНИХ РАЗМЕНА ИЗМЕЂУ ЗОНА ТРГОВАЊА;	ПУ		
8.2.8.	respect the results from single day-ahead and intraday coupling calculated in accordance with Article 39 and Article 52;	<b>01.</b> 183В.7.	7) ПОШТУЈЕ РЕЗУЛТАТЕ ДАН УНАПРЕД И УНУТАРДНЕВНОГ СПАЈАЊА ТРЖИШТА;	ПУ		
8.2.9.	establish and operate fallback procedures as appropriate for capacity allocation in accordance with Article 44;	<b>01.</b> 183В.8.	8) УСПОСТАВЉА И СПРОВОДИ ОДГОВАРАЈУЋЕ РЕЗЕРВНЕ ПОСТУПКЕ ЗА ДОДЕЛУ КАПАЦИТЕТА;	ПУ		
8.2.10.	propose the intraday cross-zonal gate opening and intraday cross-zonal gate closure times in accordance with Article 59;	<b>01.</b> 183В.9.	9) ПРЕДЛАЖЕ ВРЕМЕНА ОТВАРАЊА И ЗАТВАРАЊА УНУТАРДНЕВНОГ СПАЈАЊА ТРЖИШТА;	ПУ		
8.2.11.	share congestion income in accordance with the methodology jointly developed in accordance with Article 73;	<b>01.</b> 183В.10.	10) ДЕЛИ ПРИХОД ОД ЗАГУШЕЊА У СКЛАДУ СА УСПОСТАВЉЕНОМ МЕТОДОЛОГИЈОМ;	ПУ		
8.2.12.	where so agreed, act as shipping agents transferring net positions in accordance with Article 68(6).	<b>01.</b> 183В.11.	11) КАДА ЈЕ ТАКО ДОГОВОРЕНО, ДЕЛУЈЕ КАО ПРЕНОСНИ АГЕНТ ЗА ПРЕНОС НЕТО ПОЗИЦИЈА.	ПУ		
9.1.	TSOs and NEMOs shall develop the terms and conditions or methodologies required by this Regulation and submit them for approval to the competent regulatory authorities within the respective deadlines set out in this Regulation. Where a proposal		Одредбе од 9.1-84. које су преносиве биће прописане прописом Владе, методологијама Агенције, алгоритмима и процедурама од стране оператора преносног система и НЕМО усаглашених са већ успостављеним на нивоу ЕУ.		Текст ће се прилагодити нашој ситуацији пошто нисмо чланица ЕУ а Комисија ЕУ и АЦЕР немају надлежности у Републици Србији.	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	for terms and conditions or methodologies pursuant to this Regulation needs to be developed and agreed by more than one TSO or NEMO, the participating TSOs and NEMOs shall closely cooperate. TSOs, with the assistance of ENTSO for Electricity, and all NEMOs shall regularly inform the competent regulatory authorities and the Agency about the progress of developing these terms and conditions or methodologies.				Текст ће се прилагодити могућностима ТСО у складу са обавезама у европским асоцијацијама и ЕНТСО-Е правилима	
9.2.	TSOs or NEMOs deciding on proposals for terms and conditions or methodologies in accordance with Article 9(6) shall decide with qualified majority if no consensus could be reached among them. The qualified majority shall be reached within each of the respective voting classes of TSOs and NEMOs. A qualified majority for proposals in accordance with Article 9(6) shall require a majority of:					
9.2.1.	TSOs or NEMOs representing at least 55 % of the Member States; and					
9.2.2.	<p>TSOs or NEMOs representing Member States comprising at least 65 % of the population of the Union.</p> <p>A blocking minority for decisions in accordance with Article 9(6) must include TSOs or NEMOs representing at least four Member States, failing of which the qualified majority shall be deemed attained.</p> <p>For TSO decisions under Article 9(6), one vote shall be attributed per Member State. If there is more than one TSO in the territory of a Member State, the Member State shall allocate the voting powers among the TSOs.</p> <p>For NEMO decisions in accordance with Article 9(6), one vote shall be attributed per Member State. Each NEMO shall have a number of votes equal to the number of Member States where it is designated. If more than one NEMO is designated in the territory of a Member State, the Member State shall allocate the voting powers among the NEMOs, taking into</p>					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	account their respective volume of transacted electricity in that particular Member State in the preceding financial year.					
9.3.	Except for Articles 43(1), 44, 56(1), 63 and 74(1) TSOs deciding on proposals for terms and conditions or methodologies in accordance with Article 9(7) shall decide with qualified majority if no consensus can be reached among them and where the regions concerned are composed of more than five Member States. The qualified majority shall be reached within each of the respective voting classes of TSOs and NEMOs. A qualified majority for proposals in accordance with Article 9(7), shall require a majority of:					
9.3.1.	TSOs representing at least 72 % of the Member States concerned; and					
9.3.2.	<p>TSOs representing Member States comprising at least 65 % of the population of the concerned region.</p> <p>A blocking minority for decisions in accordance with Article 9(7) must include at least the minimum number of TSOs representing more than 35 % of the population of the participating Member States, plus TSOs representing at least one additional Member State concerned, failing of which the qualified majority shall be deemed attained.</p> <p>TSOs deciding on proposals for terms and conditions or methodologies in accordance with Article 9(7) in relation to regions composed of five Member States or less shall decide based on consensus.</p> <p>For TSO decisions under Article 9(7), one vote shall be attributed per Member State. If there is more than one TSO in the territory of a Member State, the Member State shall allocate the voting powers among the TSOs.</p> <p>NEMOs deciding on proposals for terms and conditions or methodologies in accordance with Article 9(7) shall decide based on consensus.</p>					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
9.4.	If TSOs or NEMOs fail to submit a proposal for terms and conditions or methodologies to the national regulatory authorities within the deadlines defined in this Regulation, they shall provide the competent regulatory authorities and the Agency with the relevant drafts of the terms and conditions or methodologies, and explain what has prevented an agreement. The Agency shall inform the Commission and shall, in cooperation with the competent regulatory authorities, at the Commission's request, investigate the reasons for the failure and inform the Commission thereof. The Commission shall take the appropriate steps to make possible the adoption of the required terms and conditions or methodologies within four months from the receipt of the Agency's information.					
9.5.	Each regulatory authority shall approve the terms and conditions or methodologies used to calculate or set out the single day-ahead and intraday coupling developed by TSOs and NEMOs. They shall be responsible for approving the terms and conditions or methodologies referred to in paragraphs 6, 7 and 8.					
9.6.	The proposals for the following terms and conditions or methodologies shall be subject to approval by all regulatory authorities:					
9.6.1.	the plan on joint performance of MCO functions in accordance with Article 7(3);					
9.6.2.	the capacity calculation regions in accordance with Article 15(1);					
9.6.3.	the generation and load data provision methodology in accordance with Article 16(1);					
9.6.4.	the common grid model methodology in accordance with Article 17(1);					
9.6.5.	the proposal for a harmonised capacity calculation methodology in accordance with Article 21(4);					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
9.6.6.	back-up methodology in accordance with Article 36(3);					
9.6.7.	the algorithm submitted by NEMOs in accordance with Article 37(5), including the TSOs' and NEMOs' sets of requirements for algorithm development in accordance with Article 37(1);					
9.6.8.	products that can be taken into account by NEMOs in the single day-ahead and intraday coupling process in accordance with Articles 40 and 53;					
9.6.9.	the maximum and minimum prices in accordance with Articles 41(1) and 54(2);					
9.6.10.	the intraday capacity pricing methodology to be developed in accordance with Article 55(1);					
9.6.11.	the intraday cross-zonal gate opening and intraday cross-zonal gate closure times in accordance with Article 59(1);					
9.6.12.	the day-ahead firmness deadline in accordance with Article 69;					
9.6.13.	the congestion income distribution methodology in accordance with Article 73(1);					
9.7.	The proposals for the following terms and conditions or methodologies shall be subject to approval by all regulatory authorities of the concerned region:					
9.7.1.	the common capacity calculation methodology in accordance with Article 20(2);					
9.7.2.	decisions on the introduction and postponement of flow-based calculation in accordance with Article 20(2) to (6) and on exemptions in accordance with Article 20(7);					
9.7.3.	the methodology for coordinated redispatching and countertrading in accordance with Article 35(1);					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
9.7.4.	the common methodologies for the calculation of scheduled exchanges in accordance with Articles 43(1) and 56(1);					
9.7.5.	the fallback procedures in accordance with Article 44;					
9.7.6.	complementary regional auctions in accordance with Article 63(1);					
9.7.7.	the conditions for the provision of explicit allocation in accordance with Article 64(2);					
9.7.8.	the redispatching or countertrading cost sharing methodology in accordance with Article 74(1).					
9.8.	The following terms and conditions or methodologies shall be subject to individual approval by each regulatory authority or other competent authority of the Member States concerned:					
9.8.1.	where applicable, NEMO designation and revocation or suspension of designation in accordance with Article 4(2), 4(8) and 4(9);					
9.8.2.	if applicable, the fees or the methodologies used to calculate the fees of NEMOs relating to trading in the day-ahead and intraday markets in accordance with Article 5(1);					
9.8.3.	proposals of individual TSOs for a review of the bidding zone configuration in accordance with Article 32(1)(d);					
9.8.4.	where applicable, the proposal for cross-zonal capacity allocation and other arrangements in accordance with Articles 45 and 57;					
9.8.5.	capacity allocation and congestion management costs in accordance with Articles 75 to 79;					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
9.8.6.	if applicable, cost sharing of regional costs of single day-ahead and intraday coupling in accordance with Article 80(4).					
9.9.	The proposal for terms and conditions or methodologies shall include a proposed timescale for their implementation and a description of their expected impact on the objectives of this Regulation. Proposals on terms and conditions or methodologies subject to the approval by several or all regulatory authorities shall be submitted to the Agency at the same time that they are submitted to regulatory authorities. Upon request by the competent regulatory authorities, the Agency shall issue an opinion within three months on the proposals for terms and conditions or methodologies.					
9.10.	Where the approval of the terms and conditions or methodologies requires a decision by more than one regulatory authority, the competent regulatory authorities shall consult and closely cooperate and coordinate with each other in order reach an agreement. Where applicable, the competent regulatory authorities shall take into account the opinion of the Agency. Regulatory authorities shall take decisions concerning the submitted terms and conditions or methodologies in accordance with paragraphs 6, 7 and 8, within six months following the receipt of the terms and conditions or methodologies by the regulatory authority or, where applicable, by the last regulatory authority concerned.					
9.11.	Where the regulatory authorities have not been able to reach agreement within the period referred to in paragraph 10, or upon their joint request, the Agency shall adopt a decision concerning the submitted proposals for terms and conditions or methodologies within six months, in accordance with Article 8(1) of Regulation (EC) No 713/2009.					
9.12.	In the event that one or several regulatory authorities request an amendment to approve the terms and conditions or methodologies submitted in accordance					



a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	<p>with paragraphs 6, 7 and 8, the relevant TSOs or NEMOs shall submit a proposal for amended terms and conditions or methodologies for approval within two months following the requirement from the regulatory authorities. The competent regulatory authorities shall decide on the amended terms and conditions or methodologies within two months following their submission. Where the competent regulatory authorities have not been able to reach an agreement on terms and conditions or methodologies pursuant to paragraphs (6) and (7) within the two-month deadline, or upon their joint request, the Agency shall adopt a decision concerning the amended terms and conditions or methodologies within six months, in accordance with Article 8(1) of Regulation (EC) No 713/2009. If the relevant TSOs or NEMOs fail to submit a proposal for amended terms and conditions or methodologies, the procedure provided for in paragraph 4 of this Article shall apply.</p>					
9.13.	<p>TSOs or NEMOs responsible for developing a proposal for terms and conditions or methodologies or regulatory authorities responsible for their adoption in accordance with paragraphs 6, 7 and 8, may request amendments of these terms and conditions or methodologies.</p> <p>The proposals for amendment to the terms and conditions or methodologies shall be submitted to consultation in accordance with the procedure set out in Article 12 and approved in accordance with the procedure set out in this Article.</p>					
9.14.	<p>TSOs and NEMOs responsible for establishing the terms and conditions or methodologies in accordance with this Regulation shall publish them on the internet after approval by the competent regulatory authorities or, if no such approval is required, after their establishment, except where such information is considered as confidential in accordance with Article 13.</p>					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
10.	TSOs and NEMOs shall jointly organise the day-to-day management of the single day-ahead and intraday coupling. They shall meet regularly to discuss and decide on day-to-day operational issues. TSOs and NEMOs shall invite the Agency and the Commission as observers to these meetings and shall publish summary minutes of the meetings.					
11.	The Agency, in close cooperation with ENTSO for Electricity, shall organise stakeholder involvement regarding single day-ahead and intraday coupling and other aspects of the implementation of this Regulation. This shall include regular meetings with stakeholders to identify problems and propose improvements notably related to the single day-ahead and intraday coupling. This shall not replace the stakeholder consultations in accordance with Article 12.					
12.1.	TSOs and NEMOs responsible for submitting proposals for terms and conditions or methodologies or their amendments in accordance with this Regulation shall consult stakeholders, including the relevant authorities of each Member State, on the draft proposals for terms and conditions or methodologies where explicitly set out in this Regulation. The consultation shall last for a period of not less than one month.					
12.2.	The proposals for terms and conditions or methodologies submitted by the TSOs and NEMOs at Union level shall be published and submitted to consultation at Union level. Proposals submitted by the TSOs and NEMOs at regional level shall be submitted to consultation at least at regional level. Parties submitting proposals at bilateral or at multilateral level shall consult at least the Member States concerned.					
12.3.	The entities responsible for the proposal for terms and conditions or methodologies shall duly consider the views of stakeholders resulting from the consultations undertaken in accordance with paragraph 1, prior to its submission for regulatory approval if required in					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	accordance with Article 9 or prior to publication in all other cases. In all cases, a clear and robust justification for including or not the views resulting from the consultation shall be developed in the submission and published in a timely manner before or simultaneously with the publication of the proposal for terms and conditions or methodologies.					
13.1.	Any confidential information received, exchanged or transmitted pursuant to this Regulation shall be subject to the conditions of professional secrecy laid down in paragraphs 2, 3 and 4.					
13.2.	The obligation of professional secrecy shall apply to any person subject to the provisions of this Regulation.					
13.3.	Confidential information received by the persons referred to in paragraph 2 in the course of their duties may not be divulged to any other person or authority, without prejudice to cases covered by national law, the other provisions of this Regulation or other relevant Union legislation.					
13.4.	Without prejudice to cases covered by national law, regulatory authorities, bodies or persons which receive confidential information pursuant to this Regulation may use it only for the purpose of the performance of their functions under this Regulation.					
14.1.	All TSOs shall calculate cross-zonal capacity for at least the following time-frames:					
14.1.1.	day-ahead, for the day-ahead market;					
14.1.2.	intraday, for the intraday market.					
14.2.	For the day-ahead market time-frame, individual values for cross-zonal capacity for each day-ahead market time unit shall be calculated. For the intraday market time-frame, individual values for cross-zonal capacity for each remaining intraday market time unit shall be calculated.					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
14.3.	For the day-ahead market time-frame, the capacity calculation shall be based on the latest available information. The information update for the day-ahead market time-frame shall not start before 15:00 market time two days before the day of delivery.					
14.4.	All TSOs in each capacity calculation region shall ensure that cross-zonal capacity is recalculated within the intraday market time-frame based on the latest available information. The frequency of this recalculation shall take into consideration efficiency and operational security.					
15.1.	By three months after the entry into force of this Regulation all TSOs shall jointly develop a common proposal regarding the determination of capacity calculation regions. The proposal shall be subject to consultation in accordance with Article 12.					
15.2.	The proposal referred to in paragraph 1 shall define the bidding zone borders attributed to TSOs who are members of each capacity calculation region. The following requirements shall be met:					
15.2.1.	it shall take into consideration the regions specified in point 3(2) of Annex I to Regulation (EC) No 714/2009;					
15.2.2.	each bidding zone border, or two separate bidding zone borders if applicable, through which interconnection between two bidding zones exists, shall be assigned to one capacity calculation region;					
15.2.3.	at least those TSOs shall be assigned to all capacity calculation regions in which they have bidding zone borders.					
15.3.	Capacity calculation regions applying a flow-based approach shall be merged into one capacity calculation region if the following cumulative conditions are fulfilled:					
15.3.1.	their transmission systems are directly linked to each other;					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
15.3.2.	they participate in the same single day-ahead or intraday coupling area;					
15.3.3.	merging them is more efficient than keeping them separate. The competent regulatory authorities may request a joint cost-benefit analysis from the TSOs concerned to assess the efficiency of the merger.					
16.1.	By 10 months after the entry into force of this Regulation all TSOs shall jointly develop a proposal for a single methodology for the delivery of the generation and load data required to establish the common grid model, which shall be subject to consultation in accordance with Article 12. The proposal shall include a justification based on the objectives of this Regulation for requiring the information.					
16.2.	The proposal for the generation and load data provision methodology shall specify which generation units and loads are required to provide information to their respective TSOs for the purposes of capacity calculation.					
16.3	The proposal for a generation and load data provision methodology shall specify the information to be provided by generation units and loads to TSOs. The information shall at least include the following:					
16.3.1.	information related to their technical characteristics;					
16.3.2.	information related to the availability of generation units and loads;					
16.3.3.	information related to the schedules of generation units;					
16.3.4.	relevant available information relating to how generation units will be dispatched.					
16.4.	The methodology shall specify the deadlines applicable to generation units and loads for providing the information referred to in paragraph 3.					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
16.5.	Each TSO shall use and share with other TSOs the information referred to in paragraph 3. The information referred to in paragraph 3(d) shall be used for capacity calculation purposes only.					
16.6.	No later than two months after the approval of the generation and load data provision methodology by all regulatory authorities, ENTSO for Electricity shall publish:					
16.6.1.	a list of the entities required to provide information to the TSOs;					
16.6.2.	a list of the information referred to in paragraph 3 to be provided;					
16.6.3.	deadlines for providing information.					
17.1.	By 10 months after the entering into force of this Regulation all TSOs shall jointly develop a proposal for a common grid model methodology. The proposal shall be subject to consultation in accordance with Article 12.					
17.2.	The common grid model methodology shall enable a common grid model to be established. It shall contain at least the following items:					
17.2.1.	a definition of scenarios in accordance with Article 18;					
17.2.2.	a definition of individual grid models in accordance with Article 19;					
17.2.3.	a description of the process for merging individual grid models to form the common grid model.					
18.1.	All TSOs shall jointly develop common scenarios for each capacity calculation time-frame referred to in Article 14(1)(a) and (b). The common scenarios shall be used to describe a specific forecast situation for generation, load and grid topology for the transmission system in the common grid model.					
18.2.	One scenario per market time unit shall be developed both for the day-ahead and the intraday capacity					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	calculation time-frames.					
18.3.	For each scenario, all TSOs shall jointly draw up common rules for determining the net position in each bidding zone and the flow for each direct current line. These common rules shall be based on the best forecast of the net position for each bidding zone and on the best forecast of the flows on each direct current line for each scenario and shall include the overall balance between load and generation for the transmission system in the Union. There shall be no undue discrimination between internal and cross-zonal exchanges when defining scenarios, in line with point 1.7 of Annex I to Regulation (EC) No 714/2009.					
19.1.	For each bidding zone and for each scenario:					
19.1.1.	all TSOs in the bidding zone shall jointly provide a single individual grid model which complies with Article 18(3); or					
19.1.2.	each TSO in the bidding zone shall provide an individual grid model for its control area, including interconnections, provided that the sum of net positions in the control areas, including interconnections, covering the bidding zone complies with Article 18(3).					
19.2.	Each individual grid model shall represent the best possible forecast of transmission system conditions for each scenario specified by the TSO(s) at the time when the individual grid model is created.					
19.3.	Individual grid models shall cover all network elements of the transmission system that are used in regional operational security analysis for the concerned time-frame.					
19.4.	All TSOs shall harmonise to the maximum possible extent the way in which individual grid models are built.					
19.5.	Each TSO shall provide all necessary data in the individual grid model to allow active and reactive power flow and voltage analyses in steady state.					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
19.6.	Where appropriate, and upon agreement between all TSOs within a capacity calculation region, each TSO in that capacity calculation region shall exchange data between each other to enable voltage and dynamic stability analyses.					
20.1.	For the day-ahead market time-frame and intraday market time-frame the approach used in the common capacity calculation methodologies shall be a flow-based approach, except where the requirement under paragraph 7 is met.					
20.2.	No later than 10 months after the approval of the proposal for a capacity calculation region in accordance with Article 15(1), all TSOs in each capacity calculation region shall submit a proposal for a common coordinated capacity calculation methodology within the respective region. The proposal shall be subject to consultation in accordance with Article 12. The proposal for the capacity calculation methodology within regions pursuant to this paragraph in capacity calculation regions based on the 'North-West Europe' ('NWE') and 'Central Eastern Europe' ('CEE') as defined in points (b), and (d) of point 3.2 of Annex I to Regulation (EC) No 714/2009 as well as in regions referred to in paragraph 3 and 4, shall be complemented with a common framework for coordination and compatibility of flow-based methodologies across regions to be developed in accordance with paragraph 5.					
20.3.	The TSOs from the capacity calculation region where Italy, as defined in point (c) of point 3.2 of Annex I to Regulation (EC) No 714/2009, is included, may extend the deadline without prejudice to the obligation in paragraph 1 for submitting the proposal for a common coordinated capacity calculation methodology using flow-based approach for the respective region pursuant to paragraph 2 up to six months after Switzerland joins the single day-ahead coupling. The proposal does not have to include bidding zone borders within Italy and between Italy and Greece.					



a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
20.4.	<p>No later than six months after at least all South East Europe Energy Community Contracting Parties participate in the single day-ahead coupling, the TSOs from at least Croatia, Romania, Bulgaria and Greece shall jointly submit a proposal to introduce a common capacity calculation methodology using the flow-based approach for the day-ahead and intraday market time-frame. The proposal shall provide for an implementation date of the common capacity calculation methodology using the flow-based approach of no longer than two years after the participation of all SEE Energy Community Contracting Parties in the single day-ahead coupling. The TSOs from Member States which have borders with other regions are encouraged to join the initiatives to implement a common flow-based capacity calculation methodology with these regions.</p>					
20.5.	<p>At the time when two or more adjacent capacity calculation regions in the same synchronous area implement a capacity calculation methodology using the flow-based approach for the day-ahead or the intraday market time-frame, they shall be considered as one region for this purpose and the TSOs from this region shall submit within six months a proposal for applying a common capacity calculation methodology using the flow-based approach for the day-ahead or intraday market time-frame. The proposal shall provide for an implementation date of the common cross regional capacity calculation methodology of no longer than 12 months after the implementation of the flow-based approach in these regions for the methodology for the day-ahead market time-frame, and 18 months for the methodology for the intraday time-frame. The timelines indicated in this paragraph may be adapted in accordance with paragraph 6. The methodology in the two capacity calculation regions which have initiated developing a common capacity calculation methodology may be implemented first before developing a common capacity calculation methodology with any further capacity calculation region.</p>					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
20.6.	If the TSOs concerned are able to demonstrate that the application of common flow-based methodologies in accordance with paragraphs 4 and 5 would not yet be more efficient assuming the same level of operational security, they may jointly request the competent regulatory authorities to postpone the deadlines.					
20.7.	TSOs may jointly request the competent regulatory authorities to apply the coordinated net transmission capacity approach in regions and bidding zone borders other than those referred to in paragraphs 2 to 4, if the TSOs concerned are able to demonstrate that the application of the capacity calculation methodology using the flow-based approach would not yet be more efficient compared to the coordinated net transmission capacity approach and assuming the same level of operational security in the concerned region.					
20.8.	To enable market participants to adapt to any change in the capacity calculation approach, the TSOs concerned shall test the new approach alongside the existing approach and involve market participants for at least six months before implementing a proposal for changing their capacity calculation approach.					
20.9.	The TSOs of each capacity calculation region applying the flow-based approach shall establish and make available a tool which enables market participants to evaluate the interaction between cross-zonal capacities and cross-zonal exchanges between bidding zones.					
21.1.	The proposal for a common capacity calculation methodology for a capacity calculation region determined in accordance with Article 20(2) shall include at least the following items for each capacity calculation time-frame:					
21.1.1.	methodologies for the calculation of the inputs to capacity calculation, which shall include the following parameters:					
21.1.1.1.	a methodology for determining the reliability margin					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	in accordance with Article 22					
21.1.1.2.	the methodologies for determining operational security limits, contingencies relevant to capacity calculation and allocation constraints that may be applied in accordance with Article 23;					
21.1.1.3.	the methodology for determining the generation shift keys in accordance with Article 24;					
21.1.1.4.	the methodology for determining remedial actions to be considered in capacity calculation in accordance with Article 25.					
21.1.2.	a detailed description of the capacity calculation approach which shall include the following:					
21.1.2.1.	a mathematical description of the applied capacity calculation approach with different capacity calculation inputs;					
21.1.2.2.	a mathematical description of the applied capacity calculation approach with different capacity calculation inputs;					
21.1.2.3.	rules for taking into account, where appropriate, previously allocated cross-zonal capacity;					
21.1.2.4	rules on the adjustment of power flows on critical network elements or of cross-zonal capacity due to remedial actions in accordance with Article 25;					
21.1.2.5.	for the flow-based approach, a mathematical description of the calculation of power transfer distribution factors and of the calculation of available margins on critical network elements;					
21.1.2.6.	for the coordinated net transmission capacity approach, the rules for calculating cross-zonal capacity, including the rules for efficiently sharing the power flow capabilities of critical network elements					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	among different bidding zone borders;					
21.1.2.7.	where the power flows on critical network elements are influenced by cross-zonal power exchanges in different capacity calculation regions, the rules for sharing the power flow capabilities of critical network elements among different capacity calculation regions in order to accommodate these flows.					
21.1.3.	a methodology for the validation of cross-zonal capacity in accordance with Article 26.					
21.2.	For the intraday capacity calculation time-frame, the capacity calculation methodology shall also state the frequency at which capacity will be reassessed in accordance with Article 14(4), giving reasons for the chosen frequency.					
21.3.	The capacity calculation methodology shall include a fallback procedure for the case where the initial capacity calculation does not lead to any results.					
21.4.	All TSOs in each capacity calculation region shall, as far as possible, use harmonised capacity calculation inputs. By 31 December 2020, all regions shall use a harmonised capacity calculation methodology which shall in particular provide for a harmonised capacity calculation methodology for the flow-based and for the coordinated net transmission capacity approach. The harmonisation of capacity calculation methodology shall be subject to an efficiency assessment concerning the harmonisation of the flow-based methodologies and the coordinated net transmission capacity methodologies that provide for the same level of operational security. All TSOs shall submit the assessment with a proposal for the transition towards a harmonised capacity calculation methodology to all regulatory authorities within 12 months after at least two capacity calculation regions have implemented common capacity calculation methodology in accordance with Article 20(5).					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
22.1.	The proposal for a common capacity calculation methodology shall include a methodology to determine the reliability margin. The methodology to determine the reliability margin shall consist of two steps. First, the relevant TSOs shall estimate the probability distribution of deviations between the expected power flows at the time of the capacity calculation and realised power flows in real time. Second, the reliability margin shall be calculated by deriving a value from the probability distribution.					
22.2.	The methodology to determine the reliability margin shall set out the principles for calculating the probability distribution of the deviations between the expected power flows at the time of the capacity calculation and realised power flows in real time, and specify the uncertainties to be taken into account in the calculation. To determine those uncertainties, the methodology shall in particular take into account:					
22.2.1.	unintended deviations of physical electricity flows within a market time unit caused by the adjustment of electricity flows within and between control areas, to maintain a constant frequency;					
22.2.2.	uncertainties which could affect capacity calculation and which could occur between the capacity calculation time-frame and real time, for the market time unit being considered.					
22.3.	In the methodology to determine the reliability margin, TSOs shall also set out common harmonised principles for deriving the reliability margin from the probability distribution.					
22.4.	On the basis of the methodology adopted in accordance with paragraph 1, TSOs shall determine the reliability margin respecting the operational security limits and taking into account uncertainties between the capacity calculation time-frame and real time, and the remedial actions available after capacity calculation.					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
22.5.	For each capacity calculation time-frame, the TSOs concerned shall determine the reliability margin for critical network elements, where the flow-based approach is applied, and for cross-zonal capacity, where the coordinated net transmission capacity approach is applied.					
23.1.	Each TSO shall respect the operational security limits and contingencies used in operational security analysis.					
23.2.	If the operational security limits and contingencies used in capacity calculation are not the same as those used in operational security analysis, TSOs shall describe in the proposal for the common capacity calculation methodology the particular method and criteria they have used to determine the operational security limits and contingencies used for capacity calculation.					
23.3.	If TSOs apply allocation constraints, they can only be determined using:					
23.3.1.	constraints that are needed to maintain the transmission system within operational security limits and that cannot be transformed efficiently into maximum flows on critical network elements; or					
23.3.2.	constraints intended to increase the economic surplus for single day-ahead or intraday coupling.					
24.1.	The proposal for a common capacity calculation methodology shall include a proposal for a methodology to determine a common generation shift key for each bidding zone and scenario developed in accordance with Article 18.					
24.2.	The generation shift keys shall represent the best forecast of the relation of a change in the net position of a bidding zone to a specific change of generation or load in the common grid model. That forecast shall notably take into account the information from the generation and load data provision methodology.					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
25.1.	Each TSO within each capacity calculation region shall individually define the available remedial actions to be taken into account in capacity calculation to meet the objectives of this Regulation.					
25.2.	Each TSO within each capacity calculation region shall coordinate with the other TSOs in that region the use of remedial actions to be taken into account in capacity calculation and their actual application in real time operation.					
25.3.	To enable remedial actions to be taken into account in capacity calculation, all TSOs in each capacity calculation region shall agree on the use of remedial actions that require the action of more than one TSO.					
25.4.	Each TSO shall ensure that remedial actions are taken into account in capacity calculation under the condition that the available remedial actions remaining after calculation, taken together with the reliability margin referred to in Article 22, are sufficient to ensure operational security.					
25.5.	Each TSO shall take into account remedial actions without costs in capacity calculation.					
25.6.	Each TSO shall ensure that the remedial actions to be taken into account in capacity calculation are the same for all capacity calculation time-frames, taking into account their technical availabilities for each capacity calculation time-frame.					
26.1.	Each TSO shall validate and have the right to correct cross-zonal capacity relevant to the TSO's bidding zone borders or critical network elements provided by the coordinated capacity calculators in accordance with Articles 27 to 31.					
26.2.	Where a coordinated net transmission capacity approach is applied, all TSOs in the capacity calculation region shall include in the capacity calculation methodology referred to in Article 21 a rule for splitting the correction of cross-zonal capacity between the different bidding zone borders.					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
26.3.	Each TSO may reduce cross-zonal capacity during the validation of cross-zonal capacity referred to in paragraph 1 for reasons of operational security.					
26.4.	Each coordinated capacity calculator shall coordinate with the neighbouring coordinated capacity calculators during capacity calculation and validation.					
26.5.	Each coordinated capacity calculator shall, every three months, report all reductions made during the validation of cross-zonal capacity in accordance with paragraph 3 to all regulatory authorities of the capacity calculation region. This report shall include the location and amount of any reduction in cross-zonal capacity and shall give reasons for the reductions.					
26.6.	All the regulatory authorities of the capacity calculation region shall decide whether to publish all or part of the report referred to in paragraph 5.					
27.1.	No later than six months after the decision on the generation and load data provision methodology referred to in Article 16 and the common grid model methodology referred to in Article 17, all TSOs shall organise the process of merging the individual grid models.					
27.2.	No later than four months after the decisions on the capacity calculation methodologies referred to in Articles 20 and 21, all the TSOs in each capacity calculation region shall jointly set up the coordinated capacity calculators and establish rules governing their operations.					
27.3.	All TSOs of each capacity calculation region shall review the quality of data submitted within the capacity calculation every second year as part of the biennial report on capacity calculation and allocation produced in accordance with Article 31.					
27.4	Using the latest available information, all TSOs shall regularly and at least once a year review and update:					
27.4.1.	the operational security limits, contingencies and allocation constraints used for capacity calculation;					



a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
27.4.2.	the probability distribution of the deviations between expected power flows at the time of capacity calculation and realised power flows in real time used for calculation of reliability margins;					
27.4.3.	the remedial actions taken into account in capacity calculation;					
27.4.4.	the application of the methodologies for determining generation shift keys, critical network elements and contingencies referred to in Articles 22 to 24.					
28.1.	For each capacity calculation time-frame referred to in Article 14(1), each generator or load unit subject to Article 16 shall provide the data specified in the generation and load data provision methodology to the TSO responsible for the respective control area within the specified deadlines.					
28.2.	Each generator or load unit providing information pursuant to Article 16(3) shall deliver the most reliable set of estimations practicable.					
28.3.	For each capacity calculation time-frame, each TSO shall establish the individual grid model for each scenario in accordance with Article 19, in order to merge individual grid models into a common grid model.					
28.4.	Each TSO shall deliver to the TSOs responsible for merging the individual grid models into a common grid model the most reliable set of estimations practicable for each individual grid model.					
28.5.	For each capacity calculation time-frame a single, Union-wide common grid model shall be created for each scenario as set out in Article 18 by merging inputs from all TSOs applying the capacity calculation process as set out in paragraph 3 of this Article.					
29.1.	For each capacity calculation time-frame, each TSO shall provide the coordinated capacity calculators and all other TSOs in the capacity calculation region with the following items: operational security limits, generation shift keys, remedial actions, reliability					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	margins, allocation constraints and previously allocated cross-zonal capacity.					
29.2.	Each coordinated capacity calculator shall perform an operational security analysis applying operational security limits by using the common grid model created for each scenario in accordance with Article 28(5).					
29.3.	When calculating cross-zonal capacity, each coordinated capacity calculator shall:					
29.3.1.	use generation shift keys to calculate the impact of changes in bidding zone net positions and of flows on direct current lines;					
29.3.2.	ignore those critical network elements that are not significantly influenced by the changes in bidding zone net positions according to the methodology set out in Article 21; and,					
29.3.3.	ensure that all sets of bidding zone net positions and flows on direct current lines not exceeding cross-zonal capacity comply with reliability margins and operational security limits in accordance with Article 21(1)(a)(i) and (ii), and take into account previously allocated cross-zonal capacity in accordance with Article 21(1)(b)(iii).					
29.4.	Each coordinated capacity calculator shall optimise cross-zonal capacity using available remedial actions taken into account in capacity calculation in accordance with Article 21(1)(a)(iv).					
29.5.	Each coordinated capacity calculator shall apply the sharing rules established in accordance with Article 21(1)(b)(vi).					
29.6.	Each coordinated capacity calculator shall respect the mathematical description of the applied capacity calculation approach established in accordance with Article 21(1)(b)(i).					
29.7.	Each coordinated capacity calculator applying the flow-based approach shall:					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
29.7.1.	use data on operational security limits to calculate the maximum flows on critical network elements;					
29.7.2.	use the common grid model, generation shift keys and contingencies to calculate the power transfer distribution factors;					
29.7.3.	use power transfer distribution factors to calculate the flows resulting from previously allocated cross-zonal capacity in the capacity calculation region;					
29.7.4.	calculate flows on critical network elements for each scenario (taking into account contingencies), and adjust them by assuming no cross-zonal power exchanges within the capacity calculation region, applying the rules for avoiding undue discrimination between internal and cross-zonal power exchanges established in accordance with Article 21(1)(b)(ii);					
29.7.5.	calculate the available margins on critical network elements, taking into account contingencies, which shall equal the maximum flows reduced by adjusted flows referred to in point (d), reliability margins, and flows resulting from previously allocated cross-zonal capacity;					
29.7.6.	adjust the available margins on critical network elements or power transfer distribution factors using available remedial actions to be considered in capacity calculation in accordance with Article 25.					
29.8.	Each coordinated capacity calculator applying the coordinated net transmission capacity approach shall:					
29.8.1.	use the common grid model, generation shift keys and contingencies to calculate maximum power exchange on bidding zone borders, which shall equal the maximum calculated exchange between two bidding zones on either side of the bidding zone border respecting operational security limits;					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
29.8.2.	adjust maximum power exchange using remedial actions taken into account in capacity calculation in accordance with Article 25;					
29.8.3.	adjust maximum power exchange, applying rules for avoiding undue discrimination between internal and cross-zonal exchanges in accordance with Article 21(1)(b)(ii);					
29.8.4.	apply the rules set out in accordance with Article 21(1)(b)(vi) for efficiently sharing the power flow capabilities of critical network elements among different bidding zone borders;					
29.8.5.	calculate cross-zonal capacity, which shall be equal to maximum power exchange adjusted for the reliability margin and previously allocated cross-zonal capacity.					
29.9.	Each coordinated capacity calculator shall cooperate with the neighbouring coordinated capacity calculators. Neighbouring TSOs shall ensure such cooperation by exchanging and confirming information on interdependency with the relevant regional coordinated capacity calculators, for the purposes of capacity calculation and validation. Neighbouring TSOs shall provide information on interdependency to the coordinated capacity calculators before capacity calculation. An assessment of the accuracy of this information and corrective measures shall be included in the biennial report drafted in accordance with Article 31, where appropriate.					
29.10.	Each coordinated capacity calculator shall set:					
29.10.1.	flow-based parameters for each bidding zone within the capacity calculation region, if applying the flow-based approach; or					
29.10.2.	cross-zonal capacity values for each bidding zone border within the capacity calculation region, if					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	applying the coordinated net transmission capacity approach.					
29.11.	Each coordinated capacity calculator shall submit the cross-zonal capacity to each TSO within its capacity calculation region for validation in accordance with Article 21(1)(c).					
30.1.	Each TSO shall validate the results of the regional capacity calculation for its bidding zone borders or critical network elements, in accordance with Article 26.					
30.2.	Each TSO shall send its capacity validation and allocation constraints to the relevant coordinated capacity calculators and to the other TSOs of the relevant capacity calculation regions.					
30.3.	Each coordinated capacity calculator shall provide the validated cross-zonal capacities and allocation constraints for the purposes of allocating capacity in accordance with Articles 46 and 58.					
31.1.	By two years after the entry into force of this Regulation, ENTSO for Electricity shall draft a report on capacity calculation and allocation and submit it to the Agency.					
31.2.	If the Agency requests it, in every second subsequent year ENTSO for Electricity shall draft a report on capacity calculation and allocation and submit it to the Agency.					
31.3.	For each bidding zone, bidding zone border and capacity calculation region, the report on capacity calculation and allocation shall contain at least:					
31.3.1.	the capacity calculation approach used;					
31.3.2.	statistical indicators on reliability margins;					
31.3.3.	statistical indicators of cross-zonal capacity, including allocation constraints where appropriate for each capacity calculation time-frame;					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
31.3.4.	quality indicators for the information used for the capacity calculation;					
31.3.5.	where appropriate, proposed measures to improve capacity calculation;					
31.3.6.	for regions where the coordinated net transmission capacity approach is applied, an analysis of whether the conditions specified in Article 20(7) are still fulfilled;					
31.3.7.	indicators for assessing and following in the longer term the efficiency of single day-ahead and intraday coupling, including the merging of capacity calculation regions in accordance with Article 15(3) where relevant;					
31.3.8.	recommendations for further development of single day-ahead and intraday coupling, including further harmonisation of methodologies, processes and governance arrangements.					
31.4.	After consulting the Agency, all TSOs shall jointly agree on the statistical and quality indicators for the report. The Agency may require the amendment of those indicators, prior to the agreement by the TSOs or during their application.					
31.5.	The Agency shall decide whether to publish all or part of the biennial report.					
32.1.	A review of an existing bidding zone configuration may be launched by:					
32.1.1.	the Agency, in accordance with Article 34(7);					
32.1.2.	several regulatory authorities, pursuant to a recommendation from the Agency in accordance with Article 34;					
32.1.3.	TSOs of a capacity calculation region, together with all concerned TSOs whose control areas, including interconnectors, are within the geographic area in which the bidding zone configuration shall be					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	assessed in accordance with paragraph 2(a);					
32.1.4.	one single regulatory authority or TSO with the approval of its competent regulatory authority, for the bidding zones inside the TSO's control area, if the bidding zone configuration has negligible impact on neighbouring TSOs' control areas, including interconnectors, and the review of bidding zone configuration is necessary to improve efficiency, or to maintain operational security;					
32.1.5.	Member States in a capacity calculation region.					
32.2.	If a review is launched in accordance with paragraph 1(a),(b), (c) or (e), the entity launching the review shall specify:					
32.2.1.	the geographic area in which bidding zone configuration shall be assessed and the neighbouring geographic areas for which impacts shall be taken into account;					
32.2.2.	the participating TSOs;					
32.2.3.	the participating regulatory authorities.					
32.3.	If a review is launched in accordance with paragraph 1(d), the following conditions shall apply:					
32.3.1.	the geographic area in which bidding zone configuration is assessed shall be limited to the control area of the relevant TSO, including interconnectors;					
32.3.2.	the TSO of the relevant control area shall be the only TSO participating in the review;					
32.3.3.	the competent regulatory authority shall be the only regulatory authority participating in the review;					
32.3.4.	the relevant TSO and regulatory authority, respectively, shall give the neighbouring TSOs and regulatory authorities mutually agreed prior notice of the launch of the review, giving reasons; and					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
32.3.5.	the conditions for the review shall be specified, and the results of the review and proposal for the relevant regulatory authorities shall be published.					
32.4.	The review process shall consist of two steps.					
32.4.1.	In the first step, the TSOs participating in a review of bidding zone configuration shall develop the methodology and assumptions that will be used in the review process and propose alternative bidding zone configurations for the assessment. The proposal on methodology and assumptions and alternative bidding zone configuration shall be submitted to the participating regulatory authorities, which shall be able to require coordinated amendments within three months.					
32.4.2.	In the second step, the TSOs participating in a review of bidding zone configuration shall:					
32.4.2.1.	assess and compare the current bidding zone configuration and each alternative bidding zone configuration using the criteria specified in Article 33;					
32.4.2.2.	hold a consultation in accordance with Article 12 and a workshop regarding the alternative bidding zone configuration proposals compared to the existing bidding zone configuration, including timescales for implementation, unless the bidding zone configuration has negligible impact on neighbouring TSOs' control areas;					
32.4.2.3.	submit a joint proposal to maintain or amend the bidding zone configuration to the participating Member States and the participating regulatory authorities within 15 months of the decision to launch a review.					
32.4.3.	On receiving the joint proposal to maintain or to amend the bidding zone configuration in accordance with point (iii) above, the participating Member States or, where provided by Member States, the regulatory authorities shall within six months reach an agreement					



a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	on the proposal to maintain or amend the bidding zone configuration.					
32.5.	NEMOs or market participants shall, if requested by TSOs, provide the TSOs participating in a review of a bidding zone with information to enable them to assess bidding zone configurations. This information shall be shared only between the participating TSOs for the sole purpose of assessing bidding zone configurations.					
32.6.	The initiative for the review of the bidding zones configuration and its results shall be published by ENTSO for Electricity, or if the review was launched in accordance with paragraph 1(d), by the participating TSO.					
33.1.	If a review of bidding zone configuration is carried out in accordance with Article 32, at least the following criteria shall be considered					
33.1.1.	in respect of network security:					
33.1.1.1.	the ability of bidding zone configurations to ensure operational security and security of supply;					
33.1.1.2.	the degree of uncertainty in cross-zonal capacity calculation.					
33.1.2.	in respect of overall market efficiency:					
33.1.2.1.	any increase or decrease in economic efficiency arising from the change;					
33.1.2.2.	market efficiency, including, at least the cost of guaranteeing firmness of capacity, market liquidity, market concentration and market power, the facilitation of effective competition, price signals for building infrastructure, the accuracy and robustness of price signals;					
33.1.2.3.	transaction and transition costs, including the cost of amending existing contractual obligations incurred by					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	market participants, NEMOs and TSOs;					
33.1.2.4.	the cost of building new infrastructure which may relieve existing congestion;					
33.1.2.5.	the need to ensure that the market outcome is feasible without the need for extensive application of economically inefficient remedial actions;					
33.1.2.6.	any adverse effects of internal transactions on other bidding zones to ensure compliance with point 1.7 of Annex I to Regulation (EC) No 714/2009;					
33.1.2.7.	the impact on the operation and efficiency of the balancing mechanisms and imbalance settlement processes.					
33.1.3.	in respect of the stability and robustness of bidding zones:					
33.1.3.1.	the need for bidding zones to be sufficiently stable and robust over time;					
33.1.3.2.	the need for bidding zones to be consistent for all capacity calculation time-frames;					
33.1.3.3.	the need for each generation and load unit to belong to only one bidding zone for each market time unit;					
33.1.3.4.	the location and frequency of congestion, if structural congestion influences the delimitation of bidding zones, taking into account any future investment which may relieve existing congestion.					
33.2.	A bidding zone review in accordance with Article 32 shall include scenarios which take into account a range of likely infrastructure developments throughout the period of 10 years starting from the year following the year in which the decision to launch the review was taken.					
34.1.	The Agency shall assess the efficiency of current bidding zone configuration every three years. It shall:					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
34.1.1.	request ENTSO for Electricity to draft a technical report on current bidding zone configuration; and					
34.1.2.	draft a market report evaluating the impact of current bidding zone configuration on market efficiency.					
34.2.	The technical report referred to in paragraph 1 second subparagraph point (a) shall include at least:					
34.2.1.	a list of structural congestion and other major physical congestion, including locations and frequency;					
34.2.2.	an analysis of the expected evolution or removal of physical congestion resulting from investment in networks or from significant changes in generation or in consumption patterns;					
34.2.3.	an analysis of the share of power flows that do not result from the capacity allocation mechanism, for each capacity calculation region, where appropriate;					
34.2.4.	congestion incomes and firmness costs;					
34.2.5.	a scenario encompassing a ten year time-frame.					
34.3.	Each TSO shall provide data and analysis to allow the technical report on current bidding zone configuration to be produced in a timely manner.					
34.4.	ENTSO for Electricity shall deliver to the Agency the technical report on current bidding zone configuration no later than nine months after the request by the Agency.					
34.5.	The technical report on current bidding zone configuration shall cover the last three full calendar years preceding the request by the Agency.					
34.6.	Without prejudice to the confidentiality obligations provided for in Article 13, ENTSO for Electricity shall make the technical report available to the public.					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
34.7.	If the technical or market report reveals inefficiencies in the current bidding zone configuration, the Agency may request TSOs to launch a review of an existing bidding zone configuration in accordance with Article 32(1).					
35.1.	Within 16 months after the regulatory approval on capacity calculation regions referred to in Article 15, all the TSOs in each capacity calculation region shall develop a proposal for a common methodology for coordinated redispatching and countertrading. The proposal shall be subject to consultation in accordance with Article 12.					
35.2.	The methodology for coordinated redispatching and countertrading shall include actions of cross-border relevance and shall enable all TSOs in each capacity calculation region to effectively relieve physical congestion irrespective of whether the reasons for the physical congestion fall mainly outside their control area or not. The methodology for coordinated redispatching and countertrading shall address the fact that its application may significantly influence flows outside the TSO's control area.					
35.3.	<p>Each TSO may redispatch all available generation units and loads in accordance with the appropriate mechanisms and agreements applicable to its control area, including interconnectors.</p> <p>By 26 months after the regulatory approval of capacity calculation regions, all TSOs in each capacity calculation region shall develop a report, subject to consultation in accordance with Article 12, assessing the progressive coordination and harmonisation of those mechanisms and agreements and including proposals. The report shall be submitted to their respective regulatory authorities for their assessment. The proposals in the report shall prevent these mechanisms and agreements from distorting the market.</p>					
35.4.	Each TSO shall abstain from unilateral or uncoordinated redispatching and countertrading					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	measures of cross-border relevance. Each TSO shall coordinate the use of redispatching and countertrading resources taking into account their impact on operational security and economic efficiency.					
35.5.	The relevant generation units and loads shall give TSOs the prices of redispatching and countertrading before redispatching and countertrading resources are committed. Pricing of redispatching and countertrading shall be based on:					
35.5.1.	prices in the relevant electricity markets for the relevant time-frame; or					
35.5.2.	the cost of redispatching and countertrading resources calculated transparently on the basis of incurred costs.					
35.6.	Generation units and loads shall ex-ante provide all information necessary for calculating the redispatching and countertrading cost to the relevant TSOs. This information shall be shared between the relevant TSOs for redispatching and countertrading purposes only.					
36.1.	All NEMOs shall develop, maintain and operate the following algorithms:					
36.1.1.	a price coupling algorithm;					
36.1.2.	a continuous trading matching algorithm.					
36.2.	NEMOs shall ensure that the price coupling algorithm and the continuous trading matching algorithm meet the requirements provided for in Articles 39 and 52 respectively	/	/ не	НП		
36.3.	By 18 months after the entry into force of this Regulation, all NEMOs shall in cooperation with TSOs develop a proposal for a back-up methodology to comply with the obligations set out in Articles 39 and 52 respectively. The proposal for a methodology shall be subject to consultation in accordance with	/	/ не	НП		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	Article 12.					
36.4.	Where possible, NEMOs shall use already agreed solutions to efficiently implement the objectives of this Regulation.					
37.1.	By eight months after the entry into force of this Regulation:	/	/ не	НП		
37.1.1.	all TSOs shall jointly provide all NEMOs with a proposal for a common set of requirements for efficient capacity allocation to enable the development of the price coupling algorithm and of the continuous trading matching algorithm. These requirements shall specify functionalities and performance, including deadlines for the delivery of single day-ahead and intraday coupling results and details of the cross-zonal capacity and allocation constraints to be respected;	/	/ не	НП		
37.1.2.	all NEMOs shall jointly propose a common set of requirements for efficient matching to enable the development of the price coupling algorithm and of the continuous trading matching algorithm.	/	/ не	НП		
37.2.	No later than three months after the submission of the TSO and NEMO proposals for a common set of requirements in accordance with paragraph 1, all NEMOs shall develop a proposal for the algorithm in accordance with these requirements. This proposal shall indicate the time limit for the submission of received orders by NEMOs required to perform the MCO functions in accordance with Article 7(1)(b).	/	/ не	НП		
37.3.	The proposal referred to in paragraph 2 shall be submitted to all TSOs. If additional time is required to prepare this proposal, all NEMOs shall work together supported by all TSOs for a period of not more than two months to ensure that the proposal complies with paragraphs 1 and 2.	/	/ не	НП		
37.4.	The proposals referred to in paragraphs 1 and 2 shall be subject to consultation in accordance with Article 12.	/	/ не	НП		
37.5.	All NEMOs shall submit the proposal developed in accordance with paragraphs 2 and 3 to the regulatory authorities for approval by no later than 18 months	/	/ не	НП		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	after the entry into force of this Regulation.					
37.6.	No later than two years after the approval of the proposal in accordance with paragraph 5, all TSOs and all NEMOs shall review the operation of the price coupling algorithm and continuous trading matching algorithm and submit the report to the Agency. If requested by the Agency, the review shall then be repeated every second year.	/	/ не	НП		
38.1.	The price coupling algorithm shall produce the results set out in Article 39(2), in a manner which:					
38.1.1.	aims at maximising economic surplus for single day-ahead coupling for the price-coupled region for the next trading day;					
38.1.2.	uses the marginal pricing principle according to which all accepted bids will have the same price per bidding zone per market time unit;					
38.1.3.	facilitates efficient price formation;					
38.1.4.	respects cross-zonal capacity and allocation constraints;					
38.1.5.	is repeatable and scalable.					
38.2.	The price coupling algorithm shall be developed in such a way that it would be possible to apply it to a larger or smaller number of bidding zones.					
39.1.	In order to produce results, the price coupling algorithm shall use:					
39.1.1.	allocation constraints established in accordance with Article 23(3);					
39.1.2.	cross-zonal capacity results validated in accordance with Article 30;					
39.1.3.	orders submitted in accordance with Article 40.					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
39.2.	The price coupling algorithm shall produce at least the following results simultaneously for each market time unit:					
39.2.1.	a single clearing price for each bidding zone and market time unit in EUR/MWh;					
39.2.2.	a single net position for each bidding zone and each market time unit;					
39.2.3.	the information which enables the execution status of orders to be determined.					
39.3.	All NEMOs shall ensure the accuracy and efficiency of results produced by the single price coupling algorithm.					
39.4.	All TSOs shall verify that the results of the price coupling algorithm are consistent with cross-zonal capacity and allocation constraints.					
40.1.	No later than 18 months after the entry into force of this Regulation NEMOs shall submit a joint proposal concerning products that can be taken into account in the single day-ahead coupling. NEMOs shall ensure that orders resulting from these products submitted to the price coupling algorithm are expressed in euros and make reference to the market time.					
40.2.	All NEMOs shall ensure that the price coupling algorithm is able to accommodate orders resulting from these products covering one market time unit and multiple market time units.					
40.3.	By two years after the entry into force of this Regulation and in every second subsequent year, all NEMOs shall consult, in accordance with Article 12:					
40.3.1.	market participants, to ensure that available products reflect their needs;					
40.3.2.	all TSOs, to ensure products take due account of operational security;					



a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
40.3.3.	all regulatory authorities, to ensure that the available products comply with the objectives of this Regulation.					
40.4.	All NEMOs shall amend the products if needed pursuant to the results of the consultation referred to in paragraph 3.					
41.1.	<p>By 18 months after the entry into force of this Regulation, all NEMOs shall, in cooperation with the relevant TSOs, develop a proposal on harmonised maximum and minimum clearing prices to be applied in all bidding zones which participate in single day-ahead coupling. The proposal shall take into account an estimation of the value of lost load.</p> <p>The proposal shall be subject to consultation in accordance with Article 12.</p>					
41.2.	<p>All NEMOs shall submit the proposal to the regulatory authorities for approval.</p> <p>Where a Member State has provided that an authority other than the national regulatory authority has the power to approve maximum and minimum clearing prices at the national level, the regulatory authority shall consult the proposal with the relevant authority as regards its impact on national markets.</p> <p>After receiving a decision for approval from all regulatory authorities, all NEMOs shall inform the concerned TSOs of that decision without undue delay.</p>					
42.1.	The day-ahead cross-zonal capacity charge shall reflect market congestion and shall amount to the difference between the corresponding day-ahead clearing prices of the relevant bidding zones.					
42.2.	No charges, such as imbalance fees or additional fees, shall be applied to day-ahead cross-zonal capacity except for the pricing in accordance with paragraph 1.					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
43.1.	By 16 months after the entry into force of this Regulation, TSOs which intend to calculate scheduled exchanges resulting from single day-ahead coupling shall develop a proposal for a common methodology for this calculation. The proposal shall be subject to consultation in accordance with Article 12.					
43.2.	The methodology shall describe the calculation and shall list the information which shall be provided by the relevant NEMOs to the scheduled exchange calculator established in accordance with Article 8(2)(g) and the time limits for delivering this information. The time limit for delivering information shall be no later than 15.30 market time day-ahead.					
43.3.	The calculation shall be based on net positions for each market time unit.					
43.4.	No later than two years after the approval by the regulatory authorities of the concerned region of the proposal referred to in paragraph 1, TSOs applying scheduled exchanges shall review the methodology. Thereafter, if requested by the competent regulatory authorities, the methodology shall be reviewed every two years.					
44.	By 16 months after the entry into force of this Regulation, each TSO, in coordination with all the other TSOs in the capacity calculation region, shall develop a proposal for robust and timely fallback procedures to ensure efficient, transparent and non-discriminatory capacity allocation in the event that the single day-ahead coupling process is unable to produce results.  The proposal for the establishment of fallback procedures shall be subject to consultation in accordance with Article 12.					
45.1.	TSOs in bidding zones where more than one NEMO is designated and/or offers trading services, or where interconnectors which are not operated by TSOs certified according to Article 3 of Regulation (EC) No 714/2009 exist, shall develop a proposal for cross-zonal capacity allocation and other necessary					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	arrangements for such bidding zones in cooperation with concerned TSOs, NEMOs and operators of interconnectors who are not certified as TSOs to ensure that the relevant NEMOs and interconnectors provide the necessary data and financial coverage for such arrangements. These arrangements must allow additional TSOs and NEMOs to join these arrangements.					
45.2.	The proposal shall be submitted to the relevant national regulatory authorities for approval within 4 months after more than one NEMO has been designated and/or allowed to offer trading services in a bidding zone or if a new interconnector is not operated by a certified TSO. For existing interconnectors which are not operated by certified TSOs the proposal shall be submitted within four months after entry into force of this Regulation.					
46.1.	Each coordinated capacity calculator shall ensure that cross-zonal capacity and allocation constraints shall be provided to relevant NEMOs in time to ensure the publication of cross-zonal capacity and of allocation constraints to the market no later than 11.00 market time day-ahead.					
46.2.	<p>If a coordinated capacity calculator is unable to provide for cross-zonal capacity and allocation constraints one hour prior to the day-ahead market gate closure time, that coordinated capacity calculator shall notify the relevant NEMOs. These NEMOs shall immediately publish a notice for market participants.</p> <p>In such cases, cross-zonal capacity and allocation constraints shall be provided by the coordinated capacity calculator no later than 30 minutes before the day-ahead market gate closure time.</p>					
47.1.	The day-ahead market gate opening time shall be at the latest 11:00 market time day-ahead.					
47.2.	The day-ahead market gate closure time in each bidding zone shall be noon market time day-ahead. TSOs or NEMOs in the region based on the CEE region or its neighbouring countries may set a					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	different gate closure time until this region has joined single day-ahead coupling.					
47.3.	Market participants shall submit all orders to the relevant NEMOs before day-ahead market gate closure time, in accordance with Articles 39 and 40.					
47.4.	Each NEMO shall submit the orders received in accordance with paragraph 3 to perform the MCO functions in accordance with Article 7(2) by no later than a time specified by all NEMOs in the proposal for a single price coupling algorithm set out in Article 37(5).					
47.5.	Orders matched in single day-ahead coupling shall be considered firm.					
47.6.	MCO functions shall ensure anonymity of submitted orders.					
48.1.	No later than by the time specified by all TSOs in the requirements set out in Article 37(1)(a), all NEMOs performing MCO functions shall deliver the single day-ahead coupling results:					
48.1.1.	to all TSOs, all coordinated capacity calculators and all NEMOs, for the results specified in Article 39(2)(a) and (b);					
48.1.2.	to all NEMOs, for the results specified in Article 39(2)(c).					
48.2.	Each TSO shall verify that the single day-ahead coupling results of the price coupling algorithm referred to in Article 39(2)(b) have been calculated in accordance with the allocation constraints and validated cross-zonal capacity.					
48.3.	Each NEMO shall verify that the single day-ahead coupling results of the price coupling algorithm referred to in Article 39(2)(c) have been calculated in accordance with the orders.					
48.4.	Each NEMO shall inform market participants on the execution status of their orders without unjustifiable delay.					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
49.1.	Each scheduled exchange calculator shall calculate scheduled exchanges between bidding zones for each market time unit in accordance with the methodology established in Article 43.					
49.2.	Each scheduled exchange calculator shall notify relevant NEMOs, central counter parties, shipping agents and TSOs of the agreed scheduled exchanges.					
50.1.	In the event that all NEMOs performing MCO functions are unable to deliver part or all of the results of the price coupling algorithm by the time specified in Article 37(1)(a), the fallback procedures established in accordance with Article 44 shall apply.					
50.2.	In cases where there is a risk that all NEMOs performing MCO functions are unable to deliver part or all of the results within the deadline, all NEMOs shall notify all TSOs as soon as the risk is identified. All NEMOs performing MCO functions shall immediately publish a notice to market participants that fallback procedures may be applied.					
51.1.	From the intraday cross-zonal gate opening time until the intraday cross-zonal gate closure time, the continuous trading matching algorithm shall determine which orders to select for matching such that matching:					
51.1.1.	aims at maximising economic surplus for single intraday coupling per trade for the intraday market time-frame by allocating capacity to orders for which it is feasible to match in accordance with the price and time of submission;					
51.1.2.	respects the allocation constraints provided in accordance with Article 58(1);					
51.1.3.	respects the cross-zonal capacity provided in accordance with Article 58(1);					
51.1.4.	respects the requirements for the delivery of results set out in Article 60;					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
51.1.5.	is repeatable and scalable.					
51.2.	The continuous trading matching algorithm shall produce the results provided for in Article 52 and correspond to the product capabilities and functionalities set out in Article 53.					
52.1.	All NEMOs, as part of their MCO function, shall ensure that the continuous trading matching algorithm produces at least the following results:					
52.1.1.	the execution status of orders and prices per trade;					
52.1.2.	a single net position for each bidding zone and market time unit within the intraday market.					
52.2.	All NEMOs shall ensure the accuracy and efficiency of results produced by the continuous trading matching algorithm.					
52.3.	All TSOs shall verify that the results of the continuous trading matching algorithm are consistent with cross-zonal capacity and allocation constraints in accordance with Article 58(2).					
53.1.	No later than 18 months after the entry into force of this Regulation NEMOs shall submit a joint proposal concerning products that can be taken into account in the single intraday coupling. NEMOs shall ensure that all orders resulting from these products submitted to enable the MCO functions to be performed in accordance with Article 7 are expressed in euros and make reference to the market time and the market time unit.					
53.2.	All NEMOs shall ensure that orders resulting from these products are compatible with the characteristics of cross-zonal capacity, allowing them to be matched simultaneously.					
53.3.	All NEMOs shall ensure that the continuous trading matching algorithm is able to accommodate orders covering one market time unit and multiple market time units.					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
53.4.	By two years after the entry into force of this Regulation and in every second subsequent year, all NEMOs shall consult in accordance with Article 12:					
53.4.1.	market participants, to ensure that available products reflect their needs;					
53.4.2.	all TSOs, to ensure products take due account of operational security;					
53.4.3.	all regulatory authorities, to ensure that the available products comply with the objectives of this Regulation.					
53.5.	All NEMOs shall amend the products if needed pursuant to the results of the consultation referred to in paragraph 4.					
54.1.	By 18 months after the entry into force of this Regulation, all NEMOs shall, in cooperation with the relevant TSOs, develop a proposal on harmonised maximum and minimum clearing prices to be applied in all bidding zones which participate in single intraday coupling. The proposal shall take into account an estimation of the value of lost load. The proposal shall be subject to consultation in accordance with Article 12.					
54.2.	All NEMOs shall submit the proposal to all regulatory authorities for approval. Where a Member State has provided that an authority other than the national regulatory authority has the power to approve maximum and minimum clearing prices at the national level, the regulatory authority shall consult the proposal with the relevant authority as regards its impact on national markets					
54.3.	After receiving a decision from the regulatory authorities, all NEMOs shall inform the concerned TSOs of that decision without unjustifiable delay.					
55.1.	Once applied, the single methodology for pricing intraday cross-zonal capacity developed in accordance with Article 55(3) shall reflect market congestion and shall be based on actual orders.					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
55.2.	Prior to the approval of the single methodology for pricing intraday cross-zonal capacity set out in paragraph 3, TSOs may propose an intraday cross-zonal capacity allocation mechanism with reliable pricing consistent with the requirements of paragraph 1 for approval by the regulatory authorities of the relevant Member States. This mechanism shall ensure that the price of intraday cross-zonal capacity is available to the market participants at the time of matching the orders.					
55.3	By 24 months after the entry into force of this Regulation, all TSOs shall develop a proposal for a single methodology for pricing intraday cross-zonal capacity. The proposal shall be subject to consultation in accordance with Article 12.					
55.4.	No charges, such as imbalance fees or additional fees, shall be applied to intraday cross-zonal capacity except for the pricing in accordance with paragraphs 1, 2 and 3.					
56.1.	By 16 months after the entry into force of this Regulation, the TSOs which intend to calculate scheduled exchanges resulting from single intraday coupling shall develop a proposal for a common methodology for this calculation. The proposal shall be subject to consultation in accordance with Article 12.					
56.2.	The methodology shall describe the calculation and, where required, shall list the information which the relevant NEMOs shall provide to the scheduled exchange calculator and the time limits for delivering this information.					
56.3.	The calculation of scheduled exchanges shall be based on net positions as specified in Article 52(1)(b).					
56.4.	No later than two years after the approval by the regulatory authorities of the concerned region of the proposal referred to in paragraph 1, the relevant TSOs shall review the methodology. Thereafter, if requested by the competent regulatory authorities, the TSOs shall review the methodology every two years.					



a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
57.1.	TSOs in bidding zones where more than one NEMO is designated and/or offers trading services, or where interconnectors which are not operated by TSOs certified according to Article 3 of Regulation (EC) No 714/2009 exist, shall develop a proposal for cross-zonal capacity allocation and other necessary arrangements for such bidding zones in cooperation with concerned TSOs, NEMOs and operators of interconnectors who are not certified as TSOs to ensure that the relevant NEMOs and interconnectors provide the necessary data and financial coverage for such arrangements. These arrangements must allow additional TSOs and NEMOs to join these arrangements.					
57.2.	The proposal shall be submitted for approval by the relevant national regulatory authorities within 4 months of more than one NEMO being designated and/or allowed to offer trading services in a bidding zone or if a new interconnector is not operated by a certified TSO. For existing interconnectors which are not operated by certified TSOs the proposal shall be submitted within 4 months after entry into force of this Regulation.					
58.1.	Each coordinated capacity calculator shall ensure that cross-zonal capacity and allocation constraints are provided to the relevant NEMOs no later than 15 minutes before the intraday cross-zonal gate opening time.					
58.2.	If updates to cross-zonal capacity and allocation constraints are required, due to operational changes on the transmission system, each TSO shall notify the coordinated capacity calculators in its capacity calculation region. The coordinated capacity calculators shall then notify the relevant NEMOs.					
58.3.	If any coordinated capacity calculator is unable to comply with paragraph 1, that coordinated capacity calculator shall notify the relevant NEMOs. These NEMOs shall publish a notice to all market participants without unjustifiable delay.					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
59.1.	By 16 months after the entry into force of this Regulation, all TSOs shall be responsible for proposing the intraday cross-zonal gate opening and intraday cross-zonal gate closure times. The proposal shall be subject to consultation in accordance with Article 12.					
59.2.	The intraday cross-zonal gate closure time shall be set in such a way that it:					
59.2.1.	maximises market participants' opportunities for adjusting their balances by trading in the intraday market time-frame as close as possible to real time; and					
59.2.2.	provides TSOs and market participants with sufficient time for their scheduling and balancing processes in relation to network and operational security.					
59.3.	One intraday cross-zonal gate closure time shall be established for each market time unit for a given bidding zone border. It shall be at most one hour before the start of the relevant market time unit and shall take into account the relevant balancing processes in relation to operational security.					
59.4.	The intraday energy trading for a given market time unit for a bidding zone border shall start at the latest at the intraday cross-zonal gate opening time of the relevant bidding zone borders and shall be allowed until the intraday cross-zonal gate closure time.					
59.5.	Before the intraday cross-zonal gate closure time, market participants shall submit to relevant NEMOs all the orders for a given market time unit. All NEMOs shall submit the orders for a given market time unit for single matching immediately after the orders have been received from market participants.					
59.6.	Orders matched in single intraday coupling shall be considered firm.					
59.7.	MCO functions shall ensure the anonymity of orders submitted via the shared order book.					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
60.1.	All NEMOs performing MCO functions shall deliver the continuous trading matching algorithm results:					
60.1.1.	to all other NEMOs, for results on the execution status per trade specified in Article 52(1)(a);					
60.1.2.	to all TSOs and scheduled exchange calculators, for results single net positions specified in Article 52(1)(b).					
60.2.	If, in accordance with paragraph 1(a), any NEMO, for reasons outside its responsibility, is unable to deliver these continuous trading matching algorithm results, it shall notify all other NEMOs.					
60.3.	If, in accordance with paragraph 1(b), any NEMO, for reasons outside its responsibility, is unable to deliver these continuous trading matching algorithm results, it shall notify all TSOs and each scheduled exchange calculator as soon as reasonably practicable. All NEMOs shall notify the market participants concerned.					
60.4.	All NEMOs shall send, without undue delay, the necessary information to market participants to ensure that the actions specified in Articles 68 and 73(3) can be undertaken.					
61.1.	Each scheduled exchange calculator shall calculate scheduled exchanges between bidding zones for each market time unit in accordance with the methodology established in accordance with Article 56.					
61.2.	Each scheduled exchange calculator shall notify the relevant NEMOs, central counter parties, shipping agents, and TSOs of the agreed scheduled exchanges.					
62.1.	As soon as the orders are matched, each NEMO shall publish for relevant market participants at least the status of execution of orders and prices per trade produced by the continuous trading matching algorithm in accordance with Article 52(1)(a).					
62.2.	Each NEMO shall ensure that information on aggregated executed volumes and prices is made					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	publicly available in an easily accessible format for at least 5 years. The information to be published shall be proposed by all NEMOS within the proposal for continuous trading matching algorithm pursuant to Article 37(5).					
63.1.	By 18 months after the entry into force of this Regulation, the relevant NEMOs and TSOs on bidding zone borders may jointly submit a common proposal for the design and implementation of complementary regional intraday auctions. The proposal shall be subject to consultation in accordance with Article 12.					
63.2.	Complementary regional intraday auctions may be implemented within or between bidding zones in addition to the single intraday coupling solution referred to in Article 51. In order to hold regional intraday auctions, continuous trading within and between the relevant bidding zones may be stopped for a limited period of time before the intraday cross-zonal gate closure time, which shall not exceed the minimum time required to hold the auction and in any case 10 minutes.					
63.3.	For complementary regional intraday auctions, the methodology for pricing intraday cross-zonal capacity may differ from the methodology established in accordance with Article 55(3) but it shall nevertheless meet the principles provided for in Article 55(1).					
63.4.	The competent regulatory authorities may approve the proposal for complementary regional intraday auctions if the following conditions are met:					
63.4.1.	regional auctions shall not have an adverse impact on the liquidity of the single intraday coupling;					
63.4.2.	all cross-zonal capacity shall be allocated through the capacity management module;					
63.4.3.	the regional auction shall not introduce any undue discrimination between market participants from					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	adjacent regions;					
63.4.4.	the timetables for regional auctions shall be consistent with single intraday coupling to enable market participants to trade as close as possible to real-time;					
63.4.5.	regulatory authorities shall have consulted the market participants in the Member States concerned.					
63.5.	At least every two years after the decision on complementary regional auctions, the regulatory authorities of the Member States concerned shall review the compatibility of any regional solutions with single intraday coupling to ensure that the conditions above continue to be fulfilled.					
64.1.	Where jointly requested by the regulatory authorities of the Member States of each of the bidding zone borders concerned, the TSOs concerned shall also provide explicit allocation, in addition to implicit allocation, that is to say, capacity allocation separate from the electricity trade, via the capacity management module on bidding zone borders.	/	/не	НП		
64.2.	The TSOs on the bidding zone borders concerned shall jointly develop a proposal on the conditions that shall be fulfilled by market participants to participate in explicit allocation. The proposal shall be subject to the joint approval by the regulatory authorities of the Member States of each of the bidding zone borders concerned.	/	/не	НП		
64.3.	When establishing the capacity management module, discrimination shall be avoided when simultaneously allocating capacity implicitly and explicitly. The capacity management module shall determine which orders to select for matching and which explicit capacity requests to accept, according to a ranking of price and time of entrance.	/	/не	НП		
65.1.	The NEMOs concerned shall cooperate closely with the TSOs concerned and shall consult market participants in accordance with Article 12 in order to translate the needs of market participants linked to explicit capacity allocation rights into non-standard intraday products.	/	/не	НП		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
65.2.	Prior to deciding on the removal of explicit allocation, the regulatory authorities of the Member States of each of the bidding zone borders concerned shall jointly organise a consultation to assess whether the proposed non-standard intraday products meet the market participants' needs for intraday trading.	/	/не	НП		
65.3.	The competent regulatory authorities of the Member States of each of the bidding zone borders concerned shall jointly approve the introduced non-standard products and the removal of explicit allocation.	/	/не	НП		
66.1.	Market participants shall ensure the completion of nomination, clearing and settlement related to explicit allocation of cross-zonal capacity.	/	/не	НП		
66.2.	Market participants shall fulfil any financial obligations, relating to clearing and settlement arising from explicit allocation.	/	/не	НП		
66.3.	The participating TSOs shall publish relevant information on the interconnections to which explicit allocation is applicable, including the cross-zonal capacity for explicit allocation.	/	/не	НП		
67.	A request for explicit cross-zonal capacity may be submitted by a market participant only for an interconnection where the explicit allocation is applicable. For each request for explicit capacity the market participant shall submit the volume and the price to the capacity management module. The price and volume of explicit allocated capacity shall be made publicly available by the relevant TSOs.	/	/не	НП		
68.1.	The central counter parties shall ensure clearing and settlement of all matched orders in a timely manner. The central counter parties shall act as the counter party to market participants for all their trades with regard to the financial rights and obligations arising from these trades.	01. 183Д.1.	ЦЕНТРАЛНА УГОВОРНА СТРАНА ЈЕ СУБЈЕКТ НАДЛЕЖАН ЗА ФИЗИЧКУ И ФИНАНСИЈСКУ РЕАЛИЗАЦИЈУ ТРАНСАКЦИЈА ЗАКЉУЧЕНИХ НА ОРГАНИЗОВАНОМ ТРЖИШТУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ И ФИНАНСИЈСКУ РЕАЛИЗАЦИЈУ ТРАНСАКЦИЈЕ ИЗМЕЂУ ДВЕ ЗОНЕ ТРГОВАЊА.	ПУ		
68.2.	Each central counter party shall maintain anonymity between market participants.					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
68.3.	Central counter parties shall act as counter party to each other for the exchange of energy between bidding zones with regard to the financial rights and obligations arising from these energy exchanges.	<b>01.</b> 183Д.2.	ЦЕНТРАЛНА УГОВОРНА СТРАНА ОСИГУРАВА ПРАВОВРЕМЕНО ФИНАНСИЈСКО ПОРАВНАЊЕ И ПЛАЋАЊЕ СВИХ УПАРЕНИХ НАЛОГА У СВАКОЈ ТРАНСАКЦИЈИ И ОРГАНИЗУЈЕ ФИЗИЧКИ ПРЕНОС НЕТО ПОЗИЦИЈЕ КОЈА СУ РЕЗУЛТАТ ДОДЕЛЕ КАПАЦИТЕТА С ДРУГОМ ЦЕНТРАЛНОМ УГОВОРНОМ СТРАНОМ ИЛИ ПРЕНОСНИМ АГЕНТОМ.	ПУ		
68.4.	Such exchanges shall take into account:					
68.4.1.	net positions produced in accordance with Articles 39(2)(b) and 52(1)(b);					
68.4.2.	scheduled exchanges calculated in accordance with Articles 49 and 61.					
68.5.	Each central counter party shall ensure that for each market time unit:					
68.5.1.	across all bidding zones, taking into account, where appropriate, allocation constraints, there are no deviations between the sum of energy transferred out of all surplus bidding zones and the sum of energy transferred into all deficit bidding zones;					
68.5.2.	electricity exports and electricity imports between bidding zones equal each other, with any deviations resulting only from considerations of allocation constraints, where appropriate.					
68.6.	Notwithstanding paragraph 3, a shipping agent may act as a counter party between different central counter parties for the exchange of energy, if the parties concerned conclude a specific agreement to that effect. If no agreement is reached, the shipping arrangement shall be decided by the regulatory authorities responsible for the bidding zones between which the clearing and settlement of the exchange of energy is needed.					
68.7.	All central counter parties or shipping agents shall collect congestion incomes arising from the single day-ahead coupling specified in Articles 46 to 48 and					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	from the single intraday coupling specified in Articles 58 to 60.					
68.8.	All central counter parties or shipping agents shall ensure that collected congestion incomes are transferred to the TSOs no later than two weeks after the date of settlement.					
68.9.	If the timing of payments is not harmonised between two bidding zones, the Member States concerned shall ensure that an entity is appointed to manage the timing mismatch and to bear the relevant costs.					
69.	By 16 months after the entry into force of this Regulation, all TSOs shall develop a common proposal for a single day-ahead firmness deadline, which shall not be shorter than half an hour before the day-ahead market gate closure time. The proposal shall be subject to consultation in accordance with Article 12.					
70.1.	Prior to the day-ahead firmness deadline, each coordinated capacity calculator may adjust cross-zonal capacity and allocation constraints provided to relevant NEMOs.					
70.2.	After the day-ahead firmness deadline, all cross-zonal capacity and allocation constraints shall be firm for day-ahead capacity allocation unless the requirements of Article 46(2) are met, in which case cross-zonal capacity and allocation constraints shall be firm as soon as they are submitted to relevant NEMOs.					
70.3.	After the day-ahead firmness deadline, cross-zonal capacity which has not been allocated may be adjusted for subsequent allocations.					
71.	Cross-zonal intraday capacity shall be firm as soon as it is allocated.					
72.1.	In the event of force majeure or an emergency situation referred to in Article 16(2) of Regulation (EC) No 714/2009, where the TSO shall act in an expeditious manner and redispatching or					



a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	countertrading is not possible, each TSO shall have the right to curtail allocated cross-zonal capacity. In all cases, curtailment shall be undertaken in a coordinated manner following liaison with all directly concerned TSOs.					
72.2.	A TSO which invokes force majeure or an emergency situation shall publish a notice explaining the nature of the force majeure or the emergency situation and its probable duration. This notice shall be made available to the market participants concerned through NEMOs. If capacity is allocated explicitly to market participants, the TSO invoking force majeure or an emergency situation shall send notice directly to contractual parties holding cross-zonal capacity for the relevant market time-frame.					
72.3.	If allocated capacity is curtailed because of force majeure or an emergency situation invoked by a TSO, the TSO shall reimburse or provide compensation for the period of force majeure or the emergency situation, in accordance with the following requirements:					
72.3.1.	if there is implicit allocation, central counter parties or shipping agents shall not be subject to financial damage or financial benefit arising from any imbalance created by such curtailment;					
72.3.2.	in the event of force majeure, if capacity is allocated via explicit allocation, market participants shall be entitled to reimbursement of the price paid for the capacity during the explicit allocation process;	/	/не	НП		
72.3.3.	in an emergency situation, if capacity is allocated via explicit allocation, market participants shall be entitled to compensation equal to the price difference of relevant markets between the bidding zones concerned in the relevant time-frame; or	/	/не	НП		
72.3.4.	in an emergency situation, if capacity is allocated via explicit allocation but the bidding zone price is not	/	/не	НП		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	calculated in at least one of the two relevant bidding zones in the relevant time-frame, market participants shall be entitled to reimbursement of the price paid for capacity during the explicit allocation process.					
72.4.	The TSO invoking force majeure or an emergency situation shall limit the consequences and duration of the force majeure situation or emergency situation.					
72.5.	Where a Member State has so provided, upon request by the TSO concerned the national regulatory authority shall assess whether an event qualifies as force majeure.					
73.1.	By 12 months after the entry into force of this Regulation, all TSOs shall develop a proposal for a methodology for sharing congestion income.					
73.2.	The methodology developed in accordance with paragraph 1 shall:					
73.2.1.	facilitate the efficient long-term operation and development of the electricity transmission system and the efficient operation of the electricity market of the Union;					
73.2.2.	comply with the general principles of congestion management provided for in Article 16 of Regulation (EC) No 714/2009;					
73.2.3.	allow for reasonable financial planning;					
73.2.4.	be compatible across time-frames;					
73.2.5.	establish arrangements to share congestion income deriving from transmission assets owned by parties other than TSOs.					
73.3.	TSOs shall distribute congestion incomes in accordance with the methodology in paragraph 1 as soon as reasonably practicable and no later than one week after the congestion incomes have been transferred in accordance with Article 68(8).					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
74.1.	No later than 16 months after the decision on the capacity calculation regions is taken, all TSOs in each capacity calculation region shall develop a proposal for a common methodology for redispatching and countertrading cost sharing.					
74.2.	The redispatching and countertrading cost sharing methodology shall include cost-sharing solutions for actions of cross-border relevance.					
74.3.	Redispatching and countertrading costs eligible for cost sharing between relevant TSOs shall be determined in a transparent and auditable manner.					
74.4.	The redispatching and countertrading cost sharing methodology shall at least:					
74.4.1.	determine which costs incurred from using remedial actions, for which costs have been considered in the capacity calculation and where a common framework on the use of such actions has been established, are eligible for sharing between all the TSOs of a capacity calculation region in accordance with the capacity calculation methodology set out in Articles 20 and 21;					
74.4.2.	define which costs incurred from using redispatching or countertrading to guarantee the firmness of cross-zonal capacity are eligible for sharing between all the TSOs of a capacity calculation region in accordance with the capacity calculation methodology set out in Articles 20 and 21;					
74.4.3.	set rules for region-wide cost sharing as determined in accordance with points (a) and (b).					
74.5.	The methodology developed in accordance with paragraph 1 shall include:					
74.5.1.	a mechanism to verify the actual need for redispatching or countertrading between the TSOs involved;					
74.5.2.	an ex post mechanism to monitor the use of remedial actions with costs;					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
74.5.3.	a mechanism to assess the impact of the remedial actions, based on operational security and economic criteria;					
74.5.4.	a process allowing improvement of the remedial actions;					
74.5.5.	a process allowing monitoring of each capacity calculation region by the competent regulatory authorities.					
74.6.	The methodology developed in accordance with paragraph 1 shall also:					
74.6.1.	provide incentives to manage congestion, including remedial actions and incentives to invest effectively;					
74.6.2.	be consistent with the responsibilities and liabilities of the TSOs involved;					
74.6.3.	ensure a fair distribution of costs and benefits between the TSOs involved;					
74.6.4.	be consistent with other related mechanisms, including at least:					
74.6.4.1.	the methodology for sharing congestion income set out in Article 73;					
74.6.4.2.	the inter-TSO compensation mechanism, as set out in Article 13 of Regulation (EC) No 714/2009 and Commission Regulation (EU) No 838/2010 (5);					
74.6.5.	facilitate the efficient long-term development and operation of the pan-European interconnected system and the efficient operation of the pan-European electricity market;					
74.6.6.	facilitate adherence to the general principles of					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	congestion management as set out in Article 16 of Regulation (EC) No 714/2009;					
74.6.7.	allow reasonable financial planning;					
74.6.8.	be compatible across the day-ahead and intraday market time-frames; and					
74.6.9.	comply with the principles of transparency and non-discrimination.					
74.7.	By 31 December 2018, all TSOs of each capacity calculation region shall further harmonise as far as possible between the regions the redispatching and countertrading cost sharing methodologies applied within their respective capacity calculation region.					
75.1.	Costs relating to the obligations imposed on TSOs in accordance with Article 8, including the costs specified in Article 74 and Articles 76 to 79, shall be assessed by the competent regulatory authorities. Costs assessed as reasonable, efficient and proportionate shall be recovered in a timely manner through network tariffs or other appropriate mechanisms as determined by the competent regulatory authorities.					
75.2.	Member States' share of the common costs referred to in Article 80(2)(a), regional costs referred to in Article 80(2)(b) and national costs referred to in Article 80(2)(c) assessed as reasonable, efficient and proportionate shall be recovered through NEMO fees, network tariffs or other appropriate mechanisms as determined by the competent regulatory authorities.					
75.3.	If requested by the regulatory authorities, relevant TSOs, NEMOs and delegates in accordance with Article 78 shall, within three months of the request, provide information necessary to facilitate the assessment of the costs incurred.					
76.1.	All NEMOs shall bear the following costs:	01. 183Б.1.	НЕМО И ОПЕРАТОР ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА ИМАЈУ ПРАВО НА НАДОКНАДУ СЛЕДЕЋИХ ТРОШКОВА:	ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
76.1.1.	common, regional and national costs of establishing, updating or further developing the price coupling algorithm and single day-ahead coupling;	01. 183Ђ.1.1.	1) УСПОСТАВЉАЊА, АЖУРИРАЊА ИЛИ ДАЉЕГ РАЗВОЈА АЛГОРИТМА ЗА ЦЕНОВНО СПАЈАЊЕ ТРЖИШТА И ДАН УНАПРЕД СПАЈАЊА ТРЖИШТА;	ПУ		
76.1.2.	common, regional and national costs of establishing, updating or further developing the continuous trading matching algorithm and single intraday coupling;	01. 183Ђ.1.2.	2) УСПОСТАВЉАЊА, АЖУРИРАЊА ИЛИ ДАЉЕГ РАЗВОЈА АЛГОРИТМА УПАРИВАЊА КОНТИНУАЛНОГ ТРГОВАЊА И УНУТАРДНЕВНОГ СПАЈАЊА ТРЖИШТА;	ПУ		
76.1.3.	common, regional and national costs of operating single day-ahead and intraday coupling.	01. 183Ђ1.3.	3) НАСТАЛИХ У ОПЕРАТИВНОМ РАДУ ДАН УНАПРЕД И УНУТАРДНЕВНОГ СПАЈАЊА ТРЖИШТА.	ПУ		
76.2.	Subject to agreement with the NEMOs concerned, TSOs may make a contribution to the costs provided for in paragraph 1 subject to approval by the relevant regulatory authorities. In such cases, within two months of receiving a forecast from the NEMOs concerned, each TSO shall be entitled to provide a cost contribution proposal to the relevant regulatory authority for approval.					
76.3.	The NEMOs concerned shall be entitled to recover costs in accordance with paragraph 1 which have not been borne by TSOs in accordance with paragraph 2 by means of fees or other appropriate mechanisms only if the costs are reasonable and proportionate, through national agreements with the competent regulatory authority.					
77.1.	All costs incurred by central counter parties and shipping agents shall be recoverable by means of fees or other appropriate mechanisms if they are reasonable and proportionate.					
77.2.	The central counter parties and shipping agents shall seek efficient clearing and settlement arrangements avoiding unnecessary costs and reflecting the risk					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	incurred. The cross-border clearing and settlement arrangements shall be subject to approval by the relevant national regulatory authorities.					
78.1.	Each TSO shall individually bear the costs of providing inputs to the capacity calculation process.					
78.2.	All TSOs shall bear jointly the costs of merging the individual grid models.  All TSOs in each capacity calculation region shall bear the costs of establishing and operating the coordinated capacity calculators.					
78.3.	Any costs incurred by market participants in meeting the requirements of this Regulation shall be borne by those market participants.					
79.	The costs of ensuring firmness in accordance with Articles 70(2) and 71 shall be borne by the relevant TSOs, to the extent possible in accordance with Article 16(6)(a) of Regulation (EC) No 714/2009. These costs shall include the costs from compensation mechanisms associated with ensuring the firmness of cross-zonal capacities as well as the costs of redispatching, countertrading and imbalance associated with compensating market participants.					
80.1.	All relevant NEMOs and TSOs shall provide a yearly report to the regulatory authorities in which the costs of establishing, amending and operating single day-ahead and intraday coupling are explained in detail. This report shall be published by the Agency taking due account of sensitive commercial information. Costs directly related to single day-ahead and intraday coupling shall be clearly and separately identified and auditable. The report shall also provide full details of contributions made to NEMO costs by TSOs in accordance with Article 76(2).	01. 50.1.14.	Агенцијаја доноси методологије:  14) ЗА УТВРЂИВАЊЕ ТРОШКОВА, НАЧИН НАДОКНАДЕ И РАСПОДЕЛЕ ТРОШКОВА ИЗМЕЂУ НОМИНОВАНОГ ОПЕРАТОРА ТРЖИШТА И ОПЕРАТОРА ПРЕНОСНОГ СИСТЕМА И ОДОБРАВА ОВЕ ТРОШКОВЕ АКО СУ ОПРАВДАНИ;	ДУ		
80.2.	The costs referred to in paragraph 1 shall be broken down into:					
80.2.1.	common costs resulting from coordinated activities of all NEMOs or TSOs participating in the single day-ahead and intraday coupling;					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
80.2.2.	regional costs resulting from activities of NEMOs or TSOs cooperating in a certain region;					
80.2.3.	national costs resulting from activities of the NEMOs or TSOs in that Member State.					
80.3.	Common costs referred to in paragraph 2(a) shall be shared among the TSOs and NEMOs in the Member States and third countries participating in the single day-ahead and intraday coupling. To calculate the amount to be paid by the TSOs and NEMOs in each Member State and, if applicable, third countries, one eighth of the common cost shall be divided equally between each Member State and third country, five eighths shall be divided between each Member State and third country proportionally to their consumption, and two eighths shall be divided equally between the participating NEMOs. To take into account changes in the common costs or changes in the participating TSOs and NEMOs, the calculation of common costs shall be regularly adapted.					
80.4.	NEMOs and TSOs cooperating in a certain region shall jointly agree on a proposal for the sharing of regional costs in accordance with paragraph 2(b). The proposal shall then be individually approved by the competent national authorities of each of the Member States in the region. NEMOs and TSOs cooperating in a certain region may alternatively use the cost sharing arrangements set out in paragraph 3.					
80.5.	The cost sharing principles shall apply to costs incurred from the entry into force of this Regulation. This is without prejudice to existing solutions used for the development of single day-ahead and intraday coupling and costs incurred prior to the entry into force of this Regulation shall be shared among the NEMOs and TSOs based on the existing agreements governing such solutions.					
81.1.	A TSO or NEMO may delegate all or part of any task assigned to it under this Regulation to one or more third parties in the case the third party can carry out the respective function at least as effectively as the					



a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	delegating entity. The delegating entity shall remain responsible for ensuring compliance with the obligations under this Regulation, including ensuring access to information necessary for monitoring by the regulatory authority.					
81.2.	Prior to the delegation, the third party concerned shall have clearly demonstrated to the delegating party its ability to meet each of the obligations of this Regulation.					
81.3.	In the event that all or part of any task specified in this Regulation is delegated to a third party, the delegating party shall ensure that suitable confidentiality agreements in accordance with the confidentiality obligations of the delegating party have been put in place prior to delegation.					
82.1.	The entity or entities performing the MCO functions shall be monitored by the regulatory authorities or relevant authorities of the territory where they are located. Other regulatory authorities or relevant authorities, and the Agency, shall contribute to the monitoring where adequate. The regulatory authorities or relevant authorities primarily responsible for monitoring a NEMO and the MCO functions shall fully cooperate and shall provide access to information for other regulatory authorities and the Agency in order to ensure proper monitoring of single day-ahead and intraday coupling in accordance with Article 38 of Directive 2009/72/EC.	01 183Г.1.	АГЕНЦИЈА ПРАТИ ФУНКЦИОНИСАЊЕ НОМИНОВАНЕ ОПЕРАТОРЕ ТРЖИШТА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ КОЈИ СПРОВОДЕ ДАН-УНАПРЕД ИЛИ УНУТАРДНЕВНО СПАЈАЊЕ ТРЖИШТА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ.	ДУ	Капо под тачком 1.	
82.2.	Monitoring of the implementation of single day-ahead and intraday coupling by ENTSO for Electricity in accordance with Article 8(8) of Regulation (EC) No 714/2009 shall in particular cover the following matters:					
82.2.1.	progress and potential problems with the implementation of single day-ahead and intraday coupling, including the choice of different available options in each country;					
82.2.2.	preparing the report on capacity calculation and allocation in accordance with Article 31(1);					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
82.2.3.	the efficiency of current bidding zone configuration in coordination with the Agency in accordance with Article 34					
82.2.4.	the effectiveness of the operation of the price coupling algorithm and of the continuous trading matching algorithm in cooperation with NEMOs in accordance with Article 37(6);					
82.2.5.	the effectiveness of the criterion concerning the estimation of the value of lost load, in accordance with Articles 41(1) and 54(1); and					
82.2.6.	the review of the methodology for calculating scheduled exchanges resulting from single day-ahead coupling in accordance with Article 43(4).					
82.3.	ENTSO for Electricity shall submit a monitoring plan which includes the reports to be prepared and any updates in accordance with paragraph 2, to the Agency for an opinion by six months after entry into force of this Regulation.					
82.4.	The Agency, in cooperation with ENTSO for Electricity, shall draw up by six months after the entry into force of this Regulation a list of the relevant information to be communicated by ENTSO for Electricity to the Agency in accordance with Articles 8(9) and 9(1) of Regulation (EC) No 714/2009. The list of relevant information may be subject to updates. ENTSO for Electricity shall maintain a comprehensive, standardised format, digital data archive of the information required by the Agency.	не	/не	НП		
82.5.	All TSOs shall submit to ENTSO for Electricity the information required to perform the tasks in accordance with paragraphs 2 and 4.					
82.6.	NEMOs, market participants and other relevant organisations regarding single day-ahead and intraday coupling shall, at the joint request of the Agency and the ENTSO for Electricity, submit to the ENTSO for Electricity the information required for monitoring in accordance with paragraph 2 and 4, except for	не	/не	НП		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	information already obtained by the regulatory authorities, the Agency or the ENTSO for Electricity in the context of their respective implementation monitoring tasks.					
83.1.	Except for Articles 4, 5 and 6 and participation in the development of terms and conditions or methodologies, for which the respective deadlines shall apply, the requirements of this Regulation shall not apply in Ireland and Northern Ireland until 31 December 2017.	не	/не	НП		
83.2.	From the date of the entry into force of this Regulation until 31 December 2017, Ireland and Northern Ireland shall implement preparatory transitional arrangements. Those transitional arrangements shall:	не	/не	НП		
83.2.1.	facilitate the transition to full implementation of and full compliance with this Regulation, and include all necessary preparatory measures for full implementation of and full compliance with this Regulation, by 31 December 2017;	не	/не	НП		
83.2.2.	guarantee a reasonable degree of integration with the markets in adjacent jurisdictions;	не	/не	НП		
83.2.3.	provide for at least:	не	/не	НП		
83.2.3.1.	allocation of interconnector capacity in an explicit day-ahead auction and in at least two implicit intraday auctions;	не	/не	НП		
83.2.3.2.	joint nomination of interconnection capacity and energy at the day-ahead market time-frame;	не	/не	НП		
83.2.3.3.	application of the 'Use-It-Or-Lose-It' or 'Use-It-Or-Sell-It' principle, as specified in point 2.5 of Annex I to Regulation (EC) No 714/2009, to capacity not used at the day-ahead market time-frame.	не	/не	НП		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
83.2.4.	ensure fair and non-discriminatory pricing of interconnector capacity in the implicit intraday auctions;	не	/не	НП		
83.2.5.	put in place fair, transparent and non-discriminatory compensation mechanisms for ensuring firmness;	не	/не	НП		
83.2.6.	set out a detailed roadmap, approved by the regulatory authorities for Ireland and Northern Ireland, with milestones for achieving full implementation of and compliance with this Regulation;	не	/не	НП		
83.2.7.	be subject to a consultation process, involving all relevant parties and give the utmost consideration to the consultation's outcome;	не	/не	НП		
83.2.8.	be justified on the basis of a cost-benefit analysis;	не	/не	НП		
83.2.9.	not unduly affect other jurisdictions.	не	/не	НП		
83.3.	Regulatory authorities for Ireland and Northern Ireland shall provide to the Agency at least quarterly, or upon the Agency's request, any information required for assessing the transitional arrangements for the electricity market on the island of Ireland and the progress towards achieving full implementation of and compliance with this Regulation.	не	/не	НП		
84.	This Regulation shall enter into force on the twentieth day following that of its publication in the Official Journal of the European Union.  This Regulation shall be binding in its entirety and directly applicable in all Member States.  Done at Brussels, 24 July 2015	не	/не	НП		